

ISBN 978-80-570-8230-9

NÁBOŽENSTVO OHNIVÉHO JAZERA

doplnené vydanie

Jana Tondrová

Náboženstvo Ohnivého jazera

doplnené vydanie

Jana Tondrová

Jana Tondrová

Náboženstvo Ohnivého jazera doplnené vydanie

Pokiaľ nie je definované inak, všetky hrubo vytlačené citácie pochádzajú zo Svätej Biblie profesora Roháčka z roku 1964.

Všetky príklady citované z iných diel boli použité s písomným súhlasom vydavateľstiev, ktoré k nim vlastnia výhradné práva. Akákoľvek časť tejto publikácie môže byť voľne použitá kýmkoľvek za účelom šírenia pravého Božieho kráľovstva, avšak iba za predpokladu dodržania základných pravidiel slušnosti a uznania autorského práva.

Autor a vydavateľ: © Jana Tondrová, 2026
2. doplnené vydanie, 1. online vydanie

Fotografia obálky: Tomáš Malík, 2022

Tlač: Expresta s.r.o., Bratislava

ISBN 978-80-570-8229-3 (tlačená verzia)
ISBN 978-80-570-8230-9 (online verzia)

Obsah

Úvod	5
1. Implikácia v živote veriaceho	9
2. Smrť si ide pre nás	18
3. Smer je možné zmeniť kedykoľvek	24
4. Pravda, špekulácia a klamstvo	35
5. Biblia na štúdium	39
6. Mária ako prímluvkyňa a spoluvykupiteľka	46
7. Tradícia vs. Biblia	62
8. Patróni a svätí	99
9. Krst	118
10. Dedičný hriech	125
11. Očistec	132
12. Eucharistia	142
13. Prijatie Ježiša	155
14. Skutky viery	186
15. Desiatky	208
16. Všetko má duchovné pozadie	215
Záver	258
Zdroje a poznámky	270

Úvod

Táto publikácia predstavuje výzvu pre každého príslušníka Rímskokatolíckej Cirkvi (ďalej ako RKC). Ak sa považujete za oddaného veriaceho, za následníka „jedinej pravdivej Cirkvi“ a za následníka Kristovho, potom vás vyzývam, aby ste sa osvedčili. Vyzývam vás, aby ste si túto knihu pozorne prečítali od začiatku až do konca (bez podvádzania) a následne zopakovali svoje presvedčenie. Pri študovaní daných kapitol sa vám minimálne raz zodvihne tlak nad rizikovú hodnotu, čo je úplne prirodzená reakcia každého, koho pohľady a názory sú spochybňované. Ako však môžeme tvrdiť, že sme si tieto názory vytvorili na základe svojho vlastného vedomého a dobrovoľného rozhodnutia a po dôkladnom zvážení všetkých uhlov pohľadu, vrátane argumentov opozície, keď sme ich vždy zmietli zo stola a odmietli sa nimi zapodievať? Ak vyznávame určité náboženstvo iba preto, že sme za celý život nikdy neprišli do kontaktu s ničím iným, ako môže byť takéto rozhodnutie skutočne slobodné? Dospelý a racionálny postoj zahŕňa vypočutie si názorov z oboch strán hranice, aj keď sú nám nepríjemné. Až následne sa môžeme autenticky rozhodnúť jedno stanovisko odmietnuť a iné prijať za svoje, bez nátlaku a manipulácie. Podľa mojich vlastných skúseností však máloktorý katolík prišiel ku svojej viere po zrelom uvážení. Mnoho členov Cirkvi totiž neustále zotrúva vo svojom presvedčení iba z toho dôvodu, že nič iné nepoznajú. Narodili sa do katolíckej komunity v ktorej prežili celé svoje detstvo a dospelosť, do ktorého časom priviedli vlastných potomkov, a ktorá okolo nich celý život udržiavala bezpečnú kolektívnu bublinu nevedomia. Všetko, čo sa údajne nachádzalo za ňou bolo tak zlé, desivé a pomýlené, že sa nikdy ani nepokúsili priblížiť k okraju, aby sa sami presvedčili o pravdivosti týchto tvrdení. Zvolili pohodlnejšiu cestu menšieho odporu.

Pokiaľ však po poslednej strane budete mať pocit, že ste v tejto skúške viery tak celkom neobstáli, mám pre vás dobrú správu. V skutočnosti ste uspeli na jednotku. Je nesmiernie dôležité zdôrazniť, že cieľom publikácie nie je v žiadnom prípade nikoho urážať. Uvedomujem si, že niektoré pasáže môžu pôsobiť chladne až nepriateľsky voči čitateľom rímskokatolíckeho vyznania. Kritika, ktorá sa objavuje na nasledujúcich stránkach však nie je v žiadnom prípade mierená na osobu veriaceho, ale na náboženský systém, v ktorého pasci uviazol ako obeť.

Účelom tejto knihy je vybudieť vo vás schopnosť kriticky myslieť a rozhodovať sa sám za seba – to, čo sa nás neúspešne snažia naučiť v školách. U generácií narodených po roku 2005 sledujeme kontinuálny úpadok schopnosti kriticky myslieť a overovať si fakty. Sú to deti vyrastajúce so smartfónmi v

ruke. Nie sú zvyknuté porovnávať informácie z internetu s dôveryhodnými zdrojmi a potom sme svedkami toho, ako dokážu hrdo až fanaticky bojovať za ideológie založené na prekrútených historických či fyzikálnych faktoch. Bezpodmienečne dôverujú verziám, ktoré im vyplúje internetový vyhľadávač. Táto kniha vznikala v rokoch 2025 a 2026. Počas tohto časového obdobia boli verejnosti sprístupnené nástroje využívajúce umelú inteligenciu a tento trend sa ešte zrýchlil. Už nie len teenageri, ale ľudia každej vekovej kategórie vykazujú extrémne rýchly úpadok mentálnych schopností. Objavujú sa prípady, kedy ľudia skončili v nemocnici kvôli slepému dodržiavaniu špeciálnych stravovacích návykov alebo liečby, ktorú im poradili chatboty. Niektorí poputovali na psychiatrické kliniky alebo dokonca do márnice. Iní stavili na „perfektné zaručené rady“ a priviedli svoj biznis k bankrotu. Sme zvyknutí uspokojiť sa s tými najľahšími a najjednoduchšími riešeniami. A preto vzniká táto kniha, aby sa pokúsila zachrániť ešte zvyšky vašej sivej mozgovej kôry tým, že ju začnete znova používať.

Toto dielo samo o sebe nemá žiadnu moc zmeniť vaše postoje a pohľad na svet. To je chyba, ktorej sa dopúšťajú mnohí diskutujúci. Zapoja sa do dialógu s naivnou predstavou, že toho druhého počas neho presvedčia o svojej pravde a keď to nejde podľa ich predstáv, teplota v miestnosti začne stúpať a ľudia sa neraz uchylujú k hádkam a urážkam. Skutočnosť je však taká, že nech pridete s akokoľvek presvedčivými a pravdivými názormi a vedecky podloženými faktami, ten druhý si vždy vaše slová prekrúti podľa seba alebo jednoducho odmietne upustiť od svojho zmýšľania. A to je úplne v poriadku. Keby sme menili stanoviská a hodnoty na základe jedného komentára alebo štatistickej tabuľky, nikdy by sme nemali pevný bod vo svojom živote. Informácie je potrebné najskôr poriadne premyslieť. Kľúčové je však to, aby sme ich nezavrhlí iba preto, že nesedia s našim aktuálnym pohľadom na svet. Nemusíte to priznať počas rozhovoru. Nemusíte to priznať dokonca ani sami pred sebou veľmi dlhý čas. Raz však môže prísť osudový moment, ktorý vás donúti pochybovať o vašich doterajších názoroch a pohľade na život a možno práve vtedy sa vám tieto myšlienky objavia v podvedomí ako vzdialená spomienka. Pretože skutočná zmena nikdy neprichádza na základe vonkajšieho podnetu, ale zvnútra. Kdesi som čítala perfektný príklad. Ten znel v skratke takto: Predstavte si, že máte doma dcéru, ktorá má v izbe neustále neporiadok. Donútiť ju, aby si poukládala veci na miesto je zakaždým zdĺhavý boj. Ak však má prísť na návštevu chlapec, ktorý sa jej páči, naraz si izbu uprace sama od seba. Pravá motivácia dokáže to, čo sme my nikdy vonkajším nátlakom ani argumentami ako rodičia nedosiahli. Táto kniha obsahuje jednu kapitolu, v

ktorej sa nachádzajú zážitky ľudí, ktorí sami na sebe spoznali transformačnú moc vnútorného impulzu.

Na tomto princípe funguje aj naša viera a poznávanie pravdy. Môžete si prečítať celú túto knihu a po jej skončení sa bez mihnutia oka vrátiť ku svojim zlovykom z minulosti. To je totiž vonkajší nátlak, ktorý nemá žiadnu cenu ani vplyv. Ak sa však u vás z nejakého dôvodu objaví túžba po poznaní skutočnej pravdy, teda vnútorná motivácia, informácie v tejto knižke môžu byť prvým odrazovým mostíkom k ďalšiemu štúdiu. To je to najmenej, čo môžem od tejto knihy očakávať. Že možno to bude práve ona, ktorá vo vás zapáli tú potrebnú iskričku zvedavosti, ktorá povedie k hlbšiemu skúmaniu vašej viery. Alebo že jedného dňa niekto z vás pocíti trýznivý hlad po božej blízkosti a túžbu po úprimnom vzťahu s Ním skrze vnútornú prázdnotu a pocity nezmyselnosti a zbytočnosti svojho života, a vďaka tejto knižke si spomenie, že je to možné. Toto dielo sa nestretne s pochopením u väčšiny čitateľov. Ľudia, ktorí boli vďaka Božej milosti vyvedení z klamu Katolicizmu sami opisovali, ako negatívne vnímali snahu ostatných ukázať im pravdu o ich náboženstve. Keď niekto kritizoval učenie RKC, často to brali ako priamy útok na svoju osobu a Boha. Rozprávali o tom, aké náročné bolo opustiť danú cestu a často to trvalo roky, kým sa im to úplne podarilo. Keď sa obzreli na svoju minulosť, krútili hlavami nad tým, ako mohli veriť takým očividným bludom a klamstvám Cirkvi. Mali však hlboké pochopenie pre každého katolíka, nakoľko plne chápali, aké je to byť totálne v područí danej ideológie. Denne však ďakovali Bohu za to, že v nich skrze rôzne okolnosti a zážitky prebudil túžbu po pravde. Ona sa stala tou vnútornou motiváciou, ktorá ich nakoniec priviedla z tmy na svetlo.

Nechcem, aby ste prijímali moju subjektívnu pravdu a názory a nechcem ani, aby ste prijímali subjektívnu pravdu a názory iných, ktoré do vás tlačili celý život, aj keď možno s dobrým úmyslom. Zámerom je povzbudiť vás k hľadaniu jedinej skutočnej pravdy, pomocou vášho vlastného rozumu a schopností, ktoré ste dostali od Stvoriteľa. Nasledujúce kapitoly vám majú ukázať nesmierny význam dôsledného poznávania Božieho Slova pre celý váš život. Chcú motivovať k domácejmu čítaniu a budovaniu osobného vzťahu s Otcom, bez ktorého naša duša pomaly hynie ako rastlina bez slnečného svitu. A to je možné iba na základe reálneho kontaktu s Ním, prostredníctvom autentického poznania Biblie.

Časť prvá

1. Implikácia v živote veriaceho

Podľa sčítania obyvateľov Slovenska v roku 2021 žilo v našej republike približne 5,5 milióna ľudí. K rímskokatolíckemu vierovyznaniu sa hlásilo 55,76 %, čo predstavuje nadpolovičnú väčšinu. K ďalším cirkvám kresťanského zamerania sa hlásilo spolu 12,91 %. Ostatné náboženstvá (budhizmus, islam, hinduizmus, pohanstvo a iné) tvorili 1,05 %. Za ateistov sa označilo 23,78 % ľudí. Zvyšných približne 6,5 % nebolo zistených¹.

Znamená to, že v roku 2021 sa v našej krajine nachádzali asi 3 742 068 ľudí, ktorí údajne nasledujú Krista. Takže ak robíte v kancelárii, kde je 10 ľudí, 7 z nich by malo byť kresťanov. V takom prostredí musí byť radosť pracovať! Žiadne hádky, žiadne vzájomné ohováranie a podrážkanie nôh, pracujete s vedomím, že sa na kolegov môžete kedykoľvek absolútne spoľahnúť. Keď nestíhate svoju prácu, vždy sa nájde niekto, kto vám s ňou pomôže, alebo ju dokonca urobí za vás aby vám odľahčil.

Ale moment, niečo tu nesedí. Som presvedčená, že takmer nikto na vlastnej koži túto prácu snov nezažil. Ako je to teda možné pri takých údajoch? Váš „kresťanský“ kolega, ktorý sa poctivo v podnikovej jedálni každý piatok zdržuje mäsa a následne so spolupracovníkmi nadáva na svoju ženu a baví sa na ich nemravných vtipoch. Vaša „kresťanská“ kolegyňa, ktorá nosí na krku blýskavý zlatý krížik, ktorá aj napriek rovnako nablýskanej obrúčke na prste otvorene flirtuje so šéfom či novým mladým asistentom. Zdravotná sestra, dbajúca na potvrdzovanie svojej dobrej povesti pred celou dedinou z prednej lavice v kostole každú nedeľu, ktorá následne potvrdzuje svoju dobrú povest krikom a nadávkami pacientovi, ktorý si ju dovolil vyrušiť pre bolesti o dvanástej večer.

O veriacich máme ale iné predstavy. Nie len my, ale aj ateisti, ktorí žiadneho Boha neuznávajú. Keď sa niekoho opýtate ako by mal kresťan vyzeráť, pravdepodobne spomenie vlastnosti ako milý, ochotný pomôcť, slušný, nepije, nefajčí, vždy sa usmieva, nenadáva, dáva peniaze na charitu, chodí do kostola a podobne. Vlastnosti ideálneho kresťana sa líšia podľa opýtaného, ale všetci sa zhodujú na tom, ako by to nemalo vyzeráť. A je to naozaj tak. Dokonca aj sama Biblia opisuje ako má kresťan žiť a čoho sa vyvarovať.

„Lebo celý zákon je naplnený v jednom slove, v tom: Milovať budeš svojeho bližného jako samého seba! Ale ak sa navzájom hryziete a žeriete, hľad'te, aby ste neboli jedni od druhých strávení. Ale hovorím: Chod'te Duchom a nevykonáte žiadosti tela. Lebo telo žiada proti Duchu a Duch proti telu, lebo to sa jedno druhému protiví; aby ste nerobili toho, čo by ste

chceli. Ale ak ste vedení Duchom, nie ste pod zákonom. A zjavné sú skutky tela, ktoré sú: cudzoložstvo, smilstvo, nečistota, nestudatosť, modloslužba, čarodejstvo, nepriateľstvá, svady, žiarlenia, hnevy, dráždenia, rôznice, sekty, závisť, vraždy, opilstvá, hodovania a tomu podobné, čo vám predpovedám, ako som už aj prv povedal, že tí, ktorí robia také veci, Božieho kráľovstva dediť nebudú. Ale ovocím Ducha je láska, radosť, pokoj, shovievavosť, dobrota, dobrotivosť, vernosť, krotkosť a zdržanlivosť; proti takým veciam nie je zákon.“ (Galat'anom 5:14-23)

Je smutné, že ešte aj neveriaci, ktorí nikdy nepočuli jediné kázanie, akosi vnútorne cítia ako by sa malo nasledovanie Ježiša prejavovať, zatiaľ čo tí, ktorí sa k nemu aktívne hlásia, sú voči tomu slepí. Boh nás varuje, že naša ľudská prirodzenosť má sklony ku všetkým zlým vlastnostiam vymenovaným v odseku vyššie. Týka sa to aj veriacich ľudí. Keď sa niekto obráti, tieto žiadosti tela nezmiznú ako si niekto myslí. Sú rovnako silné ako u kohokoľvek iného. Veriaci má rovnako silnú potrebu si zanadávať keď si nakopne palec, očami vyzliekať mladé nádherné dievča v minisukni, zobrať sa a odísť od rodiny, keď sa toho na neho nakopí veľa. Rozdiel je v tom, že pokiaľ niekto skutočne prijal Ježiša tak tieto veci si na sebe začne všímať a aktívne sa ich bude snažiť eliminovať, aj keď je to nepríjemné. Tu ale narážame na podstatu problému ktorou je to, že väčšina kresťanov naozaj nenasleduje Ježiša. Otvorili svoje srdcia náboženstvu, ale nie viere.

Pod prijatím kresťanstva si predstavujú akt krstu hneď po narodení, ktorý si ani nepamätajú, resp. absolvovanie prvého svätého prijímania, ako jedinej podmienky skutočného odovzdania svojho života Bohu. Prijatie Ducha im nahrádza vyumelkovaná sviatosť birmovania, ktorá však nemá skutočný biblický základ (viac v kapitole 13). Preto ani nemôžu konať skutočne v Duchu, žiadneho nemajú. A tak im nezostáva nič iné, iba stále chodiť podľa tela. Život kresťana by mal žiariť ako svetlo uprostred temnoty. Tak, ako zapálená žiarovka v noci láka nočné tvory z tmy do svojej blízkosti, rovnako má aj život zasvätený Bohu lákať ľudí stratených v tieňoch k sebe. Avšak títo „kresťania“ nie len, že nikoho svojím spôsobom života k Ježišovi nepribližujú, oni ich dokonca odháňajú. A to je dosť závažný hriech. Veď úlohou veriaceho má byť šírenie Božieho kráľovstva na Zemi a záchrana stratených duší, nie ich vyhánanie ešte ďalej priamo do náruče Satana.

Teraz trochu odbočím, ale je to potrebné, aby som vám vysvetlila problém, na ktorý sa chcem zamerať v tejto kapitole. Matematika patrila k mojim najmenej obľúbeným predmetom na škole. V jednom ročníku na strednej škole som

preliezla do ďalšieho polroku s odretými ušami so štvorkou. Nikdy som sa totiž nekamarátila s oficiálnymi vzorcami ktoré nás učili. K výsledkom (nie vždy ale správnym) som sa zvyčajne dopracovala vlastnými chaotickými výpočtami, čo mojich učiteľov často vytáčalo. Zachraňovala ma iba logika. Z tohto predmetu som si teda do svojho života odniesla veľmi málo, avšak sú princípy, ktoré som si hlboko osvojila. Jedným z nich je práve princíp matematických výrokov a dôkazov. Vstúpila som si to do hlavy pri pohľade na veľkú červenú päťku po jednej pamätnej písomke. Získala som ju preto, že som miesto logiky vsadila na prirodzenú domýšľavosť. Skúsím vám to vysvetliť veľmi jednoducho. Povedzme, že výrok A hovorí: Na oblohe svieti slnko. Výrok B hovorí: Je deň.

Implikácia: Ak A, tak B (pravdivosť druhého výroku je podmienená pravdivosťou prvého výroku. Veta B platí len vtedy, ak je pravdivá aj veta A.) Tvrdenie teda znie: Ak na oblohe svieti slnko, tak je deň.

Tento výrok je pravdivý, pretože cez noc slnko nesvieti. Takže ak platí výrok A, že vidíme slnko na vlastné oči na oblohe, tak z toho musí vyplývať, že platí aj výrok B, že je deň. Tu môžeme objaviť ale daný logický chyták, ktorý mi vyslúžil spomínanú päťku na písomke. V prípade implikácie sa hovorí iba o tom, čo sa stane, ak platí výrok A. **Ale nič sa nehovorí o tom čo sa deje, keď tento výrok pravdivý nie je.** Pozrime sa na to. Ak teda slnko na oblohe znamená deň, čo potom znamená, keď slnko na oblohe nie je? Naša prirodzená domýšľavosť nás nabáda odpovedať, že keď nesvieti slnko tak je predsa automaticky noc. Vôbec nie! To, že nevidíme slnko neznamená hneď, že je noc. Môže byť jednoducho pod mrakom, ale stále je deň. Takže ak neplatí veta A, že vidíme slnko nad hlavou, nič to nehovorí o pravdivosti tvrdenia B. Môže byť deň a tak isto môže byť noc. Jediné, čo vieme na istotu je to, že nesvieti slnko na oblohe. Druhá časť vety založená na tvrdení B zostáva teda hypotetická, je to iba špekulácia.

Toto je omyl, ktorého sa dopúšťame vo svojich každodenných životoch. A kým nás na to niekto priamo neupozorní (ako mňa moja profesorka matematiky) tak si ho možno nikdy ani neuvedomíme. Dávame prednosť intuícii a domýšľaniu. Predpokladáme, čo je pravda ak neplatí výrok A, ale v skutočnosti to nemôžeme vedieť s istotou. Istotu máme iba vtedy, ak je prvá časť pravda. Chcete teraz miesto všeobecných fráz a rovníc skutočný príklad? Keď (nielen) veriaceho niekto obviní, že koná nesprávne, ako prvé nasleduje urazenosť a okamžitá obrana ega v podobe útoku. Skúste si spomenúť kedy vás naposledy niekto obvinil, že robíte niečo zlé. Skúsím si tipnúť, nebola vaša prvá reakcia niečo ako: „Ty máš čo hovoriť, pozri sa na seba“? A tu je krásny

príklad nášho logického omylu. To, že sa niekto iný dopustil hriechu nič nemení na fakte, že aj vy ste sa mohli jedného dopustiť. Pokiaľ ste povedzme niekoho zabili, ste vrahom. Bez ohľadu na to, či vás z tohto zločinu verejne obvinil sám pápež alebo odsúdený mafián, ich vlastná hriešnosť nijako neovplyvňuje faktickú pravdu, že **vy** ste hriešnik, ste nespochybniteľne vrah. Dokonca aj z legislatívneho hľadiska. Z nejakého dôvodu ale predpokladáme, že musí existovať duchovné pravidlo, ktoré znie: „Môžeš ma obviniť z hriechu iba ak ty sám žiadny nemáš“. Implikácia v tomto prípade vyzerá nasledovne:

Výrok A: Môj priateľ je svätec.

Výrok B: Môj priateľ ma môže obviniť z hriechu.

Takže naša prirodzenosť sa drží tohto – iba ak je môj priateľ svätec, tak má právo ma obviniť z hriechu. To je samozrejme pravda, pretože ak A, tak B. Ale ako sme si ukázali, platí tu zákon, že výrok B môže byť pravdivý aj v prípade, keď výrok A neplatí. To znamená, že môj priateľ nutne nemusí byť svätec aby ma mohol obviniť z hriechu, pokiaľ som nejaký skutočne spáchal. Takže brániť sa takému tvrdeniu štýlom, že on robí ešte horšie veci, je logický nezmysel. Ako vidíme výrok A a B sú v takom vzťahu, že pokiaľ sa vyslovene nehovorí, že A je pravda, tak B, ktoré je podmienené pravdivosťou A, môže a nemusí byť pravda.

TL;DR: Oponent môže a nemusí byť bez hriechu, aby mal právo poukazovať na ten môj.

Takže až vám niekto najbližšie navrhne, aby ste prehodnotili svoje správanie, naozaj sa zamerajte na svoje chovanie a nie na skutky toho druhého. Neoznačujte ho hneď za pokrytca. On sám sa môže dopúšťať vskutku strašných vecí, môže byť aj pokrytec ako hovoríte, ale stále tu ide o vašu dušu, nie o jeho. Vy ste ten, kto sa bude za svoje činy spovedať Bohu, tak ako sa váš priateľ bude zase spovedať za tie svoje. Každý z nás bude stáť pred Ježišom sám za seba. **Hriešnikom sa nestávame na základe toho, že nás tak označia druhí hriešnici (alebo svätci), ale na základe Božích zákonov, ktoré nám dávajú tento titul.** Každý človek, veriaci aj neveriaci, má plné právo poukazovať na chyby ostatných (či to spraví slušne alebo urážlivo už bohužiaľ neovplyvníme, za to si zodpovedá každý sám). Iste že napomenutie sa ľahšie prijíma od niekoho, koho sami považujeme za morálny vzor a autoritu. Na nás kresťanoch však je, aby sme skutočne seriózne a uvedomelo dokázali kritiku od druhých prijať bez ohľadu na osobu a náš vzťah k nej. Či už je oprávnená alebo nie, to

musíme pozorne posúdiť sami skúmaním svojho vnútra a Božieho slova. Nie vždy sa to prirodzene dá vo chvíli, keď sme kritizovaní. Vtedy vyhrávajú prevažne naše emócie a odpovedáme s hnevom alebo urážkami. Keď sa však neskôr upokojíme a zavrieme doma do ticha svojej izby, vtedy nastáva vhodný čas na vnútorné rozjímanie nad obsahom kritiky, nie len jej formou. Najhoršie však čo môžeme spraviť je ju automaticky odbiť len preto, že daný človek je nám nesympatický alebo protivný. Podstatou je pochopiť, že v stávke je naša večnosť a nikoho iného. Ak budeme vnímať napomenutia druhých iba ako nepríjemnú kritiku alebo neopodstatnený hejt, v konečnom dôsledku tým môžeme ublížiť jedine sami sebe.

Všetky svoje tvoje tézy budem prirodzene potvrdzovať aj Písmom. Mnohým čitateľom príde pri tejto téme ako prvý na um veľmi populárny výrok „*nesúďte, aby ste neboli súdení*“ z Matúšovho evanjelia alebo „*a prečo vidíš ivierko v oku svojeho brata a brvna vo vlastnom oku nepozoruješ?*“ z Lukášovho evanjelia. Tieto slová ale vyjadrujú to, aký má byť náš postoj pri posudzovaní správania druhých.

Treba si uvedomiť, že sa nemôžeme iba úzkostlivo pridržať konkrétneho slovíčka či verša a všetko ostatné vypustiť (vytrhnutie konkrétnych viet z kontextu otvára dvere najväčším špekuláciám a manipuláciám). Je potrebné hľadiť na situáciu ako na celok. V originálnych textoch bolo sporné sloveso Nesúďte zapísané rozkazovacím spôsobom v gréčtine ako ΜΗ κρίετε – *Mē krinete*. Neutrálny výraz znie κρίνω – *krinó*. Vo všeobecnosti sa ale prekladá ako rozpoznať či vnímať rozdiel, oddeliť dve veci od seba ale aj vyniesť rozhodnutie, priviesť k súdu (v právnom zmysle). Keď toto sloveso zasadíme do kontextu a čítame aj nasledujúce verše, odkrýva sa pred nami jeho pravá hĺbka. V Matúšovom evanjeliu ako prvé vyznievajú varovania pred príliš prísny a nepremyslený súdom a upriamujú našu pozornosť na stav vlastnej duše. Tieto verše nám pripomínajú, že aj v odsúdení má byť milosrdenstvo, máme odmietnuť nesprávne konanie, ale s postojom lásky k blížnemu. Odsúdiť človeka nie preto aby sme ho potrestali, ale aby sme mu pomohli.

Výrok z Lukášovho evanjelia rovnako mieri do vnútra, na dušu veriaceho. Neodmieta myšlienku poukazovania na nedostatky druhých, len nás varuje, aby sme pri tom nezabúdali na tie vlastné (výrok nehovorí Nesmieš hľadiť na bratovo brvno, ale Najskôr vyťahni svoje a potom sa môžeš venovať aj bratovi). Povinnosťou kresťana je blížť sa svojim životom Kristovi. Ak teda sami máme na svedomí hriechy, **musíme** ich riešiť. Nie len pre naše vlastné dobro, ale aj preto, že ak chceme niekomu skutočne pomôcť nájsť cestu z jeho hriechu, tak čistý duchovný zrak môže byť nesmiernou výhodou. Neraz je to

práve práca na našom vlastnom probléme ktorá nás vybaví dostatočnými skúsenosťami a zručnosťami, aby sme mohli skutočne pomôcť druhému. Osobný rast a upodobňovanie sa Pánovi nás uschopňuje pomáhať ostatným. Čím väčšou múdrosťou disponujeme, tým jasnejšie rozoznávame škody ktoré dokážu napáchať zbrklé výroky a akcie. Priamou úmerou narastá naša schopnosť citlivého a láskavého prístupu k utrápeným.

Sám Ježiš je príkladom, aký postoj zaujať k odsúdeniahodným skutkom ľudí. Ak sú medzi čitateľmi aspoň laickí znalci Písma tak vedia, že sa tam objavuje scéna, keď farizeji pred Ježiša priviedli nemenovanú ženu, ktorú pristihli pri cudzoložstve. Odvolávali sa na Mojžišov zákon, ktorý kázal takéto správanie potrestať kameňovaním. On vyslovil pamätnú vetu: „*Kto z vás je bez hriechu, nech hodí prvý na ňu kameň*“. Ako to dopadlo možno viete, všetci zúčastnení si boli vedomí toho, že nemajú úplne čisté svedomie. Dav sa pomaly rozišiel, až Ježiš zostal s obvinenou osamote. Na konci sa opýtal: „*Ženo, kde sú tamtí tvoji žalobníci? Či ťa nikto neodsúdil?*“ keď mu ona potvrdila, že nie, dostala odpoveď: „*Ani ja ťa neodsudzujem; id' a nehrš viacej.*“ Nezatratil ju za jej hriech. Nevykonan na nej žiadne fyzické ani psychické násilie. Ježiš vedel, že konala nesprávne a jasne dal najavo, že nesúhlasí s jej jednaním, ale to bolo všetko. Jeho forma odsúdenia spočívala v napomenutí, aby si žena uvedomila svoj hriech. **Odsúdil jej správanie, nie jej osobu.** Varoval ju a poslal domov a tým to pre tú chvíľu skončilo.

Je potrebné si uvedomiť, že v tomto biblickom príbehu ale išlo ale o odsúdenie doslovné. Bolo to oveľa viac ako iba nesúhlas s konaním. V tých dobách, pokiaľ bol niekto pristihnutý pri takom hriechu, nedostal trest v podobe pohoršených výrazov a ohovárania. Tej žene išlo doslova o život. Odsúdenie v jej prípade znamenalo smrť, ktorá by bola spoločnosťou plne akceptovaná. Farizeji boli pripravení a splnomocnení skutočne ju za jej priestupok na mieste zabiť.

Viete si predstaviť, že by vás obesili za prekročenie povolenej rýchlosti na diaľnici? Jediná chyba by vás stála život. V ten deň za ňou jej žalobníci neprišli so slovami: „Hej Zuzi počúvaj, to, čo si spravila, bolo zlé. Už to nerob ok?“ Neprišli ju napomenúť, prišli ju zničiť. Ježiš vykonal presný opak. Farizeji mohli pôsobiť ako zlí ľudia, v skutočnosti to boli ale iba hlboko nábožní ľudia. Držali sa až fanaticky Božích zákonov ktoré dovtedy platili, ktoré nakazovali v takej situácii kameňovanie. Ale Ježiš prišiel tieto zákony zmariť a už svojim životom a konaním pre to pripravoval pôdu. Daroval tejto žene milosť, dostala čas a príležitosť konať pokánie, čo patrí medzi jeden zo základných pilierov kresťanstva.

Právo súdiť a uložiť trest má skutočne iba sám Hospodin, pretože on jediný vidí aj do srdca. Vie, z akého prostredia človek pochádza a vidí aj cestu, ktorú má za sebou. On dáva všetkým ďalšiu šancu. Ale to neznamená skloniť hlavu a mlčať, že sa nemáme navzájom napomínať, pretože človek si musí byť vedomý toho, že nekonal správne, aby si mohol hriech uvedomiť a oľutovať. A veľakrát si vlastnú chybu všimneme až vtedy, keď na ňu poukáže niekto iný. Je to prirodzený spôsob ktorým sa naša osobnosť vyvíja. Veď ako sa malé dieťa naučí že nemá biť cudzie deti na ihrisku alebo kričať v autobuse, ak nie skrze napomenutie rodičov? Na usmernení druhého nie je vôbec nič zlé. Na rozdiel od odsúdenia, ktoré často vedie k pohrdaniu, napomenutie nemusí nutne poškodiť medziľudské vzťahy. Tak ako veríme, že je dôležité navádzať ateistov na správnu cestu, je rovnako dôležité vystríhať veriacich, ktorí sa na svojej ceste nebezpečne priblížili ku zvodidlám. Byť kresťanom neznamená byť členom VIP klubu neomylných a nedotknuteľných. Každý z nás robí mnoho chýb, pred obrátením aj po ňom. Vidíme však, že zoči-voči hriešnemu správaniu aj Ježiš jasne a nahlas vyslovil nesúhlas s konaním cudzoložnice, neprešiel ho zhovievavým mlčaním. Neodsúdil ju, ale netváril sa ani, že je všetko v poriadku a nič nevidel. Čo ešte hovorí Biblia o súdení druhých?

„A prosíme vás, bratia, napomínajte neriadnych, posmeľujte málomyselných, ujímajte sa slabých a buďte shovievaví naproti všetkým.“
(1. Tesaloničanom 5:14)

„Ale ty hovor, čo sa svedčí zdravému učeniu. Starší nech sú triezvi, vážni, rozumní, zdraví vo viere, v láske, v trpezlivosti. Staršie ženy takpodobne, v držaní sa jako sa svedčí svätým, nie pomluvačné ani zotročené mnohému vínu, ktoré učia, čo je dobré a krásne, aby učili mladé ženy rozumu, aby milovaly svojich mužov, aby milovali svoje deti, aby boli rozumné, čistotné, cudné, opatrujúce dom a dobré, podriaďujúce sa vlastným mužom, aby sa nerúhali slovu Božiemu. Mladších taktiež napomínaj, aby boli rozumní, a pri tom sám seba vo všetkom vydávaj za príklad dobrých skutkov, v učení neporušenosť, zbožnú vážnosť, slovo zdravé, ktoré by nemohol nikto odsúdiť, aby sa ten, kto je z protivej strany, zahanbil nemajúc čo zlého o vás hovoriť.“ (Títovi 2:1-8)

„Staršieho netresci, ale napomínaj ako otca, mladších ako bratov, staršie ako matky, mladšie ako sestry v celej čistote.“ (1. Timoteovi 5:1-2)

Tieto verše nás nabádajú, aby sme druhých napomínali s úctou a hlavne by sme mali mať na zreteli ich dobro. Nie im vynadať ani ich zosmiešniť za chyby, ale slušne napomenúť. Nie preto, aby sme my boli tí správni, ale aby sme ich duše zachránili od večného zatratenia. Najlepšie je ukázať im ich pochybenie v súvislosti s tým, čo hovorí Biblia.

Úryvok z listu Timoteovi nás posmeľuje, aby sme sa nebáli napomínať dokonca ani authority. To, že je niekto vedúci či starší neznamená, že sa nemôže myliť. Ale aj tu nás Písmo upozorňuje, aby sme hneď neprijímali žaloby – to znamená, že nemôžeme voči niekomu vystúpiť iba na základe jedného negatívneho komentára alebo vlastného pocitu. Keď sa ku nám dostane kritika duchovného vedúceho (a vlastne kohokoľvek), musíme byť objektívni a naozaj skúmať, či ide o pravdu alebo je iba daný človek dotknutý a preto začal ohovárať. Napokon, aj samotní apoštoli sa navzájom napomínali, a to boli v tých dobách považovaní za najvyšších vodcov rastúcej kresťanskej Cirkvi.

„Ale keď bol prišiel Peter do Antiochie, priamo do tvári som sa postavil proti nemu, pretože bol hoden odsúdenia. Lebo prv, než boli prišli niektorí od Jakoba, jedal spolu s pohanmi. Ale keď prišli, utáhoval sa a oddeľoval bojac sa tých z obriezky.“ (Galat'anom 2:11-12)

Apoštol Pavol, ktorý nebol ani jedným z pôvodných 12, sa sám postavil proti Petrovi, ktorý predstavoval významnú autoritu medzi kresťanmi. Je to akoby sa radový člen Cirkvi postavil verejne proti biskupovi. Keď sa Peter správal ako pokrytec, vidíme, že Pavol voči nemu osobne vystúpil a priamo do očí mu pred svedkami ozrejmil hriech, ktorého sa dopúšťal. Žiadne: „Ja som vysoko postavený a ty si kto? Nemáš žiadne právo ma kritizovať“. Naše postavenie v spoločnosti má v duchovnej oblasti nulovú výpovednú hodnotu.

Dopočuľa som sa o prípade, kedy bol na jedno baptistické stretnutie pozvaný ako hosť známy kazateľ a vedúci veľkého zboru (pod pojmom zbor používaným v tejto knihe sa myslí kresťanský zbor – zhromaždenie kresťanov, väčšinou na pravidelnej báze za účelom bohoslužieb. Princíp je podobný ako nedeľná omša v kostole. Veriaci sa väčšinou zvyknú stretávať na menej formálnych miestach, napríklad v prenajatých spoločenských priestoroch alebo niekedy vo forme menších skupiniek v domácnosti jedného z členov. Tieto stretnutia často vedie pastor či kazateľ, ktorý hovorí pripravenú kázeň. Nie vždy však býva pevne daný program, veriaci sa niekedy nechajú viesť Duchom. Počas týchto stretnutí sa rovnako číta z Božieho Slova, spievajú sa chvály, rozprávajú sa svedectvá, veriaci sa modlia za svojich členov.) Po vystúpení bol priestor na otázky a voľnú debatu. Počas nej sa s ním pustil do

diskusie jeden z prítomných kresťanov ohľadom myšlienky, ktorú kazateľ horlivo obhajoval. Kresťan danú tému sledoval už dlhšie a vypozeroval, že v jej pozadí sa nachádza nečistá duchovná mocnosť, ktorá je nebezpečná. Preto sa pokúšal vysvetliť aj kazateľovi, čo sa skutočne skrýva v zákulisí danej myšlienky, ktorú presadzoval a viedol k jej nasledovaniu aj druhých. Najskôr sa obe strany držali logických argumentov, ktoré neskôr prešli do duchovnej roviny. Akonáhle však kazateľ zistil, že z kresťanského hľadiska jeho názory strácajú oporu v Biblii a že sa pravdepodobne celý čas mýlil, urobil presne to, čo by urobila väčšina z nás. Keďže nevedel čo povedať, uzavrel rozhovor vyzdvihnutím svojho postavenia ako ultimátneho dôkazu svojej neomylnosti: „Neviem, či ste vedúci nejakej domácej skupinky alebo čo, ale ja som vplyvným kazateľom v jednom z najväčších zborov, stojím na čele bohoslužieb a vediem k Bohu veľké množstvo ľudí. Nevidím dôvod, prečo by som mal počúvať vaše názory.“

Pokiaľ sú naše srdcia a mysle naozaj podriadené Bohu a dovolíme mu viesť naše kroky, tak aj naše činy budú druhým na úžitok. Pokiaľ naše slová pôsobia bolesť a rozvrat, tak nie sme skutočne vedení Láskou. Uvedomujem si, že táto kapitola mohla pre niektorých pôsobiť zmätočne, avšak jej posolstvo je veľmi prosté. Písmo by sme mali v prvom rade využívať ako zrkadlo pre svoj vlastný život a rast. Ako kresťania primárne pracujme na svojom vnútri a duchovnom zvelaďovaní a prípadné napomenutia od druhých berme ako príležitosť všimnúť si a zbaviť sa svojich brvien, ktoré možno doteraz unikali našej pozornosti.

2. Smrť si ide pre nás

Pracujem ako praktická sestra v nemocnici na oddelení a taktiež ako sanitárka v hospici. Počas rokov som bola svedkom mnohých životov, ktoré u nás vyhasli. Pri takom počte ľudí na väčšinu pacientov po čase zabudnem, niektorí mi však utkveli v pamäti. Chcela by som opísať prípady dvoch umierajúcich mužov s ktorými som sa osobne stretla. Každý z nich sa nachádzal na opačnom konci viery v Boha a od toho sa odvíjal aj ich postoj v posledných dňoch.

Prvým mužom bol pacient v nemocnici vo veku okolo šesťdesiat rokov. Na oddelenie bol prijatý vo veľmi zlom stave a vyšetrenia ukázali, že v jeho prípade už ochorenia postúpili príliš ďaleko. Jeho stav nebolo možné zvrátiť, prakticky sa dalo už iba udržiavať jeho telo čo najdlhšie. Zdravie tohto muža sa zhoršovalo už niekoľko rokov, avšak najhoršie dopadol kvôli neskorej diagnostike a nevhodnej liečbe pri predchádzajúcich hospitalizáciách. V podstate pár lekárov urobilo chyby, ktoré ho odsúdili na smrť. Tento človek prirodzene teda cítil hnev a nenávisť voči nim. Vinil ich za to, že teraz kvôli nim musí zomrieť. Je to prirodzená reakcia každého, komu sa stala krivda zavinením niekoho iného. U tohto človeka to však prerástlo do skutočne obrovských rozmerov.

Tento pacient si zachoval čistú myseľ až do posledných dní. Tie však strávil ventilovaním svojich pocitov voči okoliu. Jeho nenávisť bola namierená proti celému svetu, voči každej ľudskej bytosti a činnosti. Celé dni a dokonca noci hlasno nadával a vykrikoval. Rovnako sa správal aj ku svojej rodine ktorá ho prišla navštíviť, takže nikdy nevydržali pri ňom dlhšie ako pár minút. Nadával im keď prišli, ešte viac na nich nadával keď odišli, že ho opustili. Bol drzý až agresívny voči personálu, takže bohužiaľ nakoniec docielil to, že aj zdravotnícki pracovníci si zvykli chodiť do jeho izby už iba v prípade skutočnej nutnosti.

Po čase zoslabol natoľko, že už sa nevládal ani posadiť na posteli, ale ani to mu nezabránilo neustále udierať rôznymi predmetmi do kovových bočníc postele a vykrikovať nadávky do sveta. Pacienti z okolitých izieb boli zúfalí a žiadali personál aby zakročil, pretože nemohli v noci oddychovať. Nakoniec nastal deň, kedy aj tento muž odišiel na večnosť. Som presvedčená, že s jeho smrťou množstvo ľudí pocítilo úľavu. To je niečo, čo pochopí každý kto sa dlhodobo stará o chorého príbuzného s ktorým sa ťažko spolupracuje. Bola to vaša rodina, milovali ste ho, ale ste radi že to utrpenie už skončilo, pre všetkých zúčastnených.

Tento prípad pôsobí trochu extrémne, ale je to dôkaz toho, čo ľudia vo svojich posledných chvíľach môžu prežívať. Nie každý to dáva tak okázalo

najavo, ale zomierajúci vždy cítia strach, bezmocnosť či hnev. Obzvlášť keď neveria na posmrtný život a sú presvedčení, že pre nich všetko naveky končí. U neveriacich ľudí som sa stretla ešte s jedným postojom, ktorý mi láme srdce. Ako zdravotnícky pracovník mám možnosť dostať sa k zdravotným záznamom ľudí ktorí sú u nás hospitalizovaní. Takže aj napriek tomu, že sa mi niekto so svojim problémom osobne nezverí, môžem sa dozvedieť jeho diagnózu, ktorá mu bola zistená. V poslednej dobe narastá počet ochorení z kategórie C podľa MKCH-10 (Kategória Nádory podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb). Mnohým z nás pri slove rakovina stuhne krv v žilách. Myslím, že celkom oprávnené. V súčasnosti sa objavujú rôzne neprimerane agresívne druhy ktoré postupujú veľmi rýchlo, prípadne dochádza k opozdenej diagnostike vo vysokom štádiu. Občas nastane tak rapídny úpadok telesných aj duševných síl, že smrť nastane ešte skôr ako sa chorí dostanú k potrebnej liečbe. Sama som bola svedkom niekoľkých prípadov, kedy pacient zúfalo vložil všetku svoju nádej do rádio či chemoterapie, ktorú však jeho vysilená fyzická schránka nevydržala. Moderná medicína, ktorej bezvýhradne vložil do rúk svoj život, mu ho nedokázala zachrániť.

Zoči-voči vlastnej smrteľnosti sa pre ľudí lekári stávajú bohmi, ich slová sa rovnajú Písmu Svätému. Pacienti zúfalo hltajú každú ich radu ako Desatoro, ochotní vyskúšať čokoľvek, len aby si udržali život. Pri sledovaní tejto bezmocnosti a ochoty totálnej a bezpodmienečnej podriadenosti pociťujem v duši hlboký smútok a ľútosť. Tá obrovská, nezmerateľná beznádej ktorú dokáže spôsobiť iba fakt, že práve strácajú niečo, čo tak vrúcne milujú. Túto mocnú túžbu po živote máme v sebe všetci bez ohľadu na vek a skúsenosti. Nie je na tom nič zlé, je to úplne prirodzený pud ktorý nám sám Najvyšší všetkým podaroval do vienka pri našom stvorení. Je to hybná sila celej spoločnosti. Žiť, rásť, napredovať. Bez nej by sme sa nikam nepohli. Avšak keď sa pre nás život samotný stane tým najdôležitejším, nastáva problém. Koľko obdivuhodných, ale aj strašných a úbohých skutkov vykonalí ľudia, ktorí sa obávali o svoj život a snažili sa ho ochrániť doslova za každú cenu. Niekedy je však nevyhnutné, aby sa náš hmotný svet začal rúcať ako domček z karát, aby sa konečne dostal na svetlo aj ten duchovný, ktorý sme dovtedy držali kdesi v reťaziach v temnote podvedomia. Tu sa ukazuje aj sila našej viery, alebo skôr náboženstva. Koľkí sa považovali za kresťanov iba do doby, kým sa im darilo. Nemali žiadne väčšie životné problémy, takže Boh bol milujúci Otec. Akonáhle na nich dopustil tú strašnú chorobu tak je neuveriteľne nespravodlivý a krutý. Príde obdobie pochybovania, ktoré môže prerásť do zášte a averzie.

V druhom príklade vám chcem predstaviť muža, ktorý bol prijatý do hospicu. Vekovo bol na tom rovnako ako muž z nemocnice. Keď som ho prvýkrát zbadala neverila som, že ten človek ešte žije. Bol vychudnutý doslova na kosť, koža tesne priliehala k jeho kostre. Najstrašnejšia ale bola tvár. Bol tak vyziabnutý, že oči sa mu doslova prepadli niekoľko centimetrov do očných jamiek. Dve veľké, tmavé diery v ktorých sa oči dali zazrieť iba vďaka odleskom svetla z okna. Jeho telo tak zoslablo, že už iba ležal na posteli, avšak jeho myseľ ostala bystrá až do posledných chvíľ. Zistila som, že je to veľká vzácnosť a milosť od Boha, keď si niekto dokáže uvedomovať sám seba v posledných chvíľach. Drvivá väčšina ľudí strávi posledné dni či týždne života v agónii. Či už je to spôsobené starobou a s tým súvisiacimi ochoreniami ako demencia, alebo chorobami ktoré spôsobujú porušenie mentálnych funkcií. Neraz som bola svedkom toho, ako sa človek s metastázami na mozgu zmenil v priebehu krátkeho obdobia z relatívne normálneho samostatného človeka na „zeleninu“ ležiacu bez pohybu na posteli ktorá nepoznáva ani vlastnú rodinu, alebo naopak vykazoval nepochopiteľné a zmätočné chovanie ako človek s Alzheimerom. Tento muž ale aj napriek svojmu stavu a vedomiu blížiacej sa smrti bol úplne spokojný. Rád rozprával o sebe a svojej rodine a ako hlboko veriaci sa tešil, keď našiel niekoho na duchovnejší rozhovor. Vždy sa usmieval a bol neskutočne vďačný aj za drobnosti, ktoré my považujeme za bežné. Ďakoval nám za výmenu posteľného prádla, ďakoval nám keď sme mu zaliali kávu. Nebyť jeho biedneho výzoru, vôbec na ňom nebolo badať, že umiera.

Spomínam si na posledný deň, kedy som sa s ním rozprávala. Pri rannej hygieene mi s radosťou rozprával ako je rád, že stále má ešte za čo Pánovi ďakovať. Dostali sme sa k téme utrpenia Jóba, na čo sa mi priznal že ten príbeh nepozná. V skratke som mu teda vysvetlila kto to bol a čím si prešiel. O jeho nezlomnej dôvere v Boha aj napriek všetkému utrpeniu ktorým si prešiel. Keď som skončila, so svietiacimi očami poďakoval za to, že sa dozvedel niečo zaujímavé. Zdôveril sa mi s tým, že sa modlil a tešil sa koho nového na rozhovor mu Pán ten deň pošle. Veľa dôvodov na radosť mu už nezostávalo, no aj napriek tomu dokázal nachádzať potešenie v drobnostiach, čo stále mal. A Boh aj napriek tomu, že sa mužov život zredukoval na jednu miestnosť, nachádzal denne spôsoby ako ho prekvapiť a potešiť. Z jeho izby som odchádzala so zvláštnym pocitom obdivu voči nemu. S akou pokorou dokáže prijímať svoj stav. Z toho muža naozaj priam vyžaroval pokoj a hlboká oddanosť Bohu. Bolo to takmer hmatateľné.

Dovolím si uviesť ešte jeden skutočný príklad zo života, ktorý opisuje vo svojej knihe *Palčivé otázky* dneška nemecká psychoterapeutka pre deti a mladistvých, Christa Meves². Jedného dňa za ňou prišla mladá, 32 ročná učiteľka atletickej postavy. Po rozhovore vyplynulo, že ide o aktívnu športovkyňu, ktorá však začala trpieť bolesťami a slabosťou v nohách. Prešla si mnohými špecializovanými doktormi a absolvovala početné vyšetrenia, aby sa dozvedela o pravdepodobnej diagnóze – roztrúsená mozgovomiechová skleróza (skleróza multiplex). S hnevom buchla dverami a viac na to nemyslela. Keď sa objavili problémy s videním, navštívila očnému lekárovi aby si dala predpísať okuliare. Na jej zdesenie jej lekár vysvetlil, že tie jej nepomôžu. Bol to ďalší felciar na ktorého zanevrela. Bola presvedčená, že sa z nej snazia urobiť chorú, aby si získali ďalšieho pacienta do svojej starostlivosti. V tom období navštívila spomínanú psychoterapeutku, ktorej sa so svojimi obavami zverila. Rozhodla sa ísť na kúpeľnú liečbu s nádejou, že ju tam dajú dohromady. (Aby sme sa vedeli vcítiť do učiteľky, musíme si uvedomiť že dnes, v roku 2025, už skleróza multiplex nie je považovaná za rozsudok smrti. Za pomoci kortikosteroidov, biologickej liečby, fyzioterapie a zmeny životného štýlu dnes pacienti s touto diagnózou vedú ochorenie zvládať pomerne dobre a dokážu si zachovávať samostatnosť mnohé roky. Tento prípad sa však stal pred viac ako tromi dekadami, kedy boli možnosti účinnej symptomatickej liečby v Nemecku výrazne obmedzené. Mladšej žene prakticky oznámili, že má pred sebou už iba niekoľko mesiacov či rokov života. Je to rovnaké, akoby nám dnes diagnostikovali ALS = Amyotrofická laterálna skleróza alebo CJD = Creutzfeldt-Jakobova choroba³.)

O niekoľko mesiacov od toho stretnutia poslala list plný horkosti a zatrpknutia. V sanatóriu potvrdili sklerózu, ktorá sa začala šíriť veľmi rýchlo. V dobe písania listu už mladá žena nebola schopná ani chodiť. Zriekla sa Boha, pretože ho pokladala za krutého a nespravodlivého. Nedokázala prijať ten hrozný osud, ktorú ju postihol. Pohyb bol pre ňu všetko, nechápala, prečo jej ho Boh zobral. Priznala sa, že sa pokúsila zabiť elektrickým prúdom vo vani, avšak neúspešne. Psychoterapeutka si uvedomovala o aký ťažký prípad ide a že bežné frázy sú tam úplne zbytočné. Jediné čo jej zostalo, bolo uistiť ženu o svojom súcíte s ňou a dať jej príslub, že sa za ňu bude modliť. O rok neskôr jej žena zatelefonovala a pozvala ju na návštevu. Počas nej sa Christa dozvedela, že žena počas predchádzajúceho života navštevovala kostol a túžila po Božej blízkosti, nikdy to však nebolo skutočné. Počas pobytu v sanatóriu vyhľadávala samotu, pretože neustále súcítné reči ostatných jej neboli príjemné. A práve v tichu samoty sa konečne priblížila k Bohu. Vďaka nemu pocítila neopísateľný pocit bezpečia aký nikdy predtým, aj napriek postupujúcej chorobe. Celý svoj

život bola v hluku a pohybe a až vtedy zistila, že skutočne potrebovala zastať a započúvať sa do ticha, aby mohla nájsť Božiu blízkosť. Nešlo iba o fyzickú aktivitu, ale aj jej myseľ bola neustále zamestnávaná niečím dôležitejším. Prešla dlhou cestou od odmietania a hnevu až po zmierenie a vďačnosť Bohu za to, že jej musel niečo zobrať aby jej mohol vrátiť stonásobne viac vo svojej obdivuhodnej láske. Podľa slov autorky z tejto ženy počas celého ich stretnutia vyžaroval zvláštny jas a pokoj a ja verím, že ide presne o tú fascinujúcu auru, ktorú som na vlastnej koži zažila u muža z hospicu. Potvrdzuje existenciu tohto stavu. Títo ľudia sú skutočne presýtení Božím pokojom, ktorý rozochvieva aj vnútro ľudí v ich okolí. Je tak silný, že dokáže doslova zaplniť celú miestnosť.

Fyzická smrť je stav, ktorým si prejde každý jeden z nás. Povedzme si ale rovno, väčšina sa tejto téme vyhýba. Keď sa na smrť opýta dieťa alebo mladý človek, najčastejšie ho odbijú slovami: „Ešte ťa také niečo nemusí trápiť, na to si príliš mladý; to je ešte v nedohľadne...“ Ale skúsenosti nám hovoria, že to tak vôbec nie je! Umierajú všetky vekové kategórie. Myšlienky na koniec života odsúvame tak dlho, až nás raz ten koniec zastihne nepripravených. Už od malička by sme mali byť oboznamovaní s touto nevyhnutnosťou. Zodpovedne pripravujeme deti na to, aby dokázali byť v živote samostatné. Učíme ich kritickému mysleniu, digitálnym zručnostiam, hospodáreniu s peniazmi, o sexuálnej zodpovednosti. To všetko je pre ich život nepochybne dôležité. Ale uvedomujete si, že to predstavuje iba krátky úsek ich cesty? Vôbec nie sú pripravované na to, čo nastane potom. Nikdy ich nikto nepoučil o nevyhnutnosti uzatvorenia toho najdôležitejšieho životného poistenia siahajúceho až za hranice tohto sveta. Slovo smrť väčšina dospelých vyradila zo svojho slovníka a podvedomia a potom sú úplne paralyzovaní, keď sa do ich života vráti s celou svojou desivou silou. Stávajú sa otrokmi ochromujúceho strachu.

Len pred niekoľkými dňami som zažila jednu z tých náročnejších služieb v práci. Prevažná časť pacientov v hospici má veľmi obmedzené vnímanie seba samých a sveta okolo nich. Lekári používajú termín soporózný pacient. To znamená, že hoci nie sú priamo v kóme alebo bezvedomí, neodpovedajú na bežné podnety. Vyzerajú, ako by neustále spali a reagujú iba na hlasné zvuky alebo dotyky, prípadne bolesť. Aj vtedy však málokedy komunikujú slovne, väčšinou iba nakrátko nadviažu očný kontakt alebo vydajú zo seba nejasný zvuk. Toho dňa sa jedna z našich pacientiek, ktorá dovtedy bola v soporóznom stave vedomia, na pár hodín prebrala a vnímala, čo sa okolo nej deje. Okamžite ju pochytil obrovský strach a ľútosť a žiadala, aby sme jej priviedli kňaza, pretože umiera. Ten prišiel v priebehu niekoľkých hodín, avšak počas tohto

obdobia čakania bola žena veľmi nepokojná a úzkostlivá. Po odchode duchovného sa trochu upokojila a s pomocou liekov proti bolesti zaspala. Okrem tejto udalosti sme však mali ten deň ešte ďalšie dve úmrtia ľudí, ktorí už nemali šancu požiadať o duchovného. Z tohto dôvodu sa hneď pri prijatí pacienta do hospicu personál pýta príbuzných, či je pacient veriaci, či má záujem o kňaza (pokiaľ je ešte schopný vnímať) a prípadne či absolvoval všetky sviatosti a posledné pomazanie. Pokiaľ je odpoveď negatívna, na ich žiadosť ho udelí kňaz pri najbližšej návšteve. V hospici sa dokonca vedie špeciálny zošit s menom, dátumom a podpisom kňaza aby sa zabezpečilo, že každý zomierajúci skutočne dostal pomazanie chorých. Následne sa duchovný ešte podpisuje na svätý obrázok, ktorý sa zakladá do chorobopisu, aby existovalo aj oficiálne potvrdenie a zosnulý mohol mať katolícky pohreb. Udalosti toho dňa ma silne zasiahli, pretože som si uvedomila, ako málo v skutočnosti dáva katolícka viera istotu a pokoj ľuďom v poslednej hodine. Pacientka, ktorá dostala možnosť na niekoľko hodín vnímať samu seba, prežila tento čas v nevýslovnej hrôze a agónii. Nedokázala si ani predstaviť, čo by sa s ňou stalo keby umrela skôr, ako príde kňaz a ona by sa mohla vyspovedať. Nebol to Boh, do ktorého vkladala svoju nádej, bol to obyčajný človek, ktorý jej mal priniesť pokoj a možnosť spásy. Neobracala sa na svojho Pána, ktorý jediný jej mohol priamo udeliť milosť, ale na jeho údajného pozemského sluhu, ktorý jej mal túto milosť iba sprostredkovať. Jej poslednou záchranou sa stala Cirkev, nie Boh. Podobný postoj zaujali aj príbuzní jedného z mužov, ktorý tiež odišiel na večnosť toho dňa. Rodina sa utešovala slovami, že ich otec mal všetky potrebné náležitosti a sviatosti, vrátane pomazania chorých, takže bude v poriadku. Akoby si odškrtovali nákupný zoznam, nič viac. Nezáležalo na jeho osobnom vzťahu s Bohom za života, dôležité bolo, že mal vyplnené všetky kolonky. To je koncept, ktorý učí katolícka Cirkev svojich nasledovníkov. Nezaleží na vnútri človeka, iba na vonkajších úkonoch.

Nikdy nevieme, kedy zomrieme, preto je nutné byť pripravený kedykoľvek. Ale príprava nespočíva v získavaní plusových bodíkov počas života, ale v **ich zahodení**. Nikdy ich nebude dosť na vstupenku do neba. Tieto lístky sa totiž nevymieňajú za kredity nazbierané v kostole, ale sú rozdávané samotným Bohom úplne zadarmo. Je najvyšší čas tieto bezcenné cirkevné poukážky spáliť! Boh nás nemiluje vďaka našim nezištným skutkom ani kvôli šľachetným obeťam, ktoré mu denne prinášame. Miluje nás už zo samotnej svojej podstaty, pretože proste sme. Nechce naše skutky ale srdcia.

3. Smer je možné zmeniť kedykoľvek

V tejto kapitole by som rada opísala reálne svedectvá dvoch mužov, ktoré dokazujú, akú silu má hľadanie a ochota nasledovať skutočnú pravdu.

Prvý muž sa narodil na východe Slovenska do silne katolíckej rodiny. Niekoľko členov širšej rodiny bolo vyučených kňazov, v rodine sa vyskytoval aj vysoko postavený biskup. Tento muž od narodenia teda vyrastal v učení Rímskokatolíckej Cirkvi. Prešiel si všetkými rituálmi, ktoré mu mali zaistiť spásu duše. Krst, sväté prijímanie, birmovanie. Vo svojich mladíckych rokoch prirodzene chodil miništrovať, neskôr krátkodobo zvažoval aj seminár. Netreba ani spomínať, že poctivo chodil na spovede, modlil sa predpísané modlitby, pomáhal farárovi. Dodržiaval všetky povinné sviatosti. Počas štúdia na vysokej škole sa už cítil dostatočne povolaný k tomu, aby začal aj sám zachraňovať zblúdilé ovečky. Navštevoval kresťanské zbory a skupinky, kde sa stretával s inými veriacimi z rôznych denominácií. Na jednom z týchto stretnutí nevyhnutne došlo medzi ním a jeho protestantským priateľom k ostrejšej diskusii. Predmetom sporu bola modlitba k Panne Márii. Mladý muž odišiel zo stretnutia rozhorčený, rozhodnutý vyvrátiť svojmu kamarátovi tvrdenie, že Biblia nič nehovorí o povinnosti modliť sa k Márii. Bolo to prvýkrát v jeho živote, kedy čítal Písmo Sväté skutočne pozorne a hľadal presné verše potvrdzujúce jeho tvrdenie. Avšak na svoje prekvapenie zistil, že nič také tam v skutočnosti nie je. To bol prvý moment, kedy začal pochybovať o správnosti svojho učenia.

Od toho zážitku začal čítať Bibliu o niečo pozornejšie a priamo vyhľadával nezrovnalosti medzi učením, v ktorom vyrastal, a obsahom Svätej knihy. Dovtedy sa jeho štúdium Biblie podobalo skôr iba listovaniu v magazíne. To, čo bolo zaujímavé si prečítal a to, čo mu úplne nesedelo odbil mávnutím ruky s presvedčením, že vzdelaní ľudia v Cirkvi to určite vedia lepšie ako on a stačí im bezvýhradne veriť. Nastalo u neho obdobie pochybností, kedy naozaj poctivo študoval čo hovorí Biblia a čo hovorí Rímskokatolícka Cirkev. Aj napriek tomu, že na 95 % sa ich myšlienky zhodovali, bolo to práve tých zvyšných 5 %, ktoré mu nedali spávať. Pokiaľ je naozaj Cirkev neomylná, ako môže kázať niečo, čo nesedí alebo je dokonca v priamom rozpore s tým, čo hovorí Ježiš?

Nakoniec nastal deň, kedy si tento mládenec uvedomil, že mu chýba pevný bod v živote. Nemôže sa snažiť držať Biblie a zároveň učenia, ktoré hovorí proti nej. Musel sa rozhodnúť. Vtedy si vybral, že od toho momentu považuje Bibliu za absolútnu pravdu. To, čo sa tam hovorí je pravdivé a to, čo sa tam

nepíše, za pravdivé považovať nebude. A jedna zo skutočností, ktorá ho zasiahla ako blesk z jasného neba bolo uvedomenie si, že jeho údelom je ohnivé jazero. Jeho, príkladného nasledovníka RKC, ktorý vždy všetko robil podľa pravidiel! Od tej chvíle bol schopný posudzovať veci z iného hľadiska, nemusel všetko porovnávať z dvoch uhlov pohľadu. Naraz dokázal veci jasne označiť za dobré alebo zlé. Ak niečo Boh označil za zlé, je to proste tak bez ohľadu na to, čo o tom hovorili ľudia.

Toto prijímanie nových skutočností ale nebolo jednoduché, pretože neodvratne muselo viesť k stretu s týmto svetom. Celý jeho život do tej doby bol ovplyvnený jeho vierovyznaním, ktoré teraz začal pomaly odmietat'. Viete si predstaviť zhrozenie jeho rodiny, keď milovaný vzorný syn prestal chodiť do kostola, ba sa úplne dištancoval od „jedinej správnej Cirkvi“? Vtedy nastal moment, ktorý je rozhodujúci pre každého človeka, ktorý pochádza z podobného prostredia. Naraz stojí sám proti celej svojej rodine. Objaví sa obrovský tlak v podobe dôverných rozhovorov, citového vydierania či kriku, len aby rodina zavrátila svojho strateného člena na správnu cestu. To je okamih, kedy slabší podľahnú. Odmietnuť rímskokatolícku Cirkev totiž znamená často rozhádanie sa s celou rodinou, komunitou, známymi, pre ktorých sa daný človek stane bludárom, sektárom. Naraz nie je pozvaný na rodinné oslavy, je vystavený neustálym kritickým pohľadom. Tento mladý muž sa však rozhodol, že pravda je pre neho dôležitejšia ako názory ľudí. Pochopil, že aj napriek láske ku svojej rodine, ak chcel autenticky nasledovať Ježiša a skutočnú cestu kresťana, musí sa od nich **duchovne** oddeliť. Aj Biblia nás na toto pripravuje. Kristové chodníky sú niekedy osamelé.

„A každý, kto opustil domy alebo bratov alebo sestry alebo otca alebo matku alebo manželku alebo deti alebo polia pre moje meno, dostane mnohonásobne viac a večný život obdrží dedične.“ (Matúš 19:29)

„Nedomnievajte sa, že som prišiel dať pokoj na zemi; neprišiel som dať pokoj, ale meč. Lebo som prišiel rozdeliť človeka proti jeho otcovi a dcéru proti jej materi a nevestu proti jej svokre, a nepriateľmi človeka budú jeho domáci. Ten, kto má radšej otca alebo mater ako mňa, nie je ma hoden; a kto má radšej syna alebo dcéru ako mňa, nie je ma hoden; a kto neberie svojho kríža a nejde za mnou, nie je ma hoden.“ (Matúš 10:34-38)

Tento proces prerodu trval približne rok, na konci ktorého mládenec prijal Ježiša ako svojho Spasiteľa podľa biblických pravidiel. Bol pokrstený vodou a Duchom Svätým, ktorý ho začal definitívne vyvádzať z bludného učenia. Krok

za krokom sa učil viac dôverovať Bohu ako ľudom, prestal sa považovať za prvého znovuzrodeného katolíka v meste. Každý aspekt svojho života začal podriaďovať Božiemu slovu a stal sa z neho skutočný Kristov nasledovník, ktorým je dodnes.

Druhý muž pochádza zo severného Slovenska. Začiatok jeho života je veľmi podobný mužovi z prvého príbehu. Vychovávaný katolíckou rodinou ako správny katolík, sprevádzaný horlivosťou slúžiť Bohu. Už v skorej mladosti mal za sebou množstvo svätých pútí, vrátane troch pripomienkových návštevy pápeža Jána Pavla II. Prirodzene navštevoval kurzy, mládežnícke stretnutia a pomáhal pri vydávaní novín pre svoju katolícku farnosť. Taktiež prišiel čas kedy veril, že povolanie kňaza je tá najlepšia cesta pre jeho život. Po dvoch rokoch v seminári a reholi však nadšenie opadlo a rozhodol sa z učenia odísť. Jeho úmyslom bolo spoznať a šíriť Božie slovo, avšak zistil, že na teologickej fakulte sa Písmo popiera. Zistil, že budúci kňazi sa vôbec neučia Božie slovo ale učia sa o Božom slove. Božie zázraky boli iba prírodné úkazy. Budúcich duchovných učili, že všetky náboženstvá nakoniec vedú k Bohu. Pokiaľ to bolo tak, tak načo by sa mal snažiť byť kňazom? Posledným klincom do rakvy bola predstava budúcnosti v reholi. Ako kňaz by trávil zvyšok svojho života o samote na fare. Je to veľmi ťažká požiadavka na mladého človeka, najmä muža. Na určitú dobu sa z neho stal veľmi vlašný veriaci, akých máme dnes v okolí väčšinu. Jedným z dôvodov bolo sklamanie, ktoré zažil, druhým bol fakt, ako na neho pozerala spoločnosť. Na dedinách panuje silný náboženský duch a pokiaľ niekto odíde z rehole, je považovaný za zradcu povolania. Dokonca aj mládež, s ktorou pred tým pracoval, od neho bočila ako od najťažšieho hriešnika.

Boh sa ho však odmietal tak rýchlo vzdať a tak tento muž po čase opäť pocítil túžbu po väčšej blízkosti s Pánom, aj napriek nepriateľstvu ktoré zažíval od ľudí okolo seba. Vrátil sa späť k tomu jedinému čo poznal – návšteve kostola, obetami za druhých hriešnikov a opakovanému úmornému odriekaniu modlitieb za rôzne veci ako spásu, dobrú smrť, možnosť vyspovedať sa pred smrťou, požehnania, kratšiu dobu v očistci. K tomu ešte pridával robenie dobrých skutkov, aby si poistil svoju spásu aj v prípade, že niekedy vykoná ťažký hriech. Bolo to ako získavanie dobrých a zlých bodov. Zbieral si tie dobré do zásoby, aby sa v prípade spáchania väčšieho zla náhodou nedostal do mínusu. Celé jeho náboženstvo sa zredukovalo na kôpku nekonečných úkonov a náboženských skutkov. Bez ohľadu na to aké nudné, nezmyselné či niekedy dokonca bolestivé sa mu to stalo, bol ochotný urobiť všetko pre spásu svojej duše a duše ostatných hriešnikov. A aj napriek tomuto všetkému úmornému

trápeniu ho bez prestania zžierala neznesiteľná neistota. Stále dookola si kládol otázku, či bude spasený? Čo keď nemá nazbieraných dostatok plusových bodov?

Tento muž sa tak isto začal hlbšie ponárať do Božieho slova. Pravidelne ho čítal aj predtým, no nikdy Slovu skutočne neporozumel. Objavovalo sa tam mnoho vecí ktoré ho trápili, ale neexistoval kňaz ktorý by mu ich dokázal vysvetliť. Veď ho vždy učili, že nesmie pochybovať o výkladoch duchovného. A bodka. Tým ale v ňom vzrastala vnútorná nespokojnosť. V Biblii sa mnoho hovorilo o znovuzrození, avšak nikdy sa kňaz tomu pri omši nevenoval. O to viac sa v ňom zapáľovala túžba po poznaní skutočnej pravdy. Denne čítal Bibliu, skúmal náuku RKC ale aj protestantských cirkví a všetko si začal dôkladne porovnávať. Postupne u neho prevládal postoj, že pokiaľ naozaj verí v Bibliu ako Božie slovo, tak to obsahuje najvyššiu pravdu, aj keby to bolo v rozpore s tým, čo ho učili. Každým dňom ho poznávanie nefalšovaného Slova oslobodzovalo od lží ktorým veril. Krok za krokom odmietol autoritu pápeža, neskôr prestal veriť na premieňanie na omši, odpúšťanie hriechov skrz kňaza. Až nastal deň, kedy sa slobodne rozhodol neísť na omšu na prikázaný sviatok a úplne sa odlúčil od RKC. Zbavil sa poviazanosti náboženstva a získal slobodu viery. Tento muž taktiež prijal za svojho Spasiteľa pravého Ježiša Krista, zjaveného Božím slovom a spolu s ním aj to, po čom tak dychtivo lačnela jeho duša celé tie roky – istotu spasenia. Už žiadna honba za plusovými body, iba nekonečná Božia milosť.

Toto sú svedectvá skutočných ľudí, ktorí boli až do morku kostí presvedčenými katolíkmí. Do tejto ideológie sa narodili a boli v nej vychovávaní. Obrat u nich nastal, keď sa rozhodli zistiť čo je pravda a dali jej úplne najvyššiu prioritu vo svojich životoch. Aj keď to pôsobí nenápadne, ide o vlastnosť, ktorou disponuje skutočne málokto. Skôr dáme prednosť obrane svojho ega ako pravde. Skúste si teraz spomenúť na nejakú hádku alebo diskusiu, v ktorej sa neskôr ukázalo, že pravdu mal váš oponent. Aj napriek svojmu úprimnému presvedčeniu o realite ste zoči-voči dôkazom zistili, že ste sa mýlili. Bol to dosť nepríjemný pocit. Myslím, že väčšina z nás sa k tomu nahlas nikdy ani nepriznala, pokiaľ vyslovene nemusela. Dobrovoľne prísť za druhým a povedať prepáč, urobil som chybu. Veď ak vyhráme s niekym výmenu názorov pri ktorej boli možno aj svedkovia, nemôžeme neskôr priznať, že sme obhajovali nesprávnu stranu, pretože by to bolo ponižujúce. Zhodili by sme sa pred tým druhým, pred svedkami aj pred sebou. Museli by sme uznať, že nie sme takí vzdelaní či skúsení v danej oblasti ako sme si o sebe mysleli a že máme v niečom nedostatky. To je príliš veľa námahy a bolesti, takže

prirodzene zvolíme mlčať ako hrob a dúfať, že si nikto nevšimne naše pochybenie a naše pôvodné názory budú čoskoro zabudnuté.

Je to prirodzená reakcia ľudskej bytosti, každý trochu zdatný psychológ by vám tento postoj vysvetlil. Ide o obranný mechanizmus, ktorý nás chráni pred stratou dôstojnosti a pocitmi menejcennosti. Určite pre vás nie je úplne neznámy ani pojem konformita. Ide o fenomén ktorému podliehame všetci. Konfirmačná zaujatosť alebo skreslenie (confirmation bias) je jav, ktorý sa prejavuje selektívnym vyhľadávaním informácií s ktorými súhlasíme a odmietaním dôkazov o opaku. Následne, keď je človek s takýmito informáciami konfrontovaný, má tendenciu si ich prekrúcať tak, aby mu vyhovovali, alebo ich zavrhnú. Výskumy ukazujú, že pre ľudí je z psychologického hľadiska dôležitejšie patriť do určitej skupiny, a schopnosť a ochota hľadať pravdu sú na nižšej priečke. Náš mozog je uspokojený tak, že máme oveľa rozvinutejšie schopnosti potrebné pre život v skupine ako pre schopnosti odkrývať fakty. Sme oveľa zdatnejší v ospravedlňovaní si presvedčenia, ktorému už veríme my aj ľudia, ktorí nás obklopujú.

Počas Covidu sa tento fenomén objavil v plnej sile, keď spoločnosť na celom svete rozdelil na dva tábory. Pokiaľ ste boli prívržencom vakcín tak ste vyhľadávali informácie o ich pozitívach, brali ste ich ako vstupenku do normálneho spoločenského života aký ste poznali pred pandémiou, vďaka nim ste mohli bezpečne navštevovať svojich blízkych a udržať si zamestnanie. Ak ste boli odporcom vakcín, sledovali ste články varujúce pred ich extrémne rýchlym vývojom a okamžitému uvedeniu na trh bez potrebného skúšobného obdobia, nátlak zo strany zamestnávateľov a spoločnosti na očkovanie ste považovali za porušovanie ľudských práv a odhovárali ste najbližších pred aplikáciou. Každý si bránil svoje a odmietal názory opozície, aby sa nestal vyvrheľom medzi vlastnými. Na ktorú stranu ste patrili je vaša osobná vec, ale vy aj ja sme určite boli v tejto dobe obeťami konfirmačného skreslenia.

A stávame sa nimi aj v duchovnej sfére. Avšak táto oblasť je o niečo komplikovanejšia, nakoľko jej podstatná časť sa ukrýva v nehmotnom svete. Nemáme rukolapné dôkazy, matematické vzorce ani fyzikálne experimenty, ktoré by mohli jednoznačne a nepriestrelne ukázať na jednu jedinú skutočnú pravdu založenú na objektívnych faktoch. Neexistuje výskumné zariadenie, ktoré môže priniesť svetu fotografiu Božej tváre.

Naša viera je založená na tom, čomu sa sami rozhodneme veriť, čo sa rozhodneme považovať za realitu. Ani tu však nie sme odkázaní sami na seba. Boh nám totiž zanechal vodítko, pomocou ktorého môžeme ateisti nájsť cestu k nemu a kresťania vďaka nemu nestratia správny smer. Ale iba pokiaľ sa ho

budú držať a nasledovať, aj keď ich povedie strmým kopcom alebo špinavým močariskom. Ibaže sme tvory lenivé a ísť po vlastných sa nám nechce (verte, že tu skutočne viem o čom hovorím). Tak si zavoláme šoféra a zveríme svoju cestu do rúk duchovného taxikára, aby nás odviezol do cieľovej destinácie. Prestaneme sledovať Otcove inštrukcie a spoľahneme sa, že ich za nás sleduje niekto iný. Vskutku je to najrýchlejšia cesta ako zablúdiť. Jediným spôsobom ako zabrániť tomu, aby sme skončili na zlej adrese, je zastaviť sa a vystúpiť skôr ako na konečnej. Rozhliadnite sa okolo seba či ešte stále sledujete Bohom vytýčenú cestu. Skutočne sa ešte stále držíte Jeho učenia, ktoré vám zjavil vo svojom Slove?

„A Ježiš povedal: Ja som prišiel na súd na tento svet, aby tí, ktorí nevidia, videli, a tí, ktorí vidia, aby boli slepí. A počuli to niektorí z farizeov, ktorí boli s ním, a povedali mu: Či sme azda aj my slepí? A Ježiš im povedal: Keby ste boli slepí, nemali by ste hriechu, ale teraz hovoríte: Vidíme, a preto váš hriech zostáva.“ (Ján 9:39-41)

Viete, o čom hovoria tieto verše? Ľudia znali Božích zákonov nebudú mať žiadne ospravedlnenie, keď príde deň posledného súdu. Každý z nás sa už vo svojom živote stretol s evanjeliom. To, že sme sa rozhodli nasledovať zjednodušenú a upravenú verziu od ľudí nebude pre nás poľahčujúca okolnosť. Boh nám dal svoje Slovo a rozum, aby sme ho mohli študovať. Ak ho niekto odloží na poličku, kde na neho sadá prach, a radšej si raz za týždeň vypočuje skrátenú verziu v kostole, je to jeho vlastné rozhodnutie. Ale za to potom bude niest' zodpovednosť, pretože videl, ale radšej odvrátil zrak z pohodlnosti alebo strachu.

Nie raz som sa stretla s názormi, že Biblia je veľmi náročná na čítanie a porozumenie, čo mnohých rýchlo demotivuje a odradí od následného súkromného štúdia. Je pre nás omnoho jednoduchšie prijať biblické pravdy, pokiaľ nám ich niekto predostrie v stručnej a ľahko vstrebateľnej podobe. S tým nemôžem nesúhlasiť. Tiež mám radšej, keď za mňa náročnú alebo nudnú povinnosť vykoná zástupca a ja sa môžem venovať zábavnejším aktivitám. Avšak tu je v stávke naša vlastná duša. Naozaj je rozumné prenechať rozhodovanie o nej cudzím ľuďom? Pri písaní som dostala od jedného zo svojich kritikov radu, aby som zredukovala množstvo citovaných pasáží zo Slova. Hoci bol tento postreh mienený dobre, je to ukážkový príklad nebezpečenstva prekvitajúceho v dôsledku našej pohodlnosti. Skrátiť ukážky, aby sa text ľuďom ľahšie čítal. Medzery zaplniť vlastnými slovami. Tento postup nás vždy učili v škole pri tvorbe prezentácií. Publiku stačia odrážky, to

hlavné im má vysvetliť prednášajúci na demonštráciu svojich schopností a vedomostí. To je však presný opak toho, čo sa snažím dosiahnuť. Nechcem prezentovať niekomu svoj výklad Písma a názory, tie majú naopak iba jemne dopĺňať myšlienky nachádzajúce sa v Božom Slove. Ono má predstavovať hlavný zdroj informácií. Preto som daný ústupok razantne odmietla. Nechcem čitateľov chrániť pred náročnosťou čítania Biblie, v závere by to ublížilo iba im. Skutočný kresťan **musí poznať Bibliu z prvej ruky**, nie iba recyklované, neúplné verzie z rozprávania duchovných. Presne o to sa opierajú aj mnohé cirkvi. Spoliehajú sa, že nikto nebude kontrolovať tvrdenia a tézy, ktoré vypustia medzi poslucháčov, pretože to predstavuje priveľa práce navyiac. Ježiš nás však varuje, že brána do neba je tesná a cesta k nej úzka. Podstata tohto verša siaha hlbšie, ako bežne vnímame. Zvykneme si ho vykladať tak, že nasledovať Božie prikázania je náročné, keďže často žiadajú proti našej prirodzenosti. Kráčať po ceste svetla je skutočne namáhavé, rovnako namáhavé je však aj jej poznávanie. Množstvo ľudí totiž ide po lesnom chodníčku v presvedčení, že kráčajú správnym smerom. Myslia si, že tých pár kamienkov a vetvičiek pod ich nohami a nerovný terén sú dôkazom toho, že našli tú tajomnú, náročnú úzku cestu, pričom netušia, že v skutočnosti sú na najfrekventovanejšej trase mieriacej rovno do pekla. Skutočný duševný zápas začína omnoho skôr, už našim samotným hľadaním spomínanej úzkej cestičky v tmavej džungli. Zlyhávame ešte skôr, ako vôbec nastúpime cestu kresťana. Je príjemnejšie nechať druhých, aby nám všetky duchovné pravdy naservírovali na striebornom podnose, najlepšie ešte zbavené horkej šupky a tvrdých jadierok a nakrájané na kocky. Čítanie Biblie je náročné, je to dlhý, nudný a nepríjemný proces, do ktorého je ochotný sa pustiť málokto. Preto iba malé percento dokáže tento chodník spásy nájsť a ešte mizivejší zlomok sa ho dokáže skutočne držať. Čím dlhšie niekam kráčame, tým ťažšie je potom vrátiť sa na začiatok, keď si uvedomíme, že ideme zlým smerom. Stačí malá odchýlka na samom začiatku a v priebehu času sa medzera medzi cestami zväčšuje čoraz viac.

Podme si to vysvetliť „po lopate“. Skúste teraz na konci každého tohto bodu odpovedať áno alebo nie podľa toho, či s daným tvrdením súhlasíte.

Za prvé: Každé kresťanské náboženstvo by malo byť postavené na Bohu akého nám zjavuje Biblia. Nie je to boh ktorého opisuje kniha Korán, nie sú to bohovia o ktorých učia Védy alebo Bhagavadgítá. Takže základom učenia je kniha s názvom Biblia a to, čo je v nej napísané.

Áno alebo nie?

Za druhé: Hospodin v tejto knihe hovorí, že je najvyššou existujúcou bytosťou, je v nej opísaný ako všemocný a vševediaci. To znamená, že keď chce, môže stvoriť celú planétu, môže ju zaplniť miliardami miliárd živých bytostí, ktorej každej jednej osobitne nadizajnuje vlastný tráviaci systém, nervový, svalový; dá jedinečný spôsob komunikácie aj rozmnožovania, dĺžku života, farbu a počet očí... a zároveň o každom z týchto drobných tvorov vie úplne všetko. Boh, ktorý lusknutím prstov môže stvoriť komplexný svet o rozlohe 510 100 000 km² a ďalším lusknutím ho nechať proste bez stopy zmiznúť.

Áno alebo nie?

Za tretie: Tento Boh je predstavený ako Stvoriteľ vecí a bytostí a my predstavujeme jednu nich. Takže vzťah Boh-človek sa rovná vzťahu autor-dielo. Každý autor má vlastnícke práva na svoje dielo. On ho stvoril ako sám chcel a môže s ním narábať ako sám uzná za vhodné. Dostalo sa nám však nesmiernej milosti, že Boh nie je ako niektorí ziskuchtiví umelci, ktorí sa svojich výtvorov zbavia v momente kedy za ne dostanú výhodnú ponuku. Každý z nás je pre Boha nesmierne vzácne dielo a ponecháva si ho vo svojej osobnej zbierke. Ale aj napriek jeho láskavej starostlivosti sa na našom počiatočnom vzťahu nič nemení, Stvoriteľ je stále autorita, ktorá určuje pravidlá, a my sme tí podriadení, na ktorých tie pravidlá platia.

Áno alebo nie?

Za štvrté: V náväznosti na bod 3 sa Boh rozhodol pravidlá, ktoré určil tomuto svetu, zvečniť do knihy aby boli jasné každej jednej generácii. Aby nedochádzalo k treniciam ako pri ústnom podávaní informácií, je to zapísané čierne na bielom, aby si každý jeden človek mohol Jeho slová kedykoľvek prečítať sám. Tak, ako má Slovenská republika zbierku zákonov ktorá platí pre jej občanov, tak je Biblia zbierka zákonov pre Boží ľud. Naše zákony sú dostupné každému online alebo v tlačenej forme aby si ich mohol ktokoľvek naštudovať a nevznikali právne nedorozumenia. To isté sa týka aj Pánových zákonov. A práve vďaka dostupnosti týchto pravidiel pre všetkých platí na Slovensku aj v Božom kráľovstve zásada Neznalosť zákona neospravedlňuje.

Áno alebo nie?

Som presvedčená, že ak sa niekto označuje za kresťana, mal by na tieto tvrdenia odpovedať 4x áno. Nejde totiž o žiadne náročné teologické otázky ale o objektívne zhrnutie faktov. Faktov, na ktorých je postavené kresťanstvo. Zároveň verím, že počiatky nezhôd medzi cirkvami majú korene v prekrútení

alebo odmietnutí týchto faktov. Prečítajte si tieto body ešte raz. Čo by sa stalo, keby sme niektorý z nich vylúčili?

Vezmime si bod číslo jedna – ak odmietneme Boha z Biblie, tak sa od kresťanstva odkláňame úplne a prijímame bohov z iných náboženstiev (prijímame Allaha, Šivu, Gaiu...). Pokiaľ sa nezhodneme v druhom bode, tak veríme v Boha, ktorý predstavuje iba akúsi energiu. Nie je všemocný, nie je vševediaci, nie je najvyšší, proste je. Existuje paralelne s nami ale nie je našim stvoriteľom a teda ani pánom, život nedáva ani neberie. Sem patria ľudia, ktorí veria v „čosi medzi nebom a zemou“. Odmietaním tretieho bodu odmietame vlastnú zodpovednosť a odopierame Bohu úctu, ktorú si ako Stvoriteľ zaslúži. My sme stvorili Boha, nie on nás, pretože chceme iba práva ale nie povinnosti. Vynechanie štvrtého bodu dáva obrovský priestor na manipuláciu nás. Ako môžeme nasledovať Božie Slovo keď ani nevieme čo hovorí? Poznáme iba verziu ktorú nám niekto prerozprával, ale ako môžeme mať istotu, že ten človek sa vo svojom výklade nepomýlil alebo nás zámerne v niečom nezavádzal?

Prečo je dôležité vedieť z prvej ruky čo sa v Písme píše? Aby ste celý život neverili nezmyslom a nevypúšťali pred ľuďmi z úst blbosti. Je až zarážajúce, s koľkými veriacimi pri rozhovore na duchovnejšiu tému vyplávalo na povrch, že vlastne vôbec netušia čomu veria. Horko-tážko si vedeli obhájiť svoje presvedčenie sami pred sebou, nie ešte pred niekym iným. Ako by takýto ľudia mohli niekomu skutočne vydať svedectvo? Pokiaľ som im položila otázku, ich odpoveď nikdy nezačala slovami: „V Biblii sa píše, že...“, ale vždy to bolo: „Cirkev učí že/kňaz povedal, že...“.

Drvivá väčšina katolíkov, s ktorými sme otvorili diskusiu na tému viery (česť výnimkám), nemala ani potuchy, čo sa v Biblii naozaj píše. Časti jej obsahu im boli iba nespočetnekrát prerozprávane niekym iným, väčšinou kňazom alebo učiteľom kedysi dávno v nedeľnej škole. Keď som sa raz jednej takejto ženy opýtala, či naozaj niekedy sama otvorila Bibliu, s hrdosťou sa priznala, že pozná naspamäť desať prikázaní a čítala až celé 2 evanjeliá. V jej očiach to bolo niečo vskutku chvályhodné. Len pre zaujímavosť, iba Nový zákon sa skladá z 27 kníh a Starý zákon z 39 (resp. 46). Dokopy to predstavuje 66 (85). Vzhľadom k tomu, že dotyčná samu seba často pasovala pred ostatnými za morálnu autoritu, mi nezostávalo nič iné, iba zhlboka sa nadýchnuť a zahryznúť si do jazyka. Biblia predstavuje základ našej viery. Ak je kresťanstvo jednou z črt, ktorá definuje našu osobnosť, nemyslíte, že by sme jej mali venovať viac pozornosti?

Vyskúšame ešte jedno cvičenie. Odpovedzte na nasledujúce otázky:

Otázka číslo 1: Ako sa volala Ježišova pozemská matka?

Odpoveď A: Mária Odpoveď B: Marta Odpoveď C: Ester

Otázka číslo 2: Ako sa volal vrch na ktorom bol Ježiš ukrižovaný?

Odpoveď A: Sinaj Odpoveď B: Golgota Odpoveď C: Ararat

Otázka číslo 3: Koľko rokov sa dožil Matuzalem?

Odpoveď A: 969 Odpoveď B: 910 Odpoveď C: 777

Ako ste si viedli v tomto teste? Predpokladám, že prvé dve otázky ste dali ľavou zadnou, pri poslednej ste možno trochu podvádzali a povolali ste na pomoc silu internetu. A to je presne to, čo som chcela demonštrovať. Odkiaľ zobral Google odpoveď na túto otázku? Alebo Bing, Yahoo či akýkoľvek vyhľadávač, ktorý ste použili? Každý jeden vám dá presne tú istú odpoveď. Viete prečo? Pretože čerpajú z jedného zdroja. Matuzalem je muž, ktorý sa spomína v Starom zákone. Nie je to K-popová hviezda ktorá o sebe dáva statusy na sociálnych sieťach; nie je to politik, ktorý svoje názory prezentuje vo verejnoprávnej televízii; je to obyčajný človek z dávnej minulosti, o koho živote bol urobený záznam. Keby sa jeho meno neobjavilo v Biblii, nikdy by sme o jeho existencii netušili.

Správne odpovede na tieto otázky sú teda 1A, 2B, 3A. Keby vás teraz niekto zaryto presviedčal, že správne odpovede sú napríklad 1B, 2C, 3C ako mu dokážete, že sa mylí? Keby vám niekto horlivo s vážnou tvárou tvrdil, že Ježišova matka bola Marta, ako mu bez vyvolávania hádky či osobných útokov dokážete opak? Úplne jednoducho – vezmete do ruky Bibliu a ukážete mu presné pasáže, kde sa to píše čierne na bielom.

Otázka 1:

„Potom v šiestom mesiaci bol poslaný anjel Gabriel od Boha do galilejského mesta, ktorému je meno Nazaret, k panne, zasnúbenej mužovi, ktorému bolo meno Jozef, z domu Dávidovho, a meno panny bolo Mária.“
(Lukáš 1:26-27)

Otázka 2:

„A nesúc svoj kríž vyšiel von na miesto, zvané Lebka, ktoré sa volá židovsky Golgota, kde ho ukrižovali a s ním ešte aj iných dvoch, jedného z jednej a druhého z druhej strany a v prostredku Ježiša.“ (Ján 19:17-18)

Otázka 3:

„A Matuzalem žil sto osemdesiatšedem rokov a splodil Lámecha. A Matuzalem žil po splodení Lámecha sedemsto osemdesiatdva rokov a splodil synov a dcéry. A bolo všetkých dní Matuzalemových deväťsto šesťdesiatdeväť rokov, a zomrel.“ (1. Mojžišova 5:25-27)

Na prijatie týchto skutočností nie je potrebné vysoké IQ, netreba špeciálne vzdelanie ani kurz, klerický status, absolútne nič. Biblia je základ kresťanstva, preto je jej skutočné poznanie také nevyhnutné. Je to predpoklad, na ktorom by sme sa mali ako nasledovníci Krista všetci zhodnúť. Ak sa to píše v Biblii, tak to považujeme za pravdu.

Áno alebo nie?

4. Pravda, špekulácia a klamstvo

Zostáva nám ujasniť si ešte jeden princíp, ktorý je nutné si uvedomiť skôr ako prejdeme na ďalšiu časť knihy. Nie len pochopiť, ale skutočne sa ním aj riadiť. Vaša myseľ bude totiž pri nasledujúcich kapitolách bojovať zo všetkých síl aby si udržala svoje fakty a pohľad na život, ktorý si budovala celé roky a na ktorom stojí vaše vnímanie reality a seba samých. Pokiaľ ste boli katolíckmi celý svoj doterajší život, tak budete pri čítaní zvyšných kapitol pod extrémne silným konfirmačným skreslením (tak ako som ja bola pod silným konfirmačným tlakom keď som prišla prvýkrát do kontaktu s katolíckym učením). Preto vás prosím, bojujte ďalej. Neočakávam, že okamžite odhodíte všetky svoje presvedčenia, ale chcela by som aby ste boli aspoň otvorení tomu, že túto knihu dočítate do konca. Už to, že ste po nej siahli (nech bol dôvod akýkoľvek) je dobré znamenie. Ste ochotní skúsiť aj niečo nové a nie len bežať vpred po vytýčenej trase s klapkami na očiach.

Takže ešte k spomínanému princípu. Medzi pravdou, špekuláciou a klamstvom je obrovský rozdiel. Za **pravdu** považujeme to, čo sa píše v Písme. Ak je tam niečo vyslovene napísané, tak je to tak. Napríklad tvrdenie, že Ježiš bol muž a nie žena je pravda, pretože existuje veľké množstvo veršov ktoré to priamo aj nepriamo dokazujú. Existujú ale aj pravdy, ktoré nie sú napísané priamo, ale je možné ich iba vydedukovať z kontextu a okolitých veršov. Takýmto príkladom môže byť Božia trojjedinnosť. Je fakt, že v Biblii nenájdete vetu typu „Boh Otec, Ježiš Kristus a Duch Svätý sú jedna a tá istá bytosť“, hoci jeden verš je veľmi blízko.

„Lebo traja sú, ktorí svedčia na nebi: Otec, Slovo a Svätý Duch. A tí traja sú jedno.“ (1. Jánov 5:7)

Veríme tomu vďaka množstvu nepriamych odkazov na túto skutočnosť (Ježiš zdôrazňoval, že on a Otec sú jedno, za čo ho vlastne aj farizeji chceli zabiť; vyhlasoval že on je cesta, pravda i život a nikto nepríde k Otcovi inak iba cez neho; vyhlasoval, že on je svetlom sveta; že jeho skutky svedčia o tom, že ho poslal Otec; Márii anjel povedal že ju zatôni Duch Svätý a preto aj dieťa sa bude nazývať Synom Božím...).

Špekulácia je tvrdenie, ktoré nie je možné dokázať ani vyvrátiť z toho dôvodu, že sa o tom nikde v Biblii nepíše a prakticky to nie je možné ani vyčítať z kontextu. Keď poviem, že Ježiš mal čierne vlasy, je to špekulácia. Hoci na pohľadniciach, obrazoch alebo vo filmoch do role vždy obsadzujú

hnedovlasých hercov nedokazuje to, že to tak bolo. Ide skôr o obchodný trik, aby Ježiš pôsobil neutrálne a reprezentoval všetky národnosti. Ale to neznamená, že to tak skutočne bolo, pretože v Starej ani Novej zmluve nie je jediný verš, ktorý by hovoril o farbe Ježišových vlasov (pretože z duchovného hľadiska je to absolútne nepodstatné). Takže mohol ich mať hnedé, ale tak isto aj čierne. A dokonca mohol byť aj blondýn, hoci uznávam, že to je nepravdepodobné. Ale stále to nič nemení na tom, že ide o špekuláciu. Používať špekulácie ako základný stavebný kameň svojej viery môže byť ale veľmi nebezpečné, preto je dôležité sa im vyhýbať, pokiaľ je to možné.

Klamstvo je výrok vystupujúci priamo proti písanému slovu. Ak niekto povie, že apoštolov ktorých si vyvolil Ježiš nebolo 12, ale povedzme 6, je to vyslovene lož. Pretože môžeme čítať že:

„A keď bol deň, povolal k sebe svojich učeníkov a vyvolil si z nich dvanástich, ktorých aj apoštolmi pomenoval: Šimona, ktorého tiež pomenoval Petrom, a Andreja, jeho brata, a Jakoba a Jána a Filipa a Bartolomea a Matúša a Tomáša a Jakoba Alfeovho a Šimona, zvaného Zelótu, a Júdu Jakobovho a Judáša Iškariotského, ktorý sa tiež stal zradcom.“ (Lukáš 6:13-16)

Špekulácia a lož majú ale rovnakú výpovednú hodnotu – nulovú. Áno, špekulácie nemôžem vyvrátiť, ale potom to dáva priestor na legitimizáciu úplne čohokoľvek, čo mi napadne. Pár príkladov: môžeme veriť v existenciu špagetového monštra, pretože hoci sa v Biblii nikde nespomína, ale ani sa v nej nenachádza verš, ktorý by priamo hovoril, že neexistuje. Alebo Ježiš bol v skutočnosti playboy a mal pomer so všetkými svojimi ženskými nasledovníčkami. Veď bol v tej dobe v podstate ako rocková hviezda, každá s ním túžila mať pomer. Nikde sa explicitne nepíše, že ho nemal.

Raz som viedla rozhovor s jedným mladým mužom ktorý bol ateista, ale snažil sa hľadať. Naozaj poctivo študoval všemožnú dostupnú literatúru, neflákal to, ale tým spôsobom sa otvoril rôznym nebezpečným myšlienkam. Keďže nemal poznanie ani pevný bod v živote, nevedel čo je skutočné a čo nie. Hltal úplne všetko čo mu prišlo pod ruku, až sa dostal ku knihe, v ktorej akýsi filozof tvrdil, že Ježiš mal v skutočnosti ženu a deti a v súčasnosti po zemi chodia jeho vzdialení potomkovia. Autor to písal tak presvedčivo, že spomínaný mladík tomu skutočne uveril. Pretože naozaj sa v Biblii nič nepíše o tom, že by Ježiš mal ženu, ale ani sa nepíše, že by nemal. Preto sú tieto veci také nebezpečné, veľmi ľahko zvedú neskúseného na zlú cestu. Poznanie Biblie

je dôležité preto, že keď už má kresťan základy, tak podobným veciam tak jednoducho nepodľahne. O Ježišovom milostnom živote sa v Biblii vyslovene nepíše, ale ak ste ju aspoň raz čítali celú a vnímali ste atmosféru v akej sa nesie, tak prirodzene začnete chápať, prečo to nebolo možné. Treba vnímať Božie učenie ako celok, čítať aj medzi riadkami. A tí, ktorí sú pokrstení Duchom Svätým, ho môžu využiť na pomoc pri odhaľovaní podobných klamstiev. Verím, že to, čo skutočne Duch považoval za dôležité pre naše úprimné nasledovanie Krista nám zjavil vo svojom Slove. Zjavil nám potrebnú pravdu a to, čo ňou nie je, nemal potrebu zverejňovať, aby zbytočne nevznikali medzi veriacimi spory. Zachovalo sa nám to dôležité na nájdenie cesty k Pánovi. Takže či ide o špekuláciu alebo lož, ide v podstate o jednu a tú istú vec, opak pravdy. Preto som učenia RKC v budúcich kapitolách rozdelila iba do dvoch kategórií – **pravda** a **nepravda**.

Časť druhá

5. Biblia na štúdium

Všetky citácie v tejto knihe pochádzajú z Roháčkovej Biblie. Osobne ju považujem za jednu z najlepších a najmä slovenským čitateľom odporúčam práve tú. Pôvodná Biblia bola písaná v troch jazykoch – prevažná časť spisov Starej zmluvy bola v hebrejčine, niektoré kapitoly v aramejčine a Nová zmluva bola písaná v gréčtine.

Dôvodom, prečo odporúčam práve preklad profesora Roháčka, je jeho dôraz na autenticitu textu. Jozef Roháček bol všestranne vzdelaný muž, ktorý ovládal niekoľko svetových jazykov a hudobných nástrojov. Počas štúdia na škole si uvedomil, že slovenský národ nemá k dispozícii slovenskú Bibliu, a to bol základ pre jeho celoživotnú prácu. Najdôležitejšie pre neho bolo zachovať pôvodný zmysel textov, preto jeho preklady často pôsobia zvláštne a obsahujú množstvo pre nás nespisovných alebo ťažko čitateľných slov. Príčinou je fakt, že slovenský jazyk je oproti gréckemu oveľa rozmanitejší a komplexnejší. Jedno slovo v gréčtine môže mať v našom jazyku niekoľko významov na základe kontextu. To ale profesora neodradilo a rozhodol sa, že svoj cieľ splní. Na rozdiel od iných prekladov, ktoré sú mnohokrát bohužiaľ už preklad prekladu.

Dokážete si oživiť spomienky na hru z detských čias, na telefón? Dietľa pošepká čosi do ucha svojmu kamarátovi, ten to pošepká ďalšiemu a ten zasa ďalšiemu. Kým sa informácia dostane na druhú stranu miestnosti, môže dokonale stratiť svoj pôvodný význam. Ani v tomto prípade to nebolo inak. Väčšina prekladateľov totiž zvolila ľahšiu cestu a použila za základ latinský preklad Vulgátu. Takže pôvodné texty boli najskôr preložené do latinčiny, pričom sa nevyhnutelne stratilo nejaké percento originálu. Následne sa stratili ďalšie percentá pri preklade do cieľového jazyka, v závislosti od dôslednosti a znalosti prekladateľov. A z pôvodnej informácie sa zachovalo oveľa menej, ako by sme si priali. Oveľa lepšie sa totiž predáva Biblia ktorej čitateľa rozumejú a neobsahuje krkolomné slová. Krásna spisovná slovenčina je pre oko prítiažlivejšia. Tak isto nie všetky národy dostali od Boha tú milosť aby mali vo svojej krajine niekoho, ako je profesor Roháček, takže sa musia spoliehať na dostupnú literatúru. Ale myslím, že pre nás Slovákov je to obrovská výhoda, ktorú môžeme a mali by sme využiť vo svoj prospech.

Voči iným prekladom, najmä od Spolku Svätého Vojtecha, mám aj ďalšie výhrady. Spomínam práve SSV, pretože tá je najčastejšie používanou Bibliou medzi katolíkmami, osobne ju však považujem za hrozbu v dôsledku navádzania na nesprávnu cestu. Tieto preklady Biblie obsahujú množstvo pozmenených či vynechaných slov, ktoré často menia význam celej vety. Prípadne obsahujú

poznámky pod čiarou, ktoré sa snažia urovnať nezrovnalosti medzi tým, čo hlása Biblia, a čo učí Cirkev (ak ide o učenie od Boha, ako môže existovať toľko rôznych formulácií a výkladov?)

Rovnako Ekumenická Biblia považuje za najdôležitejší konsenzus, pokúša sa (údajne) vyhovieť všetkým. Keby sme však stretli človeka s takouto povahovou črtou tak by sme povedali, že nemá chrbtovú kosť. Nemá žiadne pevné morálne hodnoty, súhlasí vždy s väčšinovým davom. Podstatou ekumenizmu je učenie, ktoré nikoho neuráža a je tam tak trochu zo všetkého, aby boli všetky strany spokojné. Snaží sa skĺbiť učenie protestantov, katolíkov, pravoslávnych, anglikánov... ale to jednoducho nejde. Nemožno spojiť učenie uctievané Krista a učenie uctievané Beliala. Ekumenizmus vyšiel z katolicizmu, keď jeho predstavitelia pochopili, že priamy útok vedie jedine k rovnako agresívnej obrane. Preto RKC zvolila nenápadnejšiu vyčkávaciu taktiku, ako dostať bezprizorné kuriatka späť pod svoje krídla. Jej rétorika je skutočne obdivuhodná, vyznieva skutočne biblicky a práve to ju robí takou nebezpečnou. Odvoláva sa na vyhlásenia Ježiša aj apoštolov o dôležitosti jednoty a lásky medzi sebou. Ide ale o premyslenú stratégiu obalenú pozlátkom, ktorá dokáže mnohých neskúsených podviesť. Vyzdvihuje podobnosti medzi sebou a odrodilcami a následne sa snaží psychologicky využiť túto nenápadnú pochvalu na to, aby ľahšie primäla druhé cirkvi vzdať sa svojich drobných rozdielov. Podľa RKC je najdôležitejšia jednota, avšak ona sama sa stavia do role vodcu, ktorého svätým poslaním je byť tým všemocným zjednocovateľom. Ona sa svojich dogiem nevzdá, ale nenápadne to požaduje od ostatných. Odporúčam vyhľadať si Druhý vatikánsky koncil, kde jasne vidíme jej zámer opätovne zjednotiť Kristovu cirkev pod katolíckou vlajkou. Nikdy nešlo skutočne o Boha, ale o príslušnosť k „jedinej správnej“ Cirkvi. Ekumenizmus je zamaskovaná odnož katolíckeho učenia. Niet divu, že si nikdy neodporujú. Predvedieme si pár ukážok.

Roháček (1964)

„A Jozef, prebudiac sa zo spánku, učinil, ako mu nariadil anjel Pánov, a prijal svoju manželku. Ale jej nepoznal, dokiaľ neporodila svojho prvorodeného syna, a nazval jeho meno Ježiš.“ (Matúš 1:24-25)

Ekumenický (1984)

„Keď Jozef precitol zo spánku, urobil, ako mu prikázal Pánov anjel, a prijal svoju manželku. Nepoznal ju však, kým neporodila syna, ktorému dal meno Ježiš.“ (Matúš 1:24-25)

SSV (1986)

„Keď sa Jozef prebudil, urobil, ako mu prikázal Pánov anjel, a prijal svoju manželku. Ale nepoznal ju, kým neporodila syna; a dal mu meno Ježiš.“ (Matúš 1:24-25)

Ako môžeme vidieť, rozdiel je vo vynechanom slove **prvorodený**. To znamená prvý z niekoľkých. V originálnych textoch je jasne použité slovo πρωτότοκον – *prototokon* (prvorodený, prvý v čase). Toto slovo má jednoznačný význam. Ak mi neveríte, zadajte si ho do prekladača. Prečo by ho katolícka Cirkev vynechala? Nie je to náhoda, že sa tam neobjavuje. Je to veľmi chytrý trik, ktorý jej hrá do kariet v príbehu o panne Márii. Dotvára to obraz o svätici, ktorý jej RKC vytvorila. Pretože katolicizmus učí, že Mária po počatí z Ducha a pôrode už nikdy viac s mužom nebola a bola z nej panna na celý život. Text sa teda musel mierne upraviť aby podporoval toto tvrdenie.

Nuž, vo všetkých troch prekladoch vidíme, že minimálne fyzicky pannou nezostala. Poznať svoju manželku znamená spojiť sa s ňou v súloží. Ak niekto rozumie aspoň trochu výrazom v Biblii tak vie, že ide o slovné spojenie, ktoré je v nej používané namiesto slova sex. Poznať svoju ženu znamená stať sa jedným telom pri pohlavnom spojení. Tu čítame, že „Jozef jej nepoznal dokým“, nepíše sa „a Jozef svojej ženy nikdy nepoznal“. Dozvedáme sa, že spolu nažívali ako normálni manželia. Počkal, dokiaľ porodila svojho prvorodeného syna, a následne potom žili ako muž a žena. A neskôr mu porodila aj ďalšie deti, ktoré sa mimochodom niekoľkokrát spomínajú v Biblii. Ale to rozoberieme bližšie v ďalšej časti.

Pri prekladoch SSV niekedy nemusí byť problém text samotný, ale komentáre k nemu pod čiarou. Existujú preklady, ktoré už správne obsahujú slovo prvorodený, ale nesprávne ho vysvetľujú ako jednorodený (Písmo Sväté Nového zákona z roku 1946, preložili Štefan Zlatoš a Anton Ján Šurjanský). Poznámky pod čiarou nás nabádajú veriť výkladom, ktoré však nijako nekorešpondujú s myšlienkami Písma. Nejde totiž o žiadnu chybu v preklade, ako sa to snažia niektorí zahovoriť, pretože v Biblii nájdeme použitie oboch výrazov. V Lukášovom evanjeliu v siedmej kapitole je scéna, kedy prichádzal Ježiš so svojimi učeníkmi do mesta Naim a stretol sa so smútočným zástupom. Na márach bol uložený jediný syn smútiacej vdovy. Grécky originál používa slovo μονογενής – *monogenés* (jediný svojho druhu, jeden a jediný). Porovnajte si ho so slovom použitým pri opise Máriinho tehotenstva. Biblia jasne rozoznáva medzi pojmi jediný a prvý z niekoľkých. Cirkev veľmi dobre vie, že v evanjeliách nedošlo k chybe. Preto tento dôkaz svojho klamstva

radšej úplne z neskorších katolíckych prekladov odstránila alebo doplnila o zmienené zavádzajúce poznámky pod čiarou.

Roháček (1964)

„A hovorím vám, že ktokoľvek by prepustil svoju manželku pre inú príčinu ako pre smilstvo a vzal by si za ženu inú, cudzoloží, a ten, ktorý si vezme za ženu prepustenú, cudzoloží.“ (Matúš 19:9)

Ekumenický (1984)

„Hovorím vám, že kto by prepustil manželku, ak nie kvôli smilstvu, a vzal si inú, cudzoloží.“ (Matúš 19:9)

SSV (1986)

„A hovorím vám: Každý, kto prepustí svoju manželku pre iné ako pre smilstvo a vezme si inú, cudzoloží.“ (Matúš 19:9)

Našli ste v týchto príkladoch rozdiel? Z katolíckeho a ekumenického prekladu bola úplne odstránená druhá časť vety. Prvá polovica nám hovorí, že rozvedený, ktorý sa znova ožení sa dopúšťa hriechu smilstva. Bodka. Ale originálny výrok apoštolov ešte pokračuje – ak si aj nikdy nerozvedený človek vezme rozvedeného, je to považované za rovnaký hriech. Čo by zo zamlčania takejto informácie mala RKC? Nuž, pretože čím viac nárokov na svojich stúpcov bude klásť, tým menej ich bude mať.

Viete, čo sa napríklad stalo v roku 2024 v americkom štáte Wisconsin? Každoročne sa tam vykonávajú štandardizované testy z matematiky a anglického jazyka, ktoré sa týkajú žiakov od tretej až po ôsmu triedu základnej školy a študentov stredných škôl. Niečo ako náš Monitor na konci ZŠ. Priemerné výsledky boli každým rokom horšie a horšie. Namiesto toho, aby školy hľadali príčinu úpadku vzdelanosti a snažili sa ju aktívne odstrániť, zjednodušili otázky v teste a navyiac znížili minimálny počet bodov, ktorý bol potrebný na to, aby žiak testom prešiel. Výsledkom bolo, že štát zaznamenal extrémny vzostup krivky. Na to, aby tretiak prešiel s označením „pokročilý“ potreboval získať aspoň 1622 bodov. V matematike bola dovtedy v tomto štáte priemerná úspešnosť v testoch okolo 37,4 %, pričom v roku 2024 to bolo naraz 49 %⁴.

V katolíckej Cirkvi sa stretávame s rovnakou taktikou. Čím vyššie požiadavky na ľudí bude mať, tým menej bude „absolventov“, preto kontinuálne znižuje latku potrebnú na postup do ďalšieho ročníka. Keďže Boh napríklad neuznáva rozvod, prišla Cirkev s nápadom anulácie, aby vyhovela

rastúcim požiadavkam modernej doby. Ak sa podľa tvrdenia RKC manželstvo nikdy neuzavrelo, tak sú muž a žena zbavení bremena cudzoložstva. Bez ohľadu na niekedy dlhé desaťročia vzájomného spolužitia, ak je to v poriadku papierovo, tak je to určite v poriadku aj duchovne. Predstavitelia Cirkvi naivne považujú Boha za tak obmedzeného, že sú presvedčení o tom, že mu dokážu prejsť cez rozum svojou umnou hrou so slovíčkami. Stačí hriech nahradiť nevinne znejúcim eufemizmom a tým sa údajne vyparí jeho hriešna podstata. Slová Ducha Svätého „*beda tým, ktorí hovoria zlému dobré a dobrému zlé, ktorí kladú tmu za svetlo a svetlo za tmú*“ sú pre nás iba vzdialenou ozvenou, nie naliehavou aktuálnou výzvou. Namiesto toho, aby Cirkev neoblomne a vytrvalo bdela na svojom poste ochrancu pravdy a morálnych hodnôt sme svedkami toho, ako úctivo poklonkuje a transformuje sa pod tlakom spoločnosti. Neustále sa mení podľa aktuálnych potrieb, aby bola pre ľudí prístupnejšou. Hlavným sa stalo množstvo členov v klube, nie správnosť učenia. Úspech Cirkvi sa meria iba počtom oddaných.

Roháček (1964)

„Ale ak vy neodpustíte, ani váš Otec, ktoré je v nebesiach, vám neodpustí vašich pokleskov.“ (Marek 11:26)

Ekumenický (1984)

verš úplne vynechaný

SSV (1986)

verš úplne vynechaný

Bežný čitateľ si pri štúdiu Písma nevšima číslovanie, preto je tento poklesok RKC ľahko prehliadnuteľný. Pokiaľ však máte doma katolícku alebo ekumenickú Bibliu, navrhujem vám, aby ste si teraz sami skúsili vyhľadať tento dvadsiaty šiesty verš v Markovom evanjeliu. V mnohých verziách je to nemožné. Číslo 25 je plynule nasledované číslom 27. Prečo?

Sám o sebe tento verš nepôsobí veľmi dôležite. Aký profit by mala Cirkev zo zamlčania takej relatívne bezvýznamnej vety? Jej moc si uvedomíme, až keď si ju spojíme do celku s celým posolstvom Slova. Princípom je ukázať, že držať voči niekomu zášť (aj keď z nášho pohľadu oprávnenú) je považované za hriech. Tento hriech nás oddeľuje od Boha a raz bude svedčiť proti nám v deň súdu. Odpúšťanie nie je jednoduché, ide proti našej ľudskej prirodzenosti. Odpustiť niekomu je rovnako náročné pre ateistu ako aj pre veriaceho. Preto Cirkev prišla s ďalšou špecializovanou výhodou a „svojich“ od tejto náročnej

požiadavky odbremenila (tak ako odstránila hriech cudzoložstva anuláciou manželstva) a nahradila ho možnosťou očistca. Tento bonus však neuplatňuje iba na odpúšťanie, jeho vplyv rozšírila takmer na každý jeden hriešny skutok, okrem tých, ktoré sama označila za ťažké. Princíp očistca učí, že za života nemusíme mať vyriešené a odpustené úplne všetky hriechy, pretože to je vlastne pre bežného smrteľníka nemožné. Ak zomrieme v stave nedokonalosti, dá sa to vyriešiť dodatočným očistením. Odstránenie tohoto veršu, spolu s ďalšími, nenápadne pomáhajú tento koncept podporovať a dodávať mu na hodnovernosti. Posmrtnému očisťovaniu sa však budeme viac venovať v kapitole 11.

Vo všetkých oblastiach života RKC čoraz viac opúšťa Božie slovo a nahrádza ho svojimi alternatívami, aby si udržala priazeň svojich náročných fanúšikov a išla s dobou. Apoštol Pavol tento postoj zhrnul vo svojom liste Galaťanom veľmi výstižne. Povedal: *„Lebo ak by mi ešte išlo o to, aby som sa ľúbil ľuďom, nebol by som sluhom Kristovým.“* Celá táto náboženská inštitúcia nenápadne mení majiteľa aj svoj zmysel, no jej zamestnanci túto kompletnú reštrukturalizáciu alebo nevidia, alebo zámerne ignorujú vďaka výhodným bonusom, ktoré im nový vlastník zabezpečil.

Iba v Novom zákone sa vyskytuje viac ako 150 prípadov úprav obsahu Biblie. Je to veľká opovážlivosť od ľudí, že si dovoľujú meniť Božie Slovo podľa svojich predstáv. Boh hrozí trestom tým, ktorí tak činia.

Za posledné mínus prekladu od SSV považujem apokryfy. Niektorí by si povedal, že čím viac informácií od Boha máme, tým lepšie. Uznávam, že nemám žiadne rukolapné dôkazy prečo tieto knihy nepovažujem za originál. Jedným z mojich dôvodov je fakt, že tieto knihy odsúhlasila RKC, ktorú ale nepovažujem za Cirkev Kristovu. Celá existencia tejto inštitúcie je poznamenaná množstvom hrozných hriechov a priestupkov voči ľuďom aj Bohu. Neverím, že je to ustanovenie od Pána, preto neverím, že majú poznanie na posudzovanie toho, čo je skutočná pravda a čo nie. Na svoju obhajobu môžem doporučiť iba to, čo budem odporúčať celú túto knihu – prečítajte si Bibliu a sami posúďte. Ako nekatolík som s týmito knihami prišla prvý raz do kontaktu iba nedávno a keďže som chcela byť korektná, tak som sa rozhodla prečítať si ich. Ak radím druhým, aby zvažovali aj argumenty opozície, tak som nechcela byť pokrytec. Ale hanebne musím priznať, že som zvládla dočítať iba 3. Celý spôsob vyjadrovania mi prišiel neprirodený, teda úplne rozdielny ako zvyšok „originálnych“ kníh. Mala som pocit, že sa mi dostal do rúk sloh od niekoho, kto síce Bibliu čítal, ale snažil sa urobiť remake. Pre dôveryhodnosť bolo do textu občas začlenených niekoľko právd a veršov, ktoré poznáme z

iných častí, ale boli dopĺňané vlastným vymysleným textom. Napríklad keď som čítala knihu Judity, nedalo sa nevšimnúť si podobnosť s Ester, jej skutky sú však opisované do detailov a nezvyčajne kvetnato, ako v najlepšej beletrii. Nešlo o posolstvo ale o príbeh samotný. Autor opisoval konanie postáv, ich pocity, myšlienky. Ústredným motívom nebol Boh, ale hlavný hrdina. A nie len v knihe Judity, ale aj zvyšných, ktoré som sa donútila preštudovať. Skúste si na porovnanie vybrať príbeh z oficiálnych textov. Udalosti boli väčšinou opisované stručne, rovnako konanie ľudí. Avšak v apokryfoch vám hlavný hrdina rozpráva o tom, ako si dal raňajky, ako utekal rýchlo po schodoch hore, o čom sa rozprával so svojimi hosťami až do večera... jednoducho klasická poviedka, zameraná na dej a osobu. Nuž, ale to môže byť aj moja osobná deformácia, keďže veľa čítam. Ak niekto neobľubuje knihy, zrejme si takéto drobné rozdiely v texte nevšimne.

Každý nech sa rozhodne sám, či apokryfy bude považovať za pravé alebo napodobeninu, moje ostatné výhrady voči SSV prekladom však pretrvávajú.

6. Mária ako prímluvkyňa a spoluvykupiteľka

Úplne prvá výčitka, s ktorou sa každý jeden katolík zrejme stretne pri kontakte s kresťanmi z iných cirkví, je jeho vzťah k Ježišovej matke. Tak nebudeme kaziť konvencie a začneme tým aj my.

Nebudem rozoberať tento problém do hĺbky z dvoch dôvodov: za prvé, uctievanie Márie je tak rozsiahla záležitosť, že by sa z toho dala napísať celá kniha; za druhé, čím hlbšie som skúmala túto tému, tým viac som s úžasom odhaľovala, ako hlboko tento problém vedie. A tak isto ako pri písaní kapitoly o Tradícii Cirkvi som si uvedomila, že tento konflikt má korene niekde inde. Na zložité teologické vysvetľovanie rozhodne nemám kompetencie ani znalosti, to by vyžadovalo skutočne roky štúdia a vedenia Duchom. Ohľadom problematiky Mariánskeho kultu bolo vydaných niekoľko naozaj dobrých publikácií od skutočne študovaných teológov a historikov. Ak niekoho zaujímajú hlbšie súvislosti, odporúčam siahnuť skôr po ich dielach. Táto kniha je však určená skôr bežným veriacim, ktorí netrávia hodiny denne štúdiom Písma, vieru dokazujú skôr prakticky ako teoreticky. Tým, pre ktorých je náboženstvo skôr doplnok k ich životom, najmä v nedeľu dopoludnia a na prikázané sviatky. A predsa minimálne polovicu toho času trávia uctievaním bohyně, ktorá ňou ani nie je. Ak by bola naozaj tak dôležitá, prečo by pre ňu bolo v Biblii vyhradeného tak málo miesta? V Matúšovom evanjeliu sa spomína približne v 20 veršoch, ktorých prevažná väčšina opisuje jej tehotenstvo a pôrod. V Markovom evanjeliu dostala priestor dokonca iba v piatich veršoch, aj to iba na to, aby Ježiš na nej demonštroval význam duchovnej rodiny. V Lukášovi sa opakuje opis Máriinho tehotenstva, tentokrát sú udalosti jej života zaznamenané v dvoch kapitolách – jedna pojednávajúca o spôsobe počatia a druhá o Ježišovom obrezaní a púte do chrámu vo veku 12 rokov. V Jánovom evanjeliu sa Mária objavuje iba v jednej kapitole o pamätnej svadbe v Káni Galilejskej. Úplne posledný záznam o Ježišovej matke nájdeme v Skutkoch, kde sa spomína ako jedna zo žien, ktoré sa zhromaždili v Jeruzaleme na Letnice, kde na prítomných zostúpil Duch Svätý. To je kompletný zoznam veršov, ktoré nám približujú život a osobu Márie. Takmer v žiadnom z nich sa o nej nehovorí to, čo o nej učí RKC.

Katolícka obrana často znie: „My Máriu neuctievame v zmysle ako uctievať Ježiša, nepobožšťujeme ju, my jej iba vzdávame úctu.“ Ak je modlitba s prosbou o pomoc k niekomu vyjadrenie úcty, podľa tejto logiky sa môžem modliť ku svojim rodičom alebo ku svojej nadriadenej v práci, pretože ich mám v úcte. Už dávno mali mať postavenú svätýňu kdesi v Neapole, ktorá by bola pútnickým miestom. Tisíce turistov ročne mali stáť v rade, aby mohli

pobozkať nohy na ich diamantami vysádaných podobizniach. Modliť sa k niekomu znamená vkladať do neho svoju nádej, že dotyčná osoba mi nejakým spôsobom dokáže pomôcť, či už priamo vlastným zásahom alebo nepriamo prímluvou za zásah. Teda neprosím Ježiša priamo, prosím Máriu pretože verím, že ona má nejakú špeciálnu moc alebo exkluzívne postavenie priblížiť sa za mňa k Ježišovi. Jej tým dávame nadprirodzené vlastnosti a výsady, ktoré nemá žiadna duša smrteľníka.

Dňa 15. augusta 2026 bola v maličknej obci v Poľsku, kde nežije ani 150 obyvateľov, slávnostne odhalená a vysvätená takmer 56 metrová socha Panny Márie. Samotná postava má okolo 40 metrov a stojí na podstavci, ktorý symbolizuje korunu, ktorý meria 15 metrov. Cirkev do tohto zlatého teľaťa vrazila 23 miliónov eur, ktoré boli darom od poľského milionára Romana Karkosika. Toto obrovské množstvo peňazí, ktoré mohlo ísť na skutočnú pomoc ľuďom v núdzi, tento muž spolu s Cirkvou radšej minuli na uctievanie svojej bohyne. Tento monument veľkosťou predčil aj hádam najznámejšiu sochu Ježiša na vrchu Corcovado v Riu v Brazílii, ktorá má dokopy s podstavcom 38 metrov⁵. Toto už dávno nepatrí do kategórie obyčajnej slušnosti a rešpektu. Kde je podľa RKC hranica medzi úctou a modloslužbou, keď ani chrámy, gigantické sochy, obrazy, zlaté koruny ani modlitby nepatria k oslave Boha? Čím sa líši jej obrovská socha od mramorovej sochy Hermesa nájdenej v chráme v Olympii, alebo Afroditej sochy vystavenej v Paríži? Tieto diela rovnako vznikli z úcty voči niekomu. Dnes však nemáme problém označiť pôvodné múzy umelcov za falošných bohov a bohyne starovekého Grécka. Ako to, že nevidíme, že Mariánska úcta zdieľa tie isté prvky, že je z Márie bohyňa 21. storočia? Všetko, čo dnes robíme z „úcty“ voči tejto žene je presne to isté, čo robili v minulosti ľudia z „úcty“ voči svojim božstvám. RKC sa opäť snaží zakryť hriešnu podstatu svojich činov tým, že ich zaodeje do nového, krajšieho a modernejšieho šatu.

Doktrína „*Sola Christus*“, ktorú katolícka Cirkev odmieta, hovorí, že jedine Kristus je exkluzívnym prostredníkom medzi Bohom a ľuďmi. Táto reformátorská myšlienka vychádza z Písma, ktoré hovorí o Ježišovi ako Spasiteľovi sveta a našom Prímluvcovi u Otca.

„Moje dieťatká, toto vám píšem nato, aby ste nehrešili. A keby niekto zhrešil, máme prímluvcu u Otca, Ježiša Krista, spravodlivého.“ (1. Jánov 2:1)

„Lebo je jeden Bôh, jeden aj prostredník Boha a ľudí, človek Kristus Ježiš, ktorý dal sám seba na výmenné za všetkých, svedoctvo to vo svojich časoch,“ (1. Timoteovi 2:5-6)

Kde nastala chyba, že ju zástancovia Tradície začali vykladať ako „Ježiš Kristus je jedným z mnohých prímluvcov u Otca. Mesiáš sedí po jeho pravom boku, a po jeho pravici zase tróni Mária. Spolu hrajú večný nebeský telefón, kedy žiadosti utrápených ľudí prechádzajú najskôr jej ušami, ona ich prefiltruje a posúva ďalej Ježišovi, ktorý ich zase predkladá svojmu otcovi.“

Pozrime sa bližšie napríklad na modlitbu k Panne Márii Guadalupskej, s ktorou prišiel pápež Ján Pavol II (už samotný výraz modlitba je sporný, nakoľko všeobecne uznávaný Merriam-Websterov slovník ho definuje ako oslovenie Boha alebo božstva slovom alebo myšlienkou; úprimnú žiadosť alebo prianie, ktorým hľadáme úľavu. Teda ak sa uchýľujeme k modlitbe, ide o akt komunikácie s božstvom. Tento výraz by sa teda vôbec nemal používať v spojitosti s Máriou.) V modlitbe sa okrem iného hovorí: „...daruj pokoj, spravodlivosť a prosperitu našim národom... udeľ našim rodinám milosť lásky a úcty k životu od jeho začiatku... ochraňuj naše rodiny... požehnaj výchovu našich detí... nádej naša, zhliadni na nás so súcitom.“ Vidíte, aké všetky tituly obdržala Mária od pápeža? Darkyňa pokoja a spravodlivosti, lásky a úcty k životu, Ochrankyňa, Naša nádej. Nie sú to náhodou všetko funkcie, ktoré Cirkev ukradla Ježišovi? On je našim Princom pokoja, ochrancom a našou nádejou, aspoň podľa Biblie. Predstavte si, že by ste túto hodnotu udelili svojim príbuzným. Keby ste sa klaňali doma pred svokrinou zarámovanou fotografiou so slovami: „Ó matka moja, najdrahšia a najvznešenejšia ochrankyňa, kráľovná lásky a súcitu, moja nádej, daruj mi milosť, prosperitu a požehnanie“, skutočne by ste si dokázali obhájiť názor, že ide stále iba o úctu a rešpekt, aj napriek všetkým znakom modloslužby? Pretože ak je toto všetko údajne iba nevinný prejav pocty voči Márii, tak by tento spôsob vyjadrovania nemal byť problém ani v prípade, že ju nahradíme niekym iným. Na Máriu takto vďaka RKC prešli všetky vlastnosti a tituly, ktoré patria jedine Bohu.

Pán pokoja

„A on sám, Pán pokoja, nech vám ráči dať pokoj každého času každým spôsobom. Pán *nech je* so všetkými vami!“ (2. Tesaloničanom 3:16)

„Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam; nie tak, ako dáva svet, ja vám dávam. Nech sa neľaká vaše srdce ani nestrchuje!“ (Ján 14:27)

„Hospodin je mojou skalou a mojím hradom a mojím vysvoboditeľom, mojím silným Bohom, mojím bralom, ku ktorému sa utiekam, mojím štítom a rohom mojeho spasenia, mojou vysokou pevnosťou.“ (Žalmy 18:3)

Naša nádej

„Lebo ty si mojím očakávaním, Pane, Hospodine, mojou nádejou od mojej mladosti. Na teba sa spolieham od narodenia; ty si ten, ktorý si ma odlúčil od života mojej matky. V tebe je moja chvála neprestajne.“ (Žalmy 71:5-6)

„A zase Izaiáš hovorí: Bude koreň Jesseho, a ten, ktorý povstane, aby panoval nad národami, na neho sa budú nadejať národy. A Bôh nádeje nech vás naplní každou radosťou a pokojom vo verení, aby ste hojnili v nádeji mocou Svätého Ducha.“ (Rimanom 15:12-13)

Sám páter Gabriele Amorth, hádam najznámejší katolícky kňaz a údajný exorcista Rímskej diecézy, používa meno Márie pri pokusoch o vyhánanie diabla. V jednej z mnohých svojich kníh spomína, ako vypudzoval nečistých duchov v mene Madony. Ježiša v knihe na niektorých miestach častoval titulom Máriin syn – akoby jej meno malo pri akte oslobodzovania hlavnú úlohu, jej post matky v sebe niesol božskú moc. Nie každý dokáže postrehnúť tieto drobné nuansy jazyka, no ide o viac ako iba o hru so slovami. Predstavte si, že by som vás chcela zoznámiť s Dominikou Gottovou. Jej meno väčšina ľudí nikdy nepočula, ak vám ju však predstavím ako prvorodenú dcéru Karla Gotta, každý nad 40 rokov vie, o koho ide. Jej osoba naberá na váhe iba v spojitosti so slávou jej otca. Bez Karla by bola iba neznáma tvár na ulici. Dominika sama o sebe významná nie je, robí ju ňou iba pokrvné puto so slávnou osobnosťou. Tejto nenápadnej, za to kriticky dôležitej zámeny sa dopúšťa aj páter Amorth a každý, pre koho je Ježiš hlavne Máriin syn. Akoby On sám žiadnu slávu nevyžaroval, iba ju reflektoval od svojej smrteľnej matky. Tým nepriamo Ježiša dehonestuje a celá jeho moc a majestát sú pripísané Márii, čím nadobúda božské vlastnosti. Ľudská žena sa pripodobňuje Bohu.

K nej sa obracajú utrápení, ju prosia o ochranu pred dlhou cestou do zahraničia, k jej srdcu vysielajú modlitby, na jej počesť stavajú chrámy a kaplnky, u nej hľadajú útechu a pomoc, jej podobizne sa tesajú do mramoru. To už ďaleko presahuje hranice obyčajnej úcty voči niekomu. Ako presne sa podarilo „vykladačom písma“ prísť k danému záveru z týchto veršov?

„Preto aj Bôh jeho povýšil nado všetko a dal mu z ľúbosti meno, ktoré je nad každé meno, aby sa v mene Ježiša sklonilo každé koleno *bytosť* ponebeských a pozemských i podzemských, a každý jazyk aby vyznal, že Ježiš Kristus je Pánom, na slávu Boha Otca.“ (Filipänom 2:9-11)

„Ja Hospodin, to je moje meno, a nedám inému svojej slávy ani rytinám svojej chvály.“ (Izaiáš 42:8)

A nie len po jej smrti, ale dokonca ešte pred jej narodením si z nej RKC spravila niekoho výnimočného. Panenstvo Márie je v katolíckom ponímaní dvojzmyselné – panenstvo z biologického hľadiska, ktoré sa stráca pri pohlavnom styku, ale aj panenstvo v zmysle čistoty a oslobodenia od dedičného hriechu (ktorého existencia sa opäť nikde a nikdy v Biblii nespomína. Ak mi chcete dokázať opak, odpovedzte mi vetou ktorá bude začínať slovami: „V Biblii sa píše...“. Máriino počatie bez dedičného hriechu si bez akýchkoľvek biblických podkladov dogmatizovala Cirkev až v roku 1854. Viac o tejto problematike je v kapitole 10.)

Evanjeliá začínajú opisom výnimočného spôsobu počatia Ježiša, pretože to bolo dôležité. Fakt, že bol splodený z Ducha Svätého, je nesmierny významný. Keby bola podobným spôsobom splodená alebo omilostená aj Mária, nemyslíte si, že by to bolo zapísané? Keby skutočne už pri narodení obdržala nejaký špeciálny dar ako nepoškvrnenosť srdca, určite by to stálo za zmienku. Ale Biblia o tomto úplne mlčí. Máriu stretávame až ako (na dané časy) dospelú ženu, ktorá už je zasnúbená s mužom. Nič z jej predchádzajúceho života nebolo očividne také významné, aby to Boh považoval za nutné zjaviť pisateľom Biblie. S touto myšlienkou prišla po mnohých storočiach až RKC, aby zaplnila trhliny vzniknuté zavedením teórie o dedičnom hriechu. Jeden výmysel musí plátať druhým, aby niekto neodhalil medzery.

Teraz si trochu rozoberieme tú biologickú stránku celoživotného panenstva Márie, ktoré sa však už ukázalo ako jasné **klamstvo = nepravda**. Ježiš bol nazvaný jej prvorodeným. Po ňom, ako svojom najstaršom synovi, mala ďalšie deti – minimálne 4 synov a aspoň 2 dcéry.

„Či nie je toto syn toho tesára? Či sa nevolá jeho matka Mária, a jeho bratia Jakob a Jozes a Šimon a Júdas? A či nie sú *aj* všetky jeho sestry u nás? Odkiaľ to tedy má všetko?“ (Matúš 13:55-56)

„Či nie je toto ten tesár, syn Máriin, a brat Jakobov a Jozesov a Júdov a Šimonov? A či nie sú aj jeho sestry tu u nás? A pohoršovali sa na ňom.“
(Marek 6:3)

Toto sa stalo, keď sa Ježiš vrátil kázať so svojimi učeníkmi do svojej rodnej zeme. Tam vyrástol, chodil do školy, poznalo ho celé susedstvo. Spomeňte si teraz na niektorého zo svojich spolužiakov zo základnej školy. Možno to bol zakríknutý chalan v zadnej lavici alebo naopak triedny vodca či šašo. A teraz by sa po 20 rokoch vrátil do rodného mesta a vyhlasoval o sebe, že je stelesnený Boh, uzdravoval ľudí a kázal vám nové náboženstvo so sebou ako Najvyšším. Reagovali by sme tak isto. „Veď to je ten Maťo, s ktorým sme chodili strieľať prakom po túlavých mačkách,“ alebo „Vraj stelesnený Boh, veď ja som randil s jeho ségrou. Takže som chodil s bohyňou?“ Ľudia z jeho mesta ho poznali od jeho mladosti, keď bol iba obyčajným chlapcom a so svojimi bratmi a sestrami behali po ulici a hrali sa. A naraz sa vrátil ako tá najvyššia autorita. Medzi svojimi rodnými nemal žiadnu úctu, pretože oni ho poznali ešte skôr ako sa stal niekym. Dovtedy bol obyčajným tesárom, ktorému zaplatili aby im vystrúhal kuchynskú stoličku alebo poličku.

Ešte pred touto návštevou domoviny je opäť chvíľa, kde sa spomína jeho biologická rodina. Bolo to v časoch, kedy jeho hviezda iba začala stúpať a chýr o ňom sa šíril postupne. Nepočulo o ňom mnoho ľudí, ale k jeho rodine sa aj napriek tomu doniesli klebety o tom, čo stvára na verejnosti ich najstarší. Aj oni ho dovtedy poznali iba ako svojho brata a syna, čo sa vyučil remeslu od otca a dovtedy žil ako oni. Chodil do práce aby si mohol kúpiť chlieb a mal čo na seba, niekedy ho bolela hlava a mal mrzutú náladu... a naraz im susedia šepkali, že ich prvorodený sa asi zbláznil, že chodí po krajine a prehlasuje o sebe, že je Boh. Prirodzene, že sa jeho mama aj bratia zobrali a rozhodli sa ho nájsť a priviesť domov, aby sa o neho postarali. Nič také, ako psychiatrické kliniky vtedy neexistovali, sociálny systém starostlivosti o chorých predstavovala najbližšia rodina. Keď ho našli, bol v dome kde kázal a okolo bol veľký zástup ľudí, takže sa k nemu nemohli dostať.

„A kým ešte hovoril zástupom, hľa, dostavili sa a stáli vonku jeho matka i jeho bratia hľadajúc príležitosť s ním prehovoriť. A ktosi mu povedal: Hľa, tvoja matka i tvoji bratia stoja vonku a chcú s tebou hovoriť. Ale on odpovedajúc riekol tomu, kto mu to povedal: Kto je moja matka a kto sú moji bratia? A vztiahnuc svoju ruku na svojich učeníkov povedal: Hľa,

moja matka i moji bratia! Lebo ktokoľvek by činiť vôľu môjho Otca, ktorý je v nebesiach, ten je mojim bratom i sestrou i matkou.“ (Matúš 12:46-50)

Tu je druhá jasná zmienka o jeho pokrvných príbuzných. Tieto verše zasahujú však do širšej oblasti, než iba fyzickej roviny. Aj keď to môže na prvý pohľad vyzeráť kruto, Ježiš tu jasne vysvetľuje duchovný princíp ktorý prišiel hlásať. Ohradil sa voči svojej rodine akoby s nimi nemal nič spoločného. Všimnime si ale, že nikdy priamo nezaprel nejaké pokrvné príbuzenstvo, fyzickú spojitosť s nimi vôbec nespomínal. Naopak, hovorí o duchovnej blízkosti. Ako vieme aj my, rodinou nám nemusí byť vždy jedine ten, kto je s nami geneticky príbuzný. Rodičia môžu milovať adoptované dieťa ako vlastné, aj ono ich môže nazývať mamou a ockom s úprimnou láskou. Neznámy muž a žena sa rozhodnú zdieľať zvyšok svojich životov spoločne v manželstve a od toho dňa sa nazývajú manželmi. Čo teda robí rodinu rodinou? Je to láska. Rozhodnutie niekoho milovať.

Ježiš ten deň učil ľudí, že on nedáva prednosť absolútne nikomu, dokonca ani pokrvným príbuzným. Každý, kto ho miluje a nasleduje, stáva sa jeho duchovnou rodinou. Jemu záleží na vnútornom postoji poslucháčov k jeho slovám. Prišiel nám ukázať, že všetci jeho verní sú mu rovnako drahí ako vlastní pokrvní bratia a sestry, pretože on a my máme jedného spoločného Otca. Takže aj Mária, hoci bola jeho fyzickou matkou, v duchovnej oblasti mu bola rovnako milá ako všetci ostatní, stala sa jeho duchovnou sestrou. Nemal ju radšej o nič viac ani menej ako kohokoľvek iného.

Môžeme nadviazať na ďalší verš, ktorý nám ukazuje vzťah Ježiša a jeho matky hneď na začiatku Jeho služby. Išlo o pamätnú svadbu, kde zmenil vodu na víno.

„A na tretí deň bola svadba v Káne Galilejskej, a bola tam matka Ježišova. A pozvaný bol na svadbu i Ježiš i jeho učeníci. A keď *im* nedostačovalo víno, povedala matka Ježišova jemu: Vína nemajú. A Ježiš jej povedal: Čo mám s tebou, ženo? Ešte neprišla moja hodina. Potom povedala jeho matka posluhom: Keby vám povedal čokoľvek, urobte!“ (Ján 2:1-5)

Spôsob formulácie týchto veršov je v našej problematike veľmi dôležitý. Z jeho odpovede by sme sa mohli cítiť pohoršení. Ako môže tak drzo povedať vlastnej mame? Že čo mám s tebou, a ani ju nenazve menom, iba ženo?! Ježiš týmto ale nekompromisne položil hranicu medzi seba a Máriu. Ukázal, že on je Boh a ona obyčajný človek, ľudská žena. Ako milióny iných žien po celom svete, nie je ničím špeciálna. Bolo nutné ukázať, že aj napriek jej statusu

biologickej matky, on viac musí dbať na príkazy svojho nebeského Otca. Pretože prišiel činiť jeho vôľu, nie svoju, a už vôbec nie niekoho iného. Sám to opakovane zdôrazňoval. Konal tak aj v situáciách, keď sa hralo o viac ako iba o dobrú povesť rodiny. Počas jeho pôsobenia mu viackrát išlo o holý život, kedy mohol vykonať zázrak na svoju záchranu, no nikdy túto možnosť nevyužil. Bol do poslednej chvíle vo všetkom úplne podriadený jedine vôli svojho otca. Odmietal nie len Máriine žiadosti, ale aj svoje vlastné.

Niektorí veriaci Máriinu spoluvykupiteľskú pozíciu obhajujú nesmelými vyjadreniami typu: „Ale veď Ježiš predsa tú vodu na víno zmenil, keď ho o to Mária požiadala“. Uvedomte si jednu dôležitú vec, a to, že **nepremenal vodu na víno na matkyn pokyn, ale čakal, až ho k tomu vyzve jeho Otec**. Medzi obdržanou žiadosťou a vykonaním zázraku prešla určitá doba, ktorá tu predstavuje kľúčový faktor. Keď za ním Mária prišla, nepovedal jej: „Dobre mami, idem na to“. Keď mu totiž Boh v tom momente nepovedal, že prišiel jeho čas urobiť zázrak pred očami hostí a učeníkov, tak mohla Mária od neho v tej chvíli žiadať čo len chcela, ale on to proste nespravil. Zámerne preto nevykonal zázrak hneď v danej chvíli, keď sa na neho obrátila s prosbou o pomoc, ale vyčkal až na príkaz zhora, aby bolo všetkým zrejmé, že tak nekoná na matkinu žiadosť. Ostal po jej výzve ľahostajný a s ukázkou svojej moci následne počkal až takmer na koniec svadby. Nebol voči svojej mame neúctivý, ale bolo dôležité ukázať, že do jeho duchovnej služby mu nemôže hovoriť absolútne nikto, ani ona. Nebude konať divy na pokyn nejakého človeka. Vždy a vo všetkom sa podriaďoval najvyššej autorite a to požadoval aj od svojich nasledovníkov. Aj na tomto príklade teda poznávame, prečo Mária nemôže byť žiadnym prímluvcom za ľudí. **Nebola ním totiž ani na Zemi za Ježišovho života, o to menej je ním po smrti**. S jej dušou Boh zaobchádzal ako s dušou každého iného človeka ktorý zomrel. Nedostalo sa jej žiadneho extra postavenia v nebi, žiadnych výnimočných právomocí. Biblia o tom nikde nehovorí. Táto téza je jasná **nepravda**.

Niektorí katolíci sa tiež držia argumentu o tom, že Ježiš nám zveril svoju matku na kríži na Golgote. Tu však nešlo o zverenie Márie do starostlivosti Cirkvi, ale starostlivosti jedného z učeníkov. Ježiš bol jej prvorodený syn. Prvorodenstvo malo v dobách Starého zákona špeciálny význam. Všetko, čo bolo prvorodené mužského pohlavia (čo otvorilo život svojej matky) bolo zasvätené Hospodinovi. Ak išlo o zviera, ktoré bolo považované za čisté, to sa obetovalo na oltári. Ak sa narodilo nečisté zviera, vyplácalo sa podľa určených pravidiel (napríklad keď sa prvý narodil samček oslíka, namiesto neho bolo obetované jahňa, kozľa, alebo mu zlomili väz). Na oltári sa obetovali ale iba

zvieratá bez vady. Pokiaľ malo mláďa nejakú chybu, nesmelo sa obetovať. Čo sa týka ľudských detí, tie boli vykupované dvomi hrdličkami alebo dvomi holúbätami. Prvorodený syn mal výnimočné postavenie aj z hľadiska dedičstva. Obdržal dvojnásobok toho, čo jeho bratia. V prípade smrti otca na neho prechádzali všetky jeho povinnosti, svetské aj náboženské. Hlava rodiny zaujímala postavenie prostredníka medzi Bohom a rodinou. Otec mal úplnú právomoc nad svojim domom. On rozhodoval o tom, koho si jeho deti vezmú, svoje dcéry mohol prediť. Jeho povinnosťou však bolo aj svoju rodinu ochraňovať, zabezpečovať a urovnávať spory. Prvorodený syn teda všetky tieto záväzky a právomoci zdedil po otcovi. Jednou z hlavných zodpovedností detí bola starostlivosť o ich starších rodičov. Nakoľko muži vstupovali do manželstva vo vyššom veku ako ženy, bolo bežným javom, že muž zomrel skôr ako jeho manželka, ktorá ostala následne vdova. Aj preto sa v Biblii nachádza toľko úprav o právach vdôv a sirôt. Vtedy preberal úlohu opatrovateľa prvorodený syn, ktorého úlohou bolo matku chrániť a starať sa o ňu, keďže neexistoval dôchodkový systém. Tá istá povinnosť pripadla na Ježiša, ako Máriinho prvorodeného. Neskôr v evanjeliách sa už Jozef nespomína, je dosť možné, že v čase ukrižovania už bol po smrti. Preto starostlivosť o jeho mamu ležala na Ježišových pleciach. Nakoľko však vedel, že odchádza, musel ju zveriť niekomu inému, aby nezostala na ulici a neumrela od hladu. Nijako to nesúviselo s potrebami katolíckej cirkvi. Išlo o opatrenie v rámci aktuálnej spoločenskej situácie, kedy Mária potrebovala fyzického opatrovníka, ktorý by sa o ňu staral ako o vlastnú a na staré kolená ju doopatroval.

Že bola Mária iba priemerná žena bolo dôležité aj z iného hľadiska. Pretože Boží Syn sa musel narodiť z obyčajného človeka, aby sa sám stal ľudskou bytosťou a prijal jej hriechnu podstatu. Keby sa zniesol na obláčiku vo svojej duchovnej podobe, nikdy by nebolo možné jeho vykupiteľské dielo, pretože celá jeho bytosť by bola tvorená iba svätou božskou časťou. Musel byť skutočne 100 % človekom so všetkými jeho neduhmi a zároveň aj 100 % Bohom s celou jeho dokonalosťou.

V Biblii sa stretávame s konceptom zmlúv už od Starého zákona. Tie sa často uzatvárali formálnymi úkonmi, pri ktorých sa prednášal slávnostný sľub. V Písme sa však objavuje aj jeden špecifický typ zmluvy, ktorý je veľmi zriedkavý a výnimočný. Pri tejto dohode je jednou stranou zmluvného pomeru sám Boh. Podmienky a z nich vyplývajúce výhody navrhol on sám a ľudstvu ich ponúkol vo svojom milosrdenstve. Úplne prvý takýto kontrakt sa objavuje už v knihe Genezis, kedy bol ponúknutý Noemovi. Hospodin mu nakázal postaviť koráb podľa presných inštrukcií a na oplátku mu sľúbil, že ako

jediného ho zachová pri živote spolu s rodinou počas veľkej potopy, ktorá bola určená na úplnú likvidáciu nášho druhu. Súčasťou bol aj prísľub, že už nikdy neuvedie podobnú skazu na Zem a ako fyzickú upomienku stvoril na oblohe po daždi úkaz dúhy.

Iným prípadom zmluvy medzi Najvyšším a nami bola dohoda uzatvorená s Izraelským národom skrze Mojžiša. Tí získali prísľub Bohom vyvoleného národa, ktorý obdržal oproti ostatným výnimočné postavenie a požehnania. Avšak Izraeliti v priebehu vekov znova a znova porušovali svoju časť dohody, ktorou bola oddanosť a poslušnosť Pánovi, a preto sa na ich hlavy znieslo mnoho božieho hnevu. Avšak boli sme to vždy my, ľudia, kto porušoval podmienky týchto dohôd. Verný Boh zakaždým svoju časť zachoval, bez ohľadu na našu zradu a neposlušnosť.

Napriek všetkým našim nedostatkom sa ale rozhodol prísť s ďalšou, doteraz najvýznamnejšou zmluvou v dejinách ľudstva. Avšak vedomý si našej neschopnosti dodržiavať dohodnuté podmienky, vyvolil si tentokrát za svojho zmluvného partnera niekoho špeciálneho. V minulosti bol vždy zástupcom za národ jeden človek, ktorého meno figurovalo na kolektívnej zmluve – Noe, Abrahám, Mojžiš. Tentokrát ako náš hovorca predstúpil Ježiš. Tu sa pred nami objavuje skutočný dôvod, prečo musel byť Boží syn skutočne stopercentným človekom, so všetkými chybami a nedokonalosťami. Boh mohol uzavrieť svoju zmluvu iba s rýdzim, nefalšovaným človekom, ktorý je hriešny. Osoba, ktorá má hriešnu podstatu a je schopná vykonať zlo. Tieto črty môžeme zdediť iba po svojich ľudských rodičoch, rovnako ako ich mohol zdediť aj Ježiš. Nakoľko jeho otcom bol Duch, nehodnú časť svojej osoby mohol získať jedine od svojej pozemskej matky. Aj tá musela niest' v sebe nečistotu v podobe schopnosti a vôle hrešiť, ako každý iný smrteľník. Keby bola od tejto vlastnosti omilostená, nemohla by ju posunúť ani svojmu synovi. Keby sa Ježiš narodil ako omilostený, už by nebol rovnakým človekom ako všetci ostatní, nebol by pravdivo jeden z nás. A preto by nemohol v našom mene ani uzavrieť takú dôležitú zmluvu. Tak, ako čínsky veľvyslanec nemôže hovoriť za rakúsky národ na medzinárodných rokovaniach, nemôže ani Ježiš hovoriť za ľudí, pokiaľ sám nie je pravým členom tejto skupiny. Nepoškvrnenosť Máriinho srdca by v skutočnosti zabránila jeho zástupnej obeti a celému dielu záchrany. V takom prípade by sme nemohli hovoriť o dare, ale o prekliatí. Z ľudského pohľadu je prirodzené, že určité veci si chceme predstavovať čisté, krásne a nepoškvrnené. Ale to neznamená, že aj Boh má na danú vec taký pohľad. Jeho cesty sú totiž vysoko nad našimi⁶.

Ďalším z dôvodov, prečo sa Ježiš stal človekom, bolo, aby zakúsil všetko to, čo aj my. Tak nás miloval, že nám nechcel iba pokrytecky prikazovať bojovať so svojimi žiadosťami, zatiaľ čo on sám by sedel vo svojej dokonalej podobe v nebeskom pohodlí. Keď sa povie Ježiš, zrejme si všetci predstavíme muža, ktorý dokáže kráčať po vode a oživuje mŕtvych. Jeho Božské vlastnosti úplne zatienujú druhú polovicu jeho bytosti, ľudskú. Myslím, že málokto si uvedomuje, že prvých približne 30 rokov svojho života strávil ako každý iný smrteľník. V súvislosti s ním nikdy nepremýšľame nad jeho slabou telesnou časťou, ktorú prijal aby sa nám priblížil a stotožnil sa s nami. Uvedomujete si, čím si skutočne prešiel okrem utrpenia na kríži?

Len tak pre predstavu, počas detstva určite mal pár krát rozbité kolená alebo boľavý zub. Vzhľadom na nedostatočnú hygienu a chýbajúce technológie bol v Izraeli problém aj s nezávadnosťou pitnej vody. Ľudia bežne pociťovali tráviace ťažkosti spôsobené kontaminovanou vodou alebo potravou. Teraz vám možno úplne prvýkrát v živote napadla predstava mladého Ježiša, trápiaceho sa s črevnou chrípkou. Príde nám to totiž nedôstojné. Ale s najväčšou pravdepodobnosťou si aspoň raz v živote prešiel aj touto nepríjemnou virózou. Následne počas obdobia premeny na muža pocítil nutkanie svojho tela aj čo sa týka dievčat a žien. Štrnásťročný Ježiš, bojujúci s túžbou zavrieť sa na chvíľu na záchode, aby si ulavil od sexuálnej energie, ktorá sa v ňom nahromadila pri pohľade na peknú ženu na trhoch. Ďalšia divná spojitosť, ktorú väčšinou zatlačáme do hlbokej priepasti našej mysle, pretože nám príde neúčtivá. Ale to všetko skutočne okúsil na vlastnej koži, a najmä, úplne dobrovoľne. Všetky tieto ťažkosti a pokušenia tela doľahli aj na neho, hoci on im na rozdiel od nás nikdy nepodľahol. Nič z toho by nebolo možné, keby neprijal úbohú ľudskú schránku, ktorá sa zrodila iba z inej, rovnako úbohej ľudskej schránky.

Nie len dnešní veriaci, ale aj v minulosti si niektorí mysleli, že úctu treba vzdávať celej Ježišovej rodine.

„A stalo sa v tom, ako to hovoril, že jakási žena zo zástupu pozdvihla svoj hlas a povedala mu: Blahoslavený život, ktorý ťa nosil, a prsia, ktoré si požíval! Ale on povedal: Ba pravda, blahoslavení, ktorí čujú slovo Božie a zachovávajú ho!“ (Lukáš 11:27-28)

Žena, ktorá blahoslavila Ježišovu matku bola ním samým zahriaknutá. Nie Mária ako taká má byť oslavovaná, ale každý veriaci, ktorý úprimne nasleduje Krista, je mu rovnako vzácný. Dozvedáme sa, že Mária okrem výchovy musela Ježiša prijať ešte za svojho Spasiteľa ako každý všedný hriešny človek. Do jej postavenia sa vieme vcítiť iba ťažko. Zažila si bežné pozemské starosti každej

milujúcej matky. Keď žena porodí dieťa, to sa pre ňu stáva stredom vesmíru do konca jej života. Venuje mu všetok svoj voľný čas a trpezlivo naplňa všetky jeho potreby. Najskôr ho učí chodiť, potom si pekne umývať večer zúbky, neskôr ho vodí za ruku do škôlky. Dieťa sa postupne osamostatňuje a materinskú starostlivosť potrebuje čoraz menej, až z rodného hniezda vyletí úplne sebestačné. Je to ťažký moment pre každú ženu, ktorým si musela prejsť aj Mária. Na ňu však čakala ešte jedna náročná úloha. V jej pamäti bol Ježiš chlapčatom, ktoré sa k nej túlilo večer pred spaním a počúvalo jej príbehy na dobrú noc. Teraz pred ňou stál ako dospelý muž, pred ktorým sa musela pokloniť a uznať ho za svojho Pána. Máloktorý rodič by sa dokázal natoľko odosobniť, aby pred vlastným dieťaťom dokázal padnúť na zem ako pred bohom. Takže áno, súhlasím, že Mária to nemala vôbec jednoduché. Ale jej sa to podarilo. Posledná zmienka v Písme o Márii je príhoda z Letníc, kedy bola spolu s ostatnými veriacimi pokrstená Duchom Svätým. Uverila v Ježiša a stala sa jeho nasledovníčkou.

Od tohto momentu sa už v Biblii **nikdy** Mária nespomenula. Napadlo vám prečo? Pretože svoju úlohu už splnila. Nestala sa Matkou Božou, pretože on bol Bohom oveľa skôr, ako sa Mária stala matkou jeho krehkého, dočasného fyzického tela. Neexistovala s ním vo večnosti ešte pred založením nášho sveta. Porodila Ježiša a vychovala ho. A tým jej práca v tejto veci skončila. Nestala sa žiadnou veľkou kazateľkou, ani nedostala zlatú korunu rovnú Bohu. Dostala od neho poslanie, ktoré poslušne splnila, a následne žila tichý a pokorný život, ako všetci ostatní. Všetka moc a pozornosť sa následne sústreďuje na Ježiša, pretože on je ten jediný a najdôležitejší prvok v Novej zmluve.

Nech dosiahneme akýkoľvek level duchovnosti za svojho života, vždy sme iba prach. Oproti Bohu sme nič a sme stále jeho sluhami. Aj najväčší muži Biblie ako Abrahám, Dávid alebo Mojžiš si iba splnili svoje poslanie, ktoré od Boha dostali, tak ako sa na poslušných sluhov patrí, a následne zomreli a išli za svojim Pánom, nie za kamošom alebo spoluvládcom. Všetci sme si pred Ježišom rovní, bez ohľadu na to, aké veľké dielo v jeho mene vykonáme. Zo svojej podstaty totiž nie sme nezištní ani pokorní. Vždy chceme nejakú odmenu, priamo úmernú našej snahe. Čím viac v nejakej oblasti vynikáme, tým väčšiu úctu a výhody od ostatných očakávame. Na to predsa študujeme a dorábame si kurzy, poháňa nás vidina výhod. Ale u Boha to takto nefunguje. V Božom kráľovstve nedostaneme vyšší plat za viac odrobených rokov v službe alebo za prácu v rizikovom prostredí. Nemáme príplatky za každú dušu ktorú sme priviedli k nemu. Spomínate si ešte na otázky z kapitoly 3? Jedna z nich

znela, či považujete Boha za autoritu. Za Stvoriteľa, ktorý má právo nakladať so svojim dielom ako uzná za vhodné. Stále platí vaša pôvodná odpoveď?

„Nuže, ó, človeče, ktože si ty, že odhováraš Bohu?! Či azda povie útvor tomu, kto *ho* utvoril: Prečo si ma tak učinil? Alebo či nemá hrnčiar moci a práva nad blatom, aby z toho istého miesiva učinil jednu nádobu na česť a druhú na nečesť? A čo, ak Bôh chcúc ukázať svoj hnev a oznámiť svoju moc niesol vo veľkej shovievavosti nádoby hnevu, pripravené na záhubu, a aby oznámil bohatstvo svojej slávy na nádobách *svojeho* milosrdenstva, ktoré vopred prihotovil k sláve?“ (Rimanom 9:20-23)

Boh má právo uložiť niekomu náročnejšiu úlohu ako druhému. Niekomu zverí výchovu celej budúcej generácie a niekomu výchovu „iba“ vlastných detí. Z nášho pohľadu je významnejší kazateľ, ktorý založí desiatky zborov, napíše 20 bestsellerov a zaplní 50 tisícový štadión, kde za jeden večer odovzdá svoj život Ježišovi viac než tisíc ľudí, ako negramotná žena v Indii, ktorá strávi celý život so sklonenou hlavou v továrni na tričky a privedie k Bohu iba jedno zo svojich šiestich detí. Ale Pán sa rozhodol dať každému úlohu podľa vlastného uváženia a nehľadí na svetový úspech v kresťanských kruhoch. Pre neho je dôležité, že tento muž aj táto žena ho poslušne nasledovali a plnili si úlohy, ktoré im zveril, bez ohľadu na ich globálnu (ne)významnosť. Obaja mu odovzdali svoje srdcia a to mu stačilo.

„Lebo nebeské kráľovstvo je podobné človeku-hospodárovi, ktorý vyšiel skoro ráno najat' si robotníkov do svojej vinice. A zjednajúc sa s robotníkmi, že *im dá* po denáre na deň, poslal ich do svojej vinice. A keď vyšiel okolo tretej hodiny, videl iných stáť na trhu a zaháľať. Aj tým povedal: Id'te aj vy do vinice, a čo bude spravodlivé, dám vám. A oni odišli. Opäť vyšiel okolo šiestej a deviatej hodiny a urobil to isté. Potom vyjdúc okolo jedonástej hodiny našiel iných stáť a zaháľať a povedal im: Čo tu stojíte celý deň a zaháľate? Povedali mu: Preto že nás nikto nenajal. A *on* im povedal: Id'te aj vy do vinice, a čo bude spravodlivé, dostanete. A keď bol večer, povedal pán vinice svojemu správcovi: Zavolaj robotníkov a zaplať im počnúc od posledných až po prvých. A keď prišli tí okolo jedonástej hodiny *najatí*, dostali po denáre. A keď *potom* prišli tí prví, domnievali sa, že dostanú viacej, ale aj oni dostali po denáre. A keď vzali, reptali proti hospodárovi a hovorili: Títo poslední pracovali jednu hodinu, a učinil si ich rovných nám, ktorí sme niesli bremeno dňa a pál'u *slnca*. Ale *on* odpovedal a riekol jednému z nich: Priateľu, nekrivdím ti; či si sa

nezjednal so mnou za denár? Vezmi, čo je tvoje, a idi! A chcem tomuto poslednému dať ako i tebe. Alebo či nemám práva urobiť so svojim, čo chcem? Alebo či je tvoje oko zlé, že ja som dobrý? Tak budú poslední prví a prví poslední; lebo mnoho je povolaných, ale málo vyvolených.“ (Matúš 20:1-16)

Robotníci, pachtiaci sa celý deň dostali porovnateľnú odmenu ako tí, ktorí prišli na záver, kedy už nepálilo Slnko a takmer všetka práca bola hotová. Prví strihali vinič, okopávali, kľčovali, zalievali, zbierali ovocie, všetko v 35-stupňových horúčavách. Poslední prišli počas nočného chládku a za upokojujúceho zvuku cikád pristihli pár vyčnievajúcich vetvičiek. Ale odmena bola rovnaká. Z nášho ľudského pohľadu nespravodlivé. Ale Pán určuje množstvo práce, ktoré zadá svojim pracovníkom.

Nieko je od skorej mladosti vedený k blízkosti s Bohom. Celý život strávi štúdiom Písma, evanjelizáciou, pôstami a modlitbami za druhých. Nieko pracuje v ťažkých podmienkach s problematickou mládežou alebo v krajine zasiahnutej vojnou či hlboko ovplyvnenou budhizmom. Iný porodí samotného Božieho Syna. A ďalší celý život prežije sebecky a s nenávisťou v duši a na smrteľnej posteli sa obráti k Bohu a prijme ho za Spasiteľa. V nebi budú ale všetci stáť bok po boku ako seberovní.

Niektorí z nás dokonca obdržali nezávideniahodnú úlohu vykonávať ov Božieho trestu. Po svete chodí množstvo skutočne zlých ľudí, ktorých jediným cieľom akoby bolo šíriť okolo seba nenávisť a mizériu. Majitelia nadnárodných spoločností, vedúci farmakologického priemyslu alebo podnikatelia, ktorí vlastnia miliardy. Mnohí z nich zarábajú na ľudskom utrpení a ich rozhodnutia smerujú proti obyčajným ľuďom. Niektorí politici akoby zámerne prijímali opatrenia a zákony, ktoré ničia stabilitu a suverenitu ich štátu. Pri pohľade na to zlo a nespravodlivosť, ktoré sa okolo nás šíri často premýšľame, prečo to len Boh dovolí. Prečo necháva takú obrovskú moc v rukách tých, ktorí slúžia svojimi životmi Satanovi? Pretože aj oni obdržali od Boha na tomto svete svoju úlohu. Napríklad keď Izraeliti hrešili proti Bohu, za trest na nich poslal babylonského kráľa Nabuchodonozora. Mohol na nich povedzme zoslať prírodnú katastrofu, On sa však rozhodol pokárať ich rukami iného človeka. Z pohľadu Židov išlo o strašnú vec, pretože boli masakrovaní a vzatí na dlhé desaťročia do zajatia. Necháпали, prečo ich, ako vyvolený národ, Boh neochránil pred týmto pohanským kráľom. Neporozumeli, že ich prehra a uväznenie bol trest od ich vlastného Otca. Kráľ nebol veriaci, no ani to nezabránilo, aby si ho Boh použil ako svoj nástroj. Niekedy musí prenechať zlu voľnú ruku, pretože je to najvhodnejší spôsob, ako dosiahnuť Jeho vôľu. Nikto

z nás nemôže ujsť pred Pánom, všetci sme v jeho rukách. Znie to strašne, ale Boh niekedy ochraňuje zločincov, aby mohli vykonať to, na čo boli Ním určení. Verím v Jeho individuálnu ochranu a milosť pred zlom, Jeho cesty sú však nad našimi, preto pre nás bývajú ťažko prijateľné a pochopiteľné. Bolestivá osobná tragédia môže byť niekedy tá najmilosrdnejšia cesta. Svetoví diktátori, šialení vrahovia alebo architekti masového násilia sa zrejme do neba nikdy nedostanú, stále sú však Božími deťmi a sú plne podriadení jeho vôli, aj keď to vedome neuznávajú a popierajú Jeho zvrchovanosť. Ešte raz zdôrazňujem verše:

„Alebo či nemá hrnčiar moci a práva nad blatom, aby z toho istého miesiva učinil jednu nádobu na česť a druhú na nečesť? A čo, ak Bôh chcúc ukázať svoj hnev a oznámiť svoju moc niesol vo veľkej shovievavosti nádoby hnevu, pripravené na záhubu, a aby oznámil bohatstvo svojej slávy na nádobách svojeho milosrdenstva, ktoré vopred prihotovil k sláve?“ (Rimanom 9:21-23)

Na záver kapitoly by som chcela upriamiť vašu pozornosť na jednu dôležitú vec. Ak niekto číta jednotlivé verše a vytrháva ich z kontextu, ľahko dôjde k nesprávnej interpretácii. Na tom vlastne vzniká toľko hádok a nedorozumení medzi katolíkmi a inými cirkvami. Ale keď si načítate tieto pasáže spolu ako celok, naraz sa pred vami začne otvárať oveľa širší obraz.

Čítanie Písma je ako čítanie niekoho osobného denníka. Z pár jednotlivých úsekov sa dozviete iba čisté fakty a nič viac. Čím viac strán ale zhltnete, tak okrem slov na papieri začínate vnímať aj niečo viac. Po čase dokážete rozoznať, v akej nálade sa autor nachádzal keď písal konkrétny odsek, odhaľuje sa pred vami jeho osobnosť. Okrem jeho činov poznáte aj zámer, ktorý k nim viedol. S každou ďalšou informáciou sa pred vami poodkrýva okraj deja aj povaha a charakter pisateľa, aj keď sme ho možno nikdy osobne nestretli. A možno príde taký moment, kedy by som sa vás spýtala: „Ako myslíte, že by sa ten človek postavil k tomuto problému?“ A na základe všetkých poznatkov, ktoré o ňom máte, je dosť pravdepodobné, že by ste vedeli skutočne predpovedať, ako by sa autor denníku reálne zachoval v nejakej situácii. Pretože nemusíte poznať jeho názor na presne konkrétnu situáciu, ale vidíte ako reaguje v podobných chvíľach a aké má názory, a na základe toho by ste došli k záveru.

Pozor, prichádza šokujúca informácia – Písmo je rovnako viac, ako iba zbierka zákonov, je to osobný denníček samotného Boha. Mnoho ateistov si mylne myslí, že Biblia nie je nič viac než zbierka zákazov a rozkazov. Pravdou

je, že Otec nám v Biblii ukazuje aj čo je správne a čo nie v jeho očiach, ale najmä **sám sa nám skrze ňu dáva poznať**. Zjavuje nám svoju povahu, svoju podstatu. Boh sa chce s nami zdieľať, pretože si s nami chce vytvoriť osobný a veľmi blízky vzťah. On nás už totiž pozná dokonale a teraz chce, aby sme sa aj my dozvedeli niečo o ňom, aby to bolo medzi nami obojstranné. Aby sme sa aj my naučili milovať ho aspoň z polovice tak, ako on nás. Preto znova a znova budem nabádať k čítaniu aspoň Novej zmluvy každého, kto sa považuje za kresťana. Nemusíte pochopiť každú jednotlivú myšlienku ktorá sa tam nachádza, to je vlastne nemožné. Ale začnete vnímať celkovú atmosféru, v ktorej sa táto kniha nesie, začnete vnímať Boha ako skutočnú, živú osobu. A jedného dňa sa môže stať, že narazíte na prekážku a vy si nebudete istí, ako postupovať. Prelistujete celú Bibliu a s nepríjemným pocitom v žalúdku zistíte, že sa v nej daná situácia nespomína. Ako sa teda zachovať ako správny kresťan? Ak ale budete poznať Boha a jeho povahu a budete hľadať jeho vôľu pre svoj život, máte našliapnuté k správnemu rozhodnutiu. Potom už jedinou bariérou bude vaša vlastná slobodná vôľa a ochota podriaďiť sa mu.

7. Tradícia vs. Biblia

Leží pred nami jadrová kapitola celej knihy. Uistite sa, že máte na jej čítanie dotatok času a priestoru, aby ste mohli nad jej posolstvom v pokoji rozjímať. Počas nasledujúcich riadkov budem zámerne používať v slove Tradícia veľké začiatkové písmeno. Dúfam, že ku koncu kapitoly bude čitateľom dôvod tohto rozhodnutia zrejmý.

Tradícia zjednodušene v RKC predstavuje ústne podávanie informácií, zatiaľ čo Biblia predstavuje písomné. Ak však oba údaje vychádzajú z rovnakého zdroja ako je možné, že sa nezhodujú, sú priam v kontradikcii? Tradícia má byť vraj slovo, ktoré Ježiš počas putovania zveril svojim apoštolom, ktorí ho následne nezmenené odovzdávajú ďalej svojim následníkom. Prečo ale potom Ježiš vôbec chodil po svete a učil široké zástupy, aký má vôbec zmysel existencia písaného Božieho Slova? Prečo by jednu pravdu kázal verejne svetu a potom svojim apoštolom potajomky našepkával niečo iné? Nedáva to veľmi zmysel. Pokiaľ by bola Tradícia podávaná ústne (opäť pripomínam detskú hru telefón) a vydržala by skutočne nezmenená celé 2 tisícročia, znamená to, že si Ježiš z nás iba vystrelil? Že apoštolov učil presný opak toho, čo nám ostatným zanechal v Písme?

Uvedomte si, že Biblia je súhrn historických listín. Starý zákon je zmesou prorockých zvitkov a starodávnych písaných kroník. Nový zákon obsahuje záznamy Ježišovho života a pôsobenia od očitých svedkov (evanjeliá Matúša a Jána) a ich neskorších spoločníkov (evanjeliá Lukáša a Mareka, Skutky). Podstatnú časť potom tvorí výber listov, ktoré písali apoštoli do kresťanských zborov. **Ide doslova o zbierku fyzických listín od očitých svedkov, ktoré boli zozbierané a spojené do jednej knihy.** Podobným spôsobom sa píše aj historické knihy, zachytávajúce rôzne svetové udalosti. Dnes sa na dejepise napríklad učíme o Nežnej revolúcii v roku 1989. O tejto udalosti máme množstvo písomných aj obrazových záznamov (a v súčasnosti ešte aj množstvo žijúcich priamych svedkov), vďaka ktorým veríme v existenciu tejto udalosti a vieme, čo znamenala. Nikto nemôže pochybovať o tom, že takáto scéna sa u nás skutočne odohrala. Raz v ďalekej budúcnosti príde deň, kedy už nebudú nažive pamätníci, ktorí boli účastníkmi, avšak stále nám zostane množstvo rukolapných dôkazov v archívoch. Vďaka tomu budú môcť deti v školách alebo historici stále môcť študovať rok 1989 a jeho dopad na náš štát aj po 200 či 500 rokoch.

Teraz si ale predstavte, že by vystúpila skupina odborníkov na históriu a tvrdila by, že tieto záznamy sú celý čas interpretované zle. Vyhlasovali by o sebe, že sú priamymi potomkami zbitých študentov a občanov, ktorí stáli tie dni

na námestí a štrngali kľúčmi. Ich predkovia im odovzdávali informácie, ktoré sa zdieľali iba v rámci ich rodín. Vedomosti sa predávali z otcov na synov a zvyšku sveta boli skryté, no práve nastal čas ich vyniesť na svetlo. Prišli by s vlastným výkladom roku 1989, ktorý by úplne popieral to, čo sa v tých dobách stalo. Tvrdili by, že nešlo o žiaden protirežimový protest, ale bol to napríklad iba pochod za zníženie cien nájomného. Kľúče v rukách protestujúcich boli metaforou, ktorá vyjadrovala túžbu ľudí po dostupnejšom nájomnom bývaní. Bez ohľadu na dostupné fotografie, literárne diela a videá z daného obdobia by tvrdili, že naše doterajšie chápanie udalostí je nesprávne a iba ich vlastná interpretácia je správna, vďaka zdedeným tajným vedomostiam. Nakoľko širokej verejnosti chýbajú tieto špeciálne poznatky, nedokáže z dostupných materiálov správne pochopiť, čo sa vtedy skutočne dialo a preto vydajú príkaz, aby každý, kto si dovoľí oponovať ich osvieteneckému pohľadu bol označený za heretika. Knihy ako *Od totality k slobode*, 1989 – Podzim národů alebo *November '89* budú označené za Satanské Biblie a pálené na hranici. Každý, kto vysloví slovo komunizmus bude označený za pomýleného bludára, sledovanie dokumentov z tohto obdobia a čítanie kníh bude najťažší zločin, pre ktorý budú ľudia vylučovaní zo spoločenského života. Naraz budú všetci nútení zatvárať oči nad historickými dôkazmi udalostí, ktoré sa u nás odohrali a tváriť sa, že nemajú žiadnu výpovednú hodnotu. Jediná pravda bude tá, ktorú hlása Najvyššia historická spoločnosť vo svojom Manifeste.

A presne tohto sa dopúšťa Cirkev keď tvrdí, že má patent na správny výklad Slova navzdory tomu, čo sa v ňom skutočne píše. Navzdory fotografii troch policajtov, ktorí mlátia obuškami zakrvaveného študenta ležiaceho na zemi, navzdory snímkam pochoduujúcich ľudí, zvierajúcich transparenty s heslami o slobode, navzdory reportáži z STV z roku 1989 zachytávajúcej študentov držiacich sa za ruky... všetko to je iba naša osobná mylná predstava, ktorú sme si vytvorili tým, že sme si dovolili vykladať si tieto udalosti po svojom na základe vlastného zdravého rozumu. Sme príliš hlúpi na to, aby sme mohli sledovať staré archívne zábery alebo lustrovať piatackou knihou dejepisu bez dodatočného výkladu učiteľa. Bola to akcia za nové nájomné byty a bodka. Každý, kto tvrdí niečo iné, bude exkomunikovaný.

Cirkev Kristovu totiž tvoria ľudia. Drobní, hriešni, pozemskí ľudkovia, ktorí podliehajú vábeniu Satana. Začneme príkladmi z listov apoštolov. Apoštoli chodili po krajine a hlásali Ježišovo učenie a zakladali množstvo kresťanských zborov, do ktorých sa po nejakom čase vracali. Tímto ľudom odovzdali svoje poznatky ktoré dostali od Majstra a išli ďalej. Avšak už v priebehu niekoľkých rokov sa v týchto zboroch objavovali neduhy, ktoré bolo potrebné riešiť. Pokiaľ títo ľudia obdržali od apoštolov čisté a nepoškvrnené evanjelium, ako je

možné, že sa to tak rýchlo zvrhlo? Listy do zborov vo väčšine prípadov obsahujú rôzne formy napomínania a úprav. Napríklad medzi Korint'anmi sa objavili nezhody medzi veriacimi, pretože sa považovali za nasledovníka konkrétneho apoštola, nie učenia, ktoré priniesol. Pokiaľ ste katolík, mali by ste zbystriť pozornosť.

„Lebo mi je oznámené o vás, moji bratia, od domácich Chloy, že sú medzi vami svady. A hovorím toto, že každý z vás hovorí: Ja som Pavlov, ja Apollov, ja Kéfašov a ja Kristov. Čo je Kristus rozdelený? Či azda bol Pavel ukrižovaný za vás? Alebo či ste pokrstení na meno Pavlovo? Ďakujem Bohu, že som nikoho z vás nekrstil okrem Krispa a Gája, aby niekto nepovedal, že som krstil vo svoje meno.“ (1. Korint'anom 1:11-15)

V tomto zbore sa niektorí začali považovať za nasledovníka Pavla, iný za nasledovníka Petra a ďalších. Každý člen zboru považoval niektorého z nich za svojho vodcu, väčšieho ako iného. Pavol ale okamžite tento spôsob myslenia zavrhol. Napomenul ich, že apoštoli si neprišli vytvárať svojich vlastných nástupcov, pretože všetci do jedného majú byť nasledovníkmi Ježiša. Snažil sa zabrániť tomu, aby sa učenie zvrhlo v nasledovanie apoštolov.

Tento princíp je veľmi jednoduchý. Vezmime si nejakého vplyvného filozofa, povedzme Platóna. Tento človek založil vlastnú akadémiu, kde kládol dôraz na diskusiu. Vyučovali sa predmety ako matematika alebo fyzika, ale netradičným spôsobom. Nezameriaval sa na zaužívané vzorce, viedol žiakov k tomu, aby hľadali výsledky vlastnými spôsobmi, skúmaním samých seba. Jeho žiakov môžeme nazývať Platónovými nasledovníkmi. Jeden z jeho žiakov sa volal Aristoteles. Za niekoľko rokov sám vyučoval ďalšiu generáciu filozofov. Avšak tak, ako on sám nasledoval Platónovu filozofiu, jeho žiaci už nasledovali Aristotelovu filozofiu, ktorá bola jej opakom (od idealizmu a dualizmu k empirizmu). Neboli to už Platónovi následníci ale Aristotelovi. Tento neduh sa objavil aj v zboroch v Korinte. Ľudia nasledovali zdroj z ktorého dostali učenie, nie pôvodcu učenia. Novozákonný pojem apoštol má korene v hebrejskom slove מְשֻׁלָּח – *tsalách* (poslaný). Stotožňuje sa s gréckym ἀπόστολος – *apostolos* (posol, poslaný). Apoštoli dobrú správu iba rozširovali, boli jej nositeľmi. Odmietali však byť lídrami kresťanského sveta.

Božia moc a autorita taktiež nepatrila výhradne iba dvanástim, ale každému, kto úprimne nasledoval Boha.

„A vznikla v nich myšlienka, že ktorý asi z nich je väčší. Ale Ježiš vidiac myšlienku ich srdca pojal si dieťa a postavil ho vedľa seba a povedal im:

Ktokoľvek by prijal toto dieťa v mojom mene, mňa prijíma; a ktokoľvek by mňa prijal, prijíma toho, ktorý ma poslal. Lebo kto je *najmenší* medzi všetkými vami, ten bude veľký. A Ján odpovedal a riekol: Pane, videli sme nejakého človeka, ktorý v tvojom mene vyháňa démonov, a zabráňovali sme mu *to*, preto že nechodí s nami. Ale Ježiš mu povedal: Nebráňte *mu*, lebo ten, kto nie je proti vám, s vami je.“ (Lukáš 9:46-50)

Spočiatku aj medzi pôvodnými učeníkmi vládla akási hrdosť na vlastné postavenie. Mysleli si, že iba oni majú právo konať skutky v Ježišovom mene, no ten ich opravil. Dozvedáme sa o úplne neznámom kresťanovi, ktorý vyháňal démonov Božou mocou a pritom to bol iba jeden z mnohých, ktorí počuli evanjelium a prijali ho. Boh mu zveril rovnakú autoritu ako svojim dvanástim. Tento príklad nám krásne demonštruje, že Boh skutočne považuje všetky svoje deti za rovné, bez ohľadu na spôsoby, akým prišli k evanjeliu. V Biblii sa píše, že za Ježišom išli davy, niektorí s ním putovali od začiatku jeho pôsobenia celé roky (z týchto bol vyvolený aj Matej, po smrti Judáša Iškariotského. Prečítajte si prvú kapitolu Skutkov, konkrétne verše 21-26.) Dvanástim pôvodným nebolo zverené žiadne výnimočné postavenie ani moc, nič, čo by nemal každý pravý veriaci. Preto ani autoritu nemohli odovzdávať ďalej svojim nástupcom. Žiadni skutoční následníci apoštolov neexistujú, existujú iba Kristovi následníci. Pokiaľ niekto nadväzuje na učenie človeka, nie Boha, kráča v šľapajach falošnej modly. Učenie o akejsi Tradícii, o múdrosti danej jedine učeníkom, ktorí ju posúvajú ďalej, je **nepravda**.

Na podporu svojej autority katolícka Cirkev používa vyjadrenie Ježiša o Petrovi ako skale, prípadne vyhlásenia ďalších apoštolov.

„Bud'te mojimi nasledovníkmi, jako som i ja Kristov. A chválím vás, bratia, že pamätáte na všetky moje veci a držíte príkazy tak, ako som vám *ich* dal. Ale chcem, aby ste vedeli, že hlavou každého muža je Kristus, a hlavou ženy muž, a hlavou Krista Bôh.“ (1. Korint'anom 11:1-3)

Dané verše nehovoria o nadradenosti apoštolov nad ostatnými, svedčia práve o opaku. Spomenuté vyjadrenie písal Pavol do zboru v Korinte. Na začiatku ich chválil za ich zápal a poctivé dodržiavane všetkých príkazaní, ktoré im priniesol v mene Krista. Avšak v tom istom liste, iba o niekoľko veršov neskôr ich obvinil z toho, že hoci poslúchali evanjelium ktoré im priniesol, začali jemu samému prikladať priveľkú vážnosť. Zamenili si Kristovo evanjelium za Pavlovo evanjelium. On ich nabádal k nasledovaniu jeho životného štýlu, ale nie jeho samotného. Odmietal uctievanie svojej osoby.

„Lebo naše evanjelium, ktoré sa vám zvestovalo, nezáležalo iba v slove, ale aj v moci a vo Svätom Duchu a mnohej istote, jako viete, jakí sme boli medzi vami pre vás. A vy ste sa stali našimi napodobiteľmi a Pánovými príjmcami slovo v mnohom súžení s radosťou Svätého Ducha, tak že ste sa stali príkladom všetkým veriacim v Macedonii a v Achaji. Lebo od vás sa rozhlásilo slovo Pánovo nie len v Macedonii a v Achaji, ale aj na každom mieste sa rozniesla vaša viera v Boha, tak že nám netreba nič hovoriť.“ (1. Tesaloničanom 1:5-8)

Autorom týchto veršov je rovnako Pavol, hoci tento list bol určený zboru v Tesalonike. Veriaci zhodne obdržali pochvalu za svoju živú vieru. Títo kresťania aktívne šírili Božie slovo aj do okolitých miest, takže apoštolom úplne odpadla povinnosť ísť tam osobne a hlásať evanjelium. Kresťanstvo sa totiž neroznieslo iba rozširovaním teoretických vedomostí, ale aj praktickým príkladom. Pohanov v okolí k Ježišovi pritiahla práve tá „energia“ ktorá vychádzala z veriacich. Ich spôsob života odporoval všetkému, čo dovtedy poznali. Vo svete, kde sa rozmáhala nepravosť, sebeckosť a hnev, sa objavila skupina ľudí z ktorých sálal pokoj, radosť, harmónia. Kresťania z Tesaloniky neboli pokrytcami, ktorí vodu kázali a víno pili. Šírili Ježišovu pravdu a podľa nej aj skutočne žili. A práve táto kombinácia otvorila cestu evanjeliu. To nezáležalo iba v slove ale aj v moci a Svätom Duchu, ktorý týchto ľudí sprevádzal. Pavol tiež napísal *„jakí sme boli medzi vami pre vás“*. Chváli kresťanov, že sa od neho naučili iba z jeho slov, ale aj z jeho spôsobu života rovnakým spôsobom, ako sa malé deti učia správaniu od svojich rodičov. Aj psychológovia vám potvrdia, že pre deti je oveľa dôležitejšia vonkajšia reakcia rodiča v konkrétnej situácii, nie jeho tvrdenie ako sa zachovať. Viac na formovanie našej osobnosti vplýva priame pozorovanie a napodobňovanie ako kázanie. Pavol teda oceňuje, že ľudia nasledujú jeho príklad, ale nehovorí o nasledovaní seba samého.

„A ja ti tiež hovorím, že si ty Peter, Skala, a na tej skale vybudujem svoju Cirkev, a nepremôžu ju ani brány ríše smrti; a dám ti kľúče nebeského kráľovstva, a čokoľvek by si sviazal na zemi, bude sviazané aj na nebi; a čokoľvek by si rozviazal na zemi, bude rozviazané aj na nebi.“ (Matúš 16:18-19)

Posledný výrok je najproblematickejší. Pôsobí ako základný stavebný kameň katolíckej Tradície. Toto tvrdenie sa pokúšali vyvrátiť už aj skúsenejší teológovia. Ja nemám ich kompetencie a znalosti, preto v tomto prípade

môžem poskytnúť iba môj skromný osobný názor opierajúci sa o logiku a Bibliu.

Môžeme si to rozobrať z hľadiska konkrétnych slovíčok a celkového kontextu. Postaviť celé učenie na jednej jedinej vete mi príde veľmi rizikové. Napríklad som sa v minulosti stretla s vierou v mimozemšťanov, ktorá mala čiastočne základy v Biblii. Ako rozhodujúci použila 16. verš z Jánovho evanjelia z kapitoly 10 o ovciach z iného ovčince. Bola na tom založená celá filozofia, ktorá si túto vetu vyložila ako dôkaz o mysliacich bytostiach mimo našej planéty. Ovčince predstavovali iné svety s inteligentným životom. Zamerať sa na jediné slovo a všetko ostatné vypustiť nie je najmúdrejšie.

Tak isto, čo sa týka konkrétnych slov, medzi protestantmi sa často využíva ako protiargument grécky preklad. Meno Peter je zapísané ako Πέτρος – *Petros* (kus kameňa), skala na ktorej je vybudovaná Cirkev je zase označená ako πέτρα – *petra* (masívna skala). Trochu som si prezrela gramatiku gréckeho jazyka a zistila som, že Petros je zapísaný v mužskom rode, zatiaľ čo petra je zapísaná v ženskom rode. Zistila som si aj to, že podstatné mená v gréckom jazyku nemôžu meniť rody, tak isto ako aj v slovenskom. Rod, číslo a pád sú dôležité na správne určenie významu slova. To naznačuje, že Ježiš mohol pri tomto výroku proste iba použiť hru so slovami. Nevie, či ste si tiež všimli, že Ježiš bol nazývaný skalou spasenia či uholným kameňom v Biblii oveľa častejšie, tomu sa ale prekvapivo nevenuje takmer žiadna pozornosť (uholný kameň je veľký kus skaly, ktorý sa nachádza v rohu budovy a drží váhu dvoch susediacich stien, z toho je odvodené jeho pomenovanie). Avšak na tomto jedinom Petros/petra stojí celá vedúca pozícia RKC vo svete, prirodzene, že o ňu bojuje zubami-nechtami.

Peter sa skutočne stal určitým spôsobom základom cirkvi, avšak v inom kontexte, ako to predstavuje RKC. Jeho vyznaním Ježiša ako Krista, syna živého Boha (Matúš 16:6) sa stal prvým vyznávačom Jeho mesiášstva. Na základe tohto získal v novovznikajúcej cirkvi určité významné postavenie, vieme však, že táto úcta a autorita neboli neobmedzené. Videli sme Pavla, ako k nemu nakráčal a zoči-voči ho skritizoval pred svedkami za jeho pokrytectvo. Peter mal skutočne vysoký status, ale nebol neomylný a ani jeho slovo nebolo zákon. Nebol vodcom, ktorému by sa všetci ostatní museli podriaďovať. **Výnimočnosť a podstata jeho postavenia spočívali v tom, že boli neopakovateľné a neprenosné.** Každý ďalší Petrov „následník“ už iba napodobňoval jeho skutky viery a vyznania.

Sami apoštoli vo svojich listoch nikdy neoznačovali seba ako základ Cirkvi, toto postavenie patrilo Ježišovi. Pripomeňme si teraz prvý Petrov list a jeho slová o základoch Kristovej cirkvi.

„jestliže ste okúsili, že je Pán dobrotivý, ku ktorému prichádzajúc, k živému kameňu, síce od ľudí, *jako by bol nesúci*, zavrhnutému, ale u Boha vyvolenému, drahocennému, i sami sa jako živé kamene buduj(e)te, duchovný dom, sväte kňazstvo, obetovať duchovné obeti, príjemné Bohu skrze Ježiša Krista. Preto aj písmo hovorí: Hľa, kladiem na Sione uholný kameň vyvolený, drahý, a ten, kto verí naň, nebude zahanbený. A tak vám veriacim česť, ale neposlušným kameň, ktorý zavrhli stavitelia, práve ten sa stal uholnou hlavou a kameňom úrazu a skalou pohoršenia, *im*, ktorí sa urážajú na slove neposlušní súc, na čo sú aj určení. Ale vy *ste* vyvolený rod, kráľovské kňazstvo, svätý národ, ľud, určený byť *Božím* vlastníctvom, aby ste zvestovali ctnosti toho, ktorý vás povolal zo tmy do svojho predivného svetla,“ (1. Petrov 2:3-9)

Ak za hlavnú osobu viery či Tradície postavíme apoštola, ten sa stáva najdôležitejšou bytosťou v náboženstve. Viera postavená na nasledovaní a uctievaní (dulia) omylného, smrteľného, stvoreného človeka nás nikdy nemôže priviesť späť do Božej blízkosti. Peter nazýva každého jedného veriaceho kameňom, ktorý pomáha budovať spoločný duchovný dom. Každý jeden z nás je nazývaný kráľovským kňazom, ktorého úlohou je šíriť Božie kráľovstvo tu na Zemi. Nie je to výsada pár duchovných, ktorý si prešli školením, ale je to právomoc a povinnosť každého jedného veriaceho, bez ohľadu na titul z bohosloveckých štúdií. Ježiš použil v dôvernom rozhovore toto prirovnanie pre Petra osobne, ale dané postavenie a úloha prináleží každému kresťanovi. Všetci sme kamene, petry alebo lithosy, ktoré tvoria Kristovu Cirkev. Zhodnú rétoriku používa aj Pavol vo svojom liste Efežanom.

„A tak tedy už nie ste pohostínmi a *bezprávnymi* prišelci, ale ste spoluobčanmi svätých a domácimi Božími, vybudovaní na základe apoštolov a prorokov, kde je uholným kameňom sám Ježiš Kristus, v ktorom celá stavba prístojne dovedna pojená rastie v svätý chrám v Pánovi, v ktorom sa aj vy spolu budujete v príbytok Boží v Duchu.“ (Efežanom 2:19-22)

Vnímate to výsostné postavenie, o ktorom hovorí Pavol? Obyčajní ľudia žili v presvedčení, že oproti farizejom sú iba bezcenné kusy trusu na zemi. Celý život im tvrdili, že nikdy nedosiahnu čistoty a dokonalosti duchovných, že celý život budú musieť Bohu nosiť dary na odprosenie svojich hriechov a nepravostí. Preto ich apoštoli museli dookola uisťovať, že prijatím Ježiša sa im dostalo najvyššieho možného postavenia. Nie sú už hosťami, ktorí s

pod'akovaním príjmu iba to, čo pred nich položia, nie sú bezprávnymi prišielcami, ktorí majú právo akurát sedieť v bránach mesta a čakať, kto sa nad nimi zľutuje a niečo im podhodí. Stali sa spoluobčanmi, stali sa domácimi Božími – stali sa Jeho rodinou. Sú jeho deťmi, sú Ježišovými bratmi a sestrami, ktorí majú podiel na všetkom, čo sa v ich dome nachádza. Nemusia čakať na odrobinky v rohu, môžu sedieť na čestnom mieste za stolom. Majú vlastnú izbu, dostanú rovnaký podiel majetku v dedickom konaní ako ostatní. Každý jeden sa stáva rovnocenným, stáva sa kameňom, ktorým sa buduje Cirkev. Takže čo sa týka výrazu kameň, je použitý v mnohých veršoch a v súvislosti s veriacimi všeobecne, nie len jedným konkrétnym kresťanom.

Čo sa týka celkového kontextu, je nutné k rozlúsknutiu tohto problému poznať aspoň trochu celý Nový zákon. Apoštolstvo skutočne predstavovalo najvyššiu úroveň, ktorú mohol človek dosiahnuť.

„A síce jedných postavil Bôh v cirkvi, a to ponajprv apoštolov, po druhé prorokov, po tretie učiteľov; potom divotvorné moci, potom milosti dary uzdravovania, ujímania sa potrebných, správy, druhy jazykov. Či sú azda všetci apoštolmi? Či všetci prorokmi? Či všetci učiteľmi? Či všetci divotvorcami? Či majú všetci dary uzdravovať? Či všetci hovoria jazykmi? Či všetci vykladajú? No, snažte sa horlivo o lepšie dary milosti! A ešte vám ukážem svrchovanú cestu.“ (1. Korint'anom 12:28-31)

Na najnižšiu priečku patrí dar jazykov, ako štartovacia čiara pre všetkých (tak ako dostali veriaci jazyky pri krste Duchom Svätým na Letnice). Boh svojich následníkov však nabáda, aby nezostali stáť na jednom mieste, ale snažili sa po tomto rebríku stúpať. Na samom vrchole vidíme apoštolu, ako niekoho, kto si prešiel všetkými stupňami rastu. Takže vskutku je to významná pozícia, ale vidíme, že nebola vyhradená iba pre pár osôb. Každý kresťan je povolaný k tomu, aby stúpал vyššie. Veď aj apoštol Pavol sa pôvodne volal Saul a aktívne kresťanov prenasledoval a zabíjal. Sám sa považoval za horlivého Božieho bojovníka a zástancu pravdy a hon na kresťanov považoval za správnu vec. Hoci to nevedel, v skutočnosti Boha nenávidel. Nenávidel lásku a milosrdenstvo, ktoré predstavoval. Najdôležitejšie pre neho boli prísne nariadenia a zákony. Po strete so svetlom, z ktorého sa mu predstavil Ježiš vidíme, že čakal oslepený poslušne v Damašku tri dni. Následne za ním Pán poslal Ananiáša, ktorý na neho zložil ruky a jemu sa vrátil zrak a bol pokrstný Duchom Svätým. Od tej doby chodil a kázal evanjelium Ježiša Krista po synagógach a medzi pohanmi. Sme svedkami toho, ako narástol až do takej

duchovnej služby, že ho niekde považovali za rovného pôvodným apoštolom, pričom on sám skutočne s Ježišom nikdy nechodil a nikdy sa s ním ani fyzicky nestretol. Dokonca mal takú múdrosť, že v zboroch vznikali hádky o jeho vodcovstve, keď ho niektorí veriaci považovali za najvyššieho apoštola. Všetky tieto skutočnosti naznačujú, že dar, ktorí dostali pôvodní dvanásť oproti ostatným veriacim bola možnosť poznať Ježiša skutočne osobne ako svojho priateľa, ale post apoštola je a vždy bol otvorený pre každého.

Naviac nikde v Biblii sa nepíše, že by Peter, alebo ktorýkoľvek iný učeník, odovzdal svoj úrad niekomu ďalšiemu, nikdy na nikoho nevzložil ruky so slovami: „Ty si môj nástupca“. V Starom zákone sa táto praktika používala na odovzdávanie vedenia. Prorok Samuel vylial na hlavu Saula nádobu s posvätným olejom, čím ho pomazal za kráľa (rozumej ustanovil, hoci ešte nie v právnom slova zmysle. Išlo o akýsi príslub od Hospodina, že sa stane vodcom národa, ale kým skutočne zasadol na trón prešli dlhé roky. Niečo ako príslub práce od zamestnávateľa). O mnoho rokov neskôr bol podobným spôsobom Samuelom pomazaný za kráľa Dávid. Rovnako Mojžiš dávno pred nimi bol považovaný za vodcu. Vyviedol státisíce židov z Egypta a 40 rokov ho nasledovali po púšti do Zeme zaslúbenej. Keď cítil, že sa blíži jeho koniec, ustanovil si pokračovateľa, ktorý mal ďalej viesť ľudí. Neurobil to však z vlastného popudu, ale na príkaz od Hospodina. Urobil to tak, že na neho položil svoje ruky a odovzdal mu vodcovstvo.

„A Jozua, syn Núnov, bol plný ducha múdrosti, lebo Mojžiš bol vložil svoje ruky na neho, a poslúchali ho synovia Izraelovi a činili tak, ako prikázal Hospodin Mojžišovi.“ (5. Mojžišova 34:9)

Peter nikdy nič také nespravil. Rovnako ako žiaden iný apoštol. Naopak, na nich samých boli vzkladané ruky starších, keď ich vysielali do služby. V Skutkoch čítame o vzkladaní rúk na Pavla a Barnabáša, na Timotea vzkladali ruky starší aj Pavol (1. a 2. list Timoteovi). V Novom zákone už nedochádzalo k presunu vodcovskej role, pretože najvyššou hlavou sa stal Kristus sám. Veriaci sa inšpirovali touto starozákonnou praktikou pri udeľovaní požehnania. Skupina rovnocenných kresťanov vybrala zo svojho stredu jedného alebo viacerých jedincov, ktorých úlohou bolo šíriť evanjelium v ďalších mestách. Vzkladaním rúk im dali všeobecný súhlas a požehnanie na cestu k šíreniu Božieho Slova. Nedávali im tým poverenie vládnuť nad svojim existujúcim zborom alebo Cirkvou ako takou. Žiaden z apoštolov a ani skutočný následník Krista by totiž takúto úlohu nikdy neprijal. Dôvodom bolo, že ani sami pôvodní dvanásť sa nepovažovali za vodcov alebo za zástupcov Kristových na zemi.

Preto nikto z nich počas svojho života ani nepremýšľal o tom, že by si vytvoril po sebe následníka, ktorý by prebral jeho údajné žezlo. Apoštolská postupnosť, ako u nej učí RKC, bola porušená už na samom začiatku. Apoštoli boli už dávno mŕtvi, keď sa formujúca Katolícka cirkev rozhodla vystopovať domnelé pápežstvo k Petrovi. Nakoľko však nikto z nich po sebe nenechal žiadneho oficiálneho pokračovateľa, musela si vybrať náhodné meno z Biblie (ktoré sa v celej knihe spomína iba jediný krát – 2. Timotejovi 4:21, aj to iba ako jeden z mnohých) a rozhodla, že sa ho bude držať ako neotrasiteľného faktu. Tak sa stal Linus údajným Petrovým nástupcom. Sama Katolícka cirkev priznáva, že netuší, akým spôsobom bol Linus ustanovený Petrom do pápežského úradu. Tradícia (nie Písmo) pripisuje Línovi zostavovateľskú činnosť pri tvorbe apokryfného zväzku Skutkov Petra. Tak, ako v mnohých iných situáciách, neexistujúce dôkazy ani záznamy v Biblii preklenula Cirkev pomocou svojej superschopnosti s názvom Tradícia. Apoštoli svojich zástupcov neposkytli, tak si ich musela RKC vymyslieť, aby tým potvrdila svoju údajnú legitimitu. Ak by však aj Peter dostal od Ježiša nejakú dočasnú úlohu vodcu začínajúcej Cirkvi („*pas moje ovce*“), tá patrila iba jemu a tento post sa rozplynul s jeho smrťou. Hlavou Cirkvi vždy bol a zostáva Kristus, nie človek.

Ohľadom výroku s kľúčmi, ide o metaforu, akých sú stránky Biblie plné. Kľúč predstavuje riešenie k nejakému problému (zatvorené dvere, náповeda v tajničke). Vieme, že Boh napríklad „zatváral“ nebesia aby nepršalo skrze svojich prorokov (inými slovami môžeme povedať, že dal prorokom kľúče), Ježiš zobral Satanovi „kľúče od ríše smrti“ keď zostúpil po svojom ukrižovaní do pekla.

Peter dostal od Ježiša poverenie otvárať ľuďom cestu k nemu. V Lukášovom evanjeliu mu Ježiš nakázal: „*A ty, keď sa raz obrátiš, utvrdzuj svojich bratov*“. Nikde v celej Biblii mu Ježiš priamo neudelil právo vládnuť nad ostatnými apoštolmi, nikdy ho vyslovene nepovýšil nad ostatných. Nehovoril o ňom v jeho vzťahu k ostatným apoštolom. Verejne ich učil nepovyšovať sa navzájom jeden nad druhého, prečo by v súkromí teda jednému z nich nahováral, že je výnimočnejší ako jeho bratia? Zakaždým, keď vyvstala medzi nimi hádka o tom kto je väčší, ich uzemnil. Ďalším vyjadrením Ježiša k Petrovej službe (a jeho brata Andreja) bolo: „*Podťe za mnou a učiním vás rybármi ľudí*“. Všetky tieto verše hovoria, že Petrovou hlavnou úlohou bolo získavať duše pre Božie kráľovstvo a následne ich utvrdzovať v novozískanej viere. A presne to aj ako apoštol robil – chodil od mesta k mestu a hlásal v ich bránach evanjelium. Pomáhal zakladať zbory, kde sa zhromažďovali ľudia, ktorí uverili v Ježiša ako Spasiteľa. Tak, ako kedysi lovil ryby z hĺbín mora, teraz zachraňoval stratené

duše z hlbín temnoty pre Pána. Verím, že kľúče predstavovali metaforickú cestu k Bohu. Petrovi (rovnako ako ostatným apoštolom) bolo zverené evanjelium od samotného Boha, čo bola sama o sebe veľká výsada. Dostali možnosť byť Ježišovými priateľmi. Následne tieto informácie – kľúče, ktoré od neho obdržali, mohli použiť na to, aby otvorili cestu k nebeskému kráľovstvu aj ostatným, ktorí nemali tú výsadu získať ich priamo od samotného vteleného Boha. Pre okolité pohanské národy bola cesta k Bohu uzamknutá. Tak isto pre obyčajných ľudí bola cesta k Bohu uzavretá, pretože čítať vedelo iba malé percento občanov. Ženy a sluhovia napríklad vôbec nemali možnosť chodiť do školy, neexistoval teda spôsob, ako by mohli sami študovať Božie zákony. Preto sa bežný ľud mohol spoliehať iba na informácie, ktoré obdržali od svojich duchovných vedúcich. Informácie boli kľúče, ktoré otvárali cestu k Pánovi. Metafora s kľúčmi bola použitá aj v spojitosti s farizejmi. Tí boli karhaní za spôsob, akým ich používali. Namiesto otvárania cesty ju uzamykali. Ak by išlo o reálnu schopnosť určovať, kto prejde nebeskou bránou a kto nie, ako by sa teda k takejto výsade dostali? Ak by „kľúče“ dal Ježiš osobne Petrovi, ako sa ocitli v rukách farizejov? Ako by mu mohli z vlastnej iniciatívy ukradnúť takúto moc? **Kľúče predstavujú vedomosti, poznanie Božieho slova.** Konkrétne verše sú na konci tejto kapitoly.

* * *

V celom katechizme RKC dochádza k neprehliadnutelnému treniu medzi učením Tradície a učením Písma. Ako príklad môžeme použiť predchádzajúcu kapitolu číslo 6. Tradícia učí o nepoškvrnenom srdci (a tele) panny Márie, Biblia o tomto nič nehovorí. Na začiatku 4. kapitoly sme si tento princíp vysvetlili. Ide o špekulácie – teórie vytvorené ľuďmi, ktoré však nemajú žiadny hmatateľný základ v Biblii, nemajú sa o čo oprieť. Keby to tam bolo, neboli by potrebné roky dohadov o tom, či je to skutočne tak. Veľké množstvo „poznání“ totiž nastolila RKC diskusiami a hlasovaním na svojich konciloch v priebehu dlhých storočí. Je totiž jednoduché vymyslieť si takúto „pravdu“, ktorú mi protivník nemá ako priamo vyvrátiť. Tradícia využíva slepé miesta v Biblii, ktoré môže doplniť prakticky hocičím, čo ju napadne. Keďže neexistuje verš hovoriaci vyslovene proti tomu, má úplne voľnú cestu. Odvoláva sa na špeciálne vedomosti, ktoré dostali pôvodní apoštoli naviac oproti ostatným nasledovníkom. Ale bolo množstvo ľudí, ktorí s ním chodili po krajine tak dlho ako jeho dvanásti, počuli takmer všetko to, čo aj oni. Tak isto vidíme z celej Biblie, že Ježiš si nikoho nefavorizoval.

Protestanti sú katolíkmí často odsudzovaní za doktrínu „*Sola Scriptura*“, teda vieru v absolútnu nadradenosť Slova a odmietanie Tradície. Uvedomujete si ale, čo v skutočnosti hlása RKC, ktorá toto učenie odmieta? Podľa Cirkvi to vyzerá, že Boh pri plnení a zjavovaní svojej vôle akosi pozabudol na niektoré dôležité detaily a rýchlo ich musel naprávať pomocou apoštolov. RKC v podstate tvrdí, že najskôr Otec poslal na Zem svojho syna, Ježiša, ktorý priniesol ľudstvu iba čiastočné evanjelium, nedostatočné na skutočné nasledovaní a spásu. A následne, keď si po pár rokoch uvedomil svoj prešľap, poslal skupinku vyvolených, aby túto chybičku za neho napravila a priniesla ľuďom aj chýbajúci zvyšok skladačky, bez ktorej by sa do neba nikdy nedostali. Bol potrebný zásah ľudí, aby mohol byť odfláknutý Boží plán spasenia dokonaný. Takže celý Ježišov život, evanjelium, smrť – všetko bolo vlastne úplne zbytočné. Ježiš spravil iba polovičnú, fušerskú robotu. Ak toto preukázateľne neoponuje Božiemu učeniu, tak už neviem čo.

Katolícka Cirkev označuje protestantov za bludárov kvôli tomu, že si údajne vykladajú Svätú knihu po svojom. Aby bolo jasné, nie som vôbec skalopevný zástanca protestantizmu. Uznávam, že som sa stretla v ich zboroch s najrôznejšími názormi, mnohé boli na hranici absurdity alebo morálky. Dokonca niektoré nebezpečné svetové sekty, ktoré sa kvôli svojim zločinom dostali až na titulné stránky novín, začínali často ako kresťanské. Avšak prečo si katolícka Cirkev myslí, že práve jej výklad Biblie je správny a všetci ostatní sa mýlia? Na základe čoho získala práve táto denominácia patent na pravdu, pokiaľ všetci kresťania veria v jedného a toho istého Boha? Pre nás všetkých je Ježiš Boží syn, pre nás všetkých je Spasiteľ, Biblia je Božie Slovo. V nekatolíckych, charizmatických zboroch ľudia rovnako prijímajú Ježiša, vylieva sa na nich Duch Svätý, dostávajú dary jazykov alebo proroctva, niektorí sú uzdravovaní. Kresťanské zbory najrôznejších vetiev zažívajú moc Ducha, Boh sa ich nepopierateľne dotýka. A napriek tomu sa jedna skupina rozhodla, že iba ona je vyvolená, že vie Jeho myšlienky interpretovať kvalitnejšie ako druhá, že je ostatným v poznaní nadradená.

„Ale Ježiš povedal: Nebráňte mu, lebo niekto nikoho, kto by v mojom mene činil divy a mohol by hneď zle o mne hovoriť. Lebo kto nie je proti nám, je za nás.“ (Marek 9:39-40)

Je to však RKC, ktorá dlhodobo drží prvenstvo v absurdite výkladu. Uvedomujete si, že Vatikán taktiež vykladá Písmo úplne po svojom? Cirkev si vymyslela celú ideológiu, ktorá sa už nedrží jeho posolstva ani v najmenšom. Ešte sme len v siedmej kapitole a už sme boli svedkami nespočetného

množstva téz, ktoré boli na hony vzdialené vyjadreniam apoštolov aj Mesiáša, ktoré nám zanechali očividní svedkovia zapísané na historických listinách. Namiesto toho, aby RKC prispôbovala svoje dogmy a vyhlásenia podľa Slova, radšej upravuje Bibliu k obrazu svojmu. **Pôvodné nepohodlné verše sú úplne odstraňované, slová sú zamieňané, mažú sa záväzné Božie prikázania, pridávajú sa celé dogmy, ktoré stoja iba na údajnom ústnom tradovaní, ktoré nemôže nikto a nijako dokázať.** Veľa výrokov a myšlienok Cirkvi sa opiera prevažne o Tradíciu, ktorá v mnohom káže priamy opak toho, čo je napísané na stránkach Knihy. Keby sme podobným spôsobom robili rozbor knihy na maturite, vyhodili by nás rovno za dvere s päťkou. Prečo tak zaryto ignorujeme slová, ktoré sú zaznamenané čierne na bielom stovkami svedkov a prorokov z minulosti, a radšej sa držíme ľuďmi vytvoreného rozboru? Obzvlášť, ak disponujeme vlastným rozumom a sme schopní si tento rozbor vypracovať sami? To je akoby sme sa rozhodli pri dôležitom súdnom procese storočia ako hlavný predsedajúci ignorovať všetky dostupné kamerové záznamy, rozbor DNA a písomné zmluvy a spoliehali sa iba na výpovede náhodných okoloidúcich, ktorí sa z ničoho nič objavili na pojednávaní, pretože si pomýlili dvere.

Svedectvá v Biblii nám dokazujú, že sa ľudia obracali na kresťanstvo, dostávali dary Ducha Svätého (tie, o ktorých hovorí Biblia a nie náuka RKC. V Písme sú to napríklad hovorenie jazykmi, výklad jazykov, uzdravovanie chorých, vyhánanie démonov, dar prorockých slov a videní, dar viery, rozlišovania duchov) a pritom úplne postačovali informácie, ktoré im dal Ježiš. Toto jeho učenie zachytávali na papier apoštoli a neskôr aj ďalší kresťania, ktorí zase zaznamenávali udalosti, ktoré sa odohrávali v krajine po Jeho nanebovstúpení. To učenie, ktoré sa celé nedoktnuté zachovalo v Biblii. Nebolo potrebné k nemu pridávať absolútne nič iné, pretože to, čo bolo skutočne podstatné, Boh zachoval pre všetky pokolenia v jednoduchej písomnej podobe pretože vedel, že nie každý dostal tú možnosť žiť v rovnakom historickom období ako Ježiš. Chcel však, aby celý svet vedel o dôležitých udalostiach, ktoré sa v tom čase odohrávali. Keď už Otec naplánoval takú zložitú operáciu na záchranu celého ľudstva, nebol by taký hlúpy a nedôsledný, aby nechal jej poslanstvo v priebehu niekoľkých generácií zmiznúť. Pretože milosť je určená všetkým ľuďom, nie len tým, čo sa narodili do správneho časového úseku dejín. Cirkev v podstate nepriamo učí, že sila a múdrosť ukrytá v Jeho Slove časom vybledla a už nemá takú moc ako kedysi. Že je potrebné vzniknuté medzery dopĺňať pomocou jej osobitných schopností a vedomostí. Biblia a jej poslanstvo sú však chránené Božím Duchom, ktorý by nikdy nedovolil, aby Jeho milosť vyšla nazmar kvôli chýbajúcemu kontextu. Verím, že Duch

zachováva obsah Písma v takom stave, aby bol pre **každého čitateľa dostatočný na prijatie milosti spasenia a život s Pánom, aj pri samostatnom štúdiu**. V mnohých krajinách tretieho sveta nemajú veriaci k dispozícii v každom meste farnosť s vlastným duchovným. K Bohu prišli veľakrát iba vďaka Písmu, ktoré dostali do rúk od okoloidúcich misionárov. A predsa to jediné stačilo, aby sa otvorila cesta evanjeliu často pre celú dedinu. Duch Boží využil túto malú, vzácnu medzierku aby skrze ňu vstúpil do životov mnohých. Jediný výtláčok Biblie zmenil desiatky životov k lepšiemu a to aj bez pomoci duchovného, ktorý údajne jediný môže skutočne dopomôcť ľuďom k Bohu. Nepotrebuje druhých ľudí ako prostredníkov k Bohu, pretože on hľadá osobný vzťah s každým z nás jednotlivo. Áno, aj podľa Biblie je požehnanie a veľká výhoda mať zbor, kde môžeme vyhľadať pomoc a podporu iných veriacich v prípade núdze, nie je to však podmienka príslušnosti ku Kristovej cirkvi. Katolíci sú predsvedčení, že pokiaľ neštudovali v seminári, tak sú pre Boha menejcenní, podradní a príliš hlúpučky, a preto nesmú zobrať do rúk Bibliu z vlastnej iniciatívy. Musia počkať na duchovných asistentov, ktorí sa o nich starajú. Ovečky sa stali rukojemníkmi svojich pastierov.

Ak máte deti, určite ste sa dostali veľakrát do situácie, kedy váš potomok tvrdohlavo trval na niečom, čo ste mu nechceli dovoliť. Možno chcel ísť do škôlky v pyžame. Najskôr ste skúšali logické argumenty, že sa mu budú druhé deti smiať, že ani maminka nechodí v pyžamku do práce a podobne. Ak neprestával a vy ste už boli na konci s argumentami aj trpezlivosťou, uzavreli ste debatu slovami: „Pretože som povedal a basta!“ Tento argument používa aj RKC pri debatách so svojimi deťmi. Všetci sú poslušní, ale sem-tam na niektoré z nich príde obdobie vzdoru a začne spochybňovať každý jej krok. Pokiaľ nezaberie logika, nastane čas si dupnúť a zaveliť: „Lebo to hovorím a bodka!“ Ide o tézu neomylnosti Cirkvi, ktorá však vznikla až v 19. storočí. **Taktiež vychádza iba z Tradície, ale nie z Písma.** Nie je zvláštne, že ak by dal Boh Cirkvi skutočne takúto dôležitú vlastnosť, že by ju nechal celé stovky rokov v nevedomosti a nič jej nepovedal? Vynechal takú zásadnú informáciu v Písme, musela na to prísť až dlhodobým skúmaním? V skutočnosti to ale až také prekvapivé nie je. Pretože RKC nie je uskutenčenie dané Bohom, ale ľuďmi.

Katolícka Cirkev ako taká začala vznikať až v 3. storočí a oficiálne potvrdená bola v 4. storočí Konštantínom I. Veľkým. Skutočným dôvodom bolo to, že počet veriacich rýchlo rástol a títo občania často odmietali životný štýl, ktorý bol v tých dobách bežný. Kresťania sa nezúčastňovali gladiátorských hier či odmietali v nedeľu pracovať. Cisár Konštantín bol zručným politikom, od mladosti bol zasväcovaný do tajov vládnutia. Vyrástol z neho veľmi šikovný

diplomat. Ako vieme, dobrí politici musia byť tak trochu psychológovia, rečníci, mať intuíciu a vedomosti. Vedia ako sa majú priblížiť k nejakej voličskej skupine. Z kresťanov, ktorí začínali ako drobná menšina, sa naraz stala veľmi výrazná a vplyvná skupina, ktorú už nebolo možné ignorovať, zasahovali do bezproblémového chodu štátu. Preto Konštantín urobil logický krok, ktorý mu mal zaistiť náklonnosť tejto novej skupiny. V roku 313 bol vydaný Milánsky edikt, ktorý zaručil všetkým slobodu vyznania. Do vtedy boli kresťania prenasledovaní a perzekuovaní (napríklad ak sa občan hlásil ku Kristovi, tak nemohol zastávať žiadnu pozíciu vo verejnej správe, stratil občianske práva) a dokonca zabíjaní, tento edikt im ale zaistil rovnosť s ostatnými náboženstvami. Toto rozhodnutie mu získalo od kresťanov výrazné sympatie. S rastúcim vplyvom Cirkvi sa objavil prudký vzostup nasledovníkov. Čím viac kresťanov v krajine žilo, tým bolo pre občanov výhodnejšie patriť do tejto skupiny. Napríklad veriacim vracali ich majetky, ktoré im počas prenasledovania zhabali. Jednotlivci sa mohli prihlásiť a žiadať kompenzáciu od štátu.

Keď sa v roku 324 stal Konštantín jediným vládcom Rímskej ríše, vybral si za svoje nové hlavné mesto Byzantion (ktoré malo strategickú polohu), ktoré bol neskôr premenované na Konštantínopol⁷. Tým síce mesto Rím stratilo oficiálny status hlavného mesta, jeho význam z kresťanského hľadiska sa však nezmenil. Stále bolo domovom silnej kresťanskej komunity. Skĺbilo sa tu náboženstvo s rozvinutou kultúrou. Nie je teda vôbec prekvapivé, že sa Rímska ríša začala považovať za stredobod katolíckej Cirkvi. Čím hlbšie Cirkev prenikala do politiky, tým väčšiu moc prirodzene mala. Jej autorita už nespočívala iba na duchovnom základe, ale začala si svoje práva vynucovať aj fyzicky, prostredníctvom zákonov a nariadení. Rozširovala sa aj jej hospodárska a vojenská moc. Niečo také bolo v kresťanstve dovtedy nemysliteľné. Božie zákony neboli nikdy vynucované, ich nasledovanie ležalo na slobodnej vôli.

V prírode ale platí zákon silnejšieho a inak to nebolo ani v tomto prípade. Rímski predstavitelia Cirkvi mali oveľa rozsiahlejší spoločenský vplyv ako veriaci kdesi na okraji krajiny, preto sa začali považovať za dôležitejších. Týmto spôsobom sa vyvinula hypotéza, že kresťania v Ríme majú zvrchovanú moc, majú právo rozhodovať nad zvyškom kresťanského sveta. A to je už iba krôčik od vytvorenia postu absolútnej autority. Pretože ťažko sa rozkazuje keď je vedenie rozdelené, vidíme to v demokratických štátoch. Prijatie jedného zákona trvá večnosť, pretože vždy sa nájde niekto, kto je s jeho znením nespokojný. A potom to únavné hlasovanie, úpravy, ďalšie hlasovanie... Tam, kde vládne jeden monarcha nie je problém s ničím. Teraz neberieme do úvahy

to, či je zákon dobrý alebo nie, ale keď v Severnej Kórei vládca Kim Čong-un niečo zavelí, tak to platí pre všetkých bez výnimky. Nenájde sa nikto, kto by si dovoľil odporovať.

Originálna Cirkev Kristova bola tvorená skupinami veriacich, ktorí sa zhromažďovali do zborov podľa miest, kde bývali. Preto boli zbory v Ríme, v Pergame, Sardách. V každom z nich by sme objavili určitú hierarchiu, ktorú tvorili novoobrátení členovia a aj vedúci zboru, teda ľudia s rozsiahlejším poznaním a životnými skúsenosťami. Väčšinou to boli biologicky vekovo starší muži, preto sa začal aj používať názov starší. Stali sa prirodzenými vodcami vďaka kombinácii povahových črt, vedomostí a životných skúseností a otvorenosti vedeniu Ducha. Schopnosť viesť ľudí bol tiež jedným z Jeho darov, ktorý nebol daný každému. Nešlo o umelo vytvorené posty pre absolventov teologických fakúlt. Nehľadelo sa na údajné vzdelanie v Božích veciach zo škôl, ale zo života samotného. Naviac, starší zboru neboli všeznalí. Dnes je kňaz aj učiteľom, aj vysluhovateľom sviatostí, aj pastierom, aj prostredníkom, je *ipse Christus* (sám Kristus). V kresťanských zbormach mal však každý jedinec svoju úlohu a vďaka vzájomnej spolupráci mohla cirkev dorásť do plnej zrelosti presne tak, ako to Boh zamýšľal. Iný vyučoval, iný vykladal Písmo, iný mal prorocké dary, iný videnia, iný bol pokladníkom, iný zabezpečoval pokrm alebo dozeral na deti. Skutočná nevesta Kristova bola dokonalá a skutočná iba vďaka jednote, ktorá vznikla, keď sa členovia navzájom dopĺňali. Celá Biblia nám ukazuje dôležitosť vzájomného zdieľania sa, pomoci a služby druhým. To ale nie je možné dosiahnuť pri koncepte, ktorý razí RKC. Boh sám učí, že Telo Kristovo je tvorené mnohými údmi so špecificky určenými vlastnosťami. Tým sa moc, zodpovednosť a autorita prerozdeľuje medzi všetkých veriacich, čo však autokratickej politike Katolíckej cirkvi nevyhovuje. Preto prišla s myšlienkou, že všetky povinnosti a vedomosti patria exkluzívne ich kňazovi a ostatní sa musia poslušne podriaďiť. Hlavou farnosti sa tak stal duchovný. V minulosti však hlavou zborov a cirkvi bol vždy jedine Kristus. Nikde sa nedočítame o žiadnom jednotnom vedení v podobe ľudského vládca. To bolo zavedené až v Rímskej ríši, ktorá (neprekvapivo) posadila na zlatý trón samu seba. Rím sa stal hlavou RKC z čisto politickej vypočítavosti. Biblia nikde nehovorí, že by jeden zo zborov bol inému nadradený, žiaden z nich nemal pri rozhodovaní hlavné slovo. Neexistoval predchodca pápeža s ultimátnou autoritou, ohľadom dôležitých vecí sa vždy rokovalo spoločne. Zvolali sa starší zo zborov a viedli sa dlhé debaty, kedy sa čakalo na slovo od Pána. Okrem toho, vedúci zborov mali kresťanov viesť príkladom vlastných životov, nie záväznými príkazmi. Neboli ich nadriadenými, boli jednými z nich. Aj od starších sa požadovalo ustúpiť od svojho tvrdenia a podriaďiť sa, pokiaľ by sa

ukázalo, že niekto iný zo zboru mal pravdu a oni nie. Aj keby kritika vyšla od toho najmenšieho a najzavrhovanejšieho člena zboru, namiesto toho, aby si pyšne trvali na svojom z titulu svojej neomylnosti, mali uznať vlastnú chybu a poslúchnuť.

„paste stádo Božie, ktoré je medzi vami, dozerajúc nie z prinútenia, ale dobrovoľne a radi, ani nie pre mrzký zisk, ale ochotne, ani nie ako panujúci nad dedistvom Pánovým, ale súc príkladom stádu. A keď sa ukáže Arcipastier, odnesiete si neuvädnutelnú korunu slávy. Podobne mladší, podriadte sa starším, a všetci sa podriadujte jedni druhým a tak sa oblečte do pokory, lebo Bôh sa pyšným protiví a pokorným dáva milosť.“ (1. Petrov 5:2-5)

Celé katolícke učenie však vznikalo postupne. Predlohou mu možno pôvodne bolo Kristovo učenie, ale každý ďalší „následník“ si k nemu pridal niečo svoje, až z toho vznikla najmocnejšia politická organizácia na svete.

Základnou vlastnosťou kresťana je poslušnosť. Je to dobrovoľná podriadenosť určitej autorite, bez ohľadu na naše vlastné schopnosti. V bežnom živote nám však jej praktizovanie robí nesmierné problémy. Každý z nás si zažil nadriadeného v práci, ktorý nemal potuchy čo robí a vydával jeden nezmyselnejší príkaz ako druhý, čím akurát brzdil celú výrobu a spôsoboval nižším pracovníkom problémy. Denne sme obeťami nedomyslených návrhov politikov, na ktoré môžu bežní občania iba bezmocne nadávať. V takých chvíľach cítime všetci vo svojom vnútri nutkanie dokázať svoju hodnotu a schopnosti. Vieme, že sme objektívne múdrejší, zdatnejší alebo lepší než daná osoba a chceme, aby to vedeli aj ostatní. Naše prirodzené ego sa chce prejaviť. Ako Božie deti sme však dostali stopku. Je to ďalšia z oblastí, v ktorých náš Otec od nás požaduje umŕtvovanie svojich žiadostí. Za touto vnútornou túžbou totiž stojí pýcha (všimli ste si niekedy, za koľkými hriechmi a zlovykmi stojí v skutočnosti v pozadí pýcha? Zo svojho skromného pozorovania si trúfnem tvrdiť, že je načastejšou príčinou zla v nás. Veď koniec koncov, aj úplne prvý prehrešok v histórii nášho sveta mal korene práve tu.) Boh vie lepšie ako ktokoľvek iný, kam až môže zájsť jednanie ktoré je motivované pýchou, preto v tejto oblasti nad nami drží kázeň veľmi pedantne.

Svet je zložený z vyšších aj nižších riadiacich jednotiek, pričom každá z nich má svoju vlastnú hierarchiu. Ja ako zamestnanec nemocnice mám nad sebou priamo nadriadenú vrchnú sestru, tá má zase primárku. Nad ňou stojí námestníčka a riaditeľstvo. Aj oni však podliehajú Ministerstvu zdravotníctva, ktoré je zase o stupeň nižšie ako Národná rada SR. Nad ňou však bdejú

medzinárodné organizácie Európskej Únie. V rámci zachovania funkčnej spoločnosti a predchádzaniu konfliktov máme vytvorené zákony, ktoré nám prikazujú poslúchať našich nadriadených. Avšak to isté od nás požaduje aj Boh.

„A tak buďte poddaní každému ľudskému stvoreniu pre Pána, buďte kráľovi, ako najvyššiemu, buďte vladárom, ako ním poslaným na pomstu zle činiacich a na chválu dobre činiacich.“ (1. Petrov 2:13-14)

„Čel'adní takí, ktorí sa podriaďujú v celej bázni pánom, a to nie len dobrým a prívetivým, ale aj prevráteným; lebo to je milosť, ak niekto pre dobré svedomie Božie znáša zármutky trpiac nespravedlivo, bez viny. Lebo ved' aká je to sláva, čo bárs i pohlavky trpíte, ak hrešíte?! Ale ak dobre robíte a tak bez viny trpíte a znášate, to je milosť u Boha.“ (1. Petrov 2:18-20)

„Vy, sluhovia, poslúchajte svojich telesných pánov s bážňou a s trasením v prostote svojho srdca ako Krista neslúžiac verne iba na oko ako takí, ktorí sa chcú ľúbiť ľudom, ale ako sluhovia Kristovi, činiac vôľu Božiu z duše s dobrou myslou a s chuťou, slúžiaci ako Pánovi a nie ľudom, vediac, že čokoľvek by jeden každý učinil dobrého, to si odnesie od Pána, buď sluha buď svobodný.“ (Efežanom 6:5-8)

„Ženy, podriaďte sa vlastným mužom ako Pánovi; lebo muž je hlavou ženy, ako je aj Kristus hlavou cirkvi, a on je Spasiteľom tela.“ (Efežanom 5:22)

„Vy deti, poslúchajte svojich rodičov v Pánovi, lebo to je spravodlivé. Cti svojho otca a svoju mat' – to je prvé prikázanie so zasl'úbením –, aby ti bolo dobre, a aby si bol dlhoveký na zemi.“ (Efežanom 6:1-3)

Deti nech sa podriaďujú rodičom, ženy mužom, sluhovia svojim pánom. Každý z týchto hierarchických systémov bol určitým spôsobom daný od Boha. Niekedy ho On sám priamo podnietil, inokedy iba dopustil, aby bol vytvorený (teda priamo aktívne nezasiahol, aby jeho vzniku zabránil). Dokonca aj organizácie a ľudia, ktorí boli strojmi mnohého zla na svete, majú v Božom pláne svoje vlastné miesto.

„Alebo či nemá hrnčiar moci a práva nad blatom, aby z toho istého miesiva učinil jednu nádobu na česť a druhú na nečesť? A čo, ak Bôh

chcúc ukázať svoj hnev a oznámiť svoju moc niesol vo veľkej shovievavosti nádoby hnevu, pripravené na záhubu, a aby oznámil bohatstvo svojej slávy na nádobách svojeho milosrdenstva, ktoré vopred prihotovil k sláve?“ (Rimanom 9:21-23)

Náš Pán od nás žiada, aby sme skrotili ducha vzbury, ktorého v sebe máme od narodenia. Prvým krokom, ktorý všetkému predchádza, je naša podriadenosť Jemu samému. Vychádza z nášho osobného rozhodnutia prijať ho za svojho Pána a odovzdať sa mu do rúk. Hneď v úvode má na nás náš nový majiteľ požiadavku, ktorou je ďalší level podriadenosti, tentokrát voči ľuďom. Množstvo štruktúr, ktoré sme si ako spoločnosť vytvorili pre svoje prežitie v nás vyvoláva pocit nespokojnosti. Nikomu sa nechce čakať čakať vo fronte na pošte, písať zdĺhavú dizertačnú prácu len aby mu uznali titul, ani odovzdávať 20 % svojich ťažko zarobených peňazí do štátnej kasy. Zákony našej republiky často pôsobia otravne, zbytočne alebo niekedy dokonca kontraproduktívne. My na Slovensku si však vôbec neuvedomujeme, aké požehnanie máme, keď sú toto naše najväčšie problémy. Sú štáty, kde vládne tvrdý komunizmus, ktorý potláča množstvo slobôd, ktoré my berieme ako štandard. V krajinách Južnej Ameriky sú oblasti, ktoré ovládajú drogové kartely a neexistuje tam prakticky žiaden úradný dozor, ktorý by garantoval obyvateľom ich práva a ochranu. Títo ľudia žijú v skutočne hrozných podmienkach. Naše komplikácie s byrokraciou pri vybavovaní sociálnych dávok sú proti tomu nič. Boh od nás žiada, aby sme to všetko znášali s pokorou a trepezlivosťou.

Úradníčka za okienkom mohla mať najhorší deň svojho života a frustráciu sa rozhodla vybiť si na nás, to nám však nedáva právo oplácať jej rovnakou mincou. Namiesto hlasného pískania a skandovania v dave protirežimového pochodu by sme mali radšej v tichosti kľáčať so sklonenou hlavou vo svojej izbe. Pravý kresťan by mal chápať, že modlitba k Pánovi v skrytosti má stonásobne väčšiu moc ako hnev rozvášneného tisícového davu na námestí. Chápeť, že to tak na prvý pohľad nevyzerá. Človek, ktorý zvolí takýto postoj je označovaný za zbabelca alebo snílka. Všetci v našom okolí nás budú presviedčať, že dejiny zmenili ľudia, ktorí sa zodvihli a skutočne konali. Spoločnosť, ktorá Hospodina odmieta, nevidí stopy po jeho zásahu v celej histórii ľudstva. Odmieta fakt, že to bol On, kto konal skrze týchto rebelov a povstalcov, ktorých si sám vyvolil. Bol to On, kto danú vládu dosadil a následne rozhodol aj o jej zosadení. Nič na celom svete sa neudeje bez Jeho vedomia a schválenia. Keď si túto skutočnosť uvedomíme, je oveľa jednoduchšie prijať svoju súčasnú situáciu a menej sa obávať o budúcnosť. Každý zákon alebo organizácia sú pod drobnohľadom Najvyššieho. Tie dobré

aj tie zlé a On rozhoduje o ich smerovaní aj osude. Vždy vie, kedy presne má zasiahnuť.

„Potokami vôd je srdce kráľovo v ruke Hospodinovej; kamkoľvek chce, ta ho nakloní.“ (Príslovia 21:1)

„A Ján odpovedal a riekol: Človek nemôže nič vziať, keby mu nebolo dané z neba.“ (Ján 3:27)

„Lebo kto ťa robí rozdielnym *od iného*? A čo máš, čo by si nebol dostal? A jestli si aj dostal, prečo sa chváliš, ako keby si nebol dostal?“ (Korint'anom 4:7)

„A všetci obyvatelia zeme sú počítaní za nič, a podľa svojej vôle činí s vojskom nebies i obyvatel'mi zeme, a nenie nikoho, kto by ho uderil po ruke a povedal mu: Čo to robíš?“ (Daniel 4:32)

Tu prichádza ešte jedna pozitívna správa. Boh od nás nechce, aby sme sa stali handrovými bábikami bez práv určenými na svojvoľné zaobchádzanie. Nežiada od nás, aby sme sa nechali zneužívať druhými. Tak, ako podriadeným nakazuje úctivú poslušnosť, pánom pripomína ich povinnosti, ktoré vychádzajú z ich postov.

„A vy, pánovia, čiňte to isté im zanechávajúc hrozbu v povedomí, že aj vy sami máte *toho istého* Pána v nebesiach, a on nehl'adí na osobu.“ (Efežanom 6:9)

„Vy, pánovia, dávajte sluhom to, čo je spravodlivé, a rovnosť vediac, že aj vy máte Pána v nebesiach.“ (Kološanom 4:1)

„Tak sú povinni aj mužovia milovať svoje ženy jako svoje *vlastné* telá. Kto miluje svoju ženu, sám seba miluje; lebo ved' nebolo nikdy nikoho, kto by bol nenávidel svojeho tela, ale ho *každý* chová a opatruje ako aj Pán cirkev,“ (Efežanom 5:28-29)

„A vy, otcovia, nepopudzujte svojich detí k hnevu, ale ich vychovávajte v kázni, a v napomínaní Pánovom.“ (Efežanom 6:4)

Musím vás však upozorniť na to, že tu neplatí zákon akcie a reakcie. To, že sa druhá strana nedrží pravidiel, ktoré jej Boh určil, nás neoprávňuje nedodržať svoju časť záväzku. Naša úcta a poslušnosť vychádzajú zo zmluvy, ktorú sme uzavreli s Ježišom, nie ľuďmi. Táto poslušnosť však má tiež svoje limity. Nejde o svetlú výnimku, ale dôležitú klauzulu. Boh od nás nepožaduje bezduché nasledovanie svojich pánov, práve naopak. Musíme byť obozretní a neustále ostražito sledovať a vyhodnocovať cestu, po ktorej nás vedú. Pri plnení svojich úloh totiž môže dôjsť k stretu záujmu našich dvoch pánov. Keď naši svetskí vládari požadujú niečo, čo je od Hospodina zakázané, vtedy je našou povinnosťou nasledovať vyššiu autoritu. Najvyšším výrazom kresťanskej podriadenosti sa vtedy paradoxne stáva odoprenie poslušnosti.

„A keď ich doviedli, postavili ich v sneme. A najvyšší kňaz sa ich opýtal a riekol: Či sme vám prísne neprikázali, aby ste neučili v tom mene, a hľa, naplnili ste Jeruzalem svojim učením a chcete na nás uviesť krv toho človeka. A Peter odpovedal i ostatní apoštolovia a riekli: Viac treba poslúchať Boha ako ľudí.“ (Skutky 5:27-29)

Apoštoli smelo pokračovali v hlásaní evanjelia aj napriek vyhrážkam trestu a smrti. Ich odporcovia neraz ku svojim hrozbám aj pristúpili a mnohí šíritelia Ježišovho posolstva skutočne skončili vo väzení, zbičovaní alebo ukameňovaní. To im však nezabránilo v tom, aby v tejto činnosti pokračovali. Vzopreli sa vtedajšiemu systému, pretože nasledovali vyššie príkazy.

Rovnako už v Starom zákone došlo k situáciám, kedy sa veriaci museli postaviť na odpor svetským nariadeniam svojim pánov. Keď sa Izraeliti ako národ žijúci v Egypte rýchlo množili, začal sa kráľ hroziť ich počtu a sily. Preto vydal rozkaz, aby pôrodné babice pri pôrode zabíjali novonarodených chlapcov a tým ich oslabil. Tie sa však vzopreli a deti nechávali nažive. Kráľovi tvrdili, že Izraelské ženy rodia skôr ako sa k nim dostanú a preto nemohli vykonať jeho rozkaz. Preto kráľ neskôr prikázal novorodených chlapcov hádzať do rieky.

„A egyptský kráľ rozkázal hebrejským babám, z ktorých jednej bolo meno Šifra a druhej Pua, a povedal: Keď budete pomáhať hebrejským ženám pri pôrode, a budete hľadiť na rodenie, vtedy, jestli bude syn, zabijete ho, a jestli dcéra, bude žiť. Ale baby sa bály Boha a neurobily tak, ako im hovoril egyptský kráľ, lež nechali chlapcov žiť.“ (2. Mojžišova 1:15-17)

S ďalšími dvomi javmi vzbury sa stretneme aj v knihe proroka Daniela. V jednom prípade kráľ Nabuchodonozor dal zhotoviť veľký zlatý obraz a nakázal, aby sa mu každý pri určenom zvukovom signále klaňal. Kto tak neučinil, mal byť vrhnutý do ohnivej pece. Židia Sadrach, Mézach a Abednégo sa odmietli zúčastňovať povinnej modloslužby a tak čelili spomínanému trestu. Boh však poslal svojho anjela, ktorý ich ochránil pred smrtiacimi plameňmi a vyviedol ich von bez zranenia. Po tejto ukážke kráľ uznal Božiu zvrchovanosť a prikázal všetkým národom velebiť Hospodina Izraelitov.

„Sadrach, Mézach a Abednégo odvetili kráľovi a riekli: Nabuchodonozore, nie je nám treba, aby sme ti na to odpovedali slovo. Jestli tak chce náš Bôh, ktorého my ctíme, *ten* nás môže vytrhnúť z ohnivej pece rozpálenej a vytrhne aj z tvojich rúk, ó, kráľu! Ale jestli *aj* nie, nech ti je známe, ó, kráľu, že tvojich bohov ctíť nebudeme ani zlatému obrazu, ktorý si postavil, sa nebudeme klaňať.“ (Daniel 3:16-18).

V druhom prípade sa jednalo o samotného Daniela. Kniežatá a satrapovia sa ho chceli zbaviť, avšak pre jeho bohabojnosť na neho nemohli nič nájsť. Preto spoločne presvedčili kráľa Dária, aby vydal nariadenie, že najbližších 30 dní sa nikto nesmie modliť ku svojim bohom a žiadosti môže smerovať iba na kráľa. Keď toto ustanovenie vyšlo, Daniel ho odignoroval a pokračoval v chválení Hospodina. Nerobil to v skrytosti, padal pred ním na svoju tvár rovno pri otvorenom okne, takže všetci jeho nepriatelia ho mohli vidieť a nažalovať na neho. Kráľ už nemohol zrušiť svoje nariadenie a tak bol povinný hodiť Daniela na noc do jamy plnej levov. Boh však zavrel zvieratám ústa a žiadne mu neublížilo. Keď nasledujúci deň Dáriu vytiahol proroka z jamy, vydal nariadenie, aby v celom jeho kráľovstve bol Hospodin uctievaný ako najvyšší a jediný boh.

„A Daniel, keď sa dozvedel, že bolo napísané *také* písmo, odišiel hore do svojho domu (a obloky mu *boli* otvorené hore na jeho izbe proti Jeruzalemu), a trikrát za deň klakol na svoje koléná a modlil sa a chváliac d'akoval pred svojim Bohom, preto, že to tak robieval i predtýmto.“ (Daniel 6:10)

Je našou kresťanskou povinnosťou poslúchať svojich nadriadených, ale iba pokiaľ od nás nepožadujú ísť proti Pánovi. Niekedy sa ale kvôli tomu dostaneme do nezávideniahodnej pozície, pretože to znamená ísť proti vlastným rodičom alebo cirkevným vodcom.

Cirkev je špeciálna oblasť, v ktorej platia rovnaké pravidlá. Tvrdím, že každá organizácia alebo uskupenie boli dané od Boha. Sem teda spadá aj existencia Katolíckej cirkvi. Avšak dovoľm si konštatovať, že patrí do tej skupiny, ktorú Boh skôr toleruje ako aktívne podporuje a ochraňuje. Ako však môžem obhajovať vyjadrenie, že Pápežova právomoc nie je poverením zhora? Ako môžem tvrdiť, že náboženstvo ktorého oficiálnym mottom je láska a milosrdenstvo a nasledovanie Krista, nie je hnutie s cieľom naplňať Božie dielo? Pretože tak isto, ako v prípade svetských mocenských štruktúr, aj tu platí spomínaná Božia klauzula o limitoch. V tejto Cirkvi rovnako nájdeme hierarchiu, na ktorej spodku sa nachádzajú nižší radoví členovia, ktorí sú povinní podriaďovať sa kňazom. Tí zase podliehajú diecéznym biskupom, ktorí sa zodpovedajú na vyšších miestach, až po samotného pápeža na vrchole. Podľa Biblie sa teda aj od katolíkov očakáva disciplína a poslušnosť kňazovi, ale iba pokým od nich nevyžaduje vykonať hriech! Teda dokiaľ ich nenabáda k modloslužbe k Márii, kým od nich nechce znevažovanie Kristovej dokonalej obety návštevou omši alebo pokým ich nevedie k špiritizmu skrze modlitby k mŕtvym svätcom (hriešna podstata týchto činností je podrobnejšie rozoberaná v jednotlivých kapitolách tejto knihy). To znamená, že kresťan, ktorý by sa rozhodol poslúchať iba tie nariadenia RKC, ktoré ho nenútiť stavať sa na odpor Hospodinovi, by musel túto cirkev opustiť. Nezostalo by mu totiž nič, čo by mohol nasledovať. Táto cirkev od svojich členov každú chvíľu požaduje prekračovanie Božích prikázaní pod hrozbou trestov až exkomunikácie, čo je silným dôkazom toho, že nemá Jeho požehnanie na oficiálny výkon svojho povolania a raz bude jej činnosť natrvalo pozastavená. Je to systém vymyslený ľuďmi, ktorí vytesnili Boha zo svojich sŕdc a životov a nevedomky ich zasvätili Satanovi. Celá táto kniha je dôkazovým materiálom v prospech tohto tvrdenia.

Poslednou skupinou argumentov voči priamemu nástupníctvu sú očividné výsledky pôsobenia RKC po takmer 2 000 rokoch existencie. Sám Ježiš nám prikázal skúmať výsledky, ktoré naša činnosť prináša: „*A tak ich tedy po ich ovocí poznáte*“. Plody pôsobenia RKC vo svete sa však podobajú viac trníu a bodľáčom, než hroznu a figám. Cirkev tvoria obyčajní a najmä hriešni ľudia. Prízemní, zlomyseľní a sebeckí. Realita nám ukazuje nelichotivú štatistiku, že vodcami sa nestanú vždy iba tí najmúdrejší a najsúcitnejší filantropi, ktorým leží na srdci iba blaho ostatných. Práve naopak, hore sa dostanú prevažne tí s najostrejšími laktami a najširšiou sieťou známych. A keď už sú na vrchole, najdôležitejšie sa pre nich stáva ich vlastné dobro a občania sú až kdesi na konci. V cirkevnej hierarchii, ktorú tvoria takí istí ľudia ako sú politici, sa toto

správanie opakuje. Na vrchné posty v RKC sa dostávali ľudia, pre ktorých nikdy nebol Boh na prvom mieste. Vyžaruje to z celej histórie Cirkvi.

Ako sa dostala k takému obrovskému bohatstvu? Množstvo z toho zlata, ktoré sa nachádza vo Vatikáne, bolo kúpené krvou. Pápežský stolec si neraz zaistoval živobytie uzatváraním spojenectiev s diktátormi a kolonizátormi.

V roku 1936 fašistický režim Benita Mussoliniho oslavoval dobytie Etiópie, pri ktorej bolo zranených alebo vyvraždených viac než 700 000 obyvateľov, s požehnaním Cirkvi. Kardinál Alfredo Ildefonso Schuster v predvečer útoku odslúžil ďakovnú omšu a vyhlásil, že Boh bude talianskych vojakov ochraňovať, pretože prispievajú k šíreniu kresťanstva v pohanských národoch. V iných prípadoch Cirkev nemusela vyjadrovať otvorenú podporu násiliu, zvolila diplomatické mlčanie. Za druhej svetovej vojny zažila Európa otvorené prenasledovanie židovského národa. Faktom je, že sa naozaj našli jednotlivci aj v katolíckej Cirkvi, ktorí tento hon odsúdili a neraz nasadzovali vlastné životy, aby ochránili prenasledovaných. Vtedajšia hlava Cirkvi, pápež Pius XII. sa však zbabelo schovala za „neutralitu“. Po skončení vojny sa však táto pohodlná neutralita kamsi vytratila, keď katolícka Cirkev pomáhala nacistickým hodnostárom utekať pred súdom do zahraničia. Títo vojnoví zločinci často nachádzali azyl práve v kláštoroch, odkiaľ boli pašovaní „potkaními chodníkmi“ do bezpečných krajín, kde ich privítali s otvorenými náručiami⁸. Taktiež počas inkvizícií bolo upálených a umučených zaživa niekoľko státisíc až miliónov ľudí. Dotyčný ani nemusel byť usvedčený zo skutočne protispoločenských činov, stačilo, že nesúhlasil s konaním Cirkvi alebo dokonca iba vedel o niekom, kto s ňou nesúhlasil a neudal ho. Upaľovali každého politického odporcu vlády, keďže svetskí a duchovní vládari spolu úzko spolupracovali. Upaľovali vedcov, ktorí si dovolili prísť s výsledkami svojich bádaní, ktoré nesúhlasili s oficiálnym učením Cirkvi ktoré bolo práve v kurze (napríklad že Zem nie je plochá alebo centrom našej slnečnej sústavy je Slnko. Drobnosti, ktoré zabudol Boh pápežom spomenúť? Ako môže niekto s údajne dokonalým a plným poznaním odmietat' skutočnosti, ktoré dnes pozná už aj 5 ročné dieťa?)

Jedným zo zločinov, ktorého sa mohli kresťania dopustiť, bola distribúcia a **čítanie Biblie!** Nedialo sa to v islamskom Somálsku či Afganistane, ani v komunistickej Severnej Kórey alebo Číne, kde by vás za to usmrtili, odopierali by vám občianske práva alebo minimálne uväznili aj dnes, ale v silne katolíckom Španielsku. Utláčateľom nebol štát ani extrémistická skupina, ale sama Cirkev. Obyčajní ľudia boli kruto mučení a upaľovaní za to, že si dovolili doniesť Božie slovo „plebsu“ a veriť, že pre nich platia rovnaké pravidlá ako pre vznešených osvietených. Že si môžu dovoliť ho čítať úplne sami u seba

doma, bez dovoľenia a špeciálnych dodatočných výkladov duchovných⁹. Majetky takto odsúdených prepadali v prospech Cirkvi. RKC sa bráni tvrdením, že kňazi a biskupi v tom boli úplne nevinne a plnili úlohu iba ako nestranní pozorovatelia (prípadne mali iba drobný vplyv na samotný priebeh súdov ako porotcovia, nanajvýš mali „iba“ prikývnuť na otázku, či daného považujú za odpadlíka Cirkvi). No aj keby to všetko bola pravda (čo nie je, pretože všetci najvyšší inkvizítori boli vymenovávaní samotným pápežom, ktorý si bol veľmi dobre vedomý, čoho sa dopúšťajú), tak stále sa mlčky zúčastňovali špinavostí, ktoré sa na ľuďoch páchali. Naozaj niekto môže veriť tomu, že pri tých miliónoch „kacírov“ ktorých poslali za niekoľko storočí na druhý svet ani jeden jediný kňaz na svete nevedel o tom, aký osud postihne človeka, ktorého on označí za heretika? Extrémne kruté praktiky inkvizítorov (najmä tých španielskych) boli verejne známe, preto pred nimi ľudia utekali za každú cenu.

Ak bude niekto v triede šikanovať vaše dieťa a zvyšných 20 spolužiakov si to bude iba natáčať na mobil, robí to z nich úplné neviniatka? Podľa tejto logiky sa na nich predsa nemôžete hnevať vy ani váš traumatizovaný potomok, ani žiadať akýkoľvek trest, veď plnili úlohu nestranných pozorovateľov, ktorí sa nijako aktívne do šikany nezapojili ani ju nevyvolali. Zachovali sa veru ako praví svätci.

Celé toto hnutie bolo motivované ľudskou pýchou, pocitom nadradenosti a túžbou po moci a najmä bohatstve. Tak isto životný štýl duchovných prešiel obrovskou zmenou k svetskému pohodliu. Učeníci nesedávali v drahých kožených kreslách, odetí v hodvábe s mäkkými červenými papučkami na nohách a miliónmiliónmi na účte. Pôvodní apoštoli si vyhrnuli rukávy a chodili z mesta do mesta, kde nasadzovali neraz vlastné životy aby priniesli ľuďom Boha. Nenechávali sa vydržiavať, často treli biedu o hlade a smäde, keď sa im zodreli podrážky mali na chodidlách boľavé pľuzgiere. To je na hony vzdialené tomu, ako si dnes nažívajú najvyšší predstavitelia Cirkvi. Pápež sa ku svojim ovečkám priblíži iba s osobnou ochrankou spoza skla papamobilu.

Tradícia tiež učí o neomylnosti pápeža. Tak sa na to pozrime.

Pápež Urban II. vyhlásil prvú križiacku výpravu na koncile v Clermonte v roku 1095. Heslom tejto výpravy sa stalo „Deus lo volt“ – Boh si to praje. Každému zúčastnenému boli sľúbené plné odpustky za svoje hriechy a lístok priamo do neba, bez nutnosti prejsť cez očistec.

Pápež Eugenius III. vyhlásil druhú križiacku výpravu v roku 1145 a prisľúbil účastníkom rovnaké privilégia a ochranu, ako mali bojovníci počas prvej výpravy do Jeruzalema. Táto vojna sa však už neobmedzila iba na boj proti

moslimom za Svätú zem, ospravedlnenie svedomia dostali aj bojovníci proti akýmkoľvek pohanským kmeňom.

Križiacke výpravy sa osvedčili ako veľmi vhodný nástroj na dosahovanie svojich osobných cieľov za pomoci brutálnej sily. Drvivá väčšina vojska bola tvorená nevzdelanými obyvateľmi, ktorí uverili propagande svojich miestnych duchovných, ktorí volali do zbrane. Pápeži, ktorí majú byť údajne najvyšší zástupcovia Kristovi na Zemi, dali vyhlásiť vojny v ktorých zomreli státisíce ľudí a vydávali to za Božiu vôľu. Utrpenie zasiahlo aj tých, ktorí sa bojov priamo nezúčastnili, pretože mnohé rodiny boli roztrhnuté, z detí sa stali siroty. Vojny prirodzene vyvolali aj následný hladomor, počas ktorého „boží bojovníci“ zabíjali a jedli malé deti⁸. Pápeži dali priamy príkaz na zabíjanie a dovolili si odpúšťať trest za tieto zverstvá. Sami sa korunovali za Boha. Uvádzam iba veľmi zjednodušené podanie vážnych udalostí. Pokiaľ vás zaujímajú širšie historické súvislosti a hlbší náhľad do faktov tohto obdobia, odporúčam knihy Michael Hebeis – Čierna kniha katolíckej cirkvi, alebo Dave Hunt – Žena jedoucí na šelmě. Odkaz je uvedený v zdrojoch na konci knihy.

Nehovorí ale Biblia o láske a zmierlivosti? Nezná priamy Boží príkaz Nezabiješ? Nepatrí právomoc odpustiť hriechy iba Bohu? Aj ten najzarytejší katolík musí vnímať, že tieto rozkazy od pápežov boli v priamom rozpore s Bibliou. RKC tvrdí, že sa iba chud'atko bránila pred hrozbou nepriateľov, ktorí ohrozovali jej vieru. Ale ak hlásam náboženstvo lásky, nemôžem ho brániť silou a následným zatváraním očí nad zlom, ktoré je priamym dôsledkom, to je v nepopierateľnom rozpore s učením ktoré šírim.

„Počuli ste, že bolo povedané: Oko za oko a zub za zub. Ale ja vám hovorím, aby ste sa neprotivili zlému; ale tomu, kto ťa uderí po pravom líci, nadstav i to druhé; a tomu, kto sa chce s tebou súdiť a vziať tvoju sukňu, nechaj mu i plášť. A kto ťa bude nútiť, aby si s ním išiel jednu míľu, idi s ním dve.“ (Matúš 5:38-41)

Toto biblické vyhlásenie ide proti našej prirodzenosti. Keď nám niekto ubližuje, jasné, že sa chceme brániť. Keď nám pôsobia bolesť, chceme ublížiť rovnako, aby útočník poznal naše utrpenie. Ale kresťanstvo učí o opaku. To je jeden zo znakov skutočného kresťana, že **koná** podľa Písma, nie len o ňom **hovorí**. Áno, je ťažké znášať nepravosť od sveta kvôli svojej viere s vedomím, že nemôžem používať silu a násilie na svoju obranu. Ale to je podstata kresťana.

Ak niekto o sebe prehlasuje, že je vegetarián ale každý deň má na obed na tanieri mäso, čo si o ňom pomyslíte? Označili by ste ho za skutočného

vegetariána iba na základe jeho slov, alebo by boli dôležitejšie jeho viditeľné skutky? Tak ani kresťan nie je kresťanom iba preto, že to o sebe tvrdí, ale zároveň koná v rozpore s Božím Slovom. Boh nás varoval, že pre jeho meno budeme znášať príkoria, budeme prenasledovaní a dokonca zabíjaní. Keď bola Svätá Zem zajatá moslimami, Cirkev nemala žiadne právo vyvolať krviprelievania, aby si ju zobrala naspäť. Nemôžeme predsa brániť zákon Nezabiješ! tým, že pozabíjame všetkých svojich nepriateľov. Veď je to zvrátené. Tak teraz podľa najlepšieho vedomia a svedomia označte správnu odpoveď:

Odpoveď A: pápež je za každých okolností neomylný. Z toho vyplýva, že zabíjať ľudí v Božom mene je úplne v poriadku, keď to vyhlási hlava Cirkvi. Pri konflikte Tradície a Písma platí zákon nadradenosti Tradície.

Odpoveď B: v tomto prípade išlo o chybu, pápeži sa pomýlili. Takže učenie o neomylnosti pápeža teda nemôže byť pravdivé, pretože očividne chyby robia aj samotní duchovní najvyšší. Tvrdenie o neomylnosti teda práve stratilo platnosť.

Ktorú možnosť volíte? **Tradícia je otvoreným nepriateľom Biblie. Nemožno nasledovať obe, pretože si nespochybniteľne odporujú.** Ktorej z nich sa zrieknete, čo z toho figuruje u vás na prvom mieste? Ľudské zákony alebo Božie? Musíte si určiť jeden pevný bod v živote. Čo budete považovať za skutočný zdroj pravdy, ktorej veríte?

Nepohlo to s vašimi zatvrdenými srdcami? Skúsime niečo iné. RKC uznáva, že pápež sa môže dopúšťať chýb v osobnom živote (inú možnosť ani nemala, inak by sa nedalo ospravedlniť často odporné správanie hlavy Cirkvi v dejinách), avšak čo sa týka vyjadrení o viere a morálke, má údajne nespochybniteľnú autoritu. Už tu by sme sa však mohli zamyslieť – ako môže človek, ktorý svojim spôsobom života ukázkovo opovrhuje Božími príkazmi, nakazovať a určovať čo je duchovne správne? Predstavme si hypotetický príklad, keby sa teraz opakovala táto situácia z minulosti. Možnosť beztrestne pripraviť pohanov o život by nahradil priamy rozkaz zabíjať bezvercov. Keby sa zo dňa na deň stalo vašou morálnou povinnosťou otráviť svojho neveriaceho suseda alebo šéfa či odpáliť bombu pred potratovou klinikou, bez ohľadu na svedomie a Bibliu, podľa dogmy RKC by bol každý katolík povinný prijať túto novú pravdu za svoju iba preto, že to bolo vyhlásené „ex cathedra“. Samozrejme, ide o nemožný scenár, mne však ide o to, aby ste si spojili súvislosti. Keby sa niečo takéto alebo podobné naozaj raz stalo, tak zákony Katolicizmu hovoria jasne. Pravý katolík je nútený podriaďiť sa hocikámu

pápežovmu výstrelku, inak je exkomunikovaný. To znamená vykopnutý z Cirkvi a teda zatratý. Je to do očí bijúci nezmysel.

Jedným z hlavných znakov každej sekty či kultu je nespochybniteľnosť učenia a neomylnosť vodcov. Príslušníci skupiny nemajú dovolené používať zdravý sedliacky rozum a vytvárať si vlastný názor na udalosti a konanie, ktorého sú svedkami. Za akékoľvek pochybnosti môže prísť hodinová výpoveď, ktorá znamená smrť alebo pekelný oheň. V rámci milosrdenstva však vodca dáva svojim nasledovníkom výnimku svedomia. Oslobodzuje ich od osobnej zodpovednosti za všetko, čo spáchajú pri plnení svojich úloh. Rovnakú taktiku používala aj nacistická propaganda. Führer oslobodil svojich vojakov od bremena svedomia. Vďaka tomu sa cítili muži slobodní a viac neboli obmedzovaní morálnymi zásadami, ktoré by zabránili neľudskému správaniu. Keď ľudia veria, že nie sú zodpovední za svoje činy, ale zodpovedá za ne niekto iný, sú schopní vykonať prakticky čokoľvek. Hitler aj Pápež presvedčili ľudí, že nemusia niesť zodpovednosť za svoje konanie iba preto, že im to prikázala autorita.

Tento jav nádhorne demonštruje Milgramov experiment, ktorý sa vykonal v rokoch 1961 až 1962 na Yaleovej univerzite¹⁰. Účastníci štúdie mali hrať úlohu učiteľa, ktorý overuje správnosť odpovedí. Žiaci boli v skutočnosti herci, ktorí mali zámerne na niektoré otázky odpovedať nesprávne. Učitelia sedeli pred zariadením, pomocou ktorého dávali žiakom údajné slabé elektrické šoky v prípade nesprávnej odpovede. Po každom šoku sa napätie zvýšilo o 15 voltov, až do maximálnej hodnoty 450 V (len pre porovnanie, v elektrických zásuvkách sa nachádza napätie 240 V, ktoré môže byť pre človeka smrteľné). Účastníkom bolo povedané, že zásahy prúdom sú bolestivé, avšak nie sú nebezpečné. V skutočnosti však k žiadnemu zásahu elektrinou nedochádzalo, bolestivé stony herci iba predstierali. Keď stroj dosiahol hodnotu 150 voltov, žiaci už nahlas kričali od bolesti a prosili, aby sa experiment zastavil. Pri hodnote 315 voltov umlkli a prestali odpovedať na otázky a vydávať akýkoľvek zvuk. Vo väčšine prípadov učitelia a žiaci boli v oddelených miestnostiach, takže účastníci vnímali iba hlas žiakov, ktorí boli trestaní. U každého účastníka sa po čase objavili pochybnosti o správnosti experimentu a požadovali jeho zastavenie. Vedec v bielom plášti ich však neustále povzbudzoval vetami ako: „Experiment vyžaduje, aby ste pokračovali; je absolútne nevyhnutné, aby ste pokračovali; nemáte na výber, musíte pokračovať“. Pokiaľ účastník aj napriek tomu trval na ukončení, experiment sa zastavil. Avšak väčšina zúčastnených aj napriek nepríjemnému pocitu pokračovala v mučení žiaka. Pri prvom pokuse až 65 % ľudí zotrvalo do poslednej chvíle, kedy stroj ukazoval 450 voltov a herec už dávno predstieral,

že stratil vedomie. Ani jeden učiteľ pokus neukončil skôr ako pri 300 voltovom napätí, kedy už herec doslova kričal v agónii. Podmienky pokusu sa obmieňali, aby dostali výskumníci objektívnejšie výsledky. Ukázalo sa, že keď bola mučená žena, takmer vôbec to neovplyvnilo ochotu učiteľov pokus zastaviť. Naopak, významný vplyv mala fyzická blízkosť. Keď bol žiak iba vzdialená osoba v inej miestnosti, ľudia mali väčšiu ochotu pokračovať v teste. Akonáhle bol s nimi herec v jednej miestnosti a mohli jeho utrpenie vidieť, ochota poslúchať príkazy vedca rapídne klesla. Ak však účastník mučil žiaka spolu s ďalšími učiteľmi – hercami, až 90 % z nich dotiahlo experiment do konca, teda na opakované zásahy 450 voltami.

Tento experiment poukázal na závažné etické problémy, ktoré vznikajú našou slepou vierou v neomylnosť autorít. Ľudia boli ochotní doslova umučiť niekoho na smrť, pokiaľ verili, že im to prikázal niekto erudovaný. Preniesli svoju osobnú zodpovednosť na vedca. Keby boli neskôr konfrontovaní so svojimi činmi, hovorili by to isté, čo nacistickí vojaci pri súde: „Robil som iba to, čo mi kázali“. Daný psychologický jav sa objavuje aj v katolicizme. Veriaci sú nabádaní, aby uvalili zodpovednosť za svoje hriechy na duchovných. O ich duše sa postará niekto druhý. Pápež a kňazi sú tí, ktorí veriacim chlácholivo šepkajú do uší: „Nemusíte sa báť, dôverujte nám a my vybavíme všetko za vás. Stačí iba chodiť do kostola a viesť zbožný život podľa našich odporúčaní a o zvyšok sa postaráme my. Netrápte sa tým, kde skončíte na večnosti, to nie je vaša starosť.“

„Tak tedy jeden každý z nás dá sám za seba Bohu počet.“ (Rimanom 14:12)

V histórii tiež došlo niekoľkokrát k situácii, kedy na pápežskom stolci sedeli simultánne minimálne dvaja pápeži. V rokoch 1378 – 1409 mala katolícka Cirkev hneď dve oficiálne hlavy. Začalo to pápežmi Urbanom VI. a Klementom VII. Obaja o sebe tvrdili, že sú legitímni vodcovia Cirkvi a navzájom sa exkomunikovali a vyhlasovali voči sebe križiacke výpravy. Ak boli obaja skutočne neomylní, tak tu dochádza k neriešiteľnému paradoxu. Urbana neskôr vystriedal Bonifác IX. (a následne Inocent VII. a Gregor XII.) a Klementa Benedikt XIII. Aby to bolo ešte zaujímavejšie, v roku 1409 svätú trojicu doplnil Alexander V., ktorého v roku 1410 vystriedal Ján XXIII¹¹. Traja pápeži, každý neomylný, každý jediný pravý, ktorého slovo je zákon. Kde je teda pravda? Ak by boli skutočne vedení Duchom Svätým, táto nemysliteľná Západná schizma by v žiadnom prípade netrvala takmer 40 rokov. Muži naplnení Božím duchom a múdrosťou by dokázali tento problém vyriešiť veľmi rýchlo. U všetkých sa však prejavila nezlomiteľná pýcha a detinská

tvrdohlavosť. Nikto nechcel pustiť žezlo zo svojich rúk, nikto sa nechcel pokoriť. Iba blázon by sa predsa vzdal tak mocnej a lukratívnej svetovej pozície. Autorita, sláva a život v luxuse, ktoré vraj Božím najpokornejším a najskromnejším služobníkom právoplatne patria podľa... počkať, ktorého verša presne?

Pokračujeme?

Tridentský koncil vydal kánony a dekréty o katolíckom učení. V nich šíri nenávisť voči širokému okoliu. Najlepšia obrana je predsa útok. V týchto kánonoch preklína každého, kto si dovoľí vystúpiť voči učeniu Tradície. Vystupuje voči každému, kto poukazuje na rozdiely medzi Písmom a Tradíciou, na nesprávne skutky ľudí v Cirkvi, na nesprávne rozhodnutia Cirkvi, prakticky útočí na kohokoľvek, kto si dovoľí poukázať na inú cestu. V časti o ospravedlnení vyhlasuje preklatie tým, ktorí poukazujú na to, že aj skutky neveriaceho pred obrátením môžu byť hriechy (kánon 7); ktorí veria Ježišovým slovám, že sú spasení iba jeho milosťou a nie aj vlastným konaním (kánon 9); ktorí veria veršom o Božej milosti ako skutočne nezaslúženej milosti a nie ako zásluhy za skutky (kánon 9 a 24); že mu môžu byť odpustené hriechy aj bez prostredníka vo forme duchovného (kánon 13); kto má istotu spasenia (kánon 15); kto verí, že Ježiš vykonal dokonalú obeť a nie je potrebné druhotné očisťovanie hriechov v očistci (kánon 30) ... a mnoho ďalších, všetkých týchto ľudí preklína¹².

Tieto kánony sa dajú vyvrátiť veršami z Písma (odporúčam celý list Pavla Rimanom. Obsahuje odpovede na väčšinu spomenutých kánonov.) Tieto tézy boli zaradené do dekrétov práve preto, že povstávali ľudia z radov kresťanov a poukazovali na ne. Poukazovali na skutky a učenie katolíckej Cirkvi, ktorá konala v jasnom rozpore s danými veršami. Namiesto pokánia ale vedúci Cirkvi prišli so zákazom kritiky ich organizácie. To je veru príklad skutočne dospelého duchovného konania.

„Ale ja vám hovorím: Milujte svojich nepriateľov; dobrorečte tým, ktorí vás preklínajú; dobre čiňte tým, ktorí vás nenávidia, a modlite sa za tých, ktorí vás utiskujú a prenasledujú, aby ste boli synmi svojeho Otca, ktorý je v nebesiach, lebo svojemu slncu velí vychádzať nad zlými aj nad dobrými a dáva dážď na spravodlivých aj na nespravodlivých. Lebo keby ste milovali iba tých, ktorí vás milujú, akú odplatu máte? Či azda nečinia toho istého i publikáni?“ (Matúš 5:44-46)

Modlite sa za druhých, nie ich preklínajte. Čiňte milosť a šírte lásku medzi druhými, nie len medzi svojimi. RKC, ktorá by mala ísť príkladom, v tomto naopak zvoláva kliatby na všetkých, ktorí majú pochybnosti. Na rozdiel od Ježiša, ktorý „*nalomenej trstiny nedolomí*“, oni ju v hneve brutálne vytrhajú aj s koreňmi a hádžu na rozpalenú hranicu. Ukážkový príklad „milosrdenstva“ ako kontrastu hovoreného ľudského slova s písaným Slovom. V Biblii sa prekliatymi nazývajú tí, ktorí hlásajú **opak** Božích nariadení, teda širitelia Tradície.

„Divím sa, že tak skoro odstupujete od toho, ktorý vás povolal v milosti Kristovej, k inému evanjeliu, ktoré nie je iné, iba že sú niektorí, ktorí vás nepokojia a chcú prevrátiť evanjelium Kristovo. Ale aj keby sme vám my alebo anjel z neba zvestoval iné ako to, čo sme vám zvestovali, nech je prekliaty! Jako sme už prv povedali, aj teraz zase hovorím, že ak vám niekto zvestuje iné evanjelium ako to, ktoré ste prijali, nech je prekliaty.“ (Galat'anom 1:6-9)

Do zborov prichádzali „učenici“, ktorí kázali evanjelium, ktoré sa na prvý pohľad podobalo tomu pôvodnému, ale boli v ňom drobné zmeny. Zist'ujeme, že týmito učeníkmi mohli byť aj ľudia, ktorí boli v spoločnosti považovaní za autority alebo starších. Ak ale aj slávna a celosvetovo známa osobnosť káže niečo iné ako to, čo učí Slovo, tak to nie je učenie od Boha. Za prekliateho je označený človek, ktorý by chcel prevracat' pôvodné Ježišovo učenie, nie ten kto sa ho snaží zachovávať. Nie je to práve pápež, ktorý sa nám vo svojej bielučkej róbe javí ako sám „anjel z neba“, ktorý dnes hlása očividne prekrútené evanjelium?

„Ale Duch hovorí výslovne, že v neskorších časoch odstúpia niektorí od viery, ktorí budú počúvať bludných duchov a učenia démonov, hovoriacich v pokrytstve loží, majúcich žhavo poznačené vlastné svedomie, zabráňujúcich ženiť sa a ktorí prikazujú zdržovať sa pokrmov, ktoré Bôh stvoril na požívanie s ďakovaním pre veriacich a pre poznávších pravdu.“ (1. Timoteovi 4:1-3)

Nehovorí Tradícia katolíkom o celibáte a zákaze jedenia mäsa v piatok a pôstoch na prikázané sviatky pod hrozbou trestov? Nie je história RKC popretkávaná pokrytectvom? Keď pápeži hlásali čistotu a sami nažívali s konkubínami? Keď duchovní predčítali verše o mrzkých ziskoch a následne pred bránami kostola predávali listiny na odpustenie hriechov a nechávali si

draho platiť za svätenie sviatostí podľa platných cirkevných cenníkov? V roku 1584 vyšiel v Benátkach dokument s názvom *Tractatus universi iuris*. Podľa neho mal napríklad duchovný právo si vydržiavať súložnicu (nie spoločníčku na zahnanie samoty, ale ženu priamo určenú na sexuálne uspokojovanie) za poplatok 7 zlatých, ktoré dal do cirkevnej pokladnice. Sám duchovný mohol dokonca aj zavraždiť veriaceho, a následne si mohol odpustenie kúpiť za 18-20 zlatých. Muži, ktorí znásilnili pannu sa mohli zase vykúpiť za 6 zlatých¹³. Vražda alebo chťič sa dali jednoducho vymazať pomocou svetských peňazí, bez potreby skutočného pokánia a odpustenia.

„Verné je to slovo: Ak niekto túži po biskupstve, žiada výborné dielo. Tedy biskup musí byť bez úhony, muž jednej ženy, triezvy, rozumný, slušného chovania, pohostinný, súci učiť, nie pijan vína, nie bijak, nie idúci za mrzkým ziskom, ale prívetivý, nesvárlivý, nie milujúci peniaz, ale taký, ktorý dobre spravuje svoj vlastný dom a deti má v podriadenosti s celou počestnosťou. Ale ak niekto nevie spravovať svoj vlastný dom, ako sa potom bude starať o Cirkev Božiu?! Nie, novák, aby súc nadutý neupadnul do odsúdenia diabľovo.“ (1. Timoteovi 3:1-6)

Boh neprikazuje duchovným vedúcim celibát. Prikazuje vernosť v manželstve, varuje taktiež pred vysväcovaním mladíkov bez skutočných životných skúseností. Ako môže mladý muž, ktorý práve vyšiel zo školy iba so svojimi teoretickými vedomosťami, skutočne poskytnúť múdre rady a pevné vedenie? Keď ešte sám nebol zocelený v duchovnom boji s nepriateľom, neprešiel skúškou ohňom? Ako môže dieťa viesť zbor? A predsa vidíme chlapcov vo veku 23, 25 rokov ako sú dosadzovaní na fary, kde majú vykonávať dušpastiersku činnosť. Biblia znova a znova dokazuje, že s učením katolíckej Cirkvi stoja ostro proti sebe.

RKC vychováva novodobých farizejov. Viete kto to bol? V Biblii sú vykreslení v zlom svetle, ale v skutočnosti to boli vysoko postavení duchovní. Boli „oddelení“ pre Boha, podobným spôsobom ako sa dnes oddeľujú kňazi či farári. Boli vzdelávaní vo veciach zákonov, tak ako sa dnes študuje v seminároch. Skutočne trávili dlhé roky štúdiom, detailne ovládali príkazy a nariadenia Starého zákona, ktoré predniesol židom Mojžiš, vo vedomostiach sa im nikto nevyrovnal. Dozerali na správne dodržiavanie tradícií a obradov. Tak ako to dnes robia duchovní. Rovnako sa tešili veľkej úcte medzi ľuďom. Boli považovaní za dokonalých, ľudia k nim vzhliadali pre ich morálku a vedomosti, ktoré získali skutočne prísnou disciplínou a neúnavnou motiváciou a prácou na sebe. Farizeji, na rozdiel od saducejov, verili v nutnosť ohlasovania

celého zákona Božieho – ústneho aj písomného. Písomnú časť tvorili zvitky starého zákona, ústna boli podrobnosti tradované zo strany otcov. Ústne podanie zákona, teda tradícia, bola uchovávaná a šírená zákonickými (rabínskymi) školami. Týmto spôsobom došli k tomu, že právoplatne bolo uznávaných 248 prikázaní a 365 zákazov, ktoré boli rôzne odstupňované¹⁴. Farizeji boli povinní dodržiavať každé jedno z nich, a požadovali to aj od ľudí okolo seba. Vzhľadom k takému veľkému množstvu nariadení dochádzalo k menším odchýlkam v učení rôznych škôl, takže nešlo o jednotné učenie. Avšak všetci farizeji verili na vzkriesenie z mŕtvych a nesmrteľnosť, čo položilo základy pre neskoršie kresťanstvo. No keď prišiel Ježiš so svojim evanjeliom, otriasol celou ich existenciou. Boli to práve farizeji, ktorí sa proti nemu najtvrdšie ohlasovali. Ich svet sa skladal z prísneho, detailného dodržiavania zákonov, konaniu obradov, odriekavaniu naučených modlitieb a vykonávaní špeciálnych skutkov a obetí, aby si zaslúžili spásu a aby ju vyslúžili aj obyčajným ľuďom. Celé roky žili v odopieraní si pôžitkov a asketizme. Neoficiálne vykonávali aj úrad akejsi morálnej polície, s akou sa môžeme stretnúť v niektorých krajinách. Napomínali ľudí, ktorí nekonali správne, mali právo niekoho odsúdiť na smrť za hriech (žena smilnica). Boli to tvrdé roky neskutočnej driny, kým si vyslúžili také vysoké postavenie. Najdôležitejšie bolo dodržiavanie vonkajšej formy svätosti. Boli presvedčení, že tým sa prejavuje aj vnútorná svätosť. A naraz prišiel niekto tvrdiac, že ich celoživotné snahy boli zbytočné a nič z toho nie je potrebné, že cesta k Bohu nevedie cez byrokráciu a obrady. Vedie cez milosť a vieru. Keď voči nemu farizeji pozdvihli svoje hlasy, boli presvedčení o správnosti svojho konania. Verili, že ich cesta je pravdivá a že ten chlap iba prišiel zničiť ich postavenie a rúhať sa Bohu. Hrozili sa toho, že zvedie ľudí, a tak v Božom mene ukrižovali Jeho syna.

Naozaj v tomto spôsobe života a názorovom prúde nevidíte priameho predchodcu Cirkvi? S jej obradmi, s jej príkazmi a zákazmi, s úpravami o tom ako má presne vyzeráť konkrétny obrad, aká formulka sa má kedy vysloviť, koľko sekúnd má čo trvať, akej farby má byť ktorý kus oblečenia? Naozaj je možné veriť tomu, že rozdiel medzi mojou spásou a večným zatratením je to, že zle vyslovím pri modlitbe nejakú vetu? Alebo na mňa pri krste vyliali vodu nesprávnym spôsobom? S týmto mám reálnu skúsenosť z hospicu, ktorú však z úcty k príbuzným nebudem zverejňovať. Avšak v RKC sa skutočne vedú diskusie napríklad o tom, či je krst platný pri obyčajnom pokropení vodou alebo musí dôjsť k úplnému ponoreniu. Biblia predstavuje krst ako jednoduchý úkon, ktorý bolo možné vykonať v priebehu niekoľkých minút. Cirkevná nadstavba pridala desiatky zákonov a úprav, ako k tejto sviatosti pristupovať.

Vymedzila správne pojmy a slovné spojenia, ktoré musí kňaz aj rodina ovládať spamäti, upravuje oblečenie, aké musia mať duchovný aj krstenec na sebe, aké kurzy musí pred tým absolvovať, ako treba správne vysvätiť vodu. Tak ako ich predchodcovia, aj dnešní kňazi opomínajú duchovnú podstatu krstu a zameriavajú sa iba na správne dodržanie vonkajšej formy obradu. Akoby to bolo to jediné, čo zaistí želaný výsledok. Tradícia RKC je pokračovanie farizejstva. **Tradícia sú zákony a príkazy, ako sa „správne“ zúčastňovať ceremónií a obradov, nehovorí nič o tom, ako sa pravdivo vnútorne priblížiť k Bohu.** V minulosti boli strážcami Tradície farizeji. Ježiš však ich učenia a náuky odmietal. Odmietal ich stovky prikázaní a zákazov, vychádzajúcich z ústneho tradovania, ako niečo úplne zbytočné. Zámerne porušoval ich pravidlá a náuky, ktoré si vymyseli, aby poukázal na to, že jemu sú úplne ukradnuté a nepovažuje ich za dôležité. Slovo farizej získalo negatívny podtón a stalo sa synonymom pokrytectva a prázdnych skutkov. Dnes túto štafetu prebrala Rímskokatolícka Cirkev.

„A on odpovedal a riekol im: Dobré o vás prorokoval Izaiáš, o pokrytcoch, ako je napísané: Tento ľud ma ctí rtami, ale ich srdce je ďaleko odo mňa. Lež nadarmo ma uctievať učiach učenia, ktoré sú nariadeniami ľudí. Lebo opustiť prikázanie Božie držíte ustanovenie ľudí- oplakovanie krčahov a pohárov, aj mnohé iné, tomu podobné veci činíte. A hovoril im: Dobré opovrhujete prikázaním Božím, aby ste svoje ustanovenie zachovali.“ (Marek 7:6-9)

V horeuvedenej citácii sa nachádza tiež časť textu, ktorú si RKC skrátila na svoj obraz. V katolíckej verzii končí ôsmy verš pred pomlčkou. Pôvodné texty však obsahujú aj nepohodlný zvyšok – *oplakovanie krčahov a pohárov, aj mnohé iné, tomu podobné veci činíte*. Je to upresnenie toho, čo sa myslí pod pojmom ustanovenia ľudí. Oplakovanie krčahov a pohárov bola súčasť svätých rituálov, ktoré sa konali na očisťovanie od hriechov. Boli to v podstate staroveké omše, aj keď sa tak ešte oficiálne nenazývali. Ježiš sám sa však proti týmto aktivitám stavал a označoval ich iba za ľudské bezvýznamné činnosti, ktoré nenachádzajú milosť a záľubu v Božích očiach. Odsudzoval snahu duchovných získať odpustenie hriechov pre seba alebo veriacich vlastnou aktivitou. To, čo dnes vykonávajú kňazi v kostoloch je ekvivalentom toho, čo kedysi robili farizeji v synagógach. Boh však varuje pred nesprávnosťou tohto konania.

Ako teda vznikla Tradícia? Nie je to úrad, ktorý bol odovzdávaný medzi Ježišovými následníkmi. Ide o náuky farizejov, ktoré sa adaptovali na nové

evanjelium. Za základ už neslúžili Mojžišove knihy zo Starého zákona, ale vierouka šírená apoštolmi. Našla sa skupinka vzdelaných ľudí, ktorí k týmto jednoduchým pravidlám, ktoré zaviedol Ježiš, začali pridávať hromadu vlastných rozšírení. Keď sa učenie Cirkvi začalo už priveľmi odkláňať od Písma, našlo sa pár jedincov, ktorí si to všimli. Ozvali sa, čo sa však vedeniu nepáčilo. Museli to zatrhnúť, aby rebeli nezviedli aj ostatných a nezhodili ich z piedestálu. Ako najľahšie prebijete logické argumenty? Označíte sami seba za neomylných a nespochybniteľných a tým vezmete všetkým kritikom (vrátane tých oprávnených) vietor z plachiet. Aj za týmto tvrdením však reformátori rozpoznali odklon od Písma, pretože to nikde nehovorí o nespochybniteľnosti vedúcich. Na to bol jediný možný spôsob odpovede: „Máte pravdu, v Biblii sa o tom nepíše. V skutočnosti to Boh povedal, ale najskôr počkal takmer 2000 rokov kým to zjavil a iba to pošepkal niekoľkým vyvoleným, ktorí to ďalej tiež iba potajomky pošepkali svojim nasledovníkom. Preto na to neexistuje žiaden dôkaz v Biblii, je to tajomstvo, ktoré vie iba pár ľudí. Takže nám proste budete musieť bezmyšlienkovito veriť, že to tak je.“

Teraz mi povedzte, ale úprimne – mnohí sa nazývame kresťanmi, ale nad Kristovým evanjeliom mávame rukou. Ak veríme, že Biblia je skutočné slovo od samotného Boha, tak prečo máme tendenciu ho ignorovať? Veď ak Slovo povie: „Toto je dobré a tamto je zlé“, tak v podstate je to Boh, ktorý nám hovorí: „Toto je dobré a tamto je zlé“. Aj napriek tomu však väčšina z nás hľadá následné potvrdenie tohto tvrdenia u Cirkvi, ktorá ale neraz prichádza s vlastným výkladom. Ak ja svojmu dieťaťu nedovoliť jesť zmrzlinu pred večerou, pôjde za mojím manželom a bude si pýtať dovoľenie od neho. Keď jeden z nás povie nie, hľadá niekoho ďalšieho, kto vyhovie jeho požiadavkam. Zlá maminka mu zakázala, tak ide za dobrým ockom, ten mu to určite povolí. V takom prípade moje slovo nemá žiadnu váhu, pretože potomkovi viac vyhovuje otcove rozhodnutie v danej veci a tú zmrzlinu si dá. To isté robíme aj my všetci v duchovnej oblasti. Ak nám Biblia zakáže niečo príjemné, hľadáme skulinku v zákonoch Cirkvi. Ak nám niečo prikazuje, hľadáme u duchovných možnosť úniku pred touto povinnosťou. Opačne to už však neplatí. Ak dostaneme nariadenie z Vatikánu neskúmame, či je Boh toho istého názoru, naraz si nepotrebujeme tieto slová overiť. Hlavnú autoritu má pápež, nie Boh. Pápež je ten dobrý ocinko, ktorý všetko dovoľí a Boh je zlá maminka, čo nás stále iba komanduje a núti nás do domácich prác. Preto ocinka zbožňujeme a uznávame jeho autoritu a rozhodnutia a maminkine už tak veľmi nie.

Ak vám napríklad poviem, že v celej Biblii neexistuje verš, ktorý prikazuje modliť sa k Márii, dokonca obsahuje časti, ktoré priamo aj nepriamo hovoria proti tomu, aká bude vaša reakcia? Pôjdete za svojim druhým rodičom a budete

u neho hľadať uistenie, že ste vzorný veriaci a konáte správne, keď uctieвате Máriu. Ak vás budem opakovane presviedčať o tom, že podľa Písma musíte prijať Ježiša ako svojho osobného spasiteľa, inak idete do pekla bez ohľadu na svoju príslušnosť k RKC, čo väčšina katolíkov urobí? Nepozrú sa do Biblie, či sa to tam naozaj píše. Však je to iba slovo samotného Boha, akú pravdivosťnú hodnotu už len môže mať? Nie, zodvihnú sa a utekajú s plačom za tatkom, aby ich predomnou zachránil. Schovávajú sa do jeho náruče dúfajúc, že obmäkčí moje srdce a ja im poviem, že nič teda robiť nemusia, že si radšej spolu pozrieme rozprávku a na všetko zabudneme. Biblia je pre nás pravdivá iba dovtedy, kým hlása rovnaké myšlienky ako naši duchovní vodcovia. Akonáhle sa ale ich cesty rozchádzajú, držíme stranu ľuďom, nie Bohu. Zabudli sme na to, kto je skutočným Pánom.

„Lebo bude čas, keď neznesú zdravého učenia, ale podľa vlastných žiadostí budú si hromadiť učiteľov, lebo ich budú svrbieť uši, a odvrátia uši od pravdy a obrátia sa k bájkom.“ (2. Timoteovi 4:3-4)

Katolícka Cirkev postavila svoje vlastné slovo **nad** úroveň Božieho slova, aj keď sa navonok pokorne tvári, že sú si rovné. **Všetky nepravdy, ktoré vychádzajú z katolíckej Cirkvi majú svoj pôvod v Tradícii. Tá sa stala kompletne novým učením, vlastným náboženstvom.** Ježišovo evanjelium je veľmi jednoduché, prístupné každému. Sú to práve učenia a dodatky RKC, ktoré ho robia neprístupné ľuďom. Predstavujú absurdné príkazy a nariadenia, ktoré ľuďom zabraňujú skutočne nachádzať Krista a plne a slobodne v ňom žiť. Cirkev zobrala Ježišovo učenie a úplne ho vykuchala, zostal iba prázdny ligotavý obal, ktorý zaplnila vlastnou byrokraciou. Zvonku vyzerá ako pravé evanjelium, ktorým láka záujemcov, vnútri ich ale čaká iba zamaskovaná šikana rôznymi smiešnymi pravidlami, ktorých cieľom je zaistiť si poslušných nevoľníkov. Zobrali kľúče známosti a uzamkli pre hľadajúcich cestu za neprekonateľné zámky.

„Lebo ja osvedčujem každému, kto čuje slová proroctva tejto knihy, že keby niekto pridal k tomu, na toho Bôh pridá rán, napísaných v tejto knihe; a keby niekto odňal zo slov knihy tohoto proroctva, tomu odníme Bôh jeho diel z knihy života a z toho svätého miesta a z toho, čo je napísané v tejto knihe.“ (Zjavenie 22:18-19)

„Beda vám, zákonníkom, že ste vzali kľúč známosti; sami ste nevošli a vchádzajúcim ste zabráňovali.“ (Lukáš 11:52)

„Ale beda vám, zákonníci a farizeovia, pokrytci, preto že zavierate nebeské kráľovstvo pred ľuďmi, lebo vy *do neho* nevchádzate ani tým, ktorí by chceli vojsť, vojsť nedáte.“ (Matúš 23:13)

8. Patróni a svätí

Polyteizmus je viera vo viacerých bohov, ktorí majú medzi sebou hierarchiu. V starom Grécku, keď mladá žena túžila po krásе a láske svojho milovaného, prinášala obetné dary Afrodite. Muži sa zase pred každou loveckou výpravou snažili získať si priazeň bohyně lovu Artemis. Tí, ktorí mali skôr obchodného ducha, podplácali Herma aby sa im na cestách darilo. Ak sa na nich usmialo šťastie, podľa očakávania bola vystrojená veľká hostina na oslavu. Prirodzene, pri takej príležitosti nesmeli chýbať dobré víno, hudba a najlepšie pokrmý. Časť z nich sa zasvätila patrónovi týchto rozkoší, Dionýzovi. Pred každou ľudskou činnosťou bolo potrebné najskôr si zaistiť úspech u boha ktorý bdel nad danou oblasťou tým, že sa mu niečo oddelilo. Časť úrody, krv alebo mäso zvieraťa, šperky.

Prenesieme sa teraz do 21. storočia. Študent, obávajúci sa náročnej skúšky, vysielal svoje prosby o pomoc sv. Tomášovi Akvinskému. Medzitým o niekoľko kilometrov ďalej sa začínajú prípravné práce roľníkov na novú sezónu, preto žiadajú o dobrý rok sv. Izidora. Po ich boku stoja aj vinohradníci s ich modlitbami k sv. Urbanovi za bohatú úrodu, po druhom boku prešľapujú včelári s ich skromnými prosbičkami k sv. Ambrózovi. Medzitým sv. Anton kdesi na pozadí neúnavne pracuje na tom, aby našiel všetky tie stratené veci, o ktoré ho ľudia požiadali (nie raz za drobné „všimné“ do malej kostolnej pokladničky). Každé povolanie, každá situácia alebo územie má svojho prideleného ochrancu.

Nepozorujete žiadnu zhodu? Medzi vládcami Olympu vládla hierarchia. Žiaden zo spomenutých bohov nebol najvyšší, ten titul patrila iba Diovi (1. pád sing. Zeus). Rovnako ani patróni a svätci nie sú oficiálne rovní najvyššiemu Bohu, ale stoja o schodík nižšie pod jeho trónom. Dnes už neprinášame obete vo fyzickej podobe, no stále ich prinášame na psychickej a duchovnej úrovni. Katolícka Cirkev učí modliť sa k týmto nebohým, akoby ich skutočne mohli počuť a aktívne sa zapájať do diania na Zemi. Učí ich vzdávať im úctu ako autoritám. Robí tým z Boha akéhosi hlavného vládcu, a týchto svätých stavia do pozície jeho drobných pomocníkov, čím z nich robí polobôžikov. Kosti dávno zomrelých blahoslavených alebo svätých sa vozia zakonzervované v priesvitných truhlách po celom svete, aby im tisíce návštevníkov ročne mohli chodiť vzdávať úctu. Nábožní turisti stoja v hodinových radoch, aby sa mohli dotknúť údajnej posvätnéj relikvie alebo si aspoň spraviť fotografiu z diaľky. S kusmi mŕtvol, ktoré Biblia označuje za prach, sa narába pomaly s väčšou bážňou ako s truhlou zmluvy.

Dokonca sa viedol spor o Kristovu predkožku. Niekoľko storočí sa tiahli ostré debaty o pravosti 14 až 18-tich exemplárov, ktoré boli údajne časťou Ježišovho penisu. Každý kláštor či kráľ chcel vlastniť autentický kúsok. Úplne zvrátené a postavené na hlavu. Vzdelaní teológovia skutočne viedli debaty o tom, či tento predmet ostal na zemi ako relikvia alebo vstúpil do neba s Ním pri zmŕtvychvstaní. Každý príčetný človek by si mal uvedomiť, že Ježiš po narodení nevykazoval žiadne fyzické známky výnimočnosti. Bol obyčajným dieťaťom s obyčajnými potrebami a tak s ním aj jeho okolie jednalo. Veľmi silne pochybujem, že Jozef by si po takomto úkone, nepríjemnom pre obe strany, strčil do vrečka špičku synovho penisu pre neskoršie uctievanie (v biblických časoch to bol hlavne otec, ktorý tento rituál vykonával. Teda s najväčšou pravdepodobnosťou to bol on, kto určil jeho osud). Po obriezke sa oddelený kúsok zakopal do zeme, aby sa zabránilo šíreniu chorôb. Bola to štandardná procedúra. Ježišova predkožka skončila hneď po obrade zahrabaná kdesi do piesku, kde proste zhnila a rozpadla sa na prach. A predsa Cirkev celé storočia verila, že Jozef a Mária zbožne ochraňovali tento zosušný kúsok synovho údu niekde vo vrecúšku. Prečo si potom neschovávali aj jeho mliečne zúbky, jeho vlasy po ostrihaní, chlpy z podpazušia, nechty, hlieny? Všetko to mohli byť predmety, pred ktorými by veriaci denne padali do kolien. Jednoducho preto, že to boli normálni ľudia, ktorí s telesným odpadom nakladali tak, ako mali. Tento spor skončil tým, že RKC si vybrala jeden údajne pravý exemplár, ktorý si naložila do liehu a bezpečne uložila do Vatikánu.

Katolícka Cirkev nabáda k viere, že zosnulí po smrti získavajú osobitné, mystické vlastnosti. Tým, že sú mŕtvi, majú prístup k Ježišovi a duchovnému svetu, stále však existuje určité spojenie medzi nimi a ich príbuznými tu na Zemi. Pôsobia ako most medzi našim svetom a večnosťou. Malým deťom, ktoré stratia rodiča sa hovorí, že na nich mamička pozerá z nebička a dáva na nich pozor. Túto vieru si potom prenášame až do dospelosti, kde ju v nás upevňuje učenie katechizmu. Väčšinou sú to príbuzní, inokedy svätci, ktorí na nás údajne hľadia zhora, chránia nás a orodujú za nás u Pána. Dokonale túto túžbu chápem. Tiež sa chcem raz v nebi radostne zvítať so svojimi príbuznými, o ktorých dúfam, že tam na mňa nedočkavo čakajú, aby sme mohli byť opäť spolu na večnosť. Avšak teraz musím vysloviť bolestivé slová, ktoré sa dotknú každého z nás.

Toto všetko je podľa Biblie iba naše zbožné prianie. Naši milovaní možno okúsili blaženosť posmrtného života po Pánovom boku, určite sa však

neobzerajú neustále cez plece a nečakajú na náš príchod. Boh totiž jasne hovorí, že smrťou sa všetky naše prepojenia s týmto svetom končia.

„Lebo živí vedia, že zomrú; ale mŕtví nevedia ničoho ani nemajú viacej nijakej odplaty, lebo sa zabudla ich pamiatka. Aj ich láska aj ich nenávisť aj ich revnivosť dávno zahynula, a nemajú viacej nijakého podielu na veky v ničom tom, čo sa deje pod slnkom.“ (Kazateľ 9:5-6)

„Všetko, čo najde tvoja ruka činiť v tvojej sile, čiň; lebo neni diela ani výmyslu ani vedomosti ani múdrosti v ríši mŕtvých, kam ideš.“ (Kazateľ 9:10)

Naši milovaní na nás nehladia láskyplne z oblakov, pre nich už minulosť a náš svet neexistuje. Nevedia o tom, ako sa nám darí, a naše volanie a modlitby nikdy nedorazia k ich ušiam.

„Či sú potom jeho synovia slávní, nevie o tom, a či sú chatrní, nepozoruje na nich.“ (Jób 14:21)

Nemyslím si, že je to o tom, že by na nás zabudli v momente kedy prekročia brány nebeské. Aj príbeh o Lazarovi a boháčovi, ktorý sa nachádza o pár strán ďalej, ukazuje boháčovu starosť o jeho príbuzných. Keby prišiel o všetky spomienky na svoj pozemský život, netrápil by ho duchovný stav jeho bratov. Preto verím, že ani naša rodina na nás v nebi nezabudne, ale už nebudeme esenciálnou podmienkou pre ich prežívanie pocitu šťastia. Neverím, že existuje človek ktorému by bolo zverené detailné poznanie ohľadom toho, ako to v nebi naozaj chodí, Boh nám však skrze skúsenosti niektorých ľudí dovolil zľahka nazrieť za tajomný závoj večnosti. Objavujú sa svedectvá ľudí, ktorí prežili zážitok blízko smrti, pri ktorom opisovali radostné stretnutie so svojimi zosnulými príbuznými. Preto si myslím, že naše spomienky na ľudí a pocity voči nim vo večnosti nezmiznú, už však nebudú také významné ako v prítomnom okamihu. Naši milovaní budú radi, keď sa v nebi objavíme po ich boku, avšak nebudú roniť slzy, ak nás už nikdy viac neuvidia. Nebudú cítiť žiadnu formu nedostatku, pretože budú existovať po boku absolútnej Lásky, v ktorej prítomnosti im už nič viac k spokojnosti nebude chýbať, ani ich vlastné pozemské deti. Budú na mieste, kde *„Bôh sotrie každú slzu s ich očí, a smrti už viacej nebude ani žalosti ani kriku, ani bolesti viacej nebude“*. Často počúvame, že rodina je to najdôležitejšie na svete. Je to naratív, s ktorým prišiel tento svet. Znie to pekne, ale nie je to celkom pravda. Rodina je dôležitá, ale

môže jej patriť nanajvýš druhá priečka. Najhlavnejší je vždy Boh. Nikto a nič na zemi nie je dôležitejšie ako Ježiš, a po návrate do prachu to platí dvojnásobne. Mnohí z tých, ktorí Mesiáša nasledovali pri jeho cestách ho opustili, keď boli konfrontovaní s touto pravdou.

„Ten, kto má radšej otca alebo mater ako mňa, nie je ma hoden; a kto má radšej syna alebo dcéru ako mňa, nie je ma hoden; (Matúš 10:37)

„Nebudú viacej lačniet' ani nebudú viacej žízniť, ani nebude na nich dorážať slnce ani žiadne horko. Lebo Baránok, ktorý leží prostredkom trónu, ich bude pásť a bude ich vodiť k prameňom vôd života, a Bôh sotrie každú slzu s ich očí.“ (Zjavenie 7:16-17)

Mať niekoho, kto vás miluje a komu môžete jeho lásku bezvýhradne opätovať je úžasné. Pevné medzil'udské vzťahy ktoré vznikajú narodením či sobášom majú pre nás význam za života, dostali sme ich ako dar od Pána. Avšak po smrti sa už viac nedelíme na rody a klany, nie sme babičky, strýkovia, bratranci ani najlepší priatelia, pretože všetci dohromady budeme jednou veľkou rodinou, stávame sa bratmi a sestrami so spoločným Otcom. Veď nie nadarmo sa hovorí: „Dokým nás smrť nerozdelí“. Našu fyzickú rodinu nahradí tá pravá, duchovná rodina. Dokonca aj vaša biologická maminka, ktorá vám možno zomrela ešte keď ste boli malí, bude v nebi primárne vašou duchovnou sestrou, nie matkou. Pretože jej duša aj vaša sú pred Hospodinom rovnocenné. Rozdiel je len v tom, že duša vašej matky dostala fyzické telo na časovej osi o niečo skôr a Pán si ju následne použil na to, aby ste skrze ňu mohli obdržať svoje fyzické telo aj vy.

Túto nepríjemnú, na prvý pohľad až bezcitnú realitu objasňoval aj Ježiš farizejom, ktorí ho chceli nachytať pri myšlienke zmŕtvychvstania. Danú udalosť zachytávajú hneď tri evanjeliá. Saduceji prišli za Ježišom a dali mu príklad o žene a siedmych mužoch. Jeden zomrel, tak si ju podľa vtedajšieho práva zobral za manželku jeho brat. Keď aj ten zomrel, nasledoval ďalší, až pomreli všetci vrátane ženy. Pýtali sa ho, koho manželkou bude po zmŕtvychvstaní.

„A Ježiš im povedal: Synovia tohoto veku sa ženia a vydávajú sa; ale tí, ktorí budú uznaní za hodných dojsť tamtoho veku a vzkriesenia z mŕtvych, nebudú sa ani ženit' ani vydávať, lebo ani zomrieť nebudú viacej môcť, lebo budú rovní anjelom a budú synmi Božími, pretože budú synmi vzkriesenia.“ (Lukáš 20:34-36)

Smrťou končia všetky pozemské povinnosti, záväzky ale aj práva, ktoré máme voči svojim najbližším. Potom dostávame duchovné telo a presúvame sa do ďalšej časti svojej existencie, ktorá bude trvať už naveky. A rovnako, ako neexistuje naše nadprirodzené prepojenie so zosnulou rodinou, neexistuje ani prepojenie svätcov s nikým a ničím na Zemi. Žiaden z nich nevie, čo sa tu deje a už vôbec nemá moc udalosti akokoľvek ovplyvňovať.

Jediný, kto má moc preklenúť tú bezodnú priepasť medzi pásom živých a mŕtvych, je Boh sám.

„A po šiestich dňoch pojal Ježiš Petra, Jakoba a Jána, jeho brata, a vyviedol ich na vysoký vrch osobitne, a premenil sa pred nimi, a jeho tvár sa skvela jako slnce, a jeho rúcho stalo sa bielym ako svetlo. A hľa, ukázali sa im Mojžiš a Eliáš shovárajúc sa s ním. A Peter odpovedal a riekol Ježišovi: Pane, dobre nám je tu byť. Ak chceš, spravíme tu tri stány: tebe jeden, Mojžišovi jeden a Eliášovi jeden. A kým ešte hovoril, hľa, zatónil ich svetlý oblak, a hľa, *bolo počut'* z toho oblaku hlas, ktorý hovoril: Toto je ten môj milý Syn, v ktorom sa mi zaľúbilo. Toho počúvajte! A keď *to* počuli učeníci, padli na svoju tvár a báli sa veľmi. A Ježiš pristúpiac dotknul sa ich a povedal: Vstaňte a nebojte sa! A keď pozdvihli svoje oči, nevideli už nikoho, iba samého Ježiša.“ (Matúš 17:1-8)

„A hľa, dvaja mužovia sa shovárali s ním, a boli *to* Mojžiš a Eliáš, ktorí sa zjavili v sláve a hovorili o jeho smrti, ktorú mal podstúpiť v Jeruzaleme. A Peter i tí, ktorí *boli* s ním, boli obťažení spánkom, ale prebdejúc videli jeho slávu aj tých dvoch mužov, ktorí *to* stáli s ním.“ (Lukáš 9:30-32)

Vyššie sú zachytené svedectvá niekoľkých apoštolov o jednom jedinom prípade, kedy sa viditeľne zjavili duše už mŕtvych ľudí niekomu živému (v Novej zmluve. Za čias Starého zákona ľudia pravidelne navštevovali veštcov, ktorí dokázali komunikovať s mŕtvymi. Aj kráľ Saul sa takto spojil s prorokom Samuelom, keď mal pocit, že ho Boh opustil. Tieto pokusy ale boli vždy označované za ohavnosť pred Hospodinom). No aj tu pochopíme, že to nebolo vedomé rozhodnutie prorokov, zjavili sa iba vďaka Ježišovej moci na jeho pokyn. Tak isto s apoštolmi neprehovorili ani slovo, zhovárali sa so svojim Pánom. Peter v strachu nevedel ako by mal zareagovať, tak zo seba dostal iba nepremyslený nápad aby všetkým trom prítomným postavili stan. Chcel tým predĺžiť ten neuveriteľný okamžik ktorého bol svedkom a jediné, čo mu v tej chvíli napadlo, bolo vytvoriť miesto pre každého aby mohli na danom kopci zotrvať čo najdlhšie. Aby mal každý svoje miestočko kde by mohol prebývať

(tak ako sa stavajú kaplnky zasvätené rôznym svätcom). Na tento návrh sa mu ale dostalo zamietavej odpovede. Boh vyzdvihol jediného z tých troch ako svojho Syna, ako toho, komu patrí sláva a ich poslušnosť. Eliáš s Mojžišom odišli bez toho, aby apoštolom venovali svoju pozornosť. Neboli tam totiž kvôli nim ale kvôli svojmu Pánovi s ktorým sa zhovárali o jeho nadchádzajúcej smrti. Apoštoli dokonca toto podivuhodné stretnutie takmer prespali. Žiadne majestátne „prebudzte sa muži a buďte svedkami slávy nášho zjavenia a pozorujte na naše slová“ sa nekonalo. Ich úlohou nebolo priniesť posvätné vedomosti alebo múdrosť pre učeníkov, ani poskytnúť im vedenie či útechu.

Okrem tohto prípadu sa už viac v Novom zákone nikdy nestalo, že by sa osoba po smrti zjavila nejakému smrteľníkovi. Všetky zjavenia, ktoré sa kedy od tejto udalosti údajne odohrali, vychádzajú iba zo zápiskov katolíckej Cirkvi, ktoré sa sporadicky objavovali.

Ďalší dôkazom, že Boh neposiela duše ľudí naspäť na Zem aby poskytovali nejaké vedenie, objavíme v Lukášovom evanjeliu. Toto podobenstvo vyslovil sám Ježiš.

„A bol nejaký bohatý človek, ktorý sa obliekal v purpur a v kment a žil každý deň v radosti a v prepychu. A bol nejaký žobrák, menom Lazar, ktorý ležal pri jeho bráne vredovatý a žiadal si nasýtiť sa omrvín, ktoré padali so stolu boháča. Ale ešte aj psi prichádzali a lízali jeho vredy. A stalo sa, že žobrák zomrel a bol zanesený od anjelov do lona Abrahámovho. A zomrel aj boháč, a pochovali ho. Potom v pekle, v mukách, pozdvihol svoje oči a videl Abraháma zďaleka a Lazara v jeho lone. Vtedy zavola boháč a povedal: Otče Abraháme, smiluj sa nado mnou a pošli Lazara, aby omočil koniec svojho prsta vo vode a zvlažil môj jazyk, lebo sa mučím v tomto plameni. A Abrahám povedal: Diet’a, rozpamätaj sa, že si ty vzal svoje dobré vo svojom živote, a Lazar podobne zlé; a tak teraz sa on tu teší, a ty sa mučíš. A nad to nado všetko medzi nami a medzi vami je upevnená veľiká priepasť, aby tí, ktorí chcú prejsť odtiaľto k vám, nemohli, ani aby sa tí tamodtiaľ k nám nedostali. A povedal: Prosím ťa tedy, otče, žeby si ho poslal do domu môjho otca, lebo mám päť bratov, nech im pevne svedčí, aby aj oni neprišli do tohoto miesta múk. A Abrahám mu povedal: Majú Mojžiša a prorokov, nech tých počúvajú! A on povedal: Nie, otče Abraháme, ale keby niekto z mrtvých išiel k nim, budú činiť pokánie. Na to mu povedal Abrahám: Ak Mojžiša a prorokov nepočúvajú, neuverili by, ani keby niekto vstal z mrtvých.“ (Lukáš 16:19-31)

V týchto veršoch je ukrytých hneď niekoľko tajomstiev. Abrahám odmietol poslať Lazara aby sa zjavil boháčovým bratom a zachránil ich pred večným zatratím. Nebolo to od neho kruté, dostalo sa im rovnakého zaobchádzania ako všetkým ostatným. Nešlo o nesplniteľnú úlohu, jediné čo sa od nich požadovalo, bola poslušnosť. Živí mali Mojžišove zákony, mali prorokov, nič viac pre vstup do neba nebolo potrebné. Rozdiel medzi Lazarom a boháčom nebol v tom, že by žobrák dostal od Boha nejaký ťahák alebo protekciu, akú žiadal bohatý muž pre svojich bratov. Rozdiel bol v pokore a ochote poslúchať Božie nariadenia, ktoré boli všetkým žijúcim ľuďom známe. Ježiš odmietol kohokoľvek zvýhodňovať, preto zakázal kontakt s posmrtným svetom. Preto tak, ako vtedy neboli „svätí“ posielaní na pomoc živým, nie sú ani teraz. Naviac, ak niekto neverí ani Písmu, samotnému Božiemu slovu, tak ten by neuveril ani keby niekto pred jeho očami vstal z mŕtvych. Vždy by si našiel iné, „vedecky podložené“ vysvetlenie, len aby nemusel zmeniť svoje vnímanie sveta. Kto nechce veriť, nepresvedčí ho žiadne množstvo očividných dôkazov.

Vo svetle týchto poznatkov je namieste prehodnotiť náš postoj voči zjaveniam a poznaniam, ktoré svetu priniesli rôzni údajní svätci v priebehu storočí. Ak Boh povedal, že duše nemajú už viac prístup k fyzickému svetu, čo sú potom zač tie bytosti, s ktorými sporadicky prichádzame do kontaktu? Ak to nie sú duše zosnulých, o koho ide? Každý z nás už vo svojom živote určite aspoň raz počul o nejakom údajnom nadpozemskom úkaze. Nad niektorými mávneme rukou – napríklad keď televízne noviny prinesú pikošku o zjavení sa tváre panny Márie na zamastenom sporáku v kuchyni akejsi rómskej rodiny na východe Slovenska. Podobné výjavy však hlásia aj významní predstavitelia RKC ako Ján Bosco alebo František z Asissi, ktorých vyjadrenia si už získali viac fanúšikov. Zakaždým, keď dôjde k takémuto prieniku našich dvoch svetov, dochádza k významnej zmene života zasiahnutých ľudí. Každý, kto bol pri danej udalosti prítomný alebo uveril jej posolstvu, mení celý spôsob svojho života alebo premýšľania. Táto viera sa však stáva pokrmom pre danú entitu, ktorá celý ošial vyvolala. Živí sa našou vierou a úctou až narastie do takých rozmerov, že nám úplne zatieni výhľad na nášho Pána. Nepozorovane nahradí skutočného Boha jeho vernou kópiou a oddaný veriaci nemá šancu zistiť, že sa klania napodobenine. Zistí to často až keď je už neskoro a je čas vydať počet zo svojich slov a skutkov.

Uvedomte si, že Satan je vysoko inteligentná bytosť a jeho démoni sú rovnako bývalí anjeli. Nie sú to žiadne jednoduché, hlúpučké tvory ktoré bez rozumu iba robia čo sa im povie. Vedú vojnu voči Bohu a náš svet sa stal centrom diania s nami ako hlavnými aktérmi. Zlo veľmi dobre chápe, že

otvorený boj je často neefektívny. Pozrite sa na to, akým spôsobom vedíme vojny medzi sebou my. Aj my sme prišli na to, že môžeme voči nepriateľovi vyraziť priamo s plnou palebnou silou, avšak musíme očakávať rovnako priamu odvetu. Medzi dvomi armádami na otvorenom priestranstve dôjde k prudkému, ale relatívne krátkemu konfliktu. Pri tom padne veľké množstvo bojovníkov na oboch koncoch a aj víťaz musí počítať s veľkými stratami. Preto sa už od nepamäti uchýľujeme skôr k taktickej vojne, pri ktorej sa snažíme nepriateľa prechytračiť a tým zminimalizovať škody na svojej strane. Využívame špiónov, ktorí preniknú čo najhlbšie na nepriateľské územie a snažia sa druhú stranu rozložiť zvnútra, alebo nám aspoň poskytnúť cenné informácie dôležité k víťazstvu. Niekedy využívame premyslený plán kamufláže, kedy sme ochotní obetovať niečo, aby sme získali mnohonásobne viac. Povedzme, že chcem voči dlhoročnému nepriateľovi použiť jadrovú hlavicu, avšak nesmiem zaútočiť prvá, pretože ostatné štáty by ma označili za agresora a jednotne vystúpili proti mne. Preto vyhodím do vzduchu časť svojej infraštruktúry a označím to za útok rivalského štátu. Ak budú okolnosti priaznivé, nikto na to nepríde a táto lož mi prejde, čím získam možnosť zničiť nepriateľa bez strachu z možných postihov od ostatných krajín. Presvedčila som ich, že skutoční zločinci sú tí, ktorí údajne zaútočili prví.

A presne takéto podvodné taktiky používa aj otec klamstva a lži. Keby sa pred nás postavila strašidelná obluda chŕliaca oheň a síru s obrovskými pazúrami a snažila sa nám predstaviť svoj nápad, na mieste by sme sa otočili a utekali opačným smerom. Nestačila by ani otvoriť ústa a už by nás nebolo. Démoni nemajú dôvod ísť na nás takto priamo, to je hlúpe a neúčinné. Tak ako my aj oni zistili, že oveľa lepšie funguje technika klamu a prestrojenia. Ak sa pred nás naopak postaví anjel v žiarivej zbroji, budeme jeho posolstvo počúvať so zbožnou úctou, ani nám nenapadne sa otočiť uprostred vety a odísť. Vidíte, kam mierime?

Boh vo svojom Slove hovorí, že on nezosiela žiadne zjavenia prostredníctvom zosnulých ľudí. Napriek tomu však množstvo ľudí tvrdí, že hovorili so svojimi mŕtvymi príbuznými vo sne alebo rôznych videniach. Boh vo svojom Slove hovorí, že Ježiš už svoje spásenosné dielo dokončil a vystúpil na nebesia, kde teraz čaká na svoj druhý príchod po boku Otca. Napriek tomu sa objavuje množstvo „svätých“, ktorým sa vraj zjavil Ježiš sám a dával im rôzne ďalšie pokyny a špeciálne vedomosti, ktoré by mali doplniť k jeho už dokonalému evanjeliu. Podľa ich dodatkov sa upravuje celé katolícke učenia a chápanie Slova. „Anjeli svetla“ prinášajú po malých dávkach ľuďom nové poznatky a evanjelium, ktoré sa vďaka nekritickej mechanickej viere oklamaných pomaly zabudováva do toho pôvodného a vytvára nebezpečný

spletenec. Milióny ľudí po celom svete prichádzajú do kontaktu s bytosťami, ktoré predstierajú, že sú ich milovaní alebo Boh sám a zverujú im špeciálne vedomosti alebo pravdy, ktoré by mali uprednostniť pred pôvodnými, „zastaralými“ pravidlami Biblie.

Viete o tom, že presne túto taktiku použil Satan aj pri vzniku svojho vlastného náboženstva? Myšlienka Islamu vznikla tak, že sa údajne mužovi menom Mohamed zjavil v jaskyni anjel Gabriel, ktorý mu priniesol posvätnú pravdu. Presvedčil ho, že kresťania aj židia sa mýlia a uctievať falošného Boha. Nakoľko túto správu zvestovala nadpozemská bytosť, Mohamed tomuto zjaveniu bezpodmienečne uveril a rozhodol sa priniesť toto nové poznanie ľudstvu. Prvých niekoľko rokov sa pokúšal šíriť túto osvetu mierovou cestou. Keď však po viac než desaťročí mal iba niekoľko desiatok nasledovníkov, rozhodol sa veci zobrať do vlastných rúk a zradikalizoval sa, pretože nový „Boh“ mu to odobril. Začal svoju vieru hlásať spôsobom „konvertuj alebo zomri“. Islam sa nešíri pomocou lásky, ale nenávisťou a strachom. Táto cesta bola pre novoobrátených veľmi pohodlná, pretože povoľovala a priam podporovala prirodzené násilnícke a zvrátené sklony v mladých mužoch. Už viac sa nemuseli snažiť pôsobiť slušne a zapadnúť do spoločnosti, čo chceli si mohli zobrať silou. Toto nové náboženstvo im otváralo všetky dvere, ktoré im spoločnosť dovtedy zakazovala používať. Ak chcú sex, môžu sa vybiť na ktorejkoľvek žene a majú pre to ospravedlnenie. Ak ich niekto vytočí, nemusia sa ovládať, pokojne môžu nechať voľný priechod svojmu hnevu a nenávisti a soka aj umlúť na smrť. Satan ľudí presvedčil, že všetky ich najnižšie pudy a vášne sú dobré a správne a majú plné právo sa nimi nechať unášať. Na rozdiel od kresťanstva, ktoré nás nabáda tieto žiadosti tela umŕtvať, Satan ich v nás povzbudzuje. Zatiaľ čo my sa válame v bahne vlastnej úbohosti a hriešnosti, on nám tleska. Preto je pre ľudí oveľa pohodlnejšie pridať sa k islamu, o čom svedčí aj závažná rýchlosť jeho šírenia sa po svete. Diabol sa vôbec nemusí snažiť, aby si našiel fanúšikov. Tu ale vidíme, ako z jedného z týchto falošných zjavení od „anjela svetla“ vyšlo najhoršie a najnebezpečnejšie náboženstvo sveta.

Avšak hneď na začiatku sme dostali niekoľko varovaní ohľadom toho, že sa presne o toto všetko nepriateľ pokúsi. Dostali sme echo, že sa nás diabol bude usilovať zviest' tým, že sa bude prezliekať za nápomocné milujúce bytosti, aby boli jeho klamstvá pre nás uveriteľnejšie a nasledovali sme ich bez pochybností. Podľa Biblie všetky tieto zjavenia sú iba premyslenou taktikou nepriateľa, ako nás odviesť od skutočnej Pravdy.

„Lebo takí falošní apoštolovia sú ľstivými robotníkmi, pretvarujúcimi sa na apoštolov Kristových. A nie div, lebo veď sám satan sa pretvaruje na anjela svetla. Nuž teda nie je *to* veľká vec, ak sa i jeho služobníci pretvarujú, ako by *boli* služobníkmi spravodlivosti, ktorých koniec bude podľa ich skutkov.“ (2. Korint’anom 11:13-15)

„Vtedy keby vám niekto povedal: Hľa, tu je Kristus! alebo: Tu! neverte! Lebo povstanú falošní kristovia a falošní proroci a dajú veľké znamenia a budú robiť zázraky, tak že by sviedli v *blud*, keby *bolo* možné, aj vyvolených. Hľa, predpovedal som vám *to*! Tedy keď vám povedia: Hľa, na púšti je! nevychádzajte! Hľa, v *tajných* chyžiach! neverte!“ (Matúš 24:23-26)

A aj napriek tomu všetkému bez mihnutia oka sadáme na lep ako naivné malé deti, pretože rovnako ako učenci v minulosti „*blúdime, preto že neznáme písem ani moci Božej*“. Sme ochotní precestovať polovicu sveta na pútnické miesto, pretože sa tam údajne zjavil prorok Boží v podobe zosnulého svätca, ktorý nám prináša nebeskú múdrosť. Nedokážeme niečo také fascinujúce odmietnuť, pretože nepoznáme Bibliu a jej názor na toto všetko. Skutočne rozumiem, akú útechu a povzbudenie môžu ľuďom takéto osvietenecké úkazy poskytovať. Za tým všetkým však stojí nečistý duch, ktorý si u nás najskôr týmto nenápadným spôsobom buduje dôveru. Neskôr, až nás začne vábiť do svojich pekelných bažín, budeme ho nasledovať s naprostou poslušnosťou. Dávajte si veľký pozor na všetky tieto videnia, ktoré údajne pochádzajú od Boha a krok za krokom nás vedú k nasledovaniu prekrúteného evanjelia. **Žiadne zjavenia svätých, našich blízkych ani Ježiša samotného nepochádzajú od Boha, ale od Satana!**

* * *

Späť k našim bohom Olympu. Myslíte si, že náš Hospodin nemôže ovplyvniť úrodu? Alebo nechať dokonca jedlo samé padať z neba? Že nemôže uzdraviť chorobu a zastaviť silné bolesti? Nemôže obmäkčiť srdce skúšajúceho?

„Ak budete chodiť v mojich ustanoveniach a budete ostríhať moje prikázania a budete ich činiť, dám vám vaše dažde v ich čas, a zem vydá svoju úrodu, a poľný strom vydá svoje ovocie, tak že vám mlatba bude trvať do oberačky, a oberačka bude trvať do sejby, a najete sa svojho chleba do sýtosti a budete bývať bezpeční vo svojej zemi. A dám vám pokoj v zemi, a budete ležať, a nebude toho, kto by prestrašil. A vyplienim

zlú zver zo zeme, a meč neprejde vašou zemou. A budete honiť svojich nepriateľov, a padnú pred vami pod meč.“ (3. Mojžišova 26:3-7)

„A v tú istú hodinu uzdravil mnohých od neduhov a od iných rozličných trápení a od zlých duchov a mnohým slepým daroval zrak. A Ježiš odpovedal a riekol im: Idťe a zvestujte Jánovi, čo ste videli a počuli, že slepí zase vidia, kulhaví chodia, malomocní sa čistia, hluchí čujú, mŕtví z mŕtvých vstávajú, chudobným sa zvestuje evanjelium,“ (Lukáš 7:21-22)

Alebo snád' táto nevera vychádza z presvedčenia, že Boh to všetko nemôže stihnúť úplne sám, preto potrebuje spolupracovníkov? Všemocný a všadeprítomný Boh sa nezaobíde bez sekretárky? Boh je tým pádom iba extrémne zaneprázdnený manažér sveta a dokáže ho riadiť iba vďaka svojim poskokom. Nedokáže vypočúvať všetky modlitby naraz, nevidí, čo sa deje v životoch jednotlivých ľudí. Dokáže spracovať iba to, čo mu dodajú jeho pracovníci v prehľadných tabuľkách na podpis. Prečo RKC učí obracať sa na mŕtve duše miesto na Pána? Je to On, kto nám dáva milosť a požehnanie v tom čo robíme. Je to On, kto dáva dažďu padať a Slnku svietiť. Ak nejaké dvere zatvorí, tak nie je na svete sily, ktorá by ich mohla otvoriť. Samotný veľký vodca Mojžiš dostal od Boha po prstoch, keď začal Jeho moc zamieňať za svoju vlastnú. Keď Izraeliti na púšti nemali vodu, modlil sa spolu so svojim bratom Áronom o pomoc. Pán mu povedal, aby udel palicou na skalu a vyviedol odtiaľ vodu. Mojžiš tak urobil, avšak slávu za to nepriamo pripísal sebe. Nepovedal: „Boh vám vo svojom milosrdenstve ukáže svoju moc a dá čistej pitnej vode vytrysknúť uprostred vyprahnutej púšte z tvrdej skaly“, namiesto toho jeho reč znela: „*Nože, vy buriči, počujte! Či vám azda z tejto skaly vyvedieme vodu?*“ Pre nás úplne nepodstatná zmena formulácie vety. Veď či povieme Boh vám vyvedie vodu, alebo my vám vyvedieme vodu, výsledok je rovnaký. Avšak náš ľudský úsudok v tomto prípade nie je správny, opäť ide o viac ako iba naťahovanie sa o slovíčka. Spôsob, akým to Mojžiš povedal, viedol Izraelitov k tomu, že k nemu opäť získali rešpekt. Upevnili si u nich pozíciu veľkého Božieho muža, ktorý konal zázraky. Keď niečo potrebovali, obracali sa na neho namiesto na Boha. Hospodina to však nahnevalo, pretože to bol on, koho moc zachránila ľud pred smrťou smädом. Za tento drobný, aj keď možno neúmyselný prejav pýchy bol Mojžiš potrestaný. Boh rozhodol, že nikdy nevkróčí do zasľúbenej zeme a tak sa aj stalo. Mojžiš síce Kanaán videl, ale zomrel skôr ako do neho vošiel. Všetky požehnania a zázraky ktoré zažívame, sú určené na slávu Bohu. Sú na to, aby v nás vzrastala úcta a dôvera voči nášmu Otcovi a nie ľuďom. O patrónstve sa v celej Biblii nehovorí.

Kedykoľvek sa ľudia v modlitbách obracali o pomoc k niekomu inému ako Hospodinovi, bolo to nazývané modlárstvom (bez ohľadu na to, či šlo o živú alebo už zosnulú osobu).

Vo svete vznikajú trenice kvôli výrazom venerácia (dulia) a latría, ktoré v katolíckej teológii predstavujú dva rôzne druhy pocty. Venerácia znamená nižšiu formu úcty, aká sa preukazuje relikviám, anjelom a svätcom. Objekty venerácie sú stvorené bytosti, ktoré si veriaci vážia a berú ich ako vzory pre svoj vlastný život. Latría je vyšší level úcty, ktorá sa rovná zbožňovaniu a klaňaniu sa. Tento obdiv patrí podľa učenia RKC iba samotnému Bohu. Najväčším problémom je však nejasnosť hraníc medzi týmito dvomi stupňami úcty. Ani v samotnom učení Katolicizmu nie je nikde jasne určená definícia uctievania božstva a stanovená deliaca čiara medzi nimi. Vonkajšie aspekty uctievania (latría) sa spájali s obetami, desiatkami, sľubmi, modlitbami alebo chválami. Problémom je, že aj nižšia úcta (dulia) sa vyjadruje kľáčaním na kolenách a modlitbami k svätým. Jediným rozdielom sa tak stáva vnútorný úmysel veriaceho. Pokiaľ však vonkajší prejav zostáva úplne rovnaký, ako človek vie, že vlastne nevzdáva úctu predmetu samotnému? Keby sa pred nami zjavil samotný Ježiš, padli by sme pred ním na zem a bozkávali mu nohy. Rovnako sa však chovajú aj mnohí katolíci pred sochami svätcov alebo Márie. Aj Izraeliti sa v minulosti často zhromažďovali pred predmetmi, ktoré im pripomínali určitý aspekt alebo vlastnosť ich Pána, ale Boh všetky takéto oslavné stretnutia zavrhol.

Viete o tom, že Boha hnevá aj to, keď kľáčime pred predmetom, ktorý zobrazuje jeho osobu? Vezmime si napríklad Ježiša pribitého na kríži. Účelom takéhoto predmetu nie je uctievanie samotnej veci, ale snaha vzbudiť v nás úctu voči Božiamu Synovi a pomôcť nám sa k nemu počas modlitby priblížiť. No Hospodin sám povedal, že jemu je takéto zobrazenie proti srsti (vysvetlenie ďalej v texte). Ak sa Bohu hnusí predstava predmetu, ktorý zobrazuje aj jeho samotného, o čo viac ho musí vytáčať socha nejakej stvorenej bytosti? On je proti každému fyzickému predmetu, ktorý by v nás mal vzbudzovať duliu alebo latriu. **Zakazuje existenciu akýchkoľvek relikvií.**

Katolícka cirkev sa často odvoláva na časť Starej zmluvy, kedy Jozef požiadal svojich bratov a ich synov, aby zložili prísahu, týkajúcu sa jeho ostatkov. Veril tomu, že Boh raz privedie svoj ľud do zasľúbenej zeme, preto ich poprosil, aby vzali jeho kosti so sebou. Keď Mojžiš vyvádzať ľud z otroctva, tento sľub splnil a vzal Jozefove ostatky so sebou na cestu. Táto udalosť je zachytená v knihách Genezis a Exodus.

„A Jozef riekol svojim bratom: Ja už zomriem, ale Bôh vás istotne navštíví a vyvedie vás z tejto zeme hore do zeme, ktorú prisahou zaslúbil Abrahámovi, Izákovi a Jakobovi. A Jozef zaviazal synov Izraelových prisahou a riekol: Bôh vás navštíví cele iste, a vtedy vynesiete moje kosti odtiaľto. A Jozef zomrel, keď mu bolo sto desať rokov, a nabalzamovali ho, a bol vložený do rakvi v Egypte.“ (1. Mojžišova 50:24-26)

„A Mojžiš vzal kosti Jozefove so sebou, preto že bol prisahou zaviazal synov Izraelových povediac: Istotne vás navštíví Bôh, a preto vynesiete moje kosti odtiaľto hore so sebou.“ (2. Mojžišova 13:19)

Jozef skutočne chcel, aby ľudia zobrali jeho ostatky na odchode so sebou. Dôvod sa však už nezvykne uvádzať. Jozef bol Izraelita, ktorý bol v mladosti predaný svojimi bratmi do otroctva v Egypte. Hoci sa vypracoval na druhý najvyšší post v krajine po faraónovi, vždy tam bol cudzincom. Nikdy sa necítil byť jedným z nich, neprijal ich náboženstvo, ich zvyky, ich spôsob myslenia. Vo svojom vnútri bol vždy Žid, ktorý si ctil Hospodina nadovšetko a chcel mu byť čo najbližšie. Aj napriek tomu, že za svojho života nepozoroval žiaden náznak, že by jeho ľud mal byť čoskoro oslobodený, veril, že sa to raz stane, pretože to povedal Boh. Nevedel, či k tomu dôjde za rok alebo dvesto, ale mal takú silnú vieru, že na jej základe zadal vopred svojim bratom požiadavku na neurčito. V Egypte prežil celý svoj život a keď sa priblížil jeho koniec, poprosil svoju rodinu o jednu poslednú službu. Prial si odpočívať v krajine, ktorú jemu aj všetkým Izraelitom zaslúbil Boh. Nechcel byť pochovaný v ďalekej, cudzej krajine, zatiaľ čo jeho vlastný národ ho opustí a odíde preč. Je to to isté, ako keď si starý muž želá byť po smrti pochovaný vedľa svojej manželky. Je to pranie byť na mieste, ktoré má preňho duchovný význam a má k nemu citové puto. Jozef miloval Boha a miloval svoj národ, preto nechcel, aby jeho ostatky skončili na večnosť zanechané kdesi v pohanskej krajine. Izraeliti sa navzájom všetci pokladali za duchovnú rodinu a Jozef chcel oddychovať na večnosti po ich boku. Jeho ostatky sa zachovali nie vďaka tomu, že by si Židia chceli odložiť kúsok z neho, ale kvôli tomu, že Jozef zomrel ako vysoký egyptský hodnostár, a preto s ním po smrti naložili podľa miestnych zvykov. Jeho telo zabalzamovali, čím sa zachovali jeho ostatky až do doby oslobodenia. Neboli uchovávané kvôli posvätnéj úcte Izraelitov, ale vďaka štandardnému pohrebnému protokolu. Následne Mojžiš vzal tieto kosti so sebou, ako si kedysi Jozef prial, aby ich mohol uložiť do zeme zaslúbenej. V celej Biblii sa už ale následne tieto ostatky nespomínajú. Izraeliti ich nenosili na purpurovom vankúšiku, nechodili sa klaňať jeho stehennej kosti, ani ju bozkávať. Po

príchode do Kanáanu sa z jeho kostí nestali žiadne posvätné relikvie. Nikde neexistuje ani jediný záznam o tom, že by si na Jozefove práchnivé zvyšky ešte niekto po rokoch spomenul.

V Biblii existuje aj ďalší príklad predmetu, ktorý bol starovekou relikviou. Išlo o medeného hada, ktorý oplýval nadprirodzenou mocou. Sám Boh prikázal Mojžišovi zhotoviť tento predmet a dal mu moc uzdravovať smrteľne ranených. Počas dlhoročného putovania Izraeliti neraz klesali na duchu. Čoraz viac reptali na Mojžiša aj Boha a nadávali, že musia putovať pravidelne o hlade a smäde a sú nútení jesť stále iba jednotvárnú stravu. Hospodina to nahnevalo a poslal na nich jedovaté hady. Na ich uštipnutie umieralo veľa Izraelitov, až kým nečinili pokánie a neutiekli k Mojžišovi s prosbou o pomoc. Ten sa modlil za svoj ľud a dostal od Otca príkaz zhotoviť medeného hada, ktorého upevnil na koniec dlhej tyče. Odvtedy každý, koho uštipol jedovatý had, iba musel prísť k tejto relikvii a s vierou na ňu pozrieť, a bol uzdravený. Tento príbeh sa nachádza v 21. kapitole štvrtej Mojžišovej knihy. Bohužiaľ, má ešte pokračovanie, ktoré sa už väčšinou poslucháči nedozvedia. Tento predmet, hoci bol zhotovený na boží príkaz a oplýval aj Jeho mocou, musel byť nakoniec zničený práve kvôli tomu, že ľudia ho začali oslavovať. Začali vzdávať úctu neživému predmetu pre jeho nadpozemské vlastnosti. Tie mu prepožičal sám Boh, nebolo to dielo nečistého ducha. No aj napriek tomu sa Bohu znepáčilo, že Izraeliti začali tomuto predmetu vyjadrovať duliu. A preto musela byť táto modla zničená bohabojným kráľom Ezechiášom. Tento čin sa nachádza v Druhej knihe kráľov.

„On odstránil výšiny a roztrieskal modlárske sochy a vysekal háje a roztĺkol medeného hada, ktorého bol učinil Mojžiš; lebo až do tých dní mu kadili synovia Izraelovi kadivo, a nazval ho Nechuštánom.“ (2. Kráľov 18:4)

Izraeliti si ponechali tento symbol, ktorý im dal Boh a začali mu pripisovať väčší význam, ako mal. Daný predmet slúžil na pomoc ľuďom na púšti, jeho pôsobnosť bola časovo obmedzená. Keď sa Židia usadili v zemi, ktorá im bola zaslúbená, jeho úloha tým skončila a mal sa stať iba pripomienkou udalostí minulých a Hospodinovho súcitu. To si však ľudia neuvedomili a ponechali si tento predmet v chráme ako relikviu a prejavovali mu úctu. Preto musel byť zničený, aby všetci pochopili, že išlo iba o kus bezcennej medi a ich venerácia v skutočnosti Boha urážala a popudzovala k hnevu. V minulosti existovali predmety, ktoré mali veľký náboženský význam a dokonca oplývali Božou mocou, takže v ich blízkosti dochádzalo k zázračným uzdraveniam alebo videniam. Každá z týchto relikvií však bola stvorená na vlastnú špecifickú

úlohu a mala konkrétny zmysel v dejinách národov. No keď svoje poslanie splnili, boli odložené do truhlíc alebo uložené do hrobov so svojimi majiteľmi a tam zostali dodnes. Boh chce, aby sme venovali všetok svoj rešpekt a pozornosť jeho osobe.

Žiaden predmet ani človek s prívlastkom svätý si nezaslúži špeciálnu úctu ani oslavu. Keď apoštoli niekoho častovali v liste alebo rozhovore titulom svätec, nemali na mysli vybranú skupinku elitných veriacich. Výraz svätý/svätec sa nepoužíval v súvislosti so známymi osobnosťami, ale na označenie každého úprimného veriaceho.

„A preto, svätí bratia, účastníci nebeského povolania, hľad'te na apoštola a veľ'kňaza nášeho vyznania, na Krista Ježiša, ktorý bol verný tomu, ktorý ho tým učinil, ako aj Mojžiš, v celom jeho dome. Lebo on je uznaný za hodného *natol'ko* väčšej slávy nad Mojžiša, nakoľko väčšiu česť ako dom má ten, kto ho vystavil a zariadil. Lebo každý dom býva vystavený od niekoho, a ten, kto všetko vystavil a zariadil, je Bôh.“ (Židom 3:1-4)

„ale podľa toho Svätého, ktorý vás povolal, aj sami buď'te svätí v každom obcovaní. Preto že je napísané: Buď'te svätí, lebo ja som svätý! A jestli Otcom nazývate toho, ktorý bez ohľadu na osobu súdi podľa toho, jaký je čí skutok, chod'te v bázni po čas svojeho pútnictva“ (1. Petrov 1:15-17)

Svätosť v dnešnom chápaní je titul, ktorý na základe vlastného uváženia udeľuje RKC po dlhom úradnom vybavovaní a procese kanonizácie. Tento pojem v katolicizme vyjadruje exkluzívny status, na ktorý dosiahlo iba pár významných osobností. Avšak biblické verše hovoriace o svätosti nezahŕňajú iba niekoľkých mimoriadnych jedincov. Podľa Písma je svätým **každý jeden kresťan, ktorý nasleduje svojho Pána.**

O pár riadkov vyššie máme ukážku z listu Židom. V prvých veršoch čítame, že Mojžiš, ktorý bol považovaný vo svojich dobách za najvplyvnejšieho a najdôležitejšieho žijúceho človeka (ako náš pápež), je označený za úplné nič v porovnaní s Ježišom. Po jeho smrti nenájdeme jediná zmienku o tom, že by sa k nemu niekto obracal s prosbami alebo chválami. Podľa dnešných merítok by Cirkev bez váhania udelila Mojžišovi titul Svätec. A predsa vidíme, že niekto tak významný pre celé generácie sa po svojej smrti nedočkal od Izraelitov žiadnej tradičnej formy uctievania, akou katolíci častujú svojich svätcov. Žiadne jeho maľby a sošky po domoch, zapal'ovanie sviečok, prosby o schopnosti byť viac ako on, púte a chrámy nesúce jeho meno, vôbec nič.

Patróni a Svätci Cirkvi patria do rovnakej vetvy ako Panna Mária. Všetko sú to modly, umelo vytvorené Cirkvou. Bez ohľadu na to, či ich prosíme, oslavujeme alebo „iba“ ďakujeme a ctíme, je to podľa Biblie modloslužba. A nie len ich podobizne, dokonca aj obrazy a sochy vyobrazujúce samotného Ježiša Boh razantne odmieta.

„Ja Hospodin, to je moje meno, a nedám inému svojej slávy ani rytinám svojej chvály.“ (Izaiáš 42:8)

„A pozorujte veľmi na svoje duše, lebo ste nevideli nijakej podoby v deň, v ktorý vám hovoril Hospodin na Horebe zprostred ohňa. Aby ste sa neporušili a neučinili si nejakej rytiny, podoby nijakého obrazu, nech už by bolo jakéhokolvek, nejakej podobnosti muža alebo ženy, podobnosti jakéhoho hoväda, ktoré je na zemi; podobnosti jakéhoho vtáka s krýdlami, nech už by bol akýkoľvek, ktorý lieta v povetrí; nijakej podobnosti zemeplaza, ktorý sa plazí po zemi; nijakej podobnosti ryby, ktorá je vo vode pod zemou. A aby si nepozdvihol svojich očí k nebesiam a keby si videl slnko, mesiac a hviezdy, všetko vojsko nebies, aby si nebol pohnutý k tomu, že by si sa im klaňal a slúžil im, ktoré to veci udelil Hospodin, tvoj Bôh, všetkým národom pod celým nebom.“ (5. Mojžišova 4:15-19)

Pán sám v týchto veršoch poukazuje na dôležitý fakt a to ten, že sa nikdy nikomu nezjavil **zámerne, práve preto, aby si nikto nespravil jeho sošky ani obrazy. Odmietať aj vlastné napodobeniny.** Nechcel byť zobrazovaný na zarámovaných olejomaľbách s barančekom na jednom kolene a malým usmiatym dieťom na druhom, nechcel, aby sme jeho podobu dolovali dlátom z mramoru. Bol to účel, jeho vôľa, nad ktorou dnes mávajú umelci rukou. Nemáme svoje kolená ohýbať pred predmetmi, ktoré Boha iba symbolizujú. Dokonca ani keď predstavujú samotného Ježiša. Máme sa skláňať jedine pred pravým Vládcom. Mojžiš toto varovanie opakoval niekoľkokrát. Bohužial, ľudia v minulosti boli rovnako tvrdohlaví ako moderné deti 21. storočia, ktoré pokračujú vo veľkovýrobe zlatých teliat, ktorá prerástla do výnosného celosvetového biznisu. Vo štvrtej kapitole Mojžišovej knihy dostávame vysvetlenie, prečo Boh považuje podobizne svätcov za rúhanie. Vo svojej múdrosti pozná naše ľudské zmýšľanie a vie, ako rýchlo sme schopní prevrátiť aj pôvodne dobré veci. Máme radi veci, ktoré môžeme vidieť a dotknúť sa ich, dokážeme si k nim vybudovať silné citové puto. Podobne, ako sa malé dieťa naviaže na svoju plyšovú hračku s ktorou večer zaspáva, alebo muž na nové luxusné auto. Nemusí to byť zámer, ale podvedome začneme pripisovať týmto

veciam vlastnosti a hodnotu, akú nikdy nemali. Práve z toho dôvodu sa Hospodin nikdy Izraelitom nezjavil priamo, dokonca ani keď ich viedol celé roky po púšti do Zeme zaslúbenej. Počuli iba jeho hlas, vychádzajúci z ohnivého (resp. prachového) stĺpu, nikdy im však nedal žiadnu fyzickú podobu, ku ktorej by mohli prilnúť alebo ju napodobňovať.

„Nespravíte si modiel ani *nijakého* rytého obrazu ani si nepostavíte *nijakého* stĺpu ani nedáte *nijakého* kameňa s vyobrazeniami *nikde* vo svojej zemi, aby ste sa pred ním klaňali, lebo ja *som* Hospodin, váš Bôh.“ (3. Mojžišova 26:1)

„Neučiníš si rytiny ani nijakej podoby *tých vecí*, ktoré *sú* hore na nebi, ani tých, ktoré *sú* dole na zemi, ani tých, ktoré *sú* vo vodách pod zemou. Nebudeš sa im klaňať ani im nebudeš slúžiť, lebo ja Hospodin, tvoj Bôh, *som* silný Boh horlivý, ktorý navštevujem neprávosť otcov na synoch do tretieho i štvrtého pokolenia tých, ktorí ma nenávidia, a činím milosť tisícim tým, ktorí ma milujú a ostrihajú moje prikázania.“ (2. Mojžišova 20:4-6)

Znejú vám tieto texty aspoň trochu povedome? Dúfam, že áno. Ide o druhé Božie prikázanie, ktoré dal ľuďom skrze Mojžiša na kamenných doskách. Priamy Boží príkaz už nemôže byť vyslovený jasnejšie. Pokiaľ však nie, hneď vám objasním prečo. Opäť ide o oblasť, kde sa RKC rúhačsky povyšuje nad Slovo a zatajuje pravdu pred svojimi členmi. V katolíckom učení sa stretne s Desatorom, tento zákaz v ňom však neobjavíme. Vatikán ho strategicky vynechal, aby ním nebol usvedčený. Nemohol totiž spochybniť fakt, že prikázani z hory Sinaj bolo desať, preto použil inú taktiku. Posledné prikázanie rozdelil na dve, čo mu umožnilo zakryť to, ktoré ho jasne usviedčalo z modloslužby. Pre lepší prehľad si pozrite tabuľku nižšie. V prvom stĺpci sa nachádza katechetická formula prikázaní, ktoré oficiálne zastáva Cirkev. V druhom stĺpci vidíme prikázania, ktoré boli Izraelitom predstavené na dvoch kamenných doskách. V Biblii ich nájdete v druhej Mojžišovej knihe v dvadsiatej kapitole.

V RKC prekvitá modlárstvo. Predstavuje výnosný biznis, vďaka ktorému priteká do Cirkvi nezmerné bohatstvo. Veď len samotným vysväcovaním alebo predajom náboženských predmetov zarába milióny ročne. Ružence, sošky, obrazy, sviečky, knihy s náboženskou tematikou – medzi veriacimi sa rozchytajú ako teplé rožky. Kostoly sú zvnútra zdobené zlatom aj drahými kameňmi, rovnako ako oblečenie najvyšších predstaviteľov Cirkvi. Keď sa

rozhlíadnete dookola, zahliadnuť steny kostola je takmer nemožné pre to množstvo sôch a oltárikov, ktoré sa nachádzajú po jeho obvode. Z pestrofarebných vitráží sa na veriacich zhovievavo usmievajú tváre najrôznejších svätcov. A kdesi vzadu, za všetkou tou svetskou pompéznosťou a prepychom, sa schováva aj jedna drobná soška Ježiša na kríži, aby sa nepovedalo (až pôjdete najbližšie do kostola, len tak pre zaujímavosť si spočítajte, koľko sakrálnych predmetov je v ňom venovaných Ježišovi a koľko samotným svätcom. Ste si naozaj istí, že ide stále o svätostánok Boží, a nie chrámy zasvätené daným bôžikom?) Kedysi posvätné miesta, určené na rozjímanie, sa zmenili na galériu ohavností.

Vyrezat' si drevený krížik s pribitým Ježišom alebo zhotoviť si sošku Panny Márie je rúhanie sa Bohu, prestupovanie jeho nakázania. Podoby vecí **na zemi ani tých hore na nebi**, tak znie Boží zákaz, ktorý RKC arrogantne odignorovala. Už samotná výroba takýchto predmetov je hriechom, nie to ešte ich velebenie a uctievanie. Zdôrazňujem však najmä Máriu, pretože u nej časom prerástlo toto modlárstvo do obludných rozmerov. Duchovní dokonca zasväcujú seba a iných veriacich jej srdcu. Hoci sa formálne používa výraz typu „Cez tvoje srdce sa obetujem Ježišovi“, ale prečo sa mu teda neobetujeme priamo? Prečo je Mária prostredník k Ježišovi, ktorý je zase prostredník k Otcovi? Mária sama o sebe nemá a ani nikdy nemala žiadnu moc, tak ako ju nemal ani Mojžiš (kapitola 6). Stavia ju takmer na úroveň samotného Boha, čo je prejavom vážneho rúhania. Zasvätiť sa znamená obetovať sa, odovzdať samého seba. V minulosti bohyniam prinášali na oltár obilie, dnes predkladajú ľudia svoje vlastné duše. Modlitby ku svätým, akokoľvek úprimné a dobre myslené, sú rúhaním. Toto učenie RKC je **nepravdivé**.

	RKC	Biblia
1.	Nebudeš mať okrem mňa iných Bohov, ktorým by si sa klaňal	Nebudeš mať iných Bohov okrem mňa
2.	Nevezmeš Božie meno nadarmo	Neučiniš si rytiny ani nijakej podoby vecí na nebi, zemi ani vo vode a nebudeš sa im klaňať
3.	Pamätaj, že máš svätit' sviatočné dni	Nevezmeš meno Pána, svojho Boha, nadarmo
4.	Cti svojho otca a svoju matku	Pamätaj na deň soboty, aby si ho svätil
5.	Nezabiješ	Cti svojho otca i svoju mat'
6.	Nezosmilníš	Nezabiješ
7.	Nepokradneš	Nezosmilníš
8.	Nebudeš krivo svedčiť	Neukradneš
9.	Nebudeš žiadostivo túžiť po žene svojho bližného	Nepovieš na svojho bližného falošného svedectva
10.	Nebudeš túžiť po majetku svojho bližného	Nepožiaдаš domu, ženy, sluhu ani ničoho, čo je tvojho bližného

9. Krst

Krst je moment, kedy človek zomiera svojmu starému hriešnemu životu a rodí sa z vody ako nové stvorenie. Od tej chvíle je považovaný za Božie dieťa. To je učenie, ktoré ohlasuje katolícka Cirkev aj Biblia. Tu sa však ich spoločná cesta končí a rozchádzajú sa vlastnými smermi.

Podľa RKC je krst prvou sviatosťou, ktorú musí veriaci absolvovať, aby mohol následne pokračovať v náboženskom živote. Je to akt zbavenia sa tzv. dedičného hriechu (kapitola 10). Pred tým je potrebná všemožná byrokracia zo strany rodičov – písomné podanie žiadosti o krst, rodný list dieťaťa, prípadne povolenie od kňaza (ak sa nekrstí v domovskom kostole), následne je povinnosťou absolvovať krstnú náuku. A pri tom všetkom sú ešte požiadavky na biologických aj krstných rodičov v podobe nutnosti života v platnom manželskom zväzku a príslušnosti k RKC. Z Božieho daru sa stal formálny úkon.

Viete si predstaviť, že by apoštoli nosili v príručnej taške so sebou hromadu prázdnych tlačív a pečiatok pre prípadných obrátených? Boh prijal vždy každého, kto za ním prišiel, nie len toho, kto mal všetko papierovo v poriadku. Nikto nemusel na čakaciu listinu kým absolvuje špeciálny vzdelávací kurz. Kto sa obrátil a uveril v Ježiša mal právo na krst vodou aj Duchom Svätým bez ďalších potrebných náležitostí.

„A eunúch odpovedal Filipovi a riekol: Prosím ťa, o kom to hovorí prorok, sám o sebe a či o niekom inom? Tu otvoril Filip svoje ústa a počnúc od tohoto písma zvestoval mu Ježiša. A jako tak išli cestou, prišli k akejsi vode, a eunúch povedal: Hľa, tu je voda; čo mi prekáža dať sa pokrstiť? A Filip riekol: Veríš-li z celého srdca, svobodno. A odpovedal a riekol: Verím, že Ježiš Kristus je Syn Boží. A rozkázal vozu, aby postál, a išli obidvaja do vody, Filip aj eunúch, a pokrstil ho.“ (Skutky 8:34-38)

Apoštoli krstili ľudí na počkanie, bez papierovačiek, čistučky svätenej vody a zdĺhavých náboženských prípravných školení. Filip cestou do Gazy stretol muža ktorý si čítal proroka Izaiaša. Pustil sa s ním do reči a v priebehu krátkej doby (možno pár hodín) ten človek uveril a okamžite získal právo byť pokrstný, na čo apoštol ani sekundu neváhal. Pre zaujímavosť, aj v tejto časti RKC vynechala verš, aby získala vierohodnejšiu verziu svojho učenia. Skúste si vyhľadať v katolíckej Biblii verš Skutky 8:37 (vo viacerých verziách neexistuje). Tento jediný verš totiž podkopáva celé základy katolíckeho

prístupu ku krstu. Boh totiž hovorí, že jedinou skutočnou podmienkou prijatia krstu je viera, a nič viac!

Katolícka Cirkev čelí kritike krstu malých detí už dávno, medzi jej obhajobu patrí obrana na základe Starého zákona. Jej teória znie: v 1. knihe Mojžišovej v 12. kapitole čítame prikázania Abrahámovi, ktoré dostal ohľadom obriezky. Boh mu v nej ukladá na zodpovednosť ôsmeho dňa po narodení obrezať každé dieťa mužského pohlavia, či už rodeného Žida alebo sluhu z iného národu, ktorého kúpia. To položil za znak zmluvy medzi sebou a svojim ľuďom. Nešlo tu o krst ako taký ale predobraz krstu, na čo poukazuje list Pavlov Kološanom v 2. kapitole. Tam už sa hovorí o pravej obriezke nie učinenu rukou (tj. iba duchovnej nie fyzickej), nazýva sa obriezka Kristova. Neskôr sa už hovorí o normálnom krste vodou v Skutkoch apoštolov, kde sa nechávali krstiť celé domy (teda vrátane detí). Toto používa RKC na obhajobu krstu nemlúvniat.

Prvá vec, ktorú si musíme uvedomiť je to, že obriezka v Starom zákone bol skutočný chirurgický zákrok, fyzické odstránenie predkožky penisu. Bol to telesný rozlišovací znak medzi Židmi a pohanmi. Potom však prišiel Ježiš, ktorý Starý zákon naplnil a uzavrel. Následne začali platiť na veriacich pravidlá Novej zmluvy. Ježiš začal ľudí učiť, že obriezka už nie je potrebná na spásu človeka, pretože na spásu už nebola potrebná príslušnosť k židovskému národu. Takže toto pravidlo obrezávať deti pár dní po narodení úplne stratilo opodstatnenie.

„Ale vraj povstali niektorí zo sekty farizejov, ktorí uverili, a hovoria, že sa musia obrezovať, a že sa im má prikázať, aby zachovávali zákon Mojžišov. Vtedy sa sišli apoštolovia a starší, aby videli a uvážili o tejto veci. A po mnohom dohadovaní sa povstal Peter a povedal im: Mužovia bratia, vy viete, že si Bôh od dávnych dní vyvolil medzi nami, aby skrze moje ústa počuli pohania slovo evanjelia a uverili. A Bôh, ktorý zná srdce, im dal svedectvo dajúc im Svätého Ducha jako i nám a neurobil nijakého rozdielu medzi nami a medzi nimi očistiť vierou ich srdcia. A tak teraz čo pokúšate Boha *chcúc* vzložiť jarmo na krk učeníkom, ktoré ani naši otcovia ani my sme nemohli uniesť? Ale veríme, že skrze milosť Pána Ježiša Krista budeme spasení na ten istý spôsob ako aj oni. A umlкло všetko množstvo a počúvali Barnabáša a Pavla, ktorí vyprávali, jaké všetko divy a zázraky činil Bôh skrze nich medzi pohanmi.“ (Skutky 15:5-12)

Za druhé, čo sa týka fyzickej obriezky, tak aj po zvestovaní evanjelia sa ozývali hlasy tvrdiace, že obriezka je stále nutnosť. Vtedy sa zišli apoštoli aj so staršími a skúmali toto učenie a prišli k záveru, že Boh od nikoho obriezku už

viac nevyžaduje. Prirodzene, také niečo je ťažké pre každého muža a Peter to priznáva, bolo to náročné aj pre Židov. Nesúhlasil s tým, aby ešte niekomu niekedy dávali takú požiadavku, pretože v Bohu boli všetci duchovne jednotní, nebolo teda potrebné robiť ani fyzické rozdiely.

„Ale ani Títus, ktorý bol so mnou, súc Grék nebol prinútený obrezať sa,“
(Galaťanom 2:3)

„Hľa, ja Pavel vám hovorím, že jestli sa budete obrezovať, Kristus vám nič neprospeje. A zase osvedčujem každému človeku, ktorý sa obrezuje, že je povinný urobiť celý zákon, to jest naplniť. Odlúčení ste od Krista, ktorí sa ospravedľňujete zákonom, vypadli ste z milosti. Lebo my v Duchu z viery očakávame nádeju spravodlivosti. Lebo v Kristu Ježišovi ani obriezka nič nevládze ani neobriezka, ale viera, pôsobiaca skrze lásku.“
(Galaťanom 5:2-6)

Apoštoli učili, že telesná obriezka už je zbytočná. Bola to praktika zo Starého zákona a Pavol vo svojom liste varuje, že ak sa niekto chce držať pravidiel zo Starej zmluvy, potom je viazaný dodržiavať aj zvyšok. V Starej zmluve platili Mojžišove zákony, ktoré boli často veľmi prísne. Človek nemôže povyberať iba tie ktoré sa mu páčia a ostatné ignorovať. Alebo žije pod Zákomom, alebo pod Milosťou. Ak dodržiava staré zákony, tak na neho platia aj staré pravidlá a nemôže prijať milosť, ktorá sa udeľuje podľa nových zákonov. Ak chce, aby na neho platili zasľúbenia z Novej zmluvy, musí opustiť Starú zmluvu.

Pod pojmom obriezka a neobriezka sa ale nemyslí iba operačné odstránenie časti tela. Pojem obrezaný (človek) znamenal Žid, neobrezaný bol človek pochádzajúci z pohanského národa.

„Neluhajte jeden druhému, keď ste vyzliekli starého človeka s jeho skutkami a obliekli nového, obnovujúceho sa cieľom pravej známosti, podľa obrazu toho, ktorý ho stvoril, kde niet už ani Gréka ani Žida ani obriezky ani neobriezky ani barbara ani Skýta ani sluhu ani svobodného, ale všetko a vo všetkom Kristus.“ (Kološanom 3:9-11)

V liste Kološanom nám poodkrýva apoštol boží pohľad na jeho ľud podľa pravidiel Nového zákona. Obriezka a neobriezka sú už pred Ním jedno a to isté (ľudia sa už nedelila na vyvolený Izraelský a ostatné národy, v Kristovi sa stali všetci jedno). Takže odvolávať sa na túto praktiku zo Starého zákona nie je správne, pretože tá bola príchodom Ježiša zrušená fyzicky aj duchovne (niekto

by snád' mohol namietat', že zrušená bola fyzická obriezka, nie krst. Presne tak, išlo o fyzickú obriezku, ale presne na tú istú fyzickú obriezku sa odvoláva aj katolícka Cirkev ako dôvod, prečo krstí deti krátko po narodení. Až prestane RKC považovať fyzickú obriezku za korene krstu, prestanem aj ja tento protiargument používať).

Pripojím ďalšiu kuriozitu, Ježiš bol tiež po narodení ôsmeho dňa obrezaný podľa nakázania Mojžišovho zákona. A aj napriek tomu sa **v dospelosti znova nechal Jánom pokrstiť aj vo vode**. Vieme, že už ako malý chlapec bol vzdelaný v Božích veciach. Ak by bol skorý krst vodou taký dôležitý, prečo by ho celých 30 rokov odkladal, keď už vo svojich 12-ich rokoch bol určite dostatočne vyspelý aby ho mohol prijať? Mohol požiadať svojich rodičov o pokrstenie už ako dieťa a predsa tak neučinil.

RKC povoľuje krst dospelých ľudí, pred tým je však potrebná náležitá príprava, ktorá niekedy môže trvať rok aj viac. Pred tým, než je záujemcovi umožnené dať sa oficiálne pokrstiť, musí získať nejaké teoretické poznatky o pravdách a náuke Cirkvi a absolvovať určitú prax. Pripomína mi to skúšku v škole, ku ktorej ma pripustili iba keď som mala okrem všetkých písomiek v zošite podpísaný záznam, že som absolvovala potrebný počet hodín praxe určený zákonom. Ak ale dospelý človek musí prejsť všetkými potrebnými písomkami a praxou aby mohol prijať krst, prečo sa toto nepožaduje aj od detí? Nemluvňa sa stáva členom klubu bez toho aby muselo „vykázať výsledky“. Túto povinnosť za neho preberajú krstní rodičia, ktorí v mene dieťaťa vyhlasujú, že to všetko bude poslušne dodržiavať. Boh nás ale vedie k osobnej blízkosti. Nie je možné prijať spásu za iného človeka a ešte bez jeho vedomia a súhlasu. Ak by to išlo, mohol by pápež rovno prijať milosť spásy alebo odpustenie hriechov pre všetkých ľudí na svete naraz, ako krstný otec za svoje krstné deti a bolo by po probléme. To, či už potom budú nasledovať Boha je otáznne, ale podstatné predsa je, že všetky formality by boli splnené. Celý svet zachránený a spasený v jednej minúte, nebolo by to úžasné? Dokonca by tým pápež podľa vlastného učenia získal výnimočnú milosť, lebo seba obetoval za 8 miliárd duší. To by boli hneď dve muchy jednou ranou.

Ale Hospodin takto nefunguje. On jedná s každým jednotlivo, chce s nami budovať osobný, intímny vzťah. Chce, aby ho každý prijal z vlastného rozhodnutia, nie aby sa mu jeho dušu pokúšali upísať príbuzní pri narodení. Pretože rovnako môže človek Boha slobodne odmietnuť.

„A povedal im: Idťe po celom svete a kážte evanjelium každému stvoreniu! Ten, kto uverí a pokrstí sa, bude spasený; a kto neuverí, bude odsúdený.“ (Marek 16:15-16)

Ježiš kázal uveriť a pokrstiť sa. Dve požiadavky, nie jedna. Malé diet'a možno pokrstiť, ale nemôže uveriť. Rovnako vidíme následné vyhlásenie, kto **neuverí**, bude odsúdený – nie ten, čo **nebude pokrstený**. Ježiš nie len v týchto veršoch, ale za celého svojho pôsobenia na zemi vždy kládol dôraz na vieru, nie krst samotný. Ten je iba vyjadrením toho, že človek uveril, krst sám o sebe nie je spásonosný úkon. Eunuchova otázka na Filipa znela či existuje prekážka v jeho krste – jedinou podmienkou bola úprimná viera v Ježiša a jeho dielo.

Aj samotní apoštoli si spočiatku mysleli, že krst a spása sú určené iba pre Izraelitov. Peter, ktorého zvykneme považovať za veľkého Božieho muža, bol tiež spočiatku poriadny šovinista. Aj po svojom obrátení si stále myslel, že dobrá správa o spáse je určená iba nadradenému židovskému národu. Hospodín mu musel zoslať videnie o čistých a nečistých zvieratách, ktoré bolo metaforou pre spoločenské rozdiely panujúce v ich spoločnosti. Nečisté zvieratá predstavovali pohanské národy, ktorých sa mali dovtedy vyvarovať. Boh však riekol: „*Toho, čo Bôh očistil, ty nemaj za nečisté!*“ a tým zrušil všetky zákony, ktoré diskriminovali ostatné národy a dal im neobmedzený prístup k spáse skrze Ježiša. Až po tomto jemnom šŕchnutí sa Peter odhodlal ísť aj medzi ostatné národy a kázať im evanjelium. Začal u muža menom Kornélius, ktorý nebol Izraelita a mnohí ním opovrhovali pre jeho zamestnanie. Bol veliteľom vojska, na jeho pokyn mohol niekto prísť o život. Preto Boh pred očami všetkých v miestnosti zoslal na neho Ducha Svätého, aby dokázal pravdivosť svojich slov, že milosť je určená všetkým. Tento moment upevnil Petrovu vieru a už sa viac nebál pevne ohlasovať skutočnú spásu pre každého.

„A kým Peter ešte hovoril tieto slová, sostúpil Svätý Duch na všetkých, ktorí počúvali slovo. Vtedy užasli všetci veriaci z obriezky, ktorí boli prišli s Petrom, že i na pohanov je vyliaty dar Svätého Ducha; lebo ich počuli hovoriť jazykmi a velebiť Boha. Vtedy odpovedal Peter: Či potom môže niekto zabrániť vode, aby títo neboli pokrstení, ktorí prijali Svätého Ducha ako aj my? A rozkázal ich pokrstiť v mene Pána Ježiša Krista. Vtedy ho prosili, žeby zostal u nich niekoľko dní.“ (Skutky 10:44-48)

U všetkých Židov stále panovalo storočiami upevňované presvedčenie, že sú vyvolený národ Boží, preto si mysleli, že dar Ducha Svätého je určený exkluzívne pre nich. V Starom zákone to tak skutočne bolo, Boh si ich vyvolil

za svoj národ z ktorého povstal aj Mesiáš. Avšak v Novom zákone boli všetci ľudia zrovnoprávnení. Pohaniam dostali rovnakú možnosť prijať Krista za svojho Pána. A keď tak spravili, už im nič nestálo v ceste aby mohli byť tiež pokrstení ešte ten deň. Stačila viera, neboli potrebné nariasené biele šatočky ani príslušnosť k „správnej“ Cirkvi.

Krst nás nezbavuje dedičného hriechu, nedostane nás do privilegovanej skupiny spasených ani ospravedlnených. Dokonca ani nie je potrebný na to, aby mohol ísť po smrti človek do neba. Množstvo ľudí odovzdalo svoj život Ježišovi v ťažkých podmienkach, ale nedostali možnosť byť pokrstení. V niektorých krajinách sa nesmú k zmene srdca nahlas priznať, pretože by boli zabití. Pre nich neexistuje možnosť vypraviť sa v nedeľu do zboru alebo kostola a ponoriť sa do kade s vodou na verejné vyjadrenie svojej viery. Niektorí sa dokonca obrátia iba pár minút pred smrťou. Myslíte si, že Boh ich za to pošle do pekla? Že si tak ako my odškrtnúva kolonky s vymyslenými podmienkami, ktoré musí najskôr kandidát splniť aby mohol do Jeho blízkosti? Jeho formulár má iba jedinú položku – úprimná viera v Ježiša a jeho obeť na kríži.

Krst nie je podmienka budúcej spásy, je to presne naopak – krst je vyjadrením toho, že sa už niekto obrátil a prijal večný život. Keby ste boli celý život kresťanom a neboli pokrstení, aj tak máte nárok na miesto po Pánovom boku. Nejde o činnosť na záchranu duše, je to prejav duše, ktorá už bola zachránená a z lásky a vďačnosti si pýta Jeho blízkosť. Predstavte si fanúšika, ktorý zbožňuje futbalový tím Real Madrid. Nakoľko sa im chce čo najviac podobať, vo fan-shope si kúpi ich dres a bude ho nosiť na každý zápas. To z neho ale nespraví hráča Real Madridu, aj keby sa postavil na trávnik hneď vedľa nich. Naopak, ak tento tím prijme medzi seba nejakého nového nádejného športovca, ten dostane dres ako jedno zo znamení toho, že je jedným z nich. V skutočnosti to však nie je vonkajší dres, ktorý ho robí pravým členom klubu. Je to papierová zmluva, ktorú podpísal, ktorá mu dáva právo nosiť nový dres s hrdosťou.

Podobne ani niekto, kto sa dá pokrstiť, nestáva sa automaticky členom Božej rodiny. Môže sa postaviť vedľa nich na ihrisku, môže mať na sebe rovnaký dres, ale nikdy nezíska výhody, ktoré obdržia praví kresťania po zápase. Najskôr musí prijať klubovú zmluvu spečatenú Ježišovou krvou. Až potom môže oficiálne prijať aj dres, ktorý mu už právom patrí a môže ho nosiť ako svoj poznávací znak.

„ktorý to Duch aj nás, protiobraz to v korábe zachránených, zachraňuje teraz čo krst (čo nie je slozenie špiny tela, ale dobrého svedomia pýtanie sa po Bohu), vzkriesením Ježiša Krista,“ (1. Petrov 3:21)

Biblia nás učí, že krst je úplne jednoduchá záležitosť dostupná každému kresťanovi. Je to prostý úkon, ktorým dáva veriaci verejne najavo svoje **osobné a slobodné rozhodnutie** prijať Ježiša za svojho Pána a nasledovať ho vo svojom živote. Tradícia Cirkvi z toho urobila veľkolepé cirkusové predstavenie. Na základe týchto skutočností verím, že krst malého dieťaťa nemá z duchovného hľadiska pred Bohom žiadnu výpovednú hodnotu, toto učenie RKC je **nepravda**.

10. Dedičný hriech

Podľa katolíckej teológie je dedičný/prvotný hriech stav, ktorý sme zdedili od prvých ľudí. Adam a Eva vedome zhrešili proti Bohu, čím priviedli na svet hriech a smrť v podobe odlúčenosti od Boha. Prirodzeným plodením vznikali potomkovia, ktorí tento hriech od nich zdedili, teda už sa narodili ako hriešnici. Ide však o nepochopenie podstaty hriechu. Je rozdiel medzi hriešnosťou a automatickým prechodom osobného hriechu. Hriešnosť je **schopnosť** hrešiť, ktorá vyviera z našej slobodnej vôle. Boh nás s touto vlastnosťou stvoril, pretože nás miluje. Mohol nás naprogramovať ako stroje k automatickému plneniu zadaných pokynov. Naša láska k nemu by však vychádzala zo zdrojového kódu, z donútenia, nemožnosti rozhodnúť sa inak. Ani my nemôžeme nikoho prinútiť, aby nás skutočne miloval. Skutočnú cenu má iba láska, ktorú nám niekto daruje z vlastného rozhodnutia, nie preto, že ho priviažeme v pivnici k potrubiu a izolujeme ho od iných ľudských bytostí, dokým nebude zbožňovať výhradne nás samých.

Dedičný hriech z pohľadu Cirkvi predstavuje podiel každého z nás na prvotnom Adamovom osobnom hriechu. Akoby rozdelil koláč na miliardy kúskov a každému sa pri narodení jeden ujde. Boh je však Svätý. Ak on osobne stvoril každú jednu dušu, potom neexistuje možnosť, aby táto niesla na sebe akúkoľvek poškvru. Pred tým, než ju zasadí do hriešneho tela, nachádza sa v jeho rukách. My však vieme, že nič, čo prišlo do kontaktu s ním nemôže byť nečisté. Na tom stojí aj posledný trest – Boh nás nepošle do pekla preto, že by to chcel, ale preto, že jeho samotná podstata mu nedovolí byť v blízkosti poškvry, ktorú na sebe nesieme. Na poslednom súde Otec odvrhne hriech, nie človeka. Bohužiaľ, pokiaľ je tento hriech na nás nalepený, skončíme v spaľovni spolu s ním.

„Či azda zabudne žena svoje nemluvňa, aby sa nesľutovala nad synom svojho života? Ale aj keby ony zabudly, ja ťa nezabudnem. Hľa, na svojich dlaniach som ťa vyryl, tvoje múry sú vždycky predo mnou.“ (Izaiáš 49:15-16)

„To bolo to pravdivé svetlo, ktoré osvecuje každého človeka, prichádzajúceho na svet.“ (Ján 1:9)

Pred našim narodením prechádzame popred Jeho tvár, dokonale čistí a nevinní. V momente počatia, kedy Boh spojí dušu a telo v jedno, sa začína život. Duša sama o sebe však ešte na sebe nemôže niesť žiaden hriech, pretože

ten prichádza až poznaním dobra a zla a následným odmietnutím dobra. Kým nie sme rozumom schopní uvedomiť si nesprávnosť nášho chovania, nemôže na nás platiť zákon trestu.

„Čo tedy povieme? Že je zákon hriechom? To nech sa nestane! Ale hriechu som nepoznal iba skrze zákon. Lebo ani o žiadosti by som nebol vedel, keby zákon nehovoril: Nepožiadáš! Ale hriech dostanúc príčinu skrze prikázanie spôsobil vo mne všelijakú žiadosť; lebo bez zákona je hriech mŕtvý. A ja som kedysi žil bez zákona, ale keď prišlo prikázanie, hriech ožil,“ (Rimanom 7:7-9)

„A Ježiš povedal: Ja som prišiel na súd na tento svet, aby tí, ktorí nevidia, videli, a tí, ktorí vidia, aby boli slepí. A počuli to *niektorí* z farizeov, ktorí boli s ním, a povedali mu: Či sme azda aj my slepí? A Ježiš im povedal: Keby ste boli slepí, nemali by ste hriechu, ale teraz hovoríte: Vidíme, a preto váš hriech zostáva.“ (Ján 9:39-41)

Malé deti sú zmietané nečistými žiadosťami, pretože majú v sebe prirodzenú hriešnosť, ktorá je naviazaná na telo. Deti sa hnevajú, sú sebecké, klamú, bývajú agresívne. Rozlíšiť dobré od zlého sme však schopní pomerne skoro. Rodičia neradi prijímajú tento fakt, pretože by to znamenalo, že svojho zlomyseľného potomka by museli začať vnímať inak. Je ľahšie prijať ospravedlnenie so slovami: „Veď je ešte malý, nevedomuje si, čo robí“. Avšak narastajúci trend návštev detských psychológov kvôli poruchám správania naznačuje, že tento problém nemožno označiť za banálny. Poukazuje to na dôležitosť vedenia k Bohu od prvých dní nášho života. Verím, že počas tohto skutočne nevinného obdobia, kedy dieťa ešte nevykonáva vedomý hriech, mu je udelená milosť od hriechov z nevedomosti.

„Lebo neveriaci muž je posvätený ženou, a neveriaca žena je posvätená mužom, bratom. Ináč by vaše deti boli nečisté, ale teraz sú sväté. Ale ak neveriaci ide ta, nech ide. V takých veciach nie je brat alebo sestra nevoľným rabom, ale ku pokoju nás povolal Bôh.“ (1. Korint'anom 7:14-15)

Uvedené verše pochádzajú z Pavlovho listu ktorý písal zboru v Korinte. Táto časť sa týkala problémov párov, z ktorých jeden sa obrátil a druhý nie. Vyzýva ich k tomu aby, pokiaľ medzi nimi nevznikajú neprekonateľné priepasti, neopúšťali jeden druhého. Pretože aj jeden pravý veriaci v rodine zmôže veľa dobra. Nikto sa za nás nebude modliť úprimnejšie a úpenlivejšie ako ten, kto

nás hlboko miluje a záleží mu na nás. Veriaca žena alebo muž sú požehnaním pre svojho partnera aj deti. Bez pôsobenia Božej moci je celá rodina bez ochrany a je vystavená Satanovej nemilosti. Pravidelné modlitby, pevné kresťanské základy a príklad vlastného života sú to najlepšie, čo môžeme svojim deťom ponúknuť. Prirodzene, následné rozhodnutie je už na nich. Do tej doby sú hriešnikmi.

Keď som bola mladšia verila som, že Boh je v tomto smere neskutočne nespravodlivý. Pripadalo mi strašne neférové, aby išli do pekla aj ľudia, ktorým nikto nikdy o Bohu nerozprával. Ako dieťa som rada sledovala dokumentárne filmy o prírode, kde sa niekedy objavovali odľahlé kmene takmer nedotknuté civilizáciou. Boli to komunity, ktoré si žili v oddelenej bublinke a kde platili ich vlastné pravidlá. Tradície týchto kmeňov často zahŕňali mnohoženstvo, znetvorovanie tiel, modloslužby. V niektorých sa vyskytoval aj kanibalizmus. Bolo mi ľúto tých drobných človečikov, ktorí mali za svoje nevedomé prestupovanie Božích prikázaní zhorieť v pekle. Trvalo mi roky, kým som vyrástla a začala skutočne študovať Božie slovo. Pochopila som naozajstný rozsah jeho milosrdenstva. Boh neposiela do pekla členov zabudnutého kmeňa z amazonského pralesa za ich spôsob života ani ženu z Tureckého Batmanu po spáchaní samovraždy ako úniku z krutého celoživotného týrania.

„Lebo všetci, ktorí hrešili bez zákona, bez zákona i zahynú. A všetci, ktorí hrešili pod zákonom, budú zákonom odsúdení (lebo nie posluchači zákona sú spravdiví u Boha, ale činitelia zákona budú ospravedlnení. Lebo keď pohanía, nemajúci zákona, prírodou robia to, čo požaduje zákon, tí teda nemajúc zákona sami sebe sú zákonom, ako takí, ktorí ukazujú dielo zákona napísané vo svojich srdciach, o čom spolu svedčí aj ich svedomie, ako spolusvedčia aj ich myšlienky, ktoré sa navzájom obviňujú alebo aj vyhovávajú), v deň, keď bude Bôh súdiť skryté veci ľudí podľa môjho evanjelia skrze Ježiša Krista.“ (Rimanom 2:12-16)

Keby som nebol prišiel a nebol im hovoril, nemali by hriechu, ale teraz nemajú výhovorky zo svojho hriechu. Ten, kto mňa nenávidí, nenávidí aj môjho Otca. Keby som nebol činil medzi nimi skutkov, ktorých nikto iný neučinil, nemali by hriechu; ale teraz aj videli aj nenávideli i mňa i môjho Otca. (Ján 15:22-24)

Nenávidieť Boha nezahŕňa iba aktívne prenasledovanie kresťanov, ako sa to deje v islamských štátoch. Pojmom nenávidieť Hospodina sa v Biblii myslí aj

odmietanie jeho zvrchovanosti a práva na náš život. Nenávidíme Boha ak odmietame jeho zákony, ak ho odmietame ako svojho Pána.

Ak niekto počas svojho života neprišiel do kontaktu s Ježišovým evanjeliom, nebude podľa neho ani súdený. Boh bude prihliadať na úmysly jeho vnútra a motiváciu jeho skutkov. Tento problém sa ale netýka väčšiny civilizovaného sveta. Takmer každý už dnes minimálne okrajovo prišiel do kontaktu s kresťanstvom a rozhodol sa Ježišovo posolstvo prijať alebo odmietnuť, dokonca aj malé deti. Preto sa nemôžeme spoliehať na poľahčujúce okolnosti. Boh nebude u nikoho z nás prihliadať na nezletilosť alebo pracovnú vyťaženosť, ktoré by sme chceli použiť ako výhovorky, prečo sme žili v hriechu.

Cítim povinnosť napísať jeden krutý príklad zo Starého zákona ktorý ukazuje, že Boh nehľadí ani na biologický vek pokiaľ ide o hriech. Áno, nemluvňatá sú ospravedlnené a oslobodené od trestu, pretože ešte nedokážu vnímať ani same seba, nie to ešte dôsledky svojho konania. Avšak už v momente, kedy vieme rozlíšiť dobro od zla a vedome volíme zlo, prekročili sme pomyselnú hranicu trestnej zodpovednosti pred Bohom a od tej chvíle sa pred ním zodpovedáme sami za seba. Naša hriešnosť nás priviedla k spáchaniu vlastného osobného hriechu, ktorý nás oddeľuje od Boha (tak, ako jedenie ovocia zo stromu poznania bol Adamov osobný hriech). V Druhej knihe kráľov čítame o prorokovi Elizeovi ktorý bol na ceste do Bét-ela. Z blízkeho mesta pribehol krdeľ chlapcov, ktorý sa mu začal vysmievat' pre alopéciu (plešatosť). Elizeus pozrel na nich a zlorečil im v mene Hospodinovom. Vtedy poslal Boh dve medvedice z lesa a tie roztrhali 42 detí zo skupiny, zatiaľ čo Elizeus pokojne pokračoval na svojej ceste. Pre nás nepochopiteľný moment, treba však poznať súvislosti. Elizeus bol prorokom Božím. Títo muži predstavovali Jeho zástupcov na zemi. Posmievať sa prorokovi bolo rovné posmievať sa Bohu, išlo o skutočne hlbokú urážku. Chlapci z mesta o tom vedeli, pretože učenie o úcte k prorokom bolo prirodzenou súčasťou výchovy. V Starom zákone neplatila milosť ale zákon trestu, ktorý mal dokázať Jeho autoritu. Mládenci, ktorí urazili Boha, na seba privolali jeho hnev. Neboli potrestaní všetci, ale len tí, ktorí sa aktívne zúčastňovali rúhania. Neboli zabití všetky deti, čítame, že zomrelo 42 zo skupiny. Z toho porozumieme, že niektorí sa zdržali nesprávneho chovania, podľa čoho môžeme predpokladať, že už nešlo o malé deti ktoré konajú bezmyšlienkovite. Mali dosť rozumu na to, aby sa rozhodli nezúčastniť sa hriechu spolu s ostatnými. Táto hranica sa teda objavuje u nás veľmi skoro. Veď už na základnej škole sa stretávame s „cool“ deťmi, ktoré nás nahovárajú aby sme išli poza školu alebo si s nimi po

vyučovaní zapálili. Od toho momentu sa teda stávame hriešnikmi v pravom slova zmysle a sme na ceste, ktorá končí v síre a plameňoch.

Dedičný hriech ako podiel na osobnom Adamovom hriechu je **nepravda**. Po prvých rodičoch sme zdedili **hriešnosť** – schopnosť vykonať vlastný osobný hriech, vzbúriť sa proti Bohu zo svojho rozhodnutia.

„Nezomrú otcovia pre synov, ani synovia nezomrú pre otcov; každý zomrú za svoj vlastný hriech.“ (5. Mojžišova 24:16)

„Ale synov tých vrahov nepobil podľa toho, jako je napísané v knihe zákona Mojžišovho, kde prikázal Hospodin povediac: Nebudú otcovia trestaní smrťou za synov, ani synovia nebudú trestaní smrťou za otcov, ale každý zomrie za svoj vlastný hriech.“ (2. Kráľov 14:6)

Boh odmietol trestať nás za hriechy niekoho iného, najmä od nástupu platnosti Novej zmluvy. Každý ponesie zodpovednosť iba sám za seba. Pri čítaní evanjelií sa stretáme s tým, že viera v prenosnosť hriechu z rodičov na potomkov pretrvávala ešte aj za Ježišoho pôsobenia tu na zemi. V 9. kapitole Jánovho evanjelia skrížil Ježišovi a jeho apoštolom cestu človek slepý od narodenia. Učeníci sa ho opýtali: „*Rabbi, kto zhrešil, tento a či jeho rodičia, že sa slepý narodil?*“ Považovali jeho hendikep za udelený trest za hriech, ktorého sa dopustil niekto v jeho príbuzenstve. Ježišova odpoveď znela: „*Ani tento nezhršil ani jeho rodičia, ale aby boli skutky Božie zjavené na ňom.*“ Odmietol akúkoľvek spojitosť medzi mužovým osudom a konaním jeho predkov.

V Starom zákone sme sa skutočne stretli s hromadným trestom národa pre jeho neposlušnosť. Musíme však chápať, že Boh k takémuto radikálnemu kroku vždy pristúpil až keď mu pretiekla trpezlivosť. Národy boli zložené zo státisícov obyvateľov a všetci kolektívne prispievali svojimi nespočetnými hriechmi do spoločnej nádoby božieho hnevu. Keď bola čaša naplnená až po okraj, Boh ju vylial na ich hlavy. Tieto sankcie boli nezriedka uvalené na niekoľko pokolení. Ľudia neboli trestaní jedným masívnym výbuchom hnevu v podobe hromobitia, išlo o dlhoročné tresty v podobe otroctva alebo vojen. Nie je to prekvapivé, veď išlo o reakciu na milióny a milióny hriechov a ohavností, ktoré si nazbierali na svoje konto. Izraeliti napríklad strávili v Egyptskom otroctve cez 400 rokov, čo by v dnešných pomeroch presiahlo približne 16 generácií. Boží ľud bol následne počas 40 ročného putovania niekoľkokrát podobným spôsobom karhaný svojim Otcom. Kedykoľvek sa od neho

odvracali aj napriek jeho starostlivosti a láske, dostali od neho pohlavok v podobe chorôb, jedovatých hadov alebo spaľujúceho sucha. V Božích očiach boli Izraeliti jeden národ, preto aj trest bol vždy spoločný. Aj napriek tomu však robil výnimky pre konkrétnych ľudí, ktorí jeho cestu neopustili. V mnohých prípadoch boli ušetrení jednotlivci alebo určitá skupina ľudí, ktorí boli pred hnevom ochránení. Aj napriek tejto kolektívnej zodpovednosti Boh vždy prihliadal na jedincov a individuálnu milosť.

V Novom zákone je známy iba jediný človek, ktorý si odpykal trest za hriech niekoho iného. Bol ním Ježiš Kristus Nazaretský. Bolo to jeho veľké tajomstvo spásy, aby skrze túto obeť očistil každého hriešnika. Otec od neho túto obeť prijal a na dôkaz toho sme svedkami Ježišovho zmŕtvychvstania. Tým sa spečatila Nová zmluva pomocou jeho krvi, ktorú za nás vylial. Prijatím tejto obety prijímame aj vykupiteľské dielo, fakt, že trest už on zobral na seba. Je to **moc jeho krvi a naša viera v ňu**, ktorá nás očisťuje od akéhokoľvek hriechu, nie krst. To sme už rozobrali v kapitole 9. Krst neočisťuje, je aktom vyjadrenia viery.

„ktorý to Duch aj nás, protiobraz to v korábe zachránených, zachraňuje teraz čo krst (čo nie je složené špiny tela, ale dobrého svedomia pýtanie sa po Bohu), vzkriesením Ježiša Krista,“ (1. Petrov 3:21)

Krst nie je odstránenie nečistoty (fyzickej ani duchovnej), ide o vyjadrenie duše, ktorá prijala Ježiša ako svojho Pána a žiada si jeho blízkosť. Nezavahuje nás žiadneho hriechu. Biblia učí, že **krstom náš starý človek zomiera**, neobnovuje sa ani neočisťuje. Rodíme sa nanovo, s novým srdcom a oživeným duchom. Človek prirodzene zrodený z tela svojej matky je porušené, smrteľné telo. Človek zrodený z Ducha je úplne nový, duchovný človek.

„Ježiš mu odpovedal: Ameň, ameň ti hovorím, že nenarodí-li sa niekto z vody a z Ducha, nemôže vojsť do kráľovstva Božieho. Čo sa narodilo z tela, je telo, a čo sa narodilo z Ducha, je duch.“ (Ján 3:5-6)

„A tak jestli je niekto v Kristovi, je novým stvorením; drevne pominulo, hľ'a, všetko je nové.“ (2. Korint'anom 5:17)

„To je ten, ktorý to prišiel skrze vodu a skrze krv, Ježiš Kristus. Nie len so samou vodou, ale s vodou i s krvou. A Duch je, ktorý svedčí, lebo Duch je pravda.“ (1. Jánov 5:6)

Na záver kapitoly mám ale pre vás dobrú správu – nech sme po Adamovi a Eve zdedili čokoľvek, všetko to mizne pri konfrontácii s Božou milosťou. Teda vôbec nie je dôležité, či veríme jednému alebo druhému výkladu (Biblia ponecháva v mnohých častiach priestor na diskusiu). Úprimným prijatím Ježiša sa odstraňuje akýkoľvek hriech, ktorý špiní našu dušu a získavame spásu, spolu s úplným odpustením všetkých hriechov. Takže či už to boli iba naše hriechy, alebo veríme, že sme mali na konte aj podiel na hriechu niekoho ďalšieho, Boh to všetko už odpustil pre svoju vernosť.

11. Očistec

Veľkým strašiakom a bičom na neposlušných sa okrem samotného pekla stal aj očistec. Podľa učenia RKC je to miesto, kde sa duše veriacich dočisťujú od zvyškov ľahkých hriechov, aby mohli predstúpiť pred Božiu tvár. Je to čakací priestor medzi nebom a zemou, ktorým si musí prejsť každý katolík, aby sa zbavil ťarchy časných hriechov. Cirkev sa aj napriek protirečeniu Biblie zaryto drží svojej „pravdy“. Svoju filozofiu postavila na veľmi malom počte veršov. Mnohé z nich pochádzajú z apokryfov, ktoré boli odsúhlasené iba ich Cirkvou, preto si nemyslím, že ide o skutočne dôveryhodné zdroje. Z originálnych textov sa zvyknú citovať Matúš alebo list Korinťanom.

„A kto by povedal slovo proti Synovi človeka, bude mu odpustené; ale kto by povedal proti Svätému Duchu, nebude mu odpustené ani v tomto veku ani v budúcom.“ (Matúš 12:32)

„Zostane-li niečie dielo, ktoré postavil na základ, dostane mzdu; shorí-li niečie dielo, bude mať škodu, a on sám bude zachránený, ale tak, ako skrze oheň.“ (1. Korinťanom 3:14-15)

„Lebo veď ináč čo urobia tí, ktorí sa krstia za mrtvých, ak len vôbec mrtví nevstávajú z mrtvých? Načo sa aj potom za nich krstia?“ (1. Korinťanom 15:29)

Osobne si myslím, že v prvom verši ide o zdôraznenie vážnosti vyjadrenia. Pre prvý výraz veku je použité slovo αἰῶνι – *aióni*, ktoré sa prekladá ako terajší vek alebo svet. V druhej časti vety je použitý výraz μέλλοντι – *mellonti*, ktorý najčastejšie predstavuje budúcnosť. Tento pojem je v gréčtine v Biblii používaný na vyjadrenie budúcnosti ktorá má nastať, niečo, čo sa stane na tomto svete (napríklad grécky originál Lukáš 21:36; Ján 6:15; Skutky 3:3). Tento výraz bol súčasťou udalostí, ktoré sa mali čoskoro odohrať, veľa ráz ešte za života hovoriaceho alebo poslucháčov. Skúsme namiesto slova vek použiť „teraz“ a v budúcom „budúcnosť“. Nová veta by znela „ale kto by povedal proti Svätému Duchu, nebude mu odpustené teraz a ani v budúcnosti“. Myslím, že Ježiš sa snažil ľuďom vysvetliť, že rúhanie sa Duchu Svätému je jednoducho neodpustiteľný čin, bez ohľadu na hĺbku následného pokánia. Po anglicky by sme namiesto „ani v tomto veku, ani v budúcom“ použili frázu „never, ever“, čo mi príde najbližšie k tomu zdôrazneniu, aké mám na mysli. Každý jeden hriech môže byť zmytý jeho krvou, nie však priestupok proti Duchu.

V druhom verši by som chcela upriamiť vašu pozornosť na fakt, že Biblia hovorí o **diele**, ktoré bude horieť, nie človeku. Pokiaľ sme za základ svojho života postavili Ježiša, toto dielo vytrvá v duchovných aj svetských skúškach. Ten čo však staval ledabolo, skoro pozná následky svojej nedôslednosti. Celé jeho dielo v podobe jeho života príde na zmar. Odporúčam prečítať si danú pasáž už od 10. verša, aby ste získali trochu širší prehľad. Pavol hovorí o Ježišovi ako základnom kameni, na ktorom stavia svoje učenie. Následne je na nás, čo do stavby zahrnieme. Pokiaľ položíte Ježiša za základ vo svojom manželstve, máte istotu pevnosti a večnosti. Pozrite sa na to, koľko ľudí dnes pochádza z rozbitých rodín. Takmer každý si aspoň raz v živote sám prešiel rozvodom alebo pozná niekoho, kto ho zažil. Ľudia považujú manželstvo za výhradný zväzok medzi nimi a ich polovičkou, Boha z neho veľakrát úplne vynechajú, a tak to aj dopadá. Životného partnera si vyberajú na základe sympatií, fyzickej príťažlivosti alebo spoločných záujmov, nie po modlitbách a porade s Duchom. Iste, aj fyzické vlastnosti a záľuby sú dôležité, ale vždy tam musí byť priestor aj na poradu s Otcom. Poznám staršieho pána, ktorý bol v mladosti horlivo zahľadený do peknej slečny. Veril, že sú si súdení a snažil sa získať aj potvrdenie od Boha. Keď súhlas neprichádzal, začal Mu dokonca klásť podmienky. Na modlitbách hovoril: „Bože, ak mi nedáš toto dievča, tak my dvaja sme skončili.“ Myslel si, že môže Hospodina vziať za rukojemníka, ktorý je povinný plniť mu jeho želania. Boh však neustúpil a dané dievča chlapca odmietlo. Trvalo určitú dobu než mladý muž prekonal bolesť v srdci a vytriezvel, mal však dosť rozumu, aby si uvedomil hriech, ktorého sa dopustil pod vplyvom zamilovanosti a prosil o odpustenie. O mnoho rokov neskôr dostal od Pána dobrú ženu, s ktorou kráčajú životom už niekoľko desaťročí. Nie každý, kto sa nám páči je pre nás skutočne vhodným životným partnerom. Koľkí si zmýlili zamilovanosť s láskou a potom horko oľutovali, keď sa ružové okuliare rozbili. Rovnako ak položíte na Neho svoje rozhodnutia ohľadom výchovy detí, môžete si byť istí, že ste začali správne. Ak stavíme svoj život na Ježišovi, neexistuje kríza, ktorá by ho mohla spáliť. Okrem večného života nám zostane aj radosť z pohľadu na dielo, ktoré nás prežije a vytrvá cez skúšky. Naopak, nedbalý robotník horko zaplače, keď bude sledovať, ako celá snaha jeho rúk padá ako domček z kariet. Niekedy však musíme prísť o všetko, aby sme si uvedomili, že jedine božia náruč nás môže zachrániť. Preto môže byť hriešnik zachránený aj napriek tomu, alebo skôr skrze to, že jeho celoživotné dielo zhorí.

„A čo ma voláte: Pane, Pane, a nečinite, čo hovorím? Každý, kto prichádza ku mne a počuje moje slová a činí ich – ukážem vám, komu je podobný.

Podobný je človekovi, stavajúcemu dom, ktorý kopal, a išiel hlboko a položil základ na skale. A keď prišla povodeň, oborila sa rieka na ten dom, ale nemohla ním pohnúť, preto že bol dobre založený na skale. Ale ten, kto počul a neučinil, podobný je človekovi, postavivšiemu dom na zemi bez základu, na ktorý sa oborila rieka, a hneď sa srútil, a pád toho domu bol veľký.“ (Lukáš 6:46-49)

Čo sa týka krstu za mŕtvych, nemáme mnoho informácií o tejto praktike. Môžeme sa iba domnievať o čo išlo. Tento krst mohol teoreticky predstavovať snahu novoobrátených kresťanov zachrániť aj duše svojich príbuzných, ktorí zomreli skôr než počuli evanjelium, alebo im uľahčiť prechod. V tých časoch prevládala viera v existenciu podsvetia, ktoré predstavovalo prestupnú stanicu. Hebrejsky sa nazývalo שְׁאוֹל – *šeol*. Bolo synonymom hrobu, miestom mŕtvych. Bola to oblasť, kam zostupovali všetci, ktorí zomreli. Panoval názor, že v tomto podsvetí sa nachádzajú všetky duše zosnulých bok po boku, avšak sú veľkou priepasťou rozdelné na dve skupiny. Jedna časť šeolu bola určená pre spravodlivých, druhá pre bezbožných. Medzi židmi zase kolovala podobná predstava, kedy bezbožní po smrti putovali do akéhosi pekla, s gréckym názvom ᾗδης – *hádes*, z ktorého už ale nebolo návratu. Pobyť v tomto mieste bol ale časovo obmedzený. Nespravodliví boli v Háde iba do doby vzkriesenia, pretože potom malo byť peklo zničené. Teda spravodliví zostanú naveky po Pánovom boku a neveriaci si odtrpia určité obdobie v tomto „pekle“ a následne budú spolu s ním zničení.

Podľa Biblie Ježiš skutočne počas svojej smrti zostúpil do akéhosi podsvetia, kde vo svojej dokonalej spravodlivosti a milosrdenstve kázal evanjelium aj ľuďom, ktorí už boli v tom čase dávno mŕtvi. To by naznačovalo, že táto staroveká viera v existenciu medzipriestoru by mohla byť správna. Pre nás plynie čas iba jedným smerom. Boh však nie je limitovaný žiadnou fyzikálnou veličinou. Nemusí súdiť duše v poradi, v akom zomreli. Som si istá, že Boh vo svojej prezieravosti vedel o tom, že raz pošle Ježiša na záchranu ľudstva, preto mohol dočasne stvoriť toto miesto, ktoré ešte nebolo neom ani peklom. Bola by to skutočne do neba volajúca nespravodlivosť, keby niektorých súdil podľa prísnych nariadení Starého zákona a iným daroval spásu úplne zadarmo, za vieru.

„Lebo ovšem aj do zákona bol hriech na svete, ale hriech sa nepripočíta, keď nieto zákona.“ (Rimanom 5:13)

Keď však bola aj posledná duša z tejto dimenzie umiestnená podľa svojej viery, jej existencia by viac nemala význam. Toto miesto slúžilo ako záchytný bod pre duše, ktoré opustili tento svet pred Ježišovým príchodom. Boh im dal rovnakú príležitosť ako všetkým ostatným, a od tej chvíle už každý človek má možnosť vypočúť si evanjelium sám za seba počas života a následne ho prijať alebo odmietnuť. Preto nie je absolútne žiaden dôvod, aby ešte existovalo podsvetie, kde duše čakajú na zvestovanie dobrej správy.

Je možné, že mnohí, ktorí už zosnuli ešte stále skutočne kdesi mimo času a priestoru čakali/čakajú na posledný súd, ktorý sa uskutoční po Ježišovom druhom príchode. Tomu by nasvedčoval aj verše z 1. listu Tesalonickým 4:15-17, a tiež niektoré verše zo Zjavenia, kde sa hovorí o tom, že pri poslednom súde smrť i peko (hádes) vydajú mŕtvych na súd. V každom prípade však ale nejde o miesto, kde sú duše spravodlivých už teraz mučené za svoje skutky za života, aby si mohli zaslúžiť vstup do neba. Súd je iba jeden, na ktorom si každý vypočuje rozsudok. Až na jeho základe sa rozhodne o našom mieste pobytu na večnosti. Nikto nie je trápený pred tým, než je rozhodnuté o jeho vine alebo nevine. Nebudem vám ale tvrdiť, že viem, ako to chodí na poslednom súde. Neviem, či duše ľudí, ktorí už odišli na druhý svet skutočne stále spia a čakajú na druhý príchod, alebo si už rozsudok vypočuli. Ide o teóriu, ktorej pravdivosťnú hodnotu spoznáme zrejme každý až po svojom vlastnom fyzickom skone.

„Lebo aj Kristus raz trpel a zomrel za hriechy, spravodlivý za nespravodlivých, aby nás priviedol k Bohu, usmrtený telom, ale oživený Duchom, v ktorom aj odídúc kázal duchom v žalári, ktorí kedysi neposlúchali, keď raz očakávala Božia shovievavosť za dní Noeho, keď sa staväl koráb, v ktorom bolo málo, to jest osem duší zachránených vodou, ktorý *to Duch* aj nás, protiobraz to v *korábe zachránených*, zachraňuje teraz čo krst (čo nie je složené špiny tela, ale dobrého svedomia pýtanie sa po Bohu), vzkriesením Ježiša Krista,“ (1. Petrov 3:18-21)

„ktorí vydajú počet tomu, ktorý je hotový súdiť živých i mŕtvých. Lebo nato sa i mŕtvým kázalo evanjelium, aby boli súdení podľa ľudí v tele a žili podľa Boha v duchu.“ (1. Petrov 4:5-6)

Krst za mŕtvych bola teda pravdepodobne reakcia na tento Ježišov počín. Súčasťou evanjelia bolo uveriť a pokrstiť sa. Kresťania nemali ako vedieť, či ich mŕtvi príbuzní boli medzi tými, ktorí prijali evanjelium alebo nie, ale v dobrej viere sa dávali za nich krstiť, aby im pomohli. Každý predsa dúfa, že

jeho nebohý otec či stará mama prijal Kristovu ponuku na večný život. Toto bol spôsob, akým vyjadrovali svoju nádej v ich záchranu. Objavil sa najmä v prvopočiatkoch kresťanskej cirkvi, prevažne v oblasti Korintu, kde mal veľký vplyv miestny helenizmus. Išlo teda skôr o lokálny fenomén, než o všeobecný znak kresťanstva. Pavol tento zvyk neodsudzoval, ale ani ho neschvaľoval. Pochopil, že kresťanská sloboda musí byť spojená s kresťanskou úctou k presvedčeniu druhých. Preto nikoho nekritizoval a počkal, až sa daná tradícia rozplynie sama. Tento zvyk nemal dlhého trvania, pretože každá nasledujúca generácia už mala možnosť prijať Ježiša aj krst sama z vlastného rozhodnutia, krstenie za mŕtvych sa tak zo života cirkvi postupne vytratilo. Pavol tento argument použil skôr proti tým, ktorí neverili v zmŕtvychvstanie. Poukazoval na to, že pokiaľ Kristus nikdy nevstal z mŕtvych a nedokázal tak pravdivosť svojich slov, celá ich viera by bola úplne zbytočná.

Žiadny z týchto veršov nehovorí explicitne o existencii miesta, kde si odtrpíme zvyšky hriechov pred vstupom do neba. Biblia by sa určite o niečom takom významnom zmienila jasnejšie. Vidíme však, že na každý verš o „očistci“ pripadá hneď niekoľko veršov hovoriacich o **dokonale** Ježišovej obete za **všetky** hriechy. Nikde v celom Slove nie je písané, že jeho verní budú musieť po smrti najskôr čeliť bolesti, aby si zaslúžili byť v jeho blízkosti. O utrpení kresťanov sa vždy hovorí iba v spojitosti s pozemským životom, kedy budú musieť veriaci znášať príkoria od tohto sveta. Budú prenasledovaní aj mučení pre Jeho meno, všetko sa to však týka iba telesného utrpenia.

Podľa učenia RKC je základný ťažký hriech odpustený prijatím Ježiša a krstom, čím získavame prísľub spasenia. Teda keby sme zomreli v takom stave, už nás istotne nečaká peklo, ale vytrpíme si ešte za tie menšie hriešky, ktoré sme od vtedy spáchali. Preto sú veriaci povzbudzovaní ku konaniu čo najväčšieho počtu dobrých skutkov, pretože každý z nich má na ich konto pripísať určitý počet plusových bodíkov. Pokiaľ je zelená kôпка na záver väčšia ako červená, trest sa anuluje a katolík má cestu do neba otvorenú bez čakania. Za ktoré hriechy teda zomrel Ježiš? Alebo sa vari body z jeho krvi už rozchytali a my si ich musíme pozháňať niekde inde? Pretože vyjadrenia Cirkvi naznačujú, že jeden jediný hriech, od ktorého nás dokázal Ježiš skutočne úplne oslobodiť, je dedičný hriech, voči ostatným je totálne bezmocný. Všetky ostatné si musíme odpracovať my sami. V celej Biblii ale nenájdeme verše hovoriace o našich skutkoch, ktoré by zakrývali naše hriechy. Je to vždy Ježišova krv, ktorou sa prikrývajú naše neprávosti. Hospodin ich neodpúšťa kvôli nám, ale kvôli sebe.

„Lebo nieto rozdielu, pretože všetci zhrešili a postrádajú slávy Božej ospravedľňovaní sú darmo, jeho milosťou, skrze vykúpenie, vykúpenie v Kristu Ježišovi, ktorého preduložil Bôh za obeť smierenia skrze vieru v jeho krvi na ukázanie svojej spravodlivosti pre pustenie stranou predošle sa udialych hriechov *do času obeti Kristovej* v znášaní Božom, aby ukázal svoju spravodlivosť v terajšom čase, aby bol spravodlivý a ospravedľňujúci toho, kto je z viery Ježišovej.“ (Rimanom 3:23-26)

„Ja, ja som ten, ktorý vytieram tvoje prestúpenia pre seba a nespomínam na tvoje hriechy.“ (Izaiáš 43:25)

Katolícka Cirkev učí, že hriech a vina sú dve rozdielne veci a obe musia byť adresované rozličnými spôsobmi. Vina sa dá odčiniť spoveďou, ale trest za hriech si na nás počka po smrti. Uvedomujete si, aké absurdum toto učenie hlása? Pre ilustráciu si dáme príklad.

Predstavte si, že by ste sa nachádzali v obchode s luxusnou elektronikou vo chvíli, keď tam dôjde ku krádeži. Stanete sa hlavným podozrivým a okamžite vás odvedú do policajnej cely, kde nastane vyšetrovanie. Nakoľko išlo o drahý tovar, hrozí vám niekoľkoročné väzenie. Už stojíte pred sudcom a čakáte na finálny ortieľ, keď na poslednú chvíľu predstúpi človek, ktorý vezme všetku vinu na seba a prizná sa ako jediný páchatel'. V tej chvíli sudca zatvorí váš spis a prehlási, že je prípad uzavretý a vy ste zbavený viny. Následne k vám pristúpia ochrancovia zákona s putami v rukách, aby vás odvedli do väzenia, kde si odpykáte svoj trest za krádež.

Čo sa tu stalo? Boli ste zbavený všetkých obvinení, tak prečo by ste mali dostať trest za zločin, ktorý vám bol odpustený? Premýšľajte nad týmto paradoxom. Ako môžeme byť zbavení viny, ale zároveň stále podliehať trestu za hriech, ktorý na seba celý zobral niekto iný? Neexistuje štát na zemi, kde by takéto súdnictvo mohlo existovať v praxi, pretože je to absolútne nespravodlivé a nelogické. Avšak Boh je presný opak. On je spravodlivý a múdry. Keď raz odpustí hriech, tak to urobí absolútne.

Toto cirkevné vyhlásenie je teda **nepravda**. RKC svojich členov drží v neustálom strachu a podriadenosti, čím si udržiava svoju autoritu. Má istotu, že jej nikam neutečú, pretože ak majú na svedomí hriech, musia skôr či neskôr prísť prosieť o milosť do spovednice bez ohľadu na predchádzajúce pokánie. Tým sa stávajú plne závislí na nej, nie na Kristovi.

„ale on preto, že trvá na veky, má neprechodné kňazstvo večné, pre čo aj môže do nekonečnosti zachraňovať tých, ktorí skrze neho prichádzajú k Bohu, vždycky žijúc, aby sa primlúval za nich.“ (Židom 7:24-25)

Hriech a vina sú v Božích očiach to isté. Odpustiť jedno znamená odpustiť aj to druhé. Boh nikdy nespomínal nutnosť dvojnásobného odpýkávania trestov, Ježiš nemusel zomrieť na kríži dvakrát za náš hriech aj za našu vinu. Viete, čo znamená slovo odpustenie? Všetky slovníky sa zhodujú v definíciách. Odpustenie znamená prestať cítiť zášť voči nepriateľovi; vzdať sa odpłaty; udeliť úľavu od platby. Ak Boh odpustením zabúda na naše hriechy tak prečo si ich my stále pripomíname?

„Nerobí s nami podľa našich hriechov ani nám neodpláca podľa našich nepravostí. Lebo ako sú vysoko nebesia nad zemou, tak je veľiká jeho milosť nad tými, ktorí sa ho boja. Ako je ďaleko východ od západu, tak ďaleko vzdialil od nás naše prestúpenia.“ (Žalmy 103:10-12)

„ale keď chodíme vo svetle, ako je on vo svetle, máme obecnosť jeden s druhým, a krv Ježiša Krista, jeho Syna, očisťuje nás od každého hriechu. Keď povieme, že nemáme hriechu, sami seba svodíme, a niet v nás pravdy. Keď vyznávame svoje hriechy, verný je a spravodlivý, aby nám odpustil hriechy a očistil nás od každej nepravosti.“ (1. list Jánov 1:7-9)

V Matúšovom evanjeliu nájdeme podobenstvo o kráľovi a jeho dlžníkovi. Muž dlhoval svojmu pánovi 10 000 hrivien (1 hrivna ≈ 6000 denárov, takže dlhoval približne 60 000 000 denárov. Denár bola denná mzda robotníka za 12 hodín. Ak je vaša priemerná mzda povedzme 6 € na hodinu, za deň máte 6 x 12 = 72. Keď to vynásobíme 60 miliónmi tak si predstavte, koľko súkromných tryskáčov alebo ostrovov v zámorí na dlh asi musel ten chlap na Temu nakúpiť). Žiadne peniaze však nemal a kráľov rozkaz znel, aby ho predali aj s celým jeho domom (žena, deti, majetky). Sluha padol ku kráľovým nohám a prosil o milosť. Tento čin ľútosti obmäkčil vládcove srdce a odpustil mu dokonale celý dlh. Neskôr vidíme kruté zaobchádzanie onoho sluha s jeho vlastným dlžníkom u ktorého mal iba 100 denárov. To kráľa rozhnevalo a uvrhol nevďačného sluha do väzenia. Na tomto príklade Ježiš učil poslucháčov o milosrdenstve a vzájomnom odpúšťaní si, rovnako však poukazoval na vlastné milosrdenstvo voči nám. On je tým Kráľom, ktorý odpúšťa **dokonale aj tie najväčšie dlhy**, nie len ich pomernú čiastku. Niektorí vykladači Písma tvrdia, že v tomto podobenstve nebolo ústredným motívom milosrdenstvo ale

posledná veta, kde kráľ uvrhol dlžníka do rúk mučiteľov dokým mu všetko nesplatí. Používajú to ako metaforu na očistec, kedy dlžník vyjde von až si odtrpí udelený trest. Pozrite sa však na sumu, ktorú tento muž dlhoval. Naozaj si myslíte, že niekto spoza mreží dokáže za svoj život vyplatiť takúto čiastku? Kráľ aj dlžník veľmi dobre chápali, že udelený trest predstavoval doživotie, preto sa tak veľmi bránil uväzneniu. Muž už pravdepodobne zo žalára nikdy živý nevyšiel.

Spomeňte si aj na Ježišove posledné hodiny na kríži, ktoré strávil po boku ťažkých hriešnikov. Poslúžia nám ako ďalší priamy príklad jeho milosrdenstva. Jeden z nich uveril v Ježiša vo svojich posledných chvíľach a dostalo sa mu uistenia, že ešte toho dňa získal miesto v Božom kráľovstve. Za svoj život si nazbieral na svoje konto významné množstvo zločinov, za ktoré si zaslúžil fyzickú smrť nasledovanú večnosťou v pekle. Bol odsúdený za početné hriechy, medzi ktorými by sme určite našlo niekoľko spadajúcich do katolíckej kategórie ťažkých. V posledných hodinách však prejavil svoju vieru v Božieho Syna, čím získal **okamžité a dokonalé odpustenie všetkých svojich hriechov**. Syn Boží mu nepovedal: „Výborne syn môj, teraz ešte chvíľočku vytrvaj pekelný očisťujúci oheň aby si mohol predstúpiť pred tvár Všemohúceho“. Nie, tento hriešnik si namiesto toho si vypočul niečo iné:

„A Ježiš mu povedal: Ameň ti hovorím, dnes budeš so mnou v raji.“
(Lukáš 23:43)

Vybavte si aj príbeh z 8. kapitoly o Lazarovi a boháčovi. Ježiš hovorí iba o dvoch možných cieľových destináciách, nie troch. Neexistuje žiadna možnosť, ako po smrti ešte zmeniť svoj osud. Boháč mal celý život na to, aby sa dal na cestu spravodlivých. Toto okno príležitostí sa zatvára vo chvíli smrti, nie až po nej. Stretla som sa aj s teóriou, že v tomto finálnom momente sa každému veriacemu ešte raz zjaví Ježiš a dá mu poslednú možnosť prijať ho ako svojho spasiteľa. To je však fantázia, poháňaná strachom z vlastnej hriešnosti a nedokonalosti. Vychádza z vedomia, že nie sme za svojho života perfektní a že si nezaslúžime sa v takom stave postaviť pred Boha. Túto falošnú nádej však vo veriacich opäť zasieva a upevňuje katolícka Cirkev.

Prišla vám na um niekedy teoretická otázka, prečo sa Ježiš proste jeden slnečný deň nezjaví uprostred každého väčšieho námestia na svete? Veď by to bol ten najjasnejší dôkaz jeho existencie, po ktorom by už o ňom nikto nepochyboval. Keby sa každému človeku na svete fyzicky zjavil boh z Biblie, Cirkev by nestačila po svete stavať nové kostoly. Nie len ateisti, ale ľudia každého iného vierovyznania by sa hromadne obracali na kresťanstvo. Jediný

moment, ktorý by priniesol dokonalý pokoj od tých večných doťahovačiek o tom, ktoré náboženstvo je to pravé. Koľkým ozbrojeným konfliktom a krviprelieváním by to zabránilo? Ibaže to by bol zásah do našej slobodnej vôle veľmi manipulatívnym spôsobom. Teraz sa k Ježišovi obracajú iba tí, ktorí do neho skutočne vložia svoju vieru. Tí, ktorí uveria Jeho slovám a rozhodnú sa ho nasledovať úplne dobrovoľne. Keby sa objavil nevyvrátiteľný, očividný dôkaz o Ježišovej existencii, už by viac na vieru a slobodné rozhodovanie nebol priestor. Ľudia by boli určitým spôsobom donútení v neho veriť, či by chceli alebo nie. Stratili by možnosť voľby.

Z toho istého dôvodu sa nikomu nezjaví ani po smrti. Stojac nad pekelnou priepasťou by každý nasľuboval hory-doly len aby neskončil tam dole. Boh nám však už dal dostatočne dlhý čas na rozmyslenie. Tento interval sa začína naším narodením a končí smrťou. Od tej chvíle sa stávame plne závislí na Jeho rozhodnutiach a spravodlivosti. Táto predstava je nám samozrejme nepríjemná, pretože nemôžeme ovplyvniť kedy zomrieme a cítime sa bezmocní. Ľahko sa nám môže stať, že zomrieme náhle a nebudeme ešte pripravení opustiť tento svet, preto tak trochu dúfame, že dostaneme ešte nejakú dodatočnú šancu na nápravu. Ježiš ale takto nepracuje, on nám poskytuje hojnosť príležitostí teraz za života.

Tieto obavy sú úplne prirodzené pre náš druh, preto RKC prišla s možnosťou posmrtnej poslednej záchrany v očistci. Katolík nikdy nemôže s istotou vedieť či bude po smrti spasený, preto sa musí snažiť celý život. Aby však neupadal na duchu, dostal príslub, že jeho námaha nie je zbytočná a bude dodatočne ocenená. Ak sa bude skutočne snažiť, tak určite nepríde do pekla. V posledných momentoch sa však ukazuje, že táto biedna nádej stojí na základoch z pohyblivého piesku. Videla som strach v očiach mnohých umierajúcich v hospici, ktorí si nedokázali zachovať dôveru vo svoje náboženstvo, keď nastala ich chvíľa odchodu. Pretože verili viac neosobným uisteniam a slovám duchovných ako Pánovým zaslúbeniam. Boh od nás chce zmenu zmýšľania, bezvýhradnú pozornosť našej duše a totálnu dôveru.

Študujte Novú Zmluvu a spôsob, akým jednal Ježiš s ľuďmi, ktorí k nemu prichádzali. Všímajte si jeho slová aj postoje, celé jeho vystupovanie. Nikoho neospravedlňoval ani neuzdravoval iba čiastočne, nikoho neposielal sa po smrti dočistiť. Nič nerobil polovičato, a to isté žiada aj od nás. Prijatím jeho obete sa stávame jeho bratmi a sestrami, ktorí sú rovnako svätí ako on, pretože sme prikrytí jeho dokonalou krvou. Prečítajte si aj Božie zaslúbenia v kapitole Prijatie Ježiša, čo všetko nám Boh daroval úplne zadarmo vo svojej nesmiernej láske. Dal nám plnú amnestiu na každý jeden hriech, spáchaný v minulosti aj

budúcnosti, bez ohľadu na jeho rozsah. Od nás sa vyžaduje viera, pokánie, krst a následná poslušnosť jeho slovu. To je absolútne všetko, čo potrebujeme k večnému životu po jeho boku.

12. Eucharistia

Prijímanie tela a krvi Pánovej je odvodené od udalosti jeho poslednej večere s učeníkmi. Čítame, že Ježiš zobral chlieb, poďakoval zaň a odlamoval z neho kúsky, ktoré ponúkol svojim apoštolom. To isté učinil s pohárom vína, ktorý nechal kolovať medzi všetkými. Potom im vysvetlil, že chlieb predstavuje jeho telo a víno jeho krv, ktoré sa dáva za ľudí na odpustenie hriechov. Prezradil im, že je to naposledy čo oni spolu takto stolujú a vyzval ich aby si podobným spôsobom pripomínali ten moment. Aby si pripomínali čo pre nich vykonal, že vydal svoje telo a krv za nich a všetkých, ktorí v neho uveria. Bol to deň, kedy ustanovil Večeru Pánovu (pre katolíkov Eucharistiú) na pamiatku svojej obety. RKC z tejto pamiatky však učinila niečo viac a opäť ju šikovne doplnila o svoje ľudské učenie. Začneme tým, že si pozrieme čo o tejto udalosti skutočne hovorí Biblia.

„A keď jedli, vzal Ježiš chlieb, a keď bol dobrorečil, lámal a dával učeníkom a povedal: Vezmite, jedzte; toto je moje telo. Potom vzal kalich a poďakujúc dal im so slovami: Pite z neho všetci, lebo toto je moja, tej novej smluvy krv, ktorá sa vylieva za mnohých na odpustenie hriechov. Ale hovorím vám, že odteraz nebudem nikdy viacej piť z tohoto plodu viniča, až do toho dňa, keď ho budem piť s vami nový v kráľovstve svojeho Otca.“ (Matúš 26:26-29)

„A keď jedli, vzal Ježiš chlieb a keď bol dobrorečil, lámal a dával im a povedal: Vezmite, jedzte, toto je moje telo. Potom vzal kalich a poďakujúc dal im, a pili z neho všetci. A povedal im: Toto je moja tej novej smlúvy krv, ktorá sa vylieva za mnohých. Ameň vám hovorím, že už viac nikdy nebudem piť z plodu viniča, až do toho dňa, keď ho budem piť nový v kráľovstve Božom.“ (Marek 14:22-25)

„A povedal im: Túžobne som si žiadal jest' tohoto baránka s vami, prv ako by som trpel. Lebo hovorím vám, že ho už viacej nebudem jest', až keď sa naplní v kráľovstve Božom. A vezmúc kalich poďakoval a povedal: Vezmite toto a rozdeľte medzi sebou. Lebo hovorím vám, že odteraz už nebudem piť z plodu viniča, až keď príjde kráľovstvo Božie. A vzal chlieb a poďakoval a lámal a dával im a povedal: Toto je moje telo, ktoré sa za vás dáva; to činite na moju pamiatku. Tak podobne aj kalich, keď bolo po večeri, povediac: Tento kalich je tá nová smlúva v mojej krvi, ktorá sa za vás vylieva.“ (Lukáš 22:15-20)

Učenie RKC hovorí o transsubstanciácii, teda reálnej premene chleba a vína pri eucharistii na skutočné telo a krv Ježišovu. Avšak Biblia hovorí o tejto udalosti metaforicky. V prvom rade vidíme, že Ježiš túto večeru vykonal kým ešte bol živý a zdravý, kým jeho krv ešte nebola preliata. Ako mohol byť chlieb v jeho rukách zároveň aj jeho telom? Rovnako víno, ktoré pil, iba predstavovalo jeho krv, nakoľko tá v skutočnosti ešte stále kolovala v jeho žilách. V ten deň bola ustanovená **duchovná podstata tohto sviatku, nie fyzická**. Tak, ako bola Slávnosť vyjdenia nariadená ešte pred samotným odchodom z Egypta, aj Ježiš nariadil Večeru Pánovu ešte za svojho života. Prijímaním chleba a vína z jeho ruky sa učeníci zúčastňovali pravej duchovnej jednoty s Kristom.

„Nie to, čo vchádza do úst, poškvŕňuje človeka, ale to, čo vychádza z úst, to poškvŕňuje človeka. Vtedy pristúpili jeho učeníci a povedali mu: Či vieš, že farizeovia počujúc to slovo pohoršili sa? A on odpovedal a riekol: Každá zasadená rastlina, ktorej nesadil môj nebeský Otec, bude vykorenená. Nechajte ich; sú slepými vodcami slepých. A keď slepý povedie slepého, obidvaja padnú do jamy. A Peter odpovedal a riekol mu: Vylož nám to podobenstvo! A Ježiš povedal: Či ste ešte aj vy až doteraz bez rozumu? Či nerozumiete, že všetko, čo vchádza do úst, ide do brucha a vyhadzuje sa von? Ale to, čo vychádza z úst, ide zo srdca, a to poškvŕňuje človeka. Lebo zo srdca vychádzajú zlé myšlienky, vraždy, cudzoložstvá, smilstvá, krádeže, falošné svedectvá, rúhania; to je to, čo poškvŕňuje človeka. Ale neumytými rukami jest' nepoškvŕňuje človeka.“ (Matúš 15:11-20)

Toto povedal sám Ježiš v reakcii na nezmyselné nariadenia farizejov. Tí ľudia napríklad presviedčali, že si pred každým pokrmom musia rituálne umývať ruky, inak sa pokrm stane nečistým a zanečistí aj ich telá (z duchovného hľadiska, čo sa týka hygieny tak mali pravdu) a budú musieť za to prinášať obete. Duchovní tej doby učili ľudí, že keď to nebudú vykonávať, pošpiňujú si duše a privolávajú na seba Boží trest a nedostanú sa do neba. Bol to jeden zo zákonov, s ktorými prišli vtedajší duchovní na základe svojej tradície. Ježiš prišiel toto učenie vyvrátiť a vysvetľoval poslucháčom, že pokrm v žiadnom prípade nesúvisí s ich dušami. Jedlo prijímame, aby sme mali dostatok energie a živín na prežitie a rast, následne, keď nám už nemá čo poskytnúť, tak ho vyvrhneme von do stoky/záchoda. To sa stane úplne so všetkým čo prejde cez naše ústa až do brucha, tak Boh naše telá stvoril. Keby boli žalúdok a srdce priamo prepojené, neprežili by sme prvých 24 hodín po narodení.

Podľa učenia RKC je pred prijímaním Eucharistie nevyhnutné splniť niekoľko podmienok. Najdôležitejšou z nich je byť v stave bez ťažkého hriechu. Táto požiadavka vychádza z Biblického učenia a je správna. Aj apoštoli učili, že k prijímaniu tela a krvi Kristovej by veriaci mal pristupovať iba vtedy, keď na sebe nenesie žiadnej vedomej poškvرنy (avšak týka sa to nie len „smrteľných“, ale aj „všedných“ hriechov. Z Božieho pohľadu totiž majú rovnakú závažnosť. Avšak podľa katechizmu ľahké hriechy nie sú prekážkou pri prijímaní Eucharistie, stačí predstavzatie, že pri najbližšej príležitosti sa človek vspovedá.)

„Tak tedy ktokoľvek jie tento chlieb alebo pije kalich Pánov nehodne, bude vinným tela a krvi Pánovej. Ale nech zkúša sám seba človek a nech tak jie z toho chleba a pije z toho kalicha. Lebo ten, kto nehodne jie a pije, jie a pije si súd nerozsudzujúc tela Pánovho.“ (1. Korintanom 11:27-29)

„Keby si teda doniesol svoj dar na oltár a tam by si sa rozpamätal, že tvoj brat má niečo proti tebe, nechaj tam svoj dar pred oltárom a idi, najprv sa smier so svojim bratom a potom príjdi a obetuj svoj dar.“ (Matúš 5:23-24)

Skutočne je teda dôležité preskúmať svoje vnútro skôr, ako predstúpime pred Pána. Katolícka cirkev však, rovnako ako farizeji s ich umývaním rúk a ďalšími nariadeniami, pridali niekoľko vlastných podmienok prijímania Eucharistie. Ich učenie nakazuje dodržiavať pôst aspoň hodinou pred sviatosťou, veriaci musí mať absolvované aspoň Prvé sväté prijímanie a hlavne musí byť členom RKC. Podľa katechizmu nie je možné, okrem špeciálnych výnimiek, povoliť kresťanovi nekatolíkovi prijímať Kristovo telo a krv. Táto posledná podmienka opäť vychádza z nadradenosti Tradície. Písmo hovorí, že každý, kto úprimne prijal Pána je súčasťou Jeho cirkvi a má právo zúčastňovať sa Večere Pánovej. RKC tvrdí, že človek musí prijať Ježiša za svojho Pána a zároveň aj uznať Katolícku cirkev za Jeho jedinú pravú cirkev. Nemožno s jedným súhlasiť a druhé odmietnuť.

Význam veršov o nehodnosti prijímania majú aj širší záber. Okrem duchovného stavu jednotlivcov pojednávajú aj o vzťahoch veriacych v rámci cirkvi. Odporúčam vám prečítať si 1. list Korintanom. Celá 11. kapitola je určená problematike Večere Pánovej. V tomto zbore dochádzalo k tomu, že táto oslava Ježišovej obety sa zmenila na obyčajný festival obžerstva. Veriaci to brali ako príležitosť napchať sa do prasknutia a potom vznikali medzi nimi hádky a závisť, obzvlášť zo strany tých menej majetných. Každý totiž na túto oslavu doniesol pokrmu z domu, ktoré spoločne zjedli pri stole. Avšak nejedlo

sa skutočne spoločne, každý konzumoval iba to, čo si aj sám priniesol. Prirodzene to vyvolávalo medzi ľuďmi z rôznych spoločenských vrstiev pocity krivdy. Čas strávený na Večeri Pánovej už viac nebol o zdieľaní sa a uctievaní Pána.

„Lebo ja som prijal od Pána, čo som vám aj vydal, že Pán Ježiš v noci, v ktorej bol zradený, vzal chlieb a poďakujúc lámal a povedal: Vezmite, jedzte, toto je moje telo, ktoré sa za vás láme. To číňte na moju pamiatku. Tak tiež i kalich, keď bolo po večeri, hovoriac: Tento kalich je tá nová smluva v mojej krvi; to číňte, koľkokoľvek ráz by ste pili, na moju pamiatku. Lebo koľkokoľvek ráz by ste jedli tento chlieb a pili tento kalich, zvestujete smrť Pánovu, až dokiaľ neprijde.“ (1. Korint’anom 11:23-26)

Teraz sa pozrieme bližšie na verše o duchovnej podstate chleba a vína. Naozaj si niekto môže myslieť, že sa Ježiš dopúšťal kanibalizmu sám na sebe a následne to žiadal aj od všetkých svojich stúpencov? Čo môže byť sväté na tom, že si vkladáme kúsok svojho Boha do úst a prežívame ho? Ako presne by toto Ježišovi pridalo na sláve a vzbudilo to v nás úctu voči jeho osobe? Podstata zázraku spočíva v tom, že vďaka nej narastá sláva Božia. Musí to byť niečo, čo odporuje všetkým prírodným zákonitostiam ktoré poznáme, aby to v nás vyvolalo údiv a rešpekt pred Jeho mocou. Hospodin skrze Mojžiša rozdelil celé Červené more z jednej strany na druhú; Sadrach, Mézach a Abedného boli za živa vrhnutí do ohnivej pece a predsa odtiaľ vyšli bez jediného spáleného vlasu. Spomeňte si, aké zázraky konal Ježiš. Výsledky vždy boli viditeľné, ako dôkaz pre neveriace davy. Keď uzdravil chromého, ten pred očami všetkých svedkov vstal a tancoval. Celé okolie ho poznalo od jeho narodenia, vedeli, že nie je v jeho silách pohnúť nohami. Ježiš však povedal jedno slovo a dotýčný bol úplne zdravý. Bol to dôkaz jeho moci ktorú demonštroval ľuďom, ktorí sa na základe toho obracali. Zázraky v Biblii boli vždy určené na to, aby ľuďom predviedli zlomok Božej moci, aby sa utvrdila ich viera. Aký zmysel by mala oplatka, ktorá po celý čas obradu vyzerá, vonia aj chutí ako oplatka? Žiadnu zmenu jej vlastností v rukách kňaza ani na jazyku nepozorujeme. Takto nemá daný „zázrak“ žiadne opodstatnenie. Aký údiv to vyvoláva v ľuďoch, keď o ňom ani nevedia? Ako by to pridalo Bohu na sláve a moci?

„Vtedy mu povedali: Jaké ty tedy činiš znamenie, aby sme videli a uverili ti? Čo robíš? Naši otcovia jedli mannu na púšti, jako je napísané: Dal im jest’ chlieb z neba. Na to im povedal Ježiš: Ameň, ameň vám hovorím, že

nie Mojžiš vám dal chlieb z neba, ale môj Otec vám dáva chlieb z neba, ten pravdivý. Lebo tým chlebom Božím je ten, ktorý sostupuje z neba a dáva svetu život. Vtedy mu povedali: Pane, dávaj nám vždy ten chlieb. A Ježiš im povedal: Ja som ten chlieb života; kto prijde ku mne, nebude nikdy lačniť, a kto verí vo mňa, nebude nikdy žízniť. Ale povedal som vám, že ste ma aj videli aj neveríte. Všetko, čo mi dáva Otec, prijde ku mne, a toho, kto prijde ku mne, nevyženiť von. Lebo som nesostúpil z neba *nato*, aby som činil svoju vôľu, ale vôľu toho, ktorý ma poslal.“ (Ján 6:30-38)

„Ameň, ameň vám hovorím, že kto verí vo mňa, má večný život. Ja som ten chlieb života. Vaši otcovia jedli mannu na púšti a pomreli; *ale* toto je ten chlieb, ktorý sostupuje z neba, aby z neho jedol človek a nezomrel. Ja som ten živý chlieb, sostúpivší z neba. Keby niekto jedol z tohoto chleba, bude žiť na veky. A chlieb, ktorý ja dám, je moje telo, ktoré ja dám za život sveta. Vtedy sa dohadovali Židia medzi sebou a hovorili: Jako nám tento môže dať jesť telo? A Ježiš im povedal: Ameň, ameň vám hovorím, že nebudete-li jesť tela Syna človeka a piť jeho krvi, nemáte v sebe života. Kto jie moje telo a pije moju krv, má večný život, a ja ho vzkriesim v posledný deň. Lebo moje telo je pravdive pokrm a moja krv pravdive nápoj. Ten, kto jie moje telo a pije moju krv, zostáva vo mne a ja v ňom. Ako mňa poslal ten živý Otec, a *jako* ja žijem skrze Otca, *tak* i ten, kto mňa jie, bude žiť skrze mňa. To je ten chlieb, sostúpivší z neba, nie ako čo vači otcovia jedli mannu a pomreli. Ten, kto jie tento chlieb, bude žiť na veky.“ (Ján 6:47-58)

Žiadam vás, aby ste si tieto pasáže prečítali pozorne a porozmýšľali o ich význame vo svetle celej Biblie. Ježiš hovorí poslucháčom o duchovnom chlebe ako o protiklade fyzického chleba, ktorí oni použili ako znamenie proroka. Farizeji narážali na udalosť, kedy Mojžiš stál na čele ľuďí, keď ich vyviedol z egyptského zajatia. Keď hladovali, Mojžiš im oznámil, že im Pán dá každý deň chlieb z neba, ktorý sa objavoval s rannou rosou. Podľa opisu to boli malé guľôčky pripomínajúce semienka koriandru a ich chuť bola „ako koláč s medom“. Židia považovali toto za Mojžišov dôkaz o tom, že ho poslal Boh a podobné znamenie žiadali aj od Ježiša. On im ale vysvetľoval, že manna nebola zázrak ktorý spôsobil Mojžiš ale Hospodin, a bola to predzvesť súčasných udalostí. Tak, ako im počas putovania na púšti posielal fyzický chlieb na prežitie ich tiel, teraz im Otec zoslal duchovný chlieb na prežitie ich duší. Toto prirovnanie však ľuďí miatlo, nerozumeli, že hovorí v prenesenom zmysle slova. Najskôr si mysleli, že má so sebou zázračný chlieb, ktorý im daruje

život. Preto ho žiadali, aby sa s nimi oň podelil. Vraveli: „*Dávaj nám vždy ten chlieb*“. Ježiš ich musel opraviť a vysvetliť im, že sa nejedná o skutočný pokrm, ktorého opakovanou konzumáciou získajú večný život, ale ide o metaforu ohľadom prijatia jeho obety za nich. Čítame, že aj Židia vtedy pozerali nechápavo jeden na druhého a čudovali sa, ako im môže dať jesť svoje telo. Sám seba označil za pokrm, po ktorom už veriaci nikdy nebude lačný, na rozdiel od skutočného fyzického chleba. Ježiš hovorí: „*Ja som ten chlieb života; kto prijde ku mne, nebude nikdy lačniť, a kto verí vo mňa, nebude nikdy žízniť*.“ Pokiaľ by chlieb v týchto veršoch bol myslený doslovne, potom by musel platiť aj zvyšok Ježišovho výroku doslovne, a to že žiaden katolík, ktorý prijal eucharistiu, by už nikdy nemal cítiť fyzický hlad ani smäd. Mesiáš ako duchovný chlieb nasycuje náš neutíchajúci duchovný hlad.

Verím, že prijímanie Večere Pánovej nemôžeme v žiadnom prípade znížiť na úroveň obyčajnej grilovačky s priateľmi cez víkend, musíme však pochopiť duchovnú závažnosť tejto udalosti. Hostiny v minulosti mali veľký spoločenský význam – vykonávali sa pri uzatváraní dôležitých zmlúv, na pamiatku zosnulých, na oslavu víťazstva nad nepriateľom, jedlo malo význam pri náboženských rituáloch. Viete, prečo si Ježiš vybral práve Veľkú noc na to, aby zriadil túto pamiatku? Pretože Veľká noc sama o sebe v tých dobách už bola dôležitým sviatkom. Sviatok vychádzania alebo Pascha pripomínali udalosť, kedy Boh vyviedol Izraelitov z egyptského otroctva. Po poslednej morovej rane dostali Izraeliti pokyn sa zodvihnúť a opustiť svoje domovy. Odchádzali narýchlo pod rúškou tmy, takže si stihli zobrať so sebou iba to najnutnejšie. Z toho dôvodu počas svojho putovania jedli iba nekvasené chleby, takzvaný maces, keďže nikde nečakali tak dlho, aby stihlo cesto vykvasiť. Na základe tejto udalosti bola ustanovená každoročná slávnosť nekvasených chlebov, hebrejský Pesach, aby potomkom pripomínala históriu. Tento sviatok sa slávil od 14. do 21. dňa prvého mesiaca (náš marec až apríl). Počas tohto obdobia sa smeli jesť jedine nekvasené chleby. V celom dome nesmelo byť prítomné nič kvasené. Prvý a posledný deň bolo sväté zhromaždenie, počas týchto dvoch dní bolo zakázané vykonávať akúkoľvek prácu, okrem jedenia a prípravy jedla. Ústredným pokrmom bol pečený baran, ktorý symbolizoval obetného baránka, ktorého krv ochránila Izraelitov pred anjelom smrti, ktorý pobil všetko prvorodené v Egypte. Nekvasený chlieb poukazoval na nutnosť odísť narýchlo a nechať všetko za sebou (že ani cesto na chlieb nestihlo vykysnúť). Horké byliny predstavovali horkosť otroctva, ktoré zažívali v Egypte. Ježiš dal pri poslednej večeri s učeníkmi tejto tradícii obnovený, prorocký význam. Pečený baran sa pri hostine dostal do úzadia, pretože na jeho miesto nastúpil on sám. Ježiš sám prevzal úlohu obetného baránka, ktorý bol

zabitý a ktorého krv ochraňuje verných pred skazou a smrťou. Chlieb dostal taktiež nový, doplnený význam. Tak ako Izraeliti, aj my nechávame všetko za sebou, aby sme nasledovali Jeho volanie. Prijímaním chleba a vína metaforicky prijímame Jeho obetu za nás, smrť jeho tela na kríži a moc jeho krvi, ktorá nás oslobodila. Pôvodný Pesach pripomínal oslobodenie Izraelitov z egyptského otroctva, Večera Pánova je pripomienka oslobodenia ľudstva z otroctva hriechu a smrti.

Izraeliti, ktorí sa zúčastňovali tejto každoročnej oslavy, symbolicky prijímali tento chlieb trápenia a mali podiel na radosti z oslobodenia. Potomkovia tých, ktorí nasledovali Mojžiša a Árona už neboli skutočnými otrokmi, ktorí by sa konzumáciou tohto pokrmu vyslobodzovali zo svojich pút, išlo iba o **symbolické pripájanie sa k utrpeniu a následnej radosti ich predkov**. Podobný význam má aj Večera Pánova. Ide o obrazné pripojenie sa k Ježišovmu víťazstvu, o symbolickú účasť na jeho utrpení a následnom víťazstve. Neprijímame jeho skutočné telo a krv, ale posolstvo jeho tela a krvi. Pri prijímaní Večere Pánovej je Ježiš skutočne prítomný pri stolovaní svojho ľudu, avšak nie v oplatke v jeho rukách, ale ako ten, kto otvára kráľovstvo Božie a kto v pravý čas príde, aby zjavil plnosť Božieho kráľovstva. Spoločné stolovanie je aktom radosti z jeho prítomnosti a radostného očakávania jeho príchodu.

Pesach mohli sláviť iba praví Izraeliti (tí, ktorí sa ako židia narodili, alebo ich právoplatne kúpení sluhovia), avšak nie hostia. Tento znak sa preniesol aj do dnešnej doby. Večera Pánova je určená Jeho deťom, teda tým, ktorí prijali Krista za svojho Spasiteľa. To je to učenie Biblie, na ktorom postavila RKC celú spomínanú nadstavbu ohľadom kritérií na prijímanie Eucharistie. Jedinou skutočnou podmienkou samotného prijímania je však príslušnosť k pravému Božiemu ľudu (nie ľudskej cirkvi). Následné napomenutia, ktoré ľudia v zbore dostali, boli Pavlove pripomienky nie k podmienkam prijímania, ale k prekrútenému spôsobu slávania, kedy sa ich pozornosť zamerala na jedlo samotné, nie na to, čo predstavovalo (11. kapitola Pavlovho listu Korinťanom).

Pri prijímaní Eucharistie mnohí hľadajú iba očistenie od svojich prehreškov alebo posilnenie svojej vnútornej zbožnosti. To je presne opačná myšlienka, ktorá stojí za prijímaním tela a krvi Pánovej. Večera Pánova má byť aktom obecenstva a vzájomnej súdržnosti, kde sa prejavuje jednota tela Kristovho. Má posilňovať bratskú pospolitosť a pomáhať upevňovať a obnovovať cirkev. Tejto chyby sa dopustili aj v spomínanom zbore v Korinte. Spoločné jedlo, určené na oslavu Pána a jednoty cirkvi, stratilo svoj pôvodný zmysel. V takom zbore Ježiš nemohol byť medzi veriacimi prítomný, ostal im iba vonkajší obrad. Držali sa predpísanej formy, akou bolo slávenie Večere Pánovej, ale bez skutočného

duchovného obsahu. Preto bol apoštol Pavol nútený napísať im varovný list. Pripomína mi to obdobie Covidu, kedy sa vymýšľali najrôznejšie spôsoby prijateľného prijímania Eucharistie v RKC. Cirkev sa počas tohto obdobia, rovnako ako zbor v Korinte, upriamila iba na vonkajšiu formu obradu. Najčastejšie išlo o prijímanie na ruku, no videla som aj videá a obrázky toho, ako boli rozdávané hostie balené v jednotlivých maličkých plastových obaloch ako keksíky ku káve. RKC sa zamerala na samotný akt jedenia hostie, nie zmysel a poslanstvo. Vytratil sa duchovný význam spoločenstva a jednoty. Veriaci boli nútení udržiavať rozostupy, bol zakázaný vzájomný kontakt, bratia a sestry v Kristovi si kvôli rúškam poriadne ani nevideli do tváre. Eucharistia sa zmenila na akciu, kde sa zhromaždila skupina anonymných ľudí, ktorí si iba rýchlo prišli vykonať povinnosť a vrátili sa späť do bezpečia svojich domovov. Najdôležitejšie sa stalo fyzické doručenie oplatky do úst veriaceho, nie čas strávený s druhými a oslava Pána. Unikla im skutočná podstata Eucharistie.

Biblia je plná výrokov, ktoré hovoria o Kristovej prítomnosti v duchovnej, nie fyzickej rovine. Napríklad v Matúšovom evanjeliu pred svojim nanebovstúpením povedal svojim učeníkom: „*A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skonania sveta, Ameň.*“ To však neznamená, že zostal fyzicky po ich boku. Ježiš žije v nás a my skrze neho, čím sa skutočne naplňa pravdivostná hodnota jeho slov, hoci trochu inak, ako by sme na základe Jeho výroku mohli očakávať. V tom istom evanjeliu, iba o niekoľko kapitol skôr, sa rovnako Ježiš vyjadruje o svojej prítomnosti medzi veriacimi takto: „*Lebo kde sú dvaja alebo traja shromaždení v mojom mene, tam som i ja v ich strede.*“ Aj v tomto prípade vidíme, že Pánova prítomnosť je myslená iba metaforicky, nie doslovne. Ježišove sprítomnenie počas prijímania Večere Pánovej patrí do rovnakej oblasti, ako jeho sprítomnenie sa medzi nami počas modlitieb a celého nášho života. Nemusíme sa silou-mocou snažiť svoje zmysly presviedčať, že Ježiš sa premenil na malú oplatku alebo pláva v kalichu s vínom. Nemusíme sa snažiť si pod zatvorenými viečkami predstavovať jeho siluetu alebo tvár. **Sprítomnenie sa deje v duchovnej rovine, nie telesnej.** Nie je dôvod, aby medzi nás zostupoval fyzicky, pretože je tu neustále prítomný skrze našu vieru a srdcia, ktoré sme mu dali k dispozícii.

V celej kapitole pojednávajúcej o poslednej večeri sa zdôrazňuje dôležitosť prijatia jeho obety ako podmienky prijatia milosti. Apoštolom hovorí „*toto je tej novej smlúvy krv*“ – jeho krvou sme boli vykúpení, to čo vykonal je pravdivé a môžeme dôverovať jeho slovám. Tým bola uzavretá Stará zmluva, podľa ktorej milosť mohli prijať iba Židia a iba dodržiavaním striktných prikázaní a nariadení. Ježiš ale svojou smrťou a krvou spečatil Novú zmluvu, podľa ktorej nie sú viac potrebné nariadenia ani príslušnosť k vyvolenému

ľudu, stačí viera v jeho slová a účinok krvi. Celú túto myšlienku zhrnul do jednoduchého úkonu pri poslednej večeri, aby učeníkom dôrazne túto skutočnosť všepil do myslí. Večera Pánova je pripomienka Ježišovej obety, ktorú kresťania môžu činiť na to, aby si pripomenuli komu odovzdali svoj život. Aby si pripomenuli platnosť jeho zmluvy s nami ako **úplne dobrovoľu aktivitu, nie ako nevyhnutnú sviatosť na udržanie si milosti spásy.**

* * *

V kostoloch je eucharistia súčasťou omše. Tá predstavuje ustavičnú nekrvavú obeť Kristovu za naše hriechy. Ale čítame, že to bola práve krv nevinných, ktorá sa používala od vzniku sveta na očisťovanie. **Obrad bez vyliatej krvi bol neplatný.** Krv bola synonymom života, predstavovala nosné médium duše. V pohanských národoch bola magikom, ktoré sa využívalo pri náboženských a kúzelných rituáloch. Rovnako Levíti počas bohoslužieb kropili oltár krvou obetovaného zvieraťa podľa presných inštrukcií, Mojžiš pokropil krvou ľud na znak zmluvy s Hospodinom. Každý záväzok naprostej poslušnosti býval spečatený obetnou krvou. Ešte pred tým, než Izraeliti opustili Egypt, poslednou morovou ranou bola smrť všetkých prvorođených v domoch, ktoré neboli označené baránkovou krvou. Hlava rodiny zabila bezchybného baránčka a jeho krvou pomazala veraje dverí na znamenie, že sa vnútri nachádzajú služobníci Hospodinovi, aby ich anjel smrti obišiel. Prelievanie niečej krvi bola známka bezbožnosti národa. V Starom zákone dostali Izraeliti vyslovený príkaz vyhýbať sa požívaniu krvi.

„Lebo dušou jakéhokoľvek tela je jeho krv v jeho duši. Preto som povedal synom Izraelovým: Nebudete jesť krvi niktorého tela, lebo dušou ktoréhokoľvek tela je jeho krv: ktokoľvek by ju jedol, bude vytatý. (3. Mojžišova 17:14)

Na oltár sa prinášali mladé zvieratá bez vady aby pokryli našu nepravosť pred Hospodinom. Avšak po každom jednom hriechu bolo potrebné doniesť vždy novú a novú obeť, pretože ľudia nedokázali žiť v čistote dlho. Nič z toho teda nebolo dostatočné, nebolo trvalé, preto sa Boh rozhodol tomu urobiť koniec. Poslal jediného dokonalého Baránka, ktorého krvou neočistil iba jednotlivca ale celú spoločnosť. A neočistil nás iba do spáchania ďalšieho hriechu, ale už navždy a aj so spätnou platnosťou. Veľmi pozorne si prečítajte nasledujúce riadky:

„Lebo jednou obeťou zdokonalil navždy tých, ktorí sa posväcujú. A svedčí nám i Svätý Duch. Lebo potom, keď bol prv povedal: Toto je smluva, ktorú uzavriem s nimi po tých dňoch, hovorí Pán: Dám svoje zákony na ich srdcia a napíšem ich na ich mysli a na ich hriechy a na ich neprávosti viacej nikdy nespomeniem. A kde je toho odpustenie, tam viacej netreba obeti za hriech.“ (Židom 10:14-18)

Kde je odpustenie, netreba obeť za hriech. Tak znie Pánovo slovo. Presvedčenie, že je potrebné stále dookola prinášať akúsi obeť je popieranie Ježišovej bezchybnej obety. Je to odmietanie jeho vykupiteľského diela. Načo potom za nás zomrel? Aby sme mali koľko, 1 týždeň imunitu voči hriechom? Alebo snáď 2 mesiace? Kto vie vypočítať ako rýchlo vyprchá Božie ospravedlnenie? RKC tvrdí, že to dokázala. Podľa jej učenia ide presne o 15 minút, kým sa oplatka v žalúdku zmení naspäť na obyčajné cesto. Vyhli sa tak tomu, aby sa ich Pán premenil na natráveninu a potom na konečný produkt. Znamená to, že veriaci je ospravedlnený od hriechu iba 15 minút po eucharistii? To aby sme nosili so sebou v príručnej taške zásoby hostií na každý deň nie? Ježiš ale hovorí, že jeho obeta je dokonalá, preto my ju už viac nemusíme napodobňovať. Tvrdiť opak znamená označiť Ježiša za luhára.

V Starej zmluve sa môžeme dočítať o spôsobe prinášania obetí počas platnosti Mojžišových zákonov. Podľa striktných pokynov bol vystavený svätostánok. Každý, aj najmenší detail bol prikázaný (materiál, farba, spôsob spracovania látky, farby, rozmery, vonkajšie úpravy oltáru, umývadla, tvary a veľkosti obetných nádob a podobne). Bol určený spôsob a čas prinášania obetí na oltár. Kňazi (Leviti) vykonávali obeť pozdvihnutia a zápalné obeť, čo boli rituály s presnými inštrukciami. Bolo určené aké zviera sa má zabiť, akým spôsobom, ktoré časti tela sa majú použiť, ako dlho majú zostať na oltári. Kozľatá mali iný spôsob úpravy ako teliatka alebo vtáky. Išlo o veľmi zložité obrady, ktoré boli vykonávané neustále. Boli vykonávané na základe prikázaného sviatku alebo aj mimo neho, ak človek priniesol obeť Bohu za svoj hriech alebo ako poďakovanie za jeho milosť. Boli iné obeť za jednotlivca a iné za celý rod, iné obeť za hriech bohatého a iné za chudobného. Za porušenie protokolu počas bohoslužby bola smrť. Raz za rok, 10. dňa 7. mesiaca podľa ich kalendára (podľa lunárneho roka, náš september až október) nastal deň očistenia, bol to výnimočný sviatok. Najvyšší kňaz si obliekol na to určené rúcho a vykonal očisťovací obrad skôr, než vošiel do svätyne. Nachádzal sa tam priestor medzi truhlou zmluvy a oponou, ktorá ju zakrývala. Do tejto časti stanu nesmel vkročiť absolútne nikto počas celého roka. Iba tento jeden jediný deň v roku mal najvyšší kňaz povinnosť obetovať tam pred Hospodinom

výnimočnú obeť. To bola najväčšia obeta na pokrytie hriechu každého jedného v ich táboch, vrátane kňazov samotných.

Na tieto udalosti naráža Pavol vo svojom liste Židom. Ak vás táto téma zaujíma a chcete jej porozumieť viac, tak si doštudujte kapitoly 7-10 toto listu. V tejto časti Duch Svätý skrze apoštolove ústa jasne demonštruje zásady Kristovej obety. Ľudskí kňazi aj ich obete boli nedokonalé a pominuteľné. V 9. kapitole čítame pripomienku týchto bohoslužieb, kedy sa hriechy očisťovali rituálmi kňazov, pomocou „*pokrmov, nápojov a rozličných umývaní, čo všetko sú telesné ustanovenia, uložené do času napravenia*“. Sám Najvyšší nakázal duchovným vykonávať tieto starozákonné obrady na očisťovanie veriacich, zároveň však jedným dychom dodáva, že tento spôsob ospravedlnenia hriechov pomocou nich je prípustný **iba dovtedy, kým nepríde pravý a jediný Veľkňaz**, ktorý namiesto predpísaných rituálov a krvi kozliat a teliatok prinesie na oltár vlastnú krv. Pretože je napísané „*bez vylitia krvi nielo odpustenia*“. Naše rúcha boli opraté v Baránkovej krvi. On za nás predstúpil pred Otca ako ultimátna a trvalá obeť. Obety boli teda prípustné iba do Ježišovho príchodu a smrti na kríži. Na záver 9. kapitoly Pavol napísal tieto slová:

„Lebo Kristus nevošiel do svätyne, učinenej rukou, protiobrazu to pravej svätyne, ale do samého neba ukázať sa teraz tvári Božej za nás. Ani nie, aby sa často obetoval, ako čo najvyšší kňaz každý rok vchádza do svätyne s cudzou krvou, pretože by bol musel mnoho ráz trpieť od založenia sveta. Ale teraz pri skonaní vekov zjavil sa raz navždy na odstránenie hriechu svojou obeťou. A jako je uložené ľuďom raz zomrieť, a potom bude súd, tak i Kristus, raz obetovaný tým cieľom, aby vyniesol na kríž hriechy mnohých, po druhé sa ukáže bez hriechu tým, ktorí ho očakávajú cieľom spasenia.“ (Židom 9:24-28)

„vtedy riekol: Hľa, idem činiť, ó, Bože, tvoju vôľu. Ruší prvé, aby postavil druhé; v ktorej vôli sme posvätení donesenou obeťou tela Ježiša Krista, raz navždy. A každý kňaz stojí svätoslúžiac deň ak deň a obetuje často tie isté obeti, ktoré nemôžu nikdy sňať hriechy. Ale on donesúc jednu bitnú obeť za hriechy navždy sa posadil po pravici Božej. A teraz už len očakáva, až budú jeho nepriatelia položení za podnož jeho nôh. Lebo jednou obeťou zdokonalil navždy tých, ktorí sa posväcujú.“ (Židom 10:9-14)

Aj v dobách, kedy apoštoli niesli evanjelium medzi židov, tí ťažko menili svoje zaužívané zvyky, ktorých sa držali storočia. Niektorí z nich chceli aj naďalej prinášať obeť podľa Mojžišovho zákona, pretože si neboli istí svojou

skutočnou spásou a čistotou. Ďalej sa zúčastňovali posvätných obradov na záchranu svojich duší, ktoré sú predchodcami dnešných omší. Pavol im ale vysvetľuje, že Ježiš dal za obeť sám seba raz a navždy. Hovorí, že keby bola jeho obeť prinášaná znova a znova dookola na ich oltároch „*by bol musel mnoho ráz trpieť od založenia sveta*“. Obeta bola len jedna, Jeho krv bola preliata iba **raz a navždy**. Biblia to zdôrazňuje opakovane. Ide predsa o krv samotného dokonalého Boha, prečo si necháme niekym nahovoriť, že v tejto časti jeho tela absentuje prítomnosť tejto vlastnosti? Ak je dokonalý On, je dokonalá aj jeho krv, čím sa stáva dokonalou aj jeho obeta. Očisťovacie obrady mali zmysel v Starej zmluve, ktorá však už bola ukončená. Pre kresťanov žijúcich pod zákonmi Novej zmluvy stratili platnosť. Tí, ktorí sa jej naďalej snažia pridržať, dávajú slovám Ducha Svätého nálepku klamstva.

Náplň práce dnešných kňazov sa podobá práci Levítov, iba sa z nej vytratil osobný kontakt s Hospodinom a život. Už je to iba vonkajšie divadielko. Dnešní duchovní predstupujú pred veriacich v špeciálnych obradných rúchach, monotónnym hlasom predčítajú pasáže z Písma, dávajú pokyny miništrantom aby všetko prebehlo bezchybne. Opakujú naučené formulky a vedú fádne a stereotypné piesne chvál, pretože čím vážnejšie sa pri tom budú tváriť, tým nábožnejšie budú pôsobiť. Akoby boli presvedčení, že Boh nemá rád rytmus, melódiu a radosť. Veriaci monotónne opakujú vety podľa vzorca po kňazovi, akoby odriekali mantru. Pri katolíckych obradoch je nepredstaviteľné prejavíť akúkoľvek formu eufórie a zápalu, je pomaly nehanebnosť na verejnosti dvíhať ruky k Bohu alebo padnúť pred ním na tvár, pretože hlavnou sa stala vonkajšia forma obradu, ktorá musí pôsobiť dôstojne. Z bohoslužby sa stala nudná a neosobná povinnosť. Z celej omše sa tak vytratila nie len duchovná zložka, ale aj spontánnosť a vášeň. To je o dôvod viac, prečo by sme mali zvážiť odstránenie tohto nepotrebného prvku zo svojho života, ktorý nám stojí v ceste za Ježišom.

Mám pre vás jednu úžasnú správu. Mesiáš nás totiž svojou krvou vyslobodil nie len z reťazí hriechu a smrti, ale aj od poviazanosti náboženstva. Viete, čo je pravá sloboda, o ktorej hovorí Ježiš? Viete kam až siahajú jej skutočné hranice? V Ňom sme voľní ako vtáci. Rozviazal naše putá a daroval nám dokonalú voľnosť vo všetkom, aj v oblasti svedomia a ľudských nariadení a pravidiel. Cirkev neustále nakladá na pleciah svojich nasledovníkov ťažké, únavné a najmä zbytočné bremená. Musíme dodržiavať sviatky, musíme bezvýhradne veriť kňazovi, musíme sláviť Eucharistiu, musíme chodiť na spovede, musíme byť podriadení Tradícii a zákonom RKC... to je všetko lož. Nič z toho nemusíme. Tieto ľudské okovy nemajú moc nad Božím deťatom. Dovoľte si konečne

zhlboka a bez strachu sa nadýchnuť. Dovoľte si dôverovať viac Otcovi a jeho slovám, nie zastrašovaniu ľudí, ktorí nemajú o pravej slobode ani potuchy.

„A tak jestli ste zomreli s Kristom živlom sveta, *prečo sa potom ešte, ako keby ste žili vo svete, dáte viazať ceremoniami – Nechyt' sa vraj ani neokús ani sa nedotkni! Čo všetko je nato, aby vyšlo spotrebou na zkažu – podľa príkazov a podľa učení ľudí?! Čo má síce smysel múdrosti v náboženstve po vlastnej vôli a v nepravej pokore a v nešetrení tela; ale to nemá nijakej ceny a smeruje len na zasýtenie tela.*“ (Kološanom 2:20-23)

Ceremonie a nariadené sviatosti už vôbec nič neznamenajú. Sú prejavom našej neistoty a nedôvery v Jeho slová. Každým slávením omše podľa učenia RKC sa v skutočnosti Božiemu srdcu viac a viac vzdiaľujeme!

13. Prijatie Ježiša

Táto kapitola pôvodne ani nemala existovať, pretože som si spočiatku neuvedomila, že aj toto je významný problém, ktorý nie je možné len tak odignorovať. Bola som naivne presvedčená, že pojem prijať Ježiša za svojho Spasiteľa nie je potrebné skúmať, pretože všetci vedia, čo to znamená. Jeden bývalý katolík ma však upozornil, že aj v tomto Cirkvi zavádza svojich zverencov od pravdy.

V učení katolíckej Cirkvi takýto výraz neexistuje. Pojem prijať milosť spásy alebo prijať Ježiša predstavuje akúsi pasívnu vlastnosť alebo aktivitu, ktorá prebieha na pozadí nášho života bez nášho výraznejšieho pričinenia. Získavame a udržiavame ju absolvovaním určených obradov. Katolícka predstava vstupu do Kristovej cirkvi tkvie v niekoľkých sviatostiach a následnom vedení takzvaného pobožného života. Katolík sa nikdy v kostole nestretne s myšlienkou, že musí prijať Ježiša za svojho Spasiteľa. Nikdy mu nikto nepovie, že ide o vedomý akt vôle, kedy človek sám pred sebou prizná, že je hriešnik a bez Neho je stratený. Že si povie: „Aha, doteraz som konal nesprávne, aj keď som si myslel, že konám správne. Potrebujem odpustenie všetkých svojich doterajších hriechov, pretože ak by som v tomto momente zomrel, pôjdem rovno do pekla. Nezachráni ma ani množstvo absolvovaných sviatostí a dobrých skutkov, ktoré mám na konte. Potrebujem sa pred Bohom ponížiť a uznať, že potrebujem jeho pomoc, pretože sám od seba na spásu nijako nedosiahnem. Nedosiahnem na spásu ani s pomocou iných ľudí, aj keď sú sami vyučení v Božích veciach.“ Katolícka náuka nehovorí o aktívnom rozhodnutí sa nasledovať Božiu cestu, spolieha sa na akúsi trpnú príslušnosť ku Kristovej cirkvi, o ktorej však Biblia nič nehovorí. V celom Slove sa neustále opakujú výzvy na prijatie Mesiáša, na prijatie spásy, znovuzrodenia, na pokánie od hriechov, na obrátenie sa od tmy ku svetlu (všetko sú to slovesá označujúce aktívny dej, nie iba nejakú nadobudnutú vlastnosť alebo stav). Nikdy ste skutočne nepremýšľali nad tým, čo všetky tieto výzvy asi znamenajú? Prečo Ježiš opakovane naliehal na to, aby si ľudia uvedomili svoju hriešnosť? Prečo tieto napomenutia od neho počúvali aj vyvolení Izraeliti? Prečo nimi bombardoval aj dokonalých a najváženejších farizejov, ktorí by sa mohli vedomosťami a bohabojnosťou rovnať súčasným kňazom a svätcom? Že sa musia odvrátiť od svojich zbožných činov, musia sa odvrátiť od svojho štúdia a dodržiavania posvätných Mojžišových zákonov, musia sa pokoriť a prijať spásu... nikdy vo vás nezapaľovali tieto slovné spojenia ani najmenšiu iskričku zvedavosti?

RKC nezasväčuje veriacich Ježišovi, ale sebe samej. Učí ich, že súčasťou ich nového života je nasledovanie Božieho slova a dodržiavanie Tradície (ktorú sama Cirkev stavia o malinký stupienok vyššie). Tvrdí im, že musia dodržiavať a ctiť obe rovnako, inak budú z Cirkvi vylúčení a stratia svoju spásu. Tým ale kresťanov stavia pred nespĺniteľnú úlohu, keďže od nich žiada, aby nasledovali dva antagonistické učenia. Ručička váh sa časom začne pomaličky navažovať v prospech Tradície, pretože je to práve ona, ktorá ich straší, že svojou neposlušnosťou voči nej môžu stratiť večný život. A ten je predsa dôvod, prečo sa ľudia hrnú do kostolov. Následníkov Cirkvi tak postupne pribúda, avšak s nimi priamo úmerne klesá množstvo následníkov Krista. Pri vstupe do RKC, keď si odmyslíme tú neskutočnú byrokratickú mašinériu, čo v skratke od aspiranta očakávajú? Že bude konať pokánie, prijme všetky potrebné sviatosti (krst, birmovanie, eucharistia) a následne bude poslušným členom Cirkvi. Na prvý pohľad pre laika to vyzerá celkom biblicky, veď pokánie a krst nakazoval aj Ježiš, tak isto príslušnosť k jeho cirkvi. Kde je teda problém? Začneme postupne.

Pokánie znamená nielen zmenu myslenia a ľútosť nad svojimi hriechmi, ale aj o kompletnú premenu doterajšieho spôsobu života. Nejde iba o nápravu konkrétneho previnenia ale o obrátenie celej svojej bytosti k Bohu v naprostej poslušnosti. Znamená to uznať Boha ako svoju najvyššiu autoritu a jeho Slovo ako najvyšší zákon. Avšak už tu sa učenie RKC dostáva do konfliktu so skutočným významom pokánia, pretože nehlása Boha ako absolútnu autoritu, hlása **seba a Boha ako rovnocenné authority**. Už týmto začína rozpor medzi katolíckym a biblickým učením. Pretože ak človek prijme túto informáciu ako pravdivú, od nej sa odvíjajú všetky ďalšie chyby a bludy do ktorých sa s každým ďalším krokom zabára hlbšie. Veriaci nikdy nemôže činiť skutočné pokánie, pretože neľutuje hriechy z ktorých ho usvedčuje Biblia, ale iba hriechy, z ktorých ho usvedčuje Cirkev. Tá napríklad považuje za hriech, keď niekto urazí Pannu Máriu odmietaním jej nepoškvrneného počatia alebo odmietaním odprosujúcej pobožnosti k jej nepoškvrnenému srdcu. Biblia považuje za hriech pravý opak, ak niekto uctieva ju a jej nepoškvrnené srdce. Čo to znamená pre príslušníka katolíckej Cirkvi? Keby chcel teraz úprimne vyznať svoje hriechy, medzi štandardný balíček by musel pridať aj modloslužbu a následne tento spôsob života úplne opustiť. Ibaže to by znamenalo opustiť RKC, pretože nie je možné byť jej súčasťou a zároveň odmietat celé učenie o panne Márii, ktoré je jedným z jej pilierov. To teda vzorný katolíf nespraví, pretože ho neučili, že by na tom bolo niečo zlé. A to je minimálne jeden z hriechov, ktorý nebude nikdy vyznaný a teda ani odpustený.

Katolíci sú vedení modliť sa iba za hriechy, ktoré sú v ich oficiálnom zozname hriechov, pričom veľakrát sú to prestúpenia voči samotnej Tradícii Cirkvi, nie voči Božiemu slovu. Dokonca zašli tak ďaleko, že sa našiel niekto, kto si dovolil ich rozdeliť na ťažké a ľahké. Dovolil si rozhodnúť, akým spôsobom sa od nich môže hriešnik oslobodiť, ktorý hriech ako Boh potrestá, koľko rokov v očistci za to dostane a uvádza aj spôsoby ako si ich skrátiť dobrým správaním. Tá osoba sa povýšila na Boha a za neho rozhodla či a ako budú hriešnikovi previnenia odpustené. Kategória ľahkých hriechov, ktorú zaviedla RKC, v skutočnosti vznikla obyčajným zľahčením Bohom ustanovených pravidiel. Ťažké hriechy vychádzajú z Desatora. Podľa Biblie je ale **každá** nepravosť hriechom. Nie je jeden hriech horší od druhého, nebudeme za jeden súdení iba polovične a za druhý úplne. Všetky hriechy, okrem jedného, spadajú do kategórie „hriech, ktorý ma oddeľuje od Boha“, čo v preklade znamená „hriech, za ktorý pôjdem do pekla, ale môže mi byť odpustený“.

Tá výnimka patrí tzv. „hriechu na smrť“ – rúhanie sa Duchu Svätému, čo nikdy nebude odpustené (viac v tejto kapitole v časti Znovuzrodenie).

„Keby niekto videl svojego brata, že hreší hriechom nie na smrť, bude prosiť za neho, a Bôh mu dá život, tým, ktorí hrešia nie na smrť. Je aj hriech na smrť, o tom nehovorím, aby o ten prosil. Každá nepravosť je hriech, ale je hriech nie na smrť.“ (1. list Jánov 5:16-17)

Podľa učenia RKC sa ľahké/všedné hriechy dajú odčiniť ľútosťou, prosbou o odpustenie, prijatím Eucharistie, prípadne kombináciou všetkého. Na zmazanie ťažkého/smrteľného hriechu je potrebné sa vyspovedať kňazovi. Avšak v skutočnosti každý jeden hriech je potrebné skutočne oľutovať, poprosiť o odpustenie a následne úplne opustiť, teda činiť pokánie. Každý jeden je potrebné vyznať v prvom rade Bohu, nie človeku, pretože On je ten, ktorý odpúšťa. Nemožno hriech oľutovať a následne, keď pôjdem najbližšie do kostola, sa z neho aj vyspovedať.

Tu je presah do ďalšieho problému s pokáním u veriacich. Ak sa totiž veriaci dopustí iba ľahkého hriechu, tak ak skutočne nechce, tak ho vlastne ani vyznávať nemusí. Pokiaľ jeho svedomie nie je zaťažené ťažkým hriechom, nemusí sa starať o osud svojej duše. Do pekla už totiž určite nepôjde, iba musí počítať s trochu dlhším grilovaním v očistci. Celý nápad očistca, s ktorým RKC prišla, prakticky zrušil význam pokánia. Učí, že vlastne stačí formálna príslušnosť k ich Cirkvi a mať na konci roka splnený predpísaný počet sviatostí a spovedí a sme za vodou. Že vlastne Pán to s tým trestaním nemyslí až tak

vážne a nemusíme sa báť, že by sme pre nejakú maličkosť nedostali spásu. Predstavuje ho ako dobrosrdečného deduška, ktorý nám iba naoko hrozí prštekcom. Aká to desivá ľahkovážnosť! To v žiadnom prípade nie je to, čo káže Boh vo svojom Slove.

Cirkev učí, že Božím dieťaťom sa stávame vo chvíli, keď nás po narodení pokrstia a naši krstní rodičia prijmú za nás príslušnosť ku Kristovmu telu v našom mene. Katolík je teda vychovávaný v tom, že ak už absolvoval krst a birmovanie tak je súčasťou Božej rodiny. Jediné, s čím sa musí následne trápiť, je to, aby mal na konci života na konte viac dobrých skutkov ako zlých a vďaka tomu dostane miestenku do neba. Človek, ktorý už mylne verí, že bude zachránený, tak nikdy úprimne o spásu vlastnej duše prosiť nebude. Je od detstva presvedčený, že je v podstate dobrý a za svoju záchranu nevysloví ani jediná úprimnú modlitbu. Prosby bude radšej venovať iným oblastiam, za svoju rodinu, za zdravie, za rôzne formy požehnania. Hriechy sú považované za drobné nepríjemnosti, ktoré musí iba vyznať pred kňazom a odpýkať si duchovné zadosťučinenie, ktoré dostane. Táto forma „trestu“ môže zahŕňať modlitbu, vykonanie dobrého skutku alebo odoprenie si nejakého pôžitku na určitú dobu. Veriaci je presvedčovaný, že pokiaľ mu toto pokánie nariadil kňaz, tak skutočne má moc ho nejakou duchovne očistiť alebo mu pomôcť v duchovnom raste. Zanedlho však padá do toho istého hriechu znova a budúci mesiac sa opäť nájde v spovednici. Svoj hriech skutočne nikdy neopustil.

„Nikdy som nikoho nezabil ani neokradol, nepodviedol som svoju ženu. Pijem a nadávam iba príležitostne, asi ako každý normálny chlap, chodím pravidelne do kostola aj na spovede, dávam almužny. Pár krát som dokonca pomohol aj bezdomovcovi alebo susedovi úplne nezištne. Som na dnešné pomery relatívne dobrý a slušný človek“ takto uvažuje väčšina z nás. Tiež som premýšľala rovnako (až na tú návštevu kostola). Aké by to bolo, keby ste mali doma 16 ročnú dcéru, ktorá vôbec nepije, nefajčí, nenadáva, neoblieka sa vyzývavo ani sa neľahá po vonku s chlapcami a vždy je doma pred zotmením? Sen každého rodiča, že? Tiež som si to o sebe myslela, samu seba som považovala za pomerne dobrú a vzornú v porovnaní so svojimi rovesníkmi a preto som nikdy Jeho tvár ani nehľadala. Moji rodičia mi od mladosti rozprávali o Bohu, takže som verila, že tam hore niekto je. Verila som v Božiu existenciu, verila som, že stvoril svet a že je všemocný a všetky tie veci okolo, ale nikdy som skutočne nepokľakla pred ním a neprosila o odpustenie hriechov. Necítila som potrebu, pretože som nič strašné nemala na konte. Jasné, spravila som pár blbostí, asi ako každý, ale nič hodné večného zatratenia (tomu som aspoň verila). Nikdy som si neuvedomila, že už samotný fakt, že som ho

neprijala za svojho Pána, ma činí voči nemu hriešnou. Na otázku kedy sa už obrátim, som vo svojich tinedžerských rokoch odpovedala slovami: „Až na smrteľnej posteli, najskôr si život predsa užijem“.

Keď som o niekoľko rokov začala Boha skutočne hľadať, musela som vyznať aj tento svoj postoj ako zlý. Musela som uznať aj to, že moje presvedčenie o vlastnej доброте a slušnosti bola v skutočnosti iba pýcha. Nech som žila akokoľvek správne a slušne z ľudského hľadiska, podľa Božej spravodlivosti ma čakal rovnaký osud ako najťažších zločincov.

Princípom pokánia je uznať svoju vlastnú hriešnosť voči Bohu, nie voči ľuďom. Každý z nás zhrešil vo svojom živote, začíname už ako deti. Už trojroční drobci vedia zaklamať svojim rodičom, udrieť svojho brata kvôli hračke alebo kričať na mamu v obchode. Ešte kým sme považovaní za nevinných sa u nás v skutočnosti už naplno prejavuje naša hriešna podstata, aj keď v tom veku si to ešte neuvedomujeme. Keď začneme hľadať Boha zisťujeme, že sme sa voči nemu previnili mnohokrát a všemožnými kreatívnymi spôsobmi.

Cítili ste niekedy voči niekomu hnev alebo dokonca nenávisť? Ja áno. Boli ste niekedy hrdí na svoje schopnosti, inteligenciu, životné úspechy? Ja áno. Nepokukovali ste v škole po pekných spolužiackach či spolužiakoch s túžbou byť im čo najbližšie a získať si ich priazeň? Ja áno. Ak ste aj vy odpovedali aspoň raz kladne, tak potom nie ste nevinní. Hnev, pýcha, smilstvo – všetko sú to vlastnosti, ktoré nás oddeľujú od Boha. Keď neveriaci náhodou vezme do ruky Bibliu a niečo si z nej prelistuje, najčastejšie ju znechutene odhodí. Nepáči sa mu, že tá kniha prakticky všetko odsudzuje, že podľa nej všetko čo robí je zlé a hriešne a skončí za to v pekle. **Vtedy k nemu prehovára Boh cez jeho svedomie. To je ten moment, kedy sme konfrontovaní s vlastnou hriešnosťou.** Drvivá väčšina ľudí sa ale radšej zbaví knihy, aby uchránila svoje krehké ego pred zranením. Keď sami seba vnímame ako dobrých/pekných/múdrych, budujeme si na tom svoje ja a sebavedomie, určuje to, kým sme. Keď niekto útočí na tieto piliere našej osobnosti tak reagujeme útekom alebo útokom. Keď sme ako neobrátení konfrontovaní s Božím slovom, to nás vždy usvedčuje z našich hriechov, inak to ani nejde. Každý jeden neveriaci človek má nepríjemný pocit keď otvorí Bibliu. Z každej stránky na neho vyskakuje výzva k zanechaniu doterajšieho spôsobu života a odmietaniu prirodzených pudov a túžieb. Vtedy môžeme toto volanie poslušnúť alebo zdesene odmietnuť. Pretože prijatie znamená dlhú cestu bolestného sebauvedomovania a nutnú zmenu, odmietnutie je pohodlný život v starých koľajách. Pokánie znamená prijatie **každého** obvinenia ktoré voči nám

Duch Boží má, dokonca aj toho najmenšieho. Nie preto, aby nás zatratil, ale aby nás zachránil.

„Lebo neposlal Bôh na svet svojho Syna, aby súdil svet, ale aby bol svet zachránený skrze neho. Kto verí v neho, nebude odsúdený, ale ten, kto neuverí, už je odsúdený, lebo neuveril v meno jednorodeného Syna Božieho. A to je ten súd, že svetlo prišlo na svet, ale ľudia viacej milovali tmu ako svetlo, lebo ich skutky boli zlé. Lebo každý, kto robí zlé, nenávidí svetla a nejde k svetlu, aby neboli trestané jeho skutky.“ (Ján 3:17-20)

Tu prichádza hodina rozhodnutia. Uznanie vlastnej hriešnosti akú nám ukazuje Biblia, nie človek. Uznanie, že som hriešnik, som klamár, som lakomý, chamtivý, pyšný, som smilník, zvrhlík, egoista, pokrytec... to všetko je pravda. Ohnivý jazero je cieľová destinácia každého z nás, dokým sa neobrátí. Ak niekto tvrdí opak, klame jedine sám seba. Ak RKC tvrdí opak, klame svojich zverencov. Dnešná Cirkev učí, že správny katolík patrí do skupiny predbežne zachránených, takže sa nemusí týmto trápiť. **Biblia ale učí, že zachránený nie je zo svojej podstaty od narodenia absolútne nikto, pokým spásu sám aktívne a vedome počas svojho života neprijme.** Kým nie sme očistení Ježišovou krvou, ktorú sme vedome prijali pri uznaní jeho obety, tak sme považovaní za vinných. Nehovorím to preto, aby som vás vystrašila, ale varovala. Ide o osud vašej vlastnej duše. Naozaj necítite ani najmenší záchev neistoty, čo keď predsa len skončíte v pekle? Čo keď vaša snaha nebola dostatočná, čo keď ste svoju vieru doteraz brali priveľmi nezodpovedne? Čo keď nemáte na konte dostatok dobrých skutkov? Čo keď sa naozaj raz postavíte pred Boží trón a on vám povie: *„Nikdy som vás neznal. Odíďte odo mňa, činitelia nepravosti!“* Vtedy bude už neskoro prosiť o druhú šancu, všetko bude naveky stratené. Musíme si uvedomiť, že ak sme skutočne nikdy neprijali Ježiša za svojho Pána, tak nemáme podiel na večnom živote s ním a nie sme jeho deťmi. **Príslušnosť k Cirkvi neznamená príslušnosť k Božej rodine.** Bez ohľadu na to, či pochádzame z katolíckeho, protestantského či ateistického prostredia, pokiaľ neprijmeme Ježiša, na konci života nás čaká večná smrť. Musíme pokľaknúť pred Bohom a úprimne vyznať každý svoj hriech a zlé životné postoje. On o tom všetkom už vlastne vie, chce len počuť od nás, že to priznáme tiež a nebudeme to zatĺkať ani sa snažiť vyhovárať. Žiadne: „Ale vieš urobil som to predsa iba raz; veď to robia všetci; ja som ani nechcel ale ma donútili; nevedel som, že je to zlé...“

„Tomu, kto prikryva svoje prestúpenia, nepovedie sa šťastne; ale ten, kto vyzná a opustí, dojde milosrdenstva.“ (Príslovia 28:13)

„Preto som povedal: Vyznám ti svoj hriech. A svojej neprávosti som nezakryl. Riekol som: Vyznám Hospodinovi svoje prestúpenia. A ty si odpustil nepravosť mojego hriechu. Sélah.“ (Žalm 32:5)

Pokánie je rozhodnutie toto všetko zahodiť a ísť za ním za akúkoľvek cenu. Súčasťou je prijatie Ježiša Krista, Božím slovom zjaveného, ktorý skrze jedinú, dokonalú a dostatočnú obeť kríža a skrze vzkriesenie skutočne zachraňuje, znovuzrodzuje človeka, dáva skutočné odpustenie hriechov a istotu spásy. Prijatie Ježiša, ktorý má na človeka iba tieto požiadavky: uverte, čiňte pokánie a dajte sa pokrstiť.

„A Peter im povedal: Čiňte pokánie, a nech sa pokrstí jeden každý z vás na meno Ježiša Krista cieľom odpustenia svojich hriechov, a dostanete dar Svätého Ducha.“ (Skutky 2:38)

„A povedal im: Idťe po celom svete a kážte evanjelium každému stvoreniu! Ten, kto uverí a pokrstí sa, bude spasený; a kto neuverí, bude odsúdený.“ (Marek 16:15-16)

Prvé je vždy kázanie evanjelia – keď človek nepozná svoje prestúpenie, tak z neho ani nemôže konať pokánie. Ak nevie alebo neverí, že je niečo hriech, tak to prirodzene nebude nikdy ľutovať. To, čoho sa momentálne dopúšťate čítaním tejto knihy (alebo čítaním Biblie), sa volá poznávanie evanjelia. Zisťujete, čo Boh skutočne hovorí, nie čo si predstavitelia Cirkvi vymysleli, že akože hovorí. Poznávate, čo skutočne Hospodin považuje za hriech, nie to, čo je údajne považované za hriech. Poznávate, čo je potrebné urobiť, aby vám pravdivo boli odpustené hriechy a obdržali ste okamžitú milosť spásy a večný život, nie čo vám akože raz možno vyslúži spásu. Práve ste spoznali svoje hriechy, takže už viac nemôžete použiť výhovorku, že ste to nevedeli. Nemôžete na poslednom súde povedať: „Bože, ale veď ja som vždy robil všetko presne tak, ako mi kázali. Tvrdili mi, že to je cesta k získaniu večného posmrtného života. Ak som počas svojho života vykonal niečo, čo je v твоjich očiach zlé, nebolo to úmyselne. Ja som bol oklamáný, som obeťou ich nesprávneho vedenia. Prečo musím ísť do zatratenia za ich pochybenie?“ On vám totiž môže odvetiť: „Nie dieťa, ty nejdeš do zatratenia za ich chyby, ale svoje vlastné. Nikdy si nemiloval pravdu natoľko, aby si ju úprimne hľadal.

Dostal si množstvo príležitostí na jej skutočné poznávanie, ty si si však zvolil pohodlnejšiu cestu. Dal som ti milosť, že si sa narodil do kresťanskej krajiny, mal si voľný prístup k môjmu Slovu, mal si plno ďalšej literatúry a osobností vo svojom živote, ktoré ťa nabádali k hľadaniu osobného kontaktu so mnou. Každý deň som ťa volal a pozýval do vzájomného vzťahu. Ty si sa však rozhodol, že radšej budeš nasledovať ľahkú cestu, ktorú ti ukázali ľudia. Skutočne si verne nasledoval všetky príkazy duchovných, oni sami sú však slepými, ktorí vedú slepých. Teraz sa už ale nemôžeš schovávať za niekoho iného a snažiť sa zvaliť na neho vinu za svoje hriechy. Nasledovaním pokynov autorít si sa nikdy nezbavil osobnej zodpovednosti za svoj život a skutky, ktoré si vykonal pod ich vedením.“

Keď sa vďaka skutočnému poznávaniu evanjelia dozviete, z čoho všetkého ste vlastne obvinení, môžete pristúpiť k ďalšiemu kroku. Nasleduje viera v záchranu skrze Ježišovu obeť, pokánie, krst a hurá! život s Pánom. To je všetko, čo od vás Hospodin na začiatok vyžaduje.

1. Viera v počuté evanjelium – uvedomiť si, že sme doteraz konali nesprávne na základe toho, čo o našich životoch hovorí Biblia, uveriť Ježišovým slovám (klamstvo, ohováranie, hádky, vyhadzovanie jedla do koša, modloslužba, pýcha, uštipačnosť, lenivosť, nenávisť, hnev, úplatkárstvo, masturbácia/predmanželský sex, láska k peniazom, obžerstvo... zoznam je pridlhý, každý si tam nájde to svoje). Nie sme vinní iba z toho, o čom sme si doteraz mysleli, že je hriech, ale zo všetkého, čo za hriech označí Biblia. A to môže byť aj niečo, čo sme sami roky bezstarostne praktizovali a povzbudzovali k tomu aj druhých. Súčasťou viery je aj prijatie faktu, že sami sebe pomôcť nedokážeme, nech by sme robili čokoľvek. Žiaden dobrý skutok na odčinenie negatívnej karmy neexistuje. Súčasťou evanjelia je viera, že Ježiš je jediný, kto nás z tohto stavu môže dostať. My sami svojimi silami nič nezmôžeme, ani Cirkev nič nezmôže. Je to hriech pýchy (s ktorým mám bohaté skúsenosti) ktorý nám zaryto tvrdí, že nikoho nepotrebujeme, iba samých seba. Fakticky ale musí človek uznať, že je úplne v háji.

2. Pokánie – Pokánie v RKC zdieľa prvky karmického systému z iných náboženstiev. Ak spáchame hriech, čo predstavuje zlo, musíme požiadať o odpustenie a zároveň spraviť niečo, čím toto zlo určitým spôsobom odčiníme. Preto kňaz udeľuje formu zadost'učinenia v spovednici, aby sa vyrovnali ručičky duchovných váh, ktoré sme svojim pochybením vychýlili. Skutočné biblické pokánie ale nevyžaduje žiadne následné spirituálne dorovnávanie. Znamená oľutovať svoje skutky a odmietnuť ich (požiadať o odpustenie a

následne prijať rozhodnutie, že už to nebudeme robiť. Nie snád' preto, že by to naša prirodzenosť viac nechcela, ale proste preto, že to Boh povedal = poslušnosť.)

Nestačí povedať: „Bože zhrešil som, odpusť mi“. To je iba všeobecná, nič nehovoriaca fráza. Je dôležité vymenovať konkrétne skutky, pretože Boh chce vidieť, že si reálne uvedomujeme, akým spôsobom sme sa voči nemu previnili. Chce vidieť, že dokážeme skutočne uznať svoju vinu v danej veci a nebudeme sa snažiť ochrániť svoje city pred zranením výhovorkami. Nemenej dôležité je následne tieto veci jasne označiť za hriechy. Niektorí pri vyznávaní môže povedať: „Urobil som chybu a ľutujem to“. To však nie je pokánie, pretože odmieta uznať skutkovú podstatu a snaží sa zľahčovať váhu previnenia. Toto je dosť náročná časť, pretože proti našej snahe pôsobí obranný mechanizmus našej psychiky – povedať, že bola niečo chybička alebo mladická nerozvážnosť je menej ponižujúce ako povedať, že som spáchal strašný smrteľný hriech, za ktorý idem do pekla. Obzvlášť, ak išlo navonok iba o maličkosť, ktorej sa dopustil hádam každý z nás aspoň raz vo svojom živote.

Kto z vás Bohu úprimne vyznal, že sa zaplietol do čarodejníctva? Že ste nikdy nič také ohavné nespravili? Tak sa skúste zamyslieť. Nemuseli ste mať doma veštechú guľu a vysušené potkanie kosti na magické elixíry, stačí, že ste nikdy nezabudli prelustrovať sekciu s horoskopmi v obľúbenom časopise, študovali ste výklad snov pre zábavu alebo sa hrali so svojimi kamarátmi na veštenie z ruky, a už ste zapletení do hriechu špiritizmu a okultizmu, ktoré je potrebné vyznať a opustiť. Doznali ste, že ste opakovane porušovali prikázanie lásky alebo sa nechali ovládnuť túžbou po moci či obdivy? Nie? Tak si skúste spomenúť na spolužiaka, ktorého ste možno s kamarátmi kedysi šikanovali alebo si z neho robili srandu z dôvodu, že bol príliš obézny alebo iným spôsobom vyčnieval. Možno to bola detinská nevyzretosť alebo ste ubližovali nevedome, no tento hriech sa s vami bude ťahať až k poslednému súdu, pokiaľ ho medzitým nezložíte k Ježišovým nohám. Alebo ste počas hádok so svojou rodinou zámerne vyťahovali staré veci alebo používali slová, o ktorých ste vedeli, že im ublížia. Mohli ste to vykonať v afekte, možno ste sa cítili aj v práve, to však nie je pred Bohom poľahčujúca okolnosť. Nepotrebuje náhodou vyznať aj hriech smilstva z toho, že ste prišli o panictvo so svojou prvou láskou a nie so svojim manželom/manželkou? Alebo momentálne žijete so svojim priateľom či priateľkou spôsobom, aký prináleží iba manželom, ktorí si zložili sľub vernosti? Neprejavila sa u vás pýcha alebo pohŕdanie milosrdenstvom a odpustením, keď ste v práci robili prekážky svojmu protivnému kolegovi ako určitý druh spravodlivého trestu za to, ako zle sa choval k vám alebo druhým?

To nie sú iba pošmyknutia. Nie sú to drobnosti. Podľa Biblie sú to hriechy. Zlé, smrteľné hriechy, pre ktoré vás raz Otec bude musieť s ťažkým srdcom poslať spred svojej tváre naveky preč. Ak si myslíte, že preháňam, hazardujete so svojou dušou. Skutočné pokánie nie je také jednoduché, ako to prezentuje RKC. Skutočné pokánie bolí, skutočné pokánie je ponižujúce. Ale ak chceme aj skutočné odpustenie hriechov, musíme tieto svoje činy sami označiť za hriešne, nie iba za kraviny alebo hlúposti. Musíme si uvedomiť, že sme **hriešnici, skrz-naskrz**. Celý náš minulý spôsob života sa nám musí začať priečiť, hnusiť. Musíme na tieto skutky hľadiť ako na niečo odporné, čoho sa už nikdy nechceme dopustiť. Tak, ako sa vám zrejme nepozdáva predstava, že by ste mali vykonať rituálnu vraždu novorodenca, tak musíte hľadiť aj na predstavu, že vám niekto vykladá tarotové karty, ponúka úplatok alebo priateľstvo s výhodami. Vykonať autentické pokánie znamená doslova znenávidieť celý svoj doterajší spôsob života, pretože si uvedomíte jeho deštruktívne následky.

„A rozpomeniete sa na na svoje zlé cesty a na svoje skutky, ktoré *neboli* dobré, a budete sa oškliviť sami sebe pre svoje neprávosti a pre svoje ohavnosti.“ (Ezechiel 36:31)

Pozor, to však neznamená, že po tomto pokání už nikdy do blata hriechu neupadneme. Aj veriaci človek hreší, pretože kým žijeme na tomto svete, máme hriešne telá. Taktiež apoštoli s tým bojovali a sami príležitostne do hriechu upadali a následne museli prosiť o odpustenie. Ak má niekto problém s drogovou závislosťou, Boh ho z nej môže vyliečiť. Zo dňa na deň už dotýčny nemusí cítiť potrebu dať si ďalšiu dávku, ale to nezaručuje, že sa pokušenie v budúcnosti nevráti v inej podobe. Hriech v našom živote bol a aj bude neustále prítomný, Boh nám ale dáva silu a vedomosti aby sme s ním mohli bojovať. Keď sa potom dopustíme v živote niečoho zlého, už budeme vedieť jasne rozoznať nesprávnosť svojho konania. Už ho nebudeme ospravedlňovať frázami: „Bola to hlúposť, konal som skratovo“. Viac sa nebudeme schovávať za svoje traumy z detstva ani váľať vinu na svoje psychické ochorenie. Keď spáchame hriech, budeme si vedomí toho, že sme sa dopustili priestupku voči Najvyššiemu. Budeme vedieť, že to bolo nesprávne a musíme za to poprosiť Pána o odpustenie. Úplne sa zmení náš prístup k zlým skutkom a najmä naša schopnosť rozlišovať, čo je duchovne škodlivé. Psychológovia neraz označujú nejaký druh správania za prirodzený, normálny alebo zdravý, ale to sa stále nevylučuje s možnosťou, že je to v Božích očiach hriech, ktorý máme odmietat'. Pretože naše prirodzené správanie je, bohužiaľ, často hriešne.

„Lebo čo robím, neznám; lebo nerobím toho, čo chcem, ale činím to, čoho nenávidím. Ale ak činím to, čoho nechcem, súhlasím so zákonom, že je dobrý. A tak teraz toho už nerobím ja, ale hriech, ktorý býva vo mne. Lebo viem, že neprebýva vo mne, to jest v mojom tele, dobré. Lebo chcenie ovšem je pri mne, ale robenia dobrého nenachádzam, lebo nečiním dobrého, ktoré chcem, ale zlé, ktorého nechcem, to robím ... ale vidím iný zákon vo svojich údoch, ktorý bojuje proti zákonu mojej mysli a ktorý ma zajíma v *rabstvo* zákonu hriechu, ktorý to *zákon* je v mojich údoch.“ (Rimanom 7:15-19,23)

„Ale hovorím: Chod'te Duchom a nevykonáte žiadosti tela. Lebo telo žiada proti Duchu a Duch proti telu, lebo to sa jedno druhému protiví; aby ste nerobili toho, čo by ste chceli. Ale ak ste vedení Duchom, nie ste pod *zákonom*.“ (Galat'anom 5:16-18)

3. Znovuzrodenie – prijatie Ježiša do svojho srdca. Keď na modlitbe priamo vyznáme svoju hriešnosť a bezmocnosť a poprosíme Pána, aby vstúpil do nášho života ako záchranca a spasiteľ a rozhodneme sa ho nasledovať, nech nás jeho cesty povedú kamkoľvek. Musí to byť ale úprimné rozhodnutie, za ktorým si budeme pevne stáť. Keď raz prijmem Ježiša za svojho Pána, je to vzťah už na večnosť. Nie len dokým nás smrť nerozdelí, ale dokým nás smrť nespojí. Od tej chvíle už sme spasení, nie len možno raz budeme po smrti. Je to celoživotný záväzok. Otec nás totiž pred niečim varuje – keď raz niekto okúsi Božiu milosť a následne ňou opovrhne, pre takého už nie je cesty späť. Je to jediný hriech, o ktorom Biblia varuje, že **nikdy** odpustený nebude, je to prehrešenie proti Duchu Svätému.

„A kto by povedal slovo proti Synovi človeka, bude mu odpustené; ale kto by povedal proti Svätému Duchu, nebude mu odpustené ani v tomto veku ani v budúcom.“ (Matúš 12:32)

„Lebo keď dobrovoľne hrešíme po prijatí známosti pravdy, nepozostáva už viac obeti za hriechy, ale jakési strašné očakávanie súdu a prudká páliivosť ohňa, ktorý má žrať protivníkov. Keď niekto pohrdnul zákonom Mojžišovým, bez milosrdenstva zomrie na dvoch alebo na troch svedkov, a o koľko, domnievate sa, prísnejšieho trestu bude uznaný za hodného ten, kto zašliapal Syna Božieho a krv smluvy, ktorou bol posvätený, za obecnú považil a Duchu milosti urobil potupu?!“ (Židom 10:26-29)

„Lebo je nemožné tých, ktorí už raz boli osvietení a ochutnali nebeského daru a boli sa stali účastníkmi Svätého Ducha a ochutnali dobré slovo Božie a rôzne moci budúceho veku, keby odpadli, zase obnoviť k pokániu, ktorí sebe znova križujú Syna Božieho a vystavujú ho potupne na odiv.“ (Židom 6:4-6)

4. Krst vodou – dať sa pokrstiť vodou. Duchovne predstavuje smrť starého, hriešneho človeka a následne vychádza z vody nový človek, obmytý krvou Ježišovou v novom, nepoškvrnenom rúchu (vonkajší prejav našej poslušnosti Bohu – robíme to proste preto, že to Boh povedal. V prípade krstu vodou však človek môže cítiť aj vnútorné neodolateľné vábenie, kedy jeho duša chce byť čo najbližšie k Stvoriteľovi).

4 ½. Krst alebo naplnenie v Duchu Svätom – pri prijatí milosti spasenia dostávame Ducha. Napomáha nášmu rastu vo viere a živote s Pánom. Pretože byť spasený nie je vôbec cieľová rovinka, nie je to najvyššia dosiahnuteľná meta v našom živote. Naopak, je to iba úplný začiatok nášho života s Bohom, ktorý je o niečom omnoho väčšom ako iba o snahe nestratiť miestenku do nebeského kráľovstva.

Krst v Duchu je vždy sprevádzaný mocou a z času na čas aj darmi ako je napríklad hovorenie jazykmi (schopnosť modliť sa a chváliť Pána v cudzom jazyku, ktorý človek neovláda. Nemožno ním hovoriť kedykoľvek, iba v určitých momentoch modlitby keď sa prejaví moc Božia). Nie každý je však na prítomnosť tejto moci rovnako senzitívny. Niektorí ľudia pri prijatí Ducha/Ježiša prežívajú silné emócie, napríklad nevysvetliteľnú eufóriu a nahlas sa smejú, iným sa do očí tisnú slzy, ktoré ich úplne premôžu. Naopak, sú takí ktorí by o prítomnosti tejto sily ani nevedeli, keby na jej prejavy nereagovali ostatní prítomní. Tak to bolo napríklad aj pri mojom vlastnom prijatí a krste. Čo sa týka emócií, čakala som nejaký nezvyčajný prejav, no necítila som nič špeciálne. Priznávam sa, že som bola trochu sklamaná. Počula som množstvo fantastických svedectiev, kedy ľudia boli šťastím bez seba a preto som taktiež očakávala niečo grandiózne. A ja som sa na konci cítila rovnako ako na začiatku. Napriek tomu moji blízki v miestnosti oslavovali Pána výnimočnými jazykmi a vnímali moc, ktorá zaplnila celú izbu.

Naopak, môj vlastný otec keď ako mladý prijal Krista za svojho Spasiteľa a bol pokrstený Duchom, doslova vybehol z auta a vyšiel von do poľa, ďaleko od ľudí, aby mohol nerušene volať k Bohu od radosti a šťastia. Preto sa nedajte odradiť tým, že vami nelomcovali žiadne veľkolepé pocity. Naša viera stojí na Božom sľube, že dáva závdavok Ducha každému svojmu dieťaťu bez rozdielu.

Jazyky alebo iné dary sa aj tak väčšinou prejavujú až neskôr, keď kresťan trochu duchovne povyrastie a je schopný ich lepšie pochopiť a prijať.

V Biblii nájdeme niekoľko ukážkových príkladov, kedy veriaci obdržali Ducha Svätého na základe svojho rozhodnutia odovzdať životy Kristovi. Takým prípadom bol napríklad Kornélius a jeho dom. V momente, kedy im bolo kázané evanjelium a oni mu uverili, zniesol sa na nich Duch Svätý a vypôobil u nich hovorenie jazykmi. Išlo o vonkajší prejav moci, ktorý môže aj nemusí byť vždy prítomný. V tomto prípade ho Boh zoslal na to, aby Petrovi a prítomným apoštolom dokázal, že spásu môže obdržať skutočne ktokoľvek aj z pohanských národov, pokiaľ o neho skutočne stojí. Následne, keď už veriaci Ducha prijal, môže ním byť v rôznych okamihoch svojho života naplnený. Byť naplnený znamená nechať mu voľnú ruku a podriaadiť sa jeho vedeniu, vtedy sa prejavuje Božia moc a múdrosť. Istý známy mojej rodiny žil dlhé roky v presvedčení, že nemá v sebe Ducha Svätého. Nikdy na sebe totiž nepozoroval žiaden vonkajší rukolapný prejav jeho prítomnosti a moci. Nikdy sa nemodlil v jazykoch, hoci sa o to snažil. Až raz mu jeho žena prezradila, že ho počula hovoriť v jazykoch v spánku, keď jeho vedomie bolo vypnuté. Tento muž bol totiž silne logicky založený a na všetko potreboval presvedčivé fakty a argumenty. Z toho dôvodu sa Boží Duch v ňom nemohol prejaviť, pretože to bola práve silná vôľa kresťana, ktorá mu nedala priestor. Nedokázal sa mu podriaadiť počas bdenia, preto Duch musel vyčkať až bude jeho vlastný rozum oslabený, aby mohol využiť príležitosť na príhovor k Otcovi. Podľa Biblie Duch Svätý svedčí s našim duchom že ho máme. Ovocím ducha je podľa Písma tiež láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, dobrotá, dobrotivosť, vernosť, krotkosť a zdržanlivosť. Tieto vlastnosti sa u nás neobjavia zo dňa na deň. Musíme ich v sebe postupne pestovať a posilňovať.

Krst v Duchu sa líši od katolíckej sviatosti birmovania, ktorej sa zúčastňujú deti okolo 14. roku života. Birmovanie je ceremónia vymyslená ľuďmi, aby napodobňovala tento zážitok. Avšak veľmi zriedka, ak vôbec, pri tejto príležitosti dochádza k skutočnému krstu Duchom Svätým. Podľa Biblie totiž tento krst prichádza vždy až so znovuzrodením, ktoré sa však v katolíckom učení nenachádza. Ducha môžeme dostať až pri autentickom obrátení sa k Bohu. V katechizme RKC ale nikde nenájdeme pojem „prijatť milosť spásy“, ktorý je synonymom prijatia Ježiša za svojho osobného Spasiteľa. Deti vychovávané v tejto cirkvi nemôžu spĺňať túto dôležitú podmienku prijatia Ducha. Katolícka Cirkev hlása pasívnu príslušnosť ku Kristovi, ktorú získavame krstom, prvým prijímaním a birmovaním, a ktorú si následne udržiavame celý život dodržiavaním pravidiel a sviatostí. Bežný katolík nikdy

neprežil biblické znovuzrodenie a prijatie Ducha. Naviac, pri tomto obrade si birmovanec vyberá birmovné meno podľa niektorého zo svätých, ktorý mu má byť patrónom a orodovníkom v nebi a jeho život byť príkladom. Avšak prijatie mena iného človeka je výrazom úcty k tejto osobe. Dávame mu vlastnosti, ktoré mu neprislúchajú. Jediný, na koho meno je možné sa pokrstiť, koho prijať za svoj vzor do života je Ježiš Kristus. Celému tomuto obradu RKC tak chýba skutočný duchovný rozmer.

Stretla som sa so svedectvom ženy, ktorá prežila celý svoj život ako zapálená katolíčka. Raz bola na akomsi kresťanskom stretnutí, kde boli veriaci vystrihaní pred modloslužbou k Márii. Táto žena tvrdila, že sa v tej chvíli modlila k Duchu Svätému a ten jej jasne povedal, že je to bludné učenie a má sa vrátiť hneď do bezpečia svojho kostola. Poslúchla ho a od tej doby už nikdy o učení RKC nepochybovala. Toto je príklad veľmi nebezpečného úkazu, neschopnosti rozlišovania duchov. Nie každé slovo, ktoré človek dostane, pochádza z tej dobrej strany. Práve naopak, pokiaľ v sebe nemáme skutočne Ducha Svätého, jeho miesto môže veľmi ľahko zaplniť nečistý duch, ktorý nás čo najrafinovanejšími spôsobmi ťahá z Božieho dosahu. Pokiaľ by táto žena poznala Písmo, vedela by, že to čo jej tá entita našepkáva nekorešponduje s Bibliou. Duch Svätý nikdy nekáže sám proti sebe.

„Milovaní, neverte každému duchu, ale skúšajte duchov, či sú z Boha. Lebo mnohí falošní proroci vyšli do sveta. Po tomto znajte Ducha Božieho: každý duch, ktorý vyznáva Ježiša Krista, prislého v tele, je z Boha; a každý duch, ktorý nevyznáva Ježiša Krista, prislého v tele, nie je z Boha, a to je ten *duch antikristov*, o ktorom *duchu* ste počuli, že príjde, a je už aj teraz na svete.“ (1. Jánov 4:1-3)

Ak ste v živote absolvovali birmovanie nie je to vôbec záruka toho, že v sebe nosíte Božieho Ducha. Ak ste o tom ale skalopevne presvedčení, ste na najlepšej ceste nechať sa veľmi ľahko oklamať. Dokonca aj keď ním budete raz skutočne pokrstení, okolo 90 % rôznych zjavení a vedení ktoré dostanete, budú iba výplodmi vašej fantázie alebo našepkávanie nepriateľa.

Íny skutočný príklad sa stal ešte v 90-tych rokoch, krátko po nežnej revolúcii u nás. Istý mladý muž z Nemecka bol presvedčený, že dostal slovo od Pána, aby pomohol veriacim v Rumunsku, kde v sa v tých dobách žilo veľmi ťažko. Tento kresťan si to vyložil tak, že má zobrať vrecko zemiakov a odniesť ho do Rumunska sužovaného hladom. V tých dobách neboli hranice otvorené ako

dnes, na vstup do východných krajín bol potrebný nielen pas ale aj pozývaci list. Tento mládenec precestoval niekoľko štátov, až sa nakoniec pristavil na Maďarsko-Rumunskej hranici. Bol presvedčený, že je Boh s ním, a teda ho nečakajú žiadne prekážky. Nakoľko sa rozhodol cestovať z vlastného popudu, nemal žiadne papiere potrebné na vstup. Z toho dôvodu ho na mieste otočili a poslali naspäť. Muž sa však nehodlal tak ľahko vzdať, pretože veril, že ak Boh zavrie jednu cestu, otvorí inú. Vzdialil sa od hraničného priechodu na niekoľko kilometrov a pokúsil sa prekročiť hranice cez hustý les. Tam ho však objavila pohraničná mobilná stráž, ktorá ho opätovne doviedla na kontrolné stanovisko. Vzhľadom na ich predchádzajúcu skúsenosť s ním a podozrivé správanie si od hraničiarov vyslúžil do pasu veľké červené N – čo znamenalo doživotný zákaz vstupu do Rumunska. Keby sa o to pokúsil, čelil by trestu v podobe väzenia. Tam jeho cesta neslávne skončila a on sa potupne vrátil domov. Boh však ešte k jeho konaniu nepovedal posledné slovo. O nejaký čas neskôr sa zastavila v zbore mladá žena ktorá bola pôvodom slovenka, no do zahraničia sa vydala. Teraz prišla nakrátko navštíviť svoju rodinu na Slovensku. Rozhovor sa prirodzene točil aj okolo jej života. Táto žena svedčila o tom, že v Rumunsku je skutočne ťažký hlad a bieda. V obchodoch nebolo dostať základné potraviny ako maslo, mäso, mlieko. Napriek tomu však d'akovala Bohu, že neumreli od hladu, pretože jediné čoho bolo skutočne všade dostatok, boli zemiaky. Dodnes neviem, či sa táto informácia dostala k mladému Nemcovi, avšak viem, že toto svedectvo hlboko zasiahlo ľudí v zbore. Boh tým dal ostatným jasne najavo, že mužova misia nebola od neho.

Ak by ste chceli nejaký aktuálnejší prípad, vyhľadajte si na internete správy o tragickej smrti misionára menom John Allen Chau v roku 2018. Išlo o mladého kresťana, ktorý chcel šíriť evanjelium a za svoje pôsobisko si vybral to, čo bolo podľa jeho slov „poslednou Satanovou baštou“. Toto pomenovanie od neho dostal maličký ostrov v Indii, kde žil odlahlý kmeň domorodcov, ktorý mnoho rokov vykazoval nepriateľstvo pri pokusoch o akýkoľvek kontakt zvonku. Vláda prísne zakazovala približovať sa k danému miestu z dôvodu ochrany pôvodných obyvateľov pred neznámymi chorobami a inými nebezpečenstvami civilizácie. John však bol odhodlaný doniesť Slovo aj týmto ľuďom. Veril, že koná podľa Božej vôle, pretože Biblia nás poveruje úlohou šíriť jej posolstvo do celého sveta a posmeľuje nás, aby nás nezastavil ani strach a pochybnosti. Misionár svoju rolu bral poctivo a na návštevu ostrova sa pripravoval niekoľko mesiacov, dokonca na pokúšal naučiť ich jazyk. Bol presvedčený, že koná pod vedením Ducha Svätého, ktorý si ho vybral a naložil mu na plecá toto posvätné bremeno šíriť evanjelium práve tam. Dva razy sa priblížil k ostrovu

na lodke a snažil sa nadviazať priateľské spojenie pomocou piesní a darov, domorodci mu však veľmi jasne dávali pocítiť, že jeho prítomnosť je nežiaduca. Pri druhej návšteve mu ukradli kajak a ako varovanie po ňom vystrelili ostrý šíp, ktorý ho takmer zasiahol. Mladý muž však nedbal na zdravý rozum ani svoje pocity, ktoré mu hovorili aby to vzdal. Jeho osobný denník je dôkazom toho, že skutočne cítil naliehavý strach o svoj život. Avšak jeho presvedčenie o tom, že je na svätej misii bolo natoľko silné, že sa napriek všetkému k ostrovu vydal po tretíkrát. Veril, že Boh je s ním a poskytne mu nadprirodzenú ochranu. Jeho mŕtve telo spozorovali na pláži rybári, ktorí sa neskôr plavili v blízkosti ostrova¹⁵.

Niekedy je naozaj skutočne ťažké rozoznať, čo je vedenie od Pána a čo naše vlastné predstavy. Máme totiž tendenciu podľahnúť a uveriť skôr niečomu, čo súhlasí s našim spôsobom rozmyšľania. Dokonca aj keď chceme konať skutočne podľa toho, čo nám prikazuje náš Pán, nesmieme sa nechať zviešť vlastnou túžbou a nedočkavosťou. Nie každý nápad na to, ako niekomu pomôcť je skutočne biblický. Nie každá myšlienka spojená s kresťanstvom je vo svojom jadre skutočne kresťanská. Preto sme vystríhaní, aby sme pozorne skúmali každé jedno vedenie a slovo ktoré dostaneme. Pretože je pravda, že ak je niečo skutočne od Boha, on zároveň zabezpečí aj spôsob realizácie. Skúmajte rôzne učenia s ktorými pridete do kontaktu. Dôsledne ich porovnávajte s Jeho učením, aby ste sa nedali aj vy zviešť. Pomerne dobre a jednoducho o tomto pojednáva autor John MacArthur vo svojej útlej, 23 stranovej knižočke s názvom Duchovní rozlišování aneb Přežití církve v krizi.

5. Zmena života – keď veriaci prijal milosť spasenia, dostal druhý život. Všetko, čoho sa dopustil v minulosti, mu bolo odpustené a zabudnuté. Tu je opäť rozpor s učením RKC. Tá šíri, že hriechy nikdy nie sú úplne vymazané, určitú pomernú časť si bude musieť katolík stále vytrpieť pred vstupom do neba. Tým si udržuje stálu základňu nevoľníkov. Ak by totiž bol hriešnik dokonale oslobodený, už by nepotreboval Cirkev aby ho oslobodzovala. Ale Ježiš nám povedal, že jeho obeť bola dokonalá a žiadne tresty už nebudú.

„Nože podťe a pravotme sa potom! hovorí Hospodin: Ak by boli vaše hriechy jako šarlat, budú biele jako sneh; keby boli červené jako červc, dvakrát farbený, budú jako vlna.“ (Izaiáš 1:18)

„Nerobí s nami podľa našich hriechov ani nám neodpláca podľa našich neprávostí. Lebo jako sú vysoko nebesia nad zemou, tak je veliká jeho

milosť nad tými, ktorí sa ho boja. Ako je ďaleko východ od západu, tak ďaleko vzdialil od nás naše prestúpenia.“ (Žalmy 103:10-12)

„Lebo jednou obeťou zdokonalil navždy tých, ktorí sa posväcujú. A svedčí nám i Svätý Duch. Lebo potom, keď bol prv povedal: Toto je smluva, ktorú uzavriem s nimi po tých dňoch, hovorí Pán: Dám svoje zákony na ich srdcia a napíšem ich na ich mysli a na ich hriechy a na ich neprávosti viacej nikdy nespomeniem. A kde je toho odpustenie, tam viacej netreba obeti za hriech.“ (Židom 10:14-18)

Všetky ostatné náležitosti, ktoré vraj treba na zachovanie svätého života, sú iba prídavky RKC, ktoré pramenia z jej túžby po moci a vplyve. Máme potrebu riadiť svoje životy, nikto nechce uznať, že vlastne nemá nad ničím kontrolu a je úplne podriadený vyššej sile. Chceme rozhodovať o sebe, mať zásluhy. Poslušnosť Božiemu slovu ale znamená veriť tomu, čo Boh povedal a konať podľa toho. A on vyhlasuje, že viera v Ježiša a to, čo za nás vykonal, je dostatočné na našu spásu.

„Lebo ste milosťou spasení skrze vieru, a to nie zo seba, je to dar Boží, nie zo skutkov, aby sa niekto nechválil. Lebo sme jeho dielom, stворení v Kristu Ježišovi nato, aby sme konali dobré skutky, ktoré Bôh vopred prihotovil, aby sme v nich chodili.“ (Efežanom 2:8-10)

Je rozdiel medzi skutkami viery a skutkami spasenia. Skutky viery sú tie, ktoré majú svoj pôvod v dôvere v Ježiša a jeho dare spásy. Verím, že som dostal večný život a z vďačnosti a poslušnosti budem žiť svoj život podriadený svojmu Pánovi. Skutky spasenia sú tie, ktoré sa vraj musia vykonávať aby si človek udržal svoju predbežnú spásu, teda dodržiavanie sviatostí. Nieкого by teraz mohlo napadnúť, že vlastne kresťan teda nemá povinnosť zmeniť svoje konanie, ak spásu už jednorazovo dostal. Otázka ale znie, ak sa skutočne tento človek rozhodol podriaďovať sa Ježišovi ale nie je ochotný ho skutočne nasledovať, bolo jeho obrátenie úprimné? Pretože prijať zmenu rozmyšľania znamená rozhodnutie, že už viac nechcem konať zlo. Nie že nemôžem, ale dobrovoľne sa vzdám predchádzajúcich skutkov.

„Po tom známe, že milujeme deti Božie, keď milujeme Boha a ostríhame jeho prikázania. Lebo to je tá láska Božia, aby sme ostríhali jeho prikázania, a jeho prikázania nie sú ťažké.“ (1. Jánov 5:2-3)

Keď som sa v minulosti rozprávala na zdravotnej škole so svojimi spolužiačkami na túto tému a oni zistili, že som veriaca, ich reakcia bola: „Ale to je strašne smutné podľa mňa. Však vlastne nič nesmiete“. Kresťan smie všetko, ale nie všetko chce robiť. Aj vy teoreticky môžete ukradnúť šperky svojej mamy a predat' ich, ale neurobíte to. Nie preto, že by ste nesmeli, ale pretože nechcete. Nie zo strachu pred zákonným trestom, ale z lásky ku svojej matke. Tak aj kresťan, ak miluje svojho Otca, nechce ho zarmútiť a stráni sa toho o čom vie, že je to zlé v jeho očiach. Pre ateistov je kresťanstvo iba súbor príkazov a obmedzení. Je to dlhý zoznam toho, čo nesmú robiť aj keby chceli, inak pôjdu do pekla. Ide však o nepochopenie podstaty nasledovania Pána. Keby sme teraz zobrali člena primitívneho domorodého kmeňa a priviedli ho do rozvinutej krajiny, taktiež by mu naše množstvo príkazov vyrazilo dych. Trvalo by mu roky, kým by sa naučil legislatívu daného štátu, nehovoriac o všetkých nepísaných morálnych a spoločenských pravidlách. Z pohľadu nezasväteného nový systém vždy vyzerá ako desivá tyrania. Pre tých, čo sa v ňom však pohybujú celý svoj život ale predstavuje oveľa lepší a pohodlnejší spôsob života ako na odľahlom ostrove. Uvedomujeme si výhody rozvinutej infraštruktúry a možnosti, ktoré ponúkajú kultúra, zdravotníctvo či splachovacia toaleta. Určité obmedzenia spojené s dodržiavaním zákonov sú prijateľná cena za relatívne bezstarostný život. Rovnako ani život kresťana sa nepodobá životu väzňa. To, čo pre pozorovateľa zvonku pôsobí ako obmedzujúci zákaz, je pre veriaceho ochranné opatrenie. Božie nariadenia majú svoj zmysel predovšetkým z duchovného hľadiska. Chránia nás pred množstvom zla, ktoré má svoj pôvod v hriechoch. Alkoholizmus a iné závislosti, nevera a rozvody, zlomené srdcia, zločiny z nenávisťi – všetky majú príčinu v bezuzdnom vydávaní sa vlastným žiadostiam. Spoločnosť, ktorá by naozaj poctivo a bezvýhradne nasledovala Otcove nariadenia by sa stala najrýchlejšie prosperujúcou krajinou sveta. Prieskumy by ukazovali rekordne nízke percento spáchaných trestných činov, rozvodov, prípadov osobného bankrotu či bezdomovectva, psychiatrických ochorení s koreňmi v traumatizujúcom detstve. Neexistovala by chudoba ani hlad, spoločnosť by sa starala o svojich členov. Spočiatku môžu Jeho príkazy vyzerat' tvrdo a nesplniteľne, čím dlhšie však v takom systéme žijeme, tým ľahšie si ho osvojíme a pokorne prijímame. To, čo by iní považovali za ťažké bremeno, sa časom stane bežnou rutinou ako ranná káva. Na to je však potrebné rozhodnúť sa uznať Božiu zvrchovanú autoritu a odovzdať mu nadvládu nad svojim životom. Vtedy začneme jeho príkazy konečne vnímať ako preventívne opatrenia milujúceho Otca, nie ako rozkazy od krutého diktátora. Aj vy ste pre svoje malé deti najhorší rodič sveta, keď im zakazujete každodennú

konzumáciu fast-foodov a niektoré aktivity, až kým nedospejú a same nebudú schopné porozumieť, že niečo ste im odopierali práve z lásky k nim (ak máte potomkov v pubertálnom veku, určite viete o čom hovorím). Skutky viery sú však rozsiahla téma, preto sa jej budeme viac venovať v nasledujúcej časti knihy.

„Všetko smiem, ale nie všetko prospieva; všetko smiem, ale ja nebudem ničím ovládaný.“ (1. Korint'anom 6:12)

„Všetko smiem, ale nie je všetko užitočné. Všetko smiem, ale všetko nevzdeláva.“ (1. Korint'anom 10:23)

Na tento posledný krok si ale musíme ešte trochu posvietiť. Mnohí sme rozhodnutí nasledovať Krista, ale podľa svojich vlastných podmienok, nie podľa jeho. Sme mu podriadení iba čiastočne, darujeme mu iba polovicu svojho srdca. Tú druhú si necháme na iné, dôležitejšie veci. Božie zákony však od nás vyžadujú viac. Náš Pán si totiž žiada celé naše srdce, nie len zvyšky, ktoré sme nepoužili inde. Poznáte príbeh bohatého mládenca z Biblie? Dalo by sa povedať, že splnil 99 % podmienok dobrého kresťana, chýbalo mu už iba položiť Boha na prvé miesto. Nedokázal sa totiž vzdať svojho bohatstva. A toto 1 % jeho srdca mu chýbalo k osobnému vzťahu s Bohom, toto 1 % ho oddelilo od jeho Pána. Dodržiaval všetky Božie prikázania, okrem jediného – nebudeš mať iných Bohov predomnou. Dokážeme opustiť aj to čo máme najradšej kvôli nemu?

Najčastejšie je to náš životný štýl, ktorý zaujíma popredné miesto. Istý katolícky farár vyjadril znepokojenie nad tým, aké množstvo veriacich ľudí má problém napríklad s predmanželskou čistotou. Mladé páry nepovažujú spoločné nažívanie s milovanou osobou vôbec za hriech. Sú ochotní uznať, že krádež je zlá, ohováranie je zlé, podvádzanie partnera je zlé. Ale zdržať sa dobrovoľne sexu? Absolútne nemysliteľné! Keď príde na to vzdať sa niečoho, čo sami máme radi a praktizujeme to a prijať nejaké obmedzenie, naraz sa naše názory a pocity stávajú dôležitejšie ako Slovo. Sme ochotní Boha nasledovať, ale iba do určitého bodu, kým jeho cesta nezačne byť príliš náročná. Chceme si užívať výhody Božieho dieťaťa ale bez povinností. Avšak príde deň, kedy nás tento hriech dobehne.

Priblížime si to na metafore. Keď sme malí, zbožňujeme sladkosti. Neriešime ich cenu ani nutričnú hodnotu, ich škodlivosť na naše zdravie. Stačí nám ich chuť. Najdôležitejší je náš pocit na jazyku. Keď ale trochu podrastieme, zoznámime sa aj s týmito stránkami a tu sme postavení pred rozhodnutie.

Poznali sme pravdu, akú cenu má nadmerná konzumácia sladkostí, a na jej základe sa teraz musíme rozhodnúť, ako s ňou budeme ďalej nakladať. Môžeme nad týmito informáciami mávnuť rukou a prestať sa tým zaoberať, no následne nemáme právo byť prekvapení keď sa u nás rozvinie nadváha, pokazené zuby alebo cukrovka. Je to priamy dôsledok nášho konania, zvolili sme lenivosť a pažravosť.

Druhou možnosťou je vedomé odstránenie príjmu jednoduchých cukrov z našich životov. Ak je pre nás zdravie a fyzická krása skutočne dôležité, dokážeme zaprieť sami seba a aj napriek svojej túžbe po sladkej chuti vylúčime tieto potraviny zo svojho jedálneho lístka. Nahradíme ich zdravými alternatívami. Spočiatku je to extrémne ťažké, neskôr to ide podstatne hladšie. No z dlhodobého hľadiska sa nám naše telo poďakuje.

Nakoniec je tu tretia, najpopulárnejšia cesta kompromisu, po ktorej siahame najčastejšie. Sladkosti nevylúčime úplne, iba obmedzíme ich konzumáciu. Takto veríme, že sme spravili dobrú vec a zároveň sa necítíme vinní keď si na návštevu doprajeme domáci koláč. Negatívne dopady cukrov sme síce znížili, ale neodstránili sme ich úplne. Stále sa ale môže objaviť deň, kedy náš obvodný lekár zdvihne varovný prst pri pohľade na výsledky našich krvných testov. Aplikujme si to teraz na hriech. Kým sme deti, nepoznáme dobré od zlého. Keď ale počujeme pravdu evanjelia, vtedy sme postavení pred celý svoj doterajší život v inom svetle. To, čo sme do toho momentu nepovažovali za zlé, sa naraz ukazuje ako hriešne v Božích očiach. Akonáhle poznáme, že je niečo nesprávne, už sa nemôžeme vyhovárať, že sme to nevedeli. Od tej chvíle už nekonáme nesprávne z nevedomosti, ale zámerne z neposlušnosti.

„Čo tedy povieme? Že je zákon hriechom? To nech sa nestane! Ale hriechu som nepoznal iba skrze zákon. Lebo ani o žiadosti by som nebol vedel, keby zákon nehovoril: Nepožíadaš! Ale hriech dostanúc príčinu skrze prikázanie spôsobil vo mne všelijakú žiadosť; lebo bez zákona je hriech mŕtvý. A ja som kedysi žil bez zákona, ale keď prišlo prikázanie, hriech ožil,“ (Rimanom 7:7-9)

A my čelíme nekompromisnej voľbe. Vzdať sa niečoho, čo nám duchovne škodí, aj keď je to také príjemné a pekné? Aj keď to robíme celý svoj život a nikdy sme nemali žiaden pocit viny a celé okolie nás ubezpečuje, že je to úplne v poriadku? Nuž, tak ako v prípade čokolády, aj tu si zvykneme voliť zlatú strednú cestu. Obmedzíme svoj hriech určitým spôsobom, ale vždy si necháme nejaký ten prehrešok v nočnom stolíku, ku ktorému sa môžeme vrátiť keď sme mali ťažký deň. Niečo, čoho sa nedokážeme úplne vzdať. Ale pokiaľ tento

hriech neopustíme, vždy má nad nami moc. Bude v tom šuplíku schovaný až do súdneho dňa, kedy bude vytiahnutý von na svetlo. Hriech, ktorý sme si vo svojej slabosti a láske k nemu ponechali, bude svedčiť v náš neprospech. Žalobca dostane do ruky všetky zbrane potrebné k tomu aby sme nikdy neuzreli brány nebeské. Pretože to nebude hriech ktorý sme tam omylom zabudli pri upratovaní bytu ale vedome sme sa ho snažili zakryť pred Hospodinovou tvárou rôznymi časopismi a krémami na ruky. Tvárili sme sa, že neexistuje; že je tam iba na prípad núdze nie na aktívne používanie; že sme ho vlastne ani nikdy nedoiedli; nechali sme si ho iba preto, že je to luxusná švajčiarska bonboniéra od niekoho nám veľmi blízkeho. Ale tieto výhovorky pred Spravodlivosťou neobstoja.

Viete, čo všetko zahŕňa slovo pán? Je to postavenie, ktoré dáva dotýčnému autoritu a právo nakladať so svojim majetkom podľa vlastného uváženia, bez nutnosti sa komukoľvek spovedať za svoje konanie. Pán bol týmto titulom vždy oslovovaný svojimi sluhami. Majiteľ mohol od otroka požadovať absolútne čokoľvek. Mohol od neho chcieť aby mu pripravil večeru; mohol ho poslať na trhy, kde musel stráviť celý deň pod páliacim Slnkom kým nepredal aj posledný kus tovaru, inak sa pred svojho pána nesmel postaviť; mohol ho predat' inému alebo dať zbičovať keď ho neposlúchol, mal dokonca právo svojho sluhu aj zabiť; mohol prikázať svojej slúžke aby s ním strávila noc bez ohľadu na to, či bola vydatá za iného muža. Pán mal absolútnu moc nad svojimi sluhami, stali sa jeho vlastníctvom. Ako veriaci bežne častujeme Boha týmto titulom, ale odmietame mu odovzdať svoje životy, byť jeho majetkom. Kým od nás požaduje iba ľahkú manuálnu prácu tak mlčky plníme svoju povinnosť, sme možno ochotní mu aj spievať chvály a ďakovať mu za náš super život. Akonáhle chce od nás niečo viac, čo možno bude nepríjemné alebo ponížujúce, stavíme sa na odpor. Sme ochotní ho nasledovať iba po určitú, spoločensky a mentálne prijateľnú hranicu. Toto v žiadnom prípade nie je poslušnosť.

„Či nevíete, že komu sa vydávate za sluhov cieľom poslušnosti, že ste sluhami toho, koho poslúchate – buď *sluhami* hriechu cieľom smrti, buď *sluhami* poslušnosti cieľom spravodlivosti?“ (Rimanom 6:16)

„Nikto nemôže slúžiť dvom pánom, lebo buď jedného bude nenávidieť a druhého milovať, buď jedného sa bude pridŕžať a druhým pohŕdať- nemôžete slúžiť Bohu i mamonu.“ (Matúš 6:24)

„A každý, kto opustil domy alebo bratov alebo sestry alebo otca alebo matku alebo manželku alebo deti alebo polia pre moje meno, dostane mnohonásobne viac a večný život obdrží dedične.“ (Matúš 19:29)

Uznávam, že chyba je možno aj v tom, ako nám Boha predstavuje spoločnosť. Vždy o ňom počúvame ako o dobrom milujúcom Otcovi, ako o milosrdnom a zhovievavom Bohu, o láskyplnom a mocnom Ochrancovi, ktorý nám dáva všetko, čo nám len na očiach vidí. Tým všetkým on je. Dokáže sa však aj hnevať, je žiarlivý (v zmysle túžby po našej oddanosti), je spravodlivý. Na prvý pohľad to môže znieť desivo, ale je to ten najlepší majiteľ akého môžeme mať. On nás nikdy nebude bičovať ani nútiť ukájať jeho zmyselné chútky, nebude nás okrádať o našu mzdu ani dôstojnosť. Všetko čo robí, totiž robí z lásky k nám. Všetko, čo v živote máme, sme dostali od neho. Rodinu, zdravie, dobrú prácu, slnečné podnebie, hudobný talent. Dostali sme to na užívanie a na potešenie. On len chce vidieť našu ochotu mu to vrátiť späť, keď o to náhodou niekedy požiada.

„A riekol: Nahý som vyšiel zo života svojej matky a nahý sa ta navrátim. Hospodin dal, Hospodin vzal. Nech je požehnané meno Hospodinovo.“ (Jób 1:21)

Príde mi vhod podeliť sa s vami so svedectvom rómov, ktorí prijali Ježiša. Živili sa tým, že cestovali do Anglicka kde ako organizovaná skupina vykrádali prázdne domy v bohatých štvrtiach. Následne sa vracali na Slovensko a žili z týchto úlovkov. Bol to dosť výnosný biznis a doma si žili ako králi. Keď však prijali evanjelium uvedomili si, že ich životný štýl nekorešponduje s Bibliou. Naraz prišli o celé svoje živobytie a boli nútení hľadať iné spôsoby, ako sa zaradiť do spoločnosti. Niekomu by možno necitlivo napadlo, že na tom nie je nič vážne, konečne začnú žiť ako normálni, slušní ľudia. Ale títo rómovia v tom jednoducho vyrástli, takému životu ich naučila ich rodina a komunita a nič iné nepoznali. Ukázali však skutočnú zmenu svojho vnútra a priniesli obety s tým spojené.

Predstavte si, že teraz by ste kvôli viere v Boha museli opustiť svoje milované zamestnanie, alebo dokonca celý sektor a hľadať si prácu v inom obore. Všetky tituly a kurzy by vám boli odrazu nanič, pretože už by ste ich viac nemohli použiť. Z dobre platenej práce v IT oblasti by ste museli prejsť napríklad do stavebníctva, začínať úplne od nuly. Nasledovalo by obdobie posielania životopisov, absolvovania pohovorov a na konci možno náročná

fyzická práca v prašnom a hlučnom prostredí za minimálnu mzdu kvôli nedostatočnej praxi.

Taktiež existujú kresťania, ktorí opustili dokonca krajinu a doterajší život kvôli povolaniu od Boha. Dobrovoľne sa vzdali dobre platených kancelárskych miest a klimatizovaných apartmánov na najvyššom poschodí aby sa usadili v chalúpke v krajine tretieho sveta odkiaľ hlásali evanjelium. Upokojím vás, málokedy Boh od nás žiada takéto drastické zmeny. Vlastne ide iba o veľmi ojedinelé prípady, kedy konkrétni jedinci dostali špeciálne povolanie od Boha, aby takto konali. Ale to neznamená, že si môžeme žiť ďalej po svojom a Boha si ponechať iba ako blýskavý príviesok pre svoj život, ktorým sa chválime známym. Všetci musíme určitým spôsobom zmeniť svoj spôsob jednania s ľuďmi, začať vychovávať svoje deti inak, zmeniť spôsob trávenia voľného času, niekto zamestnanie, iný opustiť rodinné zvyky, ďalší spôsob hospodárenia s peniazmi. Nie je možné ale prijať Ježiša a nezmeniť vo svojom živote vôbec nič. Nemôžeme Bohu klásť podmienky za akých ho budeme nasledovať. Tie určuje on a my ich môžeme iba prijať alebo odmietnuť, celé ako sú.

„Nestarajte sa tedy a nehovorte: Čo budeme jest’? alebo: Čo budeme piť? alebo: Čím sa zaodějeme? Lebo to všetko hľadajú pohanía, a ved’ váš nebeský Otec vie, že to všetko potrebujete. Ale hľadajte najprv kráľovstvo Božie a jeho spravodlivosť, a to všetko vám bude pridané. Teda nestarajte sa o zajtrajší deň, lebo zajtrajší deň sa bude starať o svoje veci. Dost’ má deň na svojom trápení.“ (Matúš 6:31-34)

Ak sme pri obrátení uznali, že náš život sa uberá bez Neho zlým smerom, nemôžeme v ňom teda ďalej pokračovať, akoby sa nič nedialo.

„Znám tvoje skutky, že nie si ani studený ani horúci. Bárs by si bol studený alebo horúci. Takto, že si vlažný, a ani studený ani horúci, vypľujem ťa zo svojich úst.“ (Zjavenie Jána 3:15-16)

„Milovať budeš Hospodina, svojeho Boha, celým svojim srdcom a celou svojou dušou a celou svojou silou!“ (5. Mojžišova 6:5)

Nedokážeme sa zmeniť zo dňa na deň. Lusknutím prstov sa z hriešnika stať svätcom. Duchovný rast je celoživotný proces, každý deň sa učíme opúšťať starý spôsob života a povoľujeme prepojenia so starým človekom. Duch Svätý na nás nikdy nenaloží priveľa, bude nás viesť krôčik po krôčiku, začne drobnosťami. Ale je potrebné zvládnuť najskôr základy, aby sme mohli

postúpiť ďalej. Porozmýšľajte, čím by ste si mohli zaslúžiť Rad pera (možnosť písať do zošita perom miesto ceruzky, ktorý sa udeľoval v 1. ročníku ZŠ) vo svojom živote. Vašou prvou skúškou by mohlo byť napríklad rozšírené používanie výrazu „Ježišmária“. Udomácnil sa v našich slovníkoch tak dokonale, že ho používame ako citoslovcie údivu či frustrácie. Keď sa nám niečo nepodarí, buchne po stole s výbuchom „boha!“ Koľkokrát ste prevrátili oči s dlhým povzdychom „Ježíííš...“? Ježišove meno sa používa ako nadávka. Čo by nám na to asi povedal?

„Nevezmeš mena Hospodina, svojeho Boha, nadarmo. Lebo Hospodin nenechá bez pomsty toho, kto by vzal jeho meno nadarmo.“ (2. Mojžišova 20:7)

Je to jedno z prikázaní Desatora. Ako je možné, že je brané na tak ľahkú váhu? Niektoré prikázania ako nezabiješ alebo nezosmilníš sa dokonca dostali na katolícky zoznam ťažkých hriechov, no na tento akoby sa úplne zabudlo. Ide o výslovný zákaz, po ktorom milióny veriacich po svete bez najmenších výčitiek denne šľapú. Takýto spôsob vyjadrovania sa najčastejšie pochyty už v rodine a následne ho v nás upevňujú naši kamaráti a neskôr kolegovia. Možno ste nad týmto slovným spojením nikdy do hĺbky neuvažovali. Skúste ale teraz zvážiť, či by napríklad toto nemohol byť váš prvý veľký test poslušnosti. Nevzdáte sa tejto nadávky hneď, ale ak si vedome poviete, že už to viac nechcete robiť, zmena nepotrvá dlho. Pokiaľ toto rozhodnutie vyjde z hĺbky vášho vnútra, bude to vlastne veľmi jednoduché. Najskôr si budete musieť nejaký čas uvedomelo sledovať slovník. Nájdite si náhradné slovo alebo výraz, ktoré budete používať v prípade prekvapenia a skúste ním postupne nahrádzať Ježišovo meno. Naš rozum bol našim tvorcom vymyslený tak dokonale, že pokiaľ netrpíte ťažkou neurologickou poruchou, tak nové synapsy sa vám v mozgu vytvoria v priebehu niekoľkých týždňov. Môže ísť o malý krok pre telo, ale veľký krok pre vašu dušu :)

Viackrát som sa vo svojom živote stretla so syndrómom novoobráteného kresťana. V tomto období sme naplnení radosťou a horlivosťou za božie veci až do takej miery, že nám uniká skutočná podstata. Študujeme Bibliu a hltáme každé jedno slovo, rozhodnutí dodržiavať ho do posledného detailu. Memorujeme si verše z Biblie a používame ich v každodennom živote niekedy aj na situácie, ktoré v skutočnosti nemajú s daným výrokom spojitosť. Dávame dôraz na samotné slová, ale nie na to, čo sa skrýva za nimi. Sama som si týmto

obdobím prešla a stretla som aj niekoľkých ďalších, ktorí boli na tom rovnako po svojom znovuzrození.

Napríklad určitý čas po mojom obrátení som čelila názorom, že veriaci žena nemá mať krátke vlasy. Až do vysokej školy som vždy nosila dlhé vlasy, potom som si ich jedného dňa ostrihala úplne nakrátko a ten štýl som si zamilovala. Páčila sa mi praktickosť takého strihu a rozhodla som sa ponechať si ho. Potom som však bola konfrontovaná s názorom na vhodnosť a nevhodnosť ženského zovňajšku. Preto som otvorila Bibliu a začala túto problematiku skúmať (ak by niekto mal záujem tak si prečítajte 1. list Korint'anom, celú 11. kapitolu). Priznám sa vám, že mojím skutočným zámerom bolo nájsť verše, ktoré by potvrdili moje právo na krátke vlasy. Boh predsa nikoho nepošle do pekla za chýbajúcich pár centimetrov ofiny. Nech som ale túto časť Písma skúmala akokoľvek, ak som chcela byť úprimná, tak som musela nakoniec priznať porážku. Pretože Biblia v tomto hovorila v môj neprospech. Čo sa týka fyzického zovňajšku, Písmo bralo do úvahy možnosť, že má žena krátke vlasy. Bolo to však z toho dôvodu, že v tých dobách bolo rozšírené napríklad malomocenstvo a iné ochorenia, ktoré spôsobovali vypadávanie vlasov. Stretnúť holohlavú ženu za mestom tak nebolo ničím výnimočným. Tak isto v niektorých pohanských národoch bolo zvykom ostrihať sa na znak smútku za mŕtvym. Holá hlava ale predstavovala pre ženu potupu, nech bol dôvod akýkoľvek. Biblia tak prikazuje ženám, ktoré predstupujú nejakým spôsobom pred Hospodina, mať zahalenú hlavu ako gesto úcty (keď prorokujú alebo sa modlia). Túto funkciu závoja plnia dlhé vlasy alebo šatka. Princíp je rovnaký, ako keď my ideme na dôležitú spoločenskú udalosť. Môžeme chodiť celý deň v teplákoch a vyťahanom tričku, lebo sa v nich cítime pohodlne, ale ak nás čaká firemná večera s najvyššími šéfmi spoločnosti alebo svadba našej sestry, tepláky vymeníme za menej príjemné syntetické šaty. Pretože je to prejav úcty a rešpektu voči tomu, kto nás na oslavu pozval. Nechceme spôsobiť pohoršenie tým, že sa ukážeme v nevhodnom odevu iba kvôli vlastnej lenivosti. Modlitba je stretnutie s najvyšším kráľom celého sveta. Prečo by tu mali platiť iné pravidlá? Môžem pred Boha predstúpiť v čom len chcem, aj s odhalenou hlavou, rozhodne to však nie je ukážka rešpektu. Jediné, čo tým ukazujem je to, že svoje vlastné pocity a názory považujem za dôležitejšie než Pánove názory.

Bola som teda postavená pred rozhodnutie, mala som 2 možnosti – alebo sa zatvrdiť a držať sa svojej pravdy, ktorá mi bola príjemnejšia, alebo uznať podriadenosť a prijať obmedzenia s tým spojené. Pochopila som, že mám právo nosiť krátky účes, nebudem za to zatratená. Viera nám totiž dáva v Kristovi slobodu, nie sme otrokmi nariadení. Ale samu seba môžem vlastnou spurnosťou pripraviť o požehnania, ktoré má pre mňa pripravené. Ak chcem

prísť pred Božiu tvár v modlitbách s očakávaním, nepatrí sa to robiť s nepokrytou hlavou, pretože aj on na výmenu očakáva niečo odo mňa. Od toho dňa vždy, pokiaľ mi to situácia dovoľuje, keď sa idem modliť si okolo hlavy zaviniem šatku alebo aspoň nasadím kapucňu. Na prvý pohľad to nie je nič významné ale verím, že aj to je krok poslušnosti voči Bohu. Z ľudského hľadiska môžem pôsobiť ako fanatička, ja som však toto drobné obmedzenie prijala iba preto, že to hovorí Boh. Nie kvôli tomu, že by som to tak vnútorne cítila, alebo že by som sa pri tom cítila príťažlivejšie. Som mladá žena, chodiť so šatkou na hlave ako stará babička mi fakt nepríde moderné a nedodáva mi to na sebavedomí. Ale až keď som úspešne absolvovala túto maličkú skúšku oddanosti ma mohol Boh viesť po svojej ceste ďalej k väčším výzvam. Musela som si ale uvedomiť, že nešlo o samotný akt pokrývania hlavy ale o poslušnosť ako takú. Pán mohol odo mňa požadovať poslušnosť v inej forme, on však zvolil presne túto, lebo vedel, že je to pre mňa dostatočne dôležité, aby som sa tým zaoberala.

Neznamená to, že teraz musíte nasledovať môj príklad. Boh nestavia na prvé miesto dôsledné dodržiavanie vonkajších úkonov bez skutočného pochopenia a slobody. **To, čo jeden z nás považuje za osobné vyjadrenie viery, nemusí byť nutne povinnosťou pre každého veriaceho. Takým spôsobom sa v nás buduje a upevňuje farizejstvo. To je založené na presnom dodržiavaní detailných príkazov, ktoré platia pre všetkých rovnako, bez výnimky a priestoru na milosrdenstvo.** Problematiku krátkych vlasov som uviedla preto, aby som vám priblížila svoj osobný zážitok s Božím slovom. Nie je to všeobecná podmienka kresťanstva. Ja sama som túto časť Písma prijala ako svoju osobnú malú skúšku, ktorá sa ostatných nemusí týkať.

Inou mojou skúškou boli desiatky. Hneď ako som sa obrátila, z každej svojej výplaty som odložila časť pre Boha. Nešlo o reálnych 10 % z platu, to som si nemohla dovoliť, keďže svoju kariéru som začínala s minimálnou mzdou (v tých časoch to predstavovalo menej ako 600 eur v čistom). Avšak vždy som odložila aspoň malú sumu. Vo svojom prvotnom zápale som sa dostala aj k prísloviu z 3. kapitoly „*Cti Hospodina zo svojho majetku a prvotiny svojich úrod*“. V tej chvíli som svoje úsilie posunula ešte o level vyššie a začala som brať toto nariadenie doslovne. Vtedy som nielenže oddelila malú časť výplaty pre Boha, musela to byť úplne prvá časť. Od toho momentu vždy, keď mi prišli peniaze na účet, rozhodla som sa, že prvá minútá suma z výplaty musí ísť na dobrú vec, nie na mňa. Takže ak som si potrebovala napríklad kúpiť lístok na autobus, to muselo počkať, pretože prvé utrácanie muselo ísť na Božie veci, nie na moje osobné. Považovala som to za skutočne biblické, moje názory stáli na

veršoch z Písma. Teraz, keď si na toto obdobie spomeniem, krútim sama nad sebou hlavou, avšak vtedy som tomu naozaj verila. Bola som natoľko horlivá pre Pána, že som bola skalopevne presvedčená, že konám správne. Ako správny farizej. Dala som slová z Biblie na prvé miesto, avšak videla som iba vonkajšiu formu a nie podstatu veci. Úzkostlivo som sa držala písaného príkazu, zatiaľ čo mi unikalo skutočné poslanstvo. Počas toho obdobia som sa viac krát musela zaprieť alebo si narobila zbytočné ťažkosti iba kvôli tomu, že prvý „musel“ byť Boh. Ale ja som to považovala za chvályhodné, veď kresťan má predsa zapierať sám seba a umŕtvovať svoje žiadosti. Aké plytké a povrchné bolo vtedy moje čítanie Písma. Vďaka Bohu, časom mi Duch otvoril oči a ja som si uvedomila svoju fanatickú slepotu a svoje pohnútky a správanie som upravila. Teraz už chápem, že Bohu nezáleží na výške sumy, ale na ochote darcu.

V prvom rade som upustila od povinnosti dávať úplne prvý čiastku z výplaty. Kúpila som si za týmto účelom malú pokladničku, do ktorej príležitostne odkladám peniažky keď mám nejaké nazvyš. Niekedy dám aj viackrát za mesiac, inokedy iba raz za dva-tri mesiace. Podľa toho, ako mi finančná situácia dovoľí. A hlavne, dávam slobodne, nie pod tlakom, že ako kresťan mám povinnosť dávať Bohu. Viem, že ak mám v ruke väčšiu sumu nemusím všetko dať do pokladničky. Môžem si ich pokojne šetriť na niečo iné, napríklad nový mobil alebo ventilátor do akvária a zároveň nebyť obeťou výčitiek môjho svedomia, že som sebecká. Pán nepotrebuje moje peniaze keď ich dávam s odporom, naopak aj pár centov vie dokonale využiť, ak mu ich dám radostne a dobrovoľne.

To isté zažili aj Kain a Ábel. Nariadenie bolo prinášať prvotinu svojej úrody Bohu. Obaja bratia tento príkaz poctivo dodržiavali, rozdiel bol však v ich vnútornom postoji. Mladší Ábel Boha úprimne miloval a ochotne mu nosil najlepšie kusy zo svojho stáda. Starší Kain síce prinášal obety tak, ako mu to zákon nariadil, konal tak ale iba z povinnosti. Rovnako, ako sa mnohí dnešní kresťania napríklad zúčastňujú vianočnej omše alebo dávajú na charitu, pretože „ako kresťania by mali“. Išlo iba o vonkajšie dodržiavanie zákona, ale neprikladal k nemu srdce. Boh videl jeho postoj a preto Kainovu nútenú obeť neprijal, zatiaľ čo Ábelovu dobrovoľnú uvítal. Zúčastňovanie sa bohoslužieb alebo vykonávanie povinností kresťana iba preto, že sa to patrí, nemá žiadnu duchovnú hodnotu. Takéto dary sú pre Pána bezcenné a odvrhne ich rovnako ako Kainovu obeť.

Vezmite si ponaučenie z mojich, aj Kainových chýb. Nie len katolícka Cirkev lipne na svojich vonkajších obradoch, rovnako aj každý kresťan, ktorý chce úprimne nasledovať Pána sa vystavuje tomuto riziku. Preto by malo byť naše

štúdium Písma dôsledné a opakované. **Pretože v prvotnom nadšení v ňom ľahko prehliadneme reálnu Božiu vôľu a nahradíme ju svojou predstavou.**

S týmto slepým zápalom som sa stretla predovšetkým u nováčikov vo viere, avšak nevyhýba sa ani skúsenejším veteránom. Veľmi rozšírenou predstavou, ktorá koluje prevažne v nekatolíckych zboroch, je napríklad viera v nedotknuteľnosť Izraela. Tu sa však zamieňa Boží izraelský ľud zo Starej zmluvy s dnešným štátom na území stredného východu (duchovný Izrael a fyzický Izrael). Nie tak dávno sa rozpútal vojnový konflikt medzi Izraelom a jeho západnou časťou, ktorá je v súčasnosti osídlená najmä moslimským obyvateľstvom. Túto vojnu začal židovský štát a zdôvodňoval to svojim právom na danú oblasť. Okrem tohto drobného územia neskôr začal Izrael vojensky napádať aj okolité islamské štáty a agresivitu eskaloval. Tento konflikt rozdelil spoločnosť po celom svete, rovnako ako v prípade Rusko-Ukrajinskej vojny. Kresťanské spoločenstvá začali na svoje stránky pridávať modro-biele zástavy s vyjadreniami typu „Stojíme za Izraelom“. Odvolávajú sa na vyvolenosť Božieho ľudu v Biblii. Áno, je pravda že židia boli Bohom vyvolení za jeho ľud a stále ním sú, jeho zaslúbenie stále trvá a je večné. K takému záveru môžeme ľahko dôjsť po prvom zbežnom prečítaní daných pasáží. Po hlbšom skúmaní celej Biblie sa však začína odhaľovať aj niečo ďalšie. **Izrael spomínaný v Starom zákone nie je to isté, čo štát Izrael v dnešnej dobe.** Izrael v Starom zákone bola skupina ľudí, ktorí boli priami pokrvní potomkovia Jáкова a jeho 12 synov. V Starom zákone je Hospodin nazývaný Bohom Izraelovým, pretože oni ho ako jediní nasledovali, oslavovali ho pod menom Jahve. Ostatné okolité národy mali svojich vlastných bôžikov ktorým kadili a uctievali ich (v Sidónii bola bohyňou Astarta, v Moábe bol bohom Chámoš ktorý bol totožný s amonnitským Molochom, planéta Saturn bola národmi uctievaná ako Kijjún alebo Remfan).

Neskôr, v Novom zákone však vidíme, že za Izraelitov boli označovaní židia, avšak nie kresťania. Izraeliti patrili medzi tých, ktorým muselo byť evanjelium zvestované spolu s pohanmi. Išlo o židovskú komunitu, ktorá ešte neprijala kresťanstvo a tak smerovala k večnosti v pekle. Už viac totiž nebola chránená statusom Božieho ľudu ako za starých čias. Svoju šancu už dostali a premárnili, nastal čas milosti pre pohanov.

„No, nie že by bolo zmarené slovo Božie. Lebo nie všetci, ktorí sú z Izraela, sú Izraelom, ani preto, že sú semä Abrahámovo, nie sú všetci deťmi, ale: V Izákovi sa ti bude volať semä, to jest, nie deti tela sú deťmi Božími, ale deti zaslúbenia počítajú sa za semä.“ (Rimanom 9:6-8)

Veľká časť pôvodného Izraelského národa Ježiša zavrhol ako Spasiteľa a naďalej sa držala svojich prikázaní. Toto presvedčenie pretrvalo až dodnes. V judaizme sa naďalej Tóra pokladá za najdôležitejšiu náboženskú listinu a židia ešte stále očakávajú zaslúbeného Mesiáša. Zachovávajú Mojžišove pravidlá zo Starej zmluvy a snažia sa dosahovať ospravedlnenie naplňaním tohto zákona. Preto čítame, že Boh pre ich neveru dal priestor aj pohanom. Židia boli vylomení z koreňa a neveriaci vštepení. Až keď sa naplní počet obrátených pohanov, židia budú vrátení na svoje miesto (Zjavenie Jána hovorí o hromadnom obracaní židov na kresťanstvo ako predzvesť príchodu posledných časov). Boh ich nezavrhol, iba ich na určitý čas odsunul nabok, aby dal príležitosť každému. Fyzickým Izraelom boli v minulosti priami potomkovia Jákobovi. **Duchovným Izraelom sa dnes stáva každý pravý Kristov nasledovník – kresťan, bez ohľadu na to, z akého prostredia pochádza** (odporúčam poriadne čítať list Rimanom, najmä 11. kapitolu a premýšľať nad jej významom).

Dnešný fyzický štát Izrael má s Bohom už iba pramálo spoločného. Najväčší podiel príslušníkov tohto štátu tvoria židia, ktorí sú však židmi iba z náboženského hľadiska, nie etnického (teda nejde o genetických príbuzných Jákobovej rodiny). Taktiež rozpútavanie vojny, vyvražďovanie okolitých národov, vydieranie a zastráňovanie druhých kvôli túžbe po moci a peniazoch určite nie je v súlade s Božou vôľou a jeho najvyšším príkazom milosrdenstva. Podľa Mojžišovho zákona každý žid, ktorý vezme život inej ľudskej bytosti, má byť bez milosti popravený. Avšak túto časť starých nariadení akosi prehládajú. Nedotknuteľnosť dnešného fyzického Izraela nemá teda žiadne opodstatnenie v Biblii. Svet sa proti tomuto štátu búri, avšak nie preto, že „budete nenávidení od všetkých národov pre moje meno“. Izraeliti nečelia hnevu a vyhrážkam sveta primárne kvôli tomu, že ostríhajú Hospodinove nariadenia, ale práve naopak, pre svoje bezbožné skutky. Ich činy poburujú všetkých a jednoznačne odporujú Bohu a je potrebné na ne poukazovať, nie ich ospravedlňovať. Svojich bratov máme v láske napomínať, nie pred ich hriechmi zatvárať oči. Napriek tomu sa však protestanti bezmyšlienkovite stavajú na stranu tejto mocnosti s rovnakou tvrdohlavosťou a slepotou, s akou sa katolíci zastávajú pápežského úradu a jeho nedotknuteľnosti a neomylnosti. Aj snaha o bezvýhradné nasledovanie Slova sa môže veľmi rýchlo zvrtnúť, pokiaľ nebudeme postupovať obozretne. Nestačí si iba prečítať nejaký verš a brať prvý výklad, ktorý sa nám naskytne. Zablúdiť môže totiž aj skúsený dlhoročný kresťan, ak si nedá pozor.

Je to teória, ktorá je síce ľahko pochopiteľná, ale náročne sa pretavuje do praxe. Niekedy to totiž môže vyzeráť dokonca tak, že Slovo káže same proti

sebe. Napríklad v Starom zákone bolo nariadenie prinášať do chrámu denne čerstvý chlieb, ktorý sa predkladal ako súčasť obete predloženia. Tento príkaz vydal sám Hospodin. Toto pečivo nebolo určené na konzumáciu (okrem kňazov), bolo oddelené pre Pána ako súčasť svätej omše. Bežný občan sa ho nesmel ani dotknúť. V prvej knihe Samuelovej stretávame Dávida, ktorý bol na úteku pred Saulom so svojimi mužmi. Putovali už dlho a boli vyhladovaní. Dávid prišiel do chrámu za kňazom Achimelechom a žiadal ho o jedlo pre seba a svojich vojakov. V chráme nič na jedenie nebolo, okrem daných chlebov prichystaných pre kňazov po omši. Achimelech však pochopil, že milosrdenstvo je vyššie ako zákon, preto Dávidovi chleby podaroval. Zachovať ľudský život bolo dôležitejšie ako dodržiavať písaný zákon. Pri tom oba tieto nariadenia pochádzali od samotného Boha.

Božie prikázanie z vrchu Sinaj hovorí milovať svojho otca a matku a mať ich v úcte. V osobe Ježiša však poslucháčov šokoval úplne opačným vyjadrením – kto nemá v nenávisti svojho otca a svoju matku, nie je ho hoden. Tento výrok zanechal zmätok aj v hlavách jeho nasledovníkov a učeníkov.

Rovnako v Novom testamente sa dozvedáme o určitých zákonoch ustanovených Otcom, ktoré jeho Syn v niektorých prípadoch bez okolkov prekračoval. Stvoriteľ dal na tomto svete pravidlá a určitú hierarchiu, ktorú nám prikazuje rešpektovať. Určité formy autority vznikli prirodzeným spolunažívaním, ako napríklad v rodinách. Iné sme si vytvorili umelo, aby naša spoločnosť mohla vôbec fungovať a prosperovať. Stretávame sa s nimi na akademickej pôde, v zamestnaní alebo pri voľbách parlamentu. Nie všetky pravidlá sú nám príjemné, ale sme nabádaní podriaďovať sa im v rámci zachovania dobrých medziľudských vzťahov a funkčnej spoločnosti. Aj Ježiša chceli farizeji v určitých momentoch usvedčiť zo zrady a rebélie voči panovníkovi, keď od neho požadovali zaplatenie daní. Dúfali, že ho budú môcť usvedčiť z nabádania ľudí k vz bure. Ježiš sa vtedy podriadil svetskému zákonu o daniach ako každý iný občan a nutnú čiastku bez odporu zaplatil.

Jedným z najstarších ustanovení sveta bolo svätenie siedmeho dňa. Išlo o Božie nariadenie, ktoré malo rovnakú vážnosť ako právny predpis. Za čias Starého zákona to bola sobota, u nás je to nedeľa. Každý jeden žid bol povinný toto pravidlo rešpektovať a akékoľvek porušenie sa prísne trestalo. V tento deň sa nesmeli vykonávať absolútne nič, čo by sa dalo označiť za prácu. Ak vám ochorel príbuzný, lekár nemohol prísť ku vám domov aby nemocného prehliadol. A predsa vidíme Ježiša, ktorý najprv bez jediného náznaku nesúhlasu poslušne dodržiava zákon o platení dane, ako toto druhé nariadenie úplne odignoruje s ľahkým srdcom. Dokonca opakovane. Nič mu nebránilo v tom povedať neplodnej žene, slepému alebo malomocnému žobrákovi:

„Priateľu, žil si s týmto bremenom celých 40 rokov, tak ťa žiadam, aby si vydržal ešte jeden deň navyše. Nepatrí sa mi prestupovať Božie nariadenia o sobote (nedeli), navyše tým zbytočne vyvolám pohoršenie u tvojich nábožných bratov. Príď prosím zajtra a máš moje slovo, že ťa zbavím každého tvojho trápenia.“ Toto by bol ukážkový príklad, ako mohol elegantne a bez vyvolávania roztržiek vyhovieť ľuďom aj svojmu otcovi. Všetci by odišli spokojní. On však týchto úbožiacov zbavil ich utrpenia zámerne v momente, kedy ho požiadali. Urobil tak preto, aby dokázal, že milosrdenstvo je najvyšší zákon tohto aj duchovného sveta. Pomôcť ľudskej bytosti v núdzi je dôležitejšie ako čokoľvek iné. Láska je viac ako prikázania. Láska je naplnenie zákona.

Božie Slovo nám pomáha nájsť cestu k Pánovi a následne sa jej držať, musí však spolupracovať s pôsobením Ducha v nás. Ten nám dáva plné pochopenie Pánových zákonov, ktoré sa nachádzajú v Biblii. Slovo nikdy nekáže same proti sebe, dané výroky sa v skutočnosti dopĺňajú a vysvetľujú duchovné zákony na hlbšom leveli, ako sme boli zvyknutí. To je jeden z dôvodov, prečo je vhodné poznať aj Starý zákon a jeho súvislosti s udalosťami v Novom zákone. Inak nám hrozí, že sa budeme zaryto oháňať jedným naučeným veršikom bez jeho skutočného pochopenia, pretože *„litera zabíja, ale Duch oživuje“*. Nemôžeme vnímať biblické nariadenia iba povrchné, ich bezmyšlienkovitým dodržiavaním sa vraciame späť pod zákon, ktorý nevedie k večnému životu.

O tejto téme, spolu s inými, pojednáva kniha Učeník od Juana Carla Ortiza. Ide o staršiu knihu, ktorá pre svoj nekompromisný, ale otvorený pohľad bola zakazovaná v kresťanských (najmä protestantských) zboroch. Poukazovala na skutočné chyby v spoločenských, ktorých sa tieto denominácie dopúšťali, preto duchovní odrádzali mládež od čítania. Táto negatívna propagácia však prirodzene spôsobila, že sa po tejto knižke v kníhkupectvách iba tak zaprášilo. Momentálne sa dá zohnať iba v niektorých antikvariátoch, alebo zadarmo na internete v pdf podobe. Ak chcete aj vy trochu okúsiť, aký je rozdiel medzi životom veriaceho, ktorý iba mechanicky plní prikázania a ktorý je pravdivo vedený Láskou, prečítajte si z nej pár stránok (pre záujemcov som pripojila odkaz na online dokument v zdrojoch, avšak medzičasom bol jeho zdroj podozrivou odstránený¹⁶).

14. Skutky viery

Tu sa budeme dôkladnejšie venovať téme, ktorú sme letmo zasiahli v predchádzajúcich kapitolách 7 a 13. Skutky veriacich sú ďalšia vec, ktorá zapálila storočia trvajúci konflikt medzi katolíckou Cirkvou a jej reformátormi. Hoci množstvo katolíckych duchovných tvrdí, že ich Cirkev neobhaja tvrdenie o možnosti zaslúžiť si spásu vlastným konaním, ich vlastné oficiálne učenie a spôsob fungovania poukazuje na opak. Katolíci v diskusiách vraj uznávajú, že skutky sú iba ovocím ducha nie podmienkou prijatia milosti, ich vlastné konanie a učenie ich však usvedčujú z klamstva.

Môžeme začať myšlienkou pobožnosti deviatich prvých piatkov. Ide o učenie, ktoré svetu predstavila žena menom Margita Mária Alacoque, ktorá tvrdila, že sa jej zjavil sám Ježiš a zveril jej tieto prisľúbenia. V ôsmej kapitole sme sa venovali zjaveniam, ktoré používa nepriateľ na to, aby nás pomýlil a zvedol na nesprávnu cestu. Tajomstvo prvých piatkov je ukázkovým príkladom toho, ako nás detailne premyslené klamstvo nepriateľa dokáže oklamať natoľko, že sme schopní ho postaviť po boku skutočného evanjelia a vydávať ho za jeho autentickú súčasť. Satanovo učenie prijímajú a dodržiavajú oklamaní veriaci s rovnakou bážňou s akou prijímajú Ježišovo posolstvo.

Ide o 12 zaslúbení, ktoré získa katolík ak správne vykoná jednu úlohu – musí sa každý prvý piatok zúčastniť svätého prijímania 9 mesiacov po sebe, bez prerušenia. Je potrebné do bodky pri tom dodržať presné podmienky, ako napríklad celý ten deň sa vyhýbať každému jednému hriechu, vrátane všedného. Rovnako je nutné sa daný piatok modliť na úmysel Svätého Otca a celý deň mať vo všetkom úmysel obetovať deň na odčinenie hriechov. Príprava na tento piatok začína ešte skôr, pretože okrem svätého prijímania na obetu za hriech je nutné mať na konte už minimálne jednu spoveď na odčinenie hriechov. To je veru poriadna nálož domácich úloh a ešte k tomu na víkend. Avšak na výmenu za toto vyčerpávajúce odopoludie získava veriaci viac ako dvojnásobok prisľubov. 12 výhod výmenou za 5 výkonov. Katolík si týmto spôsobom zaistuje napríklad pokoj v rodine, požehnanie na všetky svoje podujatia, dosiahne horlivosť a dokonalosť, bude zapísaný v Ježišovom srdci alebo získa Jeho pomoc v hodine smrti. Pre tých, čo majú doma vystavený obraz Najsvätejšieho Srdca a uctievali ho, obsahujú prisľuby bonusovú klauzulu, zaistujúcu požehnanie daného domu. Kňazi zase obdržia dar obracať aj tie najzaťatejšie srdcia¹⁷.

Toto je krásna ukážka toho, ako konkrétne aktivity môžu údajne zabezpečiť prísun špeciálnych privilégií do našich životov. Tieto sľuby na prvý pohľad pôsobia celkom vierohodne, pretože používajú formulácie podobné tým v

Biblii. V Žalmoch aj Zjavení sa hovorí o knihe života, z ktorej budú nehodní vytretí (nie Ježišovho srdca). Kňazi zase získavajú superschopnosť hodnú Boha, aby dokázali obracať srdcia. Avšak Boh nás vo svojom slove učí opak, on jediný má moc obrátiť aj tie najzarytejšie srdcia. Obrátenie je milosť, dar ktorý dáva podľa vlastného uváženia.

„Lebo veď čo ty vieš, ženo, či zachrániš muža? Alebo čo ty vieš, muž, či zachrániš ženu? Každý len tak, ako mu udelil Pán, každý, ako ho povolal Bôh, tak nech každý chodí, robí a žije. A tak nariadujem vo všetkých sboroch. (Korint'anom 7:16-17)

Avšak pri plnení pobožnosti prvých piatkov sa hrá aj o veľmi lákavý jackpot v podobe istého lístku do neba, preto nie je ľahké ju len tak odignorovať. Posledné Ježišovo prisľúbenie údajne hovorí, že každý, kto túto pobožnosť vykonal správne, nezomrie v nemilosti ani bez sviatosti. To znamená, že po smrti už môže putovať iba do neba alebo očistca, ale nikdy nie do pekla. Iba blázon by si nechal ujsť takú príležitosť. Danú stávkou je možné uzatvárať na ľubovoľný počet žrebovaní. Ak katolík nemá istotu, že splnil všetky náležitosti ako sa patrí, môže si danú sviatosť zopakovať. Pokojne aj každý rok, aby si svoju výhru skutočne poistil. Ide o jasné klamlivé učenie Cirkvi o tom, že je možné si spásu zaistiť vlastnou činnosťou.

Komu nevyhovuje piatok, môže využiť ponuku inej duchovnej bytosti, ktorá dostala meno Panna Mária Fatimská. V roku 1917 mali tri malé deti niekoľko vídení prízraku, ktorý sa predstavil ako Mária a ktorá im prišla predstaviť ďalšiu revolučnú skratku ku spásu. Túto pobožnosť je nutné opakovať iba 5 mesiacov po sebe, vždy na prvú sobotu. Zoznam úloh tentokrát obsahuje modlitbu sväteho ruženca, následné 15 minútové rozjímanie nad tajomstvami ruženca, nutnosť absolvovať sväté prijímanie a ešte pred tým sa vyspovedať. To všetko je potrebné robiť na úmysel, aby Máriu potešili a oslávili. Za tieto aktivity ponúka, podobne ako Pobožnosť prvých piatkov, odmenu v podobe pomoci a útechy v poslednej hodine života. Ďalší exemplárny prípad toho, ako si môžeme sami spásu alebo milosť zdanlivo odpracovať. Toto zjavenie bolo sprevádzané jasným prejavom nadprirodzena v podobe slnečného zázraku, ktorý mal údajne okolo 70 000 očitých svedkov. Cirkev sa toho chytila ako neodskriepiteľného dôkazu, že mariánska úcta a zjavenia Matky Božej sú zoslané zhora¹⁸.

Myslím, že práve nastal čas na prvú neohlásenú písomku na overenie znalostí a schopností. Ak ste až doteraz čítali štýlom „jedným uchom dnu, druhým von“, rovno môžete túto knihu zavrieť. Naozaj, aký by malo zmysel pokračovať, pokiaľ vám to nedáva vôbec nič? Ide o to, že ak túto knihu beriete iba ako rozptýlenie po dlhom dni, tak vám jej posolstvo vyprchá z hlavy krátko po jej dočítaní. Viem o čom hovorím. Mne samej sa stáva, že počas čítania hltám každé jedno slovo a neviem sa dočkať, ako to s hlavnými hrdinami dopadne. Avšak ak by sa ma niekto po týždni spýtal na dôležitý detail je celkom možné, že by som si ho už nevedela vybaviť. Nie preto, že by som bola výrazne zábudlivá ale kvôli tomu, že príbeh som čítala iba povrchno a vnímala ho len ako krátkodobú zábavu. Dej bol pre mňa pútavý iba v prítomnom okamihu a po poslednej stránke rýchlo upadol do zabudnutia, aby urobil miesto novej knihy s novým strhujúcim príbehom. Túto knihu ale nečítajte ako beletriu, ale náučnú literatúru. Nejde v nej o to, prečítať si úchvatný príbeh zakázanej lásky, ktorý za mesiac zabudnete, ale o návod k čítaniu Biblie a chápaniu evanjelia. Ak totiž zostanete iba pri pasívnom prijímaní toku informácií, nikdy nedosiahnete skutočné pochopenie a zmenu myslenia.

Preto by som vás teraz chcela požiadať, aby ste sa pousilovali rozpamätať sa na posolstvo predchádzajúcich kapitol. Skúste svoje doterajšie teoretické poznatky využiť v praxi. Vybavte si konkrétne implikáciu z prvej a príklady zjavení z ôsmej kapitoly. Teraz skombinujte ich logiku na pochopenie myšlienky a následné vyvodenie záveru ohľadom učenia o pobožnosti prvých piatich sobôt. Implikácia vyzerá nasledovne:

Tvrdenia A: Jediný, kto dokáže robiť zázraky je Boh.

Tvrdenie B: Pestrofarebné Slnko tancujúce po oblohe bol zázrak zhora.

Pokiaľ by bol Hospodin skutočne jediným pôvodcom každého jedného prejavu nadprirodzenej moci, tak by slnečný zázrak bol rozhodne Jeho dielom. **Avšak nie každý úkaz, vymykajúci sa fyzikálnym vlastnostiam, pochádza zhora.** Ak neplatí veta A, tak pravdivosť vety B spadá do oblasti špekulácie. Boh totiž nie je jediný, kto dokáže pobláznit naše zmysly neuveriteľnými výjavmi. Veľkou mocou oplývajú aj iné duchovné bytosti, zlé bytosti. Sám Satan dostal moc nad celou Zemou, ovláda každé kráľovstvo tohto sveta skrze svojich nohsledov. Niektorí démoni majú silu konať veľké veci, ktorými dokážu oklamať a zviest' neskúsených. Tieto zázraky nie vždy potrebujú konkrétneho ľudského prostredníka, ako spomínané zjavenia na oblohe. Inokedy sa ich moc prejavuje skrze ľudí, ktorí sa im otvorili a vpustili ich do svojich životov výmenou za rôzne výhody. Napríklad moc čarodejníkov a

šamanov je známa už po stáročia, najmä v menej civilizovaných krajinách. Aj v Ježišových dobách žili mocní černokňazníci, ktorí dokázali predpovedať budúcnosť, uvaliť na niekoho prekliatie alebo spôsobiť smrť na diaľku. Ku koncu sveta sa ich vplyv a autorita ešte rozšíri, až natolko, že ich „zázraky“ už budú mať problém rozoznať aj skúsení kresťania.

„Vtedy keby vám niekto povedal: Hľa, tu je Kristus! alebo: Tu! neverte! Lebo povstanú falošní kristovia a falošní proroci a dajú veľiké znamenia a budú robiť zázraky, tak že by sviedli v blud, keby bolo možné, aj vyvolených. Hľa, predpovedal som vám to! Tedy keď vám povedia: Hľa, na púšti je! nevychádzajte! Hľa, v tajných chyžiach! neverte!“ (Matúš 24:23-26)

„A Ježiš odpovedal a riekol im: Hľaďte, aby vás niekto nesviedol! Lebo mnohí prídu pod mojim menom, a budú hovoriť: Ja som Kristus, a svedú mnohých.“ (Matúš 24:4-5)

Keď túto Fatimskú udalosť pozorne preskúmame do hĺbky vo svetle Biblie tak odhalíme, že toto zjavenie nemohlo vyjsť od Kráľa svetla. Teraz je najvhodnejší čas zapojiť poznatky z ôsmej kapitoly. Ako sa Boh stavia k využívaniu duší zosnulých ako poslov výnimočných správ? Čo hovorí o spojení medzi živými a mŕtvymi? Fatimská Mária je ďalší duch, ktorý na seba zobral podobu známej a obdivovanej osoby, aby si zaistil dôveru nás. Tú okrem iného podporuje aj implementáciou princípu „stokrát opakovaná lož sa stáva pravdou“ – sporadicky počúvame o podobných zjaveniach s obdobným posolstvom z rôznych kútov sveta, ako Medžugorie, Lurdy, Guadalupe, Rím. Scenár je rovnaký – zakaždým sa objavuje Mária, ovenčená nejakým novým titulom, ktorá prináša ďalšie a ďalšie prelomové spôsoby modlitieb, prosieb alebo vykúpenia. Nejde o náhodné, oddelené udalosti, ale premyslenú a perfektne koordinovanú stratégiu riadenú z jedného hlavného centra. Môžeme si ju predstaviť ako masívnu chobotnicu, pričom všetky tieto zjavenia sú jej chápadlami. Tisíce démonov, pracujúcich ako jeden gigantický organizmus za jediným spoločným účelom. Táto duchovná mocnosť, tento Mariánsky duch, sa pokúša docieľiť aby sme sa klaňali jemu samému. Používa sériu falošných učení v rôznych podobách, ktorých finálnym zámerom je hocijakým spôsobom odkloniť úctu od Ježiša k Márii.

Cieľom Mariánskeho kultu je vyzdvihovanie a velebenie hriešneho človeka namiesto Pána. A zatiaľ sa mu to neskutočne darí, bez jediného náznaku odporu zo strany Kristovej cirkvi. Dokonca v nej nachádza perfektného

spolupracovníka. Keď RKC prišla v roku 1854 s dogmou o nepoškvrnenosti Máriinho počatia, Satanovi to dokonale hralo do kariet, preto sa rozhodol Cirev v tomto blude podporiť. O štyri roky neskôr boli veriaci svedkami ďalšieho mystického, perfektne načasovaného zjavenia v Lurdách, kde sa temná bytosť predstavila ako Nepoškvrnené počatie, aby túto novovyhlásenú „pravdu“ akože potvrdila. Všimnite si, že dokým katechizmus neprišiel s nápadom nepoškvrnenosti, neexistovalo ani žiadne zjavenie nepoškvrnenej Márie. A potom sa zrazu zjavenia podporujúce Cirkevné vyhlásenia začali objavovať ako huby po daždi. Pozor, nenaznačujem, že by bol Lucifer poslušným služobníkom Cirkvi. Je to presne naopak. Keď RKC vlastnou snahou marí Božie dielo, diabol nemá dôvod jej v tom brániť. Cirkev spraví polovicu roboty zaňho, jemu stačí to už iba dotiahnuť do konca. Spomeňte si, akými všemožnými spôsobmi upravuje RKC svoje učenie aj Bibliu tak, aby vyhovovala jej (Satanovým) požiadavkám o „Kráľovnej nebies“. Odstraňujú a upravujú verše z Písma, zavádzajú nové sviatky a svätostánky zasvätené iba jej srdcu. Cirkev proti tejto démonskej mocnosti nebojuje, poslušne a slepo jej slúži. Zázraky sú predsa určené na to, aby v nás vzbudzovali údiv a úctu voči osobnosti Stvoriteľa. Všimnite si však, že zjavenie vo Fatime vôbec nevedlo k tomu, že ľudia začali viac oslavovať Boha. Práve naopak, daná udalosť spôsobila hromadné vzdávanie úcty Márii. Spôsobila, že sa jej ľudia začali klaňať, vidieť v nej ochrancu, pomocníka, dôverníka, príhovorcú, niekoho takmer rovného Bohu. Všetky tieto tituly však patria Ježišovi. Toto je jeden z hlavných poznávacích znakov nečistého ducha – všímajte si výsledky jeho práce. Strom poznáš po ovocí. Pokiaľ nejaké zjavenie alebo „zázrak“ spôsobia, že sa ľudia začnú obracať na obyčajnú stvorenú bytosť, akou je Mária alebo iný svätec, nie je to dané zhora. Zjavenie vo Fatime odklonilo 70 000 ľudí od cesty pravdy k nasledovaniu a velebeniu bludov.

Boh pozná charakter a povahu každej jednej stvorenej živej bytosti, vrátane ľudí aj padlých anjelov. Veľmi dobre vedel o čo a akým spôsobom sa Lucifer bude pokúšať. Preto nám už od prvopočiatku zjavoval svoju vôľu skrze prorokov, a neskôr cez Ježiša ľudí varoval aj osobne. Otec dal pomocou svätých napísať Bibliu, aby bolo jeho slovo napevno zaznamenané pre všetky nasledujúce generácie. Vedel, že pri ústnom tradovaní by sa to veľmi rýchlo zvrhlo, preto zvolil tento spôsob, aby každý jeden veriaci mal k dispozícii jeho nepoškvrnené a neupravované učenie. Aby sme si dokázali všetky údajné tvrdenia porovnávať so skutočnou vôľou Najvyššieho sami za seba a nemuseli sa spoliehať na deravú pamäť druhých. Jedným z Jeho prianí bolo, aby sme poznali aj triky a podrazy od nepriateľa, aby sme boli voči nim obozretní a vedeli sa brániť. Veľmi populárnou taktikou sa pre svoju efektívnosť stalo

zneužívanie podoby zosnulých svätých alebo samotného Ježiša na to, aby nás stiahli na vedľajšie chodníky tým, že nám budú zvestovať nepravé evanjelium.

Ako zistíme, že je dané učenie falošné? Pretože si ho vďaka nášmu múdremu a predvídavému Otcovi môžeme hneď na mieste porovnať s jeho skutočným učením a vyjadreniami v knihe, ktorú nám dal napísať, aby nás práve pred týmito zvodmi ochránil. Jedine, že by sme neverili, že Biblia je skutočné Božie slovo? Pretože ak raz tvrdíme, že veríme tejto knihe ako pravému slovu skutočného reálneho Boha, potom nie je dôvod aby sme mu neverili, keď ono samo hovorí, že zjavenia svätcov sú klamstvá nepriateľa. Bibliu nemôžeme čítať selektívne a vyberať si, ktoré pasáže budeme považovať za autentické opisy udalostí a ktoré iba za vymyslené príbehy na dobrú noc. Na základe čoho dôverujeme práve časti o Ježišovom narodení z panny alebo pasáži o jeho zmŕtvychvstaní, no odmietame veriť častiam o pokrytectve farizejov, nezvratnosti večného zatratenia alebo satanových podvodoch? Pokiaľ odmietame riadiť sa tým, čo nám Slovo jasne hovorí, má to iba dva dôvody:

1. Veríme že Biblia je pravdivá ale jednoducho sa ňou nechceme riadiť. Znamená to, že veríme v skutočnú existenciu a nadradenosť Boha, ale proste ho iba nechceme počúvať. Tým pádom ho nenasledujeme a nie sme skutoční kresťania.

„A čo ma voláte: Pane, Pane, a nečinite, čo hovorím? Každý, kto prichádza ku mne a počuje moje slová a činí ich – ukážem vám, komu je podobný. Podobný je človekovi, stavajúcemu dom, ktorý kopal, a išiel hlboko a položil základ na skale. A keď prišla povodeň, oborila sa rieka na ten dom, ale nemohla ním pohnúť, preto že bol dobre založený na skale. Ale ten, kto počul a neučinil, podobný je človekovi, postavivšiemu dom na zemi bez základu, na ktorý sa oborila rieka, a hneď sa srútil, a pád toho domu bol veľiký.“ (Lukáš 6:46-49)

„A keby niekto počul moje slová a neuveril by, ja ho nesúdim, lebo som neprišiel nato, aby som súdil svet, ale aby som spasil svet. Kto mnou pohŕda a neprijíma mojich slov, ten má, kto by ho súdil – slovo, ktoré som hovoril, to ho bude súdiť v posledný deň; lebo ja som nehovoril sám od seba, ale ten, ktorý ma poslal, sám Otec, mi prikázal, čo mám povedať a čo vravieť.“ (Ján 12:47-49)

„Ježiš odpovedal a riekol mu: Jestli ma niekto miluje, *ten* bude ostríhať moje slovo, a môj Otec ho bude milovať, a príjdeme k nemu a urobíme si u

neho príbytok. Kto ma nemiluje, ten neostríha mojich slov. A slovo, ktoré čujete, nie je moje slovo, ale toho, ktorý ma poslal, Otcovo.“ (Ján 14:23-24)

2. Nie sme úplne presvedčení, že Biblia je naozaj od Boha alebo že je pravdivá každá jedna veta v nej, no potom sa naskytá otázka, čomu vlastne veríme a prečo? Ak je niektorá časť tejto knihy pre nás iba fantázia alebo preháňanie, ako si môžeme byť istí jej zvyškom? Veď nakoniec, ak je nezmysel jedna kapitola, prečo by nemohla byť aj druhá a vlastne každá ďalšia? Na základe čoho sa rozhodneme, čo je pravé a čo nie? Čo ak ide iba o nadčasové majstrovské literárne dielo a nakoniec žiaden Ježiš v skutočnosti nikdy nebol a Boh je iba výmysel? Čo ak nie je ani žiadna spása, aká nádej nám potom zostáva? Ak neveríme obsahu Slova, tak na základe čoho teda stojí naša viera v existenciu nejakého Stvoriteľa a posmrtný život všeobecne?

* * *

Späť k skutkom viery a k oficiálnym vyjadreniam v podobe kánonov. Ide o záväzné liturgické predpisy, ktorými sa riadi RKC. Určujú presné spôsoby slávania bohoslužieb a obsahujú základné vyznania viery, ktoré musia všetci katolíci unávať za nemennú pravdu. Poďme sa teda pozrieť, koľko týchto pravidiel ohľadom skutkov viery má skutočne biblický základ.

Kánon 7

„Kto hovorí, že všetky skutky, ktoré boli vykonané pred ospravedlivením, sú v skutočnosti hriechmi, alebo že si zasluhujú Božiu nenávisť, aj keby boli vykonané s akýmkoľvek zámerom, alebo že človek hreší tým ťažšie, čím viac sa namáha pripraviť na milosť, nech je prekliaty.“

Nuž, týmto kánonom práve Cirkev úplne odstránila nutnosť pokánia a prijatia Ježiša za Spasiteľa. Týmto káže, že skutky ktoré človek vykonal v dobrej vôli ešte pred svojim obrátením a prijatím Krista vlastne neboli zlé. Tak načo ale potom vôbec spása alebo pokánie potrebuje, keď je svätý a spravodlivý už pred tým, ak dokázal sám od seba zo svojej prirodzenosti dodržiavať Božie príkazy? Biblia naopak vystríha, že žiaden človek nie je spravodlivý, ani keď sa snaží konať dobré skutky. Každý z nás v určitom bode svojho života zhrešil, pretože máme hriešnu podstatu. Okrem Ježiša totiž po svete nechodil človek, ktorý by sa nikdy voči Bohu neprevinil. Ak aj celý svoj dospelý život niekto konal dobré skutky, určite si ešte pred tým prešiel obdobím, kedy tieto skutky uvedomelo

nekonal. To sú tie hriechy, ktoré ho na poslednom súde budú oddeľovať od Boha. Ak RKC tvrdí, že tieto drobné prehrešky budú určite zabudnuté v porovnaní s neskoršími obdivuhodnými dobrými skutkami, tak tým by protirečila sama sebe (pretože jej oficiálne tvrdenie vraj hovorí, že skutky nie sú spásonosné).

„Čo tedy? Či máme nejakú prednosť? Naskrze nie, lebo *tu* prv sme dokázali, že jako Židia, tak i Gréci, všetci sú pod hriechom, ako je napísané: Nenie spravodlivého ani jedného; nenie toho, kto by rozumel, nenie, kto by vážne hľadal Boha; všetci sa odchýlili, všetci dovedna stali sa neužitočnými. Nenie toho, kto by činil dobrotu, nenie ani jedného.“ (Rimanom 3:9-12)

„Hospodin *pozorujúc* hľadel z nebies na synov človeka, aby videl, či je niekto medzi nimi rozumný, hľadajúci Boha. Všetci dovedna sa odvrátili; sú *mravne* skazení. Nenie, kto by činil dobré, nenie ani jedného.“ (Žalmy 14:2-3)

Biblia ukazuje, že pokánie vychádza z uvedomenia si svojej doterajšej hriešnosti. To je zmysel kázania evanjelia medzi neveriacimi. Pochopiť, že všetky naše predchádzajúce skutky boli v Božích očiach zlé a žili sme v nepriateľstve s ním a preto potrebujeme jeho milosť, ktorou vezme na seba trest, ktorý by si počkal na nás. Nepotrebujem ospravedlnenie hriechu ak si myslím, že som žiaden nevykonan.

Kánon 9

„Kto hovorí, že hriešny človek sa jedine vierou ospravedlivuje, a tým rozumie to, že sa nevyžaduje nič iné, čím by spolupôsobil na dosiahnutie milosti ospravedlivenia, a že vôbec nie je potrebné pripraviť sa alebo disponovať vlastnou činnosťou vôle, nech je preklatý.“

Opäť ten najstarší hriech zo všetkých, pýcha. Podľa tohto kánonu človek proste nemôže prijať rolu pasívneho podriadeného, musí nejakú aktívne dosahovať svoju spásu. Pretože ak niečo dostávame zadarmo, stávame sa dlžníkmi. To môžeme obísť tým, že si svoju odmenu zaslúžime. Dosahovať znamená aktívne sa snažiť o nejaký cieľ, je to dlhodobejšia činnosť. Stávame sa tak svojimi vlastnými spoluvykupiteľmi, nie žobrákmi odkázanými na milosrdenstvo vyššej autority. Podľa Biblie je Ježiš ten, kto nám dáva svoju

spásu z milosti, úplne zadarmo. Nemusíme si ju u neho odpracovať ani sa na to nijako chystať. Uvedomte si, že vôľa a viera je jedno a to isté. Vôľou sa rozhodneme uveriť niečomu čo počujeme, viera nejde proti našej vôli. Ak vám niekto vyrozpráva pútavý príbeh o svojom strete s Yetim, vy sami rozhodujete či tomu uveríte alebo nie. Nie je možné myslieť si, že je to nezmysel a zároveň veriť tejto rozprávke.

Uveriť alebo neuveriť počutému stojí na našom vlastnom vedomom rozhodnutí, či to považujem za dostatočne vierohodné alebo nie. Tak isto aj pri počutí evanjelia, viera v Ježišovu obetu vychádza z nášho rozhodnutia. Áno, v tomto zmysle ide o spolupôsobenie, ale nie vykazovaním dlhodobej prípravnej činnosti. Prijatie Krista je moment, krátka chvíľka kedy sa vnútorné rozhodneme prijať počuté Slovo ako pravdu. Ježiš nám milosť ponúka na vystretej dlani a my po nej iba musíme siahnuť. Vierou/vôľou túto milosť iba prijímame.

Tu je tiež jeden logický chyták – RKC preklína toho, kto tvrdí, že nie je potrebné prijať milosť ospravedlnenia vlastnou činnosťou vôle. Sama Cirkev však krstí novorodencov, ktorí touto vôľou ešte v žiadnom prípade nedisponujú, teda ani vedome nevedia prijať milosť ospravedlnenia. Toto pravidlo obchádza tým, že túto vôľu vraj za neho vyjadrujú krstní rodičia. Avšak stále to spadá pod ich vlastné vyjadrenie, že samotné dieťa touto vôľou disponovať nemusí (pretože ju majú rodičia). RKC teda v tomto prípade preklína samu seba.

Kánon 12

„Kto hovorí, že ospravedlivujúca viera nie je nič iné ako dôvera v Božie milosrdenstvo, ktoré kvôli Kristovi odpúšťa hriechy, alebo je to táto dôvera sama, ktorou sa stávame ospravedlivení, nech je prekliaty.“

Ježiš v celej Biblii učí, že dôvera v neho je tá najdôležitejšia časť. Dôvera v jeho Spasiteľské dielo, dôvera jeho slovám, že on už trest zobral na seba. Celá Svätá kniha je o tom aby sme dôverovali Bohu, aby sme sa bezvýhradne zverili do jeho rúk a verili v pravdivosť jeho slov. Boh nám neodpúšťa hriechy kvôli nám samým a nášmu príkladnému správaniu ale kvôli Ježišovej zástupnej obeti. Pretože Boh je verný. Keď raz niečo povie, tak to platí. Keby sme mali dostať ospravedlnenie za to, ako milo sa k sebe vzájomne chováme, čakali by sme dodnes.

„Nech vám je tedy známe, mužovia bratia, že skrze toho sa vám zvestuje odpustenie hriechov, a od všetkého, od čoho ste v zákone Mojžišovom nemohli byť ospravedlnení, v ňom sa ospravedľňuje každý, kto verí.“
(Skutky 13:38-39)

„Verný je Bôh, skrze ktorého ste povolani v obecnosť jeho Syna Ježiša Krista, nášho Pána.“ (1. Korint'anom 1:9)

„Lebo tak miloval Bôh svet, že svojho jednorodeného Syna dal, aby každý, kto verí v neho, nezahynul, ale mal večný život.“ (Ján 3:16)

„Ameň, ameň vám hovorím, že ten, kto čuje moje slovo a verí tomu, ktorý ma poslal, má večný život a neprijde na súd, ale prešiel zo smrti do života.“
(Ján 5:24)

Kánony 24, 26 a 32

„Kto hovorí, že prijatá spravodlivosť sa neuchováva a ani pred Bohom nevzrastá dobrými skutkami, ale že skutky samy sú iba ovocím a znamením prijatého ospravedlivenia, nie však aj príčinou vzrastu, nech je prekliaty.“

„Kto hovorí, že spravodliví nemajú očakávať a dúfať od Boha za dobré skutky, ktoré boli vykonané v Bohu, večnú odmenu skrze jeho milosrdenstvo a zásluhu Ježiša Krista, keď dobre činiac a zachovávajúc Božie zákony, vytrvajú až do konca, nech je prekliaty.“

„Kto hovorí, že dobré skutky ospravedliveného človeka sú takým spôsobom Božími darmi, že nie sú ani dobrými zásluhami samého ospravedliveného, alebo že si ospravedlivený dobrými skutkami, ktoré vykonáva skrze Božiu milosť a zásluhu Ježiša Krista (ktorého je živým údom), vlastne nezaslужuje rozmnoženie milosti, večný život, a keď v milosti umrie, dosiahnutie večného života ani zväčšenie jeho slávy, nech je prekliaty.“

Najväčší kameň úrazu. Odpovede ideme hľadať v Biblii.

„Lebo nie je to dobrý strom, ktorý rodí zlé ovocie, ani to nie je zlý strom, ktorý rodí dobré ovocie; lebo každý strom sa pozná po vlastnom ovoci. Lebo veď z trnia neoberajú fíkov, ani z hložia neoberajú hrozna. Dobrý človek z dobrého pokladu svojho srdca vynáša dobré, a zlý človek zo

zlého pokladu svojego srdca vynáša zlé; lebo čím je preplnené srdce, to hovoria jeho ústa.“ (Lukáš 6:43-45)

„Lebo ste milosťou spasení skrze vieru, a to nie zo seba, je to dar Boží, nie zo skutkov, aby sa niekto nechválil. Lebo sme jeho dielom, stворení v Kristu Ježišovi nato, aby sme konali dobré skutky, ktoré Bôh vopred prihotovil, aby sme v nich chodili.“ (Efežanom 2:8-10)

„A kto z vás, ktorý má sluhu, ktorý orie alebo pasie, povie mu hneď, keď sa navráti s poľa: Pod', sadni si za stôl!? Ale či mu nepovie: Prihotov mi večeru a opáš sa a obsluhuj ma, až sa najem a napijem, a potom budeš jesť a piť ty!? A či azda d'akuje tomu sluhovi, že urobil, čo mu bolo nariadené? Nezdá sa mi. Tak aj vy, keď učiníte všetko, čo vám bolo nariadené, hovorte: Neužitoční sluhovia sme: učinili sme, čo sme boli povinní učiniť.“ (Lukáš 17:7-10)

Prečítajte si tieto riadky slovo za slovom a porozmýšľajte nad ich spojitosťou s tvrdeniami kánonov. Vnímajte ich ako súčasť celku, nie ako oddelené učenia. Prvé verše upriamujú našu pozornosť na vonkajšie skutky človeka. Ak je niekto motivovaný nenávisťou alebo chamtivosťou, ťažko budú jeho skutky nezištné. Na to, aby človek mohol konať s láskou, potrebuje nové, obnovené srdce. Také, ktoré dostane iba keď jeho staré hriešne srdce zomrie spolu so starým človekom pri vstupe do hrobu s Ježišom.

Kvôli pádu prvého človeka prišiel na svet hriech a s ním smrť. Už prví ľudia boli schopní hrešiť a netrvalo dlho a podľahli pokušeniu. Boli sme stворení so slobodnou vôľou a tá nám umožňuje Boha poslúchať alebo neposlúchať. Naša prirodzenosť je hriešna, preto aj naše skutky sú v drvivej väčšine hriešne. Preto potrebujeme prijať milosť spásy od Boha. Keby bola milosť odmena za správanie tak nikto by ju nikdy nedostal okrem Ježiša. Ani vyvolený Boží ľud a už vôbec nie pohan. Nevieť či ste čítali v Starom zákone akých všemožných prehreškov sa dopúšťali. Tí, čo za živa upaľovali vlastné deti v rozpálených nádobách ako dary svojim bohom? Bola to praktika, ktorú dokonca prebral od svojich manželiek z pohanských národov aj kráľ Šalamún a túto prax zaviedol medzi Izraelitmi. Nevieť si predstaviť, ako by odmenou za to mal byť večný život. Ale predsa aj nežidia dostali rovnakú možnosť ako židia. Je to preto, že Boh neudeľuje svoj dar na základe činov, ale z vlastného uváženia, z lásky. Ani vy svojim deťom nekupujete darčeky na narodeniny kvôli tomu, že sa celý rok chovali dobre. To by nebol dar ale odmena. Čo keby ste malému synovi povedali, že tento rok nič nedostane lebo odmietol pred mesiacom ísť vysypať

smeti? Boh zrovnoprávnil všetkých ľudí, dal im rovnaké možnosti a rovnaké privilégiá.

Posledný z týchto troch citátov je pre väčšinu z nás najťažšie stráviteľný. Vidíme pána, ktorý svojim sluhom neprejavuje žiadnu vďačnosť. Vrátili sa po celom dni úmornej práce a miesto ďakujem hneď ďalšie rozkazy: „Uvar mi večeru!“ Spomeňte si na vzťah pána a sluhu. Nepodobá sa to dnešným vzťahom zamestnanca a zamestnávateľa ktoré sú nám dobre známe, ale majiteľa a otroka bez práv z minulosti. Rozpomeňte sa aj na to, že my sme sa do takéhoto vzťahu rovnako dobrovoľne upísali, keď sme prijali Ježiša za svojho pána. On nie je povinný nám nič vysvetľovať, nemusí nám zdôvodňovať svoje rozhodnutia. Ak to spraví, je to iba akt jeho dobrej vôle. On chce od nás poslušnosť. Keď nás povolá do služby tak nechce počuť „ale“.

Apoštoli dostali príkaz kázať evanjelium. Mohli odmietnuť, mali slobodnú vôľu. Tým by však prišli o každé požehnanie, ktoré získali na svojich cestách. Nikdy by nespoznali ľudí s ktorými sa zblížili ako s vlastnou rodinou, nikdy by nepoznali radosť z toho, že vidia ako sa zlepšili životy obrátených. Naviac by svojim odmietnutím zabrzдили rozvoj Božieho kráľovstva. On ich použil aby zmenil životy tisícov ľudí. Keby odmietli, musel by určiť na túto úlohu niekoho iného. Napríklad Pavol čakal tri dni slepý v Damašku na Ananiáša. Viete ale, že Ananiáš najskôr odporoval Bohu a nechcel za ním ísť? O Pavlovi (vtedy ešte Saulovi) vedel, že kruto prenasleduje kresťanov a mnohých dal povraždiť pre vieru v Ježiša. Že bol splnomocnený kňazmi zatýkať každého podľa vlastného uváženia. Ale Boh mu povedal: „*Idi, lebo on mi je vyvolenou nádobou, aby zanesol moje meno i pred pohanov i pred kráľov i pred synov Izraelových. Lebo ja mu ukážem, ako mnoho musí on pretrpieť za moje meno.*“ Až po tejto debata bol Ananiáš ochotný poslúchnuť.

Čo by sa stalo keby dal na svoje vlastné pocity odporu voči vrahovi a nešiel tam? Nuž, Boh by musel poslať niekoho iného. Pavol by možno namiesto troch dní čakal 30 a Ananiáš by prišiel o možnosť niekoho obrátiť na dobrú cestu. A môžeme pokračovať, čo by sa stalo keby Pavol odmietol plniť svoje poslanie? Tak isto by Boh musel poslať niekoho iného a došlo by k ďalšiemu zbytočnému zdržaniu. Títo muži ale aj napriek svojim vnútorným pocitom a názorom poslúchli Božie inštrukcie. Pretože Boh sa nás nepýta či niečo chceme, on nám dáva príkaz a očakáva, že budeme konať. Ale všetko to bola súčasť jeho plánu. Pavlovo obrátenie bol dobrý skutok, ktorý Boh nachystal Ananiášovi. Mohol ho vykonať a nemusel. Odmietnutím by sa však nedopustil žiadneho hriechu, neprišiel by o milosť spásy. Tak isto Pavol nemusel ľudom prinášať Božie Slovo. Boh mu túto možnosť iba prihotovil a apoštol sa rozhodol spolupracovať. Dobré skutky ktoré konáme sú jednoducho príležitosti

vopred prihotované od Boha, ktorými pomáhame šíreniu jeho kráľovstva. Nemusíme sa zastaviť pri bezdomovcovi na ulici keď sa ponáhľame na autobus, nie je to našou povinnosťou. Nemusíme zostať v práci dlhšie aby sme pomohli prepracovanému kolegovi stihnúť dorobiť všetky úlohy. Sú to príležitosti niekomu pomôcť a je na nás, či ich využijeme. Z takých momentov môže ale vzísť požehnanie pre všetkých zúčastnených, o akom sme ani nesnívali.

No na konci toho všetkého nemáme čakať odmenu za to, že sme konali podľa Božích príkazov. Máme hovoriť „neužitoční sluhovia sme, urobili sme iba to čo nám náš Pán prikázal. Nespravili sme nič hodné chvály a špeciálnych privilégií v nebi, naša sláva sa tým nezväčšuje. Urobili sme iba to čo nám bolo uložené našim pánom, splnili sme si svoje pracovné povinnosti“. Pretože naše povinnosti kresťana sú jasné:

„Lebo celý zákon je naplnený v jednom slove, v tom: Milovať budeš svojho bližného jako samého seba!“ (Galaťanom 5:14)

„A Ježiš mu odpovedal, že najprvšie od všetkých prikázaní je: Čuj, Izraelu, Pán, náš Bôh, je Pán jeden! A: Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, z celej svojej duše, z celej svojej mysli a z celej svojej sily. To je prvé prikázanie. A druhé podobné je toto: Milovať budeš svojho bližného jako samého seba! Iného prikázania väčšieho nad tieto niet.“ (Marek 12:29-31)

Toto nie sú prosby, to sú rozkazy! Nie je to možnosť zlepšiť si naše postavenie pred Jeho tvárou, ale vykázať základnú otrockú povinnosť.

Skutky môžeme teda rozdeliť na tie **pred** a tie **po obrátení**. Žiaden skutok vykonaný pred obrátením nemôže byť skutočne dobrý, pretože vždy vychádza z nášho hriešneho srdca. Vykonali sme ho ešte kým sme žili v nepriateľstve s Bohom, takýto skutok nemôže byť teda ním inšpirovaný. Predstavte si situáciu, kedy vás v plnej rýchlosti na diaľnici predbieha auto za vami. Na poslednú chvíľu spraví myšičku aby sa vyhol oproti idúcemu autobusu, vás však takmer vytlačí do priekopy. Prvá reakcia? Úľak alebo nadávky, zväčša oboje naraz. Ako môže byť toto svätý postoj? Kto z vás by sa v tom momente modlil za neznámeho šoféra pretekárskeho auta aby dorazil do cieľa v poriadku? Pretože to je zmýšľanie, ku ktorému nás vedie život s Pánom. Prvotná reakcia je u všetkých rovnaká, u veriaceho aj ateistu. Ide o reflex, ktorý je rýchlejší ako naše vedomé chovanie. Avšak u veriaceho má nasledovať správanie, ktoré nám

nie je vlastné. Je to naučená reakcia, ktorá sa v nás buduje neustálym opakovaním a vedomou snahou. Tvorba prepojení v mozgu vyžaduje určitý čas a pravidelnosť, aby zostalo toto spojenie a spôsob rozmýšľania zachovaný. Táto druhotná reakcia nevychádza z našej prirodzenosti, ale z nového srdca a mysle, ktoré sú obnovené príkazom milovať druhých a modliť sa za svojich nepriateľov. Naša prirodzenosť je v nepriateľstve s Božím Duchom, preto ani pred prijatím milosti nedokážeme plne konať v súlade s jeho vôľou (hoci úprimne, ani po prijatí nie sme na tom omnoho lepšie aj napriek úsiliu. Paradoxne, tento fakt pôsobí ako argument pre hriešnosť človeka. Ak ani po obrátení nie sme schopní neustále a vo všetkom konať správne, o čo menej sme toho schopní pred prijatím Ježiša.)

Ako ďalší vhodný príklad si môžeme zobrať samotného apoštola Pavla. Pred svojim obrátením bol farizejom. Znamená to, že bol podľa pravidiel danej doby jedným z ľudí, ktorí boli Bohu najbližšie. Bol jedným z jeho najvernejších a najoddanejších služobníkov. Poctivo dodržiaval všetky zákony a nariadenia Starej zmluvy. Zároveň bol aj židom – členom Božieho vyvoleného ľudu, obrezaný ôsmeho dňa po narodení a pochádzal zo vzdelanej rodiny z vyššej triedy. Mal teda všetky predpoklady svätca. Viedol bezúhonný život, poctivo dodržiaval všetky prikázania, sviatky, zúčastňoval sa všetkých povinných slávností, odovzdával desiatky. V podstate patril k úplnej špičke veriacich, pokojne by sa mohol uchádzať o pápežský stolec. Po svojom obrátení ale apoštol sám označil všetky svoje zásluhy a dobré skutky, ktoré konal v mene Božom, za smeti. Pavol si uvedomil, že všetka jeho snaha o správny život pred obrátením nemali v Božích očiach žiadnu cenu. **Snažil sa byť spravodlivý a dobrý veriaci v najväčšej možnej miere, no ani to nebolo dostatočné.** Žiaden jeho skutok by mu nepriniesol posmrtnú spásu. Mieril rovno do pekla spolu s najhoršími hriešnikmi. Príklad života tohto muža nám jasne demonštruje, že žiadne množstvo dobrých skutkov pred obrátením nás do neba nedostane, ani nám nevyslúži špeciálnu milosť u Pána. Dobré skutky vykonané našim pred obrátením budú na poslednom súde označené za nedostatočné na našu obhajobu.

RKC však tieto dve skupiny spojila v jednu. Oficiálne odmieta tvrdenie, že vlastným konaním si môžeme zaslúžiť spásu (skutky pred) ale zároveň jedným dychom dodáva, že ak už kresťan túto milosť prijal, je viazaný následné skutky dodržiavať aby si milosť spásy udržal a ich konaním získaval vyšší status (skutky po). Medzi tieto patrí podľa jej učenia napríklad bezvýhradná poslušnosť Cirkvi (nie Kristovi), prijímanie Eucharistie ako o nej učí Cirkev, účasť na omšiach.

Čo sa týka skutkov po, medzi katolíkmi a nekatolíkmi je najspornejšia druhá kapitola Jakubovho listu.

„Čože prospeje, moji bratia, keď niekto hovorí, že má vieru, a nemá skutkov? Či ho azda tá viera môže spasit'? A keby brat alebo sestra boli nahí a nemali by denného pokrmu, a keby im niekto z vás povedal: Id'te v pokoji, zohrejte sa a najedzte sa, a keby ste im nedali toho, čo je potrebné telu, čože to osoží? Tak aj viera, nemá-li skutkov, je mrtvá sama v sebe. Ale niekto povie: Ty máš vieru, a ja mám skutky. Ukáž mi svoju vieru bez skutkov, a ja ti ukážem svoju vieru zo svojich skutkov. Ty že veríš, že je jeden Bôh? Dobre robíš. Aj démoni veria a trasú sa. Ale či chceš vedieť, ó, márný človeče, že viera bez skutkov je mrtvá? Či nebol Abrahám, náš otec, ospravedlnený zo skutkov donesúc obet'ou svojeho syna Izáka na oltár? Či vidíš, že viera spoluúčinkovala s jeho skutkami a že viera bola dokonaná zo skutkov? A naplnilo sa písmo, ktoré hovorí: Abrahám uveril Bohu, a počítalo sa mu to za spravodlivosť, a bol nazvaný priateľom Božím. Tak teda vidíte, že sa človek ospravedľňuje zo skutkov a nie samo z viery. A tak podobne aj smilnica Rachab, či nebola ospravedlnená zo skutkov, keď prijala poslov a rýchle ich poslala inou cestou? Lebo jako je telo bez ducha mrtvé, tak je i viera bez skutkov mrtvá.“ (List Jakobov 2:14-26)

Viera a skutky by mali ísť ruka v ruke. Musíme si ale uvedomiť, čo slovo skutok znamená. Myslím si, že problém vzniká v rozdielnom chápaní jeho významu. Skutky nie sú predpísané úkony, ktoré vykonávame kdesi v kostole alebo doma za účelom udržania si spásy. **Skutok je každá činnosť, ktorou dávame najavo postoj svojho srdca. Je to spôsob nášho jednania s druhými ľuďmi, spôsob nášho premýšľania.** Často ide o spontánnu reakciu na náhodnú, nepredvídateľnú udalosť alebo situáciu, v ktorej sme sa ocitli. Preto si nemôžeme vopred nachystať, ako budeme reagovať. Iba vtedy sa skutočne môže prejaviť naša povaha a osobnosť. Vtedy sa ukáže, čo je skutočná vnútorná hybná sila, ktorá formuje naše vonkajšie skutky. Katolícka predstava skutkov je zamknúť sa pred skazenou spoločnosťou do malého svätostánku, kde sa venujeme pobožným aktivitám aby sme urobili Otcovi radosť. Tieto činnosti majú do detailov určenú štruktúru a postupnosť. Je potrebné ich vykonávať presne daným spôsobom, v presne danom čase. Ide o opakované naučené činnosti, o ktorých ktosi usúdil, že prinášajú nejaký druh duchovného požehnania alebo zásluh u Boha. Jeho by ale viac potešilo, keby sme opustili tie malé sakrálné priestory a išli práve medzi tých hriešnych ľudí tam vonku a

ukazovali im Božiu lásku cez nás. Veď ani Ježiš nesesádal v honosných vilách so spravodlivými farizejmi a kňazmi. Trávil čas s prostitútkami, colníkmi a vrahmi u nich doma. Neprišiel volať spravodlivých. Z toho dôvodu na neho práve tí „najsvätejší“ pozerali krivo, že dal prednosť špine a biede pred ich dokonalosťou.

Aký má zmysel kázať o vzájomnej láske, keď sa medzi sebou hryzieme ako psy, keď sa delíme na čistých a nečistých? Keď sa stretávame iba v uzavretej komunite, kde sa navzájom povzbudujeme a potľapkávame po pleci? Keď našou predstavou kresťanského života je iba život v malej skupine rovnako zmýšľajúcich, bez kontaktu s okolitým svetom?

Nedávno som jednej svojej známej ponúkla, aby sa v nedeľu so mnou zúčastnila kresťanskej skupinky namiesto štandardnej návštevy kostola. Celá vystrašená sa začala ošívať, že ako katolík nemá povolené navštevovať podobné miesta. Nebola si istá, či sa môže stretávať s „takými ľuďmi“ (jej slová, ktoré použila). Horko-ťažko som ju presvedčila, až keď som jej vysvetlila, že ide o kresťanov, ktorí na danom stretnutí oslavujú Boha a počúvajú kázeň podobne, ako u nich na bohoslužbe. Je však smutné, aký strach daná žena prežila už len pri myšlienke, že by si dovoľila stretnúť sa s iným veriacim, ktorý nepochádza zo „správnej“ Cirkvi. Veriaci z iných denominácií sú duchovnými označovaní za sektárov a bludárov a katolíci sú vystríhaní, aby sa vyhýbali kontaktu s nimi. Iba preto, že najvyššou autoritou je pre nich Boh a nie Svätý otec. Bohoslužbám sa radšej venujú v uzavretom kruhu schválených hostí. Tento problém je ešte horší tým, že pod pojmom skutok viery si bežný katolík predstaví aj spoveď, omšu, púte alebo modlitbu ruženca. Nič, čím by skutočne prejavoval lásku druhým, ale iba sám sebe. Čítame, ak by tvoj blízny mal problém a jediné, čím mu pomôžeš sú iba múdre rady, v skutočnosti si mu nepreukázal žiadne milosrdenstvo. Každý z nás má plno odporúčaní pre človeka v problémoch, ale nikto neotvorí svoj domov a srdce aby mu pomohol, nanajvýš peňaženku. To je mŕtva viera.

Pre lepšie pochopenie zákonitosti vám uvediem ďalšiu osobnú skúsenosť. Jedna z mojich kolegýň v práci je horlivou členkou katolíckej Cirkvi. Nikdy nevynechala jedinú omšu. Aj keby traktory z neba padali, spolu so svojou mamou by sa cez ne hrdinsky prebili až ku kostolnej bráne. Po každej omši prichádza na smenu nabitá novou energiou, ktorú chrlí na každého, kto je v dosahu. Je hrdá na to, že môže zachraňovať duše umierajúcich. Bez ohľadu na súhlas pacienta alebo príbuzných opakovane volá k umierajúcim kňaza, aby im dal posledné pomazanie chorých. Kategoricky odmieta v piatok jesť mäso a výstražne dvíha prst, pokiaľ sa dozvie, že si niekto objednal na obed pečené kura alebo rezeň. Táto žena ukázkovo vykonáva skutky duchovného

milosrdenstva ohlasované RKC. Avšak keď príde na praktickú časť, takzvané skutky telesného milosrdenstva, mení sa na nepoznanie. Bola som svedkom toho, ako počas jedného náročného dňa druhá sestra nestíhala kvôli návalu nových pacientov všetku administratívu a tak dotyčnú požiadala, či by to nemohla spraviť za ňu. Bolo potrebné vypísať ošetrovateľský proces, ktorý musí mať každý pacient na oddelení. Nejde o nič zložité, len je to otravné. Celá robota zaberie približne 5 minút. Jej reakcia znela: „A čo za to? Čo z toho budem mať ja?“ (Samozrejme, že proces nenapísala, ved' zadarmo predsa kresťan nepomáha).

V inom prípade mala táto veriaci kolegynia bolesti chrbta a potrebovala injekciu do svalu. Požiadala preto druhú kolegyniu, či by jej ju nepichla. Aplikácia intramuskulárnej injekcie môže byť nebezpečná, pretože ak sa omylom napichne nerv, tak môže dôjsť k zdravotným problémom. Preto je to úkon, ktorý ani skúsené zdravotné sestry nerobia rady a ide skutočne o veľkú láskavosť, lebo sú ochotné zobrať na seba to riziko, že niekomu môžu ublížiť (a následne pri súdnom spore dokonca skončiť za mrežami). Táto kolegynia bola ochotná to pre ňu urobiť, ale iba do chvíle, kým nepočula: „Ale ak sa mi niečo stane, budem ťa žalovať.“ Bohužiaľ, nešlo o žiaden vtip. Táto hlboká kresťanka, keď bola v núdzi bola ochotná v prípade potreby zodrať z kože jediného človeka, ktorý jej bol ochotný pomôcť, pokiaľ by svoju prácu nevykonala na sto percent. Kam sa podela vďačnosť, pokora?

Za celé roky, čo spolu robíme, som nikdy v jej správaní nepozorovala žiaden prejav skutočného kresťana. Nerobí jej problém vybuchnúť v hneve na ľudí okolo seba, pokiaľ má zlú náladu. Bez problémov odbije človeka v núdzi a ešte si to dokáže sama pred sebou krásne zdôvodniť, takže nemá nikdy ani najmenšie výčitky svedomia. Ovláda literu, ale najdôležitejšie Božie prikázanie o milosrdenstve je jej cudzie. Môže chodiť každý týždeň na spovede, môže dávať hoci aj polovicu svojej výplaty do zvončeka, môže ovládať celé učenie RKC naspamäť, ale nemá v sebe lásku. Jej viera je mŕtva. Má iba prázdne náboženstvo.

Bohom pripravené príležitosti na šírenie milosrdenstva nás obklopujú neustále v najrôznejších podobách. Každý deň zakopávame o situácie, kedy sa môžeme rozhodnúť prejaviť niekomu lásku. Málokedy ide o veľkolepé gestá, prevažnú časť skutkov tvoria drobnosti. Lásku bližnému prejavujeme hoci len tým, že mu napríklad podržíme dvere alebo mu dovoľíme predbehnúť sa v rade na pokladňu. Množstvo ľudí je však mimo kostola nevrých a sebeckých. Majú klapky na očiach a nevnímajú príležitosti niekomu pomôcť. Myslia si, že sa

počítajú iba tie skutky viery, ktoré vykonali na posvätnom mieste akým je kostol, alebo podľa presných inštrukcií.

Málokedy ide o rozhodnutia týkajúce sa života a smrti. Napríklad som počula o revízorovi v bratislavskom autobuse mestskej hromadnej dopravy, ktorý neodpustil pokutu cestujúcemu, ktorému skončila platnosť lístka doslova 10 sekúnd pred tým, než mal vystupovať na zastávke. Cestujúci nebol drzý ani neslušný, zdvorilo prosil o zhovievavosť. Tento kontrolór dal ale prednosť svojmu egu a užíval si pocit moci, ktorý nad daným človekom mal. Áno, zo zákona bol plne oprávnený udeliť občanovi pokutu. Z ľudského hľadiska to však bola možnosť na prejav milosrdenstva a lásky k bližnému, ktorú dotýčny absolútne odignoroval. To, že máme na niečo právo neznamená, že si ho musíme aj uplatniť. Ak chceme skutočne nasledovať Krista, v mnohých prípadoch musíme zaprieť svoje túžby a prania a vzdať sa výhod alebo možností, ktoré nám svet poskytuje.

Viac než vhodným príkladom je tiež aktuálna situácia na Ukrajine, kde sa hrá už o viac než iba pár eur. Vojsko trpí akútnym nedostatkom ľudských zdrojov a preto sa ich snaží získať akýmkoľvek spôsobom. Dobrovoľníkov už niet, mladí a zdraví muži boli alebo nasilu odvedení alebo utiekli z krajiny. Náborári sa preto čoraz viac obracajú k tým, ktorí zostali – ženám, starým a chorým. Každý, kto je dopravený do náborového centra je povinný prejsť lekárskou kontrolou, ktorá určí jeho spôsobilosť. V čase mieru boli mnohí ľudia s určitým postihnutím alebo chorobou uznaní za neschopných vojenskej služby. V súčasnosti sa tieto hranice zámerne posúvajú, aby sa získali vojaci. Na posudkových lekárov je vyvíjaný tlak, aby čo najviac ľudí uznali za bojaschopných. Toto je ukážková situácia, kedy sa prejavuje vnútorný postoj človeka a jeho viera. Mnohí lekári sa podriaďujú nátlaku a posielajú na front aj ľudí, ktorí sú na prvý pohľad ťažko zdravotne postihnutí. Často nejde o objektívne zhodnotenie zdravotného stavu, prehliadka trvá iba niekoľko minút a následne sú rekrúti posielaní do mlynčeka na mäso.

Na druhej strane však stoja doktori, ktorí nezapreli dobro a vieru. Robia presný opak toho, čo sa od nich požaduje, aj keď tým veľmi riskujú. Snažia sa pomôcť ľudom všetkými možnými spôsobmi. Keď k nim príde niekto na posúdenie, hľadajú čokoľvek, čo by mohli použiť na to, aby daného človeka označili za nespôsobilého a bol vyradený zo služby. V prípade potreby aj trochu zveličujú alebo si vymýšľajú. Riskujú prácu a vlastnú slobodu kvôli tomu, aby niekomu pomohli. Toto sú tie skutočné skutky viery, ktoré od nás Boh požaduje.

Počúvame všeobecné frázy: „Modlime sa za tých, ktorí majú nejaký problém, aby im Boh pomohol“. Prečo veríme, že im chce Boh pomôcť cez niekoho

iného a nie práve cez nás osobne? Stretla som sa s tým, že istý človek sa dostal do zlej finančnej situácie. Vedúci zboru povzbudili veriacich k modlitbe za toho muža a jeho rodinu. Tým to ale skončilo. Čo im bránilo v tom založiť zbierku na skutočnú pomoc tejto rodine? Na každom stretnutí sa zbierali peniaze do košíka, ktoré boli určené na pomoc a rast zboru. Prečo by nemohli jednu alebo dve zbierky obetovať na konkrétnu osobu z vlastných radov? Čo bránilo vyhlásiť zbierku oblečenia, hračiek alebo potravín pre danú rodinu? Je to výčitka, ktorú mám nielen voči katolíckej, ale aj iným cirkvám. Pretože je jednoduchšie proste dať dar niekam do kasičky a viac sa o to nestarať, veď sa postarajú iní. Zbavím sa osobnej zodpovednosti. Nemusím pritom obetovať nič zo seba, svoj čas, pohodlie. Vždy sa staráme o nejaké všeobecné blaho, ale len dokým nám Boh nepripravi konkrétny dobrý skutok, vtedy sa tvárime, že sa nás to netýka.

Koľkokrát sme už počuli o milovaní bližného ako seba samého? A koľkokrát sme to aplikovali v praxi? Keď je naše dieťa choré, dokážeme pri ňom bdieť celú noc. Keď je choré dieťa nášho blízkeho maximálne pošleme ráno SMSku s otázkou „Ako ste zvládli noc?“ Niektoré kresťanské zbory ale žili v takom spoločenstve, že keď bolo choré dieťa jedného, tak nespala celá komunita. Modlili sa za neho tak úprimne a úpenlivo, ako by sa modlili za vlastné. Ženy cez deň pomohli vyčerpanej matke poupratovať, navariť a postrážiť ostatné deti aby si aj ona mohla odpočinúť. Skutky viery sú viac ako iba dodržiavanie všeobecných nakázaní v Biblii. Tieto všeobecné nakázania sa musia prejavovať konkrétnymi aktivitami.

Nemyslite si, že ja som dokonalá. Toto Božie prikázanie plním asi s takou biednou úspešnosťou ako aj vy. Pretože tiež mám rada svoje pohodlie, svoje súkromie, svoj osobný priestor a voľný čas. Nemám ho poriadne dosť ani na seba, nie ešte na rozdávanie druhým. Toto je jeden z mojich hriechov s ktorým bojujem každý deň a som presvedčená, že aj väčšina ostatných veriacich. Pomoc druhým často vyžaduje určitú obeť z našej strany, preto je to také náročné. Nechceme sa v niečom obmedzovať len preto, aby sa ten druhý nemusel. Nechceme riskovať svoje pohodlie pre pohodlie niekoho cudzieho. Toto je tá prirodzená časť nášho ega, ktorú musíme ako kresťania denne premáhať. Sú to pozostatky našich starých bytostí, ktoré musíme pomaly umŕtvovať. Boh nás učí žiť pre druhých, nie pre seba. A na to sú skutky viery. Krok po kroku sa nás snaží privádzať k sebe cestou sebazaprenia.

V Jakubovom liste sme čítali pripomienku Abrahámovho skutku. Ak niekto nepozná Starý zákon, tak rýchle zhrnutie. Abrahám a jeho žena Sára sa dlho pokúšali o dieťa, ale nedarilo sa im. V čase, keď dostali od Hospodina

zasľúbenie o synovi, mal Abrahám 99 rokov a jeho žena 90 (pamätajte, v tých časoch sa ľudia ešte dožívali o niečo viac ako v súčasnosti. Stále však išlo už o dosť vysoké číslo, ženy boli dávno po prechode). Je pravdou, že Abrahám už mal syna Izmaela so svojou slúžkou Hagar, toho však počal z vlastného rozhodnutia. Z dlhoročnej neplodnosti boli obaja manželia zúfalí, tak Sára dala túto slúžku svojmu mužovi a povedala mu, aby s ňou splodil syna keď im dvom to nejde (v podstate zvolili náhradné rodičovstvo, toto rozhodnutie ale neskôr aj oľutovali. Paradoxne, Sára to potom svojmu mužovi vyčítala, aj keď to bola ona, kto prišiel s tým nápadom. Vidíme tu však aj dôsledky toho, že nedôverovali dostatočne Bohu a neočakávali na neho, snažili sa veci zobrať do vlastných rúk). Sárin a Abrahámov spoločný syn Izák bol teda vytúženým, vymodleným dieťaťom. Viete si snáď predstaviť ako veľmi ho milovali. Ale aj Boh to videl, práve preto chcel viesť, či Abrahám stále viac miluje Jeho alebo dar, ktorý mu dal. Preto ho vyviedol na vysoký vrch a prikázal mu obetovať vlastného syna. Abrahám dokázal svoju vieru v Boha a bol ochotný obetovať Izáka, ak mu to povedal Boh (Abrahám bol tiež iba človek ako každý iný. Možno v duchu tak trochu dúfal, že nestráca syna navždy, ale Boh mu ho vzkriesi z mŕtvych.) V každom prípade ale vidíme, že jeho viera v Boha bola taká silná, že bol ochotný ho poslúchnuť aj keď to znamenalo stratu toho, čo miloval na svete najväčšmi. Tento skutok sa mu počítal ako viera. Abrahám žil v dobe dávno pred Ježišom, nemohol tak uveriť v jeho evanjelium. Svojim konaním dal ale jasne najavo, že poslúcha Hospodina a je pre neho na prvom mieste. Obdržal požehnanie, ktoré nevychádzalo zo zákona (tj. nikde nebolo napísané, že ak obetuješ svojho syna podmienene dostaneš nesmiernu bohatstvo a z tvojho pokolenia vzíde Mesiáš). Toto je postoj, ktorý chce Boh vidieť aj u nás. Aby naše skutky vychádzali z našej viery.

Ďalšia spomínaná bola Rachab. Bola to žena žijúca v Jerichu, ktoré bolo súčasťou zasľúbenej zeme. Po Mojžišovej smrti viedol Izraelitov Jozua, ktorý poslal dvoch špehov aby preskúmali mesto pred tým, než ho obsadia. Cez noc ostali spať u tejto ženy. Kráľ Jericha sa o nich ale dozvedel a poslal po nich vojakov. Rachab však bola presvedčená, že tých dvoch mužov poslal Hospodin. Sama síce pochádzala z pohanského národa, ale keď sa dopočula o všetkom čo tento ich Boh spravil (rozostúpenie Červeného mora, porážka mocných amorejských kráľov) tak uverila, že je to jediný skutočný Boh. Preto špehov ukryla a vojakov poslala zlým smerom. Následne požiadala mužov aby si pamätali na jej skutky a nechali ju aj jej rodinu nažive až prídu dobyť mesto a pomohla im utiecť. Muži dodržali prísahu a pred tým, než bolo Jericho zničené, vyviedli Rachab aj jej najbližších za mesto.

Táto žena je nazvaná smilnicou – bola to žena, ktorá sa živila prostitúciou. Naviac nebola Židovka, pochádzala z pohanského národa kde uctievali vlastných bohov. Ale vidíme, že keď sa dopyčovala o požehnaní ktoré sprevádzalo Izraelský ľud, uverila, že Hospodin ktorého oni kážu je jediný pravý Boh. Preto sa postavila aj na odpor pozemskému kráľovi (za čo mohla byť označená za zradkyňu a následne by bola zabitá ona a všetci jej príbuzní) aby zachránila mužov. Vedela, že prišli na to aby prešpehovali jej mesto aby ho mohli zničiť. Mesto, v ktorom vyrastala a bolo domovom celej jej rodiny, možno tam mala aj nejaké priateľky či sľubného manžela. Mohla špehov zradiť a zachránila by svoj príbytok, životný štýl a možno by aj dostala odmenu od kráľa za spoluprácu a vernosť. To všetko však bola ochotná opustiť keď poznala, že to všetko je určené Hospodinom k záhube. Bol to skutok, ktorý pochádzal z jej viery v Boha, ktorého dovtedy nepoznala, a jeho absolútnej nadradenosti.

Skutok je vonkajší prejav viery. Skutok nemusí byť iba to, čo konám, ale rovnako aj to, čo **nekonám**. Boh nás napríklad nabáda, aby sme boli pokorní a zdržanliví. Odráža sa to v konaní prvých apoštolov, ktorí boli pre Ježiša vydávaní na smrť. Mnohých vytiahli za mesto aby ich ukameňovali. Oni sa rozhodli nevzpierať, neprekliňať svojich katov, iba mlčky prijať svoj osud. Tak, ako keď bol Jeruzalem pod útokom, skutkami viery by bolo prijatie Bohom určeného osudu. Ak verím, že Nezabiješ! je prikázaním od Najvyššieho, potom skutok odvodený od tejto viery je poslušnosť tohto slova ako zvrchovaného zákona. A žiadne prosby ani nátlak okolitých kráľov a kniežat (alebo vlády a prezidenta) ma nemôžu prinútiť vytiahnuť do boja a vyslať armádu s cieľom pripraviť nepriateľov o ich životy. Nie je zakázané brániť sa nepravosti alebo ochraňovať utláčaného, ale nemôžeme aktívne ubližovať a vyvolávať konflikty.

Celá táto kapitola Jakubovho listu učí, že viera a skutky nie sú dve oddelené veci, sú jedno. Z viery v nejakú pravdu sa následne odvíja spôsob nášho konania a života. Vôbec nič sa tu nehovorí o získavaní väčšej posmrtnej slávy vzhľadom na množstvo vykonaných skutkov. **Skutky sú iba vyjadrením viery. Nie sú prostriedkom k dosahovaniu väčšej svätosti.** Niektorí si to mýlia s pojmom duchovný rast. Duchovne rásť neznamená zvyšovať svoj post v nebi, ale blížiť sa bližšie k Bohu ešte za života tu na Zemi. Keď sa prehĺbuje náš osobný vzťah s ním. Na tomto svete sa snažíme dosahovať vyššie postavenie, aby sme si rozšírili moc nad inými. Dôležitejší post nám zaručuje jednoduchší život (krajší plat, väčšie konečné slovo pri projektoch, väčšia úcta spolupracovníkov, priestrannejšia kancelária). V nebi ale Boh nepotrebuje vyššiu a strednú triedu, nepotrebuje manažérov ani robotníkov. Nemá dôvod

niekomu dávať kanceláriu s menovkou, pretože všetci sme obdržali už to najvyššie možné postavenie – sme Jeho deťmi. Je dobré a múdre čítať Bibliu, je prospešné stretávať sa s inými veriacimi aj uctievať si Boha Večnou Pánovou, ale to nie sú skutky ktoré Boh skutočne chce, nie sú to tie skutky viery o ktorých hovoria apoštoli. Boh od nás očakáva život viery. Žiť každý deň a vo všetkom podľa neho. Konat' to, čo Boh nakazuje konať, ale aj vystríhať sa toho, čo je zakázané! Všetky dobré skutky majú koniec koncov korene v tom jednom a jedinom:

„Nebud'te nikomu nič dlžni, krome navzájom sa milovať; lebo ten, kto miluje bližného, naplnil zákon. Lebo: Nescudzoložíš, nezabiješ, neukradneš, nepovieš falošného svedoctva, nepožiadáš, a je-li také iné prikázanie, to všetko sa zahrňuje v slove: Milovať budeš svojho bližného ako samého seba. Láska nerobí bližnému zlého, a tedy plnosťou zákona je láska.“ (Rimanom 13:8-10)

Je to príkaz chovať sa k sebe s úctou a láskou. Ak mám niekoho rád tak mu nijakým spôsobom neublížim a naopak, hľadám spôsoby ako ho potešiť. Všetky naše činy, ktoré robíme pre druhých, sú iba vyjadrením poslušnosti voči Božiemu príkazu, ktorému sme uverili a zaviazali sa dodržiavať.

15. Desiatky

Peniaze mali vždy nad ľuďmi veľkú moc, nie nadarmo sa niekedy označujú za hlavného nepriateľa Boha (aj v Biblii vidíme prirovnanie o dvoch pánoch, ktorých kráľovstvá stoja proti sebe). V tomto svete totiž predstavujú najvýznamnejšiu hybnú silu, otvárajú nám každé zavreté dvere. Nie je teda vôbec prekvapivé, že si Mamón našiel svoju cestu aj do Cirkvi. Potichu zapúšťal korene kým nenabral na sile natoľko, že sa jeho zhubný vplyv začal navonok prejavovať aj v celom Kristovom tele. Toto sa, bohužiaľ, týka snád' každej denominácie s ktorou som sa stretla, nie iba RKC. Výrazne sa to prejavuje pri kázaní Desiatkov. Objavujú sa aj vyjadrenia typu: „Ak nedávaš desiatok, tak okrádaš Hospodina.“ Táto veta sa v niektorých prípadoch vylepšuje sľubmi prosperity pre dávajúcich (prísľub bohatstva, zdravia, úspechu v živote, požehnania pre naše životné kroky).

Prvýkrát sa s odovzdanou desatinou majetku stretávame u Abraháma, keď sa stretol s kňazským kráľom Sálema Melchisedechom. Abrahámov synovec Lót žil v meste Sodoma, ktoré bolo prepadnuté nepriateľskými kráľmi. Tí ukoristili majetok jeho obyvateľov, vrátane Lótovho, a vzali ho do zajatia. Abrahám svojho synovca oslobodil a spolu s ním nadobudol aj majetok Sodomanov. Kráľ Melchisedech Abrahámovi požehnal a ten mu dal z vďačnosti desatinu majetku, ktorý ukoristil kráľom.

Neskôr, keď Izraelský národ obsadil zaslúbenú zem, Boh ju kázal Jozuovi rozdeliť medzi 12 kmeňov Izraelových. 11 z nich dostalo podiel na poliach, viniciach a všetkom ostatnom, ale pokolenie Lévi dostalo iba toľko územia, kde si postavili domy a priestory na uskladnenie dobytku (ktorý dostali ako desiatok). Tento kmeň nedostal toľko fyzického majetku ako ostatní preto, že oni za to ako jediní dostali výsadu slúžiť Bohu v chráme. Všetci kňazi, ktorých Izraeliti mali, mohli pochádzať iba z rodu Léviho. Nikto z iných kmeňov nesmel vstúpiť do chrámu, lebo by zomrel pred Hospodinom. Leviti prinášali takzvanú ustavičnú obeť – bola to bitná obeť (zabíjalo sa obetné zviera), ranná a večerná. Jednotlivé rody z kmeňa Lévi sa v tejto službe pravidelne striedali.

„A synom Léviho, hľa, dal som všetky desiatky v Izraelovi za dedictvo, za ich službu, ktorú konajú, za službu stánu shromaždenia. A nepriblížia sa už viacej synovia Izraelovi stánu shromaždenia, aby neniesli hriechu, aby nezomreli. A tedy len sám Lévi bude konať službu stánu shromaždenia, a oni ponosú svoju neprávosť. Bude to večným ustanovením po vašich pokoleniach, a medzi synmi Izraelovými nedostanú dedictva, lebo desiatok synov Izraelových, ktorý budú obetovať Hospodinovi obeťou

pozdvihnutia, som dal Levitom za dedictvo. Preto som im povedal, že medzi synmi Izraelovými nedostanú dedictva.“ (4. Mojžišova 18:21-24)

O niekoľko veršov neskôr aj vysvetľuje použitie desiatkov za ich dedictvo. Podľa Mojžišových zákonov každý musel prinášať desatinu svojej úrody a dobytku Hospodinovi ako dar (prvotinu úrody – víno, obilie, olej, ovocie; prvotinu dobytku – jahňatá alebo kozľatá, vlnu z oviec). Leviti to od nich vzali a z toho všetkého tiež obetovali najlepšiu desatinu (obetovali desatinu desatiny), zvyšok zostal im na živobytie. Leviti teda nevlastnili polia ktoré by obrábali, žili z toho čo dostali od ostatných, resp. čo ostatní darovali Bohu. Toto nariadenie malo ten účel, aby sa kňazi mohli plne venovať bohoslužbe v chráme a nemuseli rozmýšľať nad pozemskými starosťami. Časť z týchto ich desiatkov ešte dávali pre vdovy, siroty a pohostínov (hostí), takže ich reálne imanie sa ešte zmenšovalo.

Takéto zákony dal Hospodin ľuďom v dobách Starého zákona cez Mojžiša a veriaci ho dodržiavali. Najvyšším zákonom vtedy bolo „Odplata za hriech je smrť.“ Myslela sa tým predovšetkým duchovná smrť, avšak nezriedka išlo aj o fyzické usmrtenie hriešnika. Kto sa nejakým spôsobom prehrešil, musel sa očistiť tým, že priniesol obeťnú zvieratko pred Hospodina aby jeho krvou zmyl svoje hriechy. Keď však prišiel Ježiš, on sám sa stal tým ultimátnym obeťným baránkom, odstránil nutnosť prinášať zvieratá na oltár. Začalo platiť nové pravidlo, Nový zákon, zákon milosti. Vtedy sa stratila nutnosť prinášať desatinu svojho majetku, pretože zápalné obete aj funkcie Levitov stratili zmysel. Ak niekto verí, že dávať desatinu majetku je stále povinnosťou, odmieta Ježiša a zákon, ktorý nastolil. Stále žije v starých dobách. Ak niekto verí, že bude zachránený podľa starých pravidiel, potom musí počítať s tým, že v takom prípade bude aj potrestaný podľa starých pravidiel. A v tých žiadna milosť spásy nefiguruje, sám sa taký človek odsudzuje na smrť. Pretože zákony boli vskutku veľmi drsné. Uvediem pár kuriózných príkladov zo samotnej Biblie, ktoré vám možnože nikdy nikto nepredstavil (piata kniha Mojžišova).

Šesť rokov ľudia obrábali svoje pozemky, ale siedmy ho museli nechať ležať úhorom a to, čo na ňom vyrástlo, nepatrilo im ale chudobným, ktorí si tam mohli úrodu chodiť zbierať zadarmo; každý muž od svojich 12-tich rokov musel dodržiavať minimálne 3 ustanovené slávnosti – slávnosť nekvasených chlebov, slávnosť žatvy a slávnosť zberu plodov, kedy sa musel dostaviť na určené miesto kde priniesol dary; pri donášaní obete sa nesmeli zvieratá obetovať spolu s obilninami; v šiesty deň bolo povinné zachovávať pokoj, nesmeli ísť ani na polia nič zbierať, nesmeli sa ženiť či vydávať, žiadne piatkové žúrky, mali predpísanú vzdialenosť, na koľko metrov sa mohli

vzdialit' od svojich domovov; ženy boli počas menštruácie považované za nečisté a tak aj všetko čoho sa dotkli – každá stolička na ktorej sedeli, každý muž ktorý by sa jej dotkol; pokiaľ mali muž a žena sex, boli povinní sa potom umyť aj oprat' všetko, na čo sa dostalo semeno a až do večera boli obaja považovaní za nečistých a rovnako všetko, čoho sa dotkli, v prípade že súložili počas ženinej menštruácie boli považovaní za nečistých dokonca 7 dní; ak bola kňazova dcéra pristihnutá s mužom, ktorý nebol jej manželom (dokonca aj s vlastným snúbencom) bola upálená zaživa; ak sa niekto rúhal Bohu, bol vyvedený za tábor a ukameňovaný, bez ohľadu na svoje spoločenské postavenie, rovnaký osud postihol aj vrahov; ak bola zasnúbená žena znásilnená v meste, bola ukameňovaná ona aj zločinec, pretože mohla volať o pomoc a nespravila tak; pokiaľ si muž zobral ženu za manželku a pri svadobnej noci sa ukázalo, že nie je panna, doviedli ju pred dom jej rodičov a ukameňovali ju; vojaci sa počas vojenského ťaženia museli ostríhať každej zlej veci, čím sa nemyslia iba štandardné vojnové zločiny, ktorých sa bojovníci dopúšťajú na zajatcoch – napríklad muž, ktorý mal v noci polúciu (výron semena) tak musel opustiť tábor a vrátiť sa doňho mohol až po západe slnka, keď sa umyl; ak by syn neposlúchal svojich rodičov a stal sa z neho príživník, rodičia mali právo ho priviesť pred starších mesta a dať ho ukameňovať; zákony zakazovali jest' prežúvavce ktoré nemali rozdelené kopyto, napríklad králiky alebo prasatá.

Myslím, že je naozaj rozumné si rozmyslieť, či sa niekto chce uviazať pod tieto často brutálne staré pravidlá. Aj apoštol Pavol vo svojich listoch napomína vtedajších kresťanov, aby sa nevracali pod zlorečenie zákona, ale aby prijali milosť Božiu danú zadarmo z lásky.

„A tak tedy stojte v svobode, ktorou nás Kristus osvobodil, a nepriahajte sa zase do jarma rabstva. Hľa, ja Pavel vám hovorím, že jestli sa budete obrezovať, Kristus vám nič neprospeje. A zase osvedčujem každému človeku, ktorý sa obrezuje, že je povinný urobiť celý zákon, to jest naplniť. Odlúčení ste od Krista, ktorí sa ospravedlňujete zákonom, vypadli ste z milosti.“ (Galat'anom 5:1-4)

Nikto nemôže dodržiavať Starý aj Nový zákon naraz. Ak sa rozhodneme pre jeden z nich, druhý stráca svoju platnosť. Dary v Novom zákone sú postavené na princípe milodarov, čo sú dobrovoľné príspevky. Či už je to podpora cirkvi, slúžiacich alebo chudobných v núdzi, najväčším rozdielom je to, že tieto dary sú dávané slobodne, podľa možnosti darcu. Ten má dokonca plné právo odmietnuť poskytnúť milodar a zároveň necítiť žiadnu vinu. Nerobí to z neho

zlého človeka, zlého kresťana a ani neokráda Hospodina. To sú frázy používané niekedy cirkvami na psychické vydieranie za účelom vyššieho zisku. Apoštol Ján vyzýva veriacich k pomoci bratom v núdzi, ale nerobí to prikázaním zákona, ale zákonom lásky k blížnemu.

„A kto by mal majetok tohoto sveta a videl by svojho brata, že má nedostatok, a zavrel by pred ním svoje srdce, jako potom zostáva v ňom láska Božia? Moje dieťaťá, nemilujme slovom ani jazykom, ale skutkom a pravdou.“ (1. Jánov 3:17-18)

Podobne keď Pavol robil v Achaji a Macedónii zbierku pre kresťanov v Jeruzaleme, kde bol tri roky hlad a sucho, neodvolával sa na Starý zákon ale na milosrdenstvo.

„Lebo ak jesto ochota, príjemná je podľa toho, čo kto má, nie podľa toho, čo nemá. Lebo nie, aby iní mali poľahčenie a vy súženie, ale pre rovnosť nech je v terajšom čase vaša hojnosť na odpomoženie ich nedostatku, aby aj ich hojnosť bola na odpomoženie vašemu nedostatku, aby bola rovnosť, ako je napísané: Ten, kto mnoho nashbieral, nezvýšil, a ten, kto málo, nemal nedostatku.“ (2. Korint'anom 8:12-15)

„Ale to vedieť, že ten, kto skúpo seje, bude skúpo i žať; a ten, kto seje pri požehnaní, bude pri požehnaní i žať. Jeden každý tak, ako si umienil v srdci, nie zo zármutku alebo z musenia, lebo ochotného darcu miluje Bôh.“ (2. Korint'anom 9:6-7)

Keď začal v Jeruzaleme hlad, ľudia zo zboru v Achaji sa bili do prs a veľkodušne sa zastrájali, že svojim bratom pomôžu. Ich zápal nakazil aj iné zbory, ktoré sa rozhodli pridať k nim. Keď však o niekoľko mesiacov apoštoli zisťovali v akom stave zbierka je, zistili, že Achajci od svojich vyhlásení rýchlo upustili a to, čo vyzbierali, bolo skôr na smiech. Apoštol im pripomína ich minuloročnú ochotu a povzbudzuje ich, aby svoje slovo dodržali, aby nakoniec nezožali hanbu. Dokonca kresťania v Macedónii boli ochotní dávať aj napriek zlej situácii v ktorej boli, pretože vedeli, že ľud v Jeruzaleme je na tom omnoho horšie. Ochota Achajcov mohla oslabnúť aj v dôsledku toho, že sa ozvali nejaké pochybnosti o tom, akým spôsobom apoštoli skutočne naložia s takou sumou. Kolovali pochybnosti, či sa naozaj všetko dostane do Jeruzalema a nič si cestou „neulejú“ do vrečka. Preto Pavol poslal vopred Títa spolu s ďalším kresťanom, aby ich utvrdili v čistote svojich úmyslov. Vidíme ale, ako

rýchlo ľudia upustili od prvotného zámeru, akonáhle išlo o ich majetky. Spočiatku sa zastrájali dať veľkú sumu, potom si to trochu v hlave prepočítali, potom ešte raz, nakoniec si možno povedali, že dajú predsa iní. Akonáhle mali premeniť svoje veľkorysé sľuby na činy a pustiť peniaze z rúk, nastal problém. Pavol od nich nežiadal celý ich majetok ale iba to, čo pôvodne sľúbili dať zo svojho nadbytku.

V 5. kapitole skutkov apoštolov stretávame manželský pár, ktorý sa taktiež rozhodol predať pole a peniaze darovať zboru. Muž menom Ananiáš a jeho žena Zafira sa však rozhodli na poslednú chvíľu si časť peňazí odložiť a iba zvyšok dať do zbierky. Pred ostatnými však tvrdili, že ide o celú sumu ktorú predajom obdržali. Duch Svätý však Petrovi zjavil ich skutok a on preto konfrontoval Ananiáša keď priniesol peniaze so slovami: „*Ananiášu, prečo naplnil satan tvoje srdce, aby si oluhal Svätého Ducha a uňal kradmo z peňazí za to pole? Či azda nebolo tvoje, keď bolo nepredané? A keď bolo predané, tiež bolo v tvojej moci. Prečo si si uložil tú vec vo svojom srdci? Neluhaj si ľudom, ale Bohu*“. Zoči-voči tomuto odhaleniu Ananiáš padol mŕtvy na zem. Keď nechodil domov, jeho žena ho o pár hodín prišla hľadať. Aj ona dostala šancu vyjsť s pravdou na svetlo, keď sa jej apoštol otázal: „*Povedz mi, či ste za toľko predali to pole?*“ Zafira súhlasila a vypočula si odpoveď: „*Prečo ste sa sriekli pokúšať Ducha Pánovho? Hľa, nahý tých, ktorí pochovali tvojho muža, sú pri dveriach a vynesú i teba*.“ Vtedy padla mŕtva na zem a bola pochovaná spolu s mužom. Viete prečo boli títo manželia potrestaní? Nie kvôli tomu, že by nedali všetky svoje peniaze do zboru. Peter im povedal, že získané peniaze boli ich, mohli s nimi nakladať ako uznali za vhodné. Boli ale potrestaní za klamstvo, keď tvrdili, že dávajú všetko. Mohli pokojne povedať: „*Podarilo sa nám predať pole za veľmi dobrú cenu, dokonca lepšiu ako sme dúfali. Avšak chceli by sme si určitú časť nechať pre seba, blížia sa trhy. Tu sme vám priniesli toľko, koľko nám nebude chýbať*.“ Nikto by na nich nepohliadal krivo ani by sa neprevinili voči Duchu Svätému. Vidíme, že jemu nezáleží na vonkajšej činnosti akou je darovanie peňazí, záleží mu na našom vnútornom postoji, s akým dávame.

„A Ježiš sadnúc si naproti chrámovej pokladnici díval sa, jako hádzal zástup peniaze do pokladnice. A mnohí bohatí hodili mnoho. A prišla jedna chudobná vdova a hodila dva haliere, čo je štvrtinou groša. Vtedy si privolal svojich učeníkov a povedal im: Ameň vám hovorím, že táto chudobná vdova hodila viac ako všetci, ktorí hádzali do pokladnice. Lebo všetci hodili z toho, čo im zvyšovalo, ale ona zo svojho nedostatku hodila všetko, čo mala, všetko svoje živobytie.“ (Marek 12:41-44)

Sme uistení, že nikto nie je nútený odtrhať sebe od úst aby pomohol druhému iba preto, že to vedúci zboru alebo pán farár nakázali. Ak nám však ale Pán v tejto chvíli nadelil viac, môžeme (nie musíme) to využiť pre dobro niekoho iného. On zas môže vytiahnuť z blata nás, keď to budeme potrebovať. Samozrejme, tu nás asi napadne myšlienka: „A kde mám istotu, že keď mu ja teraz pomôžem, že neskôr pomôže aj on mne keď to budem potrebovať?“ Nuž, žiadnu záruku nemáme. Ale v takom prípade už nedávame z ochoty pomôcť ale iba z vypočítavosti.

„A jestli dobře činíte tým, kteří vám dobře činia, čo sa na vás môže ľúbiť Bohu? Však i hriešnici robia to isté. A keď budete požičiavať tým, o ktorých sa nadejete, že od nich tiež dostanete, čo sa na vás môže ľúbiť Bohu? Ved' aj hriešnici požičiavajú hriešnikom, aby tiež toľko dostali. Ale milujte svojich nepriateľov, dobre činite a požičiavajte neočakávajúc ničoho. A vaša odplata bude veľiká, a budete synmi Najvyššieho, lebo on je dobrotivý aj na nevďačných a na zlých. Teda buďte milosrdní, jako aj váš Otec je milosrdný.“ (Lukáš 6:33-36)

Dávame zo svojho preto, že my sme od Boha rovnako dostali milosť úplne zadarmo, preto ju teraz „zadarmo“ posúvame ďalej. Je prirodzené, že veriaci človek je ochotný podporiť prácu v zbore alebo kostole aj finančne, ale nikdy by to nemalo byť z nesprávnych pohnútok. Máme plné právo darovať, ale rovnako máme právo povedať nie. Na jednej strane stojí sloboda a ochota a na druhej hrozba trestu (čo by si o mne pomysleli; čo keď sa Boh na mňa nahnevá). Niektorí veriaci sa idú pre druhých aj rozkrájať, ani to však nepoukazuje na ich skutočný duchovný stav. Môžeme všetky voľné dni tráviť ako dobrovoľníci v azylových domoch, pracovať ako advokáti pro bono pre chudobných, posilať celú výplatu hladujúcim deťom v Afrike a zvyšné momenty tráviť na kolenách v kostole, pokiaľ ale ide iba o vonkajšiu aktivitu, pretože ako kresťania „musíme“, tak akurát plytváme svojimi životmi.

„A keby som vynaložil na dobročinnosť všetko svoje imanie a keby som vydal svoje telo, aby som bol upálený, a keby som nemal lásky, nič mi to neprospieva.“ (1. Korint'anom 13:3)

Niekedy sa stretávame s celebritami, ktoré vykazujú niekedy až prehnanú ochotu pomáhať druhým, ktorú však nikdy nezabudnú oznámiť širokej verejnosti aby všetci videli, akí dobrosrdeční sú. Tu však nejde o skutočnú snahu pomôcť, iba si zdvihnúť ego a osláviť samých seba.

„Vystríhajte sa, aby ste nedávali svojej almužny pred ľuďmi nato, aby vás videli, lebo ináč nemáte odplaty u svojho Otca, ktorý je v nebesiach. Keď tedy dávaš almužnu, netrúb pred sebou, ako tí pokrytci činia v synagógach a na uliciach, aby boli chválení od ľudí. Ameň vám hovorím, že tam majú svoju odplatu. Ale keď ty dávaš almužnu, nech nevie tvoja ľavica, čo čini tvoja pravica, aby bola tvoja almužna v skrytosti, a tvoj Otec, ktorý vidí v skrytosti, on ti odplatí zjavne.“ (Matúš 6:1-4)

Nejedenkrát som tiež narazila na videá influencerov, ktorí konali dobrý skutok, ako napríklad zaplatili niekomu celý nákup v obchode, no nezabudli si to najmenej z dvoch uhlov natočiť na video. Možno ste sa sami stretli napríklad s mužmi, ktorí rozdávali zadarmo na ulici ženám krásne červené ružičky, pri tom si ich však nenápadne natáčajú na mobil, ktorý držia akože ledabolo v ruke vo výške pásu, aby to mohli neskôr zverejniť. Sama som sa s týmto v poslednej dobe naživo stretla už dva razy, najmä na Valentína. Keď išlo okolo dievčatko s Downovým syndrómom, doslova bežali, aby ju mohli „uloviť“ do svojho klipu. Ved' za postihnuté dieťa majú dvojnásobok bodov od svojich fanúšikov. Bolo mi z toho pohľadu smutno. Hoci niekomu možno spravili krajší deň, toto všetko však použili iba na propagáciu samých seba a získavanie lajkov. Či už to niekomu ako vedľajší efekt vyčarilo úsmev na tvári alebo nie, duchovný stav darcov sa tým nijako nezmenil. Pokiaľ pomoc nevychádza zo srdca, nikdy to nebude skutočné. Žiaden plusový bod na svoje konto títo „dobrodinci“ nezískali.

16. Všetko má duchovné pozadie

Túto poslednú kapitolu by som nazvala bonusovou. Nemá nič spoločné s oficiálnym učením katolíckej ani inej cirkvi. Týka sa každodenného života veriaceho. Život s Bohom nie je oddelená disciplína, ktorej sa venujeme pár hodín v týždni. Kresťanstvo presakuje celú podstatu našej bytosti a podľa toho by mali byť viditeľné aj výstupy. Musíme zvažovať duchovný presah každej našej aktivity a myšlienky, ktorú prijímame.

Najskôr vám musím vysvetliť dôležitosť obozretnosti a múdrosti, bez ktorej nedokážeme prehliadnuť zlo v prestrojení. Na demonštráciu použijeme malé dieťa, ktoré sa učí základy matematiky. Predstavte si rodičov, ktorí sa chcú blysnúť pred svojimi známymi a svoju trojročnú dcéru nadrilujú naspamäť niekoľko príkladov. Naučia ju správnu odpoveď na otázky „Koľko je 20 plus 15?“ alebo „Koľko je 6 krát 4?“. Na rodinných stretnutiach toto dieťa bude stredobodom pozornosti, pre všetkých bude malý génius. Ak by však dostala podobnú otázku, napríklad „Koľko je 5 krát 2?“ veľmi rýchlo by sme ich trik odhalili. Toto dievčatko totiž neovláda princíp sčítania ani násobenia, opakuje iba to, čo sa naučilo naspamäť. Naopak, keď toto dieťa príde do školy a oboznámi sa s tým, ako fungujú vzťahy medzi číslami, ľahko vám tieto príklady vypočíta. Neskôr zvláda už aj ťažšie príklady s niekoľkými premennými, vďaka zapojeniu logiky a myslenia, ktoré sa naučilo v prvej triede základnej školy.

Tento istý problém pozorujem u väčšiny veriacich ľudí. Mnohí z nás sú „vytrénovaní“ vidieť zlo na naučenú otázku, nedokážu ho však prehliadnuť v zložitejších duchovnejších otázkach. Bežný kresťan vie s úplnou istotou povedať, že ísť k vedme alebo veštici pre pomoc je hriech, pretože ide o špiritizmus. Napriek tomu však doma niektorí zapalujú očistné sviečky alebo navštevujú kurzy meditácie, aby si vyčistili hlavu a dosiahli vnútorný pokoj. Akoby vôbec nevideli, že ide o odnož čarodejníctva, pred ktorým boli vystrihaní. Naučili sa naspamäť zoznam zakázaných aktivít, ktorým sa majú vyhýbať, no keď prídu do kontaktu s niečím novým, nevedia, čo si počať. Nikto im nepovedal ako sa majú zachovať, preto padajú za obeť týmto nenápadným duchovným pasciam. Sama mám podobnú skúsenosť z detstva. Ako malá som bola poučená, že predmanželský sex nie je správny. Prijala som to ako fakt, nerozumela som však duchovným zákonitostiam, ktoré sa za tým ukrývali. Smilstvo mi bolo vysvetlené iba veľmi jednoducho na úrovni môjho detského rozumu vo forme elementárneho Nesmieš!, preto som tento princíp nevedela aplikovať na ostatné jeho odvetvia. Napríklad určitý čas som verila, že homosexuálne páry tvoria ľudia, ktorí jednoducho nechcú mať deti. Vedela

som, že aby vzniklo bábätko, musí byť ocko a maminka. Preto som bola presvedčená, že keď žena nechce mať deti, proste si nájde za manželku inú ženu, a to isté u mužov. Skutočná hĺbka ukrytá za partnerskou intimitou mi bola neznáma, preto som došla k takýmto záverom. Podobne keď som prišla do obdobia puberty, nedokázala som si spočiatku spojiť zlo masturbácie s nemravnosťou a chtičom. Ani by mi nenapadlo, že to spadá do tej kategórie. Chápala som, že to nie je úplne OK, nakoľko sa o tom deti v škole vždy rozprávali iba potajomky bez prítomnosti dospelých. Avšak kamošky a internet mi tvrdili, že je to úplne v pohode a nemám sa za čo hanbiť. Všetci okolo mňa to akceptovali ako úplne normálnu vec. Keďže som od detstva nebola poučená o smilstve ako takom, tak som podobne ako väčšina mladých ľudí padla do bahna tohto hriechu. Trvalo mi niekoľko rokov, kým som danú skutočnosť pochopila a následne sa z nej dostala. Avšak v tom čase som v tom bola už tak hlboko, že moje vlastné sily mi nestačili. Bola to závislosť v pravom slova zmysle, kedy ani najpevnejšia vôľa bez pomoci zvonka jednoducho nestačila. Vtedy som prvýkrát v živote zažila skutočnú Ježišovu oslobodzujúcu moc, keď ma z toho vytiahol zo dňa na deň (v tom čase som ešte nebola znovuzrodená. Nakoľko som však vyrastala vo veriacej rodine, vedela som o jeho existencii, preto som sa k nemu obrátila ako k poslednej možnosti, keď všetky moje ľudské snahy zlyhali a padla som až na dno. Ja som s tými reťazami bojovala dlhé roky bezvýsledne, a on ich uvoľnil a zahodil v jedinom momente.)

Preto je také dôležité naučiť sa rozoznávať skutočný princíp sčítania a násobenia, nie iba sa naslepo naučiť papagájovať kvôli piatim minútam slávy na rodinnom stretnutí. Nestačí si od kňaza vypočuť, že návšteva veštkyne je zlá, že nosenie červenej šnúrkky na ruke je zlé, že jóga je zlá a na všetko horlivo pritakávať. Musíme skutočne chápať, **prečo sú tieto veci nesprávne**, ako presne sú prepojené jedna s druhou a s hriechom. Je to dôležité preto, aby sme si vedeli spojiť súvislosti v prípade, že prideme do kontaktu s niečim neznámym. Aby sme vedeli obhájiť kresťanské stanovisko bez toho, aby nám to niekto musel prikázať alebo odobriť.

Môžeme začať poverami a tradíciami. Slovenské tradície sú zmesou starodávnych pohanských zvykov spätých s prírodou a roľníckym životom a kresťanskými sviatkami. Vznikla zmiešanina, ktorú je dnes od seba už veľmi ťažké rozlíšiť. Povera vychádzajú z uctievania prírodných síl ako určitých božstiev. Ľudia vykonávali obrady alebo rituály, ktoré im mali zaistiť pokoj v rodine, dobrú úrodu, lásku, bohatstvo, alebo ochranu pred zlom. Sem patria najmä zvyky našich starých rodičov na dedinách. Stavanie mája, pálenie Moreny, okiadzanie, bozk pod rozkvitnutou čerešňou, smola z rozbitého

zrkadla alebo čiernej mačky, viera v nadprirodzené bytosti (rusalky, škriatkovia, bludičky). Nad väčšinou z toho sa my, mladé generácie Y, Z a alpha dnes už iba pousmejeme. Avšak vôbec si neuvedomujeme, že aj napriek tomu, že neveríme v zlé víly ktoré unášajú deti z postieľok, máme svoje vlastné povery, ktoré budeme učiť svoje deti a vnúčatá. Medzi najrozšírenejšie patrí hádam klopkanie na drevo. Zamysleli ste sa niekedy nad významom? V skratke ide o predchádzanie zakríknutiu. Ide o vieru, že drevo má ochranné vlastnosti pred zlými duchmi. Kresťan by však mal chápať, že nejaký kus dreva nemá žiadnu moc, ide o mŕtvu vec bez duchovných vlastností. Zlí duchovia, o ktorých my vieme že sú démoni, nemajú dôvod sa báť mŕtveho kusa stromu. Jediné, pred čím majú rešpekt, je Božia moc. Nič iné na nich ani neplatí. Samotným klopaním na drevo nevykonávame žiadny rituál ani hriech ako taký, ide však o našu vieru ktorú do neho vkladáme, tá je hriechom. Naša nádej je Kristus, on je našim ochrancom pred zlom. Ak túto funkciu dávame niekomu inému, riskujeme, že sa Ježiš skutočne rozhodne súhlasiť s našim rozhodnutím. Nie raz sa stalo že Boh „*položil ich cestu na ich hlavu; vydal ich žiadostiam ich srdca*“. Nemusí nás za naše správanie potrestať, úplne stačí, keď nám dá presne to, čo si žiadame. Ak je pre nás ochrancom náš drevený jedáľenský stôl, On môže pokojne ísť o dom ďalej a upustiť od svojej ochrany nad nami. Nemá dôvod ísť proti našej slobodnej vôli, pôjde tam, kde jeho milosť chcú a prijmu.

Modlárstvo neznamena iba zaujímanie pokorného postoja na kolenách pred veľkou zlatou sochou. Modla je čokoľvek, čomu pripisujeme nadpozemské vlastnosti a podľa toho sa k tomu správame. Ak veríme, že nás niečo môže ochrániť alebo nám priniesť šťastie či bohatstvo, stáva sa to našim bôžikom.

„Čo prospeje rytina, že ju vyryl jej tvorca, sliatina a učiteľ ľži, že sa nadeje tvorca svojeho útvara naň robiac nemé modly? Beda tomu, kto hovorí drevu: Precítňi, nemému kameňu: Prebud' sa! Či azda ten bude učiť? Hľa, obložený je zlatom a striebrom, a v jeho nútri nieto nijakého ducha.“
(Habakuk 2:18-19)

„Modly pohanov sú striebro a zlato a sú dielom rúk človeka. Majú ústa, ale nehovoria; majú oči, ale nevidia; majú uši, ale nečujú, ani nieto ducha v ich ústach. Nech sú jako ony tí, ktorí ich robia, každý, kto sa nadeje na ne.“ (Žalmy 135:15-18)

Tak podobne sa niektorí utiekajú k ochranným vlastnostiam červenej šnúrkky na ruke. Aj keď, vďaka Bohu, s týmto fenoménom som sa stretla prevažne u ateistov. Čo sa týka tejto modly vyzerá to, že kresťania sú o niečo lepšie

informovaní o jej škodlivosti. No aj tak koľkí sa bez premýšľania pridávajú k debatám o piatku trinásteho? Čokoľvek nešťastné by sa tohto dňa stalo, väčšinou nezabudneme s úsmevom poznamenať, že príčinou bol práve tento kúzelný dátum. Keď spomíname mágiu čísel, poznáte niekoho kto si za dátum svojej svadby, krstu či inej významnej udalosti vybral deň so zaujímavými číslami? Napríklad 12.12 alebo 2.2., pretože dúfal, že táto zhoda mu zaistí dobrý štart? Tak, ako pri klopkaní veríme v silu dreva proti zakríknutiu, pri šnúrke v červenú farbu alebo formulku, ktorá bola nad ňou vyrieknutá, tu veríme v silu čísel. Ak si mladá žena zvolí za dátum svojho najšťastnejšieho dňa v živote rovnaký dátum ako jej matka, nezaručí jej to rovnako trvanlivé a naplnené manželstvo. Pri horoskopoch zase vkladáme svoju nádej do nebeských telies, vzdialených miliardy kilometrov od nás. Viete z čoho sa skladajú planéty a hviezdy? Sú to prevažne horúce plyny alebo zamrznuté kusy hornín a ľadu, ktoré sa obrovskou rýchlosťou rútia vzduchoprázdnom. A predsa niektorí do nich vkladajú svoju vieru. Sú skalopevne presvedčení, že veľký úlomok žuly určuje ich životné úspechy a temperament. Znamenie zverokruhu rozhoduje, či ich nastávajúci bude dobrým otcom. Následne všetko dobré, čo ich postretlo, bolo šťastie alebo osud. Sú to ďalšie dve božstvá ktorými si nahrádzame Hospodina. Nie je to iba hra so slovami, skutočne ide o sily ktoré pôsobia v našich životoch. V Starom zákone ľudia chápali, že pôvodcom ich šťastia je Boh. Dodržiavanie jeho prikázaní, hľadanie jeho tváre, dôvera v jeho prorokov a bázeň Hospodinova boli dôvodmi ich šťastného prospechu. On bol príčinou a zdrojom všetkého a jemu ďakovali za každý dar. Okolité národy však mali svojich vlastných bohov a vesmírne sily a nie raz boli Izraeliti svedkami toho, že sa im darí rovnako dobre aj bez Boha. Proroci ľudí varovali, že hoci sa neveriacim môže v pozemskom živote dariť, ich koniec nebude až taký šťastný. Predsa sa však našli takí, ktorí začali dávať prednosť instantným výhodám pred večnosťou svojich duší. Podriadenosť znamenala dodržiavanie povinných sviatkov a prinášanie obetí, úplnú odovzdanosť. Človek musel prijať fakt, že o sebe nerozhoduje sám a každý nový deň je nezaslúženým darom. Ako sa však Izraeliti miešali s okolitými národmi skrze manželstvá a plodenie spoločných potomkov, pomaly prijímali aj opačný pohľad na svet. K pohodlnému životu už naraz Hospodina nepotrebovali, cítili sa oslobodení, preto začali vnímať šťastie ako samotnú entitu, nie ako prejav božej milosti. Nenápadne sa tak dostali k moci démonské kniežatá, ktoré si udržali svoje pozície dodnes.

„Ale vás, ktorí opúšťate Hospodina, ktorí zabúdate na vrch mojej svätosti, ktorí strojíte *bohu* Šťastenovi stôl a Osudu nalievate strojené víno, vás

spočítam pod meč, a všetci sa zohnete, aby ste boli zabití, preto že som volal, a neohlásili ste sa; hovoril som, a nepočuli ste, ale ste robili to, čo je zlé v mojich očiach, a vyvolili ste si to, čo sa mi neľúbi.“ (Izaiáš 65:11-12)

Keď vidíme trápenie sveta bedákame: „Prečo to len Boh dopustí?“ no keď vyhráme športku, tak sme „mali šťastie“. Za zlé veci môže Jeho ľahostajnosť, no dobré sme si odpracovali my svojou snahou a tvrdou drinou. Zabúdame alebo odmietame, že Boh je ten, kto nás „vyrýl na svojich dlaniach; utvoril nás v lone našej matky a znal nás prv ako sme vošli do života“. On je ten, kto riadi náš život. On nám vdýchol dušu a zachováva ju, niekedy na nás dopúšťa aj ťažké časy aby nás mohol prečistiť ako zlato v ohni a on určuje aj kedy si náš život znova vezme naspäť.

Medzi hybridné tradície patria najmä aktivity počas Veľkej noci a Vianoc. Koľko rodín v decembri namiesto oslavy narodenia Božieho syna udržiava rodinné zvyky v podobe krájania jablka (predpovedanie zdravia členov rodiny), odkladania šupinky z kapra (finančné zabezpečenie), medového krížiku na čele (pokora a dobrota) alebo zväzujú nohy stola reťazou (súdržnosť rodiny)? Na Veľkú noc sa zase mnohí kresťania poctivo zúčastňujú omše v kostole, rovnako poctivo sa však zapájajú aj do pondelkovej šibačky a oblievačky. Tieto ľudové tradície vychádzajú z pohanských zvykov, kedy sa oslavoval príchod jari. Mladé vŕbové drevo bolo symbolom mladosti a plodnosti a verilo sa, že jeho dotyk so ženským telom jej zaistí mnoho zdravých detí. Niekoľko týždňov pred tým ľudia vyhánali zimu pomocou Moreny, na jar bolo teda nutné dievčatá symbolicky prebudiť zo zimného spánku. Mladí ľudia dnes už nedávajú týmto oslavám zmysel ako v minulosti, ide skôr o zábavu a čas strávený s ľuďmi, na ktorých im záleží. Pre ľudí sa duchovný rozmer takmer vytratil, premenil sa na komerčný sviatok. Pre malých chlapcov sa z toho obdobia stala čisto zárobková činnosť a na opýtanie netušia, čo sa vôbec oslavuje. Nazývame sa kresťanmi, ale svojím konaním stále udržiavame pri živote starodávne božstvá, ktorým sa klaňali naši predkovia. Snaha zachrániť tieto tradície pre ďalšie generácie znamená, že svojim deťom odovzdávame rovnakú mieru Ježiša ako pohanstva. **To, že je niečo moderné a nikomu tým neubližujeme neznamená, že je to aj správne.** Kresťania žijúci v tomto svete by nemali preberať svetské obyčaje, aj keď pôsobia neškodne. Prečítajte si celú dvanástu kapitolu Deuteronomia. Aj Izraeliti boli opakovane napomínaní, aby neprijímali za svoje zvyky od okolitých bezbožných národov.

Nevesty sa dodnes držia tradície hodu svadobnej kytice. Ľudová povera hovorí, že tá panna, ktorá ju chyť, sama do roka nájde šťastie pod svadobným čepcom. My to považujeme za zábavný spoločenský zvyk, stále je to však

pokračovanie starodávnych pohanských zvykov. Zo anglicka k nám prišla aj novinka, ktorá sa u nás tiež rýchlo udomácnila. Je to zvyk, aby mala nevesta na sebe niečo modré, niečo požičané, niečo staré a niečo nové. Tieto veci mali symbolizovať nasledovné: modrá farba sa spájala s vernosťou a čistotou (preto aj Pannu Máriu najčastejšie zobrazujú v modrom); požičaný predmet mal priniesť šťastie od osoby, ktorá predmet poskytla; starý predmet predstavoval spojenie s rodinou, preto išlo väčšinou o niečo od mamy alebo starej mamy nevesty a nový predmet symbolizoval nový začiatok manželstva.

Blízkou kategóriou sú talizmany a amulety. Sú to predmety, ktoré nám majú do životov priťahovať dobré veci a odpudzovať tie zlé. Spomenutá červená šnúrkica je jedna z nich. Avšak ne jeden kresťan má vlastnú formu tohto talizmuenu v podobe pamätného predmetu z púte alebo krížiku zaveseného na spätnom zrkadle svojho auta. Opäť nejde o predmet samotný ale jeho význam. Mnoho veriacich si zo sakrálnych pútí okrem „duchovného občerstvenia“ odnáša bonusový úlovok z najbližšieho obchodu so suvenírmi v podobe drevenej triesky, ktorá údajne pochádza zo skutočného kríža na ktorom Kristus visel alebo pestrofarebného ruženca vysväteného samotným pápežom, ktoré sa im stanú amuletmi. Tí tradičnejší zostávajú verní klasickému krížiku. Je ale veľký rozdiel nosiť kríž ako upomienku svojho rozhodnutia dať život Bohu a iné je veriť, že vďaka danému predmetu budem chránený pred dopravnou nehodou. Ak je to Božia vôľa, dostaneme sa bezpečne do cieľa s amuletom alebo bez neho. No rovnako ak do cieľa nedôjdeme, je to súčasť jeho plánu. Krížik je len kúsok dreva alebo hliníku, ktorý sa nám otravne hojdá v zornom poli. Rozdiel je vo viere, že vďaka nemu som v bezpečí a nie vďaka Božej milosti. Ateisti by takémuto predmetu opäť dali prívlastok „pre šťastie“. Odmietajme falošné učenia o bohoch tohto sveta, ktorému sa klaňajú zblúdivé duše okolo nás. Modlám slúžime veľakrát z neznalosti. Tým, že to odpozeráme zo správania ľudí ktorými sme počas vývinu obklopení, nevenujeme pozornosť skutočnému významu vecí a nedoceníme ich presah do duchovnej sféry. Ako kresťania však máme povinnosť skúmať aj takéto, na prvý pohľad obyčajné a neškodné veci. náš materiálny svet je s tým duchovným prepojený oveľa viac ako sme schopní vnímať. Aj naoko nevinné situácie či predmety nás môžu zanechať zraniteľných voči spirituálnym hrozbám. Paradoxne, sú to často predmety určené na „ochranu“, ktoré nás najviac otvárajú zlým útokom.

* * *

Premýšľali ste niekedy nad podstatou tetovania? Je to niečo, čomu sa ľudstvo venovalo od pradávna. Pomocou neho sa spoločnosť rozdeľovala do rôznych

kategórií. Tetovanie najčastejšie slúžilo na viditeľné označenie postu v hierarchii skupiny. V jednej spoločnosti boli farebné kresby výsadou vodcov, niekde naopak boli znamením otroka alebo zločinca. Maľba kože mala často svoje zastúpenie pri náboženských a zasväcovacích rituáloch. Dnes je tetovanie dostupné každému. Nechávame si zvečniť citáty o ktorých veríme že „vystihujú našu dušu“, slová z obľúbenej piesne, obrázky alebo mená milovaných či nahé akty, v závislosti od toho či rozhodnutie padlo z nášho vlastného rozhodnutia alebo ide o výsledok prehranej stávky. Možno to niekoho zaskočí, ale aj na tento spôsob sebvýjadrenia nám zanechal Boh svoj názor.

„Za mrtvého nebudete rezat' svojeho tela ani nedáte na seba nijakého vrytého písma. Ja som Hospodin.“ (3. Mojžišova 19:28)

„Či nevíete, že ste chrámom Božím, a že Duch Boží býva vo vás? Ak niekto kazí chrám Boží, toho zkaží Bôh; lebo chrám Boží je svätý, ktorým ste vy.“ (1. Korint'anom 3:16-17)

„Alebo či nevíete, že vaše telo je chrámom Svätého Ducha, ktorý je vo vás, ktorého máte od Boha, a že nie ste sami svoji? Lebo ste kúpení za veľkú cenu. Nože teda oslavujte Boha svojim telom a svojim duchom, čo je oboje Božie.“ (1. Korint'anom 6:19-20)

V Starom zákone nájdeme niekoľko odkazov na praktiky pohanských národov, ktoré sa stali duchovným základom pre tetovanie. Keď zomrel niekto z ich milovaných, muži si oholili vlasy aj bradu a robili si na tele zárezy na znak smútku. Proroci však nakazovali ľudu, aby sa týchto praktík vystríhal (napríklad Nazareji, teda osoby ktoré zložili zvláštny sľub na službu Hospodinovi, mali úplne zakázané strihať si vlasy po celú dobu trvania sľubu). Boli v zozname vecí, ktorými zneuct'ovali a pohoršovali Hospodina. V prorokovi Ezechieli sa v kapitolách 8 a 9 dočítame o udalosti, kedy sa Boh nahneval na obyvateľov Jeruzalema, pretože sa začali obracať k modlám. Hoci navonok slúžili Bohu, za zavretými dverami sa napríklad klaňali slnku a obrazom. Povolal si teda pisára a nariadil mu, aby prešiel stredom mesta a nakreslil kalamárom krížik na čelo každému pravému veriacemu, ktorý odmietal hriechy ktorých sa dopúšťali jeho susedia a priatelia. Následne bol vydaný príkaz pobiť každého, kto toto znamenie na svojom tele nemal, bez ohľadu na vek či pohlavie. Pomreli ženy, deti, starci, každý kto svojim správaním prestupoval Božie nariadenia. Vidíme, že **fyzické znamenia na tele**

majú určitý presah do duchovnej oblasti, aj keď my tomu nemusíme dokonale rozumieť. Existuje však akési prepojenie, ktoré má vplyv aj na naše duše, možno práve preto Boh tak dbá na zachovávanie čistoty a svätosti jej fyzickej schránky.

Aj telo samotné bolo stvorené ako dokonalé umelecké dielo. Každý orgán a tkanivo je naprogramované úplne iným spôsobom na vlastnú špecifickú úlohu, a predsa spolu perfektne spolupracujú a vytvárajú celý žijúci a mysliaci organizmus. V každej jednej bunke nášho tela prebieha každú sekundu obrovské množstvo biologických a chemických procesov. A každá z týchto buniek má vo svojom vnútri svoje vlastné drobné orgány ktoré ju udržujú nažive na presne vytýčený čas. Ľudské telo je extrémne komplexný a vo svojej podstate bezchybný mechanizmus, ktorý mohol byť stvorený iba vysoko inteligentným a predvídavým návrhárom, ktorý premyslel každý, aj ten najmenší detail. A to všetko vznikne na Jeho pokyn z jediného drobučkého oocyту o veľkosti sotva 0,1mm ktorý nesie milióny genetických informácií potrebných na vznik a rast celého tela. Koľko času, energie a vášne musel vynaložiť na tvorbu čo len jedinej ľudskej bytosti? Koľko premenných musel vziať do úvahy pri plánovaní každého nového života? Ako by ste sa cítili, keby ste vy sami boli tvorcami niečoho tak unikátneho a vzácneho, len aby to niekto cez noc znetvoril za účelom „vylepšenia“? Keby niekto doslova dobodal váš výtvor rýchlosťou 100 rán za sekundu? Predpokladám, že by vás to veľmi mrzelo. Myslím, že tak sa cíti aj Hospodin. Tetovanie je ľudský výmysel, spôsob ako sa spraviť medzi ostatnými výnimočný. V biblických dobách sa využívalo na zasväcovanie osoby nejakému pohanskému božstvu. Dnes už ide skôr iba o vyjadrenie vlastnej výnimočnosti. Táto túžba byť špeciálny ale opäť vychádza z pýchy. Poznám takých, ktorí sú presvedčení, že pokiaľ si dajú „kresťanské“ tetovanie tak je všetko v poriadku. Tetovanie kríža sa vraj nelíši od krížiku na krku, oba dávajú najavo príslušnosť k Telu Kristovmu. Nie je to celkom tak. Obsah môže byť správny, ale forma nie. Spomínate si na Nemca, ktorý chcel doniesť hladujúcim kresťanom v Rumunsku zemiaky? Zámer dobrý, ale nesprávne prevedenie. Precestoval 3 krajiny z vlastného rozhodnutia, nie na príkaz Pána, a tak aj pochodil. Túžba nasledovať Ježiša je dobrá, ale aj tu musíme čakať jeho pokyny a nie konať na vlastnú päsť.

Existuje umenie podobné tetovaniu nazývané skarifikácia. Ide o tvorbu obrázkov na koži pomocou rezania, ktorého výsledkom môže byť vskutku pôsobivé dielo. Nejde o sebapoškodzovanie v zmysle hľadania pôžitku z fyzickej bolesti. Skarifikáciu vykonáva skúsený umelec, ktorý používa sterilné chirurgické nástroje. Avšak namiesto vstrekovania atramentu do podkožia pomocou ihly ťahá čepeľ po povrchu pokožky. Takýmto spôsobom vznikne

jemný obraz, ktorý po zahojení nie je taký nápadný ako tetovanie. Niektorí by dokonca mohli povedať, že je to oveľa prirodzenejšie ako tetovanie, pretože jazvy vznikajú pri normálnom procese regenerácie tkanív. Teraz vám položím otázku. Pokiaľ ako kresťan nevidíte tetovanie ako problém, čo si myslíte o tomto spôsobe vyjadrenia svojho ja? Pokiaľ máte pocit, tento umelecký štýl založený na rezaní sa nožom alebo žiletkou je už trochu za čiarou, poriadne sa nad tým zamyslite. Pretože zásady tetovania a skarifikácie sú rovnaké. Cieľom je zanechať na koži (resp. v podkoží) útvar, ktorý bude naše telo krásliť, dodá mu punc originality. Oba umelecké štýly je možné dosiahnuť iba porušením povrchu tela, rozdiel je iba v nástroji. Ostrá ihla alebo čepeľ skalpela ktoré prepichujú vrchnú vrstvu pokožky, oba prinášajú bolesť, riziko infekcie a trvalú zmenu výzoru. Jediný rozdiel je v množstve krvi na podložke. Máte pri tejto predstave nepríjemný pocit v žalúdku? Mali by ste mať. Rovnako ako by ste ho mali mať pri akejkoľvek zbytočnej a bolestivej modifikácii tela za účelom dosiahnutia krásy či sebavyjadrenia. Tetovanie, skarifikácia, pearcingy, rezanie jazyka na polovice (tongue split), kožné implantáty, naťahovanie kože. Tieto veci si poväčšine spájame s určitou skupinou ľudí, ktorých by nikto za kresťanov na prvý pohľad neoznačil (aj oni sa tomuto pomenovaniu veľakrát vyhýbajú) a nie je to náhoda. Ide o správanie, ktoré podvedome láka ľudí, ktorí nemajú úctu ku svojim telám ani k tomu, kto ich stvoril. Mnohí z týchto ľudí považujú tento spôsob sebavyjadrenia za formu oslobodenia. Cítia, že musia na sebe niečo zmeniť, vylepšiť, zakryť, aby boli krajší, spokojnejší, lepší, aby boli konečne „sami sebou“. Často sú to ľudia, ktorí potrebujú zažiť skutočnú lásku a oslobodenie. Hoci to nevedia, potrebujú vo svojom živote Boha, nikto im ho však nepredstavil (alebo prestavil, ale iba jeho odpudivú, spoločnosťou deformovanú formu), tak sa utiekajú k obmedzeným možnostiam, ktoré ponúka tento svet. Pôvodný zmysel bolesti je, aby nás ochránila pred nevhodným správaním, ktoré môže viesť k poškodeniu či smrti nášho fyzického tela. Jediným dôvodom, kedy by sme mali dobrovoľne vyhľadávať takúto nepríjemnú situáciu, je za účelom podstúpenia medicínskeho úkonu na zachovanie zdravia alebo života. Bolesť a zneuct'ovanie Božieho umeleckého diela nemožno v žiadnom prípade považovať za dobré alebo krásne. Súhlasiť s tetovaním ale zároveň odmietať rezanie či prepichovanie kože ako nevhodné nie je nič viac ako čisté pokrytectvo. Aj tu sa ukazuje naša snaha nasledovať Boha iba do určitej hranice, ktorú sme si sami určili za prijateľnú. Hovoríme: „Toto sa mi páči, takže je to duchovne v poriadku, ale toto mne osobne príde už zvrátené, takže je to nekresťanské.“ Alebo si ctíme Boha a jeho nariadenia alebo si ho nectíme.

Aj apoštol Peter povzbudzuje kresťanov aby svoju vieru dávali najavo pokorou a čistotou srdca, nie vonkajšími prejavmi oddelenosti a výnimočnosti. Nosiť symbol kresťanstva samé o sebe nie je nič zlé, avšak robiť to nekresťanským spôsobom áno. Ak sa hlásim ku Kristovi, tak poslúcham jeho nariadenia, on určuje akým znakom si ma označí. Božie dieťa je zapečatené Duchom Svätým. Je to neviditeľné znamenie, ktoré sa prejavuje fyzicky našou interakciou s okolím. Poznávacím znakom kresťana nemá byť kríž na krku či ramene, ale na srdci.

„Ale ovocím Ducha je láska, radosť, pokoj, shovievavosť, dobrota, dobrotivosť, vernosť, krotkosť a zdržanlivosť; proti takým veciam nieto zákona.“ (Galat’anom 5:22-23)

„Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je v nebesiach.“ (Matúš 5:16)

„Chcem tedy, aby sa mužovia modlili na každom mieste a pozdvihovali sväté ruky bez hnevu a bez pochybovania. Tak podobne aj ženy, v rúchu zdobnom a slušnom, ozdobovať sa so stydlivosťou a s rozumnosťou, nie zápleťami a zlatom alebo perlami alebo drahým rúchom, ale, čo sa patrí ženám, ktoré priznávajú sa k Bohu sľubujú pobožnosť, dobrými skutkami.“ (1. Timoteovi 2:8-10)

Rovnako ako v prípade môjho krátkeho účesu, ani tetovanie nie je dôvod na zatratenie. Boh taktiež nepošle človeka do pekla ani za strieborný krúžok v nose alebo minisukňu, ako sa nás snažia presvedčiť moralizujúce staré dámy v kostoloch. U neho nie je na prvom mieste náš výzor ale stanovisko ducha. Avšak načo pokúšať Boha svojou vzpurnosťou keď sme to my, kto ťahá za kratší koniec? Keď Izraeliti opustili pod Mojžišovým a Áronovým vedením Egypt, putovali približne 2 roky, kým dorazili k hranici Kanaánu, Zeme zaslúbenej. Počas tohto obdobia zažili nespočetné množstvo zázrakov a prejavov Božej moci a priazne, no aj napriek tomu mu nedokázali dôverovať. Dostali príkaz preskúmať zem a následne si ju podmaniť. Do Kanaánu bolo vyslaných 12 zvedov, ktorí ho za 40 dní prechodili a vrátili sa so zmiešanými správami. Pôda v tej krajine sa ukázala ako extrémne úrodná, podnebie bolo priam vynikajúce. Jedinou prekážkou bolo, že už bola obývaná inými národmi. Najväčšie obavy v Izraelitoch vyvolávali potomkovia Enákovi. Boli to mocní, dobre stavaní muži ktorí naháňali svojim vzozrením hrôzu. Asi ako MMA bojovníci v najťažšej váhovej kategórii. Židia sa zľakli a odmietli ísť s nimi do

potýčky, čo Boha nahnevalo. Aj napriek všetkému, čo pre nich vykonal, mu ani trochu neverili. V prvotnom návale zlosti ich chcel všetkých vyhubiť a vybudovať si nový národ z Mojžišových potomkov. Na jeho prosbu od toho upustil, avšak Izraeliti trestu neušli. Za každý deň, ktorý zvedovia strávili v Zemi zasľúbenej, mali prežiť rok na púšti. To predstavovalo ďalších 40 rokov únavného pobytu na rozpálenom piesku, bez prístupu k tečúcej vode, kvalitnej strave a poriadnou ochranou pred nepriaznivým počasím, samozrejme po celý čas v tom istom oblečení. K tomu sa pridali sankcie pre každého, kto dosiahol vek aspoň 20 rokov. Boh rozhodol, že nikto z nich do Kanaánu nevkrúči, ale za svoju neveru zahynie na púšti. Jedine deti a pár jeho verných trestu uniklo. Viete si predstaviť, aké pozdviženie to vyvolalo v tých státisícoch ľudí? Opustili život v otroctve, istoty a domovy v Egypte s vidinou lepšej budúcnosti, len aby sa tu, na prahu svojho nového domova dozvedeli, že zvyšok života strávia putovaním po vyprahnutom piesku, dokým všetci do jedného neumrú od smädu, vyčerpania alebo hadieho jedu. Najhoršie to zrejme niesli mladí ľudia, ktorí mali celý život ešte pred sebou. Dúfali v nový začiatok a dostalo sa im iba doživotného trápenia. Ako ste si predstavovali svoju budúcnosť, keď ste boli mladí? Čo ste v živote chceli dosiahnuť, kým ste prekypovali vitalitou a zdravím a celý svet vám ležal pri nohách? Práve ste skončili školu a možno vašim ďalším milníkom bolo aspoň rok cestovať po svete a sponávať ľudí a ich rozmanitú kultúru. Možno ste dokonca plánovali založiť si cestovateľský blog a pretaviť svoje hobby na spôsob života. Niektorí sa tešili na to, že sa so svojim milým či milou konečne vezmú a kúpia si svoj vlastný vysnívaný domček. Miesto, kde vzniknú prvé spoločné spomienky a bude krásnym a bezpečným miestom pre ich deti. Alebo konečne rozbehnú biznis, na ktorý sa poctivo už roky chystali. Aj mladí Izraeliti mali svoje predstavy o živote, ktoré však boli jediným vyhlásením zmarené. Žiadne cestovanie ani domov s kvitnúcou záhradkou, ktorou by sa niesli veselé hlásky hrajúcich sa detí. Pre svoju neposlušnosť o všetko prišli. Zasľúbenie o živote v krajine oplývajúcej medom a mliekom, ktoré pôvodne obdržali, im Boh nezobral. Zadržal ho a presunul na ich potomkov. Prvá generácia Izraelitov sa ale sama pripravila o pokojný a ľahký život v slobode a radosť. Dbajme, aby sme aj my vďaka svojej vlastnej žiadostivosti a tvrdohlavosti nestratili požehnania vyplývajúce z poslušnosti, ktoré nám Pán pripravil.

* * *

Ďalšou výraznou konkurenciou kresťanstva sú náboženstvá, ktoré sa šikovne maskujú ako činnosti na všestranný rozvoj mentálnych a telesných schopností

človeka. Do tejto skupiny patria najmä učenia z východnej časti sveta. Nejde iba o náboženstvá uctievané konkrétnych bohov, ale aj o náboženstvá, ktoré stavajú do svojho centra človeka. Exemplárnym príkladom takéhoto falošného učenia je jóga. Ide o filozofiu pochádzajúcu z Indie, ktorá predstavuje spájanie fyzickej a duševnej/duchovnej podstaty človeka. Obsahuje vedomosti, ktoré majú človeku pomôcť dosahovať vyššiu úroveň poznania o sebe a svete a odomknúť mu oblasti jeho mysle, ktoré mu dovtedy boli pre jeho obmedzenosť neprístupné. Joga nie je jeden konkrétny systém cvičení, má niekoľko rôznych klasických či neortodoxných smerov či štýlov. Podstata ale zostáva rovnaká. Šťastie nachádza cvičiaci sám v sebe, keď je jeho telo v rovnováhe s jeho myslou. Pri párovej jóge ide o prehlbovanie vzťahu medzi partnermi, učia sa vnímať jeden druhého hlbším spôsobom a budovať rešpekt. Fyzické cvičenie jógy čerpá inšpiráciu v prírode, má napodobňovať rôzne vieratá, stromy, silu hôr alebo hviezd (napríklad najznámejší Pozdrav Slnka, ktorý predstavoval formu uctievania tohto boha. Dnes je to už iba póza, avšak jej korene pochádzajú z rituálnej oslavy božstva. V predchádzajúcom odseku o tetovaní vidíme, že z Božieho pohľadu išlo o modloslužbu, za ktorú si toľkí obyvatelia Jeruzalema privodili na seba trest smrti). Významnú pozíciu zastáva dýchanie. V závislosti od štýlu môžu niekde prevažovať silové cviky, inde je centrom meditácia. Pozornosť cvičiaceho sa však vždy zameriava primárne na samého seba. Učí sa vnímať svoje telo a jeho energiu. Po čase záujemca získava poznatky o čakrách (energetických víroch), mantrách (posvätné slová a zvuky ako spôsob koncentrácie mysle) alebo práne (životná energia, ktorá sa nachádza vo všetkom okolo nás, vrátane nás samých. Ide o akúsi náhradu Boha¹⁹). Jóga neuznáva Božiu existenciu ako o nej učí Biblia. Bohom sa stáva všetko, **bohmi sme my sami. My sami sa stávame zdrojom pravdy, poznania, múdrosti, šťastia a lásky.** Všetko je riadené energiou, ktorá je večná. Je to mocný duch, ktorý sa stavia na odpor Hospodinovi. Každé učenie alebo náboženstvo, ktoré neuznáva Božiu zvrchovanosť a absolútnu autoritu, je falošné. Málokto začína s tým, že má v pláne učiť sa vnímať energiu stromov okolo seba. Záujemci chcú iba uvoľniť napätie, nájsť vnútorný pokoj a rovnováhu, zmysluplne tráviť voľný čas. Veľké nebezpečenstvo spočíva v neexistencii jasnej hranice oddeľujúcej fyzické cvičenie s prijímaním nečistých duchov. Avšak už samotná podstata toho učenia je proti Bohu, pretože odmieta jeho výhradnú zvrchovanosť. Jóga je rozsiahly náboženský systém. Činí z Boha iba voliteľnú zložku, ktorá nemá vplyv na naše duchovné prežívanie a vnímanie šťastia.

Dostalo sa ku mne svedectvo o žene, ktorá bola zarytá ateistka. Táto udalosť sa udiala ešte za dôb komunizmu, keď bolo náboženstvo tvrdo odmietané. Táto

žena sa rozhodla vyskúšať jógu. Svojim veriacim kolegom bola varovaná, že to má presah do duchovnej oblasti. Ako komunista a ateistka však odmietala čokoľvek, čo by nemalo základy v materiálnom svete. Jógu považovala iba za súbor fyzických cvičení, ktoré jej mali pomôcť zlepšiť koordináciu svalov a znížiť stres. Niekoľko mesiacov navštevovala kurzy a bola horlivou žiačkou. Po tomto čase prišla za svojim kolegom a trochu rozpačito mu musela priznať, že mal pravdu. Počas toho obdobia si sama uvedomila, že ide o niečo viac než iba pohyb a dýchanie. Podľa jej slov prežila dokonca aj stav Nirvány. Bola ochotná uznať, že existuje „niečo viac“, nerozumela však, prečo ju kolega pred tým varoval. Nedokázala pochopiť, že nie všetko duchovné je automaticky dobré. Kolega sa jej snažil vysvetliť dôvody, prečo je cvičenie jógy nebezpečné. Ako názornú demonštráciu svoju kolegyniu vyzval, aby nahlas vyslovila slová „Ježiš je Pán.“ Na prvý pohľad smiešna úloha. To si myslela aj kolegynia a s istotou tvrdila, že to môže prehlásiť kedykoľvek. Na opätovné vyzvanie teda otvorila ústa a z nich nevyšlo vôbec nič okrem prvej slabiky. Napriek jej snahe si s prekvapením uvedomila, že tieto tri slová nedokáže povedať nahlas. Neexistovala fyzická prekážka ktorá by jej v tom bránila. Nemala mŕtvicu ani nebol v kancelárii skrytý mikrofón. Bol to nečistý duch v nej, ktorému sa otvorila pri praktizovaní jógy, ktorý jej nedovolil prehlásiť svojimi ústami Ježiša za Pána.

Bohužiaľ, tento príbeh nemal tak celkom šťastný koniec. Aj napriek tomuto varovnému, pre ňu nevysvetliteľnému zážitku žena kráčala ďalej po svojej ceste (neskôr sa dokonca stala inštruktorkou jogy). Jej pozemský život nebol poznamenaný žiadnym významným nešťastím. Vydala sa a stala sa matkou, tak isto to nenarušilo jej profesionálnu kariéru. Obávam sa však osudu jej duše na večnosti.

„Po tomto znajte Ducha Božieho: každý duch, ktorý vyznáva Ježiša Krista, prišlého v tele, je z Boha; a každý duch, ktorý nevyznáva Ježiša Krista, prišlého v tele, nie je z Boha, a to je ten *duch antikristov*, o ktorom *duchu* ste počuli, že príjde, a je už aj teraz na svete.“ (1. Jánov 4:2-3)

Zo sveta k nám prichádzajú aj iné učenia predstierajúce nevinnosť. Môžu to byť bojové umenia (karate, judo), umenia o harmónii (Feng Shui) ale aj kurzy zamerané na rozvoj osobnosti (mindfulness, rozvoj sebauvedomenia, aktivácia vitálnej energie, psychohygienu, meditácia, základy Tao, pilates, múdrosť tela, energia kameňov a minerálov). Ponuka je skutočne široká, v každom väčšom meste už dnes nájdete celé budovy zastrešujúce výučbu týchto predmetov. S použitím internetu už nemusíte dokonca opustiť pohodlie domova aby ste sa

pripojili na online kurz Ajurvédy alebo Samoliečenia. Otvorte si nejaký antikvariát, koľko voľných výtlačkov motivačnej literatúry tam nájdete? Trápi nás neutíchajúci duchovný hlad, hľadáme zmysel života. Cítíme, že sme viac ako iba telo, no odmietame kresťanstvo ako zastaralé. Niekedy ľudí odrádza práve samotné konanie členov Cirkvi (neraz som musela s nimi vo svojom vnútri súhlasiť, keď pripomínali všetky prípady pedofílie medzi kňazmi, krviprelievania v mene Božom, či skrytú podporu nacistov. Problémom je, že pri slove kresťanstvo si ľudia automaticky predstavia katolicizmus. Ide však o dve veľmi rozdielne veci.) Kresťanstvo už nie je in, alternatívne smery pôsobia príťažlivejšie. Ľudia zúfalo hľadajú spôsoby na zaplnenie prázdnoty, ktorú vo vnútri pociťujú. A tak skúšajú rôzne metódy na šťastný život, snažia sa myšlienkami si privolať bohatstvo a úspech, dobré medziľudské vzťahy. Zmenia šatník, spôsob vyjadrovania, vymenia okruh priateľov a nad posteľ zavesia lapač snov. Urobia všetky zmeny ktoré im poradia, no prázdnota sa nanajvýš na chvíľu stiahne do ústrania. V príhodný moment sa vráti v plnej sile, nezriedka ešte s posilami. Iba veľmi málo ľudí si uvedomí, že ten pocit plytkosti a straty potešenia zo všetkého je v skutočnosti zúfale volanie ich duše po blízkosti Stvoriteľa. Hľadajú zmysel života, cítia zbytočnosť a dočasnú svetských radostí, majú pocit, že im niečo chýba, no nevedia čo.

„Ježiš odpovedal a riekol jej: Každý, kto pije z tejto vody, bude zase žiť; ale kto sa napije z vody, ktorú mu ja dám, ten nebude žiť na veky; ale voda, ktorú mu dám, obráti sa v ňom na prameň vody, vyvierajúcej do večného života.“ (Ján 4:13-14)

„Žalm Dávidov. Hospodin je mojím pastierom; nebudem mať nedostatku. Pasie ma na zelených pažitiach; vodí ma popri tichých vodách. Občerstvuje moju dušu; vodí ma po cestách spravodlivosti pre svoje meno. I keby som išiel dolinou tône smrti nebudem sa báť zlého, lebo ty si so mnou; tvoj prút a tvoja palica ma potešujú.“ (Žalm 23:1-4)

„Pod'ťe ku mne všetci, ktorí pracujete a ste obťažení, a ja vám dám odpočinutie. Vezmite moje jarmo na seba a učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom, a nájdete odpočinutie svojim dušiam; lebo moje jarmo je užitočné a moje bremeno ľahké.“ (Matúš 11:28-30)

Žiadne ľudské učenie ani duševné cvičenia nedokážu priniesť skutočný pokoj a uzdravenie mysle. Tie prináša iba On. Nedajte sa zviazať falošným prorokom a učiteľom ktorí tvrdia, že skutočný zdroj šťastia sa nachádza v našom

podvedomí a iba čaká na odomknutie. Ani najlepší duchovní mentori, kouči alebo psychológovia svetového kalibru sa nemôžu rovnať Otcovi a tomu, čo ponúka vzťah s ním. Jeho meno je Láska, jeho meno je Nádej, jeho meno je Život.

„A pokoj Boží, ktorý prevyšuje každý rozum, bude strážiť vaše srdcia a vaše myslí v Kristu Ježišovi.“ (List Filipänom 4:7)

* * *

Hádam najhorším možným nepriateľom sú filozofie predstierajúce kresťanstvo. Ide o myšlienky, ktoré je niekedy veľmi náročné rozoznať, pretože využívajú všeobecné znalosti ľudí z Biblie. Keď vo svojom diele budete citovať verše z Biblie, spomínať známe osobnosti z Nového či Starého zákona a odvolávať sa na svoju identitu kresťana, veľmi rýchlo si získate priazeň fanúšikov. Následne do tejto knihy jemne votkáte svoje myšlienky a nepozorný čitateľ zhltnie všetko ako celok. Ak zamiešate jednu nenápadnú lož medzi 9 právd, málokto je schopný a najmä ochotný posudzovať všetkých 10 výrokov jednotlivo. Alebo povie, že je to všetko nezmysel, alebo to všetko prijme. Nič medzi tým. Dostali sa mi do rúk napríklad knihy od autora Neala Donalda Welscha. Jeho najznámejšia séria sa nazýva Hovory s Bohom, ktoré boli podľa autorových slov písané tak, že priamo komunikoval s Duchom Svätým. Keď mal inšpiráciu písal, keď nie, tak sa pera niekedy nedotkol aj niekoľko mesiacov. Všetko údajne preto, aby čitateľov nezavádzal a sprostredkoval im iba čistú Božiu vôľu. Nuž, vôľu určite sprostredkoval, avšak rozhodne nepatrila Stvoriteľovi. Už po niekoľkých riadkoch som vycítila, že s obsahom nie je niečo úplne s kostolným poriadkom. Čím hlbšie som sa do nej ponárala, tým jasnejšie som si uvedomovala, že inšpiráciou tej knihy môže byť nanajvýš duch antikristov. Posúďte sami.

Hneď v prvých kapitolách „Boh“ zľahčuje význam Slova a radí ľuďom, aby dali viac na svoje vlastné pocity a myšlienky, pretože tak k nim vraj v skutočnosti hovorí. Biblia podľa Boha nie je zdroj autority. Diabol neexistuje a je iba výmysel našej mytológie. Ježiš bol predstavený ako vysoko vyspelá bytosť ktorá vstúpila do ľudského tela a realizovala sa ako človek, podobne ako Budha či iní veľkí muži. Ich cieľom bolo priniesť nám múdrosť z duchovných sfér. Boh sám seba označuje ako ničotu ktorá obsahuje všetko, ktorá sa musela rozdeliť aby poznala samu seba a tým si dala dar relativity, skladá sa z nespočetného množstva duchov. O duši ako takej sa poriadne ani nezmieňuje, nahrádza ju energiou, ktorá nás utvára a formuje a skrze nás, k nám a od nás je

premietaná ďalej do sveta. Najdôležitejšie zo všetkého je naše osobné šťastie. Uvádza že spôsob, akým premýšľame o veci rozhoduje o samotnej podstate danej veci. Podobné myšlienkové chody môžeme pozorovať aj v spomínanom učení jógy, kedy človek sám určuje svoju realitu a je stredobodom a príčinou všetkého. Danú trilógiu autor zakončuje karikatúrou modlitby Otče náš, ktorú Ježiš predniesol svojim učeníkom. S tým rozdielom, že tu sa „Boh“ modlí ku svojim deťom. Deje sa naša vôľa, ako v nebi tak aj na zemi; lebo naše je kráľovstvo a moc a sláva.

Tieto myšlienky ďalej rozvádza aj vo svojich nasledujúcich knihách, napríklad Kde sa stretáva Boh a medicína. Tu sa spolu s inými vecami vyjadruje aj k téme eutanázie, o ktorej nehovorí z hľadiska duše a večnosti, ale obhajuje ju ako základné právo každého človeka. Autora viac rozhorčil fakt, že právo určovať kedy niekto zomrie si často uzurpujú lekári namiesto toho, aby nechali túto možnosť na chorého. Z jeho pohľadu je najdôležitejším dôvodom, prečo by lekári mali bojovať o život pacienta ten, aby sa sám mohol vedome rozhodnúť kedy a ako svoj život ukončí. Každý človek má právo mať autoritu nad svojim životom. Nie Boh, ale my sami si zaslúžime o sebe rozhodovať. Ľudia sú vlastne duchovné bytosti ktoré sa rozhodli prísť na túto Zem za účelom hľadania samých seba, a podstata človeka je tvorená energiou ktorá sa po jeho fyzickej smrti transformuje a stane sa súčasťou nikdy nekončiaceho procesu vyjadrenia života v inej forme.

Keď čítate tieto riadky dokážete uveriť autorovmu tvrdeniu, že skutočne k nemu hovoril Hospodin a osvetlil mu pravdu, ktorá ľudstvu celé roky unikala? Naozaj dúfam, že nie. A predsa je určitý dôvod, prečo sa táto kniha stala bestsellerom a držala sa na popredných miestach rebríčka v New Yorku dva roky. Predali sa milióny kníh a autor obdržal tisíce listov a telefonátov od čitateľov, na ktoré ani poriadne nestíhal odpovedať. Extrémne vysoké čísla predaja a nadšené reakcie sú najlepším ukazovateľom skutočného duchovného stavu veriacich. Koľkí z nich nedokázali odmietnuť tak očividné klamstvá? Iba preto, že nepoznali Písmo. Iba preto, že netušili, že autor je presne tým falošným prorokom, pred akým ich Pán vystríha. A potom existujú ďalšie publikácie, ktoré dokážu svoje klamstvá maskovať oveľa prefíkanejšie. Ak takéto, do oči bijúce nezmysly získali milióny obdivovateľov, čo potom iné, rafinovanejšie diela? **Každú knihu s duchovnou tematikou by sme mali porovnávať s učením Biblie a predovšetkým tie, ktoré sa označujú za kresťanské.** Ak skutočne učia to, čo hovorí Písmo, tak nemajú dôvod to skrývať. Kresťanská kniha predsa vychádza a pojednáva o **kresťanstve, teda Kristovom evanjeliu, zaznamenanom v Biblii.** Vo svojich knihách však pán Welsch rovno na začiatku poprosil čitateľov aby to radšej nerobili pretože

dobre vedel, že vo svetle Pravdy by jeho reči boli rýchlo odhalené ako podvod. Svoju požiadavku však nepredniesol priamo, zbabelo sa ukryl za „Boha“.

Keď sa nad tým všetkým človek na chvíľu zamyslí, v bežnom živote čelíme mnohým situáciám s neistým duchovným pozadím. Keď začneme posudzovať veci aj z iného uhla pohľadu s prekvapením zistíme, koľko našich bežných aktivít balansuje na pomyselnnej hranici medzi dobrom a zlom. Hore je spomenutých niekoľko učení alebo situácií, ktoré sú kontroverzné z kresťanského hľadiska aj napriek tomu, že sú vo všeobecnosti veľmi dobre prijímané našim okolím. Ale po hlbšej úvahe to vlastne ani nie je až tak prekvapivé. Tieto filozofie boli vymyslené ľuďmi, ktorí málokedy mali s Bohom osobný vzťah. Tieto učenia sú kombináciou ich rozumu a vlastných túžieb a emócií ktoré, ako už vieme, vychádzajú z hriešneho srdca. Ani finálny výstup teda nemôže byť dobrý.

„Lebo bude čas, keď neznesú zdravého učenia, ale podľa vlastných žiadostí budú si hromadiť učiteľov, lebo ich budú svrbieť uši, a odvrátia uši od pravdy a obrátia sa k bájkam.“ (2. Timoteovi 4:3-4)

Neexistuje presný návod na to, ako duchovne rozlíšiť vhodné od nevhodného. Treba posudzovať každý konkrétny prípad jednotlivo. Pokúsim sa však uviesť aspoň orientačné body, ktorých sa môžete pridržať pri rozlišovaní duchovného pozadia vecí.

1. Boh ako jediný vládca a Stvoriteľ – pokiaľ posudzujete filozofiu alebo tézu, ktorá priamo odmieta Boha ako jediného zvrchovaného vládcu a Pána, tak ide určite o falošné učenie. Nemusí ale ísť iba o celé náboženské systémy. Spomínali sme prípad ženy ktorá spadla do pasce jógy, ktorá neuctieva žiadnu konkrétnu entitu s menom. V tomto prípade sa centrom vesmíru stalo vedomie človeka, ktoré nahradilo pravého Boha. Tento neduh sa objavuje aj v pôvodne možno dobre myslených hnutiach. Napríklad záchrana planéty je veľmi vznešený cieľ ktorý môžeme nasledovať. Ale iba dokým sa z Matky Zeme nestane neoficiálna bohyňa. Keď je všetko, vrátane zdravého rozumu, podriadené jedinej požiadavke – ochrane prírody. Udržateľnosť a ekologickosť sa stali heslom dňa. Kto nerecykluje je pomaly kriminálnik. Výrobky s prívlastkom jednorazový sú nepriateľom číslo jedna. Je to však obrovský, nenásytný Moloch, ktorého pravú tvár dokáže za jeho usmiatej, biologicky rozložiteľnou maskou uzrieť málokto. Na vrchole sa nachádza malá elitná skupina, ktorá z celého tohto nápadu ťaží. Robia rozhodnutia ovplyvňujúce životy tých pod nimi. Ich hlavným motívom však nie je záchrana ohrozených

živočíšnych druhov ani dosiahnutie čistejších vodných ekosystémov, to je oficiálna verzia. Nezaujíma ich, čo skutočne po sebe zanechajú, záväzné rozhodnutia robia na základe sumy ktorá cinkne na ich účtoch.

Druhou, početnejšou skupinou sú nasledovatelia. Boli oklamaní vznešenými rečami, ktorými sa táto ideológia prezentuje. Sú presvedčení, že úpornou záchranou planéty robia správnu vec a to z nich robí dobrých ľudí. Ich úmysly môžu byť úprimné, nevidia však, že všetku svoju snahu a čas venujú prázdnej filozofii, ktorá je určená k záhube. Tento svet totiž nebol stvorený na to, aby naveky vytrval. Božie slovo hovorí, že príde doba kedy bude Zem zničená. Na konci vekov čaká smrť každú jednu stvorenú živú aj neživú bytosť – ľudí, zvieratá, celú faunu a flóru. V Zjavení čítame, že devastácia tejto planéty je nevyhnutnou súčasťou posledných dní ako jedného zo znamení konca, následne bude stvorená úplne nová zem a nové nebo a tým za týmto starým, hriešnym svetom urobí Boh hrubú čiaru. Je dobré starať sa o Zem, ktorú nám Pán zveril do opatery. Každá rastlinka a živočích nás môžu naplňovať obdivom a bázňou pred Ním. Je nemožné ubrániť sa úžasu keď poznávame neuveriteľné adaptačné mechanizmy rastlín, alebo sledujeme drobného slimáčka na šalátovom liste. Ja sama nachádzam tiché potešenie v pozorovaní života drobných krevetiek v mojom akváriu po dlhom dni v práci. S touto planétou si dal Boh množstvo práce a mali by sme s ňou nakladať zodpovedne a rozumne, nie však na úkor všetkého ostatného. Ľudia sú dôležitejší ako planéta. Ak opatrenia na jej záchranu (alebo skôr oddaľovanie nevyhnutného konca) spôsobujú zhoršenie životných podmienok miliónov ľudí, kde je v tom najvyšší zákon milosrdenstva?

Už dnes ekonomiky štátov kolabujú kvôli nerozumným rozhodnutiam veľkých firiem prejsť na ekologickejšiu výrobu, ktorá sa ukazuje ako neudržateľná (napríklad automobilky a ich veľkovýroba nespoľahlivých elektromobilov, o ktoré nie je záujem, neexistuje dostatočná podporná infraštruktúra na plošné zavedenie a ich produkcia je napokon nákladnejšia ako výroba áut so spaľovacími motormi); ľudia prichádzajú o prácu (poľnohospodári alebo zamestnanci v „špinavých“ odvetviach ako hutníctvo, baníctvo, jadrový priemysel); energia vyrábaná iba z obnoviteľných zdrojov je nestabilná a silne závislá na nekontrolovateľných vonkajších faktoroch (pred rokom sa o tom presvedčili obyvatelia takmer celého Španielska a značnej časti Portugalska na vlastnej koži pri masívnom blackoute, ktorý ochromil celý verejný život a vyvolal celoštátnu paniku); mnohým sa zvyšujú životné náklady nad únosnú hranicu (krajiny prechádzajú z odberu lacnejšieho LPG na drahší LNG len preto, že je údajne ekologickejší, alebo zakazujú elektrinu ktorá nebola vyrobená v súlade so zelenými normami – následne sú však tieto

navýšenia a poplatky s tým spojené prenášané iba na konečných odberateľov. V súčasnom stave ropnej krízy majú obyvatelia niektorých štátov enormné problémy, pretože v minulosti pozatvárali rafinérie v rámci ekologickej propagandy a zelená energia proste nie je dostatočná na pokrytie skutočnej spotreby obyvateľstva. Občania sú tak vydaní napospas oligarchom, ktorí zneužívajú svoje monopolné postavenie a tlačia ceny palív ešte vyššie); vybíjanie živočíšnych fariem spôsobuje zvyšovanie cien potravín a zhoršuje sa dostupnosť zdravých výrobkov pre tých menej majetných (čím degradujú zdravotný stav obyvateľstva a nepriamo nútia ľudí prejsť na vegánsku stravu, resp. umelo laboratórne vypestované mäso a jeho náhrady v podobe sóje či múky z červov), čo nakoniec povedie k potravinovej nesebestačnosti väčšiny štátov a následnému hladomoru v prípade núdze; nehovoriac o jednoducho horšej chuti či kvalite výrobkov ktoré boli niekoľkonásobne recyklované alebo upcyklované. Buďme úprimní, taká igelitová taška vydržala celé roky, zatiaľ čo papierová zvládne iba pár nákupov pred tým než sa roztrhne aj to iba za predpokladu, že ju uchránime kontaktu s vlhkosťou.

Ale čo sociálny a duchovný rozmer toho všetkého? Koľko rodín stratilo príjem, pretože firmy boli nútené prepúšťať, lebo sa nezvládli prispôsobiť zákonom EÚ o čistejšej, ale nákladnejšej výrobe? Koľko ľudí sa dostalo na ulicu, pretože už nedokázali platiť dlhy kvôli vysokým cenám energií? Koľko farmárov v krajinách tretieho sveta si od zúfalstva siahlo na život, pretože im byrokratická buzerácia rozvinutých štátov hodila slučku na krk kvôli svojim absurdným zákonom klimatickej neutrality? Nemôžeme sa snažiť zachrániť tento svet za akúkoľvek cenu. Stále majte na pamäti Boží najvyšší zákon milosrdenstva. Ak kvôli ekológií zhoršujeme životné podmienky ľudí, zbavujeme ich istôt alebo dôstojnosti a ničíme systémy, ktoré sa budovali desaťročia, tak je na mieste zvážiť, či daná ideológia skutočne korešponduje s Božími nariadeniami. Všetko má mať svoje hranice, aj snaha o záchranu planéty. Keď to dôjde do bodu, kedy matka nebude môcť kúpiť v obchode mlieko pre svoje deti pretože má prekročený uhlíkový limit na mesiac alebo živiteľ rodiny nedostane pôžičku či hypotéku z banky s odôvodnením, že inštitúcia vyhodnotila jeho správanie ako nedostatočne ekologické, vtedy bude už neskoro vztyčovať červenú vlajku.

2. Prekročenie priameho Božieho zákazu – myšlienka ignorujúca Božie nariadenia určite nepochádza zhora. Ak nás niekto nabáda nejakým spôsobom ublížiť druhým (aj keby to bolo v mene Krista), zbystrite pozornosť. Ako príklad nám poslúžia čerstvé svetové udalosti, keď celý svet zachvátila nenávisť voči určeným triednym nepriateľom. Boli sme svedkom vypuknutia

hneď niekoľkých vojnových konfliktov, pri ktorých nás média nútili vybrať si „správnu stranu“. Stačí niekoho označiť za agresora a tých druhých za nevinné obete a dostatočne dlho a dôrazne toto tvrdenie presadzovať a verejnosť veľmi rýchlo podľahne spoločenskému tlaku. Neospravedlňujem vojnu ani zabíjanie, treba však podotknúť, že nikdy takéto konflikty nie sú čierno-biele. Po niekoľkých rokoch začínajú vychádzať na povrch fakty, ktoré boli na začiatku vojny tvrdo potláčané a kritizované. Každý, kto sa opovážil mať čo len trochu odlišný názor, bol označený za extrémistu, nacistu či ešte horšie. Humánnosť v tomto období klesla až na svoje úplné dno a ľudská nevraživosť dosiahla maximum, keď jej ničivé účinky pocítilo úplne všetko s prídavným menom ruský/ruská. Často prehnané a nespravodlivé perzekúcie sa nedotkli iba obyčajných ľudí, ktorí nemali s danou politickou situáciou nič spoločné, ale aj vecí bežnej spotreby. Príkladom hlúposti a zaslepenosti bol napríklad útok na obyčajnú cukrovinku. Na určitý čas z obchodov úplne zmizla sladkosť s názvom Ruská zmrzlina a nahradila ju Zmrzlina v oplatke. Obsah aj výrobca zostali pôvodní, zmenili však svoje verejné vystupovanie. Mstiť sa bezvýznamným spôsobom na zamrazenom kúsku cukru a nazývať to morálne správnym rozhodnutím je už prinajmenšom úbohé. Ide o takzvané prázdne gesto. Najhoršie je, že podobný bezmyšlienkovitý ošial zasiahol takmer všetkých. Dodnes, pokiaľ niekto poukazuje na historické fakty a súvislosti, je automaticky označovaný za proruského trola, ako tú najhoršiu možnú urážku a synonymum fašistu. Týmto istým spôsobom sa aj v Nemecku pred druhou svetovou vojnou vytváral pre verejnosť obraz triedneho nepriateľa. Tento naratív jednomyseľne podporovali všetky médiá. Tak dlho boli židia a ich priaznivci označovaní za monštrá, že tomu všetci uverili. My dnes naivne konštatujeme, že absolútne nechápeme, ako sa taká veľká časť sveta dala oklamať propagandou. Ako sa mohli obrátiť proti jednej nevinnej skupine obyvateľstva a nevidieť, aký nezmysel to je? Presne tak, ako to robíme my dnes. Nikto nevidí a nechce priznať, že je manipulovaný. Až raz toto obdobie skončí, budú to naše deti, ktoré budú nad nami neveriacky krútiť hlavami a pýtať sa: „Prečo sa nepoučili z minulosti? Dokázali odsúdiť genocídu Tretej ríše, ale vlastnú nevideli? My budeme lepší!“ Takto však uvažujú všetky generácie, a všetky rovnako zlyhávajú vo svojich predsavzatiach. Dnes sú to ľudia so zdravým rozumom a prehľadom, historici a pamätníci, ktorí sa stali hrozbou pre novú demagógiu, preto musia byť štvaní ako zvery. Ako hlboko zapustila táto propaganda korene vidíme na myslení najmladších generácií. Tak ako v minulosti, aj dnes sú to najmä učitelia, ktorí sa snažia viesť mladých ľudí k používaniu kritického myslenia. Pokúšajú sa otvoriť ich oči, aby dokázali hľadiť na veci nezaujato a vedeli prehliadnuť indokrináciu, ktorej sú denne

vystavovaní. Bohužiaľ, namiesto toho, aby si žiaci vážili čestného a vzdelaného učiteľa, ktorý sa ich snaží zachrániť, ukazujú ako silno sú už nainfikovaní klamstvami spoločnosti. Keď sa im vyučujúci snaží vysvetliť pravdu, potajomky si ho natočia na mobil a udajú. Možno jediného človeka, ktorý sa ich snažil varovať pred vymývaním mozgov, označili ako dezinformátora presne podľa vstúpených pokynov vlády. Spoločnosť nechce samostatnosť a racionálne myslenie, žiada si poslušných otrokov. A presne taká generácia nám tu vyrastá. Zmanipulovaná a zaslepená generácia, ktorá dokáže bez ľútosti povstať proti svojim starším, svojim príbuzným, proti Bohu na rozkaz. Pritom ide o podporovanie verejnej mienky, ktorú vytvorili médiá a politici pre vlastný zisk. Zastávať opačný názor nie je o propagácii Ruska, ale o obhajovaní pravdy. Preto dotýchny tento svet neznáša. Tomuto svetu vládne Satan, ktorý nenávidí všetko, čo je od Krista.

„Lebo každý, kto robí zlé, nenávidí svetla a nejde k svetlu, aby neboly trestané jeho skutky.“ (Ján 3:20)

„Nenávidia v bráne toho, kto karhá, a toho, kto hovorí pravdu prostodušne, majú v ohavnosti.“ (Ámos 5:10)

V súčasnosti už aj oklamaná väčšina spoločnosti začína aspoň čiastočne chápať, že nie všetko bolo také, ako im tvrdili. Niekedy sa ukáže že ten, koho sme najviac ľutovali, bol celý čas vlk v ovčom rúchu. Momentálne máme rok 2026 a svet začína pociťovať oneskorené, ale nevyhnutelné dôsledky svojich činov. Štáty hromadne rušili kontrakty s Ruskom na dovoz lacnej ropy, pretože si nahovorili, že je to eticky správne. Vzájomne sa v tom povzbudzovali a prejavovali nenávisť voči každému štátu, ktorý sa odmietol zapojiť do ich akcie. Teraz sa veľmoci zúfalo snažia zohnať si vlastné zdroje tejto nerastnej suroviny, hoci aj vojenskou silou. Malým krajinám nezostáva nič iné iba čerpať štátne rezervy a zároveň sa obzerať, kde by mohli vyžobrať aspoň pár kvapiek čierneho zlata. Hoci mocné štáty odmietajú priznať chybu a navonok stále chrlia jedny sankcie za druhými, v pozadí potajomky skupujú ruskú ropu za predražené ceny od tretích strán. Proste zistili, že ich ekonomiky fungovali tak dobre iba vďaka tomu, že skupovali lacné energie priamo od zdroja. Sami si svojou zaslepenosťou tieto dvere zabuchli a až teraz, keď začal trochu sadieť prach nad ich besnením, si začali naplno uvedomovať dôsledky svojich činov. Už však obetovali tejto filozofii príliš veľa a tak nemôžu priznať, že sa mýlili a cúvnuť. Boli strhnutí do víru vlastného ega, z ktorého niet cesty späť. Radšej nechajú padnúť celú globálnu ekonomiku ako priznať chybu a kajať sa. Radšej

zatiehnu celý svet do 3. svetovej vojny. Aj obyčani občania si už začínajú uvedomovať, že táto dlhodobá nenávisťná politika vedie ku kolapsu a je načase zmeniť svoj pohľad na danú situáciu. Skúste si však spomenúť na prvé dva roky Rusko-Ukrajinskej a Izraelsko-Palestínskej vojny. Aká obrovská vlna nenávisti a hnevu sa prehnila celým svetom a strhávala so sebou aj tých najpevnejších veriacich. Boh káže milovať sa navzájom, dokonca zachádza ešte ďalej.

„Ale ja vám hovorím: Milujte svojich nepriateľov; dobrorečte tým, ktorí vás preklínajú; dobre činite tým, ktorí vás nenávidia, a modlite sa za tých, ktorí vás utiskujú a prenasledujú,“ (Matúš 5:44)

Verejná mienka sa tvorí veľmi jednoducho. Až vám bude zase v budúcnosti niekto prikazovať zaujať postoj k nejakej situácii (obzvlášť, ak bude trendom nenávisť a odsudzovanie), zvážte najskôr Božie hľadisko. Myšlienky živiace zlobu a nevraživosť určite nie sú v súlade s Jeho vôľou. Názory spoločnosti a priateľov by mali byť vždy až na druhom mieste.

Naozaj nechcem túto knihu využívať na akúkoľvek politickú propagáciu, avšak z dôvodu vysvetlenia určitých duchovných princípov sa tomu jednoducho nedá vyhnúť. Politika je téma, ktorá vráža klin medzi rodinných príslušníkov aj priateľov, preto by som najradšej do týchto vôd vôbec nevstupovala. Avšak ide o oblasť, ktorá výrazne ovplyvňuje naše každodenné životy. Určuje, čo je v našej spoločnosti považované za prijateľné a čo naopak neakceptovateľné. Priamo alebo nepriamo zasahuje do našich práv a povinností, jej smerovanie ovplyvňuje to, ako vnímame život v konkrétnom štáte a či zvažujeme odchod. V politike zohráva spiritualita významnú úlohu. Moc vládnuť nad druhými je výnimočné privilegium. Aj v Biblii sa dozvedáme, že krajiny mali svojich vladárov a panovníkov, ktorí v tých dobách disponovali absolútnou autoritou. Pokiaľ stál na čele národa dobrý kráľ, ktorý ostríhal Hospodinove nariadenia, celému jeho kráľovstvu sa darilo. Inokedy na trón zasadol zlý panovník, kvôli ktorému trpeli aj všetci poddaní. V súčasnosti má väčšina krajín demokratický systém nástupcov, v ktorom skupina volených ľudí rozhoduje o všetkých občanoch. Stále však platí, že pokiaľ parlament nasleduje vlastné hriechne rozmary, následky nesieme všetci. Práve preto je tak zásadné venovať pozornosť tomu, kto od nás dostane výsadu rozhodovať o našich životoch.

Zlá správa je, že v súčasnosti hádam neexistuje vládca, pre ktorého by bol Boh skutočne na prvom mieste. Politika je špinavé odvetvie, v ktorom

bezúhonný a čestný človek nemá miesto. Ak nerezignuje sám pri pohľade na tú zlobu a nespravodlivosť ktorej musí denne čeliť, tak ho odtiaľ veľmi rýchlo vytlačia nekalými praktikami. Preto nám často nezostáva nič iné, iba voliť menšie zlo, namiesto rozhodovania sa medzi čestným a nečestným kandidátom. Nie je však zlo ako zlo! Existujú postoje či zákony, ktoré môžu nepozorovane dostať celý národ do satanovho područia. Mnohé pôsobia ako prechodná fáza k prijatiu ešte horších myšlienok. Každým krokom, ktorým ustúpime na bitevnom poli vzad, uvoľňujeme priestor nepriateľovi ktorý túto plochu okamžite dychtivo zaberie a prehlási za svoju. Následne už nie je cesty späť a dané územie je naveky stratené v prospech zla.

Všetci máme tendenciu posudzovať veľmi povrchné, na základe vlastných pocitov. Tento politik je zlý, pretože kradne. Tamten je zase zlý, pretože klame. A ten tretí je úplne najhorší, pretože je aj zlodej aj klamár v jednom. Poviem vám tajomstvo – nenájdeme politika, ktorý by počas celej svojej kariéry aspoň raz voličom neprikrášľil pravdu po svojom alebo si finančne neprilepšil, aj keby iba odhlasovaním drakonického zvýšenia svojho poslaneckého platu.

Ako kresťania sa však nesmieme uspokojiť s tak povrchným a nedbanlivým zhodnotením situácie, pretože tým vystavujeme seba aj budúcnosť svojich detí skrytému nebezpečenstvu. Ako následníci Krista máme povinnosť skúmať veci hlbšie a hľadať duchovné zákony, ktorými sa riadia dané politické strany. Čo je skutočným koreňom danej myšlienky? Aký duch stojí za jeho vznikom? Musíme hľadiť na to, aký dopad bude mať prijatie alebo odmietnutie určitého opatrenia alebo volebného programu primárne z morálneho a náboženského hľadiska, nie občianskeho.

Aké máte napríklad stanovisko voči zákonu kriminalizujúcemu potraty? Je to obmedzenie, voči ktorému sa ľudia tohto sveta búria. Odvolávajú sa na práva žien, na právo nakladania so svojim telom podľa vlastného svedomia, spiatočnicksť. Povedia čokoľvek, aby dosiahli túto „slobodu“, ktorá je taká bežná vo všetkých civilizovaných štátoch. **My však nie sme deti tohto sveta.** Ako veriaci by sme si mali uvedomovať, že aj keď je to z pohľadu ostatných ľudí pokrok, v duchovnej oblasti ide o hriech. Aj keby právo na potrat 99,9 % obyvateľstva považovalo za správne a logické, je to od Boha zakázané a výsledkom je iba utrpenie a smrť. Preto nám v takomto prípade nerobí, alebo by aspoň nemalo robiť problém otvorene odmietnuť politikov alebo strany snažiace sa o legalizáciu potratov. Dušu vkladá do tela Hospodin, iba on má právo si ju povolať naspäť. Z Jeho pohľadu sme ľudskými bytosťami omnoho skôr, než máme fyzicky vyformované ruky a nohy, ktoré uvidí lekár na sonografe. Neveriaci ľudia nazývajú takéto dieťa plodom, aby sa vyhli výčitkám svedomia, ktorým by museli čeliť ako vrahovia (opäť princíp

rozvodu a anulácie. Hra so slovami nemení skutkovú podstatu z duchovného hľadiska). Pre Hospodina sme vzácní a nenahraditeľní už ako mikroskopická bodka v jeho dlaniach.

„Lebo tvojím vlastníctvom sú moje ľadviny; usnoval si ma v živote mojej matky. Oslavovať ťa budem preto, že som hrozne a predivne utvorený. Predivné sú tvoje skutky, a moja duša to zná veľmi dobre. Niktorá moja kosť nie je ukrytá pred tebou, ktorý som učinенý v skrytosti; utkaný som v hĺbinách zeme. Tvoje oči videli môj trup, a do tvojej knihy sú zapísané všetky moje údy jako aj dni, v ktorých boli utvorené, keď ešte z nich nebolo ani jedného.“ (Žalmy 139:13-16)

Každý zákon alebo opatrenie musíme zhodnotiť primárne z hľadiska kresťanstva. Skúsime si tento princíp demonštrovať na modelovej situácii, ktorá sa ale v mnohých okolitých krajinách skutočne stáva realitou.

Blížia sa dôležité voľby a o váš hlas sa uchádzajú dvaja kandidáti. Prvý z nich si získal sympatie ľudí svojou priamosťou a čestnosťou. Zakaždým dodržal svoje predvolebné sľuby a používa transparentný účet, aby mohol dokázať ako nakladá so štátnym rozpočtom. Jadro jeho kampane tentokrát tvorí snaha o dobehnutie vyspelejších štátov v oblasti práv rôznych menšín. Sľubuje, že bude bojovať za práva LGBT+ komunity, s dôrazom na zrovnoprávnenie homosexuálnych partnerstiev a ich práv na adopciu detí. Sľubuje, že už v školských osnovách sa upraví učivo tak, aby už najmeneš deti chápali prínosy rozdielnosti a porozumeli pozitívam inkluzivity. Cieľom je v priebehu dvoch generácií úplne vykoreniť homofóbiu zo spoločnosti.

Okrem menšín v oblasti sexuálnej orientácie plánuje podporiť aj náboženské minority, najmä islam. V školách sa zavedie každý mesiac jeden islamský týždeň, počas ktorého budú dievčatá povinne nosiť burky a v jedálni sa bude podávať iba halal strava. Investuje sa do výstavby mešít vo veľkomestách a okrem tradičných Vianoc by celé Slovensko koncom zimy oslavovalo Ramadán, ako krok otvorenosti voči svojim moslimským spoluobčanom. Do konca roku 2030 bude náš štát prvý v rebríčku najtolerantnejších krajín ku všetkým menšinovým skupinám obyvateľstva.

Teraz si predstavíme druhého kandidáta. Je o ňom známe, že nie raz nebol vo svojich vyjadreniach úplne úprimný a financovanie jeho súkromnej vily je taktiež diskutabilné. Jeho politický program na rozdiel od prvého politika obsahuje práva na posilnenie a ochranu tradičných rodín. Jednoznačne odmieta podporu LGBT+ ľudí a dáva zvýšený dôraz na ukotvenie manželstva ako

výhradného zväzku medzi mužom a ženou v Ústave SR. Odmietajú školské osnovy, podľa ktorých by sa mali žiaci na hodinách biológie pri výučbe rozmnožovacej sústavy oboznámiť aj s rozdielnym spôsobom sexuálnych praktík inak orientovaných jedincov.

Tento politik vyzdvihuje, či aspoň rešpektuje všetky kresťanské sviatky a odmieta propagáciu islamu ako ideológie, ktorá je nebezpečná a nezlučiteľná s kresťanstvom v našej krajine. Je ochotný zniesť aj tlak a vyhrážky zo strany Európskeho parlamentu, pokiaľ sa nepodvolí európskym myšlienkam multikulturalizmu a inklúzie.

Skúste teraz na moment prestať čítať a zamyslieť sa, ktorému z týchto dvoch mužov by ste dali hlas. Ešte stále sú naše pôvodné dve kritériá tie najdôležitejšie? Nehovorím, že nejde o potrebné vlastnosti. Avšak existujú aj iné faktory, ktoré musíme brať do úvahy. Pravdovravnosť alebo legálny spôsob nadobudnutia majetku má v takomto prípade iba minimálny vplyv na to, či politika považujeme za dobrého alebo nie. Aj keby nikdy nič neukradol a nezaklamal, budú to práve jeho ostatné postoje, pre ktoré ho pravdepodobne nebudeme voliť. Niektoré myšlienky majú totiž z duchovného hľadiska oveľa väčšiu váhu, pretože pyramídovým princípom otvárajú dvere ďalším nečistým duchom a zvrátenostiam obrovského rozsahu. Ak politik podporuje vojny a vyvražďovanie, vyzdvihuje práva LGBT+ komunít na úroveň Bohom ustanoveného posvätného manželského zväzku, zapredáva samostatnosť štátu iným ekonomicky silnejším krajinám, podporuje rôzne spôsoby zavádzania totalitného režimu, terorizmus, ožobračovanie a utláčanie vlastného obyvateľstva, zadlžovanie krajiny nezmyselnými pôžičkami, či otvára dvere šíreniu „progresívnym“ myšlienkam, skutočne dôkladne zvažujte, ako tieto idey korešpondujú s Bibliou. **Ježiš nám prikazuje do hĺbky skúmať všetkých duchov, ktorí stoja za rôznymi myšlienkami a hnutiami. Ak nejaký duch nevyznáva Krista a jeho princípy, tak je to duch Antikristov.** Naš postoj preto musí byť formovaný Božími zákonmi, nie tým čo sa považuje za moderné a správne z pohľadu tohto sveta.

* * *

Priamy Boží príkaz je napríklad aj spomínaná ochrana života. Slovo káže Nezabíjaš. Neznamená to iba fyzicky zobrať do ruky nôž a vraziť ho niekomu do hrude. Ide o každú aktivitu, ktorá by mohla viesť k ukončeniu života inej bytosti. Do tejto oblasti patria najmä kontroverzné témy ako potrat či eutanázia.

Filmový priemysel nám predstavuje koniec života ako niečo heroické a najmä bezproblémové. Štandardná verzia vyzerá asi tak, že sledujeme hlavného hrdinu ako zachráni svet pred hrozivým nepriateľom, počas boja však utrpí smrteľné zranenie. Následne nastáva emotívna scéna, kedy zomiera v náručí svojej milovanej, obklopený svojimi priateľmi a spolubojovníkmi. Prednesie krátku reč v ktorej vyjadrí vďačnosť za ich spoločne strávený čas a posmeľuje priateľov, aby nebrali jeho smrť tragicky. On zobral na seba túto obeť veľmi rád a nič ho nepoteší viac, ako keď budú svoje životy žiť zmysluplne. Rozlúči sa so svojou láskou, pokojne zavrie oči a zaspí. Je to krásna predstava.

Realita je však oveľa ponižujúcejšia a bolestivejšia. Veľké množstvo ľudí zomiera schúlených do kľbka kvôli bolestiam či nevoľnosti, niektorí mnoho rokov či mesiacov pred smrťou stratia aj základné kognitívne funkcie a nepoznajú už ani vlastnú rodinu. Muži, ktorí kedysi boli pre svoje deti autoritami a životnými vzormi, živitelia rodiny a vodcovia, vysokopostavení predstavitelia medzinárodných firiem, sa vo svojich posledných momentoch menia na vyschnuté kostry ktoré neudržia ani moč a natierajú sa vlastnými exkrementami. Umieranie nezriedka prináša okrem fyzického utrpenia aj stratu integrity, intimity a dôstojnosti. Sama pracujem s umierajúcimi ľuďmi. Bola som svedkom odchodov mnohých duší na druhý svet. Najmä v hospici sa nachádzajú ľudia, ktorí väčšinou trpia nevyliciteľným ochorením, ktoré so sebou prináša množstvo nepríjemných a bolestivých komplikácií. Pred koncom života pacienti nevyhnutelne upadajú, čo u príbuzných vyvoláva strach a zmätok, pretože na to nie sú vôbec pripravení. Keď ich otec v poslednom štádiu rakoviny naraz prestáva jesť, piť a viac spí ako je hore, deti často panikária a zhŕňajú pomoc zdravotných pracovníkov. Nie raz nám do hospicu volali zúfalí príbuzní, ktorí sa nás pýtali, ako majú svoju starú mamu v paliatívnej starostlivosti prinútiť jesť, pretože už tri dni hladuje. Sú to situácie, kedy sa iba veľmi ťažko vystresovanej rodine vysvetľuje, že ide o prirodzený priebeh a daný stav sa už pravdepodobne nezlepší. Stretla som sa s prípadom pána, ktorý začal vo svojich posledných dňoch opakovane strácať vedomie. Mdloby na neho prichádzali čoraz častejšie a príbuzní nás zakaždým s veľkým krikom volali do jeho izby aby sme mu pomohli, pretože umiera. Ohlasovali nás každých pár minút a opäť bolo takmer nemožné ich danou situáciou previesť v pokoji a bez prehnaných emócií. Množstvo umierajúcich sa krátko pred smrťou dostane do stavu, kedy ich telá začnú pri nádychu alebo výdychu vydávať určitý bublotavý alebo chrčavý zvuk. Je to preto, že majú oslabený kašľací reflex a v dýchacích cestách sa im hromadia hlien, ktoré nevedia dostať von. K tomu prispieva aj ochabnutie svalov krku a pokles podnebia, čo daný zvuk ešte prehĺbuje, prípadne dochádza k zlyhávaniu srdca. Ľudia za nami chodia

vystrašení, že ich príbuzný nejako divne dýcha alebo sa dusí. V takom prípade je síce možné pacientovi trochu pomôcť odsávaním hlienov, ide však iba o krátkodobú úľavu od príznakov. Je to ďalší náročný moment, kedy musíme vysvetľovať, že ide o fázu, ktorou si niektorí zomierajúci proste prejdú a neexistuje na to „nejaký liek alebo injekcia“, ako by si rodina priala, a že nepríjemné príznaky sa budú už iba zintenzívňovať.

Videla som pacientov, ktorí museli byť kvôli silným bolestiam posledné dni až týždne svojho života utlmovaní vysokými dávkami opiátov. Hovorila som s mladými ľuďmi, ktorí boli od krku dole kompletne paralyzovaní, sledovala som útrpný boj muža, ktorý zúfalo netúžil po ničom inom iba sa najesť, avšak jeho zdravotný stav mu to už nedovoľoval. Zažila som pacientov žijúcich celé roky na hadičkách vo vigilnej kóme, pretože okrem mentálnych funkcií boli ich telá úplne neporušené. Mám zážitky s pacientami, ktorých myšlienky celý deň zamestnávalo iba to, aby sa mohli vyprázdniť. Ich životné problémy sa zredukovali na úplne základné minimum, často na obyčajné reflexy potrebné pre život. Nevedeli sa najesť, nemohli spať, nevedeli sa vykakáť, nevedeli sa otočiť na druhý bok, nevedeli zdvihnúť telefón keď im volali príbuzní, nevedeli povedať čo ich bolí. Niekedy sú to skutočne strašné stavy, kedy sa samotné žitie stáva príťažou. Pokiaľ už medicína nedokáže zlepšiť zdravotný stav týchto ľudí, jediný spôsob pomoci je v tlení bolesti a snahe zabezpečiť čo najväčší komfort. Aby ležali v čistom a suchom pyžame a posteľnom prádle, nebola im zima, mali ticho na spánok, plný žalúdok pokiaľ je to možné. Nič viac v poslednom štádiu už robiť nemôžeme, naše rezervy sú totálne vyčerpané. Teraz vám zverím svoju veľmi osobnú myšlienku. Niektorí z týchto ľudí sa mi opakovanne zdôverili s tým, že si prajú čo najskôr umrieť. A ako človek by som ani sekundu neváhala. Veľké percento starých pacientov a takmer všetci v hospici, ktorých očividne nečaká dlhá a radostná budúcnosť, by sa dostali na môj osobný zoznam čakatel'ov na asistovanú samovraždu. Pomôcť im tým, že ich zbavím utrpenia nadobro.

Potom však vstupuje na scénu Kristus. Môj osobný názor o pomoci druhým tu naráža na Božie zákony milosrdenstva. Musíme si uvedomiť, že duchovné zákony stoja nad svetskými. Pre nás je najvyšším dobrom ušetriť človeka fyzickej či psychickej bolesti, ak je to v našich silách. Je to ctnostné pranie. Avšak je to iba zákon tohto sveta – nehľadáme ďalej, ako na fyzické, smrteľné telo ktoré trpí. Vidíme iba jeho bolesť, ktorá je spôsobená poškodením nervov a prenosom tejto informácie do mozgu. Ježiš však hľadá oveľa ďalej, vidí dušu človeka a večnosť. A preto vydal príkaz, ktorý je taký jasný a zrejmý, že nepotrebuje žiadne dodatky. Nezabíjaj. Život sám o sebe je z Božieho pohľadu oveľa dôležitejší. Každá sekunda, ktorú človek trávi na tomto svete je

nenahraditeľná, pretože to môže byť práve ten posledný moment predchádzajúci poslednému nádychu, ktorým človek vyzná Ježiša za svojho Pána. On bojuje o každého z nás do poslednej chvíle, bez ohľadu na našu fyzickú pohodu alebo nepohodu. Pretože osud duše na večnosti má vyššiu prioritu ako chvíľkový pokoj smrteľného tela. Eutanázia je dobrým príkladom toho, ako môže myšlienka na prvý pohľad pôsobiť vznešene a milosrdne, v jadre však ukrýva pravý opak. Pripraviť umierajúceho o možnosť prijať spásu svojej duše a záchranu na večnosť výmenou za pár momentov bez bolesti je nesmierne kruté. Navyiac tým popierame Božiu autoritu a právo nad našimi životmi. Je to On, kto utvoril našu dušu a vdýchol ju do tela, on jediný má právo si ju vziať naspäť kedy a ako uzná za vhodné. Nikto z nás nedal život sám sebe, nemôže si ho teda ani zobrať.

S eutanáziou prichádza ešte jeden problém. Ľudstvo má výnimočnú schopnosť zneužiť všetko, na čo siahne. Každá myšlienka alebo nápad, ktoré pôvodne začali dobre, sa časom v rukách niektorých pretransformovali na nástroje zla a deštrukcie. Vynález dynamitu mal pomôcť robotníkom v stavebníctve a baníctve. Rovnako však položil základy na výrobu ničivých trhavín, ktoré sú určené na masové vyvražďovanie. Sociálne siete vznikli na to, aby spájali ľudí po celom svete. Dnes sú nástrojom kyberšikany a zdrojom závislosti, sociálne siete spoločnosť skôr rozdeľujú do znepriatelených táborov na základe názorov. Myšlienka asistovanej samovraždy je o to horšia, že neovplyvňuje iba jeden aspekt nášho života, ale život samotný. Pozrite sa na krajinu, kde takýto systém už funguje. Začalo to ako možnosť ukončiť trápenie umierajúcich ľudí. Keď si štát uvedomil, že týmto spôsobom sa môže zbaviť ľudí, ktorí dlhodobo zaťažujú rozpočet a zdravotníctvo, začal nenápadne posúvať hranicu. Najvyšší predstavitelia začali uvoľňovať extrémne prísne kritériá, a v posledných rokoch sa diskutuje, aby sa do zoznamu dostali aj drogovovo závislí a psychicky chorí jedinci. Lekári, ktorí to pretláčajú, používajú zvrátené myšlienky o „slobode a rovnosti“. Tvária sa, že tak ľuďom vlastne pomáhajú, pretože im dávajú rovnaké práva ako všetkým ostatným. Tým myslia právo na smrť. Ak môže starý človek požiadať o asistovanú samovraždu, prečo chudáčik narkoman nemôže? To je diskriminácia. Chápete aké je strašné, keď človeku so závažnou úzkostnou poruchou alebo ťažkou depresiou ponúknu možnosť sa bezbolestne zabiť? Štát si rýchlo spočítal, že starí a chorí ľudia a ZŤP prakticky nijako neprispievajú do štátneho rozpočtu. Eutanázia sa ukázala ako veľmi šikovné riešenie, ako sa zbaviť ekonomicky nerentabilných občanov. Rodina pacienta nemusí byť dokonca vôbec informovaná o tom, že ich príbuzný chce podstúpiť alebo podstúpil eutanáziu.

V rámci lekárskej mlčanlivosti má pacient právo požiadať lekárov, aby o tom nikomu nepovedali. Tu sa však objavuje riziko, že asistovanú samovraždu podstúpi aj niekto, kto o to v skutočnosti vyslovene nežiadal. Niekedy pacienti súhlasia pod nátlakom zdravotníkov alebo rodiny, pretože nechcú byť nikomu na príťaž. Uverili tomu, že je to tak lepšie pre všetkých a je to menej sebecká možnosť. Obzvlášť starí ľudia majú často tendenciu nechávať si svoje starosti a trápenia pre seba, aby nikoho neobťažovali. Alebo sa môže zneužiť momentálna krehkosť pacienta, ktorý si prechádza ťažkým obdobím a má problém vidieť svetlý zajtrajšok. Už teraz sa objavujú prípady, kedy došlo k eutanázií aj napriek tomu, že pacient nesplnil oficiálne kritériá. Koncom roku 2025 v Holandsku podstúpilo eutanáziu 2 ročné postihnuté dieťa, za ktoré rozhodol niekto iný. Sú to prvé lastovičky toho, čo nás čaká. Za niekoľko rokov sa môže kategória vhodných kandidátov rozšíriť nelen o psychicky chorých a drogovovo závislých ľudí, ale aj dlhodobo nezamestnaných alebo deti, ako sme videli. Skúsenosti z minulosti nám hovoria, že ľudstvo je toho naozaj schopné a nezastaví sa pred ničím. Zisk je vždy na prvom mieste. A ak to znamená genocídu, budiž. Jedného dňa dokonca môže prísť deň, kedy sa to stane pre nejakú vybranú skupinu povinnosťou, napríklad po dosiahnutí určitého veku alebo pri spáchaní vážneho trestného činu. Ľudia nikdy nemali problém so zvrátenosťami a konaním zla. Ak raz ústava nejakého štátu odobrí zabíjanie ľudí (pod akoukoľvek zámenkou), otvorí tým Pandorinu skrinku a na svojich občanov vypustí salámovou metódou všetky známe aj menej známe hrôzy, ktoré sa v nej ukrývajú.

3. Odmietanie alebo úprava Bohom ustanovených pravidiel – v Biblii nájdeme množstvo priamych ustanovení aj nepriamych, ktoré môžeme vyčítať zo spôsobu života v tej dobe. Ako príklad môžeme tentokrát použiť filozofiu vegetariánstva či vegánstva. Prekvapivo ide o problém, ktorý sa vyskytoval už v tých dobách. Práve preto môžeme nájsť hneď niekoľko veršov týkajúcich sa tejto záležitosti. Už v časoch Starého zákona dal Hospodin Izraelitom úpravu, ktoré živočíchy môžu a ktoré nemôžu jesť.

„Hovorte synom Izraelovým a povedzte: Toto sú živočuchy, ktoré budete jesť z pomedzi všetkých hoviad, ktoré sú na zemi. Všetko z hoviad, čo má rozdelené kopyto, a síce to, čo má rozdvojené kopytá a prežúva, budete jesť. Iba tieto nebudete jesť z pomedzi tých, ktoré prežúvajú, a z pomedzi tých, ktoré majú rozdelené kopyto: veľblúda, lebo síce prežúva, ale nemá rozdeleného kopyta; nečistým vám bude. Ani kráľika, lebo síce tiež prežúva, ale nemá rozdeleného kopyta; nečistým vám bude. Ani zajaca,

lebo prežúva, ale nemá rozdeleného kopyta; nečistým vám bude. Ani svine, lebo tá síce má rozdelené kopyto a má ho rozdvojené, ale prežúvať neprežúva; nečistou vám bude. Ich mäsa nebudete jesť a ich mrtvoly sa nedotknete; nečistými vám budú.“ (3. Mojžiš 11:2-7)

Dané verše majú ešte pokračovanie, kde sa spomínajú limity u rýb a vtákov, nie je tu však miesto na prepis celej kapitoly. Tu vidíme dôvod, prečo židia dodnes nejedia bravčovinu. Boh nezatraca je mäso ako také, to bolo vždy úplne prirodzenou súčasťou ľudskej stravy. Izraeliti dostali hranice, ktoré však neskôr s Ježišovým príchodom padli. Sám Ježiš sa bežne zúčastňoval hostín, kde sa jedlo mäso. Aj pri svojej poslednej večeri si priamo vyžiadal na večeru barana. Pozor, nemýľte si to s dnešným pečivom v tvare ovečky. To je zvyk, ktorý sa udomácnil u nás, ktorý má napodobňovať zvyklosti z minulosti. V biblických dobách sa pri oslavách a hostinách vždy piekli skutočné barany. Vlastníctvo drobného dobytku bolo symbolom bohatstva. Tak, ako sa u nás na každej dedine chovajú sliepky, sa kedysi choval drobný dobytok. Vysokopostavení hodnostári či králi vlastnili milióny kusov stáda a mali desiatky až stovky pastierov, ktorí na ne dozerali. U nás je jahňacina skôr luxus, ktorý si môžu dovoliť iba niektorí z nás na špeciálne príležitosti. Ježiš však vyrastal a žil vo svete, kde bolo mäso bežnou súčasťou stravy a nikdy proti nemu nepovedal jediné slovo. Neskôr sa tejto témy dotkol vo svojom liste Korint'anom aj apoštol Pavol v kapitolách 8 a 10.

„Všetko, čo sa predáva v masných krámoch, jedzte a na nič sa nevyžadujte pre svedomie, lebo veď Pánova je zem i jej plnosť.“ (1. Korint'anom 10:25-26)

„Ale pokrm nás neurobí milšími Bohu ani horšími pred Bohom; lebo ani keď budeme jesť, nebudeme viacej, ani keď nebudeme jesť, nebudeme menej. Ale hľadte, aby toto vaše právo nebolo nejako urážkou slabým.“ (1. Korint'anom 8:8-9)

Ja sama som ešte donedávna považovala vegetariánstvo za odmietanie Bohom ustanoveného poriadku, teda za niečo nesprávne. Držala som sa jednoduchého vysvetlenia – Boh stvoril zvieratá ako podriadené človeku a dal nám ich za pokrm. Niektorí veriaci obhajujú myšlienku vegetariánstva tým, že pri stvorení rajskej záhrady Eden sme my aj zvieratá dostali za pokrm iba rastliny. To je pravda, avšak následne týmto veriacim unikajú neskoršie verše zachytávajúce udalosti po potope. Boh zahubil všetko živé okrem posádky

korábu. Keď súš vyschla a ľudia vykročili do novej, očistenej zeme dostali aj nové pravidlá, podľa ktorých Boh ustanovil za našu potravu spolu s rastlinami aj zvieratá.

„A Bôh požehnal Noacha a jeho synov a riekol im: Plod'te sa a množte sa a naplňte zem. Váš strach a vaša hrôza bude na každom živočuchu zeme a na každom vtákovi nebies; so všetkým, čo sa hýbe na zemi, i so všetkými rybami mora sú dané do vašej ruky. Všetko, čo sa hýbe a je živé, bude vám na pokrm, ako zelené byliny, tak som vám to dal všetko. Avšak mäsa s jeho dušou, *to jest* s jeho krvou, nebudete jest'.“ (1. Mojžišova 9:1-4)

V kombinácii s veršami vyššie mi prišlo úplne prirodzené, že jedenie mäsa je súčasťou Božieho plánu pre naše stravovanie. Mala som pravdu, ale iba čiastočne. Mäso skutočne nepredstavuje nepriateľa správneho kresťanského života. Avšak nepredstavuje ho ani vegetariánstvo, ako som si mylne vykladala – za predpokladu, že ide skutočne iba o filozofiu na vyjadrenie nesúhlasného postoja s krutým zaobchádzaním so zvieratami. Bolo to práve dôslednejšie skúmanie tejto časti Biblie, ktoré mi ukázalo moje pochybenie. Problematikou čistých a nečistých pokrmov sa zaoberá totiž ešte viac veršov než iba tie, ktoré sú spomenuté vyššie.

„Nesúd'me tedy viac jedni druhých, ale radšej usúd'te to, aby ste nekládli bratovi do cesty toho, na čom by sa potknul alebo pohoršil. Viem a som presvedčený v Pánu Ježišovi, že samo sebou nie je nič nečisté; iba tomu, kto myslí o niečom, že je nečisté, tomu je nečistým. Ale jestli sa zarmucuje tvoj brat pre pokrm, už nechodíš v láske. Neved' do záhuby svojim pokrmom toho, za ktorého Kristus zomrel! Nech sa tedy nerúhajú vašemu dobrému! Lebo kráľovstvo Božie nie je pokrm a nápoj, ale spravodlivosť a pokoj a radosť v Svätom Duchu. Lebo kto v tomto slúži Kristovi, je ľúby Bohu a dokázaný pred ľuďmi. A tak tedy sa žeňme za tým, čo smeruje k pokoji, a čo navzájom vzdeláva. Nebor pre pokrm diela Božieho! Čisté je síce všetko, ale zlým je človeku, ktorý jie a uráža sa pri tom. Dobré je nejest' mäsa ani nepiť vína ani *nerobiť* ničoho, na čom sa uráža tvoj brat alebo horší alebo čím slabne. Ty že máš vieru? Maj ju sám u seba pred Bohom. Blahoslavený, kto seba nesúdi v tom, čo uznáva za dobré. Ale ten, kto pochybuje, jestli jie, je odsúdený, lebo *toho nerobí* z viery. A všetko, čo nie je z viery, je hriech.“ (Rimanom 14:13-23)

Každý má slobodu rozhodnúť sa, čo chce jesť. Nie je však správne sa navzájom presviedčať za pomoci psychického vydierania a odvolávania na osobný morálny kompas. Častejšie som sa s takým postojom stretla skôr u vegetariánov, ktorí sa snažili ostatných dostať na svoju stranu citovým nátlakom. Odvolávali sa na práva zvierat, na krutosť, na uvedomelosť, udržateľnosť a podobné veci (tieto myšlienky sú nevedomky prebrané zo zeleného náboženstva, spomínaného v prvom bode). Pokúšali sa v poslucháčovi vyvolať pocit viny za jeho „nezodpovedné a sebecké“ správanie. Nepočúvali protiargumenty druhej strany a uspokojenie pocítili iba vtedy, keď im tí so slabým svedomím podľahli. Tento myšlienkový smer sa čoraz viac pretláča aj vo verejnom živote. Mnohé firmy a spoločnosti naskakujú na vlnu vegetariánstva a ľuďom to prezentujú ako „správnu“ cestu. Rôznymi reklamnými kampaňami a podprahovými správami sa snažia ľudí dotlačiť k obmedzovaniu konzumácie mäsa. Používajú napríklad slogany ako „Mäso je vražda s marketingom“, alebo lepia na hovädzie steaky fotografie kravičiek s textom určeným k citovému vydieraniu: „Moje meno bolo Chloey. Chcela som žiť! Tvoja „osobná voľba“ ma zabila! Nekupuj to!“ (Ide o situáciu zo zahraničia, o ktorej kolovali vtipy a diskusie na internete. Ľahko si to môžete vyhľadať sami). Ide o rôzne pasívno-agresívne spôsoby nátlaku zástancov vegetariánstva, ktoré však rozhodne nie sú dobré ani korektné. Tí, čo jedia mäso nemajú právo hovoriť vegetariánom či vegánom do ich osobného rozhodnutia, vegetariáni však tiež nemôžu vydierať opačnú stranu. So zdržiavaním či jedením mäsa nemá Boh žiaden problém, nesprávnym sa skôr stáva postoj jeho zástancov (alebo skôr odporcov), keď svoju osobnú pravdu a slobodu začnú používať na obmedzovanie slobody druhých za použitia neprimeraných techník. Boh dal každému v tejto oblasti slobodu, nemôžeme ju teda nikomu upierať. Pomer mäsa a zeleniny na tanieri nás nerobí morálne čistejšími ani špinavšími.

„A slabého vo viere prijímajte, ale nie na posudzovanie myšlienok čiže presvedčenia. Lebo niekto verí, že smie jesť všetko, a zase niekto súc slabý jie zeliny. Ten, kto jie, nech neopovrhne tým, kto nejie; a zase ten, kto nejie, nech nesúdi toho, kto jie, lebo ho Bôh prijal.“ (Rimanom 14:1-3)

Toto pravidlo však platí iba v prípade, že dotýčný sám skutočne nedáva tomuto pokrmu duchovnejší rozmer. Vegetariánstvo je napríklad súčasťou filozofie jógy. Duchovné korene tohto diétného obmedzenia siahajú až do posvätných textov hinduizmu, kde ide o viac ako iba zmes proteínov živočíšneho pôvodu. Súvisia so systémom karmy a spôsobom distribúcie

energie vo vesmíre. Preto aj tu musíme rozlišovať každý prípad jednotlivo a poznávať skutočné dôvody, ktoré stoja za rozhodnutím dotýčného prijať cestu vegetariánstva/vegánstva.

* * *

Iným príkladom odmietania Božích nariadení je rozšírený fenomén transgender ideológie. Šíri sa populáciou ako nekontrolovaný lesný požiar. Tu ide rovnako o odmietanie Bohom daného poriadku, ktorý stvoril ľudí ako mužov a ženy. Opäť sa v Biblii stretávame s tým, že nejde o problém dnešnej doby, ako si niekto myslí. Už v minulosti sa objavili jedinci, ktorí túžili byť opačným pohlavím. Dostali však napomenutie skrze Mojžiša.

„Nebude na žene ničoho toho, čo patrí mužovi, ani si muž neoblečie rúcha ženy, lebo ohavnosťou je Hospodinovi, tvojemu Bohu, každý, kto to robí.“
(5. Mojžiš 22:5)

Tento príkaz sa nedotýka iba vonkajšieho bontónu v obliekaní. Pojednáva celkovo o neprimeranom extravagantnom správaní v rámci všeobecných pohlavných stereotypov. Okrem tohto konkrétneho priameho príkazu užíva celá Svätá kniha slová muž a žena v kontexte, v akom chápeme pohlavia z biologického hľadiska. Hovorí o vlastnostiach a právomociach, ktoré udelil jednotlivým pohlaviam, o ktorých vždy hovorí oddelene. Boh každého z nás utvoril ako jedinečnú bytosť, ktorej dal vlastnosti a výsady ako nikomu inému. Prijatie pohlavia, ktoré nám bolo dané pri narodení je rovnako určitým vyjadrením pokory pred Pánom. Ak veríme, že nás miluje a chce pre nás iba to najlepšie, tak nie je dôvod pochybovať o Jeho rozhodnutiach. Snaha byť niekto iný vychádza znova z našej pýchy.

Veda je presvedčená, že odkryla všetky tajomstvá prírody a vesmíru, tak svoju pozornosť obrátila na ľudské telo. Už nestačí pochopiť jeho fungovanie, je potrebné ho určovať. Začíname sa hrať na bohov. Nedokážeme už fakty iba pasívne prijímať, chceme ich aktívne vytvárať. Začalo vznikať celé psychologické odvetvie zamerané na pohlavnú identitu a rodovú identifikáciu, ktoré naraz neustále produkuje nové a šokujúce teórie, o ktorých zaryto tvrdí, že ide o vedecky podložené fakty. Kedysi, keď sa dievča rado hralo s autičkami a ložilo po stromoch, bolo jednoducho viac chlapčenské. Aj napriek jej netradičným záľubám z nej vyrástla normálna dospelá žena, pretože jej okolie ju nechalo prirodzene dozrieť. Veľké percento mladých dievčat aj v súčasnosti prechádza akousi chlapčenskou fázou v skorom detstve alebo období puberty,

stačí sa rozhliadnúť po ulici. Avšak dnes, pokiaľ takejto ľahko ovplyvniteľnej mladej dáme automaticky nediagnostikujú jednu z mnohých psychických porúch podľa najnovších tabuliek, jej okamžite začnú kamaráti, sociálne siete, niekedy aj vlastná rodina či učitelia tlačiť do hlavy, že ide o potlačenú túžbu jej mužskej duše, ktorá je uväznená v nesprávnom tele a navrhnu jej okamžité a radikálne „správne kroky“. Z takýchto jedincov sa neraz stávajú chemicky vykastrovaní, fyzicky a psychicky nezvratne zmrzačení jedinci, ktorí často strácajú možnosť na neskorší normálny partnerský život.

Internet dnes vytvára bezpečný priestor na vznik najrôznejších skupín a hnutí, kde sa združujú ľudia podporujúci nezdravé až chorobné správanie a názory, ktoré sa rozbujať vo svete. Chronický hypochonder určite nájde príspevky, ktoré ho utvrdia v jeho presvedčení, že má rakovinu pažeráka alebo prasknutú aneurizmu v mozgu. Mladý človek s poruchou príjmu potravy bude hľadať dovtedy, dokým nenarazí na skupinu ktorá ho bude v jeho nesprávnom pohľade na vlastné telo ešte láskyplne povzbudzovať a dokonca mu radiť, ako ešte efektívnejšie svoj stav ukrývať pred rodinou, namiesto toho, aby mu odporučila odbornú pomoc. Dospelý muž, ktorý sa cíti ako šteniatko, si bez problémov nájde rodinu, ktorá ho adoptuje a bude pravidelne venčiť, vyčesávať mu srst', strihať pazúriky a škrabkať na brušku. Každý z nás sa cíti lepšie v spoločnosti toho, kto nás bezpodmienečne prijíma aj s našimi chybami a úchylkami, aj napriek tomu, že sú to vady, ktoré nám môžu zničiť celý život. **Láska ale neznamená bezvýhradne podporovať a súhlasiť úplne so všetkým, čo náš milovaný robí alebo cíti. Zlo je nutné jasne rozoznať a označiť pravým menom a následne odmietnuť.** Ak niekoho skutočne milujem, chcem ho zachrániť pred večným pekelným ohňom a to znamená, že mu niekedy musím povedať aj veci, ktoré bolia. To však mnohí nechápu. Zamieňajú si ľahostajnosť za lásku. Podporujeme svojich blízkych v rôznych situáciách, pretože sme uverili, že najvyšším dobrom je ich osobné šťastie. Nezaujíma nás, že cenou za pár spokojných chvíľ na tejto zemi je nekonečné sírové jazero. To nie je láska, to je jej presný opak.

„Ten, kto zdržuje svoj prút, nenávidí svojho syna; ale ten, ktorý ho miluje, kázni ho zavčas.“ (Príslovia 13:24)

„A pravda niktoré káznenie, keď je prítomné, nevidí sa byť radostným, lež smutným; ale pozdejšie pokojným ovocím spravodlivosti odpláca tým, ktorí ním boli vycvičení.“ (Židom 12:11)

Aj Biblia využíva analógiu rodiny. Hovorí o vzťahu rodičov a detí. Tak, ako aj milujúci rodičia musia byť niekedy vo svojich požiadavkách rozhodní a neoblomní, pre dobro svojich detí, tak aj veriaci musia byť neústupní v obhajobe Božích nariadení. Otcovia a matky musia znášať hnev svojich detí, keď ich nepustia s opitými kamarátmi kúpať sa o polnoci v jazere a kresťania zase musia znášať nadávky a rôzne hanlivé nálepky od neobrátenejších. Toto nepochopenie sa vyskytuje často u ľudí z minoritných skupín. Hnevajú sa na kresťanov, pretože majú pocit, že im upierajú ich práva a nenávidia ich. Označujú ich za homofóbov, za rasistov, fašistov, hejterov (aj keď veľa krát ani nepoznajú naozajstnú definíciu týchto pojmov. Opakujú iba naučené frázy, ktoré pochytili z rôznych diskusií a videí. Naučili sa, že ak s nimi niekto nesúhlasí, musia ho prekričať týmito heslami a tak vyhrajú debatu. Týmto správaním sa však často nevedomky dopúšťajú presne toho, z čoho obviňujú druhých). Bohužiaľ je pravda, že veľa kresťanov útočí na neveriacich nepekňým a aj agresívnym spôsobom. Nie vždy to robia zo snahy zachrániť duše hriešnikov, ale skôr z vlastného pocitu nadradenosti a pýchy. Chápem, prečo potom toľkí spásenosné poslanstvo odmietajú. Tu sa však chcem zamerať hlavne na obľúbený protiargument, ktorý sa v cieľových skupinách objavuje najčastejšie. Odvolávajú sa na to, že Biblia hovorí o láske a tolerancii a sú presvedčení, že to im dáva právo požadovať súhlas k bezhraničnému oddávaniu sa vlastným žiadostiam. Nepochopili základný princíp lásky. Ani nemôžu, pretože Bibliu nikdy nečítali a neprijali Ježišovo poslanstvo. Nerozumejú, že voči nim Boh zastáva postoj ako ku každému inému. Heterosexuálny cisgender muž (muž, ktorého rodová identita sa zhoduje s biologickým pohlavím, ktoré mu bolo priradené pri narodení) je v jeho očiach rovnaký hriešnik ako homosexuálna caelgender osoba (nebinárne pohlavie, ktoré je ovplyvnené kvalitou a estetikou vesmíru). My všetci sme pred Ním vinní, rozdiel je jedine v druhu hriechu, ktorého sme sa dopustili. Každý z nás smeruje do pekla, aj keď z iného dôvodu. Preto Boh poslal na našu záchranu jedno evanjelium, ktoré je rovnaké pre minoritné aj majoritné skupiny. **Rovnaké poslanstvo a rovnaké podmienky platia pre všetkých ľudí, bez rozdielu.** Pre neho nie je transsexuál alebo moslim väčší hriešnik ako mníška pochádzajúca z pobožnej rodiny. Pokiaľ neprijali Ježiša spôsobom, akým to zjavil vo svojom Slove, všetci traja sa nakoniec stretnú na rovnakom zlom mieste. Od každého chce Boh opustenie jeho vlastných hriechov ktorých sa dopúšťa, bez ohľadu na to, v akej oblasti a v akom rozsahu. Podstatou pokánia a nasledovania Ježiša je odvrátenie sa od svojho predchádzajúceho spôsobu života. Boh nežiada od queer osôb (ľudia, ktorí sa identifikujú inak ako heterosexuáli a cisrodoví) väčšiu obeť, neobmedzuje ich viac ako ostatných ani nie je voči nim zaujatý.

Nedostali od Neho prísnejšie požiadavky na ospravedlnenie svojich hriechov a vstup do neba. Práve z titulu svojej bezhraničnej lásky im dáva úplne rovnaké podmienky spásy ako všetkým ostatným. O nič jednoduchšie a o nič zložitejšie.

Každá ideológia popierajúca Božie nariadenia a nastavenie tohto sveta je ďalší satanov výmysel, ktorý si jednoducho získal veľkú podporu širokej verejnosti, pretože používa tie správne frázy a pojmy. Útočí na naše najnižšie pudy a túžby, podporuje nás v hriešnych myšlienkach. Ich prijatie je oveľa príjemnejšie a ľahšie ako s nimi bojovať.

4. Pomoc Ducha Svätého – pokiaľ ste každú novú myšlienku alebo nápad poobracali z každej strany a nenašli ste na nej nič krivé, odporúčam ale aj tak využiť pomoc Ducha. Ak si predsa len chcete byť istí svojim rozhodnutím, predložte ho Bohu. Ak vašim zámerom bude hľadať jeho pohľad na vec, určite vás nenechá tápať a padnúť do duchovnej pasce.

Prichádzajú ťažké časy. Zo svojho okolia som v poslednej dobe neraz začula povzdychy, že svet sa zbláznil a zažívame koniec svetového poriadku ako ho poznáme. Posledné desaťročia sme žili v relatívne mierovom období, kvôli čomu sme otupeli a spohodlneli. A teraz máme pocit, že za posledných niekoľko rokov akoby sa všetko naraz zosypalo. Objavujú sa globálne pandémie, zo všetkých strán sa na nás valia správy o vojnách medzi krajinami ale aj o vnútroštátnych občianskych bojoch, o ekologickej kríze. V okolitých krajinách zúria otvorené nepokoje a štáty čelia vážnym finančným a sociálnym problémom, čo sa podpisuje aj na mentálnom a fyzickom zdraví a blahobyte obyvateľov. Obyčajní ľudia sa boja o prácu, do toho prichádza zdražovanie a riziko vojenského konfliktu, medzitým na pozadí toho všetkého zúri politická vojna a korupcia v našej vlastnej vláde, sledujeme aroganciu a zapredanosť vodcov. Žijeme v strachu, aby sme nepovedali niečo politicky, rasovo alebo nábožensky nekorektné aj medzi vlastnou rodinou, mladí pozerajú s obavami na svoju temnú budúcnosť a hľadajú, kam by ešte mohli utiecť do bezpečia. Krajiny okolo nás sa pod maskou ochrany a pokroku menia na fašistické diktatúry, kde sa občania stávajú väzňami. Pred tým bezpečné štáty sa menia na raj pre kriminálnikov, ktorí sa tešia väčšej podpore a právam ako poctiví pracujúci obyvatelia, z ktorých bude čo nevidieť utláčaná menšina. Pozorujeme čoraz otvorenejšiu indokrináciu svojich detí už na základných školách nezmyselnými a často zvrátenými ideológiami, ktoré spôsobujú hlboké rozkoly naprieč celou spoločnosťou. Všetky istoty, ktoré sme mali v podobe medzinárodných dohôd, rodiny či sociálnych systémov sa rozpadajú a my

zist'ujeme, že vlastne vôbec nevieme, komu môžeme v dnešnej dobe ešte veriť a tak čoraz zúfalejšie hľadáme pokoj v mori chaosu. Snažíme sa vytvoriť si aspoň nejaké istoty do budúcnosti hromadením trvanlivých potravín, pravidelným odkladaním na sporiace účty alebo investíciou do dlhopisov, zlata alebo nehnuteľností. Hľadáme rôzne formy úniku od reality, utiekame sa k spomínaným filozofiám a učeniám, ktoré predstavujú pre naše utrápené mysle aspoň malý bezpečný ostrovček odpočinku. Tieto cesty však vedú nepozorovane do ešte hlbšej priepasti.

Preto je tak nesmierne dôležité upevniť sa v Bohu, kým je na to ešte čas. Keď príde vlnobitie, tak dom už musí pevne stáť, aby vytrval nárazom vody a vetra. Ak stavbu odkladáme a búrka nás zastihne pri ukladaní obnažených základov, pochodíme veľmi zle. Jeden starý výrok hovorí: „Múdry muž sa v čase mieru pripravuje na vojnu“. Využite toto posledné obdobie relatívneho pokoja, pretože tieň blížiaccej sa poslednej duchovnej vojny nad nami hrozivo narastá. Som presvedčená, že svet sa pomerne rýchlo a isto blíži k záhube, tak ako to Boh predpovedal. Hľadajte jeho tvár kým sa ešte nájsť dá. Nie je rozumné spoliehať sa na to, že ide iba o krátke historické obdobie ktoré raz prejde, pretože Biblia nás vystríha pred falošným bezpečím. To, čo dnes zažívame, sú zatiaľ iba slabé náznaky ťažkostí a utrpenia, ktoré majú ešte len doľahnúť na túto zem. Pred koncom sveta však čaká ľudstvo ešte množstvo ťažkých rán v podobe krutého prenasledovania kresťanov, vojen, politickej tyranie a prírodných katastrof. Odporúčam prečítať si celé Zjavenie Jánovo, ktoré nám poodkrýva závoj zahaľujúci hrôzy posledných dní.

Verím, že niektoré zo spomínaných situácií sa už skutočne začínajú naplňovať. Knieža tohto sveta preberá žezlo a vyhlasuje verejný lov na každého s iným názorom, kto sa mu odmietne pokloniť. Pod jeho vplyvom sa zavádzajú centrálné globálne systémy na totálnu kontrolu obyvateľstva, ktoré budú zanedlho sledovať a určovať, kto má nárok na občianske práva a život a kto nie. Obávam sa, že čoskoro budeme svedkami ohláseného vzostupu Šelmy a Draka, ktoré podľa prorociev preberú moc nad svetom a zmenia ho na obrovský bitúnok, kde sa budú oddeľovať nepohodlní na porážku. Hoci to teraz môže pôsobiť ako konšpiračná teória, mnohé krajiny, vrátane tej našej, sa už rútia po ceste k dystopickej budúcnosti²⁰.

Jedným zo spôsobov šírenia zla je bezhlavá podpora multikulturalizmu, ktorá prebieha už dlhšie, avšak v poslednom desaťročí sa výrazne zintenzívnila. Štáty v EÚ sú doslova zaplavované občanmi iných krajín, ktorí si so sebou prinášajú vlastnú mentalitu a náboženstvo, ktoré nie sú kompatibilné s našimi kresťanskými hodnotami. Ich výrazná agresivita je niečo, na čo nie sme naučení ani pripravení. Nevieme a už sa ani nedokážeme adekvátne brániť.

Vlády úplne zlyhávajú a vlastných občanov nechávajú napospas týmto nájazdníkom. Ich zverstvá často ospravedľujú a dokonca sa im snažia zabezpečiť čo najlepšie životné podmienky na úkor slušných ľudí. Pôvodní obyvatelia sa pre nich zmenili na vzduch. Jedným z najaktuálnejších, mediálne známych prípadov, je situácia v španielskej enkláve Ceuta. V júli 2026 tam vtrhlo údajne cez 70 000 migrantov, čo je takmer rovnake množstvo ako trvalých rezidentov. Počet obyvateľov sa tak okamžite zdvojnásobil. V priebehu niekoľkých dní zmenili mesto na nepoznanie a vytvorili si tam getá, ktoré pripomínajú skládky. Média sa všetko snažili utuľtať a tvrdili, že utečenci sa po pár dňoch vrátili domov. Realita však je úplne iná. Miestni obyvatelia, ktorí denne čelili vyhrážkam a útokom, márne čakali na pomoc vlády. Tá dala od všetkého ruky preč a nechala vlastných ľudí osamote v hnoji, do ktorého ich sama zatiahla. Ceuta je do dnešného dňa okupovaná týmito nájazdníkmi a občania prežívajú pekle. Tento scenár sa objavuje všade, kde sa podporuje masová migrácia z krajín Afriky a Blízkeho východu. Utečenci sa naučili, že v počte je sila. Pokiaľ ich príde naraz dostatočné množstvo, výkonná moc je na nich krátka a pravidlá daného štátu na nich neplatia. Nikto ich nepotrestá, nepôjdu do väzenia ani nebudú deportovaní, bez ohľadu na závažnosť a počet zločinov, ktoré spáchajú. Deje sa to nekompromisne a bez výnimky vo všetkých „moderných“ krajinách, ktoré v minulosti bezhlavo podporovali multikulturálne obohatenie a migračnú politiku. Teraz ich vládam nezostáva nič iné, iba hrať mŕtveho chrobáka alebo priznať porážku a novému obyvateľstvu sa začať podlizovať (pozri guvernérku New Yorku Kathy Hochul a jej verejné vystúpenie v auguste 2026 v hijabe).

Islam je náboženstvo smrti. Nie je v ňom priestor pre lásku ani milosrdenstvo, pretože jeho bohom je Satan, ktorý sa ukrýva za menom Allah. Skutočným cieľom diabla je ničiť Stvoriteľovo dielo a zasievať strach, bolesť a smrť. Preto nie je možné harmonické spolužitie moslimov s kresťanmi, a vlastne žiadnym iným vierovyznaním. V tomto prípade Lucifer využíva na dosiahnutie svojho hrubú silu a rev miliónov posluhovačov. Rozhliadnite sa okolo seba. Svet sa rýchlo ponára do temnoty a Kristovi nasledovníci čelia čoraz agresívnejším a otvorenejším útokom vo všetkých okolitých krajinách. Pozrite sa, ako vyzerajú ulice Nigérie, Veľkej Británie, Nemecka, Francúzska alebo niektoré oblasti USA. Tamojšie kresťanské obyvateľstvo začína bojovať o holé prežitie. Bola vyhlásená svätá vojna (džihád), a jej následky o niekoľko rokov pocítite aj my vo svojej relatívne mierumilovnej krajine. Kresťania však čelia nepriateľom aj na ďalších frontoch. Nie vždy sú to mačety, pred ktorými musia utekať.

Po celom svete prebiehajú závody v zavádzaní systému digitálneho občianskeho preukazu, ktorý sa raz stane najdôležitejším nástrojom na kontrolu. Zanedlho budú do neho zapojené všetky ďalšie informácie z ostatných aplikácií a systémov, vrátane zdravotného stavu z eZdravie, údajov z Úradu práce, kriminálne záznamy. Po prepojení s kreditovým systémom po vzore Číny už bez tohto preukazu nebude možné v spoločnosti prežiť – nájsť si prácu, pripojiť sa na internet, nakúpiť v obchode, prekročiť hranice. V súčasnosti sa ešte tento desivý aparát schováva, tak ako vždy, za heslá o ochrane a inováciách. Nedávno bol napríklad schválený zákon o povinnosti inštalácie kamery do vnútra každého novovyrobeného auta, ktorá pomocou umelej inteligencie má dohliadať na vodiča. Ľuďom to predstavujú ako výborný nápomocný systém, ktorý zabráni nehode v prípade nepozornosti. Ak softvér rozpozná, že vodič nevenuje pozornosť riadeniu, upozorní ho výstražným signálom, alebo rovno zastaví vozidlo. Keď sa to prezentuje takto, vyzerá to celkom fajn. Avšak ide o dvojsečný meč – ten istý systém, ktorý vypne motor vodičovi v mikrosnánku, ho môže vypnúť aj plne bdelému vodičovi, ktorý bol označený za nežiaduceho. A to sa netýka iba zločincov na úteku, ale aj politicky nepohodlných občanov. Ak sa zo dňa na deň objaví vaše meno na čiernej listine, autom sa už nikam nedostanete, ani ako spolujazdec. Pritom tí „zlí“ už vôbec nebudú vrahovia alebo fašisti. Budú to ľudia, ktorí budú práve voči týmto myšlienkam protestovať a chrániť kresťanské hodnoty a zdravý rozum. Niektoré štáty Európskej únie sa aktuálne začínajú zbavovať ukrajinských utečencov. Nie iba ekonomických migrantov, ale aj obyčajných vystrašených ľudí, ktorí skutočne utiekli pred vojnou, aby si zachránili holé životy. Čoskoro sa môže stať, že všetci ukrajinskí muži sa dostanú na zoznam hľadaných a s pomocou takýchto kamier s umelou inteligenciou nebudú mať šancu ujsť pred náborovými pracovníkmi a deportáciou na front, kde ich čaká istá smrť.

A to je iba jeden z mnohých nástrojov blížiacej sa diktatúry. Microsoft Word takisto obdržal rozšírenie, ktoré pomocou AI sleduje, čo píšete do súkromného dokumentu na svojom vlastnom počítači a upozorní vás, ak sú vaše myšlienky „ideologicky nevhodné“. Podobné systémy sa už vpravujú do samotného operačného systému Windows. Európska Únia zúrivo pretláča pakt Chat Control, aby získala právo na kontrolu šifrovaných súkromných správ aj v aplikáciách našich telefónov. Zanedlho bude potrebné poskytnúť svoje biometrické údaje na obyčajné prihlásenie sa do svojho gmailového alebo facebookového účtu. Takýto sken tváre sa dá veľmi ľahko zneužiť na vygenerovanie falošného „dôkazového“ videa, keby vás bolo potrebné niekedy zdiskreditovať. V niektorých podnikoch v Anglicku vám už ani nenalejú,

pokiaľ sa nepreukážete digitálnym občianskym preukazom. Toto poskytovanie citlivých údajov sa deje postupne a na bázi „dobrovoľnosti“, ako v prípade očkovania proti Covidu. Vždy to začína tým, že je to najskôr iba jedna z voliteľných možností. Oficiálne nás nikdy do ničoho nútiť nebudú. Postupne však budú sankcionovať používanie alternatív, až ich nakoniec zakážu úplne. Tak, ako sa to dnes deje v prípade hotovosti a bezhotovostných platieb. Všimli ste si, ako sa svet snaží pretiahnuť väčšinu spoločnosti na výhradné používanie digitálnych peňazí ich zvýhodňovaním? Za platbu kartou alebo mobilom získavame zľavu alebo percentá nákupu späť, naopak platba na dobierku je spoplatnená alebo dokonca niektoré obchodné subjekty neberú hotovosť vôbec. Vlády sa nás snažia pripraviť na to, aby sme úplne opustili možnosť platby fyzickými peniazmi. Až budeme všetci naučení spoliehať sa iba na jednotky a nuly na našich zariadeniach, hotovosť bude zrušená úplne. Keď budú naše financie iba v digitálnej podobe, stratíme nad nimi akúkoľvek kontrolu. To isté sa týka aj našich osobných údajov na digitálnej karte občana. Preto je to všetko ľuďom zatiaľ prezentované iba ako opatrenia na ochranu mladistvých pred temnými zákutiami internetu, aby nevzbudili podozrenie a odpor. Bez digitálneho ID sa však nakoniec už k internetu ani nepripojíte.

O nás všetkých sa zbierajú množstvá ľahko zneužitelných údajov aj z oblastí, z ktorých by sme to nečakali. Každý vie, že napríklad vďaka bankovým aplikáciám sa dá zistiť, koľko peňazí máme na účte a ako s nimi nakladáme. Pomocou zapnutého mobilu vo vrecku sa dá relatívne presne určiť naša poloha. Avšak svoje súkromie a slobodu zapredávame aj oveľa nenápadnejšie a často dobrovoľne. Ak máte napríklad v nejakom obchode založenú zákaznícku kartu, tá plní menej známu, temnú úlohu donášača. Použitie tejto karty pre vás znamená ušetriť pár centov, pre vládu znamená prístup k vašim nákupným zvyklostiam. Podľa zloženia nákupného košíka a pravidelnosti utrácania sa dá zistiť, či sa v rodine nachádzajú malé deti alebo niekto so špeciálnou diétou. Vedia, koľko gramov živočíšnych a rastlinných produktov priemerne spotrebujete za týždeň a naokoľko uprednostňujete ekologické výrobky. Vďaka tomu vám môžu v budúcnosti vypočítať uhlíkovú stopu a prípadne obmedziť vaše limity. Vedia zistiť, v ktorej časti mesta používate kartu najčastejšie a tak zaznamenať vašu dennú rutinu. Sú to drobné kvapky informácií, ktoré sa zbierajú v obrovskom dátovom centre a vytvárajú personalizovanú zložku s vašim menom. Prepojením všetkých týchto údajov v digitálnom svete nakoniec budú mať najvyšší predstavitelia všetky údaje o tom, koho ste volili, s kým sa priatelíte, ako mínate svoje peniaze, aké lieky potrebujete pravidelne užívať, aké komentáre pridávate na internet a získajú úplný dohľad nad každým aspektom vášho života. Informácie sú moc. Už teraz v niektorých krajinách

zatvárajú bankové účty politikom alebo novinárom, ktorí odhalili nekalé praktiky vysoko postavených hodnostárov. Mrazili bankové účty ľuďom, ktorí sa zapojili do protivládnych protestov. Zatvárali do väzenia ľudí, ktorí napísali kritický komentár na sociálne siete, hoci aj pred niekoľkými rokmi. Ak sa nepodriadite hlúpy a totalistickým zákonom, proste vám jedným klikom odoberú vodičák alebo právo voľiť.

Príde deň, kedy aj obsah tejto knihy bude svedčiť o mojej oddanosti Kristovi a tým mi spolu s ostatnými veriacimi nakreslí na chrbát terč. Leží pred nami šikana a prenasledovanie, aké si dnes spájame možno iba s krajinami blízkeho východu. Príde čas, kedy budeme zapierať Krista a verejne sa dištancovať od náboženstva (ale iba od kresťanstva. Ostatné náboženstvá nie sú pre Satana trňom v oku, pretože pre neho nepredstavujú žiadnu hrozbu, preto ani ich vyznávači nebudú čeliť šikane.) Mnohí sa budú vzdávať viery, aby si zachránili povesť, zamestnanie, strechu nad hlavou alebo holý život. Budeme mazat' históriu svojich internetových prehliadačov v strachu, aby algoritmy režimovej kontroly neobjavili stopy po odkazoch na nevhodné konšpiračné stránky. Zablokujeme svojich kolegov na sociálnych sieťach a budeme rušiť hovory od „nežiaducich“ príbuzných, aby nás s nimi nikto nespájal. Pri pohľade na utrpenie druhých a nespravodlivosť radšej mlčky odvrátíme zrak, aby nám kvôli prejavnému nesúhlasu nezablokovali prístup k internetu alebo neodobrali deti. Zúčastniť sa protirežimového protestu alebo diskusie na internete sa bude rovnat' spáchaniu spoločenskej a občianskej samovraždy. Svojich potomkov budeme učiť hovoriť správne frázy, aby sa náhodou nedostali do problémov a nedostali nálepku podozrivých alebo neprispôsobivých a nezničili si tým celú budúcnosť. Prítomnosť Biblie v domácnosti bude rovnako riziková ako prechovávanie tvrdých drog alebo nelegálnych strelných zbraní. Podobne ako v dobe komunizmu alebo Covidu, niektorí objavujú výhody špehovania a udávania vlastných priateľov alebo susedov. Možno neochotne, ale budeme hádzať svojich známych pod vlak, aby sme si zachránili vlastnú kožu. Súrodenci budú na seba navzájom posielat' vyšetrovaciu komisiu za protispoločenské názory vyslovené v rodinnom kruhu nad štedrovečerným stolom. Mnohí Krista zavrhnú, aby sa zachránili.

„Lebo ktokoľvek by chcel zachrániť svoju dušu, ztratí ju; a kto by ztratil svoju dušu pre mňa, ten ju zachráni. Lebo čože to osoží človekovi, keby získal celý svet a sám seba by zahubil alebo utratil?! Lebo ktokoľvek by sa hanbil za mňa a za moje slová, za toho sa bude hanbiť Syn človeka, keď príjde vo svojej sláve a v sláve Otca a svätých anjelov.“ (Lukáš 9:24-26)

Toto obrovské zlo a súženie skutočne príde tesne pred koncom, avšak nie len ako trest, ale primárne ako finálna možnosť na záchranu. Keď to nešlo po dobrom, pôjde to po zlom. Túto strašnú dobu Boh paradoxne dopustí práve z jeho nesmiernej lásky k nám. Je to jeho posledný pokus o záchranu čo najväčšieho počtu aj tých najtvrdohlavejších jedincov. Musí ich zahnať do kúta, aby si skutočne uvedomili naliehavosť svojej zúfalej situácie. Niektorí ľudia sú totiž nastavení tak, že pokiaľ im skutočne netečie do topánok, tak nie je šanca aby sa nad sebou zamysleli a zmenili svoje smerovanie. Preto budú musieť zažiť biedu a utrpenie, akému nebolo páru v celej histórii ľudstva, aby boli niektorí z nich ochotní podriaďiť sa Najvyššiemu. Aká nesmierne bolestivá však ich cesta k Pánovi ale bude.

Trápenie života sa znáša oveľa ľahšie s ním po svojom boku, keď sa môžeme ukryť do jeho náruče. Veriaci nikdy neboli a ani nebudú ušetrení bolestí života. Nedostali sme žiadnu záruku, že nám viera v Ježiša prinesie pozemské bohatstvo, mier, dobrý a spokojný život. Pán skutočne príležitostne ponúka aj to, avšak nie je to podmienka života zasväteného Bohu. Práve naopak, pre svoju vieru sme často v mnohom určitým spôsobom diskriminovaní, pretože odmietame jednoduché riešenia po ktorých siahajú neveriaci. Stáva sa však zdrojom našej sily vo chvíli, keď mnohí neveriaci z beznádeje upadajú do víru alkoholu, antidepresív alebo samovražedných myšlienok. Ich jediným spôsobom prežitia sa stáva útek od neúnosnej reality v akejkolvek podobe. Boh naopak dáva silu tej realite čeliť.

Nemôžeme zabrániť tomu, čo sa na nás valí. Niektorí kresťania dúfajú, že úprimnými a vytrvalými modlitbami zastavia svetové vojny a prinesú pokoj a lásku na tento svet a všetko sa raz vráti do starých koľají. Verím, že Boh má takú moc a že modlitby svätých sú dôležité. Verím aj tomu, že Boh denne koná množstvo väčších aj menších zázrakov v našich životoch, že skrze svojich verných presvetľuje temnotu v mnohých kútoch sveta. Ide však o lokálne boje voči silám zla v životoch konkrétnych ľudí. Ani spoločné modlitby Cirkvi za svetový mier však nikdy nebudú vypočuté, pretože sú nebiblické. Vtedy sa totiž nemodlíme podľa skutočnej Otcovej vôle, ale svojej. Modlitbami môžeme pomáhať oddaľovať nevyhnutný koniec čo najdlhšie, aby malo čo najviac duší čas dôjsť k záchrane, nemôžeme ale zmeniť daný sled udalostí, ktoré Boh raz napevno určil. Varovania ohľadom posledných dní sme nedostali preto, aby sme sa s tým snažili „niečo robiť“. Toto poznanie sme dostali na to, aby sme sa mohli čo najdôslednejšie pripraviť a utvrdiť vo viere, aby sme danú poslednú skúšku ustáli. Čím skôr teda začneme s prípravami, tým lepšie.

„A Ježiš odpovedal a riekol im: Hľad'te, aby vás niekto nesviedol! Lebo mnohí prídu pod mojím menom, a budú hovoriť: Ja som Kristus, a svedú mnohých. A budete slýchať o vojnách a chýry o vojnách. Hľad'te, aby ste sa nestrachovali, lebo *to* všetko musí byť, ale ešte nie je koniec. Lebo povstane národ proti národu a kráľovstvo proti kráľovstvu, a bude bývať hlad a mor, a zemetrasenia *budú* miestami; a to všetko *je* počiatkom *prepôrodných* bolestí sveta. Vtedy vás vydajú v súženie a budú vás zabíjať, a budete nenávidení od všetkých národov pre moje meno. A vtedy sa pohoršia mnohí a budú jedni druhých zradzovať a jedni druhých nenávidieť, a povstanú aj mnohí falošní proroci a svedú mnohých. A preto, že bude rozmnožená nepravosť, ochladne láska mnohých; ale kto zotrvá až do konca, ten bude spasený.“ (Matúš 24:4-13)

„A keď otvoril druhú pečať, počul som druhého životvora, ktorý vrazil: Pod' a vidz! A vyšiel iný kôň, ryzý, a tomu, ktorý sedel na ňom, sa dalo, aby vzal pokoj zo zeme, a aby *ľudia* jeden druhého zabíjali, a dal sa mu veľký meč. A keď otvoril tretiu pečať, počul som tretieho životvora, ktorý hovoril: Pod' a vidz! A videl som, a hľ'a, vráný kôň, a ten, ktorý sedel na ňom, mal váhu vo svojej ruke. A počul som hlas v prostredku medzi štyrmi životvormi, ktorý hovoril: Choinix, *litrová miera* pšenice za denár, a tri choinixy jačmeňa za denár, a oleju a vínu neškod'! A keď otvoril štvrtú pečať, počul som hlas štvrtého životvora, ktorý *to* hlas hovoril: Pod' a vidz! A videl som, a hľ'a, plavý kôň, a tomu, ktorý sedel na ňom, bolo meno smrť, a peklo išlo spolu za ním. A bola im daná moc nad štvrtinou zeme, aby zabíjali mečom a hladom a smrťou, a *aby* *ľudia* *mreli* od zemskej zveri.“ (Zjavenie 6:3-8)

„A klaňali sa drakovi, ktorý dal šelme pravomoc, a klaňali sa *i* šelme a hovorili: Kto je podobný šelme, *a* kto môže bojovať s ňou? A boli jej dané ústa, ktoré hovorili veľké veci a rúhania, a bola jej daná pravomoc, aby trvala štyridsaťdva mesiacov. A otvorila svoje ústa rúhať sa proti Bohu, rúhať sa jeho menu a jeho stánu i tým, ktorí stánia na nebi. A dalo sa jej, aby viedla vojnu so svätými a premohla ich. A dala sa jej moc nad každým pokolením a nad každým ľuďom i jazykom i národom. A budú sa jej klaňať všetci, ktorí bývajú na zemi, ktorých mená nie sú zapísané v knihe života Baránka, zabitého od založenia sveta.“ (Zjavenie 13:4-8)

Záver

Najdôležitejšiu časť som sa rozhodla ponechať na koniec. Ak ste sa dostali až sem (dúfam, že čítaním a nie iba listovaním), vyjadrili ste skutočné odhodlanie a túžbu po pravde. Ide o úplne prvý, snáď najdôležitejší, krok správnym smerom. V takom prípade mám pre vás dve správy, jednu zlú a druhú dobrú. Ktorú chcete počuť prvú?

Začneme tou nepríjemnou. Táto kniha bola ešte iba tá ľahká časť, skutočný boj za vieru máte ešte pred sebou. Predpokladanou cieľovou skupinou sú čitatelia z katolíckych kruhov, takže ak sem patríte aj vy, tak sa vás táto náročná časť bytostne dotýka. Pre neveriaceho je možno jednoduchšie prijať novú vieru ako pre niekoho, kto už bol celé roky presvedčený o správnosti svojho náboženstva. Ak ste katolíkom niekoľko desaťročí, úplne sa odvrátiť je extrémne ťažké. Znamená to odmietnuť prevažnú časť toho, čomu ste doteraz verili. K tomu je potrebné vyvinúť nezanedbateľnú námahu na rozlíšenie myšlienok. Z začať aktívne posudzovať každú jednu dogmu, ktorú ste doteraz možno prijímali ako holý fakt.

Práve preto mnohí túto cestu opúšťajú už na začiatku. Akonáhle sú postavení pred ťažké rozhodnutia, volia ústup späť do bezpečia známeho. Skúste si to na chvíľu predstaviť – čo by sa vo vašom živote zmenilo, keby ste teraz pred svojou rodinou prehlásili, že vystupujete z katolíckej Cirkvi? Akým spoločenským tlakom a nepríjemnosťami by ste reálne museli čeliť? Veľa katolíkov (aj v mojej vlastnej blízkej rodine) zažilo pochybnosti o svojom náboženstve, avšak nemalo dostatok síl na úplné oddelenie sa od hlavného prúdu. Pociťili strach zo samoty a zodpovednosti za vlastný život. Niektorí proste iba nebol ochotný vynaložiť úsilie, aby nad duchovnými vecami rozmýšľal sám za seba. Iní uvážili, že je pre nich dôležitejšie zostať súčasťou komunity a rodiny, ktorú by stratili odchodom z katolíckych kruhov. V daktorých rodinách je absolútne nemysliteľné, aby si člen dovolil vystúpiť z katolíckej Cirkvi. Niektoré silne nábožné tety a strýkovia by to považovali za najvyššiu urážku celej rodiny a Boha. Príslušnosť k Cirkvi dotvára prestíž rodiny. Kvôli tejto lenivosti alebo konformite sa však títo pochybujúci jedinci sami odsudzujú na smutný koniec, kedy mali spásu tesne na dosah, ale nechali si ju preklíznúť medzi prstami. Pretože Ježišove slová *„lebo je mnoho povolaných, ale málo vyvolených“* nemieria na ateistov, ale na milióny kresťanov s mŕtvou vierou. Nie je to problém iba dnešných veriacich. Už keď chodil Mesiáš po svete a kázal svoje evanjelium, niektorí mu uverili, ale báli sa to prejať navonok, aby nestratili svoje postavenie. Ich najväčším nepriateľom sa stal strach z ľudí. Báli sa toho, že budú zosmiešnení a potupení a stratia svoje vysoké posty, budú

lynčovaní farizejmi. Tak radšej svoju vieru zapreli, aby neprišli o výhody ktoré požívali z toho, že boli zadobre so všeobecnou mienkou. Aj by uverili, ale výhodnejšie bolo zostať členom komunity.

„No, zároveň aj mnohí z kniežat uverili v neho, ale pre farizeov nevyznávali, aby neboli vyobcovaní zo synagógy, lebo milovali slávu ľudí viac ako slávu Božiu.“ (Ján 12:42-43)

V tomto čase teda budete potrebovať veľa síl, aby ste vytrvali na zvolenej ceste, preto vám odporúčam modliť sa k Bohu aby vám s tým pomáhal. Verím, že ak uvidí vašu úprimnú snahu, pomôže vám v tomto zápase. Dal nám svoje uistenie, že on neodvrhne nikoho, kto k nemu príde. Vy ale budete musieť odmietnuť celé známe učenie, celý doterajší spôsob života. Pôjde o vyčerpávajúci duševný a duchovný zápas, ktorý nikdy neskončí. Ani ako znovuzrodený kresťan totiž nebudete mať vyhrané, vaše telo a žiadosti tohto sveta budú navždy pracovať proti vám. Očakáva sa od vás výmena pohodlného doterajšieho života v stáde za nekonečný boj. Ste ochotní to podstúpiť?

Pokiaľ je vašou odpoveďou áno, tak teraz máte právo na tú dobrú správu. Priam vynikajúcu. Je ňou Evanjelium Ježiša Krista. Pokúsím sa vám čo najjednoduchšie a najzrozumiteľnejšie objasniť podstatu Dobrej zvesti. Jediná vec, ktorú musí hriešnik spraviť aby obdržal od Boha milosť, je plne a dokonale uveriť tomuto evanjeliu (**úplne celému, nie iba niektorým častiam**).

Evanjelium Ježiša Krista Nazaretského

Všemocný Boh stvoril celý vesmír aj náš svet, na ktorý dosadil človeka ako pána tvorstva. Z lásky k nám nám však daroval aj slobodnú vôľu, ktorú však už prví ľudia použili na vzburu voči svojmu Stvoriteľovi. Týmto rozhodnutím sme stratili blízke spojenie so svojim Otcom a vznikla medzi nami obrovská, pre človeka nepreklenuteľná, priepasť. Adam a Eva tým priviedli na svet smrť skrze hriech, ktorý postihuje všetkých ich potomkov. Každý jeden človek sa v určitom bode svojho života stavia Bohu na odpor svojimi vlastnými rozhodnutiami, čím sa stáva otrokom hriechu a následne aj smrti. Boh videl našu slabosť a nedokonalosť, preto vytvoril plán našej záchrany. Poslal na tento svet svojho syna, Ježiša Nazaretského. Ten bol počatý nepoškvrneným prepojením Ducha Svätého a ľudskej ženy Márie, aby sa stal zároveň človekom aj Bohom. Týmto činom sa Boh znížil na našu úroveň, chodil po tomto svete v hriešnom ľudskom tele. Bol zvädzaný rovnakými pokušeniami ako my, nikdy však žiadnemu nepodľahol. Len vďaka tomu, že sám nemal na svedomí

absolútne žiaden hriech, mohol vykonať svoje tajomné vykupiteľské dielo. Počas svojho života ohlasoval príchod Božieho kráľovstva a milosť pre každého človeka, ktorý v neho uverí. Za tieto slová ho ľudia ukrižovali ako hriešnika, ktorým však nikdy nebol. Ježiš sa mohol celému utrpeniu a ponížovaniu vyhnúť, dobrovoľne si však zvolil neurobiť to. Zostal Otcovi podriadený až do svojho úplne posledného dychu, čím zachoval dokonalú poslušnosť a vyplnil všetky prorockvá, ktoré o ňom boli vyslovené prorokmi v minulosti. Ježiš zomrel a jeho telo uložili do hrobu. Súčasťou trestu bolo totálne odlúčenie od Boha, ktoré dovtedy Ježiš nikdy na vlastnej koži nepoznal. Následne bol podľa prorocietiev a vlastných slov na tretí deň Otcovým Duchom oživený na znamenie toho, že prijal jeho obetu za nás. Ježiš bol nevinný, ktorý preliat vlastnú krv za vinných. Zobral na seba trest za každú nepravosť, ktorá kedy bola a bude vykonaná. Na vlastnej koži zažil hrôzu a zúfalstvo večného zatratenia, ktoré čaká hriešnikov, ktorí neprijali jeho milosť. Bola to dokonalá obeta dokonalého Boha, ktorou porazil smrť. Následne Ježiš na dôkaz svojho zmŕtvychvstania chodil ešte 40 dní po svete a zjavoval sa svojim učeníkom, aby ich utvrdil vo viere. Potom vystúpil na nebesá so zaslúbením zoslania Ducha Svätého. Ten zostúpil na apoštolov a veriacich pri spoločnej modlitbe presne podľa Ježišových slov. Tento Duch im bol daný na potvrdenie pravdivosti každého jeho slova. Od tej chvíle sa otvorili stavidlá Božej milosti, ktorá sa vyliala na celý svet bez ohľadu na osobu a pôvod človeka. Počnúc týmto dňom každý, kto uverí Ježišovým slovám ktoré nám zanechal v Písme a bude podľa nich konať a žiť, stáva sa jeho dieťaťom. Stáva sa spoludedičom Božieho kráľovstva, získava moc a autoritu jeho dieťaťa. Naše hriechy Ježiš vyniesol na drevo a boli ukrižované spolu s ním. Každý, kto s Ním zomrel na kríži, bude s Ním aj vzkriesený z mŕtvych. Všetko, čo k tomu treba je uveriť Ježišovi a jeho slovám a úprimne ho nasledovať. Uznať vlastnú hriešnosť a malosť, činiť pokánie a prijať Ježiša za svojho osobného Pána a Spasiteľa, ako jedinu cestu zo smrti do života.

Záverčné ustanovenia

Okrem predchádzajúceho evanjelia mám ešte jednu malú dobrú správu. Nasledovanie Ježiša nie je o presnom mechanickom dodržiavaní príkazov. Existuje množstvo cirkví, ktoré sa hlásia ku kresťanstvu, líšia sa však spôsobom vedenia chvál, uctievania, dodržiavania sviatkov a sviatostí. Rovnako ani dvaja ľudia na svete nie sú rovnakí. Niektorí dostali dar chvály a vie Boha nahlas oslavovať svojimi ústami, niektorí dostali dar ujímania sa núdznych a chválu vzdáva Bohu prácou a starostlivosťou o slabých a chorých. Láska má

mnoho podôb a spôsobov vyjadrenia. Jedinečných spôsobov, ako slúžiť Pánovi a oslavovať ho je toľko, koľko veriacich chodí po zemi. Nie je najdôležitejšie modliť sa rovnakými slovami, navštevovať rovnaké spoločenstvo alebo voliť rovnakú politickú stranu. Samozrejme, že je ťažšie mať rád niekoho, kto má iný pohľad na svet ako my. Obzvlášť, pokiaľ ide o iných veriacich, u ktorých tak akosi podvedome očakávame rovnaké svetonázory ako u seba. Boh nechce, aby sme sa navzájom odsudzovali a považovali jedny druhých za horších iba preto, že majú v niečom iný pohľad alebo rozdielny spôsob vyjadrovania. Ježiš učí, že Kristovo telo je tvorené rôznymi údami, pričom každý má svoju nezastupiteľnú funkciu. Nech si oči nenamýšľajú, že sú lepšie ako ruky pretože ďalej vidia, a tie nech sa zase nepovyšujú nad nohy iba za to, že dokážu tvoriť umenie. Bez nôh by sa oči ani ruky nikam nedostali, a naopak nohy samotné nevedia vykonávať žiadnu umeleckú aktivitu. Ak niekto vie evanjelizovať, nech nepozera zhora na toho, kto nevie pohotovo začať rozhovor na duchovnú tému s cudzím človekom na ulici. Nie je to spôsob života, ktorý musí nasledovať každý z nás. Nie každý dokáže osloviť spolusediaceho v MHD a doviesť ho ku pokániu skôr, ako autobus zastaví na jeho zastávke. Alebo ak sa niekto naplno venuje charite a rozdáva celý svoj majetok a voľný čas druhým, nech tých menej štedrých alebo zaneprázdnených nepovažuje za lakomejších alebo nedostatočne horlivých. Ak niekto navštevuje pravidelne bohoslužbu každý týždeň, nerobí to z neho oddanejšieho veriaceho ako toho, kto Božie Slovo číta iba doma v skrytosti. Každý z nás má v niektorej oblasti nedostatky a v inej zase exceluje. Nemôžeme byť všetci aj učitelia, aj proroci, aj vedúci mládeže, aj hlavní zboroví speváci, aj kazatelia a pri tom ešte tráviť celé leto v Nigérii kopaním studní. Na to nemá deň dosť hodín, aby sme všetko stihli. Preto nám Boh úlohy spravodlivo podelil podľa našich vlastností a schopností. Nie sme bratmi a sestrami preto, že máme rovnakú DNA a postoje, ale preto, že máme jedného spoločného nebeského Otca.

V skutočnosti úprimní veriaci, ktorí sa hlásia ku katolíckej viere, môžu byť Bohu bližšie ako „znovuzrodení“ kresťania, ktorých srdce je chladné a uzamknuté. Boli to práve kolegyné katolíckeho vyznania v hospici, u ktorých som sa stretla s najúprimnejším záujmom o druhých. Starajú sa o umierajúcich v ich posledných dňoch s takou úprimnou láskou a jemnosťou, ako by sa starali o vlastného príbuzného. Súcitia s ním a aj s jeho rodinou, smejú sa a plačú spolu s nimi. To sú ženy, ktoré skutočne dali na prvé miesto Boha a jeho prikázanie o vzájomnej láske. Verím, že pre nich je v nebi nachystaný príbytok u Otca. Pokiaľ je niekto katolík, nepôjde automaticky do pekla. Tak isto ak niekto z tejto Cirkvi vystúpi, nezaručí mu to miesto v nebi. Ide o jeho osobný postoj k Bohu.

Nie každý, kto mi hovorí: Pane, Pane! vojde do nebeského kráľovstva, ale ten, kto činí vôľu mojeho Otca, ktorý je v nebesiach. Mnohí mi povedia v tamten deň: Pane, Pane, či sme neprorokovali v tvojom mene a v tvojom mene démonov nevyháňali a v tvojom mene mnoho divov nečinili? A vtedy im vyznám: Nikdy som vás neznal. Odídite odo mňa, činitelia neprávosti! (Matúš 7:21-23)

Popudom k napísaniu tejto knihy boli moje vlastné skúsenosti s nespočetným množstvom katolíkov, ktorí sa ukázali často horší ako pohania. Svojim vystupovaním vo svete robili hanbu menu Ježiš, ku ktorému sa údajne hlásili. Niektorí boli veľmi zapálení čo sa týkalo ich vzťahu k Cirkvi, ale vykazovali ľadový odstup v ich vzťahu k Otcovi. Nemali ani potuchy, čo je podstatou kresťanstva, za to dokázali perfektne spamäti citovať posolstvá Medžugoria alebo Korunku. Za ukážkový príklad sebaobetovania považovali to, že v nedeľu skoro ráno stáli pred kostolom aby si vypočuli omšu aj napriek ľadovému dažďu, ktorý na nich z výšky padal. To, že boli unavení, o hladu, premočení a bola im zima pre nich predstavovalo ukážku ich hlbokkej nábožnosti, aby dali Pánovi najavo čo sú ochotní trpieť kvôli tomu, aby si vypočuli v nedeľu jeho slovo. V ich spirituálnom hodnotovom rebríčku boli tri hodiny počúvania ohnivej kázne v kostolnej lavici na vyššom stupni, ako pol hodina strávená s ich potomkom pri písaní nudnej domácej úlohy, alebo pomoc bratrancovi so sťahovaním ťažkého nábytku. Absolútne nepochopili princíp milosrdenstva a lásky k bližnému, unikla im podstata skutkov viery, ktoré od nás Boh chce.

Primárny problém s katolicizmom nie je ten, že by k nemuťahli ľudia, ktorým sú Boh a osudy ich duší ľahostajné. Hlavné úskalie tkvie v tom, že RKC nevedie ľudí k skutočnej Pravde, ale k jej náhrade v podobe svojej Cirkvi. Nevedie veriacich k osobnému vzťahu s Pánom, ale učí ich spoliehať sa na druhých ľudí a obrady. Spoliehajú sa na kňaza, že im v Ježišovom mene odpustí hriechy; spoliehajú sa na svoju rodinu a známych, že za nich nechajú po ich smrti slúžiť omše aby ich skôr vytiahli z mučivých plameňov očistca; spoliehajú sa na mŕtvych svätých a blahoslavených, že im pomôžu s ťažkosťami každodenného života. Učia sa repetitívne vykonávať alebo zúčastňovať sa obradov a sviatostí, aby si zaslúžili nejakú výhodu v podobe lepšej smrti alebo života. Nie sú vedení k tomu, aby prebrali zodpovednosť za svoj život. Vždy sa nájde niekto alebo niečo, na koho môžu toto bremeno uvaliť, preto je členstvo v tomto klube tak pohodlné a výhodné (Milgramov experiment). Táto skvelá a milosrdná Cirkev však zvoláva hromy a blesky na každého, kto účasť odmietne. Nepreklína iba ľudí, ktorí odmietajú Hospodina,

ale aj tých, čo odmietajú Cirkev samotnú. To svedčí o tom, že jej vrchní predstavitelia považujú samých seba za rovnako dôležitých ako je Stvoriteľ. Toto je jedna z prekážok, ktorá ale nemôže byť prekonaná v mene jednoty. Základom je Ježiš Kristus a každé učenie, ktoré káže niečo iné, je potrebné odmietnuť. **Preto nie je možné byť skutočne oddaným katolíkom a zároveň skutočne oddaným kresťanom.**

Verím, že keď človek prežije znovuzrodenie a reálne začne načúvať vedeniu Ducha Svätého, ten ho skôr či neskôr začne vyvádzať z toho bludného učenia. K tomuto presvedčeniu ma priviedli moje vlastné skúsenosti so zmenou, ktorú som pozorovala u ľudí v mojom okolí. Všetky svedectvá opísané v tomto diele pochádzajú od reálnych ľudí, nejde o žiadnu fantáziu. Len veľmi málo katolíkov z môjho okolia prežilo skutočné znovuzrodenie, o akom hovorí Biblia. Sú medzi nimi členovia úzkej aj širšej rodiny, taktiež rodinní známi. Každý jeden z týchto obrátených veriacich však vydáva navlas rovnaké svedectvo. Hoci sa líšia v detailoch, jadro zostáva rovnaké. V prvom rade ním je snaha a ochota dotýcných poznať pravdu bez ohľadu na záver, ku ktorému dospejú. Ak niekto vyhľadáva iba informácie potvrdzujúce to, čomu už verí, nikdy k pravému poznaniu nepríde. Títo ľudia sa však rozhodli vykročiť z konformnej zóny a kriticky preskúmať vlastné názory a hodnoty. Druhou spoločnou črtou bolo, že každý jeden z týchto veriacich, ktorý skutočne úprimne prijal Ježiša a dostal pečať Ducha Svätého, skôr či neskôr odmietol učenie katolíckej Cirkvi a úplne sa od nej odlúčil. Ich duch bol do tej doby totiž mŕtvy, preto úplne ľahostajne prijímal všetko čo mu bolo predkladané. Akonáhle však bol oživený mocou Ducha a prebral sa k životu, rýchlo pocítil odpor k tej duchovnej potrave, na ktorej dovtedy živoril. Preskúmajte ešte raz svedectvá mužov, ktoré som opisovala v prvej časti knihy. Aj oni celé roky verili tomu, že nasledujú pravú Kristovu Cirkev, že konajú podľa jeho vôle. Až po ich odvážnom rozhodnutí hľadať Pána sami za seba mohli byť skutočne oslobodení z otrockých reťazí a prijať slobodu Božích detí. Duch Svätý, ktorým boli konečne pokrstení, sa v nich búril proti satanovým lžiam, ktoré denne prúdili do ich uší spoza kazateľnice. Pokiaľ človek zažije pravý dotyk moci Božej, ktorá mení srdce a otvára duchovný zrak, musí nutne nastať deň kedy prezrie aj túto duchovnú pascu. Autenticky znovuzrodený kresťan nemôže večne zotrvať v sekte.

Najväčším nedostatkom tejto knihy by ale mohla byť moja vlastná anonymita. Nenachádzam sa dostatočne vysoko v cirkevnej hierarchii, aby boli moje slová brané vážne. Na rozdiel od Boha, ktorý nehľadí na osobu, my jej dávame popredné miesto. Ak niekoho nemáme radi, automaticky odmietame všetko čo vypustí z úst, aj keby to bola skutočne múdra rada. Neposudzujeme

myšlienky z pohľadu kresťana. Kto počúva politika, ktorý rozkradol svoju krajinu a ožobračuje občanov? Aj keby sa v jeho vyhláseniach objavili rozumné návrhy, nikto im už nebude venovať pozornosť²¹. Naše emócie ovplyvňujú náš úsudok a schopnosť prijímať fakty. Kazateľ Larry Osborne sa s tým stretol na vlastnej koži. Tento prípad opisuje vo svojej knihe Kde farizejové udelali chybu²². Ešte ako mladý pastor mal jedno kázanie, v ktorom sa dotýkal aj sporných otázok v kresťanstve. Po skončení ho vyhládal konzervatívny manželský pár, ktorý si s ním chcel o tom pohovoriť. Autor všetky svoje vyhlásenia podkladal aj tvrdeniami z Písma, manželia však boli voči jeho slovám hluchí. Zmietli jeho argumenty zo stola ako herézu. Následne vytiahli vlastnú Bibliu, ktorá obsahovala poznámky od ich obľúbeného pastora. Na svoje prekvapenie zistili, že v oboch knihách sa píše to isté a ich pastor mal dokonca rovnaké názory ako tento mladý „falošný“ učiteľ. V momente zmenili svoj postoj a autora chválili za kvalitnú, biblickú kázeň. Bolo im jedno, čo naozaj hovorí Biblia, vôbec nevnímali jej obsah a poslanstvo. Hlavným sa stala osobnosť, od ktorej učenie prijali.

Teraz ruku na srdce, nezaujali ste podobný postoj pri čítaní predchádzajúcich stránok? Verše, ktoré som hrubým písmom citovala z Biblie ste možno iba narýchlo prebehli očami a veľmi sa nad nimi nezamýšľali. Nepotrebuje znova čítať o Abrahámovi alebo o skutkoch viery, veď v kostole ste už nejakú tú kázeň na danú tému absolvovali. Tieto texty sú ale omnoho dôležitejšie, ako sa na prvý pohľad zdá. Máte pravdu, určite vás týmito myšlienkami bombardovali v rôznych podobách už od detstva, ale naozaj ste sa nad nimi niekedy zamýšľali? V súvislosti s vlastnými životmi, ale najmä v súvislosti s katolíckou Cirkvou? Pretože všetky tieto príbehy vám boli doteraz rozpovedané iba z jednej strany, a to veľmi zaujatej. Nebuďte ako manželia, pre ktorých bolo dôležitejšie slovo kňaza ako slovo ich Pána. Boli takí zblbnutí náboženskou propagandou, že vôbec nepoznali, že slová vychádzajúce z úst mladého kazateľa sú presne tie isté, ktoré počuli od svojho obľúbeného farára. Chcete byť deti Božie alebo deti pápežove? Preto sa, prosím, nedajte odradiť mojim statusom neznámeho kresťana. Na svoju obhajobu nemám žiaden oficiálny výučný list ani poverenie diecéznych hodnostárov, táto kniha nenesie pečiatku Imprimatur. Mojou obhajobou je samotné Božie Slovo. Naopak, skúste túto informáciu využiť vo svoj prospech. Nakoľko ma nepoznáte osobne, nemôžete byť ovplyvnení svojimi pocitmi voči mne. Nie som všeobecne nenávidená politička, ani vaša milovaná snúbenica. Nemáte voči mojej osobe žiadne predsudky, ani dobré ani zlé, ktoré by mohli mať dopad na to, ako prijmete informácie v tejto knihe.

Dodatočne by som sa chcela ešte raz ospravedlniť každému, koho mohol obsah tejto knihy uraziť alebo sa ho dotknúť. Medzi veľmi rozšírený hendikep každého veriaceho patrí, že pri snahe šíriť evanjelium sa necháva zmietat' vlastnými emóciami a nevyzretosťou. To je aj jeden z dôvodov, prečo toľko ateistov odmieta Ježišovo posolstvo. Nevnímajú obsah, pretože im je nepríjemná forma v akej sa k nim táto dobrá správa dostala. Niekedy stačí, aby raz v mladosti narazili na horlivého „kresťana“, ktorý im celé kresťanstvo svojim prístupom a spôsobom života dokonale znechutí. Iba veľmi málo veriacich má mix vlastností obsahujúcich dostatočnú múdrosť, sebadisciplínu a dar evanjelizácie potrebné k tomu, aby mohli dobrú správu šíriť s úprimnou láskou a pokorou, aká by bola potrebná. S veľkou ľútosťou musím priznať, že ja medzi nich nepatrím. Mojim zámerom nebolo cieľiť na katolíkov, ale na zlo ukryté za katolíckym náboženstvom. Bohužiaľ, nie je možné poukázať na jeho chyby a klamstvá bez toho, aby to nikdy nevyznelo ani trochu útočne. Preto prosím o odpustenie za vyjadrenia, ktoré som bola nútená v niektorých častiach použiť. Z toho dôvodu som dala túto knihu prečítať niekoľkým ďalším ľuďom s osobnou skúsenosťou s katolíckou vierou s priamou požiadavkou, aby sa zamerali na problematické časti knihy a dali mi spätnú väzbu. Všade, kde to bolo možné, som sa pokúsila pozmeniť priveľmi agresívne znejúce časti na neutrálne. Aj napriek tomu som si však vedomá toho, že tento aspekt nebol eliminovaný úplne.

Výzvou sme začali, tak ňou aj skončíme. Keď dočítate túto knihu, chcem vás vyzvať, aby ste zabudli na všetko, čo ste kedy o Bohu od ľudí do dnešného dňa počuli. Vyzývam vás, aby ste zabudli na každú kázeň, ktorá sa vám udržala v pamäti za posledné roky, vyzývam vás, aby ste zabudli na všetko, čo ste práve čítali na posledných 260 stranách tejto publikácie. Jej jedinou úlohou bolo predložiť vám niekoľko málo príkladov z Písma a poukázať na ich nezrovnalosti s ľudským katolíckym učením, aby vo vás vybudila motiváciu k ďalšiemu samostatnému štúdiu. Aby ste sami aktívne hľadali, čo naozaj Pán chce. Nie ste zvedaví, čo sa v Biblii **skutočne** píše? Nechcete byť medzi tými pravdivo vyvolenými, nie iba medzi miliónmi povolaných? Opustite každý názor iných ľudí, ktorý vám tvrdí aký Boh je a čo hovorí. Urobte jednu jedinou vec. **Otvorte si Bibliu a prečítajte si ju. Je to jediná cesta, ako Ho skutočne spoznať.** Bez toho, aby ste sa o tom radili s niekym iným, bez toho, aby ste čítali „vysvetľujúce“ poznámky pod čiarou alebo urýchlili proces čítaním 30 stranového zhrnutia obsahu Biblie. Len si to proste prejdite očami, aby ste vôbec vedeli, čo Písmo učí. Sami za seba a porovnajte si ho so svojim doterajším poznaním. Garantujem vám, že nájdete obrovské rozdiely a

nepochopíte minimálne 50 % z obsahu, ale to je úplne v poriadku. Základom je vôbec pochopiť ducha, v akom sa Božie slovo nesie. Preto sme nabádaní študovať Písmo, nie si ho raz prečítať a stať sa všeznalými a dokonalými. Pretože Slovo je živé. Niektorý verš môžete prečítať aj 100-krát a nič sa nestane, a pri sto prvom raze vám Duch otvorí zrak a vás zasiahne pravda toho verša silou, akú ste predtým nikdy nepocítili. Pri každom ďalšom čítaní sa nám odhaľujú stále nové myšlienky a postoje, Boh nám otvára Písmo postupne. Na začiatok odporúčam hlavne Nový zákon, Starý si nechajte až budete skúsenejší.

Za prvé, Nová zmluva je oveľa jednoduchšia na pochopenie aj čítanie ako Stará. Ak začnete listovať v Biblii od úplného začiatku je veľká šanca, že knihu po niekoľkých kapitolách odložíte nabok, pretože vám bude pripadať príliš ťažká alebo mäťúca. Je tam obrovské množstvo mien, dátumov a nudných opisných pasáží (viem to, sama som pri tom spočiatku ako úplný nováčik prevracala očami a zívala).

Za druhé, Stará zmluva bola naplnená a uzatvorená Ježišovou smrťou a zmŕtvychstaním. Jej pravidlá už neplatia. Tam totiž boli potrebné všetky spomínané rituály na udržanie spásy a tiež príslušnosť k Izraelskému národu. My za duchovný základ kladíme uholný kameň, ktorým je Ježiš. Na poznanie skutočnej pravdy musíte najskôr poznať evanjelium, ktoré kázal. Pre začiatočníkov vo viere je teda potrebná predovšetkým znalosť Novej zmluvy. Stará zmluva obsahuje najmä historické udalosti a je veľmi dobrá pre pochopenie niektorých súvislostí v Novej zmluve. Je vhodná na dopĺňanie a prehľbovanie už získaných vedomostí.

Za tretie, teraz poteším tých lenivejších – je omnoho kratšia. Stará zmluva sa skladá z 929 kapitol, Nová iba z 260. Navyiac, niektoré udalosti sú opisované duplicitne, len z iného hľadiska (ako 4 evanjeliá), takže polovicu roboty máte hotovú skôr, než sa do nej pustíte.

Odporúčam vám nastaviť si nejaký systém, aby ste sa tým dokázali prehrýzť. Vytvorte si pravidelný režim, aby ste mali neustále prísun Božieho slova. Pretože prídu dni, kedy sa vám absolútne nebude chcieť nič čítať. Nebude nálada, nebude čas. V takých chvíľach vás bude držať iba vaša disciplína. Urobte si z toho na začiatok takú malú povinnosť. Napríklad večer pred spaním, k čítaniu správ alebo postov na mobile prihodíte 5 minút čítania z Biblie. Kludne si nastavte časovač ak vám to pomôže. Ja osobne sa prebýjam cez Starý zákon tým, že som si dala povinnosť prečítať minimálne 1 kapitolu denne. Pokiaľ by som zvolila najpomalšie možné tempo, tak mi to potrvá 929 dní, čo sú zhruba 3 roky. Nebojte sa, Nový zákon sa číta oveľa lepšie. Sú tam dokonca aj celkom zaujímavé časti, ktoré zhltnete rovnako dychtivo ako nového Dominika Dána alebo Tánu Keleovú-Vasilkovú. Ani sa nenazdáte a v

jeden deň možno zvládnete aj 10 kapitol. Na začiatok si prečítajte týmto spôsobom Bibliu (resp. Nový zákon) aspoň jeden raz bez toho, aby vám do toho niekto kecal. Bez toho, aby ste chodili za svojou duchovne založenou tetou alebo kňazom, aby vám nejakú pasáž vysvetlil, alebo po radu na kresťanské stránky. Pretože každý vám dá iba vysvetlenie, ktorému sám verí. Ak budete mať o niečom pochybnosti, jediný, na koho sa obracajte, je Boh. Kľaknite si vo svojej izbe na zem (alebo na vankúš či posteľ, ak máte problémy s kĺbami) a povedte mu všetko, čo by ste povedali svojmu známemu. Ak máte v niečom zmätok, zverte sa mu s tým. Ak s niečim v Písme nesúhlasíte alebo vás dokonca rozčuľuje, aj s tým sa mu zdôverte. Požiadajte ho o pomoc pri hľadaní jeho tváre. A pokiaľ to budete robiť so skutočne úprimným zámerom, verím, že vám odpovie. Pretože on chce s nami budovať osobný vzťah. Chce, aby sme sa obracali jedine k nemu, nie na nejakých prostredníkoch. Nečakajte ale odpoveď ak to robíte len preto, aby ste niekomu dokázali svoju pravdu.

Ešte jedno varovanie – Boh sám uzná za vhodné, akým spôsobom a kedy vám odpovie, preto buďte otvorení. Ak očakávate veľké svetlo a mohutný hlas, ktorý vás ohromí, budete zrejme sklamaní. Takéto veľkolepé spôsoby Boh použil iba v niekoľkých výnimočných prípadoch. Jeho odpoveď často prichádza nenápadne. Veľakrát sa musíme stíšiť, aby sme začuli jeho jemný šepot k našej duši. Môže vám odpovedať napríklad citátom z Písma (na myseľ vám príde konkrétny verš, ktorý na prvý pohľad nebude vôbec súvisieť s vašou situáciou) alebo vám odpovie až oveľa neskôr (keď už dávno zabudnete na svoju pôvodnú otázku tak vám nejaký známy odporučí knižku, ktorou sa vám náhle „rozsvieti“).

Ak vám to neprekáža, na záver uvediem ešte jeden príklad zo života. Ide o môj osobný zážitok s vedením Ducha vo svojich kresťanských začiatkoch. Krátko po obrátení som vo svojom meste hľadala nejaké spoločenstvá, ktoré by som mohla navštevovať. Známi mi odporučili jeden konkrétny zbor, tak som sa tam jednu slnečnú letnú nedeľu vybrala na návštevu. Nevedela som však presnú adresu, preto som pochodila všetky budovy v okolí v snahe ich nájsť. Raz som dokonca zablúdila na skúsi faru (pravdepodobne) a skoro som vliezla až niekomu do bytu, zastavili ma až dva psy ktoré sa objavili vo dverách. Unavená a frustrovaná som si povedala, že to už stačí a vybrala som sa domov. Asi po 20 metroch som prechádzala okolo skupinky mladých ľudí, ktorí postávali uprostred chodníka zahĺbení do rozhovoru. V momente, kedy som sa k nim priblížila, mi myslou prebehla myšlienka: „Toto sú možno oni“. Trvalo to iba zlomok sekundy, hneď na to zaúradoval môj racionálny rozum: „Prečo by to mali byť oni? Aká je šanca, že uprostred ulice narazíš presne na tých ľudí, ktorých hľadáš? Prečo by mali postávať bezcieľne na chodníku? Kašli na to,

chod' domov, akurát zo seba urobíš debila.“ Bez slova som prešla okolo nich a odišla. Tak schválne, kto myslíte, že to bol?

O niekoľko mesiacov som si na tento moment spomenula a až vtedy som si uvedomila, že nešlo iba o nejakú moju náhodnú myšlienku ale nenápadné vedenie Ducha, ktorý mi ukazoval smer. Každú nedeľu pred budovou, kde sa zbor stretával, postávali asi pol hodinu pred začiatkom dvaja-traja dobrovoľníci, ktorí pôsobili ako vítači. Usmerňovali parkujúce autá a s úsmevom na tvári želali každému návštevníkovi dobrý deň. Keď niekto nevedel kam ísť, ochotne mu ukázali cestu. Ukázali by ju aj mne, keby som otvorila ústa a oslovila ich. Keby som poslúchla to tiché šepkanie a nesnažila sa s ním hádať. Duch k nám prehovára veľmi nenápadne, preto je jeho nasledovanie hlavne spočiatku také náročné. V prvom rade sa musíme naučiť rozoznávať jeho hlas a potom sa dokázať pokoriť a poslúchnuť bez ohľadu na to, čo nám hovorí logika alebo zmysly. Preto sa neprestávajúce Ducha pýtať na všetko a hľadať jeho vedenie v každej situácii. Odpoveď však málokedy prichádza presne v tej chvíli keď o ňu prosíme, aj to je súčasť vyučovania. **Niekedy to dokonca trvá celé roky.** Boh chce, aby sme sa učili mu dôverovať a očakávať na neho, že príde v ten pravý čas. Učíme sa trpezlivosti. Vo vlastnej blízkej rodine som bola svedkom toho, ako sa jedno zasľúbenie vyplnilo až po viac ako 30-tich rokoch od jeho obdržania! Ak vám niekto bude tvrdiť, že zakaždým, keď sa pomodlí za nejakú vec tak okamžite vo svojom vnútri cíti alebo vie, čo má robiť, nahliadajte na to veľmi opatrne. Mnohokrát si mýlime naše vlastné názory či šepkanie nečistého ducha s Božím vnuknutím (zemiaky pre Rumunsko alebo návšteva ostrova domorodých Sentinelov). Pre vaše vlastné dobro ale buďte pripravení priznať si chybu, ak sa ukáže, že ste boli zvedení pochybným duchom. Vždy je lepšie vrátiť sa domov so sklopenými ušami, ako prísť o všetko pri honbe za fatamorgánou. Nie vždy je Božia vôľa, aby ste rozdali všetok svoj majetok, presťahovali sa na druhý koniec sveta do džungle, úplne sa odstrihli od civilizácie, živili sa iba hmyzom a celé dni nerobili nič iné, iba kľáčali na tráve a modlili sa. Môže byť, ale vo väčšine prípadov Mu nijako neslúžime takýmto prísne asketickým a zbytočným sebamučiteľským životným štýlom. Práve preto každé slovo a vnuknutie skúmajte. Porovnávajte ho s tým, čo učí Biblia, nie s vlastnými názormi. **Ak ja mám pocit, že je niečo správne alebo dobré neznamena to, že aj Pán zdieľa moje presvedčenie.** V takom prípade som ja ten, kto musí ustúpiť a priznať, že sa mýli. Sme to my sami, kto zabrahujeme Bohu vstúpiť do našich životov. Naše ja musí ustúpiť z dverí do pozadia, aby On mohol vojsť dnu.

Keď dočítate Novú zmluvu, prečítajte si ju znova. A potom znova. Stále dookola, kým neprijmete jej skutočné posolstvo do svojho vnútra. Kým

neuveríte Jeho slovu tak, ako je napísané, pretože bez týchto základov nie je možné ďalej stavať. Kým neuveríte, že ste hriešnik ako každý iný a čaká vás miesto, kde je „*plač a škrípanie zubami*“. Kým neuveríte, že jedine Ježiš je Pán a Spasiteľ, ktorý vás môže pred vašim osudom zachrániť, že Biblia je jeho slovo, že on jediný je cesta a pravda. Kým neuveríte v jeho obeť a vykupiteľské dielo, kým neuveríte že iba a jedine vierou v neho ste spasení a zachránení pred smrťou. Kým sa nerozhodnete odovzdať mu svoj život podľa jeho pravidiel, nie svojich. Kým nebudete ochotní odhodiť celý svoj doterajší život a nasledovať ho za každú cenu. Kým nezomriete, aby ste získali nový život, ktorý on ponúka vo svojej nekonečnej láske a milosti. Až vtedy sa môžete narodiť ako úplné novorodeniatka na tento svet, dokonale obmytí od každého jedného hriechu s pečaťou večného života. Až vtedy môžete pokročiť ďalej aj vo svojom štúdiu a duchovnom raste, vtedy sa z vás stanú skutoční kresťania a môžete sa začať učiť denne kráčať s Pánom.

Zdroje a poznámky

1. Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky. 2021. [online]. *Počet veriacich podľa sčítania obyvateľov, domov a bytov na Slovensku*. [cit. 2025-7-19]. Dostupné na internete:

<https://www.culture.gov.sk/wp-content/uploads/2019/12/veriaci2021.pdf>

2. MEVES, Christa. 1997. *Palčivé otázky dneška*. Obhajoba studu a ďalší príspevky. Bible pomáha léčit. 360. publikácia. Olomouc : Matice cyrilometodějská s. r. o., 1997. 110 s. ISBN 80-238-2903-3

3. ALS (alebo aj Lou Gherigova choroba) je progresívne degeneratívne ochorenie ovplyvňujúce fungovanie svalov. Motorické nervy zodpovedné za pohyb postupne odumierajú, následkom čoho postihnutí zomierajú do niekoľkých rokov najčastejšie na paralýzu dýchacích svalov. Príčina ochorenia stále nie je úplne jasná.

Pri Creutzfeldt-Jakobovej chorobe dochádza k veľmi rýchlemu úpadku kognitívnych funkcií a rozvinutiu ťažkej demencie so 100 % úmrtnosťou. Oproti ALS sa častejšie vyskytuje u vekovej skupiny okolo 60 rokov, avšak objavujú sa aj mladší pacienti. Dĺžka života býva väčšinou niekoľko mesiacov až dva roky. Dochádza k centrálnemu zlyhaniu vitálnych funkcií. Hoci mechanizmus vzniku nie je úplne jasný, vie sa, že ho spôsobujú priónové choroby (smrteľné a neliečiteľné prenosné degeneratívne ochorenia centrálného nervového systému).

4. SPEARS, Baylor. 2025. [online]. *GOP lawmakers propose reverting to old testing standards as Superintendent Underly defends changes*. [cit. 2025-8-17]. Dostupné na internete: <https://wisconsinexaminer.com/2025/01/24/gop-lawmakers-propose-reverting-to-old-testing-standards-as-superintendent-underly-defends-changes/>

5. Denník N. 2026. [online]. *Minúta po minúte*. [cit. 2026-8-30]. Dostupné na internete: <https://dennikn.sk/minuta/5508482/>

6. Vhodným príkladom je Ježišove utrpenie a smrť. Keď začal svojich učeníkov pripravovať na túto chvíľu, tí razantne odmietali. Mali Ježiša radi a predstava, že by mu mal niekto takto ubližovať im bola nepríjemná. Boli ochotní ho brániť aj s mečom v ruke, ako sme to videli v Getsemanskej

záhrade. V ich očiach bolo nepredstaviteľné, aby niekto tak dobrý mohol zakúsiť také zlo. A predsa, keď sa Peter snažil Ježiša uistiť, že niečo také nedovolí a nesúhlasia s tým, bol zahriaknutý. Ježiš sa na neho nahneval a odpovedal mu: „*Idi za mnou, satane, pohoršením si mi, lebo nemyslíš na Božie veci, ale na ľudské.*“ Tak aj v prípade nepoškvrnenosti srdca, je nám oveľa milšia a pochopiteľnejšia predstava dokonalej, krásnej, čistučkej a svätej Márie, ktorá dala život výnimočnému dieťaťu. Avšak pre potreby Božieho kráľovstva bolo nevyhnutné, aby Mária bola obyčajná, prízemná a predovšetkým hriešna žena ako všetky ostatné.

Množstvo vecí, ktoré sa nám z ľudského hľadiska javia ako zlé, môžu byť v duchovnej oblasti presným opakom. Spomeňte si na príbeh ženy, ktorá musela byť upútaná na invalidný vozík, aby svoj život odovzdala Ježišovi. Keby jej Otec ponechal jej pôvodnú kvalitu života, je dosť možné, že po smrti by ju čakala večnosť v pekle. Takýmto navonok krutým spôsobom však v skutočnosti jej dušu zachránil. Taktiež Ježišovi učeníci boli mnohokrát pre šírenie Božieho slova mučení a uväznení, oni to však prijímali s radosťou. Pochopili, že v danej chvíli to bol najlepší spôsob propagácie evanjelia. Zakázané ovocie chutí najlepšie. Ak ľuďom niečo prísne odopierate, verte, že ich prirodzenosť ich k tomu bude ťahať o to silnejšie. Aj apoštol Pavol písal svoj list Filipänom práve z väzenia, v ktorom vyjadruje potešenie z toho, že to pomohlo Božím záležitostiam.

7. Konštantín I. Veľký [online]. Encyclopaedia Beliana, ISBN 978-80-89524-30-3. [cit. 2025-08-29]. Dostupné na internete: <https://beliana.sav.sk/heslo/konstantin-i-velky>

8. HEBEIS, Michael. 2012. *Čierna kniha katolíckej cirkvi*. A neuved' nás do pokušenia. 162. publikácia. Bratislava : NOXI s.r.o., 2012. 208s. ISBN 978-80-8111-102-0

9. HUNT, David. [online]. *Žena jedoucí na šelmě*. I řekl mi anděl...“Já tobě povím tajemství té ženy i té šelmy...“Zjevení Janovo 17:7. Praha. [cit. 2025-10-23]. 148s. Dostupné na internete: <https://dadala.hyperlinx.cz/ostatni/archiv-dave-hunt/zenanaselme.pdf>

10. Milgram Experiment. 2024. [online]. EBSCO. [cit. 2026-06-13]. Dostupné na internete: <https://www.ebsco.com/research-starters/health-and-medicine/milgram-experiment>

- 11.** DIMOND, Peter, DIMOND, Michal. 2021. [online]. *Veľká západná schizma (1378-1417) a čo nás učí o odpadlícťve po II. vatikánskom koncile*. Vatikankatolicky.com. [cit. 2025-8-17]. Dostupné na internete: <https://vatikankatolicky.com/velka-zapadna-schizma/>
- 12.** Dekréty a kánony tridentského koncilu [online]. Tridentskaomsa.weebly.com. [cit. 2025-8-30]. 305s. Dostupné na internete: https://tridentskaomsa.weebly.com/uploads/5/7/8/8/57880451/dekrety_a_k%C3%A1nony_tridentskeho_koncilu_web.pdf
- 13.** MOLLNAU, Karl A. 1960 *Hříchy politického katolicismu*. Pravá tvář církevní hierarchie. 1. vydanie. 1013. publikácia. Praha : Státní nakladatelství politické literatury. 1960. 180s.
- 14.** NOVOTNÝ, Adolf. 1956. *Biblický slovník*. Díl 1. A-R. 2. prepracované a rozšírené vydanie. Praha : Kalich. 818s.
- 15.** CONROY, J. Oliver. 2019. [online]. *The life and death of John Chau, the man who tried to convert his killers*. The Guardian, ISSN 1756-3224. [cit. 2026-4-27]. Dostupné na internete: <https://www.theguardian.com/world/2019/feb/03/john-chau-christian-missionary-death-sentinelese>
- 16.** ORTIZ, Juan Carloz. 1977. [online]. *Učeník*. Dobreslovo.sk. [cit. 2026-2-22]. Dostupné na internete: <https://dobreslovo.sk/data/wp-content/uploads/U%C4%8Den%C3%ADk-OK.pdf>
- 17.** Farský úrad Liptovský Mikuláš. 2022. [online]. *Pobožnosť „Deväť prvých piatkov“*. Faralm.sk. [cit. 2026-2-13]. Dostupné na internete: <https://www.faralm.sk/poboznost-devat-prvych-piatkov/>
- 18.** Slovenský dohovor za rodinu. 2022. [online]. *Pobožnosť prvých sobôt v mesiaci (fatimské soboty)*. Slovenskydohovorzarodinu.sk [cit. 2026-5-13]. Dostupné na internete: <https://slovenskydohovorzarodinu.sk/nezaradene/poboznost-prvych-sobot-v-mesiaci-fatimske-soboty/>

19. Joga pre začiatočníkov – všetko, čo potrebujete vedieť [online]. Jogazdravo.sk. [cit. 2025-9-16]. Dostupné na internete: <https://www.jogazdravo.sk/sk/blog/joga-pre-zaciatocnikov-vsetko-co-potrebujete-na-zaciatok-vediet>

20. V roku 2022 sa v Ottawe v Kanade konal protest proti nútenému očkovaníu proti Covidu. Vznikol takzvaný „Freedom Convoy“, čo znamená „konvoj slobody“. Išlo o blokádu ciest, ktorej sa zúčastnili prevažne vodiči kamiónov na medzinárodných trasách, nakoľko bez očkovania nemohli vykonávať svoju prácu. Protesty boli ukončené hrubou silou, keď boli autá odťahované políciou a vláda povolila zmrazovanie účtov účastníkov. O prístup k bankovým službám prišli nie len organizátori protestov, ale každý, kto bol akokoľvek napojený na demonštrácie. Postihnutí boli aj ľudia, ktorí iba posielali finančné dary na podporu akcie. Vláda v tomto prípade úplne odignorovala základné ústavné práva občanov.

Obeťami nie sú iba bežní, radoví občania. Nigel Farage je britský politik a analytik, ktorý verejne vystupoval voči nelegálnej migrácii, digitálnej identite, žiadal zrušenie dotácií na zelenú energiu a vyhlasoval, že za konflikt na Ukrajine môže primárne expanzia NATO a EÚ. Rozpoznal zlo, ktoré sa ukrýva za diktátom Bruselu a preto inicioval Brexit v roku 2019, aby sa pokúsil Britániu zachrániť. Za tieto svoje nepohodlné politické názory a kritiku mocných mu prestížna banka v roku 2023 zrušila účet.

Avšak najlepším príkladom totálnej kontroly je čínsky systém sociálneho kreditu. Za každý nesprávny názor alebo neposlušnosť ľudia strácajú body, ktoré nevyhnutne potrebujú, aby si mohli kúpiť lístok na vysokorýchlostný vlak, dostali pôžičku v banke alebo zamestnanie. Občania s vyšším skóre majú prístup k nadštandardnej zdravotnej starostlivosti, rýchlejšiemu internetu alebo výhodnejším investičným možnostiam. Systém však nerozlišuje medzi občianskymi a trestnými pochybeniami. Body môže človek získavať napríklad tým, že si kupuje knihy alebo sa dobrovoľne prihlási na vojenskú službu. Stratiť ich môže za krádež, ale rovnako aj za fajčenie mimo fajčiarskej zóny alebo nespokojný komentár ohľadom vlády. Okrem priamych trestov sa využíva aj psychologický a spoločenský nátlak – fotografie dlžníkov sa pravidelne objavujú na billboardoch alebo v televízii so všetkými údajmi o občani. Dokonca telefonické spoločnosti v niektorých provinciách pridelujú na dlžníkove číslo špeciálny vyvolávací tón. Keď sa im niekto snaží dovolať, ozve sa pripravená nahrávka, ktorá volajúcemu prezradí, koľko peňazí volaný dlhuje a požiada ho, aby mu pripomenuli, aby čo najskôr zaplatil. Týmto systémom sú ovplyvňované a kontrolované celé rodiny, nie iba jednotlivci. Je

to ďalší krutý spôsob, ako ľudí donútiť k poslušnosti. Môžete byť rebel, nesúhlasíte s danou totalitou, no ak máte radi svojich najbližších, musíte poslušne skloniť hlavu. Napríklad v prípade, že má niektorý z rodičov nízke skóre, môžu mať jeho deti zamietnutý prístup na vysokú školu.

Dystopický seriál Black Mirror sa zameriava na podobnú tému. Zobrazuje fiktívne situácie, ktoré vznikli pretechnizovanou spoločnosťou a problémom, ku ktorým to viedlo. Celkom trefným príkladom je časť s názvom Nosedive (3. séria, 1. epizóda).

21. Od 1. novembra 2025 nadobudla platnosť zmena v Ústave SR, ktorá definuje existenciu iba dvoch pohlaví, muža a ženy, a sprísňuje pravidlá adopčného procesu. V spoločnosti sa okamžite rozprúdila ohnivá debata o tomto opatrení a v priebehu krátkej doby sa vynorilo obrovské množstvo posmešných a satirických komentárov. Zapojili sa aj influenceri a iné hviezdy šoubiznisu, ktoré so svojim „obsiahlym politickým vzdelaním a vysokými morálnymi hodnotami“ často udávali smer týchto diskusií. Občania najčastejšie kritizovali zbytočnosť tohto návrhu. Podľa väčšiny má naša republika, vzhľadom na nestabilnú situáciu v krajine a na celom svete, oveľa naliehavejšie problémy. Na jednej strane s nimi súhlasím, žiaden systém na Slovensku nefunguje tak, ako by mal. Je to niečo, čo sa malo začať riešiť už pred mnohými rokmi. Zároveň je však šokujúce, ako sa ľudia v „kresťanskej“ krajine postavili na stranu odporcov tejto zmeny v ústave. Vôbec nechápú, o aké dôležité duchovné ochranné opatrenie ide. Pokiaľ niekto sleduje dianie v zahraničí a zaujíma sa aj o iné témy ako aktuálne vojny či financie, tak by mu nemali ujsť správy o problémoch štátov, ktoré sa k danej otázke stavali priveľmi liberálne. Najmä krajiny Západu, ktoré sa často označujú ako najviac demokratické a progresívne, čelia masovým demonštráciám a nespokojnosti občanov (ktoré, prirodzene, vlády elegantne ignorujú). Pre ženy v týchto krajinách nastalo peklo vo všetkých oblastiach. Prijatie týchto myšlienok otvorilo cestu zvrátenostiam všetkých druhov. Ženský šport sa dostal kvôli tejto ideológii na pokraj vyhynutia. Muži, ktorí neboli dostatočne zdatní, aby sa presadili v športe voči iným mužom sa jednoducho začali prehlasovať za ženy, aby mali výhodu. Transrodoví muži mlátia ženy v bojových športoch a získavajú prvé miesta na olympiádach a nosia si domov zlaté medaily. Sexuálni predátori, ktorí boli odsúdení a poslaní za mreže, sa prehlasujú za ženy a podľa toho sú odosielaní do príslušného väzenia. Ženské väzenkyne a niekedy aj dozorkyne denne čelia sexuálnym útokom a obťažovaniu zo strany týchto trans-žien. Mnohí rodičia majú obavy o svoje nezletilé dcéry, keď sa dospelí muži označujú za malé dievčatá a tak získavajú legálny prístup do ich šatní,

kde sa s nimi prezliekajú. Rodičom sú deti násilím odoberané sociálnym systémom kvôli tomu, že odmietajú svojho syna či dcéru oslovovať opačným zámenom. Deti v puberte podstupujú hormonálnu a chirurgickú liečbu bez súhlasu rodičov, ktorí bývajú nejednen raz zatknutí za snahu svojho potomka kontaktovať. Začal sa verejný hon na každého, kto si voči tomu dovolil vystúpiť. Známe osobnosti sú umlčované, kritizované alebo inak sankcionované. Spoločnosti s nimi ukončujú kontrakty a úplne sa od nich dištancujú.

Dokonalé ovládanie inkluzívnych pohlavných pojmov sa na vysokých školách stáva dôležitejšie ako získavanie vedomostí. Budúci právnici alebo lekári sa učia o tom, že po novom môžu rodiť už aj muži a dokonca svojim deťom „poskytovať ľudské mlieko od kojaceho rodiča“. V roku 2023 bol francúzsky gynekológ Victor Acharian obvinený z diskriminácie kvôli tomu, že odmietol vyšetriť biologického muža. Ako odmenu za to dostal zákaz vykonávať prax, lekárska asociácia mu zavrela ambulanciu a prokuratúra následne požadovala uväznenie. Rozpútal sa boj medzi lekármi, poisťovňami a trans-osobami, ktoré sa dožadujú vyšetrení určených druhému pohlaviu. Množstvo žien, ktoré sa v dospelosti často iba ústne prehlásili za mužov žiadajú komplexné vaginálne vyšetrenia, nakoľko ich biologické pohlavné orgány im zostali zachované. Tak isto sa našlo aj niekoľko biologických mužov, ktorí sa prehlásili za ženy a požadujú gynekologické vyšetrenia krčka maternice, ktoré im zo zákona náležia. Posledných niekoľko rokov vznikajú mnohé konflikty kvôli tomu, ako sú daní pacienti vedení v systémoch zdravotnej starostlivosti. Trans-ženám nechodia pozvánky na mamografiu alebo pravidelné prehliadky, čo vyvoláva u tejto komunity pohoršenie. Vznikajú nové právne odvetvia, ktorých úlohou je vyriešiť tieto novovzniknuté problémy. Celá transgender ideológia je obrovské monštrum s démonickým pozadím, od ktorého by mal každý, čo len trochu rozumný človek bočiť. Sú to najmä kresťania, ktorí by mali stáť v prvej línii v boji proti tejto moci.

Vďaka Bohu, do nášho malého „zaostalého“ štátu toto šialenstvo ešte nedorazilo v plnej sile, preto mnohí nechápu jeho hrozbu. Avšak prvé lastovičky badať už aj u nás – v júni 2025 malo v ČR premiéru predstavenie pre deti od 5 rokov. Jeho názov znel Mami, oci, čo je sex? Na pódiu sa objavujú bábk, ktoré malým deťom predstavujú penisový les, vulvovú lúku, ukazujú deťom masturbáciu a priznávajú existenciu viac než dvoch pohlaví. Ani naša krajina nezostala nič dlžná. V máji 2025 došlo k ochutnávke tyranie, akú prináša celá woke ideológia. Dňa 17. mája vyvesila spoločnosť Volkswagen v Martine na stožiar pred fabriku dúhovú vlajku na podporu LGBT+. Jeden zo zamestnancov sa ju rozhodol zvesiť, nakoľko nesúhlasil s

tým, čo predstavuje. Ešte toho dňa dostal od zamestnávateľa hodinovú výpoveď, za hanobenie myšlienok ich spoločnosti. Právo na vlastný názor je v poriadku, ale iba dokým tie názory korešpondujú so zavedeným a odsúhlaseným svetonázorom. Vystala z toho kauza Dúhová vlajka s politickým dosahom, ktorá obletela našu krajinu. Vtedy kresťanská verejnosť prejavila aspoň nejaký záujem o túto problematiku. Avšak o to horšie je, že tí istí kresťania sa v prípade zmeny Ústavy pripájajú na stranu posmešníkov a nepriateľov návrhu, ktorý bráni základné Božie ustanovenia a chráni ich vlastné rodiny pred duchovným úpadkom a terorom. A všetko iba preto, že to vyšlo z úst „nesprávneho“ politika.

22. OSBORNE, Larry. 2022. *Kde farizejové udělali chybu*. A jak neskončit stejně. 566. publikácia. Praha : Návrat domů, s. r. o., 2022. 173s. ISBN 978-80-7255-413-3

Zdroj obrázku

MALÍK, Tomáš. 2022. *Horiaca láva v noci za stojacou osobou* [online]. Pexels.com. Licencia CC0. Dostupné na internete: <https://www.pexels.com/sk-sk/photo/horiaca-lava-v-noci-za-stojacou-osobou-24778734/>

Toto dielo nebolo vytvorené na komerčné účely a jeho distribúcia bude prebiehať úplne zadarmo. S Božou pomocou si každá knižka nájde cestu presne tam, kde jej poslanstvo prinesie úžitok.

Drahý čitateľ, pokiaľ máš pocit, že táto publikácia nie je určená práve tebe, posuň ju prosím ďalej. Prepošli ju známemu alebo ju spomeň na svojom Instagrame, spôsob je limitovaný iba tvojou kreativitou. Aj teba si môže Pán použiť takýmto unikátnym spôsobom k tomu, aby jeho zachraňujúce svetlo dosiahlo k nejakej stratenej dušičke blúdiacej v tme. Môžeš sa stať drobným, no nenahraditeľným kolieskom v jeho úchvatnom a dokonalom mechanizme spasenia.

Originálna e-kniha zverejnená na
www.kitsune.sk